ДНЕВНИКЪ ЗАКОНОВЪ

DZIENNIK PRAW

Tom 63.

WARSZAWA.

W DRUKARNI RZĄDOWÉJ PRZY KOMMISSYI RZĄDOWÉJ OŚWIECENIA PUBLICZNEGO.

1865.

DZIENNIK PRAW

№ 194.

Tom Sześćdziesiąty Trzeci.

Постановленіе Намѣстника въ Царствѣ Польскомъ объ упраздненіи Греко-Уніятскихъ монастырей.

По Указу Его Величества

АЛЕКСАНДРА II,

Императора и Самодержца Всероссійскаго, Царя Польскаго

и проч. и проч. и проч.

Намѣстникъ Царства.

Принимая во вниманіе, что находящіеся въ Царствѣ Польскомъ пять Греко-Уніятскихъ мужскихъ монастырей ордена св. Василія Великаго въ Варшавѣ, Люблинѣ, Холмѣ, Бялѣ и Замостьѣ, какъ по малому числу монашествующихъ въ нихъ лицъ, такъ и по внутреннему управленію, не соотвѣтствуютъ нынѣ своему назначенію; находя за тѣмъ необходимымъ сосредоточить монашествующихъ этого ордена въ одномъ изъ вышеозначенныхъ монастырей, который представляетъ надлежащія къ тому удобства, и положить прочное основаніе устройству этой обители; имѣя вмѣстѣ съ тѣмъ въ виду Высочайшую Государя Императора волю о лучшемъ обеспеченіи приходскаго Греко-Уніятскаго духовенства и о скорѣйшемъ возстановленіи пришедшихъ въ упадокъ Греко-Уніятскихъ храмовъ, на основаніи Высочайше предоставленной мнѣ власти, постановляю слѣдующее:

Ст. 1. Для устраненія неудобствъ, проистекающихъ отъ малаго числа монашествующихъ въ каждомъ изъ пяти Греко-Уніятскихъ Василіанскихъ монастырей, существующихъ нынѣ въ Царствѣ Польскомъ, а именно: въ Холмѣ, Люблинѣ, Бялѣ, Замостьѣ и Варшавѣ, первые четыре монастыря упраздняются, и монашествующая братія изъ нихъ сосредоточивается въ Греко-Уніятскомъ Варшавскомъ монастырѣ, на основаніяхъ ниже сего указанныхъ.

Ст. 2. Варшавскій монастырь подчиняется вполнѣ Холмскому Епархіальному Начальству, которое чрезъ особаго Визитатора имѣетъ наблюденіе за сохраненіемъ въономъ соотвѣтствующаго церковнымъ

Postanowienie Namiestnika w Królestwie o zniesieniu klasztorów Grecko-Unickich.

W Imieniu Najjaśniejszego

ALEXANDRA II-go

Cesarza i Samowładcy Wszech Rossyi, Króla Polskiego,

etc., etc., etc.

Namiestnik Królestwa.

Zważywszy, że istniejące w Królestwie Polskiem pięć mezkich klasztorów Grecko-Unickich zakonu Św. Bazylego Wielkiego: w Warszawie, Lublinie, Chełmie, Biale i Zamościu, tak z powodu małej w nich liczby osób stanu zakonnego, jako też wewnętrznym ich zarządem nie odpowiadają swemu przeznaczeniu, — znajdując przeto koniecznem ściągnąć osoby, należące do tegoż zakonu, do jednego z wymienionych klasztorów, który przedstawia należyte do tego dogodności i dać trwałą podstawę do urządzenia tegoż klasztoru, — zarazem mając na uwadze Najwyższą Wolę Najjaśniejszego Pana co do jak najlepszego zabezpieczenia losu duchowieństwa parafjalnego Grecko-Unickiego i co do jak najprędszego wznowienia podupadłych kościołów Grecko-Unickich, na zasadzie Najwyżej darowanej mi władzy, postanawiam co następuje:

Art. 1. Dla usunięcia niedogodności, nastręczających się z powodu małej liczby osób stanu zakonnego w każdym z pięciu klasztorów Bazyljańskich Grecko-Unickich, istniejących na teraz w Królestwie Polskiem, a mianowicie: w Chełmie, Biale, Lublinie, Zamościu i Warszawie,— pierwsze cztery klasztory ulegają zniesieniu, znajdujący się zaś w nich zakonnicy ściągają się do klasztoru Grecko-Unickiego w Warszawie, według zasad niżej wskazanych.

Art. 2. Klasztor Warszawski zupełnie oddaje się pod władzę Zwierzchności Dyecezjalnej Chełmskiej, która to zwierzchność przez osobnego wizytatora ma dozór co do zachowania w nim

правиламъ благочинія и должнаго порядка. За тѣмъ, всякая зависимость сего монастыря какъ отъ орденскихъ провинціаловъ такъ и отъ другихъ высшихъ орденскихъ властей, прекращается, и воспрещаются всякія съ ними сношенія, а равно упраздняются и монастырскіе капитулы.

Ст. 3. Церкви, принадлежавшія къ упраздненнымъ монастырямъ: Люблинскому, Бяльскому и Замостьскому, а равно приходскія церкви въ деревняхъ: Спасѣ и Колемчицѣ, бывшія доселѣ приписанными къ Холмскому Уніятскому монастырю, оставляются приходскими и остаются притомъ въ непосредственномъ завѣдываніи Холмскаго Епархіальнаго Начальства. Храмъ бывшаго Холмскаго монастыря остается Холмскимъ Соборнымъ храмомъ.

Ст. 4. Всѣмъ властямъ, въ особенности же Холмскому Епархіальному Начальству, вмѣняется въ обязанность принять всѣ зависящія мѣры, чтобы, при упраздненіи сказанныхъ 4-хъ монастырей, богослуженіе въ находящихся при нихъ церквахъ не прекращалось. Для сего, до дальнѣйшаго распоряженія Холмскаго Епархіальнаго Начальства, при каждой изъ церквей четырехъ упраздняемыхъ монастырей оставляется для богослуженія въ качествѣ викаріевъ—по одному монаху а при церкви бывшаго Бяльскаго монастыря—два монаха.

Ст. 5. Соединенныя съ фундушами упраздненныхъ монастырей обязанности сохраняются при церквахъ оныхъ и выполняются оставляемыми и впредь назначаемыми для богослуженія священниками. Если же фундушевыя обязанности, по многосложности своей, этими духовными лицами не могутъ быть исполнены, то онѣ переводятся вмѣстѣ съ иноками въ Варшавскій Василіянскій монастырь, въ которомъ содержаніе сихъ иноковъ обезпечивается казною на счетъ тѣхъ же фундушей. Распоряженіе по этому предмету предоставляется ближайшему усмотрѣнію Холмскаго Епархіальнаго Начальства.

Ст. 6. Помѣщавшаяся въ зданіяхъ Холмскаго монастыря—Холмская дьячковская школа оставляется на будущее время въ томъ же зданіи. Если бы впослѣдствіи оказалось нужнымъ обратить строеніе это на другое употребленіе, то, взамѣнъ онаго, училищу будетъ отведено, на счетъ казны, соотвѣтственное помѣщеніе.

Ст. 7. Лицамъ, принадлежавшимъ къ составу четырехъ упраздненныхъ Греко-Уніятскихъ монастырей: въ Люблинѣ, Холмѣ, Бялѣ и Замостьѣ, предоставляется или продолжать монашескую жизнь по правиламъ своего ордена въ Варшавскомъ Василіанскомъ монастырѣ, или

karności i należytego porządku stosownie do reguł kościelnych. Zatem wszelka zależność tego klasztoru tak od prowincjałów zakonu, jako też od innych wyższych władz zakonnych uchyla się i wszelkie stosunki z niemi wzbraniają się, jak niemniej znoszą się i kapituły klasztorne.

Art. 3. Kościoły należące do zniesionych klasztorów, w Lublinie, Białe i Zamościu, oraz kościoły parafjalne we wsiach Spas i Kołomczycy, które dotąd były jako filjalne klasztoru Grecko-Unickiego Chełmskiego, zostają parafjalnemi i przytem będą w bezpośredniem zawiadywaniu Zwierzchności dyecezjalnej Chełmskiej. Kościoł po zniesionym klasztorze w Chełmie zostaje Chełmskim Katedralnym kościołem.

Art. 4. Na wszystkie władze, w szczególności zaś na władzę dyecezjalną Chełmską, wkłada się obowiązek przedsięwzięcia wszystkich zależących od nich środków, ażeby przy zniesieniu wyż wspomnionych czterech klasztorów, nabożeństwo w kościołach znajdujących się przy nich nie ustawało. W tym celu do dalszego w tej mierze rozporządzenia Zwierzchności dyecezjalnej Chełmskiej przy każdym z kościołów, należących do czterech znoszonych na teraz klasztorów, zostawia się jeden zakonnik z prawami wikarjusza, a przy kościele znoszonego klasztoru w Białe zostawia się dwóch zakonników.

Art. 5. Zobowiązania połączone z funduszami klasztorów zniesionych, zachowują się przy kościołach tychże klasztorów i mają być dopełniane przez pozostawionych lub mających być przeznaczonymi księży. Jeżeli zaś takowe zobowiązania funduszowe z powodu ich rozmaitości nie mogą być wypełniane przez rzeczone osoby duchowne, w takim razie zobowiązania te przenoszą się wraz z zakonnikami do klasztoru Bazyljańskiego w Warszawie, w którym utrzymanie tychże zakonników zabezpiecza się przez Skarb na tychże samych funduszach. Rozporządzenia w tym względzie pozostawiają się bliższemu uznaniu Zwierzchności Dyecezjalnej Chełmskiej.

Art. 6. Umieszczona w gmachu klasztoru Chełmskiego szkoła śpiewaków, pozostaje nadal w tymże samym gmachu. Jeżeliby zaś z czasem okazała się potrzeba obrócić ten gmach na inny użytek, w takim razie szkoła otrzyma na koszt Rządu inne odpowiednie pomieszczenie.

Art. 7. Osobom należącym do składu czterech znoszonych klasztorów Grecko-Unickich w Lublinie, Chełmie, Białe i Zamościu, pozostawia się albo prowadzić i nadal życie zakonne wedle reguły swego zakonu w klasztorze Bazyljańskim Warszawskim,

отправиться за границу, для пребыванія въ которомъ либо изъ чужеземныхъ Греко-Уніятскихъ монастырей, съ полученіемъ пособія на путевые расходы и ежегодной пенсіи.

Ст. **8**. Тѣмъ изъ вышеозначенныхъ въ статьѣ 7-й лицъ, которыя пожелаютъ выѣхать навсегда за границу, опредѣляется ежегодная пожизненная пенсія по сту пятидесяти рублей серебромъ на каждое лицо, считая со дня изъявленія ими желанія переселиться за границу, съ отнесеніемъ этого расхода на счетъ казны Царства. Самая выдача пенсій будетъ производиться пополугодно черезъ посредство Императорскихъ Россійскихъ заграничныхъ Миссій, доколѣ лица, получающія пенсіи не будутъ принимать никакого участія въ враждебныхъ Русскому Правительству замыслахъ.

Ст. **9**. Путевые на проѣздъ до границы Царства расходы монаховъ, изъявившихъ желаніе отправиться въ чужіе края на постоянное жительство, принимаются на счетъ казны. Сверхъ того, каждому изъ нихъ выдается безпошлинный паспортъ на выѣздъ, а на границѣ они снабжаются единовременно, на дальнѣйшій проѣздъ, пособіемъ въ двадцать пять рублей серебромъ, также на счетъ казны Царства.

Ст. **10**. На особую Коммисію, учрежденную подъ предсѣдательствомъ Главнаго Директора Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ, возлагается составить и представить, въ возможно непродолжительномъ времени, чрезъ Учредительный въ Царствѣ Комитетъ, на Высочайшее утвержденіе, штатное исчисленіе расходовъ на содержаніе Варшавскаго Греко-Уніятскаго монастыря, а равно проекты прочихъ, относящихся до этого монастыря, правилъ и инструкцій.

Ст. **11**. Для обращенія монашествующаго Греко-Уніятскаго духовенства къ прямымъ его занятіямъ, свойственнымъ иноческому званію, всѣ принадлежавшія какъ четыремъ упраздненнымъ, такъ и Варшавскому монастырю, недвижимые имѣнія и капиталы, гдѣ бы послѣдніе ни были помѣщены, поступаютъ въ полное завѣдываніе казны, и передаются въ распоряженіе Правительственной Коммисіи Финансовъ и Казначейства.

Ст. **12**. Точный разборъ и опредѣленіе, на какія именно богоугодныя и общеполезныя цѣли имѣютъ быть обращены бывшія монастырскія зданія упраздненныхъ четырехъ обителей, возлагаются на Особую Коммисію, съ участіемъ въ ней особыхъ Членовъ отъ Коммисіи Финансовъ и отъ другихъ вѣдомствъ по принадлежности. Постановленія Коммисіи, по утвержденіи ихъ Учредительнымъ въ Царствѣ Комитетомъ, приводятся немедленно въ исполненіе.

Ст. **13**. Доходы съ недвижимыхъ имуществъ Греко-Уніятскихъ мо-

lub udać się za granicę dla pozostania się w jednym z zagranicznych klasztorów Grecko-Unickich, z otrzymaniem wsparcia na wydatki podróży i corocznej pensyi.

Art. **8.** Tym z wymienionych w artykule 7 osób, którzy zechcą wyjechać na zawsze za granicę, przeznacza się dożywotnie coroczna pensja po sto pięćdziesiąt rubli srebrem na każdą osobę, rachując od dnia oświadczenia przez nie życzenia wyjechania za granicę, z zaregulowaniem tego wydatku do ogólnych funduszów Skarbu Królestwa. Pensja takowa będzie im wypłacaną co pół roku za pośrednictwem Cesarsko-Rossyjskich Missji zagranicznych dopóty, dopóki osoby otrzymujące takową pensję, nie będą brały żadnego udziału w nieprzyjaznych Rządowi Rossyjskiemu zamiarach.

Art. **9.** Koszta podróży do granicy Królestwa zakonników, którzy oświadczyli życzenie udania się do obcych krajów na stałe zamieszkanie, przyjmują się na rachunek Skarbu. Oprócz tego każdemu z tych zakonników wydaje się bezpłatny paszport do wyjazdu, a na granicy oni otrzymują jednorazowe wsparcie na dalszą podróż w kwocie dwudziestu pięciu rubli srebrem, także na rachunek Skarbu.

Art. **10.** Osobnej Kommissyi, ustanowionej pod przewodnictwem Dyrektora Głównego Spraw Wewnętrznych i Duchownych, poleca się ułożyć i przedstawić w jak najprędszym czasie przez Komitet Urządzający w Królestwie do Najwyższego zatwierdzenia wyliczenie etatowe funduszów potrzebnych na utrzymanie klasztoru Grecko-Unickiego w Warszawie, oraz projekta innych co do tego klasztoru przepisów i instrukcij.

Art. **11.** Ażeby zwrócić duchowieństwo zakonne Grecko-Unickie do właściwych mu zajęć, odpowiednich stanowi zakonnemu, wszystkie należące tak do zniesionych obecnie czterech klasztorów, jako też i do klasztoru Warszawskiego majątki nieruchome i kapitały w jakimkolwiek bądź miejscu zamieszczone, przechodzą w zawiadywanie Skarbu i oddają się do rozporządzenia Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu.

Art. **12.** Szczególne rozpoznanie i oznaczenie na jakie mianowicie cele dobroczynne lub społeczne mają być przeznaczone pozostające po zniesionych klasztorach gmachy, poleca się osobnej Kommissyi z powołaniem do niej osobnych członków od Kommissyi Przychodów i Skarbu i od innych właściwych władz. Postanowienia tej Kommissyi po zatwierdzeniu przez Komitet Urządzający w Królestwie, bezzwłocznie wprowadzają się w wykonanie.

Art. **13.** Dochody z majątków nieruchomych po klasztorach

настырей, за отчисленіемъ не свыше 10% на расходы по управленію, равно суммъ, необходимыхъ на производство штатнаго содержанія Варшавскаго Василіянскаго монастыря, обращаются сполна на улучшеніе быта бѣлаго духовенства Греко-Уніятскаго; а капиталы этихъ монастырей имѣютъ быть употреблены на немедленную отстройку пришедшихъ въ упадокъ Греко-Уніятскихъ церквей.

§ 14. На Коммисію Погашенія Долговъ Царства возлагается обязанность наблюдать за тѣмъ, чтобы вышесказанные въ статьѣ 13-й доходы и капиталы не были обращаемы ни на какіе другіе предметы, кромѣ тѣхъ, которые опредѣлены настоящимъ постановленіемъ, и представлять ежегодный по сему предмету отчетъ Совѣту Управленія, съ подробнымъ обозначеніемъ въ немъ дѣйствительныхъ расходовъ. По дѣламъ сего рода къ составу Коммисіи Погашенія Долговъ Царства присоединяются нѣсколько Членовъ изъ Греко-Уніятскаго духовенства, на основаніи особаго постановленія, какое на сей предметъ будетъ издано.

Ст. 15. Постановленіе сіе должно быть немедленно внесено въ Дневникъ Законовъ. Безотлагательное исполненіе настоящаго Постановленія возлагается на всѣ подлежащія вѣдомства.

Варшава 28 Ноября (10 Декабря) 1864 года.

Генералъ-Адъютантъ (подписалъ) *Графъ Бергъ.*

Grecko-Unickich, po potrąceniu nie więcej jak 10% z takowych dochodów na niezbędne wydatki na administrację tych majątków, oraz funduszu potrzebnego na utrzymanie etatowe klasztoru Bazyliańskiego w Warszawie, obrócone być mają w zupełności na polepszenie bytu parafjalnego duchowieństwa Grecko-Unickiego, a kapitały po tychże klasztorach mają być użyte na niezwłoczne odbudowanie podupadłych kościołów Grecko-Unickich.

Art. **14**. Na Kommisyę umorzenia długu krajowego wkłada się obowiązek czuwania nad tem, ażeby wyżej wymienione w art. 13, dochody i kapitały nie były obracane na żadne inne przedmioty oprócz tych, które określone są niniejszem postanowieniem, oraz corocznego przedstawiania w tym przedmiocie sprawozdania Radzie Administracyjnej ze szczegółowem oznaczeniem w temże rzeczywiście zrobionych wydatków. W sprawach tego rodzaju do składu Kommissyi umorzenia długu krajowego przyłącza się kilku członków z duchowieństwa Grecko-Unickiego, na zasadzie oddzielnego postanowienia, jakie w tej mierze wydane będzie.

Art. **15**. Postanowienie niniejsze bezwłocznie zamieszczone być ma w Dzienniku Praw. Bezzwłoczne wykonanie Postanowienia niniejszego poleca się wszystkim władzom właściwym.

Zgodno z oryginałem:

P. o. Sekretarza Stanu (podpisano) *A. Zaborowski.*

Za zgodność:

Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości *Wosiński.*

P. o. Dyrektora Kancellaryi *Wł. Holewiński.*

Dzień ogłoszenia 8 (20) Stycznia 1865 roku.

По Указу Его Величества

АЛЕКСАНДРА II-го

Императора и Самодержца Всероссійскаго Царя Польскаго

и проч., и проч., и проч.

Намѣстникъ Царства.

Принимая во вниманіе, что такъ называемое Общество Фелиціянокъ или Сестръ Св. Феликса никогда не было утверждено Правительствомъ и къ назначенному отъ Правительства сроку 9 (21) Іюля 1859 г. не представило на Высшее утвержденіе Устава своего; что оно вопреки Высочайшему Указу 18 Февраля (2 Марта) 1842 года статьѣ 56, и Высочайшему Повелѣнію отъ 28 Августа 1851 года, не указало донынѣ постоянныхъ средствъ, необходимыхъ, для обезпеченія его существованія; что оно между тѣмъ, вопреки ясному смыслу Высочайшихъ повелѣній отъ 15 (27) Мая 1841 года, 3 (15) Февраля 1858 года и 8 (20) Ноября того же года продолжаетъ незаконное свое существованіе, къ сожалѣнію, не чуждое даже участія въ политическихъ проискахъ, на основаніи Высочайше предоставленной мнѣ власти постановляю слѣдующее:

Ст. **1.** Существующее нынѣ безъ законнаго утвержденія общество Фелиціянокъ или Сестръ Св. Феликса безотлагательно закрывается.

Ст. **2.** Порядокъ, какой при этомъ долженъ быть соблюденъ подлежащими вѣдомствами, опредѣляется особою Инструкціею.

Ст. **3.** Исполненіе сего Постановленія, которое имѣетъ быть немедленно внесено въ Дневникъ Законовъ, возлагается на Правительственную Коммисію внутреннихъ и духовныхъ дѣлъ и на Генералъ Полиціймейстера въ Царствѣ.

Варшава 4 (16) Декабря 1864 г.

Намѣстникъ Генералъ-Адъютантъ (подписалъ) *Графъ Бергъ.*

W Imieniu Najjaśniejszego

ALEXANDRA II-go,

CESARZA WSZECH ROSSYI, KRÓLA POLSKIEGO,

etc., etc., etc.

Namiestnik Królestwa.

Zważywszy, że tak nazwane Stowarzyszenie Felicyanek, czyli Siostr S-go Feliksa, przez Rząd nigdy nie było zatwierdzonem, i że w terminie przez Rząd mu naznaczonym dnia 9 (21) Lipca 1859 r. nie przedstawiło swej Ustawy do zatwierdzenia Władzy Wyższej; że wbrew art. 56 NAJWYŻSZEGO Ukazu z d. 18 Lutego (2 Marca) 1842 r., i NAJWYŻSZEJ Woli z dnia 28 Sierpnia 1851 r., dotychczas nie wykazało stałych środków, koniecznych do zabezpieczenia swego utrzymania, że zatem wbrew wyraźnemu brzmieniu NAJWYŻSZYCH Rozkazów z d. 15 (27) Maja 1841 r., 3 (15) Lutego i 8 (20) Listopada 1858 r., nielegalnie istnieje, nie będąc przytem obcem nawet udziału w intrygach politycznych, na zasadzie NAJWYŻEJ nadanej mi władzy, postanawiam co następuje:

Art. 1. Istniejące bez zatwierdzenia prawnego Stowarzyszenie Felicyanek czyli Siostr S-go Feliksa, bezzwłocznie znosi się.

Art. 2. Porządek jaki ma być przy tem przez Władze właściwe zachowany, określa się oddzielną Instrukcyą.

Art. 3. Wykonanie niniejszego postanowienia, które ma być bezzwłocznie zamieszczone w Dzienniku Praw, poleca się Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych, oraz Jenerał-Policmajstrowi w Królestwie.

Zgodno z oryginałem:

P. o. Sekretarza Stanu (podpisano) *A. Zaborowski.*

Za zgodność:

Dyrektor Główny Prezydujący w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, *Wosiński.*

P. o. Dyrektora Kancellaryi, *Wł. Holewiński.*

Dzień ogłoszenia 8 (20) Stycznia 1865 r.

Государь Императоръ изволилъ разсматривать и утвердить въ Царскомъ Селѣ 22 Ноября (4 Декабря) 1864 г.

Министръ Статсъ-Секретарь Царства Польскаго
(подписалъ) *В. Платоновъ*.

ПРАВИЛА

о способахъ содержанія и порядкѣ управленія Римско-Католическихъ монастырей въ Царствѣ Польскомъ.

ГЛАВА I-я

О раздѣленіи монастырей на штатные и нештатные:

§ 1. Всѣ Римско-Католическіе монастыри въ Царствѣ Польскомъ, не вошедшіе въ число упраздняемыхъ или закрываемыхъ на основаніи статей 1 и 2 Высочайшаго Указа 27 Октября (8 Ноября) 1864 года, раздѣляются, согласно статьѣ 15 того же Указа. на штатные и нештатные.

§ 2. Штатными считаются слѣдующіе монастыри.

А. Мужескіе:

1) Ордена Паулиновъ одинъ монастырь въ г. Ченстоховѣ Велюнскаго уѣзда.

2) Ордена Реформатовъ семь монастырей въ городахъ: Калишѣ, Влоцлавкѣ, Стопницѣ, Пинчовѣ Стопницкаго уѣзда, Лютомерскѣ Сѣрадзкаго уѣзда, Пилицѣ Олькушскаго уѣзда и Енджеёвѣ Кѣлецкаго уѣзда.

3) Ордена Бернардиновъ пять монастырей въ городахъ: Колѣ и Казимирѣ, Конинскаго уѣзда; Вартѣ Калишскаго уѣзда, Видавѣ Сѣрадзскаго уѣзда и въ селеніи Велькой Волѣ Опочинскаго уѣзда.

4) Ордена Августиновъ одинъ монястырь въ г. Велюнѣ.

5) Ордена Доминикановъ четыре монастыря въ городахъ Люблинѣ и Климентовѣ Сандомирскаго уѣзда, и въ селеніяхъ: Гидлахъ Петрковскаго уѣзда и Высокомъ Колѣ, Радомскаго уѣзда.

Najjaśniejszy Pan raczył przejrzeć i zatwierdzić.
w Carskiem Siole dnia 22 Listopada (4 Grudnia) 1864 r.

Minister Sekretarz Stanu Królestwa Polskiego
(podpisał) *W. Płatonow.*

PRZEPISY

dotyczące utrzymania i zarządu Klasztorów Rzymsko-Katolickich w Królestwie Polskiem.

CZĘŚĆ I-sza.

O podziale klasztorów na etatowe i nieetatowe.

§ 1. Wszystkie klasztory Rzymsko-Katolickie w Królestwie Polskiem, które na zasadzie art. 1 i 2 Najwyższego Ukazu z d. 27 Października (8 Listopada) 1864 r. nie zostały zakwalifikowane do zniesienia, lub zamknięcia, dzielą się stosownie do art. 15, tegoż Ukazu na etatowe i nieetatowe.

§ 2. Za etatowe uważane być mają następujące klasztory:

A. Męzkie.

1) Zakonu XX. Paulinów, jeden klasztor w Częstochowie w powiecie Wieluńskim.

2) Zakonu XX. Reformatów, siedm klasztorów, a mianowicie: w miastach: Kaliszu, Włocławku, Stopnicy, Pinczowie w Powiecie Stopnickim, Lutomiersku w powiecie Sieradzkim, Pilicy w powiecie Olkuskim i Jędrzejowie w Powiecie Kieleckim.

3) Zakonu XX. Bernadynów, pięć klasztorów, w miastach Kole i Kazimierzu w powiecie Konińskim, Warcie w Powiecie Kaliskim, Widawie w powiecie Sieradzkim, i we wsi Wielko-Woli w powiecie Opoczyńskim.

4) Zakonu XX. Augustyanów, jeden klasztor w mieście Wieluniu.

5) Zakonu XX. Dominikanów, cztery klasztory a mianowicie w miastach: Lublinie i Klimontowie w powiecie Sandomierskim, tudzież we wsiach Gidle w powiecie Piotrkowskim i w Kole-Wysokiem w powiecie Radomskim.

6) Ордена Францисканов одинъ въ Калишѣ.

7) Ордена Камедуловъ одинъ монастырь на Бѣлянахъ подъ Варшавой.

8) Ордена Капуциновъ три монастыря въ городахъ: Ломжѣ, Новомъ Мѣстѣ Равскаго уѣзда, и въ Закрочимѣ Плоцкаго уѣзда.

9) Ордена Кармелитовъ Башмачныхъ одинъ въ дер. Оборахъ Липновскаго уѣзда.

10) Ордена Маріановъ, одинъ въ г. Маріамполѣ.

Б. Женскіе.

1) Ордена Бенедиктинокъ два монастыря: въ городахъ Ломжи и Сандомирѣ.

2) Ордена Бернардинокъ три монастыря: въ городахъ Велюнѣ, Вартѣ Калишскаго уѣзда, и у Св. Екатерины подъ Кѣльцами.

3) Ордена Доминиканокъ одинъ монастырь въ Петрковѣ.

4) Ордена Францисканокъ одинъ монастырь въ г. Хенцинахъ Кѣлецкаго уѣзда.

5) Ордена Норбертанокъ одинъ монастырь въ Имбрамовицахъ Олькушскаго уѣзда.

6) Ордена Сакраментокъ одинъ монастырь въ Варшавѣ.

7) Ордена Визитокъ одинъ монастырь въ Варшавѣ. Всѣ прочіе въ Царствѣ Польскомъ монастыри считаются нештатными.

§ 3. Въ каждомъ изъ означенныхъ въ § 2 штатныхъ монастырей, какъ мужескихъ, такъ и женскихъ, полагается по штату четырнадцать монашествующихъ лицъ, за исключеніемъ Ченстоховскаго монастыря Ордена Паулиновъ, въ коемъ по штату полагается двадцать четыре монашествующихъ.

§ 4. Въ число штатныхъ по каждой обители монашествующихъ лицъ полагаются настоятели и настоятельницы монастырей и вся братія.

§ 5. Число монашествующихъ лицъ, нынѣ въ каждой обители находящихся со включеніемъ въ сіе число и тѣхъ, которые, при упраздненіи и закрытіи нѣкоторыхъ монастырей, переведены изъ оныхъ въ остающіяся обители, опредѣляется посредствомъ точной переписи. Составленные по сей переписи списки, въ трехмѣсячный со дня изданія настоящихъ правилъ срокъ, сообщаются епархіальными начальниками Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ дѣлъ и, по окончательной повѣркѣ сію Коммисіею, принимаются въ основаніе для

6) Zakonu XX. Franciszkanów: jeden klasztor w mieście Kaliszu.

7) Zakonu XX. Kamedułów: jeden klasztor w Bielanach pod Warszawą.

8) Zakonu XX. Kapucynów: trzy Klasztory, w miastach: Łomży, Nowem mieście w powiecie Rawskim i w Zakroczymiu w Powiecie Płockim.

9) Zakonu XX. Karmelitów trzewiczkowych: jeden klasztor we wsi Oborach w powiecie Lipnowskim.

10) Zakonu XX. Maryanów: jeden klasztor w mieście Maryampolu.

B. Żeńskie.

1. Zakonu Benedyktynek: dwa klasztory w mieście Łomży i Sandomierzu.

2) Zakonu Bernardynek: trzy klasztory w miastach: Wieluniu i Warcie w powiecie Kaliskim i u Ś-tej Katarzyny pod Kielcami.

3) Zakonu Dominikanek: jeden klasztor w mieście Piotrkowie.

4) Zakonu Franciszkanek: jeden klasztor w mieście Chęcinach w powiecie Kieleckim.

5) Zakonu Norbertanek: jeden klasztor w Imbramowicach w powiecie Olkuskim.

6) Zakonu Sakramentek: jeden klasztor w Warszawie.

7) Zakonu Wizytek: jeden klasztor w Warszawie. Wszystkie inne Klasztory w Królestwie Polskiem uważane być mają za nieetatowe.

§ 3. W każdym z wymienionych w § 2 Klasztorów, tak męzkich jako też żeńskich, oznacza się wedle etatu czternaście osób zakonnych, z wyjątkiem Klasztoru Paulińskiego w Częstochowie, w którym stosownie do etatu ma być zakonników dwudziestu czterech.

§ 4. Do liczby etatowych osób w każdem zgromadzeniu Zakonnem zaliczają się przełożeni i przełożone Klasztorów, tudzież wszyscy bracia i siostry.

§ 5. Liczba wszystkich osób zakonnych, obecnie w każdym klasztorze znajdujących się, z dodaniem do takowej i tych, które przy skasowaniu lub zamknięciu niektórych klasztorów, przeniesione zostały do pozostających nadal, oznaczoną być ma podług spisu rzetelnego. Uformowane podług tego spisu listy, w ciągu trzech miesięcy licząc od daty niniejszych przepisów, mają być przez Władze Dyecezjalne zakommunikowane Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych, a następnie po ostatecznem sprawdzeniu przez tęż Kommissyą, uważane być mają za

всѣхъ расчетовъ при назначеніи и выдачѣ содержанія монашествующимъ и для прочихъ распоряженій касательно монастырей.

§ 6. Переводъ монашествующихъ лицъ изъ штатныхъ обителей въ нештатныя безусловно воспрещается.

§ 7. Коль скоро въ которомъ либо изъ нештатныхъ монастырей число монашествующихъ лицъ, вслѣдствіе постепенной убыли, уменьшится до семи человѣкъ, таковой нештатный монастырь упраздняется, а монашествующіе размѣщаются по другимъ обителямъ, примѣняясь къ § 13 Дополнительныхъ Правилъ, приложенныхъ къ Высочайшему Указу 27 Октября (8 Ноября) 1864 г.

§ 8. Если въ которой либо изъ штатныхъ обителей, вслѣдствіе убыли монашествующихъ лицъ, откроется штатная вакансія, прежде нежели будутъ упразднены всѣ нештатные монастыри того же ордена, то вакансія сія замѣщается переводомъ на оную монашествующаго лица изъ обители нештатной.

§ 9. Пріемъ новиціевъ въ монастыри нештатные безусловно воспрещается. Пріемъ новиціевъ въ монастыри штатные допускается лишь по совершенномъ упраздненіи всѣхъ обителей нештатныхъ того же ордена; при томъ пріемъ новиціевъ можетъ происходить не иначе, какъ съ строгимъ соблюденіемъ постановленій, изложенныхъ въ Главѣ III настоящихъ правилъ.

§ 10. На содержаніе каждаго изъ штатныхъ монастырей и положенныхъ въ немъ по штату четырнадцати монашествующихъ лицъ отпускается изъ Казны Царства ежегодно по тысячѣ семисотъ пятидесяти рублей серебромъ.

На Ченстоховскій монастирь, въ коемъ полагается по штату двадцать четыре монаха, ежегодно отпускается изъ Казны три тысячи руб. сер.

§ 11. Если впослѣдствіи, въ которомъ либо изъ штатныхъ монастырей не оказалось бы въ дѣйствительности полнаго числа положенныхъ въ ономъ по штату монашествующихъ лицъ, то отпускаемая по § 10 изъ Кязны на таковой монастырь ежегодная сумма уменьшается на сто рублей серебромъ на каждое недостающее лицо, доколѣ открывшаяся вакансія не будетъ замѣщена.

§ 12. Такъ какъ вслѣдствіе произведеннаго нынѣ упраздненія и закрытія нѣкоторыхъ обителей, многія монашествующія лица переведены въ монастыри штатные; такъ что число дѣйствительно проживающихъ въ нихъ монашествующихъ лицъ временно превосходитъ то число, которое для сихъ обителей полагается по штату, то сверхъ суммы,

zasadę do wszelkich obrachunków przy wyznaczaniu i assygnowaniu utrzymania dla osób zakonnych, oraz do innych rozporządzeń, dotyczących klasztorów.

§ 6. Przenoszenie osób zakonnych z klasztorów etatowych do nieetatowych, bezwarunkowo zabrania się.

§ 7. Skoro tylko w którymkolwiek z klasztorów nieetatowych, liczba osób zakonnych, skutkiem stopniowego ubytku zmniejszy się do siedmiu, takowy klasztor nieetatowy ma być zniesiony, a osoby zakonne przenoszą się do innych klasztorów, przy zastosowaniu się do § 13-go przepisów dodatkowych, dołączonych do Najwyższego Ukazu z dnia 27 Października (8 Listopada) 1864 roku.

§ 8. Jeżeli w którymkolwiek z klasztorów etatowych, skutkiem ubytku osób zakonnych odkryje się wakans etatowy przed zniesieniem wszystkich klasztorów nieetatowych tegoż samego Zakonu, w takim razie rzeczony wakans zapełnia się przez przeniesienie osoby zakonnej z klasztoru nieetatowego.

§ 9. Przyjmowanie do nowicyatu w klasztorach nieetatowych, bezwarunkowo zabrania się. Przyjmowanie do nowicyatu w klasztorach etatowych dozwala się jedynie po zupełnem zniesieniu wszystkich klasztorów nieetatowych tegoż samego Zakonu; przy czém przyjmowanie do nowicyatu winno się odbywać nie inaczej jak tylko w ścisłem stosowaniu się do zasad, wskazanych w Części III-ej obecnych przepisów.

§ 10. Na utrzymanie każdego z klasztorów etatowych, tudzież oznaczonych w nim wedle etatu czternastu osób zakonnych, ma być assygnowaną ze Skarbu Królestwa corocznie summa rubli srebrem tysiąc siedmset pięćdziesiąt. Dla klasztoru zaś w Częstochowie, gdzie oznaczoną została etatem liczba zakonników, dwudziestu czterech, ma być assygnowaną corocznie ze Skarbu Królestwa kwota rubli srebrem trzy tysiące.

§ 11. Jeżeliby następnie w którymkolwiek z klasztorów etatowych, okazał się istotnie brak oznaczonej dlań etatem liczby osób zakonnych, w takim razie assygnowana wedle § 10-go ze Skarbu Królestwa na taki klasztor corocznie summa, ma być zmniejszoną o rubli srebrem sto na każdą brakującą osobę, a to dotąd, dopóki wakujące miejsce nie zostanie obsadzone.

§ 12. Ponieważ skutkiem obecnego skasowania lub zamknięcia niektórych klasztorów, wiele osób zakonnych zostało przeniesionych do klasztorów etatowych, tak, że liczba rzeczywiście zamieszkałych w nich osób zakonnych przewyższa czasowo etatem wyznaczoną liczbę dla tychże klasztorów osób, przeto oprócz sum-

опредѣленной § 10, Казна Царства отпускаетъ ежегодно на содержаніе таковыхъ сверхштатныхъ монаховъ денежное пособіе, на точномъ основаніи § 14 Дополнительныхъ Правилъ, приложенныхъ къ Высочайшему Указу 27 Октября (8 Ноября) 1864 г. Съ постепеннымъ уменьшеніемъ числа таковыхъ сверхштатныхъ въ штатныхъ обителяхъ монаховъ и монахинь, уменьшается въ той же соразмѣрности и вышесказанное дополнительное штатнымъ монастырямъ пособіе.

§ 13. Для обезпеченія быта тѣхъ монашествующихъ лицъ, которыя принадлежатъ къ обителямъ нештатнымъ, или которыя въ оныя переводятся на основаніи § 13 Дополнительныхъ Правилъ, приложенныхъ къ Высочайшему Указу 27 Октября (8 Ноября) 1864 г., Казна Царства отпускаетъ ежегодно денежное пособіе, опредѣленное въ § 14 тѣхъ же Правилъ. Сверхъ сего, Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ дѣлъ разрѣшается, съ утвержденія Намѣстника, назначать въ пользу нештатныхъ монастырей, буде сіе окажется нужнымъ, еще дополнительное изъ Казны пособіе, которое, въ общей сложности на всѣ таковыя обители взятое, не должно однако превышать каждый годъ суммы, равняющейся тысячѣ рублямъ, помноженнымъ на число наличныхъ въ томъ году нештатныхъ монастырей.

14. Всѣ суммы, слѣдующія въ силу предидущихъ статей на содержаніе обителей и монашествующихъ лицъ, отпускаются изъ тѣхъ источниковъ, которые на сей предметъ предназначены ст. 21 Высочайшаго Указа 27 Октября (8 Ноября) 1864 г. Суммы эти отпускаются по третьямъ года впередъ, изъ мѣстныхъ губернскихъ и уѣздныхъ Казначействъ, по особому, каждый разъ, распоряженію и росписанію Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ дѣлъ.

§ 15. Въ пользу каждаго монастыря, какъ штатнаго, такъ и нештатнаго, обращается сполна доходъ отъ такъ называемыхъ: Jura Stolae. Доходъ сей употребляется на покрытіе расходовъ, необходимыхъ для отправленія богослуженія и на поддержаніе монастырскаго храма и зданія,

ГЛАВА II.

О порядкѣ подчиненія Римско-Католическихъ монастырей Епархіальному Начальству, Визитаторамъ и вообще духовной власти.

§ 16. На основаніи ст. 16-ой Высочайшаго Указа 27 Октября

my oznaczonej § 10-tym, Skarb Królestwa ma assygnować corocznie, na utrzymanie nadliczbowych zakonników, wsparcie pieniężne na zasadzie § 14-go przepisów dodatkowych, dołączonych do Najwyższego Ukazu z d. 27 Października (8 Listopada) 1864 roku. W miarę stopniowego się zmniejszania liczby takowych nadliczbowych zakonników i zakonnic, w klasztorach etatowych ma być zmniejszane odpowiednio do tego i wzmiankowane dodatkowe dla klasztorów etatowych wsparcie.

§ 13. W celu zabezpieczenia bytu tych z osób zakonnych które należą do klasztorów nieetatowych, lub też które przenoszą się do nich na zasadzie § 13-go przepisów dodatkowych, dołączonych do Najwyższego Ukazu z dnia 27 Października (8 Listopada) 1864 roku, Skarb Królestwa ma assygnować corocznie wsparcie pieniężne oznaczone w § 14-tym tychże przepisów. A nadto dozwala się Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych za upoważnieniem Namiestnika, wyznaczać na korzyść klasztorów nieetatowych, w razie koniecznej potrzeby, jeszcze dodatkowe ze Skarbu wsparcie, które w ogólnej cyfrze, na wszystkie takowe klasztory, nie powinno jednakże przewyższać w każdym roku summy rubli srebrem tysiąc, pomnożonej przez liczbę istniejących w tymże roku klasztorów nieetatowych.

§ 14. Wszelkie fundusze wyznaczone z mocy poprzedzających paragrafów na utrzymanie klasztorów (обителей) i osób zakonnych, mają być assygnowane z tych źródeł, które zostały w tym celu oznaczone § 21 Najwyższego Ukazu z dnia 27 Października (8 Listopada) 1864 r. Takowe fundusze mają być assygnowane co cztery miesiące z góry, z kass miejscowych Gubernialnych, lub też powiatowych, wedle szczegółowego na każdy raz rozporządzenia i oznaczenia Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych.

§ 15. Na korzyść każdego Klasztoru tak etatowego, jakoteż i nieetatowego ma być obracany w zupełności dochód pochodzący z tak nazwanego „Jura stolae", takowy dochód ma być używanym na pokrycie wydatków, niezbędnych przy odprawianiu nabożeństw, tudzież na podtrzymanie Kościoła i gmachu Klasztornego.

CZĘŚĆ II-ga

Dotycząca poddania Klasztorów Rzymsko-Katolickich, Władzy Dyecezyalnej, Wizytatorom i w ogóle Władzy Duchownej.

§ 16. Na zasadzie § 16 Najwyższego Ukazu z dnia 27 Paź-

(8 Ноября) 1864 г. всякая зависимость монастырей и монашествующихъ отъ орденскихъ Генераловъ и другихъ орденскихъ властей, въ Царствѣ или внѣ онаго пребывающихъ, на всегда отмѣнена и воспрещены всякаго рода сношенія монашествующаго духовенства съ таковыми властями. Вмѣстѣ съ тѣмъ, въ силу той же статьи означеннаго Указа, существовавшее донынѣ въ Царствѣ званіе орденскихъ монашескихъ провинціаловъ на всегда упразднено.

§ 17. На основаніи той же ст. 16-й Высочайшаго Указа 27 Октября (8 Ноября), завѣдываніе всѣми мужскими и женскими, штатными и нештатными монастырями въ Царствѣ, къ какому бы ордену они не принадлежали, предоставлено непосредственно мѣстнымъ Епископамъ тѣхъ епархій, въ коихъ монастыри сіи расположены. Таковой надзоръ Епархіальной власти простирается не только на самыя личности монашествующихъ, но также и на способъ распоряженія монастырей предоставленными имъ доходами и имуществомъ.

§ 18. Мѣстныя монастырскія, ниже сего означенныя власти, вполнѣ подчиняются своему Епархіальному начальству. Употребленіе монашествующихъ на службы въ пользу церкви и другія главныя распоряженія по обителямъ, зависятъ отъ Епархіальнаго Начальства, сообразно съ каноническими правилами Римской церкви и безъ нарушенія законовъ и постановленій гражданской власти. На этомъ основаніи, всѣ монашествующіе, безъ изъятія, обязаны мѣстному Епископу послушаніемъ и должнымъ уваженіемъ.

§ 19. Монастыри мужскіе и женскіе управляются по ихъ правиламъ и уставамъ, поколику сіи правила и уставы сообразны съ общими о Римско-Католическомъ духовенствѣ Государственными узаконеніями и съ гражданскими постановленіями.

§ 20. Епархіальному начальнику предоставляется посѣщать и осматривать монастыри въ своей епархіи, на томъ же основаніи, какъ и церкви, во всякое время, лично или поручая сіе другому довѣренному лицу, согласно нижеслѣдующему § 21-му.

§ 21. Въ силу ст. 16-й Высочайшаго Указа 27 Октября (8 Ноября) 1864 г. о Римско-Католическихъ монастыряхъ, дабы преподать Епархіальнымъ начальникамъ средства вести въ должномъ порядкѣ управленіе монастырями и имѣть постоянное за ними наблюденіе, предоставляется имъ избирать, съ утвержденія Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ, Благочинныхъ или Визитаторовъ монастырей, по одному на каждую епархію, изъ достойнѣйшихъ и благонадежнѣйшихъ лицъ бѣлаго духовенства, безъ опредѣленія срока ихъ службы.

dziernika (8 Listopada) 1864 r. wszelka zależność Klasztorów i osób Zakonnych od Jenerałów Zakonnych i innych Władz Zakonnych w Królestwie, lub też po za granicami onegoż przebywających, została na zawsze usuniętą i wszelkie stosunki duchowieństwa zakonnego z temiż Władzami zostały wzbronione. A nadto z mocy tegoż Artykułu rzeczonego Ukazu, istniejące dotąd w Królestwie miano Prowincyałów Zakonów klasztornych, zostało na zawsze zniesione.

Art. **17.** Na mocy tegoż Artykułu 16-go Najwyższego Ukazu z dnia 27 Października (8 Listopada), zawiadywanie wszystkiemi klasztorami, tak męzkiemi jakoteż żeńskiemi, etatowemi i nieetatowemi w Królestwie, bez względu do jakiegokolwiek należą Zakonu, oddane zostało bezpośrednio miejscowym Biskupom tych dyecezyj, w obrębie których też klasztory się znajdują; takowy nadzór Władzy Dyecezjalnej rozciąga się nietylko co do osobistości osób zakonnych, lecz także i co do zarządu klasztorów pod względem pozostawionych im dochodów i majątku.

Art. **18.** Miejscowe klasztorne poniżej wyszczególnione Władze, mają w zupełności zależeć od swej Władzy Dyecezyalnej Przeznaczanie Zakonników na służbę do kościołów, i inne ważniejsze rozporządzenia dotyczące klasztorów, mają zależeć od Władzy Dyecezyalnej, zgodnie z prawami kanonicznemi kościoła Rzymskiego i przy zachowaniu praw i postanowień Władzy Cywilnej. Na tej zasadzie wszystkie osoby zakonne bez wyjątku, winny być posłuszne Biskupom miejscowym i mieć dla nich należne uszanowanie.

§ **19.** Klasztory męzkie i żeńskie mają być zarządzane wedle ich przepisów i reguł, jeżeli tylko takowe przepisy i reguły są zgodne z ogólnemi prawami krajowemi, oraz przepisami cywilnemi o duchowieństwie Rzymsko-Katolickiem.

§ **20.** Zwierzchnik Dyecezyi może zwiedzać i rewidować klasztory w jego dyecezyi będące, na tej samej zasadzie co i kościoły, w każdym czasie, osobiście, lub też za pośrednictwem osoby do tego przezeń upoważnionej, a to wedle następującego § 21.

§ **21.** Na mocy Art. 16 Najwyższego Ukazu z dnia 27 Października (8 Listopada) 1864 r. o klasztorach Rrzymsko-Katolickich, w celu nadania Zwierzchnikom Dyecezyj, możności utrzymania w należytym porządku Zarządu klasztorami, oraz nieustannego nad niemi nadzoru, pozwala się im wybierać za zgodą Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych, Dziekanów albo Wizytatorów, po jednym na każdą Dyecezyę, z poważniejszych i na zaufanie zasługujących osób Duchowieństwa Świeckiego, bez ograniczenia czasu ich służby.

§ 22. Визитаторъ непосредственно завѣдываетъ, подъ главнымъ управленіемъ Епархіальнаго начальства, всѣми монастырями, въ епархіи находящимися, какъ мужскими, такъ и женскими безъ различія орденовъ.

§ 23. Визитаторъ наблюдаетъ, чтобы монастыри управлялись по правиламъ своихъ уставовъ, на сколько сіи послѣдніе сообразны съ гражданскими законами и постановленіями и распоряженіями Правительства, а равно, чтобы таковыя постановленія не были нарушаемы монашествующими лицами. Въ случаѣ отступленій отъ закона, Визитаторъ принимаетъ немедленно самъ надлежащія мѣры къ ихъ пресѣченію, и тотчасъ доноситъ о томъ Епархіальному начальству, а сіе послѣднее сообщаетъ Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ, какъ о возникшихъ безпорядкахъ, такъ и о мѣрахъ, духовнымъ начальствомъ принятыхъ.

§ 24. Визитаторъ ведетъ подробные списки всѣмъ монашествующимъ въ Епархіи, и наблюдаетъ какъ за строгимъ исполненіемъ правилъ о новиціатѣ, такъ и за тѣмъ, чтобы вакантныя мѣста въ штатныхъ монастыряхъ пополнялись согласно постановленіямъ, въ §§ 8, 9 и 39—43 сихъ правилъ изложеннымъ.

§ 25. Вообще Визитаторъ есть ближайшій посредникъ между Епархіальнымъ Начальствомъ и монашествующими въ Епархіи. Всѣ дѣла, касающіяся монастырей, восходятъ чрезъ Визитатора на усмотрѣніе Епархіальнаго начальства, равно и всѣ распоряженія сего послѣдняго, относящіяся до монастырскаго управленія, передаются монастырямъ чрезъ сіе духовное лицо. Визитаторъ отвѣтствуетъ за допущенные имъ безпорядки въ подвѣдомственныхъ ему монастыряхъ.

§ 26. Визитаторъ обязанъ каждый годъ, къ сроку, какой будетъ назначенъ Правительственною Коммиссіею Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ и по формѣ, какую сія Коммисія установитъ, составлять общую визитаціонную опись; ясно и обстоятельно означая въ ней, по каждому монастырю особо, происшедшія въ личномъ составѣ его измѣненія, наличный къ новому году составъ монастыря, служебныя обязанности каждаго лица, состояніе монастыря, церкви, строеній и имущества монастырскаго, приходъ и расходъ денежныхъ суммъ и т. п. Одинъ экземпляръ сего акта, за подписомъ Визитатора, представляется имъ Епархіальному начальнику, который, по повѣркѣ, сообщаетъ оный, при своемъ отзывѣ о положеніи монастыря, Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.

§ 27. Въ отношеніи дѣлъ, касающихся общаго управленія Епархіи, Визитаторамъ предоставляется право участвовать въ засѣданіяхъ Епар-

§ 22. Wizytator zawiaduje bezpośrednio pod głównem zwierzchnictwem Naczelnika Dyecezyi wszystkiemi klasztorami w Dyecezyi znajdującemi się, tak męzkiemi, jakoteż żeńskiemi, bez różnicy zakonu.

§ 23. Wizytator czuwa, ażeby klasztory rządziły się wedle przepisów swoich reguł, o ile te ostatnie są zgodne z prawami cywilnemi i rozporządzeniami Rządu, jak również, ażeby takowe postanowienia nie były gwałcone, przez osoby zakonne. W razie odstąpienia od prawa, Wizytator niezwłocznie sam ma przedsiębrać, należyte środki, w celu zapobieżenia temu i natychmiast donosić winien o tem Władzy Dyecezyalnej, a ta ostatnia Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych, tak o powstałych nieporządkach, jak również i środkach przez Władzę Duchowną przedsięwziętych.

§ 24. Wizytator utrzymuje szczegółowe listy wszystkich Zakonników w Dyecezyi i przestrzega tak ścisłego wykonywania przepisów o nowicyacie, jakoteż, ażeby wakujące miejsca w klasztorach etatowych zapełniane były zgodnie z prawidłami w §§ 8, 9 i 39 — 43, niniejszych przepisów zawartemi.

§ 25. W ogólności Wizytator jest najbliższym pośrednikiem pomiędzy Zwierzchnością Dyecezyalną i Zakonnikami w Dyecezyi. Wszystkie interessa, dotyczące klasztorów, Wizytator przedstawia do uznania Zwierzchności Dyecezyalnej, równie jak i wszystkie rozporządzenia tej ostatniej, dotyczące Zarządu klasztornego, kommunikują się klasztorom za pośrednictwem tegoż duchownego. Wizytator jest odpowiedzialnym za dopuszczone przez niego nieporządki w klasztorach, zwierzchnictwu jego podległych.

§ 26. Wizytator obowiązany jest corocznie, w terminie przez Kommissyę Rządową Spraw Wewnętrznych i Duchownych oznaczyć się mającym, i w formie jaką taż Kommissya przepisze, składać ogólny rapport wizytacyjny, opisujący jasno i szczegółowo co do każdego oddzielnie klasztoru, zaszłe w jego składzie osób zmiany, skład nowy klasztoru na rok następny, obowiązki służbowe każdej osoby, stan klasztoru, kościoła, budowli i majątku klasztornego, przychód i rozchód funduszów pieniężnych i t. p. Jeden egzemplarz takiego aktu przez Wizytatora podpisany przedstawianym być ma przez niego Zwierzchnikowi Dyecezyalnemu, który po sprawdzeniu, kommunikuje takowy przy odezwie z opinią swą o stanie klasztoru Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych.

§ 27. Co do interessów dotyczących ogólnego Zarządu Dyecezyi, Wizytatorowie mieć będą prawo uczestniczenia w posiedze-

хіальныхъ консисторій, сверхъ нынѣ назначеннаго въ нихъ числа членовъ, съ правомъ голоса по всѣмъ дѣламъ поступающимъ на консисторское разсмотрѣніе.

§ 28. На содержаніе Визитаторовъ отпускается Казною Царства, изъ доходовъ съ бывшихъ монастырскихъ имуществъ, ежегодное жалованье по 400 руб. сер. каждому. Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ предоставляется, сверхъ сего, съ утвержденія Намѣстника, опредѣлять размѣръ разъѣздныхъ денегъ, которыя имѣютъ имъ быть отпускаемы изъ того же источника.

§ 29. На основаніи ст. 16-й Высочайшаго Указа 27 Октября (8 Ноября) 1864 г. съ подчиненіемъ монастырей мѣстнымъ Епископамъ, упраздняются существовавшіе доселѣ монастырскіе капитулы и всѣ безъ изъятія соединенныя съ таковымъ порядкомъ должности дефиниторовъ, кустошей и т. п.

§ 30. Мѣстное управленіе каждаго монастыря ввѣряется лицу, избираемому Епископомъ, съ утвержденія Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ, а именно: въ мужскихъ обителяхъ настоятелю, а въ женскихъ настоятельницѣ. Лица сіи суть непосредственные блюстители внутренняго въ монастыряхъ порядка и церковной дисциплины.

§ 31. Въ помощь настоятелю назначается помощникъ или викарій и прокураторъ.

§ 32. Лица, упоминаемыя въ § 31-мъ, избираются Епархіальнымъ начальствомъ, съ утвержденія Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ, изъ среды монашествующей въ обители братіи.

§ 33. Настоятели и настоятельницы, управляя монастырями по правиламъ, означеннымъ въ § 19, содержатъ подчиненныхъ своихъ въ надлежащемъ порядкѣ и повиновеніи. Употребленіе тѣлесныхъ наказаній симъ воспрещается.

§ 34. Настоятели и настоятельницы монастырей завѣдываютъ также и распоряжаются предоставленными каждой обители доходами и имуществомъ, подъ главнымъ надзоромъ Епархіальнаго управленія.

§ 35. При вступленіи въ управленіе монастыремъ, настоятель или настоятельница обязаны принять на свою отвѣтственность движимое и недвижимое имущество монастыря и вписать оное въ шнуровую книгу. При оставленіи должности, лица сіи сдаютъ все сіе своимъ преемникамъ по описи.

§ 36. Опредѣленное на каждый монастырь штатное содержаніе и денежное пособіе отпускается въ законномъ размѣрѣ, по третямъ года, за каждую треть впередъ, изъ Казны Царства, въ непосредственное распоряженіе настоятелей или настоятельницъ, которые распредѣля-

niach Konsystorza Dyecezyalnego, wraz z liczbą członków na teraz do tego wyznaczonych, z prawem głosu we wszystkich interessach przychodzących pod rozpoznanie Konsystorza.

§ **28.** Na utrzymanie Wizytatorów, Skarb Królestwa wyznacza z dochodów majątków poklasztornych, roczną płacę po czterysta rubli srebrem dla każdego. Oprócz tego Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych pozostawia się oznaczenie za potwierdzeniem Namiestnika, stosunku kosztów podróży, które z tegoż źródła mają być im uiszczane.

§ **29.** Na zasadzie Art. 16-go Najwyższego Ukazu z dnia 27 Października (8 Listopada) r. b., wraz z oddaniem klasztorów pod zwierzchnictwo właściwych Biskupów, znoszą się istniejące dotąd Kapituły klasztorne i wszystkie bez wyjątku połączone z obecnym porządkiem godności Definitorów, Kustoszów i t. p.

§ **30.** Zarząd miejscowy każdego Zakonu, porucza się osobie przez Biskupa wybieranej, z zatwierdzeniem przez Kommissyę Rządową Spraw Wewnętrznych i Duchownych, a mianowicie: w zgromadzeniach męzkich Przełożonemu, a w żeńskich Przełożonej. Osoby te są bezpośrednio stróżami wewnętrznego porządku w klasztorach i karności duchownej.

§ **31.** W pomoc Przełożonemu naznacza się pomocnik czyli Wikary i Prokurator.

§ **32.** Osoby w Art. 31 wymienione, wybierają się przez Zwierzchność Dyecezjalną, z zatwierdzeniem przez Kommissyę Rządową Spraw Wewnętrznych i Duchownych, z pośród Zakonników klasztoru.

§ **33.** Przełożeni i Przełożone zarządzając klasztorami stosownie do przepisów w § 19-tym określonych, utrzymują podwładnych swoich w należytym porządku i posłuszeństwie. Używanie kar cielesnych niniejszem zabrania się.

§ **34.** Przełożeni i Przełożone klasztorów zarządzają także i dysponują pozostawionemi każdemu zgromadzeniu dochodami i majątkiem, pod głównym nadzorem Zarządu Dyecezyalnego.

§ **35.** Przy objęciu zarządu klasztorem, Przełożony lub Przełożona obowiązani przyjąć na swą odpowiedzialność majątek ruchomy i nieruchomy klasztoru i zapisać takowy do księgi sznurowej; przy opuszczeniu urzędu, osoby te oddają wszystko to swoim następcom wedle wykazu.

§ **36.** Wyznaczone na każdy klasztor utrzymanie etatowe i zasiłek pieniężny, wypłaca się przez Skarb Królestwa w stosunku przepisanym, tercyałami z gory, do bezpośredniej dyspozycyi Przełożonych tak męzkich jak żeńskich klasztorów, którzy takowe

ютъ сіи средства между братіею по своему усмотрѣнію, обращая часть оныхъ на поддержаніе и исправленіе монастырскихъ строеній и церкви.

§ 37. Во вниманіе къ тѣмъ затрудненіямъ, съ коими было бы сопряжено представленіе въ Высшую Счетную Палату, установленной отчетности о штатныхъ суммахъ, Начальство монастырей освобождается отъ сей обязанности.

§ 38. Если бы настоятель или настоятельница, сверхъ чаянія, не вписали въ шнуровую книгу всѣхъ принятыхъ ими церковныхъ или монастырскихъ доходовъ, или растратили ихъ не на нужды обители и братіи, то Прокураторъ немедленно, подъ своею отвѣтственностью, доноситъ о томъ Визитатору или Епархіальному Начальству.

ГЛАВА III.

О подчиненіи монастырей надзору гражданской власти.

§ 39. Въ Римско-Католическіе монастыри могутъ вступать коренные жители Царства Польскаго Римско-Католическаго исповѣданія, безъ различія состояній, съ разрѣшенія гражданской власти и епархіальнаго начальства, которыя при семъ наблюдаютъ, чтобы поведеніе лица, вступающаго въ монашество, соотвѣтствовало важности духовнаго сана, и чтобы при томъ ко вступленію въ монашество не было никакихъ по установленіямъ церкви или по гражданскому закону, препятствій.

§ 40. Желающій вступить въ монастырь обращается о томъ съ просьбою къ Губернатору, въ губерніи коего состоитъ таковой монастырь, съ приложеніемъ къ оной свидѣтельствъ о рожденіи и крещеніи.

§ 41. По принятіи прошенія, Губернаторъ собираетъ по оному надлежащія свѣдѣнія и удостовѣряется въ томъ:

а) что проситель не обвиняется ни въ какихъ преступныхъ дѣйствіяхъ;

б) что онъ не связанъ брачными узами;

в) что вступленію въ монастырь не можетъ препятствовать рекрутская повинность;

г) что лицо, желающее вступить въ монастырь, имѣетъ не менѣе 24 лѣтъ отъ роду, на точномъ основаніи ст. 17 Указа 6 (18) Марта 1817 года.

Всѣ сіи условія, за исключеніемъ означеннаго въ пунктѣ в), необходимы и для вступленія въ женскій монастырь.

zasoby rozdzielają pomiędzy Zakonników klasztoru, wedle swego uznania, obracając część onych na utrzymanie i restauracyę budowli klasztornych i kościoła.

§ 37. Z uwagi na utrudzające formalności, z któremi byłoby połączone składanie Najwyższej Izbie Obrachunkowej rachunków z funduszów etatowych, Zwierzchność klasztorna uwalnia się od tego obowiązku.

§ 38. Gdyby Przełożony lub Przełożona, przez zaniedbanie, nie wpisali do księgi sznurowej wszystkich pobranych przez nich dochodów klasztornych lub kościelnych — lub też użyli ich nie na potrzeby klasztoru i zgromadzenia, natenczas Prokurator niezwłocznie pod swoją odpowiedzialnością zawiadamia o tem Wizytatora lub Zwierzchność Dyecezyalną.

CZĘŚĆ III-cia.

O oddaniu klasztorów pod nadzór Władzy Cywilnej.

§ 39. Do klasztorów Rzymsko-Katolickich wstępować mogą mieszkańcy stali Królestwa Polskiego, wyznania Rzymsko-Katolickiego, bez różnicy stanu, za zezwoleniem Władzy Cywilnej i Zwierzchności Dyecezyalnej, które obok tego czuwają, aby prowadzenie się osoby wstępującej do klasztoru, odpowiadało ważności stanu duchownego, i aby przytem do wstąpienia do zakonu, nie zachodziły żadne pod względem przepisów kościelnych lub cywilnych przeszkody.

§ 40. Pragnący wstąpić do zakonu, zanieść winien o to prośbę do Gubernatora, w którego Gubernji znajduje się klasztor tegoż zakonu, z dołączeniem do tej prośby aktu urodzenia i chrztu.

§ 41. Po odebraniu prośby, Gubernator zbiera o nim stosowne wiadomości i przekonywa się:

a) czy proszący nie jest obwinionym o jakie występne czyny;

b) czy nie jest związany ślubem małżeństwa;

c) czy wstąpieniu do klasztoru nie stoi na zawadzie należenie do spisu wojskowego;

d) czy osoba pragnąca wstąpić do klasztoru, nie ma mniej jak lat 24 życia, w ścisłem zastosowaniu się do Art. 17 Ukazu z dnia 6 (18) Marca 1817 roku.

Wszystkie te warunki z wyjątkiem wymienionego w punkcie ad *c*, koniecznemi są i do wstąpienia do klasztoru żeńskiego.

§ 42. Собравъ всѣ означенныя въ § 41 свѣдѣнія, Губернаторъ постановляетъ по ходатайству просителя свое заключеніе, и представляетъ оное въ Правительственную Коммисію Внутреннихъ и Духовныхъ дѣлъ, прилагая къ своему представленію упомянутые въ § 41 документы, а равно свѣдѣнія о наличномъ числѣ монаховъ и новиціевъ въ той обители, въ которую проситель желаетъ поступить.

§ 43. Правительственная Коммисія Внутреннихъ и Духовныхъ дѣлъ, получивъ представленіе Губернатора и удостовѣрившись въ неимѣніи, со стороны гражданской власти, препятствій ко вступленію просителя или просительницы въ монастырь, сносится съ мѣстнымъ епархіальнымъ начальствомъ, и испрашиваетъ формальнаго удостовѣренія его въ томъ, что съ духовной стороны не встрѣчается препятствій къ принятію въ обитель новаго послушника или новой послушницы. По полученіи сего удостовѣренія, Правительственная Коммисія разрѣшаетъ просителю вступленіе въ монастырь, и даетъ о семъ знать епархіальному Епископу и Губернатору, предписывая при семъ наблюсти, чтобы торжественные обѣты (vota solemnia) не были произносимы вступающими въ монастыри прежде достиженія ими 30 лѣтняго возраста, согласно 17 статьѣ Указаа 6 (18) Марта 1817 года.

§ 44. Дабы окружить всѣми необходимыми предосторожностями торжественные монашескіе обѣты (vota solemnia), произносимые при окончательномъ поступленіи въ монашество, постановляется, что обѣты сіи должны быть произносимы не иначе, какъ въ присутствіи лицъ, отряжаемыхъ отъ духовнаго начальства, и двухъ депутатовъ, назначенныхъ Губернаторомъ, въ качествѣ свидѣтелей со стороны гражданской власти. Обѣты, произнесенные безъ соблюденія сей необходимой формальности, не признаются дѣйствительными.

§ 45. Въ виду послѣдовавшихъ уже постановленій о передачѣ въ завѣдываніе Правительственной Коммисіи Народнаго Просвѣщенія, всѣхъ, состоявшихъ при монастыряхъ, начальныхъ училищъ, и о соединеніи бывшихъ при нѣкоторыхъ монашескихъ коллегіяхъ семинарій съ семинаріями епархіальными, не могутъ быть учреждаемы въ монастыряхъ студіи, семинаріи, начальныя училища, пансіоны или другаго рода учебныя заведенія, какъ мужскія, такъ и женскія.

§ 46. Такъ какъ монастыри и монашествующія въ нихъ лица вполнѣ обезпечиваются отпускаемымъ отъ Правительства на ихъ содержаніе ежегоднымъ штатнымъ окладомъ и денежнымъ пособіемъ, то за симъ воспрещается собираніе монашествующими лицами милостыни или такъ называемая квеста въ отдаленныхъ отъ обители мѣстахъ, какъ отвлекающая монашествующихъ отъ благочестивыхъ упражненій

§ 42. Zebrawszy wymienione w § 41-ym wiadomości, Gubernator na żądanie proszącego czyni wniosek i przedstawia go Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych, dołączając do przedstawienia swego wskazane w § 41-ym dowody, jakoteż wiadomości o istotnej liczbie Zakonników i nowicyuszów w tem zgromadzeniu, do którego pragnie wstąpić proszący.

§ 43. Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Duchownych otrzymawszy przedstawienie Gubernatora i przekonawszy się że ze strony Władzy Cywilnej nie zachodzą przeszkody do wstąpienia proszącego lub proszącej do klasztoru, znosi się z miejscową Władzą Dyecezyalną, i żąda formalnego przekonania się przez nią, czy pod względem duchownym nie zachodzą przeszkody do przyjęcia do zgromadzenia zakonnego nowicyusza lub nowicyuszki. Po otrzymaniu takowej wiadomości, Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Duchownych udziela pozwolenie proszącemu na wstąpienie do klasztoru i zawiadamia o tem Biskupa Dyecezyalnego, i Gubernatora, zalecając przytem dopilnowanie, aby śluby uroczyste (vota solemnia) nie wprzód przez wstępujących do klasztoru czynione były, jak po dojściu przez nich 30-tu lat życia, stosownie do Art. 17 Ukazu z dnia 6 (18) Marca 1817 r.

§ 44. Aby śluby uroczyste (vota solemnia) wykonywane przy ostatecznem wstąpieniu do Zakonu, otoczyć wszelkiemi warunkami ostrożności, stanowi się, że śluby takowe mają być składane nie inaczej, jak w obecności osób delegowanych przez Zwierzchność Duchowną i dwóch delegowanych przez Gubernatora w charakterze świadków ze strony Władzy Cywilnej. Śluby wykonane bez zachowania tej koniecznej formalności, nie będą uznane za ważne.

§ 45. Z uwagi na wydane już postanowienia co do oddania pod Zarząd Kommisyi Rządowej Oświecenia Publicznego, wszystkich istniejących dotąd przy klasztorach Szkół Elementarnych, tudzież co do połączenia znajdujących się przy niektórych zgromadzeniach Zakonnych Seminaryj z Seminaryami Dyecezyalnemi, nie mogą być zakładane w klasztorach studya, Seminarya, szkoły elementarne, pensyony, lub jakiegokolwiek rodzaju zakłady naukowe, tak męzkie jak i żeńskie.

§ 46. Ponieważ tak klasztory jak i znajdujący się w nich Zakonnicy zabezpieczone mają w zupełności utrzymanie, przez wyznaczenie od Rządu na ten cel funduszu etatowego i zasiłku pieniężnego, przeto zbieranie przez Zakonników jałmużny, czyli tak zwana kwesta, w oddalonych od klasztorów miejscach, jako odrywająca ich od pobożnych ćwiczeń w klasztorach i dająca po-

въ обителяхъ и подающая поводъ къ злоупотребленіямъ и соблазнамъ. Квеста допускается лишь въ стѣнахъ самой обители, а равно въ томъ самомъ городѣ или въ предѣлахъ того сельскаго прихода, гдѣ находится обитель.

§ 47. Не дозволяется свѣтскимъ ксендзамъ собираться въ монастыряхъ для такъ называемыхъ реколлекцій, конгрегацій и другихъ тому подобныхъ сборищъ, безъ особеннаго на то разрѣшенія Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.

§ 48. Монастырское Начальство заранѣе извѣщаетъ мѣстную Полицію о всѣхъ монастырскихъ и другихъ праздникахъ, по случаю которыхъ богомольцы стекаются въ обители съ набожною цѣлію, дабы гражданская власть могла съ своей стороны наблюсти за надлежащимъ соблюденіемъ полицейскаго порядка.

§ 49. Монахи и монахини не могутъ быть переводимы изъ одной обители въ другую безъ предварительнаго испрошенія на то разрѣшенія Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ, которая въ подобныхъ случаяхъ собираетъ чрезъ губернское начальство подробныя свѣдѣнія о тѣхъ основаніяхъ, по которымъ признается нужнымъ перевести монаха или монахиню въ другую обитель.

§ 50. Монастырское начальство обязано немедленно увѣдомлять мѣстную гражданскую власть о всякой перемѣнѣ въ личномъ составѣ монастыря.

§ 51. Запрещается проживать въ обителяхъ кому бы то ни было, скромѣ:

а) монашествующихъ лицъ, къ обители дѣйствительно принадлежащихъ и въ оной по оффиціальнымъ спискамъ значащихся, и

б) людей для монастырской прислуги совершенно необходимыхъ. Число монастырской прислуги опредѣляется для каждаго монастыря постоянными штатами, которые будутъ составлены епархіальнымъ Начальствомъ и утверждены Правительственною Коммисіею Внутреннихъ и Духовныхъ дѣлъ.

§ 52. Настоятелямъ и настоятельницамъ монастырей вмѣняется въ обязанность строжайше наблюдать, чтобы монашествующія лица не дозволяли себѣ ничего противнаго существующимъ законамъ, постановленіямъ или распоряженіямъ Правительственныхъ властей, и не принимали никакого, хотя бы и косвеннаго, участія въ дѣйствіяхъ, могущихъ нарушить порядокъ и общественное спокойствіе.

§ 53. Каждое монашествующее лицо обязано всегда имѣть при себѣ легитимаціонную книжку, съ точнымъ обозначеніемъ всѣхъ необходимыхъ о немъ свѣдѣній. Форма таковыхъ книжекъ будетъ установлена Правительственною Коммисіею Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.

wód do nadużyć i zgorszeń, zabrania się. Kwesta dozwala się jedynie w obrębie samego klasztoru, tudzież w tem mieście, lub w granicach Parafii wiejskiej, w których znajduje się zgromadzenie zakonne.

§ 47. Nie pozwala się Księżom świeckim, zbierania się w klasztorach dla odbywania w nich tak zwanych rekolekcyj, kongregacyj i innych tym podobnych zebrań, bez szczegółowego na to zezwolenia Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych.

§ 48. Zwierzchność klasztorna zawczasu zawiadamia policyę miejscową o wszelkich uroczystościach klasztornych i innych, z powodu których pobożni zgromadzają się do kościołów klasztornych w celu modlitwy, aby Władza Cywilna mogła ze swej strony czuwać nad zachowaniem należytym porządku policyjnego.

§ 49. Zakonnicy i Zakonnice nie mogą być przenoszeni z jednego zgromadzenia do drugiego, bez poprzedniego wyjednania na to decyzyi Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych, która w podobnych wypadkach zbiera przez pośrednictwo Zwierzchności Gubernjalnej szczegółowe wiadomości o powodach dla których uznaje się być potrzebnem przeniesienie Zakonnika lub Zakonnicy do innego zgromadzenia.

§ 50. Zwierzchność klasztorna obowiązaną jest bezzwłocznie zawiadamiać miejscową Władzę Cywilną o każdej zmianie w składzie osobistym Zakonu.

§ 51. Zabrania się mieszkać w klasztorach komukolwiek oprócz:

a) zakonnych osób do zgromadzenia rzeczywiście należących i jako takich w urzędowych listach zamieszczonych, tudzież

b) ludzi do posługi klasztornej niezbędnie potrzebnych. Liczbę osób do posługi klasztornej dla każdego klasztoru, oznaczają stałe etaty, które będą układane— przez Zwierzchność Dyecezyalną i zatwierdzane przez Kommissyę Rządową Spraw Wewnętrznych i Duchownych.

§ 52. Przełożonym męzkim i żeńskim zaleca się ściśle strzedz: aby Zakonnicy niedopuszczali się niczego istniejącym przepisom, ustawom lub rozporządzeniom Władz Rządowych— przeciwnego, i nie brali żadnego, chociażby pośredniego udziału w czynach, mogących naruszyć porządek i spokojność publiczną.

§ 53. Każdy Zakonnik obowiązany jest mieć zawsze przy sobie książeczkę legitymacyjną, obejmującą dokładnie wszelkie potrzebne o nim wiadomości. Forma takich książeczek przepisaną będzie przez Kommissyę Rządową Spraw Wewnętrznych i Ducho-

На сію же Коммисію возлагается составить и издать, съ утвержденія Намѣстника, надлежащія правила и инструкціи касательно порядка разрѣшенія монашествующимъ лицамъ временныхъ отлучекъ изъ монастыря, выдачи имъ въ этихъ случаяхъ паспортовъ, пребыванія въ монастырѣ постороннихъ лицъ и вообще касательно наблюденія мѣстной полицейской власти за строгимъ исполненіемъ монашествующими лицами общихъ гражданскихъ законовъ и постановленій.

§ 54. Отвѣтственность за точное соблюденіе вышеуказанныхъ правилъ возлагается въ особенности на Визитаторовъ и настоятелей и настоятельницъ обителей.

§ 55. За нарушеніе означенныхъ правилъ монастырь можетъ быть подвергаемъ штрафу отъ 3 до 300 рублей серебромъ, не иначе впрочемъ, какъ по постановленію Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ, состоявшемуся по заключенію мѣстнаго Губернатора и по истребованіи въ опредѣленный срокъ мнѣнія мѣстнаго Епископа. Опредѣленіе размѣра и постепенности таковыхъ денежныхъ взысканій, сообразно важности нарушенія правилъ, предоставляется Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ, съ утвержденія Намѣстника въ Царствѣ.

§ 56. Взысканіе денежныхъ штрафовъ, упоминаемыхъ въ предъидущей статьѣ, производится посредствомъ вычета ихъ изъ штатныхъ окладовъ и денежныхъ пособій, ежегодно выдаваемыхъ изъ казны въ пользу монастырей.

§ 57. Вышеозначенные денежные съ монастырей штрафы обращаются въ распоряженіе Правительственной Коммисіи Народнаго Просвѣщенія, для усиленія средствъ первоначальныхъ училищъ.

§ 58. За болѣе важные проступки и преступленія, лично или сообще совершенные, монашествующія лица подвергаются уголовному суду.

§ 59. Въ случаѣ учиненія въ монастырѣ какого либо преступленія или важнаго полицейскаго проступка, равно и въ случаѣ укрывательства въ немъ лицъ безъ надлежащихъ видовъ, мѣстное гражданское начальство и полиція входятъ въ монастырь, но не иначе однакоже, какъ съ вѣдома настоятеля. Если окажется нужнымъ произвести въ стѣнахъ монастыря обыскъ или дознаніе, то сіе дѣлается не иначе, какъ съ соблюденіемъ должнаго уваженія къ святынѣ и въ присутствіи начальствующихъ въ монастырѣ лицъ, которыя обязуются безотговорочно при томъ находиться и способствовать къ открытію истины,

wnych. Na tęż Kommissyą wkłada się obowiązek ułożenia i wydania za potwierdzeniem Namiestnika stosownych przepisów i instrukcyj, co do porządku udzielania Zakonnikom pozwoleń na czasowe wydalenie się z klasztoru, wydawania w takich razach paszportów, przebywania w klasztorze osób obcych i w ogólności co do czuwania miejscowej Władzy Policyjnej, za ścisłem wykonywaniem przez osoby zakonne wszelkich przepisów i ustaw cywilnych.

§ 54. Odpowiedzialność za ścisłe wykonanie wyżej wskazanych przepisów, wkłada się w szczególności na Wizytatorów i przełożonych tudzież przełożone klasztorów.

§ 55. Za niestosowanie się do przepisów określonych, klasztor może być pociągniętym do kary pieniężnej od trzech do trzystu rubli srebrem, nie inaczej wszakże jak z decyzji Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych zapadłej na wniosek Gubernatora miejscowego, i po zażądaniu w terminie właściwym opinji miejscowego Biskupa. Oznaczenie stosunku i podwyższanie takowych kar pieniężnych, stosownie do ważności przekroczenia przepisów, pozostawia się Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych za potwierdzeniem Namiestnika w Królestwie.

§ 56. Odzyskanie kar pieniężnych o których mowa w Artykule poprzednim, dopełnia się przez potrącenie onych z funduszów etatem na utrzymanie klasztorów oznaczonych i z pieniężnych zasiłków, corocznie na rzecz tychże klasztorów ze Skarbu udzielanych.

§ 57. Fundusze z takich kar na klasztory nakładanych, przechodzą pod rozporządzenie Kommissyi Rządowej Oświecenia Publicznego, na powiększenie funduszów szkół elementarnych.

§ 58. Za ważniejsze przestępstwa i występki pojedyńczo lub wspólnie popełnione, osoby zakonne podlegają Sądowi Kryminalnemu.

§ 59. W razie popełnienia w klasztorze jakiegokolwiek występku, lub ważniejszego przestępstwa policyjnego, tudzież w razie ukrywania w nim osób bez należytych świadectw, miejscowa Władza Cywilna i Policya wchodzą do klasztoru, jednakże nieinaczej jak z wiedzą Przełożonego. Jeżeli okaże się potrzeba dopełnienia w ścianach klasztoru rewizyi lub badania, to takowe odbywają się jedynie z zachowaniem należytego poszanowania dla świątyni i w obecności osób, stanowiących Zwierzchność klasztorną, które są obowiązane bez żadnego tłómaczenia się być temu obecnemi i pomagać do wykrycia prawdy wszelkiemi zależnemi od

всѣми зависящими отъ нихъ средствами. Найбольшую осторожность слѣдуетъ въ сихъ случаяхъ соблюдать въ обителяхъ женскихъ.

§ 60. Жалобы на неправильныя дѣйствія гражданскихъ властей по надзору за монастырями приносятся въ Правительственную Коммисію Внутреннихъ и Духовныхъ дѣлъ.

§ 61. Высшій гражданскій надзоръ за монастырями, а равно и наблюденіе за неуклоннымъ исполненіемъ, какъ монастырскимъ начальствомъ, такъ и монашествующими лицами постановленій закона и распоряженій Правительства, принадлежитъ Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ дѣлъ. Правительственная Коммисія дѣйствуетъ на мѣстахъ чрезъ Губернаторовъ и подчиненныхъ имъ гражданскихъ и полицейскихъ чиновъ.

§ 62. Въ губернскихъ управленіяхъ ведутся подробные списки всѣмъ монастырямъ мужскимъ и женскимъ, съ распредѣленіемъ ихъ на штатные и нештатные и съ указаніемъ средствъ, опредѣленныхъ на содержаніе каждаго изъ нихъ, размѣра приходовъ, гдѣ таковые имѣются и числа монашествующихъ лицъ. Губернаторы представляютъ ежегодно въ Правительственную Коммисію Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ точные и подробные отчеты о дѣйствительномъ положеніи монастырей съ своими по сему предмету соображеніями и заключеніями. О всѣхъ измѣненіяхъ, происходящихъ въ личномъ составѣ монастырей, Губернаторы доносятъ Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ дѣлъ въ сроки, какіе ею для сего назначены будутъ, не дозволяя при томъ монашествующимъ ни малѣйшаго уклоненія отъ существующихъ правилъ.

Вѣрно:

и. д. Статсъ-Секретаря

(podpisano) *А. Заборовскій.*

nich środkami. Największą w takich razach ostrożność zachować należy co do klasztorów żeńskich.

§ 60. Zażalenia na nielegalne postępowanie Władz Cywilnych pod względem nadzoru nad klasztorami, zanosić się mają do Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych.

§ 61. Wyższy nadzór cywilny nad klasztorami, tudzież czuwanie, aby przepisy prawa i rozporządzeń Rządu były ściśle wykonywane tak przez Zwierzchność klasztorną jak i osoby Zakonne, należą do Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych. Kommissya ta dopełnia tego za pośrednictwem Gubernatorów i podwładnych im Urzędników Cywilnych i Policyjnych.

§ 62. W Rządach Gubernjalnych utrzymywane będą szczegółowe listy wszystkich klasztorów męzkich i żeńskich, z podziałem takowych na etatowe i nieetatowe, i ze wskazaniem funduszów na utrzymanie każdego z nich przeznaczonych, ilości dochodów. z jakich źródeł takowe pochodzą, oraz liczby osób zakonnych' Gubernatorowie przedstawiają corocznie Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych dokładne i szczegółowe sprawozdania o istotnym stanie klasztorów, ze swemi w tym przedmiocie postrzeżeniami i wnioskami. O wszelkich zmianach zaszłych w osobistym składzie klasztorów, Gubernatorowie zawiadamiają Kommissyą Rządową Spraw Wewnętrznych i Duchownych, w terminach, jakie przez nią ku temu zakreślone będą, nie dozwalając obok tego osobom zakonnym najmniejszego uchylania się od istniejących przepisów.

Za zgodność:
p. o. Sekretarza Stanu,
przy Radzie Administracyjnej Królestwa Polskiego,
(podpisano) *A. Zaborowski.*

Za zgodność:
Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, *Wosiński.*

p. o. Dyrektora Kancellaryi, *Wł. Holewiński.*

Dzień ogłoszenia 8 (20) Stycznia 1865 r.

УКАЗЪ

Совѣту Управленія Нашего Царства Польскаго.

По случаю увеличенія расходовъ города Варшавы, на неизбѣжныя потребности и содержаніе Городскаго Управленія, признавъ необходимымъ продолжить на 1865 годъ взиманіе въ городѣ Варшавѣ сборовъ класснаго и съ мяса, — по представленію Совѣта Управленія Царства, повелѣваемъ:

Ст. 1. Денежные сборы подъ названіемъ классной подати и съ мяса, временно установленные Указами 15 (27) Мая 1833 года въ пользу Варшавскаго Городскаго Казначейства, а Указами Нашими 29 Октября (10 Ноября) 1857 года и 3 (15) Декабря 1863 года продолженные, сохранить, на существующихъ доселѣ основаніяхъ, на одинъ 1865 годъ.

Ст. 2. Исполненіе настоящаго Указа Нашего, который долженъ быть внесенъ въ Дневникъ Законовъ, возлагаемъ на Совѣтъ Управленія Царства.

(podpisano) АЛЕКСАНДРЪ.

въ С. Петербургѣ
$^1/_{13}$ Декабря 1864 года

UKAZ

do Rady Administracyjnej Naszego Królestwa Polskiego.

Z powodu zwiększenia wydatków miasta Warszawy na niezbędne potrzeby i utrzymanie Zarządu Miejskiego, uznawszy koniecznem przedłużyć na rok 1865 pobór w mieście Warszawie opłat klassycznej i rzeziowej, na przedstawienie Rady Administracyjnej Królestwa, Rozkazujemy:

Art. 1. Opłaty: klassyczna i od mięsa, rzeziową zwana, Ukazami z daty 15 (27) Maja 1833 roku, na rzecz Kassy miasta Warszawy czasowo ustanowione, a Ukazami Naszemi z dnia 29 Październiką (10 Listopada) 1857 r. i z dnia 3 (15) Grudnia 1863 r. przedłużone, utrzymać na dotychczasowych zasadach, na rok jeden 1865.

Art. 2. Wykonanie niniejszego Ukazu Naszego, który w Dzienniku Praw ma być zamieszczony, Radzie Administracyjnej Królestwa polecamy.

przez Cesarza i Króla,
Minister Sekretarz Stanu (podpisano) W. *Płatonow.*

Zgodno z oryginałem:
p. o. Sekretarza Stanu (podpisano) *Zaborowski.*

Za zgodność:

Dyrektor Główny Prezydujący
w KommissyiRządowej Sprawiedliwości, *Wosiński.*

p. o. Dyrektora Kancellaryi, *Wł. Holewiński*

Dzień ogłoszenia 8 (20) Stycznia 1865 r.

DZIENNIK PRAW

№ 195.

Tom Sześćdziesiąty Trzeci.

По Указу Его Величества

АЛЕКСАНДРА II-го,

Императора и Самодержца Всероссійскаго, Царя Польскаго, Великаго Князя Финляндскаго,

и проч., и проч., и проч.,

Учредительный Комитетъ въ Царствѣ Польскомъ.

Во исполненіе ст. 3-й Высочайшаго указа 2 (14) сентября сего года, о возвышеніи винокуреннаго акциза, Учредительный Комитетъ, по представленію Правительственной Коммисіи Финансовъ, постановилъ и постановляетъ:

Ст. 1. Провозъ спирта и вина всякой крѣпости, а также оптовая продажа оныхъ подчиняются, съ 20 декабря (1 января) 186½ года, нижеслѣдующимъ правиламъ.

Ст. 2. Всякій спиртъ и вино, провозимые въ количествѣ 1½ ведра и свыше въ мѣстностяхъ 21 верстной полосы отъ границы Царства, какъ со стороны Пруссіи и Австріи, такъ и со стороны Имперіи, а въ прочихъ мѣстностяхъ Царства, провозимые въ количествѣ 3-хъ ведеръ и свыше, должны быть снабжены особымъ свидѣтельствомъ выдаваемымъ изъ мѣстъ выдѣлки и продажи спирта и вина, смотря по тому, откуда таковые отпускаются.

Ст. 3. Въ этомъ свидѣтельствѣ должно быть означено: откуда, куда, кому, когда, въ какомъ количествѣ и какой крѣпости отправляется спиртъ или вино. Кромѣ того, должны быть означены главные пункты того направленія, по которому транспортъ будетъ слѣдовать и время нахожденія его въ пути, разсчитывая при этомъ приблизительно по 3 мили или 21 верстѣ въ сутки. Такое свидѣтельство должно быть приклеено ко дну каждой бочки или боченка со спиртомъ или виномъ.

Ст. 4. Каждый транспортъ со спиртомъ или виномъ долженъ слѣдовать только тѣмъ путемъ и въ то время, которые означены въ провозномъ свидѣтельствѣ. Отступленія отъ сего правила, вынужденныя непредвидѣнными обстоятельствами, немедленно должны

W Imieniu Najjaśniejszego

ALEXANDRA II,

Cesarza Wszech Rossyi, Króla Polskiego,
Wielkiego Księcia Finlandzkiego,

etc., etc., etc.

Komitet Urządzający w Królestwie Polskiem.

W wykonaniu art. 3 Ukazu Najwyższego z dnia 2 (14) Września r. b. o podwyższeniu opłaty od wyrobu wódki, Komitet Urządzający, na przedstawienie Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu, postanowił i stanowi:

Art. 1. Przewóz spirytusu i wódki wszelkiej tęgości, tudzież hurtowa ich sprzedaż, od dnia 20 Grudnia (1 Stycznia) 1864/5 roku, podlegają następującym przepisom.

Art. 2. Wszelki spirytus i wódka przewożone w ilości 1 ½ wiadra lub wyższej, w miejscowościach Królestwa położonych w 21 wiorstowym pasie, tak od granicy Pruss i Austrji, jako też Cesarstwa; w innych zaś miejscowościach Królestwa, przewożone w ilości 3-ch wiader lub wyższej,—winny być opatrzone oddzielnem świadectwem, wydanem z miejsca wyrobu i sprzedaży spirytusu lub wódki, a to stosownie do tego zkąd te trunki pochodzą.

Art. 3. W świadectwie tem powinno być wyszczególnione: zkąd komu, dokąd, kiedy, w jakiej ilości i jakiej tęgości wysyła się spirytus lub wódka. Nadto mają być wskazane główne punkta kierunku, przez które transport ten prowadzonym będzie, tudzież czas pozostawania w drodze, rachując w przybliżeniu po 3 mil, czyli wiorst 21 na dobę. Świadectwo to powinno być przyklejone do dna każdej beczki lub beczółki ze spirytusem lub wódką.

Art. 4. Każdy transport ze spirytusem lub wódką, powinien być prowadzony tym tylko traktem i w tym czasie, jaki jest wymieniony w świadectwie przewozu. Zboczenia od tego przepisu, spowodowane nieprzewidzianemi okolicznościami, mają być natychmiast

быть заявляемы мѣстному войту гмины; а если онъ далеко живетъ, то солтысу ближайшаго селенія.

Ст. 5. Въ мѣстностяхъ 21 верстной полосы отъ границы Царства воспрещается перевозка вина, въ какомъ бы то ни было количествѣ, въ ночное время, а именно: отъ захожденія солнца до восхожденія онаго.

Ст. 6. Продажа спирта и вина въ мѣстностяхъ 21 верстной полосы отъ границы Царства изъ подваловъ, винокуренныхъ заводовъ и изъ сельскихъ винныхъ магазиновъ, а также продажа спирта только для винныхъ магазиновъ изъ водочныхъ заводовъ (дистилярень), дозволяется количествами, каждый разъ, не менѣе 1½ ведеръ; изъ таковыхъ же заведеній, находящихся въ прочихъ мѣстностяхъ Царства, — не менѣе 3-хъ ведеръ. Продажа изъ винныхъ магазиновъ, находящихся въ городахъ и одномильномъ или семиверстномъ раіонѣ отъ г. Варшавы, остается на существующихъ до нынѣ правилахъ.

Ст. 7. Находящіеся въ селеніяхъ винные магазины, которые на основаніи 70 статьи, положенія 1848 г. могутъ быть содержимы только владѣльцами винокурень или лицами, пользующимися мѣстнымъ правомъ пропинаціи, должны быть снабжены безплатными консенсами, которые выдаются уѣздными начальниками, по просьбѣ содержателей таковыхъ заведеній.

О каждой выдачѣ безплатнаго консенса, Уѣздный Начальникъ долженъ увѣдомлять контрольнаго чиновника, въ вѣдѣніи котораго находится заведеніе, снабженное таковымъ консенсомъ.

Ст. 8. Владѣльцы складовъ, винокуренныхъ и водочныхъ заводовъ, городскихъ и сельскихъ винныхъ магазиновъ должны постоянно вести книгу о приходѣ и расходѣ вина, по формѣ, которая будетъ дана отъ Правительственной Коммисіи Финансовъ.

Ст. 9. Спиртъ и вино, отпускаемые изъ означенныхъ въ предъидущей статьѣ заведеній, находящихся въ 21 верстной полосѣ отъ границы Царства, въ количествѣ 1½ ведеръ и болѣе и отпускаемые въ количествѣ 3-хъ ведеръ и болѣе изъ таковыхъ же заведеній, находящихся въ прочихъ мѣстностяхъ Царства,—должны быть снабжены особымъ свидѣтельствомъ, о которомъ упомянуто въ ст. 3. Это свидѣтельство должно быть вырѣзано изъ шнуровой книги, выданной по распоряженію Правительственной Коммисіи Финансовъ, и должно быть сохраняемо въ цѣлости, приклееннымъ ко дну бочки до израсходованія вина; дупликатъ же свидѣтельства остается въ книгѣ.

Ст. 10. Въ мѣстностяхъ 21 верстной полосы отъ границы Царства, запасное, у кого бы то ни было вино въ количествѣ, превы

meldowane miejscowemu wójtowi gminy, a wrazie odległości jego mieszkania, sołtysowi wsi najbliższej.

Art. 5. W miejscowościach 21 wiorstowego pasu granicznego Królestwa, przewóz wódki porą nocną, czyli od zachodu do wschodu słońca, w jakiejkolwiek bądź ilości, jest wzbroniony.

Art. 6. Sprzedaż spirytusu i wódki, w miejscowościach pasu 21 wiorstowego od granicy Królestwa, tak ze składów przy gorzelniach, jako też ze składów wódczanych wiejskich; tudzież sprzedaż spirytusu z dystylarni, tylko dla składów wódczanych, dozwala się w ilości na każdy raz nie mniejszej od 1½ wiadra; z takich że atoli zakładów, znajdujących się w innych miejscowościach Królestwa, w ilości niemniejszej od 3 wiader. Sprzedaż zaś ze składów wódczanych, znajdujących się w miastach i w jednomilowym, czyli 7-mio wiorstowym promieniu od miasta Warszawy, ulega dotychczasowym przepisom.

Art. 7. Znajdujące się po wsiach składy wódek, które na mocy art. 70 Ustawy z r. 1848, utrzymywane być mogą jedynie przez posiadaczy gorzelni, albo też przez osoby posiadające prawo miejscowej propinacji, powinny być opatrzone konsensami bezpłatnemi, które wydawać mają Naczelnicy powiatu, na żądanie utrzymujących takowe zakłady.

O każdem wydaniu bezpłatnego konsensu, Naczelnik powiatu obowiązany zawiadomić urzędnika kontrollującego, do którego należy dozór zakładu w konsens takowy zaopatrzonego.

Art. 8. Posiadacze składów przy gorzelniach i dystylarniach, tudzież utrzymujący składy wódek po miastach i wsiach, obowiązani są bez przerwy utrzymywać księgi przychodu i rozchodu wódki, według wzoru jaki poda Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.

Art. 9. Spirytus i wódka wydawane z wyszczególnionych w poprzedzającym artykule zakładów, leżących w pasie 21 wiorstowym od granicy Królestwa, w ilości 1½ wiadra lub większej; a wydawane z podobnych zakładów, leżących w innych miejscowościach Królestwa, w ilości 3-ch wiader lub większej,—powinny być zaopatrzone w oddzielne, wzmiankowane w art. 3, świadectwo. Świadectwo to ma być wycięte, z wydanej z rozporządzenia Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu księgi sznurowej, i powinno być zachowane w całości, przyklejone do dna beczki, aż do zupełnego onej wypróżnienia. Duplikat zaś świadectwa pozostaje w księdze.

Art 10. W miejscowościach pasu 21 wiorstowego od granicy Królestwa, wódka zapasowa znajdująca się u kogokolwiek w ilości prze-

шающемъ 15 ведеръ, а въ прочихъ мѣстностяхъ въ количествѣ, превышающемъ 30 ведеръ, должно быть, не позже 20 декабря (1 января) 1864/5 г., заявлено особымъ объявленіемъ мѣстному контролеру или его помощнику для повѣрки на мѣстѣ, въ случаѣ, еслибы, по усмотрѣнію этихъ чиновниковъ, въ таковой повѣркѣ встрѣтилась надобность; причемъ въ объявленіи подробно должно быть означено: гдѣ находится вино, кому принадлежитъ, въ какомъ количествѣ, во скольихъ бочкахъ и какой крѣпости.

Ст 11. Ближайшее наблюденіе за исполненіемъ выше означенныхъ правилъ возлагается на мѣстныхъ контролеровъ и ихъ помощниковъ. Въ мѣстностяхъ, лежащихъ въ 21 верстной полосѣ отъ границъ Пруссіи и Австріи, гдѣ укажетъ надобность, назначаются конные досмотрщики. Независимо отъ сего, мѣстные бургомистры гминные войты и солтысы обязаны наблюдать за перевозкою вина и въ случаѣ несоблюденія вышеозначенныхъ правилъ со стороны провозителей вина, обязаны задерживать оное и, вмѣстѣ съ провозителями, доставлять въ ближайшее казенное управленіе. За точнымъ исполненіемъ сихъ правилъ уѣздные Начальники обязаны съ своей стороны, имѣть наблюденіе.

Ст. 12. Дѣла о нарушеніи правилъ, въ настоящемъ постановленіи изложенныхъ, ведутся и рѣшаются порядкомъ, предписаннымъ положеніемъ 1848 года, о продажѣ и выкуркѣ вина. О каждомъ подобномъ дѣлѣ казенное управленіе должно немедленно доносить Губернскому Правленію и увѣдомлять мѣстнаго уѣзднаго контролера. Продажа съ торговъ предметовъ, подлежащихъ конфискаціи, должна производиться въ томъ казенномъ управленіи, въ которомъ заведено о семъ дѣло. Условія о порядкѣ этой продажи будутъ опредѣлены особою инструкціею отъ Правительственной Коммисіи Финансовъ.

Ст. 13. Еслибы конфискованное вино пріобрѣтено было съ торговъ въ казенномъ управленіи, съ условіемъ вывоза онаго изъ города и 1/4 мильнаго городскаго раіона,—то консумціонный содержатель этого города не вправѣ требовать съ этого вина консумціоннаго акциза, но ему предоставляется право наблюдать, чтобы вино это, безъ уплаты консумціоннаго акциза, не было потребляемо въ чертѣ города и его раіона.

Ст. 14. Показанія лицъ, состоящихъ на службѣ по винокуренной части, а равно и по пограничной стражѣ считаются полнымъ доказательствомъ въ тѣхъ обстоятельствахъ, которыхъ они сами были свидѣтелями.

Ст. 15. За оптовую продажу вина всякой крѣпости безъ испрошенія дозволенія на открытіе склада, — за продажу вина изъ подвала винокуреннаго или водочнаго завода, вопреки ст. 6 сихъ правилъ;

wynoszącej wiader 15; a w innych miejscowościach w ilości wyższej nad wiader 30, — powinna być najpóźniej do dnia 20 Grudnia (1 Stycznia) 1864/5 zameldowana przez oddzielną deklarację miejscowemu kontrollerowi, lub jego pomocnikowi, dla sprawdzenia na miejscu, jeżeliby zdaniem tych urzędników zachodziła tego potrzeba; przyczem w deklaracji szczegółowo powinno być wymienione: gdzie znajduje się wódka, do kogo należy, w jakiej ilości, w ilu beczkach i jakiej tęgości.

Art. 11. Bliższy nadzór nad wykonywaniem powyższych przepisów wkłada się na kontrollerów i ich pomocników. W miejscowościach leżących w pasie 21 wiorstowym od granicy Pruss i Austrji, zaprowadzeni będą, gdzie tego okaże się potrzeba, dozorcy konni. Oprócz tego, miejscowi burmistrze, wójci gmin i sołtysi obowiązani są czuwać nad przewozem wódki, i w razie niezachowania powyższych przepisów ze strony przewożących wódkę, winni zatrzymać takową i łącznie z przewożącymi, odstawić do najbliższego Urzędu Skarbowego. Naczelnicy powiatów, również ze swej strony nad ścisłem wykonywaniem niniejszych przepisów, czuwać są obowiązani.

Art. 12. Sprawy dotyczące uchybień przeciwko przepisom wymienionym w obecnem postanowieniu, mają być prowadzone i decydowane porządkiem wskazanym Ustawą z roku 1848 o wyrobie i przedaży wódki. O każdej tego rodzaju sprawie Urząd Skarbowy powinien bezzwłocznie donieść Rządowi Gubernialnemu i zawiadomić właściwego kontrollera powiatowego. Sprzedaż przez licytację przedmiotów skonfiskowanych, powinna się odbywać w tym Urzędzie Skarbowym, gdzie rozpoczęto sprawę. Warunki odbywania takiej sprzedaży, wskazane będą oddzielną Instrukcją, wydaną przez Kommissyę Rządową Przychodów i Skarbu.

Art. 13. Jeśliby skonfiskowana wódka nabytą była na licytacji w Urzędzie Skarbowym, z warunkiem wyprowadzenia jej z miasta i ¼ milowego jego obrębu, w takim razie dzierżawca konsumcyj ny tegoż miasta, nie ma prawa wymagać od takiej wódki opłaty konsumcyjnej, lecz służy mu prawo czuwania, aby wódka ta, w granicach miasta i jego obrębu, bez uiszczenia opłaty konsumcyjnej, skonsumowaną nie była.

Art. 14. Zeznania osób, zostających w służbie rządowej do kontrollowania wyrobu wódki, oraz w straży granicznej, mają być uważane za zupełny dowód w tych okolicznościach, których sami byli świadkami.

Art. 15. Za hurtową sprzedaż wódki wszelkiej tęgości bez wyjednania na otworzenie składu pozwolenia; za sprzedaż wódki ze składu przy gorzelni lub z dystylarni, wbrew art. 6 obecnych przepi

за неведеніе въ складѣ приходорасходной книги вину; за неимѣніе въ складѣ шнуровой книги свидѣтельствъ для отпусковъ вина, и за невыдачу, согласно 9 ст., таковаго свидѣтельства при отпускѣ вина; — взыскивается въ штрафъ: въ первый разъ шестьдесятъ рублей, во второй сто двадцать руб., въ третій и слѣдующіе разы сто восемьдесятъ рублей, если нарушеніе означенныхъ правилъ послѣдовало въ 21 верстной полосѣ отъ границы Царства; въ прочихъ же мѣстностяхъ взыскивается въ штрафъ: въ первый разъ тридцать рублей, во второй шестьдесятъ рублей, въ третій и слѣдующіе разы девяносто рублей.

Ст. **16**. Кто въ складѣ будетъ имѣть запасъ вина, превышающій остатокъ, значащійся по приходорасходной книгѣ, — кто непредставитъ въ опредѣленный срокъ объявленія относительно запаснаго вина, — кто покупку вина или спирта въ количествахъ, опредѣленныхъ ст. 2 и 6 сего постановленія, недокажетъ надлежащимъ свидѣтельствомъ выданнымъ при отпускѣ изъ склада, — кто задержанъ будетъ съ виномъ, провозимымъ вопреки ст. 2 и 5 настоящаго постановленія или съ транспортомъ, слѣдующимъ не въ надлежащій по свидѣтельству срокъ, или на пути, не означенномъ по маршруту въ свидѣтельствѣ; — тотъ подвергается взысканію, равняющемуся тройному количеству акциза, опредѣленнаго Высочайшимъ указомъ 2 (14) сентября сего года съ того количества вина, которое окажется излишнимъ противъ остатка по книгамъ, о которомъ своевременно не заявлено, и которое не снабжено надлежащимъ свидѣтельствомъ или задержано въ незаконной перевозкѣ, — и кромѣ того, обязанъ со всего этого вина уплатить винокуренный акцизъ по одному рублю съ ведра; вино же подвергается конфискаціи въ пользу казны. Если же виновнымъ будетъ винокуренный или водочный заводчикъ, или содержатель виннаго магазина, то за нарушеніе въ третій разъ правилъ, о которыхъ упоминается въ сей статьѣ, сверхъ вышеустановленнаго денежнаго взысканія лишается права на торговлю виномъ.

Ст. **17**. Если лицо, задержанное съ незаконнымъ транспортомъ вина, укажетъ жительствующаго въ Царствѣ владѣльца этого вина, и указаніе это подтвердится; въ такомъ случаѣ только владѣлецъ подвергается взысканію, въ ст. 16 опредѣленному.

Ст **18**. Изъ опредѣленныхъ статьями 15 и 16 штрафовъ, по взысканіи оныхъ, а равно изъ цѣнности, вырученной отъ продажи конфискованныхъ предметовъ, одна половина назначается для донесшаго о незаконномъ провозѣ вина или задержавшаго таковой транспортъ, ктобы онъ (доноситель или задержатель) ни былъ; изъ другой половины: $^{1}/_{10}$ часть должна идти въ вознагражденіе для управленія, занимающагося производствомъ дѣла; изъ остальныхъ $^{9}/_{10}$

sów;-za nieutrzymywanie w składzie księgi przychodu i rozchodu wódki,—za nieposiadanie w składzie księgi sznurowej świadectw na wydawaną wódkę,—za niedawanie stosownie do art. 9, takiego świadectwa przy wyjściu wódki;—pobieraną będzie kara: na pierwszy raz rub. sreb. sześćdziesiąt, na drugi raz rub. sr. sto dwadzieścia, na trzeci raz i następne rub. sreb. sto ośmdziesiąt, jeżeli naruszenie powyższych przepisów miało miejsce w pasie 21 wiorstowym od granicy Królestwa;—w innych zaś miejscowościach kara ta pobieraną będzie w ilości: na pierwszy raz rub. sreb, trzydzieści, na drugi raz rub. sreb. sześćdziesiąt, a na trzeci raz i następne po rub. sreb. dziewięćdziesiąt.

Art. 16. Kto w składzie posiadać będzie zapas wódki przewyższający ostatnią ilość wykazaną w księdze przychodu i rozchodu; kto nie złoży w oznaczonym czasie deklaracji co do posiadanego zapasu wódki; kto kupna wódki lub spirytusu w ilości oznaczonej artykułami 2 i 6 niniejszego postanowienia, nie udowodni właściwem świadectwem udzielonem przy wydaniu wódki ze składu; kto będzie zatrzymany z wódką przewożoną wbrew artykułom 2 i 5 obecnego postanowienia, albo, z transportem prowadzonym bądź nie w czasie wymienionym w świadectwie, bądź też na drodze nie wedle kierunku wytkniętego w świadectwie;—ten ulega karze wyrównywającej potrójnej opłacie od wyrobu wódki, ustanowionej Najwyższym Ukazem z dnia 2 (14) Września r. b. od tej ilości wódki, jaka stanowić będzie przewyżkę nad ostatnią ilość oznaczoną w księdze przychodu i rozchodu wódki, której nie zadeklarowano w czasie właściwym i której nie opatrzono wymaganem świadectwem lub zatrzymano w nieprawnym przewozie,—nadto winien będzie od całej tej ilości wódki uiścić opłatę od wyrobu wódki po rs. 1 z wiadra, a wódka ulegnie konfiskacie na rzecz Skarbu. Jeżeli zaś przekraczający będzie posiadaczem gorzelni lub dystylarni albo utrzymującym skład wódki,—w takim razie, za przekroczenie po raz trzeci przepisów o jakich mowa w niniejszym artykule, obok wyżej wzmiankowanej kary pieniężnej, utraca nadto prawo do prowadzenia handlu wódką.

Art. 17. Jeżeli osoba zatrzymana z nieprawnym transportem wódki wskaże właściciela tejże wódki mieszkającego w Królestwie, i zeznanie jej okaże się rzetelnem, w takim razie sam tylko właściciel podlega karze artykułem 16 ustanowionej.

Art. 18. Po ściągnięciu kar art. 15 i 16 ustanowionych, oraz z wartości osiągnionej ze sprzedaży skonfiskowanych przedmiotów, jedna połowa przeznacza się tej osobie, bez względu na jej stan, która doniosła o nieprawnym transporcie wódki, lub która transport ten zatrzymała; z drugiej zaś połowy, $^1/_{10}$ część przeznacza się na wynagrodzenie Urzędu zajmującego się prowadzeniem sprawy; z pozostałych $^9/_{10}$ części zebranego funduszu Kommissja Skarbu wyzna-

составляется сумма, изъ которой Коммисія Финансовъ будетъ назначать особое вознагражденіе всѣмъ тѣмъ, которые примутъ успѣшное участіе въ обнаруженіи контрабанды виномъ и задержаніи оной.

Ст. **19**. Существующія постановленія, относительно провоза и продажи напитковъ, на сколько они не измѣнены настоящими правилами, сохраняютъ свою силу.

Ст. **20**. Исполненіе и развитіе настоящаго постановленія, которое должно быть внесено въ Дневникъ Законовъ, возлагается на Правительственную Коммисію Финансовъ.

Состоялось въ Варшавѣ, въ 36 засѣданіи Учредительнаго Комитета, 13 (25) ноября, 1864 года.

Намѣстникъ, Генералъ-Адъютантъ, (подписано) *Гр. Бергъ.*

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,
(подписано) *Я. Соловьевъ.*

czać będzie oddzielne wynagrodzenie dla wszystkich tych, którzy w wykryciu kontrabandy wódki i w zatrzymaniu onej przyjmą skuteczny udział.

Art. **19**. Istniejące dotąd przepisy co do przewozu i sprzedaży trunków, o ile nie są zmienione niniejszem postanowieniem, pozostają w swej mocy.

Art. **20**. Wykonanie i rozwinięcie niniejszego postanowienia, które ma być zamieszczone w Dzienniku Praw, poleca się Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu.

Działo się w Warszawie, na 36 posiedzeniu Komitetu Urządzającego d. 13 (25) Listopada 1864 r.

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,
(подписано) *Я. Соловьевъ*.

Za zgodność:
Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, *Wosiński*

P. o. Dyrektora Kancellaryi, *Wł. Holewiński.*

Dzień ogłoszenia dnia 19 (31) Stycznia 1865 r.

Выписка изъ Журнала Статсъ-Секретаріата Царства Польскаго.

Божіею Милостію

МЫ, АЛЕКСАНДРЪ II-й,

Императоръ и Самодержецъ Всероссійскій, Царь Польскій,
Великій Князь Финляндскій,
и проч., и проч., и проч.,

Признавъ необходимымъ, для правильнѣйшаго устройства управленія духовными дѣлами всѣхъ вѣроисповѣданій въ Царствѣ Польскомъ, отдѣлить сіе управленіе отъ вѣдомства Народнаго Просвѣщенія и передать оное въ составъ Правительственной Коммисіи Внутреннихъ Дѣлъ, Мы постановили и постановляемъ:

Ст. 1. Правительственной Коммисіи Внутреннихъ Дѣлъ, съ присоединеніемъ къ ней Управленія духовными дѣлами всѣхъ вѣроисповѣданій, присвоивается наименованіе Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ, а за симъ, б. Правительственная Коммисія Духовныхъ Дѣлъ и Народнаго Просвѣщенія, должна именоваться впредь Правительственною Коммисіею Народнаго Просвѣщенія.

Ст. 2. Исполненіе сего Указа, который долженъ быть внесенъ въ Дневникъ Законовъ, поручается Намѣстнику въ Царствѣ Польскомъ, Совѣту Управленія и Правительственнымъ въ Царствѣ властямъ, по принадлежности.

Данъ въ Царскомъ Селѣ, Октября 27 (Ноября 8) дня 1864 года.

(podpisano) „АЛЕКСАНДРЪ.“

Wypis z Protokułu Sekretarjatu Stanu Królestwa Polskiego.

Z Bożej Łaski

MY, ALEXANDER II-gi,

Cesarz i Samowładca Wszech Rossyi, Król Polski,

Wielki Książę Finlandzki,

etc., etc., etc.,

Uznawszy koniecznem, dla nadania właściwego biegu sprawom duchownym wszelkich wyznań w Królestwie Polskiem, odłączyć sprawy te od Zarządu Oświecenia Publicznego i wcielić je do Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych, postanowiliśmy i stanowiemy:

Art. 1. Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych, wraz z przyłączonym do niej Zarządem Spraw Duchownych wszelkich wyznań, mianować się odtąd będzie Kommissyą Rządową Spraw Wewnętrznych i Duchownych, a w skutku tego była Kommissya Rządowa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego przybierze nazwę Kommissyi Rządowej Oświecenia Publicznego.

Art. 2. Wykonanie niniejszego Ukazu, który w Dzienniku Praw umieszczony być ma, Namiestnikowi Naszemu, Radzie Administracyjnej i innym Władzom Rządowym Królestwa, w czem do której należy, polecamy.

Dan w Carskiem Siole, dnia 27 Października (8 Listopada) 1864 r.

Przez Cesarza i Króla,

Minister, Sekretarz Stanu,

w nieobecności, Radca Tajny, (podpisano) *Starynkiewicz.*

Zgodno z oryginałem:

Minister, Sekretarz Stanu,

w nieobecności, Radca Tajny, (podpisano) *Starynkiewicz.*

Zgodno z wypisem:

P. o. Sekretarza Stanu, (podpisano) *A. Zaborowski.*

Za zgodność:

Dyrektor Główny Prezydujący

w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, *Wosiński.*

P. o. Dyrektora Kancellarji, *Wł. Holewiński.*

Dzień ogłoszenia 19 (31) Stycznia 1865 roku.

По Указу Его Величества

АЛЕКСАНДРА II-го,

Императора и Самодержца Всероссійскаго, Царя Польскаго,

и проч., и проч., и проч.,

Совѣтъ Управленія Царства.

По представленію Правительственной Коммисіи Внутреннихъ Дѣлъ, Совѣтъ Управленія постановилъ и постановляетъ:

Ст. 1. Августовской Губерніи Кальварійскаго Уѣзда, въ посадѣ Кубартахъ учреждается еженедѣльный торгъ по Середамъ на хлѣбъ и вообще жизненные всякаго рода припасы и фуражъ, съ соблюденіемъ правилъ Административныхъ, Финансовыхъ и Полицейскихъ.

Ст. 2. Исполненіе настоящаго постановленія возлагается на Правительственныя Коммисіи: Внутреннихъ Дѣлъ и Финансовъ, а внесеніе наго въ Дневникъ Законовъ на Правительственную Коммисію Юстиціи.

W Imieniu Najjaśniejszego

ALEXANDRA II,

Cesarza i Samowładcy Wszech Rossyi, Króla Polskiego,

etc., etc., etc.,

Rada Administracyjna Królestwa.

Na przedstawienie Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych Rada Administracyjna postanowiła i stanowi:

Art 1. W osadzie Kibarty, położonej w gubernji Augustowskiej powiecie Kalwaryjskim, ma być zaprowadzony targ, raz na tydzień we Środę odbywać się mający na zboże i wszelkiego rodzaju artykuły żywności oraz furaż, przy zachowaniu przepisów Administracyjnych, Skarbowych i Policyjnych.

Art. 2. Wykonanie niniejszego postanowienia, Kommissjom Rządowym: Spraw Wewnętrznych oraz Przychodów i Skarbu, w czem do której należy, a zamieszczenie onego w Dzienniku Praw, Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, poleca.

Działo się w Warszawie, d. 6 (18) Listopada 1864 r.

Namiestnik, Jenerał-Adjutant, (podpisano) *Гр. Беръ.*

Главный Директоръ Предсѣдательствующій въ Правительственной Коммисіи Внутреннихъ дѣлъ,
(подписалъ) Князь *Черкаскій.*

P. o. Sekretarza Stanu, (podpisano) *A. Zaborowski.*

Zgodno z oryginałem:

P. o. Sekretarza Stanu, (podpisano) *A. Zaborowski.*

Za zgodność:

Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, *Wosiński.*

P. o. Dyrektora Kancellaryi, *Wł. Holewiński.*

Dzień ogłoszenia d. 19 (31) Stycznia 1865 r.

DZIENNIK PRAW

№ 196.

Tom Sześćdziesiąty Trzeci.

Выписка изъ Журнала Статсъ-Секретаріата Царства Польскаго.

Божіею Милостію,

МЫ, АЛЕКСАНДРЪ II-й,

Императоръ и Самодержецъ Всероссійскій, Царь Польскій, Великій Князь Финляндскій, и проч., и проч., и проч.,

Разсмотрѣвъ представленныя Намъ, Намѣстникомъ Нашимъ въ Царствѣ Польскомъ предположенія о постройкѣ Варшавскимъ Банкиромъ Леопольдомъ Кроненбергомъ Желѣзной дороги отъ Варшавы до Тересполя, на рѣкѣ Бугѣ, постановили Мы и постановляемъ:

Ст. 1. Заключенный Начальникомъ Управленія Путей Сообщенія въ Царствѣ Польскомъ съ Варшавскимъ Банкиромъ Леопольдомъ Кроненбергомъ предварительный договоръ о постройкѣ имъ желѣзной дороги по направленію отъ Варшавы къ Тересполю, на рѣкѣ Бугѣ, симъ утвердить.

Ст. 2. Дозволить означенному Банкиру учредить на основаніи утвержденнаго симъ Нами Устава Общество на акціяхъ, подъ названіемъ: Общество Варшавско-Тереспольской желѣзной дороги.

Ст. 3. Исполненіе сего Указа Нашего, который долженъ быть внесенъ въ Дневникъ Законовъ Царства, возлагаемъ на Намѣстника Нашего въ Царствѣ Польскомъ.

Данъ въ Марсели, Октября 9 (21) дня 1864 года.

(podpisano) „АЛЕКСАНДРЪ."

Wypis z Protokułu Sekretarjatu Stanu Królestwa Polskiego.

Z Bożej Łaski,
MY, ALEXANDER II-gi,
Cesarz i Samowładca Wszech Rossyi, Król Polski,
Wielki Książę Finlandzki,
etc., etc., etc.,

Rozpoznawszy przedstawiony Nam przez Namiestnika Naszego w Królestwie Polskiem, projekt budowy przez Bankiera Warszawskiego Leopolda Kronenberga drogi żelaznej od Warszawy do Terespola nad rzeką Bugiem, postanowiliśmy i stanowiemy:

Art. 1. Zawartą przez Naczelnika Zarządu Kommunikacyj w Królestwie Polskiem z Bankierem Warszawskim Leopoldem Kronenbergiem umowę przedugodną, o zbudowaniu przez niego drogi żelaznej od Warszawy do Terespola nad rzeką Bugiem, niniejszem zatwierdzić.

Art. 2. Dozwolić pomienionemu Bankierowi ustanowić na zasadzie zatwierdzonej przez Nas niniejszem Ustawy Stowarzyszenia na Akcjach pod nazwaniem: Towarzystwo drogi żelaznej Warszawsko-Terespolskiej.

Art. 3. Wykonanie niniejszego Ukazu Naszego, który w Dzienniku Praw umieszczony być ma, Namiestnikowi Naszemu w Królestwie Polskiem, polecamy.

Dan w Marsylji, dnia 9 (21) Października 1864 r.

Przez Cesarza i Króla,
Minister, Sekretarz Stanu,
w nieobecności, Radca Tajny, (podpisano) *Starynkiewicz.*

Zgodno z oryginałem:
Minister, Sekretarz Stanu,
w nieobecności, Radca Tajny, (podpisano) *Starynkiewicz.*

Zgodno z wypisem:
P. o. Sekretarza Stanu, (podpisano) *A. Zaborowski.*

Za zgodność:
Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, *Wosiński.*
P. o. Dyrektora Kancellarji, *Wł. Holewiński.*

Dzień ogłoszenia 23 Lutego (7 Marca) 1865 roku.

Выписка изъ Журнала Статсъ-Секретаріата Царства Польскаго.

Божіею Милостію,

МЫ, АЛЕКСАНДРЪ II-й,

Императоръ и Самодержецъ Всероссійскій, Царь Польскій,

Великій Князь Финляндскій,

и проч., и проч., и проч.,

Указомъ 29 Декабря (10 Января) $18^{48}/_{49}$ г. повелѣно было приступить къ устройству, на новыхъ основаніяхъ, существующихъ въ Царствѣ Польскомъ податей: офяры и подымной, въ видахъ какъ болѣе уравнительнаго распредѣленія этихъ налоговъ между подлежащими платежу оныхъ владѣльцами недвижимыхъ имуществъ, такъ и доставленія казнѣ Царства необходимаго подкрѣпленія для удовлетворенія потребностей края.

Со времени изданія помянутаго Указа, подымная подать, въ соединеніи съ шарварковымъ сборомъ, преобразована на новыхъ основаніяхъ положеніемъ 3 (15) Іюня 1858 г.; подать же офяра, оставаясь доселѣ неустроенною, отбывается на прежнихъ, существовавшихъ до означеннаго Указа, основаніяхъ, вслѣдствіе чего, по крайне неравномѣрному распредѣленію ея между плательщиками, нѣкоторые владѣльцы имуществъ отягощены ею сравнительно съ другими, тогда какъ многіе владѣльцы вносятъ сію подать въ незначительномъ размѣрѣ, а иные даже вовсе не платятъ оной. Подобная же неуравнительность существуетъ въ окладахъ другой, платимой жителями Царства подати, извѣстной подъ названіемъ контингенса ливерунковаго.

Между тѣмъ, Указомъ Нашимъ 19-го Февраля и (2 Марта) 1864 года, о Ликвидаціонной по крестьянскому дѣлу Коммиссіи, Мы повелѣли: на покрытіе расходовъ казны, потребныхъ для вознагражденія владѣльцевъ имѣній частныхъ, институтскихъ и пожалованныхъ, за упраздненныя повинности крестьянъ, сверхъ новаго поземельнаго налога съ крестьянскихъ усадьбъ и сверхъ другихъ назначенныхъ для сего источниковъ, возвысить существующіе окладные налоги съ прочихъ недвижимыхъ имуществъ въ Царствѣ.

Нынѣ повелѣвъ немедленно открыть въ Варшавѣ Ликвидаціонную Коммисію, и признавая необходимымъ предоставить ей всѣ ука-

Wypis z Protokułu Sekretarjatu Stanu Królestwa Polskiego.

Z BOŻEJ ŁASKI,

MY, ALEXANDER II-gi,

CESARZ I SAMOWŁADCA WSZECH ROSSYJ, KRÓL POLSKI,

WIELKI KSIĄŻĘ FINLANDZKI,

etc., etc., etc.,

Ukazem z dnia 29 Grudnia (10 Stycznia) $18^{48}/_{49}$ r. polécono zająć się urządzeniem, według nowych zasad, istniejących w Królestwie Polskiem podatków: ofiary i podymnego, tak w widokach stosowniejszego rozkładu tych podatków pomiędzy podlegających ich poborowi właścicieli nieruchomości, jako też dla dostarczenia Skarbowi Królestwa, niezbędnego na zaspokojenie potrzeb krajowych zasiłku.

Od czasu wydania rzeczonego Ukazu, podatek podymnego, w połączeniu z opłatą szarwarkową, przeistoczony został na nowych zasadach Ustawą z dnia 3 (15) Czerwca 1858 r.; podatek zaś ofiary, pozostawszy dotąd nieuregulowanym, uiszcza się na poprzednich przed nastaniem powołanego Ukazu istniejących zasadach, w skutek czego, przez zbyt niestosowny jego rozkład między kontrybuentów, niektórzy właściciele dóbr przeciążeni są w porównaniu z innymi, kiedy przeciwnie wielu z nich wnosi ten podatek w małoznaczącej ilości, a są i tacy, co zupełnie go nawet nie płacą. Podobna niestosowność ma miejsce i w rozkładzie drugiego przez mieszkańców Królestwa wnoszonego podatku, znanego pod nazwą kontyngensu liwerunkowego.

Tymczasem Ukazem NASZYM z dnia 19 Lutego (2 Marca) 1864 roku o Kommissji Likwidacyjnej spraw włościańskich, Rozkazaliśmy: na pokrycie wydatków przez Skarb ponieść się mających na wynagrodzenie właścicieli dóbr prywatnych, instytutowych i rozdarowanych, za zniesione powinności włościańskie, oprócz nowego podatku gruntowego z osad włościańskich i oprócz innych na cel powyższy wskazanych źródeł, podwyższyć istniejące podatki stałe z wszelkich innych nieruchomości w Królestwie.

Obecnie, rozkazawszy odkryć niezwłocznie w Warszawie Kommissję Likwidacyjną i uznawszy niezbędnem podać tejże wszyst-

занныя закономъ средства для предстоящихъ ей оборотовъ по вознагражденію землевладѣльцевъ, а вмѣстѣ съ тѣмъ, желая, для облегченія плательщиковъ, устроить, на болѣе правильныхъ основаніяхъ, сборъ податей офяры и контингенса ливерунковаго, Мы, по представленію Учредительнаго Комитета, постановили и постановляемъ:

Ст. 1. Для устраненія существующей нынѣ неуравнительности въ обложеніи имуществъ податью офярою, возлагается на Учредительный Комитетъ въ Царствѣ составить и представить на Наше утвержденіе проектъ правилъ объ уравнительнѣйшемъ распредѣленіи подати офяры между владѣльцами недвижимыхъ имуществъ, за исключеніемъ крестьянскихъ усадьбъ, какъ вовсе не подлежащихъ этой подати.

Ст. 2. Общая сумма поступающей нынѣ съ недвижимыхъ имуществъ въ Царствѣ подати офяры, съ установленными къ ней Указомъ 29 Декабря (10 Января) 18$^{48}/_{49}$ г. прибавками, а равно подымная подать съ шарварковымъ сборомъ, взимаемая какъ съ городовъ такъ и съ господскихъ въ селеніяхъ дворовъ, и съ домовъ церковныхъ приходовъ, возвышаются съ начала 1865 года на 50 процентовъ.

Ст. 3. Контингенсъ ливерунковый, взимаемый съ господскихъ въ селеніяхъ дворовъ, съ городовъ и церковныхъ приходовъ, не увеличивается въ общей его суммѣ, но, въ видахъ болѣе уравнительнаго распредѣленія этой подати, возлагается на Учредительный Комитетъ въ Царствѣ составить и представить на Наше утвержденіе—проектъ новой раскладки означеннаго контингенса.

Ст. 4. Установляемое настоящимъ Указомъ возвышеніе податей, обращается исключительно на покрытіе расходовъ казны по вознагражденію владѣльцевъ имѣній частныхъ, институтскихъ и пожалованныхъ, за упраздненныя крестьянскія повинности, и на сопряженные съ выдачею этого вознагражденія расходы.

Ст. 5. До приведенія въ дѣйствіе новаго распредѣленія подати офяры, вмѣстѣ съ прежними къ ней прибавками и съ нынѣ установляемымъ возвышеніемъ оной, а также контингенса ливерунковаго, подати сіи должны взиматься, на основаніи дѣйствующихъ раскладокъ оныхъ, съ тѣхъ владѣльцевъ и безсрочныхъ арендаторовъ, кои нынѣ симъ податямъ подлежатъ.

Добавочные сборы, настоящимъ Указомъ установляемые, вносятся въ подлежащія казначейства: по подати офярѣ—въ Ноябрѣ, а по подати подымной съ шарварковымъ сборомъ—въ Мартѣ и Сентябрѣ.

kie, prawem wskazane środki do przyszłych jej operacyj w wynagrodzeniu właścicieli ziemskich, a obok tego, pragnąc, dla ulżenia kontrybuentom, urządzić na sprawiedliwszych zasadach pobór podatków ofiary i kontyngensu liwerunkowego,—na przedstawienie Komitetu Urządzającego, postanowiliśmy i stanowiemy:

Art. 1. Dla usunięcia istniejącej obecnie niestosowności w nałożonym na dobra podatku ofiary, poleca się Komitetowi Urządzającemu w Królestwie ułożyć i przedstawić do Naszego zatwierdzenia projekt przepisów o stosowniejszym rozkładzie tego podatku między właścicieli nieruchomości, z wyłączeniem osad włościańskich, jako zupełnie mu niepodlegających.

Art. 2. Summa ogólna wpływającego obecnie z nieruchomości w Królestwie podatku ofiary, wraz z ustanowionemi do niego Ukazem z d. 29 Grudnia (10 Stycznia) 18$^{48}/_{49}$ r. dodatkami, również podatek podymnego z opłatą szarwarkową, pobierany tak z miast, jako też i z domów dworskich po wsiach i z domów probostw, podwyższają się z początkiem 1865 roku o 50 procent.

Art. 3. Kontyngens liwerunkowy pobierany z dworów dziedziców po wsiach, z miast i z probostw, nie podwyższa się w ogólnej summie, lecz, w celu stosowniejszego jego rozdziału, poleca się Komitetowi Urządzającemu w Królestwie, ułożyć i przedstawić na Nasze zatwierdzenie, projekt nowego rozkładu rzeczonego podatku.

Art. 4. Ustanawiające się niniejszym Ukazem podwyższenie podatków, obrócone być ma wyłącznie na pokrycie wydatków Skarbu, dotyczących wynagrodzenia właścicieli dóbr prywatnych, instytutowych i rozdarowanych, za zniesione powinności włościańskie, jako też na pokrycie połączonych z uiszczeniem tego wynagrodzenia rozchodów.

Art. 5. Do czasu wprowadzenia w wykonanie nowego rozkładu podatku ofiary, łącznie z poprzedniemi do niego dodatkami i z obecnie ustanowionem jego podwyższeniem, tudzież kontyngensu liwerunkowego, podatki te winny być pobierane, na zasadzie dotychczasowych ich rozpisów, od tych właścicieli i dzierżawców wieczystych, którzy teraz podatkom tym podlegają.

Opłaty dodatkowe, Ukazem niniejszym ustanawiające się, wnoszone być mają do kass właściwych: ofiara dodatkowa, w Listopadzie, a podatek podymnego, wraz z opłatą szarwarkową w miesiącach Marcu i Wrześniu.

Ст. 6. Исполненіе сего Указа, который долженъ быть внесенъ въ Дневникъ Законовъ, поручается Учредительному Комитету и Совѣту Управленія Царства, по принадлежности.

Данъ въ С. Петербургѣ, 30 Декабря (11 Января) $18^{64}/_{65}$ года.

(podpisano) „АЛЕКСАНДРЪ.“

Art. 6. Wykonanie tego Ukazu, który w Dzienniku Praw umieszczony być ma, Komitetowi Urządzającemu i Radzie Administracyjnej Królestwa, w czem do której z tych Władz należy, poleconem zostaje.

Dan w Petersburgu, 30 Grudnia (11 Stycznia) $18^{64}/_{65}$ roku.

przez Cesarza i Króla,
Minister Sekretarz Stanu,
(L. S.) (podpisano) *W. Płatonow.*

Zgodno z Oryginałem:

Minister Sekretarz Stanu, (podpisano) *W. Płatonow.*

Zgodno z wypisem:

P. o. Sekretarza Stanu, (podpisano) *A. Zaberowski.*

Za zgodność:

Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, *Wosiński.*

P. o. Dyrektora Kancellaryi, *Wł. Holewiński.*

Dzień ogłoszenia 23 Lutego (7 Marca) 1865 r.

По Указу Его Величества
АЛЕКСАНДРА II-го,
Императора и Самодержца Всероссійскаго, Царя Польскаго,
Великаго Князя Финляндскаго,
и проч., и проч., и проч.,

Учредительный Комитетъ въ Царствѣ Польскомъ.

Въ силу Высочайшаго соизволенія, послѣдовавшаго въ 27-й день Октября (8 Ноября) 1864 года, Учредительный Комитетъ постановилъ:

I. Для усиленія состава контрольныхъ чиновъ, учреждаются должности четырнадцати помощниковъ контролеровъ и двухъ чиновниковъ по особымъ порученіямъ при Коммисіи Финансовъ, съ назначеніемъ помощникамъ контролеровъ жалованья въ годъ по 525 р. сер., и на разъѣзды по 400 р. с., и чиновникамъ по особымъ порученіямъ жалованья въ годъ по 1,350 р. с. и на разъѣзды по 750 р. с.

II. На основаніи ст. 121 устава о службѣ гражданской, содержаніе существующихъ контрольныхъ чиновъ увеличивается въ слѣдующемъ размѣрѣ:

а), 70-ти контролерамъ прибавляется по 300 р. с. въ годъ, считая 150 р. с. въ жалованье и 150 р. с. на разъѣзды;

б), 20-ти помощникамъ контролеровъ прибавляется по 240 р. сер. въ годъ, считая 140 р. с. въ жалованье и 100 р. на разъѣзды;

в), 6-ти помощникамъ контролеровъ прибавляется по 175 руб. сер. въ годъ, считая 75 р. с. въ жалованье и 100 р. с. на разъѣзды;

г), 39-ти уѣзднымъ рахмистрамъ прибавляется въ жалованье по 90 р. с. въ годъ;

д), 7-ми рахмистрамъ въ Губернскихъ Правленіяхъ прибавляется по 100 р. с. въ годъ;

е), 2-мъ чиновникамъ по особымъ порученіямъ прибавляется жалованья каждому по 300 р. с., и сверхъ того, одному изъ нихъ 150 р. с. на разъѣзды;

ж), Дѣлопроизводителю въ Коммисіи Финансовъ прибавляется жалованья 250 р. с. въ годъ.

III. Главному Директору Правительственной Коммисіи Финансовъ и Казначейства вмѣняется въ обязанность имѣть неослабное наблюденіе за винокуреніемъ на заводахъ и разрѣшается войти въ Учредительный Комитетъ съ представленіемъ объ усиленіи состава контрольныхъ чиновъ, если впослѣдствіи въ томъ окажется необходимость.

Состоялось въ Варшавѣ, въ 35-мъ засѣданіи Учредительнаго Комитета 7 (19) Ноября 1864 года.

Намѣстникъ, Генералъ-Адъютантъ, (подписано) *Графъ Бергъ*.

Членъ-Завѣдывающій Дѣлами Учредительнаго Комитета,

(подписано) *Я. Соловьевъ*.

W Imieniu Najjaśniejszego

ALEXANDRA II,

Cesarza i Samowładcy Wszech Rossyi, Króla Polskiego, Wielkiego Księcia Finlandzkiego, etc., etc., etc.,

Komitet Urządzający w Królestwie Polskiem.

Z mocy Najwyższego zezwolenia, udzielonego w dniu 27 Października (8 Listopada) 1864 roku, Komitet Urządzający postanowił:

I. W celu powiększenia składu służby kontrollującej (wyrób wódki), ustanawiają się posady czternastu Pomocników Kontrollerów i dwóch Urzędników do szczególnych poruczeń przy Kommissyi Przychodów i Skarbu, — z przeznaczeniem dla Pomocników Kotrollerów, na płacę po rsr. 525 i na koszta podróży, po rsr. 400 rocznie; a dla Urzędników do szczególnych poruczeń, na płacę po rsr. 1,350 i na koszta podróży, po rsr. 750 rocznie.

II. Na zasadzie artykułu 121 Ustawy o służbie cywilnej, uposażenie dotychczasowych Urzędników kontrollujących, powiększa się w stosunku następującym:

a), 70-ciu Kontrollerom dodaje się po rsr. 300 rocznie, licząc rsr. 150 na płacę i rsr. 150 na koszta podróży;

b), 20-stu Pomocnikom Kontrollerów dodaje się po rs. 240 rocznie, licząc rsr. 140 na płacę a rsr. 100 na koszta podróży;

c), 6-ciu Pomocnikom Kontrollerów dodaje się po rsr. 175 rocznie, licząc po rsr. 75 na płacę, a rsr. 100 na koszta podróży;

d), 39-ciu Rachmistrzom Powiatowym dodaje się płacy każdemu po rsr. 90 rocznie;

e), 7-miu Rachmistrzom w Rządach Gubernjalnych dodaje się po 100 rsr. rocznie;

f), 2-m Urzędnikom do szczególnych poruczeń dodaje się płacy każdemu po rsr. 300 rocznie, i prócz tego jednemu z nich rsr. 150 na koszta podróży;

g), Referentowi w Kommissyi Przychodów i Skarbu dodaje się płacy rsr. 250 rocznie.

III. Dyrektorowi Głównemu Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu porucza się baczne czuwanie nad wyrobem wódki w gorzelniach, i upoważnia się do przedstawienia Komitetowi Urządzającemu wniosku o powiększenie składu służby kontrollującej, jeżeli to następnie okaże się koniecznem.

Działo się w Warszawie, na 35-m posiedzeniu Komitetu Urządzającego, dnia 7 (19) Listopada 1864 roku.

Членъ-Завѣдывающій Дѣлами Учредительнаго Комитета,

(подписано) *Я. Соловьевъ.*

Za zgodność:

Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, *Wesiński.*
P. o. Dyrektora Kancellaryi, *Wł. Holewiński.*

Dzień ogłoszenia 23 Lutego (7 Marca) 1865 roku.

DZIENNIK PRAW

№ 197.

Tom Sześćdziesiąty Trzeci.

На подлинномъ написано: Государь Императоръ изволилъ разсматривать въ С.-Петербургѣ, 12 (24) Февраля 1865 г.

Министръ Статсъ-Секретарь, (подписано) *В. Платоновъ.*

ШТАТЪ

Ликвидаціонной Коммисіи въ Царствѣ Польскомъ.

	Число лицъ	Содержаніе въ годъ		Классы и разряды		
		Одному	Всѣмъ	По должности	По мундиру	По пенсіи
Предсѣдатель	1	непол	учаетъ	—	—	I
Старшій членъ - заступающій мѣсто Предсѣдателя въ его отсут.	1	5,000	5,000	IV	IV	II
Члены	2	4,000	8,000	IV	IV	II
Секретарь	1	2,500	2,500	VI	VI	III 2 ст.
Помощникъ его	1	1,500	1,500	VII	VII	IV
Кассиръ.	1	2,000	2,000	VI	VI	III 2 ст.
Главный Бухгалтеръ. . . .	1	2,000	2,000	VI	VI	III 2 ст.
Бухгалтеръ.	1	1,500	1,500	VII	VII	IV
Журналистъ	1	1,000	1,000	VIII	VIII	V
Помощникъ его	1	750	750	IX	IX	V
Архиваріусъ	1	1,000	1,000	VI	VI	IV
Переводчикъ	1	1,000	1,000	VI	VI	IV
Контролеры и Дѣлопроизводи.	9	1,500	13,500	VII	VII	IV
Помощники ихъ	9	1,000	9,000	VIII	VIII	V
На канцелярскихъ чиновниковъ и вольнонаемныхъ писцовъ. . .	—	—	5,000	—	—	—
На наемъ помѣщенія и канцелярскія надобности	—	—	6,000	—	—	—
Итого.	—	—	59,750	—	—	—

Примѣчаніе: 1. Потребная на содержаніе Ликвидаціонной Коммисіи сумма отпускается изъ Главнаго Казначейства Царства Польскаго на счетъ источниковъ, назначеныхъ на ликвидаціонную операцію.

2. Предсѣдателю не полагается особаго содержанія, пока должность эту занимаетъ Членъ Совѣта Управленія.

3. Чиновники канцеляріи Ликвидаціонной Коммисіи опредѣляются на основаніи общихъ правилъ существующихъ въ Царствѣ Поль-

Na oryginale napisano: Najjaśniejszy Pan raczył przeglądać w Petersburgu, d. 12 (24) Lutego 1865 r.

Minister Sekretarz Stanu, (podp.) *W. Płatonow.*

ETAT

Kommissyi Likwidacyjnéj w Królestwie Polskiem.

	Liczba osób.	Płaca roczna		Klassy i stopnie		
		Jednéj osobie	Wszystkim	Według posad	Według munduru	Według pensyi
Prezes	1	niep	obiera	—	—	I
Starszy Członek zastępujący Prezesa, wrazie jego nieobecnoś.	1	5,000	5,000	IV	IV	II
Członkowie	2	4,000	8,000	IV	IV	II
Sekretarz	1	2,500	2,500	VI	VI	III 2 ar.
Pomocnik Sekretarza . . .	1	1,500	1,500	VII	VII	IV
Kassyer.	1	2,000	2,000	VI	VI	III 2 ar.
Główny Buhalter	1	2,000	2,000	VI	VI	III 2 ar.
Buhalter	1	1,500	1,500	VII	VII	IV
Dziennikarz	1	1,000	1,000	VIII	VIII	V
Pomocnik Dziennikarza . .	1	750	750	IX	IX	V
Archiwista.	1	1,000	1,000	VII	VII	IV
Tłumacz.	1	1,000	1,000	VII	VII	IV
Kontrollerowie i Referenci .	9	1,500	13,500	VII	VII	IV
Pomocnicy ich	9	1,000	9,000	VIII	VIII	V
Na urzędników kancellaryjn.	—	—	5,000	—	—	—
Na wynajęcie lokalu i wydatki kancellaryjne.	—	—	6,000	—	—	—
Razem.	—	—	59,750	—	—	—

Uwagi: 1. Fundusze potrzebne na utrzymanie Kommissyi Likwidacyjnej assygnują się z Kassy Głównej Królestwa na rachunek summy przeznaczonej na operacye likwidacyjne.

2. Prezes nie pobiera oddzielnej płacy, dopóki obowiązki te sprawować będzie Członek Rady Administracyjnej.

3. Urzędnicy kancellaryi Kommissyi Likwidacyjnej przyjmowani być mają na zasadzie ogólnych przepisów, obowiązujących

скомъ: чиновники VI класса назначаются Предсѣдателемъ съ утвержденіемъ Намѣстника въ Царствѣ, а чиновники VII класса и ниже утверждаются Предсѣдателемъ.

4. Штатъ Ликвидаціонной Коммисіи приводится въ исполненіе по мѣрѣ дѣйствительной надобности, и на томъ же основаніи можетъ быть сокращаемъ Учредительнымъ Комитетомъ по представленію Предсѣдателя Ликвидаціонной Коммисіи.

5. Сумма назначенная на содержаніе канцелярскихъ чиновниковъ и вольнонаемныхъ писцовъ, а равно на канцелярскія надобности, расходуется по постановленіямъ присутствія Ликвидаціонной Коммисіи. Такимъ же порядкомъ назначаются оклады содержанія канцелярскихъ чиновниковъ и служителей

6. Служащіе въ Ликвидаціонной Коммисіи, относительно мундировъ и пенсій, должны пользоваться тѣми же правами, какія предоставлены чиновникамъ канцеляріи Учредительнаго Комитета.

Подлинный за подписью: Намѣстника - Предсѣдателя и Членовъ Учредительнаго Комитета и за скрѣпой за Директора Канцеляріи Учредительнаго Комитета.

Вѣрно:

за Директора, (подписано) *В. Бѣлозерскій.*

w Królestwie Polskiem: urzędników VI klassy mianuje Namiestnik na przedstawienie Prezesa, urzędników VII klassy i niższych mianuje Prezes.

4. Etat Kommissyi Likwidacyjnej ma być wprowadzany w wykonanie w miarę rzeczywistej potrzeby i na tej samej zasadzie może być stopniowo zwijany przez Komitet Urządzający, wskutek przedstawienia Prezesa Kommissyi Likwidacyjnej.

5. Summa przeznaczona na utrzymanie urzędników kancellaryjnych, oraz najemnych pisarzy, jak również na potrzeby Kancellaryi, wydatkuje się wskutek kollegjalnych decyzyj Kommissyi Likwidacyjnej. W taki sam sposób przeznaczone będą płace dla urzędników kancellaryjnych i officyalistów.

6. Urzędnicy Kommissyi Likwidacyjnej pod względem mundurów i pensyi korzystać będą z prerogatyw służących urzędnikom kancellaryi Komitetu Urządzającego.

Oryginał podpisali: Namiestnik-Prezes i Członkowie Komitetu Urządzającego.

Za zgodność podpisano: za Dyrektora Kancellaryi Komitetu Urządzającego.

за Директора, (подписано) *В. Бѣлозерскій.*

Za zgodność:

Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, *Wosiński.*

P. o. Dyrektora Kancellaryi, *Wł. Holewiński.*

Dzień ogłoszenia 14 (26) Maja 1865 roku.

По Указу Его Величества

АЛЕКСАНДРА II-го,

Императора и Самодержца Всероссійскаго, Царя Польскаго, Великаго Князя Финляндскаго,

и проч., и проч., и проч.,

Учредительный Комитетъ въ Царствѣ Польскомъ.

Въ силу Высочайшаго соизволенія, послѣдовавшаго въ 3 (15) день Февраля 1865 года, по разсмотрѣніи представленія Правительственной Коммисіи Финансовъ, Учредительный Комитетъ постановилъ:

1. Для усиленія надзора за винокуреніемъ въ Царствѣ Польскомъ, вновь учреждаются должности шести помощниковъ контролеровъ и есяти губернскихъ ревизоровъ, съ назначеніемъ первымъ, т. е. помощникамъ контролеровъ въ годъ жалованья 525 руб. и на разъѣзды по 400 руб., а послѣднимъ, т. е. губернскимъ ревизорамъ въ годъ жалованья по 1200 руб. и на разъѣзды по 600 руб.

2. Вновь учреждаемыя должности губернскихъ ревизоровъ подчиняются непосредственно Правительственной Коммисіи Финансовъ. Къ симъ должностямъ примѣняются существующія узаконенія относительно должностей чиновниковъ особыхъ порученій при отдѣленіи неокладныхъ доходовъ, какъ по опредѣленію чиновниковъ на таковыя должности и увольненію ихъ, такъ и по классу; а именно, должности губернскихъ ревизоровъ относятся къ VII классу, а должности номощниковъ контролеровъ къ IX классу.

3. Главному Директору Правительственной Коммисіи Финансовъ и Казначейства разрѣшается расходъ на жалованье и разъѣзды контрольныхъ чиновниковъ, какъ уже находящихся на службѣ, такъ и имѣющихъ занять вновь учрежденныя должности, покрывать изъ те-

W IMIENIU NAJJAŚNIEJSZEGO

ALEXANDRA II,

CESARZA WSZECH ROSSYI, KRÓLA POLSKIEGO,
WIELKIEGO KSIĘCIA FINLANDZKIEGO,

etc., etc., etc.,

Komitet Urządzający w Królestwie Polskiem.

Z mocy NAJWYŻSZEGO zezwolenia, udzielonego d. $^{3}/_{15}$ Lutego r. b. Komitet Urządzający po rozpoznaniu przedstawienia Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu, postanowił:

1. Dla powiększenia kontrolli wyrobu wódki, utworzyć na nowo sześć posad Pomocników Kontrollerów, tudzież dziesięć posad Rewizorów Gubernialnych, z przeznaczeniem dla pierwszych, to jest dla Pomocników Kontrollerów, na płacę po rs. 525 i na koszta podróży po rsr. 400 rocznie, a dla drugich, t. j. dla Rewizorów Gubernialnych, na płacę po rsr. 1,200 i na koszta podróży po rsr. 600 rocznie.

2. Nowo utworzone posady Rewizorów Gubernialnych podwładne są bezpośrednio Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu i do nich mają zastosowanie przepisy istniejące co do posad Urzędników do szczególnych poruczeń przy Wydziale Dochodów Niestałych, tak pod względem mianowania urzędników na takowe posady i uwalniania tychże, jako też pod względem klassyfikacyi urzędów, a mianowicie: posady Rewizorów Gubernialnych zaliczają się do klassy VII, a posady Pomocników Kontrollerów do klassy IX.

3. Dyrektora Głównego Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu upoważnia się do pokrywania wydatku na płace i koszta podróży Urzędników Kontrollujących, tak będących już w służbie, jako i mających objąć nowo utworzone posady, z bieżącego do-

куцаго дохода съ винокуренныхъ заводовъ, на каковой предметъ ассигнуется на 9 мѣсяцевъ 1865 года, т. е. съ 1 Января по 1 Октября, пятьдесятъ двѣ тысячи шестьсотъ семь рублей, пятьдесятъ копѣекъ.

Состоялось въ Варшавѣ, въ 48-мъ засѣданіи Учредительнаго Комитета, 12 (24) Февраля 1865 года.

Предсѣдатель-Намѣстникъ, (подписалъ) *Графъ Бергъ*.

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,
(подписалъ) *Я. Соловьевъ*.

chodu z gorzelni, na który to cel wyassygnowaną zostaje na czas 9 miesięcy 1865 roku, to jest od dnia 1 Stycznia do dnia 1 Października, summa rubli srebrnych pięćdziesiąt dwa tysiące sześćset siedm i kopiejek pięćdziesiąt.

Działo się w Warszawie, na 48 posiedzeniu Komitetu Urządzającego, dnia 12 (24) Lutego 1865 roku.

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,

(подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Za zgodność:

Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, *Wosiński.*

P. o. Dyrektora Kancellaryi, *Wł. Holewiński.*

Dzień ogłoszenia 14 (26) Maja 1865 roku.

Выписка изъ журнала Статсъ-Секретаріата Царства Польскаго.

Божіею Милостію,

МЫ, АЛЕКСАНДРЪ II-й,

Императоръ и Самодержецъ Всероссійскій, Царь Польскій,
Великій Князь Финляндскій,

и проч., и проч., и проч.,

За прекращеніемъ недавняго въ Царствѣ Польскомъ мятежа и въ то время, когда, съ Божіею помощію, совершается умиротвореніе края, Мы не можемъ забыть тѣ многочисленныя жертвы, которыя отъ руки мятежниковъ пріяли мученическую смерть за свою непоколебимую вѣрность Престолу и закону. Большая часть изъ нихъ, принадлежа къ крестьянскому сословію, жили личнымъ трудомъ и оставили по себѣ семейства, со смертію ихъ лишившіяся средствъ къ существованію. На правительствѣ и на всемъ обществѣ лежитъ священная обязанность придти на помощь этимъ несчастнымъ и по возможности обезпечить ихъ участь.

Вслѣдствіе сего, Мы повелѣли уже Совѣту Управленія въ Царствѣ принять мѣры къ оказанію денежныхъ вспомоществованій вдовамъ и дѣтямъ тѣхъ лицъ, кои предпочли смерть нарушенію долга вѣрноподданнической присяги.

Сверхъ того, для большаго еще обезпеченія сихъ семействъ, Мы признали справедливымъ даровать имъ особую льготу по отправленію рекрутской повинности, а потому постановили и постановляемъ:

Ст. 1. При отправленіи рекрутской повинности освобождаются отъ оной три лица мужескаго пола, достигшія совершеннолѣтія, за каждое изъ лицъ, кои, не состоя въ военной службѣ, во время послѣдняго въ Царствѣ Польскомъ мятежа, умерщвлены мятежниками за вѣрность Престолу и закону.

Ст. 2. Каждыя три лица, освобождаемыя отъ рекрутства на основаніи предшедшей статьи, назначаются изъ числа членовъ того семейства, къ коему принадлежало умерщвленное мятежниками лицо.

Ст. 3. Въ число таковыхъ освобождаемыхъ отъ рекрутства лицъ, поступаютъ сперва сыновья умерщвленнаго, а потомъ родные его внуки.

Wypis z Protokułu Sekretarjatu Stanu Królestwa Polskiego.

Z Bożej Łaski,
MY, ALEXANDER II-gi,
Cesarz i Samowładca Wszech Rossyi, Król Polski,
Wielki Książę Finlandzki,
etc., etc., etc.,

Po uśmierzeniu byłego w Królestwie Polskiem powstania, i w czasie tym, kiedy, przy Boskiej pomocy, dokonywa się uspokojenie tego kraju. Nie możemy zapomnieć tych licznych ofiar, które z rąk powstańców za niezachwianą wierność swą dla Tronu i prawa, poniosły śmierć męczeńską. Część większa tych ofiar, należąc do stanu włościańskiego, utrzymywała się własną pracą i zostawiła po sobie rodziny, pozbawione z ich śmiercią sposobu do życia. Na Rządzie i społeczeństwie ciąży święty obowiązek, niesienia pomocy tym nieszczęśliwym i w miarę możności zapewnienia ich losu.

W skutku tego, Rozkazaliśmy już Radzie Administracyjnej Królestwa, przedsięwziąść środki udzielenia pieniężnego wsparcia wdowom i dzieciom tych osób, które wolały śmierć ponieść, niżeli naruszyć przysięgę wierności.

Nadto, dla tem większego jeszcze ubezpieczenia tych rodzin, Uznaliśmy słusznem obdarzyć je szczególną ulgą w powinności zaciągu wojskowego, i w tym celu Postanowiliśmy i Stanowimy:

Art. 1. Przy odbywaniu powinności zaciągu wojskowego, za każdą z tych osób, które nie będąc w służbie wojskowej, w czasie ostatniego powstania w Królestwie Polskiem, za wierność swą Tronowi i prawu, zamordowane zostały przez powstańców, wolne być mają od poboru do wojska, trzy osoby płci męzkiej, doszłe wieku spisowego.

Art. 2. Każde trzy osoby uwalniające się od poboru wojskowego, na zasadzie poprzedniego artykułu, wybierane będą z liczby członków tej rodziny, do której należała osoba, przez powstańców zamordowana.

Art. 3. Do liczby tych uwalniających się od poboru do wojska, należą przedewszystkiem synowie zamordowanego, a następnie wnuki jego w prostej linji.

Ст. 4. Исполненіе и въ нужныхъ случаяхъ разъясненіе сего Указа, который долженъ быть внесенъ въ Дневникъ Законовъ, Мы возлагаемъ на Нашего Намѣстника въ Царствѣ.

Данъ въ С.-Петербургѣ, Февраля 16 (28) дня 1865 г.

(podpisano) „АЛЕКСАНДРЪ".

Art. 4. Wykonanie niniejszego Ukazu, który w Dzienniku Praw umieszczony być ma, tudzież rozwinięcie go, według potrzeby, Namiestnikowi Naszemu w Królestwie poruczonem zostaje.

Dan w Petersburgu, dnia 16 (28) Lutego 1865 r.

Przez Cesarza i Króla,
Minister Sekretarz Stanu,
(podpisano) *W. Płatonow.*

Zgodno z oryginałem:
Minister Sekretarz Stanu,
(podpisano) *W. Płatonow.*

Zgodno z wypisem:
P. o. Sekretarza Stanu, (podpisano) *A. Zaborowski.*

Za zgodność:
Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, *Wosiński.*

P. o. Dyrektora Kancellarji, *Wł. Holewiński.*

Dzień ogłoszenia 14 (26) Maja 1865 roku.

По Указу Его Величества
АЛЕКСАНДРА II-го,
Императора и Самодержца Всероссійскаго, Царя Польскаго,
и проч., и проч., и проч.,

Совѣтъ Управленія Царства.

Имѣя въ виду:

что въ нѣкоторыхъ городахъ Русскихъ и во многихъ городахъ другихъ Государствъ, въ видахъ общественной безопасности и экономическихъ, введенъ налогъ отъ собакъ;

что мѣра эта подчиняя собакъ бдительнѣйшему надзору, способствуетъ уменьшенію несчастныхъ случаевъ, происходящихъ отъ бѣшенства собакъ и полезна въ финансовомъ отношеніи, усиливая городскіе доходы,—

Совѣтъ Управленія Царства, по представленію Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ дѣлъ, постановилъ и постановляетъ:

Ст. **1.** Установляется въ городѣ Варшавѣ, въ пользу городской кассы налогъ отъ собакъ въ этомъ городѣ содержимыхъ.

Ст. **2.** Всѣ постоянные и временные жители города Варшавы и Праги обязаны вносить за каждую содержимую ими собаку, безъ различія породы, по одному рублю сер. въ годъ.

Ст. **3.** Съ собаки въ теченіе года пріобрѣтенной и еще неподвергнутой налогу, владѣлецъ долженъ внести оный за весь годъ.

Ст. **4.** Составленіе списковъ владѣльцамъ собакъ, съ показаніемъ числа ихъ, производимо будетъ Магистратомъ черезъ домовладѣльцевъ, въ мѣсяцѣ Мартѣ каждаго года; въ текущемъ же году, въ видѣ изъятія изъ общаго правила, составленіе списковъ должно быть начато чрезъ мѣсяцъ по опубликованіи настоящаго постановленія.

Ст. **5.** За утайку собакъ или за показаніе ихъ въ меньшемъ противъ дѣйствительнаго числѣ, подвергнутся штрафу въ пользу городской кассы какъ владѣлецъ собаки, такъ и хозяинъ дома, первый по 4 руб., а послѣдній по 2 руб. съ каждой утаенной собаки.

Ст. **6.** Лица, содержащія собакъ въ теченіи однаго мѣсяца по составленіи домовладѣльцами списковъ и по врученіи имъ безплатной повѣстки о количествѣ причитающагося налога, должны внести таковой въ городскую кассу.

W Imieniu Najjaśniejszego
ALEXANDRA II-go,
Cesarza i Samowładcy Wszech Rossyi, Króla Polskiego,
etc., etc., etc.,

Rada Administracyjna Królestwa.

Zważywszy:

że w niektórych miastach Rossyi i w wielu miastach innych krajów, z widoków bezpieczeństwa publicznego i ekonomicznych, zaprowadzony podatek za posiadanie psów;

że środek ten poddając te zwierzęta pod baczniejszą kontrollę, wpływa na zmniejszenie nieszczęśliwych wypadków, od wścieklizny psiej pochodzących, — zasilając przytem dochody kassy miejskiej;—

Rada Administracyjna Królestwa, na przedstawienie Kommissji Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych postanowiła i stanowi:

Art. 1. W mieście Warszawie pobieraną będzie na rzecz kassy ekonomicznej opłata za utrzymywanie psów od posiadaczy onych.

Art. 2. Wszyscy stali i czasowi mieszkańcy miasta Warszawy i Pragi obowiązani są płacić od każdego utrzymywanego przez siebie psa, bez różnicy rasy, po rublu srebrem jeden rocznie.

Art. 3. Za każdego psa w ciągu roku nabytego, a jeszcze nieopodatkowanego, właściciel obowiązany opłacić całoroczny podatek.

Art. 4. Spisy posiadaczy psów, z wyszczególnieniem liczby tych ostatnich, Magistrat zarządzać będzie przez pośrednictwo właścicieli domów w miesiącu Marcu każdego roku; w roku zaś bieżącym 1865, sposobem wyjątkowym, ułożenie spisów rozpoczętem zostanie w miesiąc po ogłoszeniu niniejszego postanowienia.

Art. 5. Za utajenie psów lub wykazanie mniejszej ich liczby ulegną karom na rzecz kassy miejskiej, tak posiadacz psa, jako i właściciel domu, pierwszy po rubli sr. 4, a drugi po rubli sr. 2, od każdego utajonego psa.

Art. 6. Posiadacze psów, w przeciągu jednego miesiąca od daty sformowania przez właścicieli domów spisów i po doręczeniu im bezpłatnej awizacji o wysokości należnej opłaty, obowiązani będą wnieść takową do kassy miejskiej.

Ст. **7.** Въ доказательство уплаты налога, хозяинъ собаки при внесеніи платежа получитъ въ Городской кассѣ шнуровую квитанцію и жестяный значекъ для повѣшенія таковаго на ошейникѣ собаки.

Ст. **8.** Собаки, не имѣющія значковъ будутъ убираемы городскими чистителями и не иначе могутъ быть отъ нихъ выручены, какъ по предъявленію квитанціи въ уплатѣ налога и значка; задержанные собаки могутъ быть истребляемы не ранѣе 3^{хъ} дней послѣ задержанія; за прокормъ собаки чиститель вправѣ требовать вознагражденіе въ соразмѣрности 10 коп. сер. въ сутки.

Ст. **9.** Собаки, вводимыя въ городъ привязанными къ возамъ, освобождаются отъ налога и городскими чистителями не будутъ убираемы.

Ст. **10.** Приведеніе въ исполненіе настоящаго постановленія, которое должно быть внесено въ Дневникъ Законовъ, возлагается на Правительственную Коммисію Внутреннихъ и Духовныхъ дѣлъ.

Состоялось въ Варшавѣ, дня 19 Февраля (3 Марта) 1865 г.

Art. 7. Na dowód wniesionej do kassy opłaty, posiadacze psów otrzymywać będą kwity z księgi sznurowej kassowej wycięte i znak blaszany dla zawieszenia u obroży psa opodatkowanego.

Art. 8. Psy niezaopatrzone w pomieniony znak, będą uprzątane przez czyścicieli i nie pierwej zwracane właścicielom, aż za okazaniem kwitu z opłaty podatku i znaku blaszanego; ujęte zaś psy, dopiero po dniach trzech będą niszczone; czyściciel ma prawo domagać się od właściciela psa, zwrotu kosztów żywienia psa, w stosunku kop. sr. 10 za dobę.

Art. 9. Nie podlegają opłacie podatku i przez czyścicieli nie mogą być zabierane psy wprowadzane do miasta na uwięzi przy wozach.

Art. 10. Wykonanie niniejszego postanowienia, które w Dzienniku Praw ma być zamieszczone, Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych porucza.

Działo się w Warszawie, d. 19 Lutego (3 Marca) 1865 roku.

Намѣстникъ, Генералъ-Адъютантъ, (подписалъ) *Графъ Бергъ.*

Главный Директоръ Предсѣдательствующій
въ Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ дѣлъ,
(подписалъ) *Кн. Черкаскій.*

и. д. Статсъ-Секретаря, (подписалъ) *А. Заборовскій.*

Съ подлиннымъ вѣрно:

и. д. Статсъ-Секретаря, (подписалъ) *А. Заборовскій.*

Za zgodność:

Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, *Wosiński.*

P. o. Dyrektora Kancellaryi, *Wł. Holewiński.*

Dzień ogłoszenia 14 (26) Maja 1865 roku.

По Указу Его Величества
АЛЕКСАНДРА II-го,
Императора и Самодержца Всероссійскаго, Царя Польскаго,
и проч., и проч., и проч.,

Совѣтъ Управленія Царства.

Во исполненіе Высочайшей воли, объявленной въ отзывѣ Министра Статсъ-Секретаря Царства Польскаго отъ 8 (20) Февраля с. г. за № 4,447, о безотлагательномъ принятіи мѣръ къ изъятію изъ обращенія денежныхъ марокъ, выпущенныхъ частными лицами, обществами и учрежденіями, по представленію и. д. Главнаго Директора Финансовъ и Казначейства, постановилъ и постановляетъ:

Ст. 1. Строжайше симъ подтверждается воспрещеніе частнымъ лицамъ обществамъ и учрежденіямъ, выпускать какія либо свои денежныя марки (бумажныя, кожаныя, металическія и проч.)

Ст. 2. Равнымъ образомъ воспрещается означеннымъ лицамъ и учрежденіямъ, вновь выпускать въ обращеніе марки, прежде ими выданныя, какъ скоро онѣ къ нимъ возвращаются.

Ст. 3. Всякій прежде выпустившій марки обязанъ, по первому требованію предъявителья марокъ, тотчасъ обмѣнивать оныя на деньги. Неисполнители сего подвергаются штрафу, опредѣленному постановленіемъ Совѣта Управленія 4 (16) Мая 1845 г.

Ст. 4. Взысканія опредѣленныя помянутымъ узаконеніемъ сохраняютъ свою силу только въ теченіи трехъ мѣсяцевъ со дня обнародованія настоящаго постановленія; по истеченіи же сего срока, опредѣлены будутъ болѣе строгія взысканія за выпускъ марокъ и за неразмѣнъ по первому требованію марокъ лицами, прежде ихъ выпустившими.

Ст. 5. Этотъ трехмѣсячный срокъ, продолжается еще на шесть мѣсяцевъ въ пользу тѣхъ выпустившихъ марки лицъ и учрежденій, которыя положительно докажутъ подлежащимъ гражданскимъ уѣзднымъ Начальникамъ своими книгами, на какую сумму остается ихъ марокъ въ обращеніи, и которыя представятъ на половину этой суммы залогъ

DZIENNIK PRAW

№ 198.

Tom Sześćdziesiąty Trzeci.

наличными деньгами, или Государственными бумагами или закладными листами Земскаго Кредитнаго Общества.

Такія отсрочки допускаются гражданскими губернаторами, которые немедленно доносятъ о томъ Правительственной Коммисіи Финансовъ и Казначейства.

Ст. 6. По истеченіи девяти мѣсяцевъ со дня обнародованія сего постановленія, обращеніе частныхъ марокъ безусловно воспрещается.

Ст. 7. Гражданскіе губернаторы обязаны, по истеченіи вышеозначеннаго срока, принимать зависящія отъ нихъ мѣры къ недопущенію обращенія неизвлеченныхъ марокъ, и съ этою цѣлью должны заблаговременно, и какъ можно чаще публиковать не только въ городахъ, но и по селеніямъ, чрезъ мѣстныя полиціи и гминныя управленія, о настоящихъ распоряженіяхъ Правительства и о томъ, что послѣ вышеозначеннаго срока, никто не будетъ имѣть права требовать уплаты по маркамъ, и никто не будетъ обязанъ по нимъ платить.

Ст. 8. Наблюденіе за надлежащимъ и точнымъ исполненіемъ правилъ заключающихся въ настоящемъ постановленіи, которое должно быть внесено въ Дневникъ Законовъ, возлагается на подлежащія Управленія, по принадлежности.

Состоялось въ Варшавѣ, въ засѣданіи Совѣта Управленія 19 Февраля (3 Марта) 1865 г.

wie tej summy, w gotowiźnie, w papierach publicznych rządowych lub w listach zastawnych Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego.

Podobne przedłużenia terminów dopuszczane być mogą przez gubernatorów cywilnych, którzy bezzwłocznie donosić o tem winni Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu.

Art. 6. Po upływie dziewięciu miesięcy od daty ogłoszenia niniejszego postanowienia, obieg marek prywatnych bezwarunkowo jest wzbroniony.

Art. 7. Gubernatorowie cywilni obowiązani są po upływie rzeczonego wyżej terminu, przedsiębrać środki od nich zależące dla zapobieżenia obiegowi marek niewycofanych i w tym celu zawczasu i jak można najczęściej publikować, nie tylko w miastach, lecz i po wsiach za pośrednictwem miejscowej policji i zarządów gminnych, o rozporządzeniach niniejszych Rządu, tudzież o tem, że po upływie oznaczonego jak wyżej terminu, nikt nie będzie miał prawa żądać wypłaty za marki, i nikt nie będzie obowiązany płacić za nie.

Art. 8. Dopilnowanie należytego i ścisłego wykonania przepisów, postanowieniem niniejszem objętych, które w Dzienniku Praw zamieszczonem być ma, władzom właściwym, w czém do której należy, poleca.

Działo się w Warszawie, na posiedzeniu Rady Administracyjnej dnia 19 Lutego (3 Marca) 1865 roku.

Намѣстникъ, Генералъ-Адъютантъ, (подписалъ) *Гр. Бергъ.*

и. д. Главнаго Директора Предсѣдательствующаго
въ Правительственной Коммисіи Финансовъ и Казначейства,
(подписалъ) *А. Кошелевъ.*

P. o. Sekretarza Stanu, (podpisano) *A. Zaborowski.*

Zgodno z oryginałem:
P. o. Sekretarza Stanu, (podpisano) *A. Zaborowski.*

Za zgodność:
Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, *Wosiński.*

P. o. Dyrektora Kancellaryi, *Wł. Holewiński.*

Dzień ogłoszenia 14 (26) Maja 1865 r.

По Указу Его Величества,

АЛЕКСАНДРА II-го,

Императора и Самодержца Всероссійскаго, Царя Польскаго,

и проч., и проч., и проч.,

Совѣтъ Управленія Царства.

Въ послѣдствіе повелѣнія Господина Главнокомандующаго войсками въ Царствѣ Польскомъ отъ 8 (20) Января 1864 года за № 20, Совѣтъ Управленія Царства, по представленію Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ дѣлъ, постановилъ и постановляетъ:

Ст. 1. Мѣстность въ городѣ Варшавѣ, называемая Чарторійскими Казармами, между Іерусалимскою аллеею и улицею Солецъ расположенная, № 2,910 означенная, пространствомъ 3,948 русскихъ кв. сажень и 2 кв. фута; по мѣрамъ же польскимъ 963, 61 кв. прентовъ или 54,203 кв. локтей, на которую право собственности (dominium directum), принадлежало городу Варшавѣ, право же пользованія (dominium utile), военному вѣдомству,— передается въ полное и безусловное владѣніе (dominium plenum) и распоряженіе города Варшавы.

Ст. 2. Исполненіе настоящаго постановленія, которое должно быть внесено въ Дневникъ Законовъ, возлагается на Правительственныя Коммисіи: Внутреннихъ и Духовныхъ дѣлъ и Юстиціи, по принадлежности.

Состоялось въ Варшавѣ, 23 Февраля (7 Марта) 1865 года.

W Imieniu Najjaśniejszego

ALEXANDRA II-go,

Cesarza Wszech Rossyi, Króla Polskiego,

etc., etc., etc.,

Rada Administracyjna Królestwa.

W następstwie rozkazu J. W. Głównodowodzącego wojskami w Królestwie Polskiem daty 8 (20) Stycznia 1861 roku № 20, i na przedstawienie Kommissyi Rządowéj Spraw Wewnętrznych i Duchownych, Rada Administracyjna postanowiła i stanowi:

Art. **1.** Nieruchomość zwana: „Koszary Czartoryjskie" pomiędzy aleją Jerozolimską i ulicą Solec w mieście Warszawie położona, Numerem 2,910 oznaczona, obejmująca przestrzeni sażeni kwadratowych russkich 3948 i stóp kw. 2, a na miarę polską 963, 61 prętów kw. albo 54,203 łokci kwad:, któréj prawo własności (dominium directum), do miasta Warszawy, a prawo użytkowania z powierzchni (dominium utile), do Zarządu Wojskowego należy,— przechodzi w zupełne i bezwarunkowe posiadanie (dominium plenum) i rozporządzenie miasta Warszawy.

Art. **2.** Wykonanie niniejszego postanowienia, które w Dzienniku Praw ma być zamieszczone, Kommissyom Rządowym: Spraw Wewnętrznych i Duchownych, oraz Sprawiedliwości, w czem do której należy, poleca.

Działo się w Warszawie, d. 23 Lutego (7 Marca) 1865 r.

Намѣстникъ, Генералъ-Адъютантъ, (подп:) *Графъ Бергъ.*

Главный Директоръ, Предсѣдательствующій
въ Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ дѣлъ,
(подписалъ) *Князь Черкаскій.*

и. д. Статсъ-Секретаря, (подписалъ) *А. Заборовскій.*

Zgodno z oryginałem:

P. o. Sekretarza Stanu, (podpisano) *A. Zaborowski.*

Za zgodność:

Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, *Wosiński.*

P. o. Dyrektora Kancellaryi, *Wł. Holewiński.*

Dzień ogłoszenia 14 (26) Maja 1865 r.

По Указу Его Величества
АЛЕКСАНДРА II-го,
Императора и Самодержца Всероссійскаго, Царя Польскаго,
и проч., и проч., и проч.,

Совѣтъ Управленія Царства.

Во исполненіе Высочайшей воли, объявленной въ отзывѣ Министра Статсъ-Секретаря отъ 16 (28) Февраля с. г. за № 4498, коею предоставлено Намѣстнику въ Царствѣ, вмѣстѣ съ Совѣтомъ Управленія принять мѣры къ оказанію денежныхъ вспомоществованій изъ суммъ Царства Польскаго, какъ семействамъ тѣхъ частныхъ лицъ, которыя, предпочитая смерть нарушенію долга вѣрноподданнической присяги, содѣлались жертвами насилія и преступныхъ дѣйствій мятежниковъ, и пали отъ руки убійцъ, такъ и лицамъ, кои хотя и остались въ живыхъ, но вслѣдствіе таковыхъ дѣйствій, подверглись увѣчью,— постановилъ и постановляетъ:

Ст. 1. Согласно вышеприведенной Высочайшей волѣ, благодѣяніе ежегодныхъ и единовременныхъ пособій предоставляется лицамъ означенной категоріи на слѣдующихъ основаніяхъ:

1). Пожизненныя временныя или единовременныя пособія назначаются только нуждающимся въ пособіи и не имѣющимъ средствъ къ существованію.

2). Лицамъ боковой линіи опредѣляется пособіе только въ такомъ случаѣ, если они по слабости здоровья или по преклонности лѣтъ, жили трудами рукъ убитаго, и отъ него получали содержаніе.

3). Женѣ убитаго, послѣ котораго не осталось дѣтей, или же хотя и остались дѣти, но онѣ съ матерью имѣютъ нѣкоторое хотя и недостаточное состояніе, а при томъ, если вдова находится еще въ молодыхъ лѣтахъ и здорова, назначается только единовременное пособіе.

4). Женѣ убитаго, находящейся въ преклонныхъ лѣтахъ и лишенной возможности снискивать себѣ пропитаніе, назначается пожизненное пособіе.

5). Дѣтямъ убитаго, послѣ котораго не осталось никакого состоянія, производится пособіе: сыновямъ до 18ти, а дочерямъ до 16 ти лѣтняго возраста,

W IMIENIU NAJJAŚNIEJSZEGO

ALEXANDRA II-go,

CESARZA WSZECH ROSSYJ, KRÓLA POLSKIEGO,

etc., etc., etc.,

Rada Administracyjna Królestwa.

W wykonaniu decyzji NAJWYŻSZEJ, oznajmionej w odezwie Ministra Sekretarza Stanu z d. 16 (28) Lutego r. b. Nr. 4498, upoważniającej Namiestnika w Królestwie łącznie z Radą Administracyjną do przedsięwzięcia środków udzielenia wsparć pieniężnych z funduszów Królestwa, tak rodzinom tych osób prywatnych, które przenosząc śmierć nad złamanie przysięgi wierności, stały się ofiarami gwałtu i przestępnych działań powstańców, a skutkiem tego padły pod ciosami zabójców, jako też osobom, które skutkiem tychże działań, acz pozostały przy życiu, uległy jednak kalectwu; — postanowiła i stanowi:

Art. 1. W myśl przywiedzionej decyzji NAJJAŚNIEJSZEGO PANA, dobrodziejstwo wsparć corocznych i jednorazowych, zapewnia się dla osób powyższych kategoryj, na następujących zasadach:

1). Wsparcia dożywotnie, czasowe lub jednorazowe udzielane będą tylko osobom, które potrzebują pomocy i nie posiadają środków do życia.

2). Osobom należącym do linji bocznej, przyznawanem będzie wsparcie w takim tylko razie, jeżeli z powodu słabości zdrowia i wieku podeszłego, żyły z pracy rąk zabitego i otrzymywały od niego utrzymanie.

3). Żonie zabitego, po którym nie zostały się dzieci, lub jeżeli się zostały, posiadają wraz z matką, pewien acz niedostateczny majątek, a przytem, jeżeli wdowa znajduje się w wieku młodym i jest zdrową, udzielanem będzie tylko wsparcie jednorazowe.

4). Żonie zabitego, będącej w wieku podeszłym i nie mogącej zapracować na utrzymanie, udzielanem będzie wsparcie dożywotnie.

5). Dzieciom zabitego, po którym żaden nie pozostał majątek zapewnia się wsparcie: dla płci mezkiej do lat 18-stu, dla płci żeńskiej zaś do lat 16-stu wieku.

12

6). Размѣръ единовременныхъ пособій опредѣляется отъ 50-ти до 150-ти рублей, а ежегодныхъ пособій, по 50 рублей на одно лице, съ тѣмъ, чтобы ежегодныя пособія не превышали 200 руб: на одно семейство.

7). Въ случаѣ смерти или достиженія совершеннолѣтія кѣмъ либо изъ получающихъ временное пособіе, уплата производившагося ему пособія прекращается, если число остальныхъ членовъ семейства получающихъ пособія мѣнѣе 4-хъ; назначенное семейству пособіе въ размѣрѣ 200 руб. въ годъ не взирая на убыль членовъ семейства, производится до тѣхъ поръ, пока число членовъ онаго не уменьшится до 3-хъ.

8). Производство упомянутыхъ въ предшедшихъ пунктахъ пособій, считается съ одного срока, т. е. съ 1 (13) Іюля 1864 года, всѣмъ семействамъ лицъ убитыхъ до означеннаго числа.

Ст. **2.** Лица, которыя почитали бы себя имѣющими право воспользоваться изложенными выше благодѣяніями и доселѣ таковаго права не предъявили, должны съ просьбами своими обратиться къ подлежащимъ Уѣзднымъ Военнымъ Начальникамъ, которые по собраніи на мѣстѣ надлежащихъ свѣдѣній, дѣлаютъ соотвѣтсвенныя по установленному порядку представленія Генералъ-Полиціймейстеру для испрошенія утвержденія Высшаго Начальства.

Для представленія сихъ просьбъ опредѣляется срокъ до 20 Декабря (1) Января 1865/6 года

Ст. **3.** Настоящее постановленіе, исполненіе коего возлагается на подлежащія Управленія, по принадлежности, должно быть внесено въ Дневникъ Законовъ.

Состоялось въ Варшавѣ, въ засѣданіи Совѣта Управленія 26 Февраля (10) Марта 1865 года.

6). Stosunek wsparć jednorazowych oznaczany będzie od rs. 50 do 150; wsparć zaś rocznych, po rs. 50 na jedną osobę, tak jednakże, iżby wsparcia roczne, kwoty rs. 200 dla jednej rodziny nie przewyższały.

7). W razie śmierci lub dojścia do pełnoletności osoby wsparcie czasowe pobierającej, wypłata dla niej wsparcia ustaje, jeżeli liczba pozostałych członków rodziny wsparcia pobierających nie dochodzi 4-ch; wyznaczone dla rodziny wsparcie w stosunku rs. 200 rocznie, pomimo ubytku członków rodziny, uiszcza się dopóty, dopóki liczba członków onej nie zmniejszy się do 3-ch.

8). Uiszczanie wsparć, o których mowa, liczyć się będzie od jednakowego terminu, t. j. od dnia 1 (13) Lipca 1864 r. dla wszystkich rodzin osób przed tą datą zabitych.

Art. 2. Osoby któreby uważały mieć prawo do korzystania z dobrodziejstw powyższych, z prawem zaś tem dotąd się nie zgłosiły, zanieść winny prośby w tym względzie do właściwych Naczelników Wojennych Powiatowych, którzy, po zebraniu na miejscu potrzebnych wiadomości, czynić mają stosowne w porządku przepisanym przełożenie do Jenerała-Policmajstra, w celu wyjednania zatwierdzenia Władzy Wyższej.

Dla podania prośb rzeczonych, oznacza się termin do dnia 20 Grudnia (1 Stycznia) 186⁵/₆ r.

Art. 3. Postanowienie niniejsze, którego wykonanie Władzom właściwym, w czém do której należy, poleca, wniesione być ma do Dziennika Praw.

Działo się w Warszawie, na posiedzeniu Rady Administracyjnej d. 26 Lutego (10 Marca) 1865 r.

Намѣстникъ, Генералъ-Адъютантъ, (подписалъ) *Гр. Бергъ.*

Jenerał-Policmajster w Królestwie,
Świty Jego Cesarsko-Królewskiej Mości Jenerał-Major,
(podpisano) *Trepow.*

P. o. Sekretarza Stanu, (podpisano) *A. Zaborowski.*

Zgodno z oryginałem:
P. o. Sekretarza Stanu, (podpisano) *A. Zaborowski.*

Za zgodność
Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, *Wosiński.*

P. o. Dyrektora Kancellaryi, *Wł. Holewiński.*

Dzień ogłoszenia 14 (26) Maja 1865 r.

DZIENNIK PRAW

№ 198.

Tom Sześćdziesiąty Trzeci.

По Указу Его Величества

АЛЕКСАНДРА II-го,

Императора и Самодержца Всероссійскаго, Царя Польскаго,

Великаго Князя Финляндскаго,

и проч., и проч., и проч.,

Учредительный Комитетъ въ Царствѣ Польскомъ, въ развитіе постановленія своего, отъ 13 (25) Ноября 1864 г., въ видахъ огражденія Царства отъ ввоза корчемнаго вина изъ Пруссіи, по представленію Правительственной Коммисіи Финансовъ и Казначейства, постановилъ и постановляетъ:

1. Для предъотвращенія тайнаго ввоза изъ Пруссіи въ Царство Польское питей, подлежащихъ акцизу, учреждается корчемная стража изъ конныхъ досмотрщиковъ и пѣшихъ стражниковъ по пограничной линіи Царства.

2. Пограничная линія Царства съ Пруссіею, на пространствѣ въ длину на 1,037 верстъ и въ ширину на 21 версту, раздѣляется на дистанціи и посты, изъ коихъ первыя ввѣряются наблюденію конныхъ досмотрщиковъ, а послѣдніе—пѣшихъ стражниковъ.

3. Предоставляется Правительственной Коммисіи Финансовъ, согласно указанію опыта, назначить для охраненія пограничной линіи со стороны Пруссіи до 100 конныхъ досмотрщиковъ и до 100 пѣшихъ стражниковъ. Коммисіею же Финансовъ опредѣляется раздѣленіе пограничной линіи на дистанціи и посты.

4. Въ корчемную стражу опредѣляются лица всѣхъ сословій, но преимущественно изъ отставныхъ и безсрочно отпускныхъ нижнихъ чиновъ военной службы. При семъ, имѣется въ виду, чтобы избранныя лица были крѣпкаго сложенія, непрестарѣлыя, смѣтливыя, грамотныя и добропорядочнаго поведенія. При поступленіи на службу, лица корчемной стражи приводятся къ присягѣ на общемъ основаніи.

5. Лица корчемной стражи опредѣляются и увольняются отъ

W Imieniu Najjaśniejszego

ALEXANDRA II-go,

Cesarza i Samowładcy Wszech Rossyi, Króla Polskiego, Wielkiego Księcia Finlandzkiego,

etc., etc., etc.,

Komitet Urządzający w Królestwie Polskiem, w rozwinięciu postanowienia swego z d. 13/25 Listopada 1864 r., dla zapobieżenia wprowadzaniu do Królestwa defraudowanej wódki z Pruss, na przedstawienie Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu, postanowił i stanowi:

1. Dla zapobieżenia tajemnemu wprowadzaniu do Królestwa Polskiego z Pruss trunków, ulegających opłacie podatkowej, zaprowadza się wzdłuż linji granicznej Królestwa straż defraudacyjna wódczana, złożona z dozorców konnych i strażników pieszych.

2. Linja graniczna Królestwa z Prussami, na przestrzeni 1037 wiorst długości i 21 wiorst szerokości, dzieli się na dystanse i stanowiska, z którychi pierwsze doglądane być mają przez dozorców konnych, a drugie przez strażników pieszych.

3. Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu pozostawia się naznaczenie dla zabezpieczenia linji granicznej od strony Pruss, w miarę doświadczenia, do 100 dozorców konnych i do stu strażników pieszych. Taż Kommissya oznaczy podział linji granicznej na dystanse i stanowiska.

4. Do straży defraudacyjnej wódczanej, mogą być przyjmowane osoby wszelkich stanów, szczególniej zaś dymissyonowani i nieograniczenie urlopowani wojskowi niższych stopni. Przyczem należy mieć na względzie, aby wybrani do tej służby ludzie, byli silnej budowy, nie wiekowi, roztropni, umieli czytać i pisać, i byli dobrego prowadzenia się. Przy wejściu do służby, oficyaliści straży wódczanej, wykonywają przysięgę według ogólnej zasady.

5. Naczelnicy Powiatowi, na przedstawienie właściwych Kon-

должности, а также перемѣщаются и увольняются въ отпускъ Уѣздными Начальниками, по представленію Уѣздныхъ Контролеровъ.

6. Для корчемной стражи присвоивается таже форма обмундированія, которую имѣетъ стража по консумціонному сбору въ г. Варшавѣ; кромѣ того, пограничная корчемная стража имѣетъ на груди мѣдный знакъ съ надписью: „корчемная стража по акцизу съ питей,“ и вооруженіе, состоящее для досмотрщиковъ—изъ пистолета и сабли, а для стражниковъ—изъ сабли.

Относительно правъ и преимуществъ корчемной стражи.

7. Лица корчемной стражи, во все продолженіе служенія по стражѣ, пользуются денежнымъ содержаніемъ въ слѣдующемъ размѣрѣ: каждому досмотрщику полагается въ годъ жалованья 180 руб. и на разъѣзды 180 руб.; — каждому пѣшему стражнику жалованья въ годъ 120 руб. Кромѣ того, отъ усмотрѣнія Правительственной Коммисіи Финансовъ будетъ зависѣть назначить дополнительное содержаніе для тѣхъ изъ досмотрщиковъ и стражниковъ, съ служебными обязанностями которыхъ, будутъ сопряжены большіе труды или надзоръ за другими. Таковое дополнительное содержаніе можетъ быть назначено въ годъ: для досмотрщика въ размѣрѣ отъ 60 до 120 рублей,—для стражника отъ 30 до 60 рублей.

8. Лица корчемной стражи вносятъ установленные платежи въ эмеритальную кассу и имѣютъ право получать заслуженный пенсіонъ изъ эмеритальной суммы, на основаніи правилъ Высочайше утвержденныхъ 12 (24) Февраля 1824 года.

9. Независимо отъ вышеозначеннаго содержанія, лица корчемной стражи, при поимкѣ или открытіи тайнаго провоза питей, подлежащихъ акцизу, имѣютъ право на полученіе вознагражденія опредѣленнаго ст. 18 постановленія Учредительнаго Комитета отъ 13 (25) Ноября 1864 г., изъ штрафныхъ денегъ, присужденныхъ и взысканныхъ съ виновныхъ, а равно изъ вырученныхъ денегъ, чрезъ продажу конфискованныхъ предметовъ. Кромѣ того, тѣмъ изъ нихъ, которые будутъ отличаться особымъ усердіемъ по службѣ и откроютъ значительныя партіи корчемныхъ напитковъ, будутъ назначаемы денежныя награды по распоряженію Правительственной Коммисіи Финансовъ.

10. Всякое сопротивленіе или оскорбленіе, сдѣланное должностнымъ лицамъ корчемной стражи, при исполненіи ими служебныхъ обязанностей, подвергаетъ виновныхъ уголовному суду.

trollerów Powiatowych, przyjmują i uwalniają oficyalistów straży wódczanej, jak równie przenoszą ich z jednego na drugie miejsce i udzielają im urlopy.

6. Umundurowanie dla straży wódczanej oznacza się według tej formy, jakiej używa straż konsumcyjna m. Warszawy; oprócz tego straż graniczna wódczana ma na piersi znak miedziany z napisem: „Straż defraudacyjna trunków opodatkowanych", oraz uzbrojenie składające się: u dozorców z pistoletu i pałasza, a u strażników z pałasza.

O prawach i prerogatywach straży defraudacyjnej wódczanej.

7. Oficyaliści straży wódczanej, przez cały czas zostawania w tej służbie, pobierać będą pieniężne uposażenie w następującym stosunku: każdy dozorca po rs. 180 na płacę i po rs. 180 na objazdy, rocznie; każdy zaś strażnik pieszy po rs. 120 na płacę rocznie. Oprócz tego, od uznania Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu, zależeć będzie przeznaczanie dodatkowych uposażeń dla tych dozorców i strażników, z obowiązkami służbowemi których połączone będą większe zajęcia lub dozór nad innymi.

Taka dodatkowa płaca może być wyznaczana: dla dozorców w stosunku od rs. 60 do rs. 120, a dla strażników od 30 do 60 rs. rocznie.

8. Oficyaliści straży wódczanej wnoszą ustanowioną opłatę do Kassy Emerytalnej, i na zasadzie Najwyżej zatwierdzonych w d. $^{13}/_{24}$ Lutego 1824 r. przepisów, mają prawo pobierać wysłużoną pensyą z funduszu emerytalnego.

9. Niezależnie od oznaczonego wyżej uposażenia, oficyaliści straży wódczanej za ujęcie lub wykrycie defraudacyi trunków, ulegających opłacie podatku, mają prawo do wynagrodzenia, oznaczonego art. 18 postanowienia Komitetu Urządzającego z d. $^{13}/_{25}$ Listopada 1864 r., z zasądzonych i ściągniętych kar pieniężnych od winnych, jak również z funduszu otrzymanego ze sprzedaży skonfiskowanych przedmiotów.

Nadto, tym z pomiędzy nich, którzy odznaczają się szczególną gorliwością w służbie i wykryją znaczniejsze transporta defraudowanych trunków, wyznaczane będą pieniężne nagrody według uznania Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu.

10. Każdy opór albo obraza wyrządzona dozorcom konnym lub strażnikom pieszym w czasie pełnienia obowiązków służbowych, ściągnie na winnych odpowiedzialność sądowo-karną.

11. Конные досмотрщики обязаны иметь жительство въ мѣстахъ, по возможности центральныхъ въ своей дистанціи, а пѣшіе стражники при назначенныхъ для нихъ постахъ, какъ тѣ, такъ и другіе нанимаютъ для себя помѣщеніе по добровольному условію съ домохозяевами; но въ случаѣ неумѣренныхъ требованій владѣльцевъ, имъ должно быть отводимо потребное помѣщеніе, съ платою не болѣе 25 руб. сереб. въ годъ съ каждаго досмотрщика.

О порядкѣ подчиненности и сношеній.

12. Правительственная Коммисія Финансовъ изъ числа конныхъ досмотрщиковъ назначаетъ старшихъ для наблюденія за остальными досмотрщиками и стражниками, сколько окажется необходимымъ по ближайшемъ соображеніи съ мѣстными удобствами. Старшіе досмотрщики подчинены непосредственно Уѣздному Контролеру и его помощнику того округа, въ которомъ они находятся на службѣ.

13. При сношеніи корчемной стражи съ своимъ Начальствомъ, соблюдается по преимуществу способъ словесныхъ донесеній; въ особыхъ же важныхъ случаяхъ, лица корчемной стражи могутъ подавать, по принадлежности, письменные рапорты.

Объ обязанностяхъ и отвѣтственности должностныхъ лицъ корчемной стражи.

14. Лица корчемной стражи обязаны исполнять всѣ относящіяся до службы распоряженія и приказанія Уѣзднаго Контролера и его помощника, отъ усмотрѣнія которыхъ будетъ зависѣть установить согласно 12 статьи порядокъ подчиненности лицъ корчемной стражи другъ другу.

15. Конные досмотрщики должны наблюдать въ ввѣренной ихъ надзору дистанціи пограничнаго раіона, а пѣшіе стражники на своихъ постахъ за провозомъ и проносомъ питей.

Въ этихъ видахъ корчемной стражѣ дозволяется осматривать какъ проходящіе транспорты и обозы въ пограничномъ 21 верстномъ въ ширину раіонѣ, такъ и всѣхъ проѣзжающихъ и проходящихъ, не задерживая ихъ однако долгое время и поступая при осмотрѣ вѣжливо и учтиво.

16. Если при таковомъ осмотрѣ окажутся напитки, подлежащіе платежу акциза, въ количествѣ болѣе 1½ ведра, безъ провознаго свидѣтельства, приклееннаго къ сосудамъ, въ коихъ таковые напитки заключаются, то лица корчемной стражи обязаны таковой транспортъ задержать и сдать въ ближайшемъ селеніи подъ росписку войта гми-

11. Dozorcy konni obowiązani są zamieszkiwać w miejscach o ile można najbardziej środkowych swego dystansu; strażnicy zaś piesi w miejscach wyznaczonych dla nich stanowisk. Jedni i drudzy wynajmują dla siebie pomieszkania przez dobrowolne umowy z właścicielami domów, lecz w razie nieumiarkowanych wymagań ze strony właścicieli, ma być wyznaczone dla nich odpowiednie pomieszczenie, za opłatą nie przewyższającą rs. 25 na rok, od każdego dozorcy.

O porządku zależności i znoszenia się.

12. Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu z pomiędzy dozorców konnych naznacza starszych dla dozoru nad pozostałemi dozorcami i strażnikami, w liczbie jaką uzna za potrzebną, po bliższem zbadaniu miejscowych dogodności. Starsi dozorcy zostają pod bezpośredniem zwierzchnictwem Kontrollera Powiatowego i jego Pomocnika tego okręgu, w którym pełnią swą służbę.

13. Znoszenie się straży defraudacyjnej wódczanej ze swą zwierzchnością, odbywa się przedewszystkiem w sposobie ustnych raportów, w szczególnych tylko i ważnych wypadkach, należący do tejże straży mogą składać komu należy raporta piśmienne.

O obowiązkach i odpowiedzialności osób zostających w straży defraudacyjnej wódczanej.

14. Straż wódczana obowiązaną jest spełniać wszelkie odnoszące się do służby rozporządzenia i rozkazy Kontrollera Powiatowego i jego Pomocnika, od uznania których, na mocy art. 12, zawisło ustanowienie porządku zależności w tejże straży jednych względem drugich.

15. Dozorcy konni w powierzonym im dystansie pasa granicznego, a strażnicy piesi na wyznaczonych im stanowiskach, doglądać powinni przewozu i przenoszenia trunków.

W tym celu dozwala się straży wódczanej rewidować w 21 wiorstowej szerokości pasu granicznego, tak wszystkie przechodzące transporta i dostawy, jak również wszystkich przejeżdżających i idących pieszo, nie zatrzymując ich wszakże długo i postępując przy rewizji grzecznie i przyzwoicie.

16. Jeżeli przy takiej rewizji wykryte zostaną trunki, ulegające opłacie podatku, w ilości większej od 1½ wiadra, bez świadectw przewozu przyklejonych do naczyń w których mieszczą się też trunki, to straż wódczana powinna taki transport zatrzymać i oddać za pokwitowaniem w najbliższej wsi, wójtowi gminy lub sołtysowi,

ны или солтыса, для дальнѣйшаго препровожденія его, вмѣстѣ съ провозителями или проносителями, въ подлежащее казенное Управленіе. Точно такимъ же образомъ лица корчемной стражи должны поступать и въ томъ случаѣ, когда найдутъ, что въ ночное время, отъ захожденія солнца и до восхожденія его, провозится или проносится вино, въ какомъ бы количествѣ то ни было.

17. По распоряженію Уѣзднаго Контролера или его помощника, лица корчемной стражи могутъ осматривать винные магазины и шинки, для удостовѣренія: откуда таковыя заведенія пріобрѣтаютъ напитки и не имѣютъ-ли напитковъ корчемныхъ.

18. Ревизію же домовъ частныхъ лицъ, подозрѣваемыхъ въ сокрытіи корчемныхъ напитковъ, досмотрщики и стражники могутъ дѣлать только въ присутствіи контрольныхъ чиновниковъ, однако же, если кто либо изъ должностныхъ лицъ корчемной стражи лично былъ свидѣтелемъ сокрытія въ извѣстномъ домѣ корчемныхъ напитковъ, то можетъ произвести осмотръ таковаго жилища, но не иначе, какъ въ присутствіи и при содѣйствіи мѣстнаго войта гмины или солтыса.

19. Дѣйствія конныхъ досмотрщиковъ распространяются только на пограничный районъ, лежащій въ 21 верстномъ разстояніи отъ границы Царства, при чемъ, не дозволяется досмотрщикамъ ѣздить внутрь края подъ видомъ преслѣдованія корчемниковъ. Преслѣдовать корчемство далѣе вышеозначеннаго раіона дозволяется досмотрщикамъ въ томъ только случаѣ, когда по обстоятельствамъ дѣла они обязаны будутъ препроводить захваченный ими транспортъ съ корчемными напитками до ближайшаго селенія, лежащаго внѣ 21 верстнаго раіона. На обязанности пѣшихъ стражниковъ лежитъ только охраненіе постовъ, расположенныхъ въ извѣстныхъ пунктахъ, на протяженіи означеннаго раіона.

20. За нераденіе по службѣ досмотрщики и стражники увольняются отъ службы Уѣзднымъ Начальникомъ, а за злоупотребленія при исполненіи служебныхъ обязанностей, Уѣздный Контролеръ, а равно его помощникъ, имѣютъ право устранить временно отъ должности обнаруженныхъ ими въ злоупотребленіи, представивъ въ то же время о сдѣланномъ распоряженіи подлежащему Уѣздному Начальнику, который по разсмотрѣніи дѣла, увольняетъ отъ службы виновныхъ просто или съ представленіемъ въ Губернское Правленіе, для переданія ихъ уголовному суду.

Объ употребленіи оружія корчемною стражею по акцизу съ питей.

21. Если во время службы на коннаго досмотрщика или пѣша-

dla dalszego ich odstawienia łącznie z przewożącemi lub przenoszącemi do właściwego Urzędu Skarbowego. Podobnież postąpić winna straż wódczana, jeżeli dostrzeże, iż w porze nocnej od zachodu do wschodu słońca, przewożone lub przenoszone będą trunki spirytusowe, w jakiejkolwiekbądź ilości.

17. Z rozporządzenia Kontrollora Powiatowego lub jego Pomocnika, straż wódczana ma prawo rewidować składy wódek i szynki, dla przekonania się, zkąd pomienione zakłady nabywają trunki, i czy nie posiadają tychże trunków defraudowanych.

18. Rewizyą w domach osób prywatnych, podejrzywanych o przechowywanie defraudowanych trunków, dozorcy i strażnicy mogą czynić li tylko w obecności przełożonych urzędników kontrollujących; wszakże, gdyby którykolwiek oficyalista ze składu straży, sam był świadkiem ukrycia w jakim domu trunków defraudowanych, to mocen odbyć rewizyą w pomienionym domu, lecz nie inaczej, jak w obecności i przy współdziałaniu miejscowego wójta gminy lub sołtysa.

19. Czynności dozorców konnych rozciągają się tylko do przestrzeni 21 wiorstowego pasu granicznego, a tém samem nie wolno im jest zapuszczać się w głąb kraju pod pretekstem ścigania defraudantów. Ścigać zaś defraudacye po za obrębem pomienionego pasu granicznego, dozwala się dozorcom w tym tylko wypadku, gdy im wypadnie odstawić do najbliższej wsi, za tymże 21 wiorstowym obrębem położonej, zatrzymany przez nich transport z trunkami defraudowanemi. Obowiązki strażników pieszych ograniczają się na dozórowaniu swych stanowisk, urządzonych w pewnych punktach wzdłuż pasu granicznego.

20. Dozorcy konni i strażnicy za opuszczenie się w służbie, oddalani z tejże będą przez Naczelnika Powiatu; za nadużycia zaś przy pełnieniu obowiązków służbowych, Kontroller Powiatowy, jak również jego Pomocnik, mocen jest usunąć czasowie dopuszczających się nadużycia, od obowiązków, zawiadamiając jednocześnie o wydanym zarządzeniu właściwego Naczelnika Powiatu, który, po rozpoznaniu sprawy, albo wprost uwalnia winnych ze służby, albo czyni zarazem przedstawienie do Rządu Gubernjalnego o oddanie winnego pod sąd karny.

O użyciu broni przez straż wódczaną.

21. Gdyby w czasie odbywania służby, dozorca konny lub

го стражника будетъ сдѣлано открытое нападеніе людьми вооруженными, съ цѣлію отбитія питей и причиненія побоевъ или смерти, то лица корчемной стражи могутъ прибѣгать къ холодному оружью, а досмотрщики, въ крайнемъ случаѣ и къ огнестрѣльному, съ возможною однако осмотрительностью. При бѣгствѣ же корчемниковъ употреблять оружіе воспрещается, а въ такомъ случаѣ, лица корчемной стражи обязаны ограничиться однимъ преслѣдованіемъ виновныхъ до ближайшаго селенія или города, потребовавъ содѣйствія отъ полиціи къ задержанію виновныхъ.

22. Если лица корчемной стражи, въ случаѣ необходимости въ предшествовавшей статьѣ опредѣленной, кого либо убьютъ или ранятъ, то обязаны заявить о томъ въ то же время, мѣстному полицейскому начальству.

23. Если по изслѣдованію доказано будетъ, что лица корчемной стражи, ранившіе или убившіе кого-либо при отправленіи должности своей, не отступили отъ вышеизложенныхъ правилъ и сами не подали повода къ тому происшествію, то они освобождаются отъ суда и наказанія.

24. Если лица корчемной стражи, при отправленіи своей должности, отступивъ отъ вышеозначенныхъ правилъ, употребятъ безъ нужды, или преждевременно, оружіе, и при семъ кого нибудь убьютъ, изувѣчатъ или ранятъ, то за сіе подвергаются отвѣтственности на основаніи уголовныхъ законовъ.

25. Если не будетъ ясно обнаружена точная невинность лицъ корчемной стражи въ ненужномъ или въ неумѣренномъ употребленіи оружія, то судъ, по усмотрѣнію своему и обстоятельствамъ дѣла, подвергаетъ ихъ легчайщимъ изъ опредѣленныхъ за то въ уложеніи о наказаніяхъ взысканіямъ.

26. Исполненіе и развитіе настоящаго постановленія, которое должно быть внесено въ Дневникъ Законовъ, возлагается на Правительственную Коммисію Финансовъ.

Состоялось въ Варшавѣ, въ 51 засѣданіи Учредительнаго Коммитета, 23 Февраля (4 Марта) 1865 года.

Намѣстникъ, Генералъ-Адъютантъ, (подписалъ) *Графъ Бергъ.*

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,
(подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

strażnik pieszy, jawnie był napadnięty przez ludzi uzbrojonych w celu odbicia trunków i dopuszczenia się pobicia lub zadania śmierci, w takim razie strażnicy mogą użyć broni siecznej, a dozorcy, w ostateczności i broni palnej, z wszelką możliwą jednak oględnością. Przeciwko zaś defraudantom uciekającym, użycie broni jest wzbronionem; w tym razie straż wódczana obowiązaną jest ograniczyć się na ściganiu winnych do najbliższej wsi lub miasta, i zażądaniu pomocy policyi dla ich ujęcia.

22. Gdyby w skutku konieczności, w poprzednim artykule określonej, straż wódczana zabiła kogokolwiek lub zraniła, obowiązaną jest natychmiast zawiadomić o tém miejscową władzę policyjną.

23. Jeżeli wyprowadzone śledztwo wykaże, iż oficyaliści straży wódczanej zranili lub zabili kogokolwiek w czasie pełnienia swych obowiązków, nie odstąpiwszy jednakże od wyżej przywiedzionych przepisów, i nie dali sami powodu do tego zajścia, w takim razie uwalniają się od sądu i kary.

24. Jeżeli zaś oficyaliści straży wódczanej w czasie pełnienia służby, odstąpią od przytoczonych wyżej przepisów, i użyją broni bez potrzeby lub zawcześnie, a w skutek tego zabiją, skaleczą lub zranią kogokolwiek, w takim razie ulegają odpowiedzialności według kodeksu karnego.

25. Jeżeli niewinność oficyalistów straży wódczanej co do niepotrzebnego lub nieumiarkowanego użycia broni, nie będzie zupełnie wykazana, to Sąd, według swego uznania i stosownie do okoliczności czynu, wymierzy na nich najlżejszą karę z oznaczonych kar za ten czyn w kodeksie karnym.

26. Wykonanie i rozwinięcie niniejszego postanowienia, które w Dzienniku Praw ma być umieszczone, porucza się Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu.

Działo się w Warszawie, na posiedzeniu Komitetu Urządzającego, dnia 23 Lutego (4 Marca) 1865 r.

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,
(подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Za zgodność:
Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, *Wosiński.*

P. o. Dyrektora Kancellaryi, *Wł. Holewiński.*

Dzień ogłoszenia 29 Czerwca (11 Lipca) 1865 roku.

УКАЗЪ

Совѣту Управленія Нашего Царства Польскаго.

По представленію Совѣта Управленія, повелѣваемъ:

Ст. 1. Принадлежащія городу Варшавѣ земли на предмѣстьѣ Прагѣ, между осью Александровскаго желѣзнаго моста и фортомъ Сливицкій, находящіяся въ арендномъ содержаніи Леона Крупецкаго и Исаака Эндлера, занять подъ эспланаду этаго форта, съ предоставленіемъ городу развести на сихъ земляхъ общественный паркъ.

Ст. 2. Исполненіе настоящаго Указа, который долженъ быть внесенъ въ Дневникъ Законовъ, поручается Совѣту Управленія Царства.

С. Петербургъ 23 Марта (4 Апрѣля) 1865 года.

UKAZ

do Rady Administracyjnej Naszego Królestwa Polskiego.

Na przedstawienie Rady Administracyjnej, Rozkazujemy:

Art. 1. Grunta stanowiące własność miasta Warszawy, na przedmieściu Praga, pomiędzy osią Alexandrowskiego żelaznego mostu i fortem Sliwicki położone, w dzierżawie Leona Krupeckiego i Izaaka Endlera zostające, mają być zajęte pod esplanadę tego fortu, z dozwoleniem miastu założenia na tych gruntach parku publicznego.

Art. 2. Wykonanie niniejszego Ukazu, który w Dzienniku Praw winien być zamieszczony, porucza się Radzie Administracyjnej Królestwa.

(подписано) „АЛЕКСАНДРЪ."

przez Cesarza i Króla,
Minister Sekretarz Stanu,
(podpisano) *W. Płatonow.*

Zgodno z oryginałem:
P. o. Sekretarza Stanu, (podpisano) *A. Zaborowski.*

Za zgodność:
Dyrektor Główny, Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, *Wosiński.*

P. o. Dyrektora Kancellarji, *Wl. Holewiński.*

Dzień ogłoszenia 29 Czerwca (11 Lipca) 1865 roku.

По Указу Его Величества

АЛЕКСАНДРА II-го,

Императора и Самодержца Всероссійскаго, Царя Польскаго,

Великаго Князя Финляндскаго,

и проч., и проч., и проч.,

Во исполненіе Высочайшаго повелѣнія, послѣдовавшаго въ 18 (30 день Марта 1865 года, объ учрежденіи въ Августовской губерніи двухъ Коммисій и 15 коммисарскихъ участковъ, Учредительный Комитетъ въ Царствѣ Польскомъ, согласно представленію Члена-завѣдывающаго дѣлами Комитета, въ измѣненіе и дополненіе 2 и 16-ой) статей Высочайшаго Указа 19 Февраля (2 Марта) 1864 года, о порядкѣ введенія въ дѣйствіе новыхъ о крестьянахъ постановленій въ Царствѣ, постановилъ и постановляетъ:

1. Раздѣлить Августовскую губернію на два отдѣла и каждый изъ нихъ поручить вѣдѣнію особой, самостоятельной Коммисіи, на тѣхъ же основаніяхъ какъ это принято въ отношеніи Коммисій, дѣйствующихъ въ другихъ губерніяхъ Царства Польскаго.

2. Городъ Сувалки оставить мѣстопребываніемъ первой - Сувалкской Коммисіи, а городъ Ломжу назначить мѣстопребываніемъ второй-Ломжинской Коммисіи.

3. Образовать въ Августовской губерніи вмѣсто 12-ти нынѣ существующихъ, 15-ть коммисарскихъ участковъ.

4. Примѣняясь къ утвержденному Учредительнымъ Комитетомъ раздѣленію уѣздовъ между учебными Дирекціями, къ вѣдомству Сувалкской Коммисіи причислить уѣзды: Маріампольской, Кальварійскій, Сейненскій и сѣверную часть Августовскаго уѣзда съ 9-ю гминами и съ городомъ Сувалки, образовавъ въ отдѣлѣ этой Коммисіи 9 коммисарскихъ участковъ, а къ вѣдомству Ломжинской Коммисіи причислить уѣздъ Ломжинскій и остальную часть Августовскаго уѣзда, образовавъ въ отдѣлѣ этой Коммисіи 6 коммисарскихъ участковъ.

5. Опредѣленіе границъ коммисарскихъ участковъ предоставить Коммисіямъ, согласно статей 30 и 31 предварительной инструкціи Коммисіямъ по крестьянскимъ дѣламъ.

W Imieniu Najjaśniejszego

ALEXANDRA II-go,

CESARZA i SAMOWŁADCY WSZECH ROSSYI, KRÓLA POLSKIEGO, WIELKIEGO KSIĘCIA FINLANDZKIEGO,

etc., etc., etc.,

W wykonaniu NAJWYŻSZEGO Rozkazu z dnia 18 (30) Marca 1865 r., o urządzeniu w Gubernji Augustowskiej 2ch Kommissyj i 15 rewirów, Komitet Urządzający w Królestwie Polskiem, zgodnie z przedstawieniem Członka-Zarządzającego sprawami tegoż Komitetu, zmieniając i uzupełniając artykuł 2 i 16 NAJWYŻSZEGO Ukazu z dnia 19 Lutego (2 Marca) 1864 r, o sposobie wprowadzenia w wykonanie nowych ustaw o włościanach w Królestwie, postanowił i stanowi:

1. Rozdzielić Gubernję Augustowską na dwa Oddziały, i każdy z nich oddać pod zwierzchnictwo Oddzielnej, niezależnie działającej Kommissyi, na takich samych zasadach, jakie są przyjęte w tym względzie w Kommissyach urzędujących w innych Gubernjach Królestwa Polskiego.

2. Miejscem pobytu pierwszej Kommissyi Suwałkskiej, ma pozostać miasto Suwałki; druga zaś Kommissya Łomżyńska, ma przebywać w Łomży.

3. Zamiast istniejących obecnie w Gubernii Augustowskiej 12 Kommissarskich rewirów, urządzić takowych 15-cie.

4. Stosownie do zatwierdzonego przez Komitet Urządzający podziału Powiatów między Dyrekcye naukowe, do obrębu Kommissyi Suwałkskiej przyłączyć Powiaty: Maryampolski, Kalwaryjski, Sejneński i północną część Augustowskiego z 9-ciu gminami i z miastem Suwałkami, z urządzeniem w obrębie tej Kommissyi 9 rewirów;— zaś do obrębu Kommissyi Łomżyńskiej, zaliczyć Powiat Łomżyński i pozostałą część Augustowskiego, z urządzeniem w obrębie tej Kommissyi sześć rewirów.

5. Oznaczenie granic Kommissarskich rewirów, stosownie do artykułów 30 i 31 instrukcyi początkowej dla Kommissyj do spraw włościańskich, pozostawia się samym Kommissyom.

Состоялось въ Варшавѣ, въ засѣданіи Учредительнаго Комитета въ Царствѣ Польскомъ, 30 Марта (11 Апрѣля) 1865 года.

Предсѣдатель-Намѣстникъ, Генералъ-Адъютантъ,
(подписано) *Гр. Бергъ.*

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,
(подписано) *Я. Соловьевъ.*

Działo się w Warszawie, na posiedzeniu Komitetu Urządzającego, 30 Marca (11 Kwietnia) 1865 roku.

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитѣта,
(подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Za zgodność:
Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowéj Sprawiedliwości, *Wosiński.*

P. o. Dyrektora Kancellaryi, *Wł. Holewiński.*

Dzień ogłoszenia 29 Czerwca (11 Lipca) 1865 roku.

По Указу Его Величества
АЛЕКСАНДРА II-го,
Императора и Самодержца Всероссійскаго, Царя Польскаго,
Великаго Князя Финляндскаго,
и проч., и проч., и проч.,

Учредительный Комитетъ въ Царствѣ Польскомъ.

На основаніи Высочайшаго соизволенія, послѣдовавшаго въ 28 день Марта (9 Апрѣля) 1865 года, въ видахъ успѣшняго приведенія въ исполненіе преобразованій по окладнымъ податямъ въ Царствѣ, Учредительный Комитетъ, по представленію Правительственной Коммисіи Финансовъ и Казначейства, постановилъ и постановляетъ:

1. При Правительственной Коммисіи Финансовъ, учреждается Временное Отдѣленіе, для завѣдыванія работами по устройству окладныхъ податей съ тѣмъ, чтобы по окончаніи сихъ работъ, въ теченіи 1865 года, Отдѣленіе сіе было закрыто. Если же въ продолженіе сего года работы по устройству окладныхъ податей не будутъ окончены, то исполненіе ихъ возлагается на обыкновенный составъ Отдѣленія казначейства и окладныхъ сборовъ Правительственной Коммисіи.

2. На производство работъ по устройству окладныхъ податей, въ 1865 году, изъ общаго запаснаго капитала Царства Польскаго, ассигнуется сто одна тысяча двѣсти рублей серебромъ.

3. Личный составъ Временнаго Отдѣленія по устройству окладныхъ податей опредѣляется по прилагаему штату.

Состоялось въ Варшавѣ, въ 58 засѣданіи Учредительнаго Комитета, 13 (25) Апрѣля 1865 года.

Намѣстникъ, Генералъ-Адъютантъ, (подписано) *Графъ Бергъ.*

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,
(подписано) *Я. Соловьевъ.*

W Imieniu Najjaśniejszego
ALEXANDRA II-go,
Cesarza Wszech Rossyj, Króla Polskiego,
Wielkiego Księcia Finlandzkiego.
etc., etc., etc.,

Komitet Urządzający w Królestwie Polskiem.

Na zasadzie Najwyższego zezwolenia, z dnia 28 Marca (9 Kwietnia) 1865 r., celem skutecznego wprowadzenia w wykonanie reform co do podatków stałych w Królestwie, Komitet Urządzający, na przedstawienie Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu, postanowił i stanowi:

1. Przy Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu ustanawia się Wydział Tymczasowy, do prowadzenia czynności przy urządzeniu podatków stałych, z têm wszakże zastrzeżeniem, aby po ukończeniu w ciągu roku 1865 swych czynności, Wydział ten był zwinięty.

Gdyby zaś w ciągu roku 1865 nie zostały ukończone czynności co do urządzenia podatków stałych, w takim razie załatwienie ich ma być włożonêm na zwykły skład Wydziału kontrolli i podatków stałych Kommissyi Rządowej.

2. Na prowadzenie czynności w przedmiocie urządzenia podatków stałych w r. 1865, przeznacza się 101,200 rub. srebr., z ogólnego zapasowego kapitału Królestwa Polskiego.

3. Skład służby Tymczasowego Wydziału do urządzenia podatków stałych oznaczony jest w dołączonym etacie.

Działo się w Warszawie, na posiedzeniu 58-m Komitetu Urządzającego, dnia 13 (25) Kwietnia 1865 roku.

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,
(подписано) *Я. Соловьевъ.*

Za zgodność:
Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, *Wosiński.*
P. o. Dyrektora Kancellaryi, *Wł. Holewiński.*

Dzień ogłoszenia 29 Czerwca (11 Lipca) 1865. roku.

ШТАТЪ

Временнаго Отдѣленія при Коммисіи Финансовъ.

	Число чиновниковъ	Классы должностей	Жалованье одному	Жалованье всѣмъ
Директоръ Отдѣленія	1	IV	3750	3750
Начальникъ Секціи	2	VI	1500	3000
Помощниковъ ихъ	2	VII	1200	2400
Старшихъ Дѣлопроизводителей. . . .	2	VII	1000	2000
Младшихъ	2	VIII	750	1500
Секретарей.	2	IX	600	1200
На содержаніе вольнонаемныхъ писцевъ, Канцелярскихъ чиновниковъ, на награды, по назначенію Главнаго Директора Правительственной Коммисіи Финансовъ, и на канцелярскіе расходы	—	—	—	7900
Изготовленіе бланковъ и проч	—	—	—	3250
Итого . .	—	—	—	25000

Намѣстникъ, Генералъ-Адъютантъ, (подписано) *Графъ Бергъ.*

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета, (подписано) *Я. Соловьевъ.*

ETAT

Wydziału tymczasowo urządzonego przy Kommissyi Przychodów i Skarbu.

	Liczba urzędników.	Klassy.	Płaca dla jednego.	Płaca dla wszystkich
Dyrektor Wydziału	1	IV	3750	3750
Naczelnik Sekcyi	2	VI	1500	3000
Pomocników ich	2	VII	1200	2400
Starszych Referentów	2	VII	1000	2000
Młodszych	2	VIII	750	1500
Sekretarzy	2	IX	600	1200
Na wynajęcie pisarzy, utrzymanie urzędników kancellaryjnych, nagrody z rozporządzenia Dyrektora Głównego Kommissyi Skarbu i na wydatki kancellaryjne	—	—	—	7900
Druki, etc.	—	—	—	3250
Razem . .	—	—	—	25000

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета
(подписано) *Я. Соловьевъ.*

Za zgodność:
Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, *Wosiński.*

P. o. Dyrektora Kancellaryi, *Wł. Holewiński.*

По Указу Его Величества
АЛЕКСАНДРА II-го,
Императора и Самодержца Всероссійскаго, Царя Польскаго,
и проч., и проч., и проч.,

Совѣтъ Управленія Царства.

По представленію Правительственной Коммисіи Финансовъ, постановилъ и постановляетъ:

Ст. 1. Въ залоги по казеннымъ торгамъ, подрядамъ и другимъ предметамъ, по которымъ должны быть представляемы обезпеченія, могутъ быть принимаемы, Управленіями Царства Польскаго, тѣ Государственныя и другія цѣнность имѣющія бумаги Имперіи, которыя въ оной принимаются или впредь будутъ принимаемы казенными мѣстами. О бумагахъ подлежащихъ пріему въ настоящее время, прилагается къ сему вѣдомость, а о тѣхъ, которыя на вышеозначенномъ основаніи допущены будутъ къ пріему впослѣдствіи, Коммисія Финансовъ, объявитъ отъ себя во общее свѣдѣніе.

Ст. 2. Правительственная Коммисія Финансовъ, примѣняясь къ цѣнамъ утвержденнымъ Министромъ Финансовъ, для пріема въ залогъ вышеупомянутыхъ бумагъ въ Имперіи, опредѣляетъ и публикуетъ ежегодно, о цѣнахъ по которымъ эти бумаги имѣютъ быть принимаемы въ залоги казенными Управленіями Царства, а равно доводитъ о томъ до свѣдѣнія Совѣта Управленія.

На текущій 1865 годъ, Коммисія Финансовъ опубликуетъ эти цѣны немедленно по изданіи сего постановленія.

Ст. 3. Исполненіе настоящаго постановленія, которое должно быть внесено въ Дневникъ Законовъ, возлагается на Правительственную Коммисію Финансовъ.

Состоялось въ Варшавѣ, въ засѣданіи Совѣта Управленія, 7 (19) Мая 1865 года.

W Imieniu Najjaśniejszego
ALEXANDRA II-go,
Cesarza Wszech Rossyi, Króla Polskiego,
etc., etc., etc.,

Rada Administracyjna Królestwa.

Na przedstawienie Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu, postanowiła i stanowi, co następuje.

Art. 1. Na kaucye i vadia, jakie stawiane być winny do licytacyj przez Rząd ogłaszanych na dostawy i inne przedmioty, mogą być przyjmowane przez Władze Królestwa, te Rządowe i inne, wartość pieniężną mające papiery publiczne Cesarstwa Ruskiego, które w tym celu przez Władze Cesarstwa są lub będą w przyszłości przyjmowane.

Przyjmowanych tam obecnie załącza się wykaz, a co do tych, jakie w przyszłości przyjmowane być będą mogły, na powyższej zasadzie, Kommissya Skarbu poda od siebie do wiadomości publicznéj.

Art. 2. Kommissya Skarbu, stosując się do cen oznaczonych przez Ministra Finansów dla papierów na kaucye stawianych, oznacza i ogłasza każdorocznie cenę, po jakiej papiery takowe mają być przyjmowane na kaucye i vadia przez Władze Rządowe Królestwa, tudzież składa o tém Radzie Administracyjnej stosowne rapporta.

Na rok bieżący 1865 oznaczy i ogłosi ją zaraz po wydaniu niniejszego postanowienia.

Art. 3. Wykonanie niniejszego postanowienia, które w Dzienniku Praw zamieszczone być ma, Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu poleca się.

Działo się w Warszawie, na posiedzeniu Rady Administracyjnej, dnia 7 (19) Maja 1865 r.

Namiestnik, Jenerał-Adjutant (podp.) *Графъ Бергъ.*

И. д. Главнаго Директора Предсѣдательствующаго въ Правительственной Коммисіи Финансовъ и Казначейства, (подписано) А. Кошелевъ.

P. o. Sekretarza Stanu, (podpisano) *A. Zaborowski.*

Zgodno z oryginałem:

P. o. Sekretarza Stanu, (podpisano) *A. Zaborowski.*

Za zgodność

Dyrektor Główny Prezydujący w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, *Wosiński.*

P. o. Dyrektora Kancellaryi, *Wł. Holewiński.*

Dzień ogłoszenia 29 Czerwca (11 Lipca) 1865 r.

ВѢДОМОСТЬ

Русскимъ Государственнымъ бумагамъ принимаемымъ въ 1865 году по Имперіи въ залоги.

1. Билеты Государственной Коммиссіи Погашенія Долговъ.
2. Билеты Государственнаго Банка.
3. Выкупныя свидѣтельства 5% и 5½%.
4. Облигаціи городскихъ Кредитныхъ Обществъ.
5. Акціи и Облигаціи Главнаго Общества Русскихъ желѣзныхъ дорогъ.
6. Акціи Общества Рижско-Динабургской желѣзной дороги.
7. Акціи Общества Волжско-Донской желѣзной дороги.
8. Акціи Общества Московско-Рязанской желѣзной дороги.
9. Облигаціи Лифляндскаго Дворянскаго Кредитнаго Общества.
10. Облигаціи Курляндскаго Дворянскаго Кредитнаго Общества.
11. Облигаціи Эстляндскаго Дворянскаго Кредитнаго Общества.
12. Билеты внутренняго пятипроцентнаго съ выигришами займа.

WYKAZ

Papierów publicznych Państwa Ruskiego, przyjmowanych w r. 1865 w Cesarstwie na kaucye i vadia.

1. Bilety Kommisssyi Umorzenia Długu Państwa.
2. Bilety Banku Państwa.
3. Wykupne świadectwa 5% i 5½%.
4. Obligacye Towarzystw Kredytowych miejskich,
5. Akcye i obligacye Głównego Towarzystwa Dróg Żelaznych Ruskich.
6. Akcye Towarzystwa Drogi żelaznej Rygsko-Dynaburgskiej.
7. Akcye Towarzystwa Drogi żelaźnej Wołgo-Dońskiej.
8. Akcye Towarzystwa Drogi żelaznej Moskiewsko-Riazanskiej.
9. Obligacye Towarzystwa Kredytowego Szlacheckiego Jnflantskiego.
10. Obligacye Towarzystwa Kredytowego Szlacheckiego w Kurlandyi.
11. Obligacye Estlandzkiego Szlacheckiego Towarzystwa Kredytowego.
12. Bilety 5-cio procentowej wewnętrznej pożyczki Rossyjskiej połączonej z loteryą.

DZIENNIK PRAW

№ 199.

Tom Sześćdziesiąty Trzeci.

Выписка изъ Журнала Статсъ-Секретаріата Царства Польскаго.

Божіею Милостію

МЫ, АЛЕКСАНДРЪ II,

Императоръ и Самодержецъ Всероссійскій Царь Польскій, Великій Князь Финляндскій,

и проч. и проч. и проч.

Объявляемъ всѣмъ вѣрнымъ подданнымъ Нашимъ въ Царствѣ Польскомъ.

Рекрутская повинность, какъ въ Имперіи, такъ и въ Царствѣ Польскомъ, постоянно отбывалась въ одинаковой соразмѣрности, по количеству народонаселенія. Послѣ семилѣтняго, съ 1856 по 1863 годъ, возможнаго по обстоятельствамъ того времени, освобожденія отъ рекрутства всѣхъ Нашихъ вѣрныхъ подданныхъ, Мы признали необходимымъ въ 1863 году произвести въ Имперіи два набора: обыкновенный по 5-ти человѣкъ съ тысячи душъ мужескаго пола, и усиленный по 10-ти съ тысячи душъ. Царство Польское призвано было къ участію въ одномъ только первомъ изъ сихъ наборовъ; но по случаю возникшаго мятежа, въ числѣ назначенныхъ къ поступленію рекрутъ оказался недочетъ; а по неучастію Царства во второмъ изъ означенныхъ наборовъ, все причитавшееся, по соразмѣрности съ народонаселеніемъ число рекрутъ осталось въ недоимкѣ.

Манифестомъ въ 23 день сентября минувшаго года, назначивъ на 1865 годъ, рекрутскій наборъ въ Имперіи, по пяти человѣкъ съ тысячи душъ мужескаго пола, Мы повелѣли приступить къ приготовительнымъ мѣрамъ, для производства набора въ Царствѣ Польскомъ осенью сего года, по окончаніи полевыхъ работъ. Вмѣстѣ съ симъ Мы признали справедливымъ, для постепеннаго пополненія состоящей за Царствомъ недоимки въ рекрутской повинности, назначить какъ въ настоящемъ, такъ и въ послѣдующіе наборы, впредь до окончательнаго пополненія недоимки, сверхъ того числа, которое причитаться будетъ по сравненію съ населеніемъ Имперіи, еще по одному или болѣе рекрутъ съ тысячи душъ; для облегченія же населенія въ отбываніи рекрутской повинности въ такомъ увеличенномъ размѣрѣ, дозволить часть рекрутской недоимки замѣнить денежнымъ взносомъ.

Wypis z Protokółu Sekretarjatu Stanu Królestwa Polskiego.

Z Bożej Łaski,

MY, ALEXANDER II-gi,

Cesarz i Samowładca Wszech Rossyi Król Polski,

Wielki Książę Finlandzki,

etc., etc., etc.,

Objawiamy wszystkim Naszym wiernym poddanym w Królestwie Polskiem.

Powinność zaciągowa, jak w Cesarstwie tak i w Królestwie Polskiem, odbywała się stale w jednakowym stosunku, odpowiednio ludności. Po siedmioletniem od r. 1856 do 1863 roku, możebnem z okoliczności ówczesnych uwolnieniu od zaciągu do wojska, wszystkich Naszych wiernych poddanych, Uznaliśmy niezbędnem w 1863 r. uskutecznić w Cesarstwie dwa takie zaciągi: zwyczajny po 5 ciu i zwiększony po 10 ludzi z tysiąca dusz męzkich, Królestwo Polskie powołane zostało do przyjęcia udziału w pierwszym tylko z tych dwóch zaciągów; lecz z powodu wynikłego tam powstania, w liczbie przeznaczonych do tych powinności zaciągowych, okazał się niedobór; a przez nieuczestniczenie Królestwa w drugim z oznaczonych zaciągów, cała przypadająca nań, stosunkowo do ludności, liczba zaciągowych pozostała w zaległości.

Manifestem z d. 23 września roku zeszłego, naznaczywszy na rok 1865 pobór do wojska w Cesarstwie po pięciu ludzi z tysiąca dusz męzkich, Rozkazaliśmy przystąpić do przygotowawczych środków odbycia też poboru i w Królestwie Polskiem, w jesieni roku bieżącego, po ukończeniu robót w polu. Jednocześnie Uznaliśmy sprawiedliwem, dla stopniowego pokrycia liczącej się na Królestwie zaległości zaciągowej, naznaczyć tak przy obecnym, jakoteż przy następnych poborach do wojska, aż do ostatecznego uzupełnienia niedoboru, oprócz tej liczby zaciągowych, jaka przypadnie, z stosunkowego porównania z ludnością Cesarstwa, jeszcze po jednym lub więcej zaciągowym z tysiąca dusz; dla przyniesienia zaś ulgi miejscowej ludności w spełnieniu powinności zaciągowej, w zwiększonym tym rozmiarze, dozwolić część zaległości zaciągowej pokryć opłatą pieniężną.

Въ то же время Мы предоставили Намѣстнику Нашему въ Царствѣ принять мѣры, чтобы къ назначенному сроку было пересмотрѣно и соглашено съ новымъ гминнымъ устройствомъ установленнымъ Указами 19-го февраля (2 марта) 1864 года, положеніе о рекрутской повинности, изданное въ 1859 году, но по обстоятельствамъ края, неприведенное въ полное дѣйствіе. Къ вышеозначенному же сроку Мы повелѣли кончить повѣрку книгъ народонаселенія, составленіе конскрипціонныхъ списковъ, заготовленіе одежды для рекрутъ и другія приготовительныя къ набору распоряженія.

Нынѣ разсмотрѣвъ представленныя Намѣстникомъ Нашимъ предположенія Учредительнаго Комитета въ Царствѣ Польскомъ объ измѣненіяхъ и дополненіяхъ въ рекрутскомъ положеніи 1859 г. и составленныя симъ Комитетомъ правила о порядкѣ пополненія недоимки въ рекрутахъ, Мы постановили и постановляемъ:

Ст. 1. Въ нынѣшнемъ году имѣетъ быть произведенъ рекрутскій наборъ въ Царствѣ Польскомъ, полагая по пяти человѣкъ съ каждой тысячи душъ и сверхъ того еще по полторачеловѣка съ каждой тысячи, въ счетъ числящейся за Царствомъ недоимки въ рекрутахъ.

Ст. 2. Наборъ сей долженъ быть начатъ съ 25 октября (6 ноября) и оконченъ къ 25 ноября (7 декабря) сего 1865 года.

Ст. 3. Личное поступленіе въ рекруты дозволяется замѣнять денежнымъ взносомъ. Сею льготою можетъ воспользоваться то число рекрутъ, какое опредѣлено для пополненія недоимки.

Ст. 4. Способъ пополненія недоимки и замѣны денежнымъ взносомъ опредѣляется приложенными къ настоящему манифесту правилами.

Ст. 5. Сословія и лица, рекрутской повинности неподлежащія, подробно указаны въ приложеніи къ настоящему манифесту.

Ст. 6. Для пріема людей въ рекруты установляется меньшая мѣра роста въ два аршина три вершка.

Ст. 7. Для отбыванія рекрутской повинности, сельское и городское населеніе, (за исключеніемъ нѣкоторыхъ многолюдныхъ городовъ, которые, по ст. 13 положенія 1859 года, будутъ составлять особые округи), раздѣляется на земскіе конскрипціонные округи, которые составляются, на сей разъ, соотвѣтственно настоящему временному дѣленію уѣздовъ Царства на военно-полицейскіе участки, съ тѣмъ, чтобы, въ случаѣ надобности, два и три участка соединялись въ одинъ округъ, безъ раздробленія участковъ на части.

Wówczas też Poleciliśmy Namiestnikowi Naszemu w Królestwie przedsięwziąć środki, aby na oznaczony termin była przejrzaną i do nowego urządzenia gmin ustanowionego Ukazami z dnia 19 lutego (2 marca) 1864 roku zastosowaną Ustawa o powinności zaciągowej w 1859 r. wydana, lecz z powodu okoliczności krajowych nie wprowadzona w zupełne wykonanie. Na tenże wyżej oznaczony termin Rozkazaliśmy ukończyć sprawdzenie ksiąg ludności, ułożenie list spisowych, przygotowanie ubrania dla zaciągowych i inne poprzedzające zaciąg wojskowy rozporządzenia.

Obecnie, rozpatrzywszy przedstawione przez Namiestnika Naszego wnioski Urządzającego Komitetu w Królestwie Polskiem, co do zmian i uzupełnień w Ustawie o powinności zaciągowej z 1859 roku, jak również ułożone przez tenże Komitet przepisy o sposobie pokrycia niedoboru w zaciągowych, Postanowiliśmy i Stanowiemy:

Art. 1. W roku bieżącym ma być uskuteczniony pobór do wojska w Królestwie Polskiem, po pięciu ludzi z każdego tysiąca dusz, i oprócz tego, po jednym i pół człowieka z każdego tysiąca na rachunek liczącej się na Królestwie zaległości w zaciągowych.

Art. 2. Pobór ten winien rozpocząć się w dniu 25 października (6 listopada) i być ukończony do dnia 25 listopada (7 grudnia), bieżącego 1865 r.

Art. 3. Osobiste wejście do wojska z zaciągu, dozwala się zastąpić opłatą pieniężną. Z ulgi téj korzystać może taka liczba zaciągowych jaka jest oznaczoną na pokrycie zaległości.

Art. 4. Sposób pokrycia zaległości zaciągowej i zastąpienia jej opłatą pieniężną, określony jest w przepisach do niniejszego Manifestu dołączonych.

Art. 5. Stany i osoby, powinności zaciągowej nie podlegające, wykazane są po szczególe w anneksie do niniejszego Manifestu załączonym.

Art. 6. Dla przyjęcia spisowych do wojska, najmniejsza miara wzrostu ustanawia się na dwa arszyny i trzy werszki.

Art. 7. Pod względem powinności zaciągowej, ludność wiejska i miejska, (z wyłączeniem niektórych tylko bardziej zaludnionych miast, jakie według art. 13-go Ustawy z 1859 r. stanowić mają oddzielne okręgi), dzieli się na ziemskie okręgi spisowe na ten raz utworzyć się mające, odpowiednio obecnemu podziałowi czasowemu, powiatów Królestwa na wojenno-policyjne cząstki, tak, aby w razie potrzeby dwie albo trzy cząstki nie rozdrabiając ich, składały jeden okręg.

Ст. 8. Отдѣльныхъ еврейскихъ округовъ составлять неслѣдуетъ. Еврейское населеніе причисляется къ округамъ земскимъ и городскимъ, но отбываетъ рекрутскую повинность особо отъ христіанъ.

Ст. 9. Въ составъ конскрипціонныхъ Коммисій назначается: Предсѣдателемъ Уѣздный Гражданскій Начальникъ; членами: Помощникъ его по дѣламъ рекрутскимъ въ званіи члена-дѣлопроизводителя, и Уѣздный врачъ, или иной медикъ, по назначенію Губернской Врачебной Управы. Сверхъ того, во время дѣйствій Коммисіи въ округѣ, назначаются временными членами: въ земскихъ округахъ одинъ изъ войтовъ гминъ и одинъ изъ осѣдлыхъ въ округѣ обывателей, оба по выбору военнаго уѣзднаго начальника; а въ городскихъ округахъ двое изъ обывателей города, одинъ изъ христіанъ и одинъ изъ евреевъ, по выбору губернатора.

Въ составъ каждой конскрипціонной Коммисіи входитъ также съ правами члена мѣстный военно-участковый начальникъ.

Если округъ, въ которомъ дѣйствуетъ Коммисія, составленъ изъ двухъ или болѣе участковъ, то одинъ изъ участковыхъ начальниковъ назначается въ присутствіе Коммисіи по выбору Военно-Уѣзднаго Начальника.

Ст. 10. Заготовленіе обмундированія для рекрутъ возлагается на Окружное Интендантское Управленіе Варшавскаго Военнаго Округа, на основаніи особой о семъ инструкціи.

Ст. 11. Къ личному свидѣтельствованію собираются конскрипты только I-го разряда, т. е. 20, 21 и 22 лѣтъ и тѣ изъ II-го разряда, которые имѣютъ не свыше 23 и 24 лѣтъ.

Ст. 12. Для выбора одного рекрута должно призывать къ жеребью не менѣе трехъ конскриптовъ.

Ст. 13. Конскрипты I-го разряда призываются къ жеребью по возрасту, т. е. сперва 20 лѣтніе, если ихъ будетъ недостаточно по три на одного рекрута, то къ нимъ присоединяются конскрипты 21-го года, и затѣмъ 22 лѣтніе; при чемъ, конскрипты одинаковаго возраста не разбиваются по частямъ, хотя бы, чрезъ то, число конскриптовъ и превышало означенное число трехъ конскриптовъ для выбора одного рекрута.

Ст. 14. Конскрипты неявившіеся къ освидѣтельствованію или къ жеребью, равно бѣжавшіе и уличенные въ членовредительствѣ, принимаются, если окажутся годными къ военной службѣ, въ зачетъ будущихъ наборовъ, однимъ годомъ старѣе общаго конскрипціоннаго возраста, а именно 31 г., неспособные же къ военной службѣ, равно

Art. **8.** Nie mają być tworzone osobne okręgi spisowe dla starozakonnych. Ludność starozakonna zalicza się do okręgów ziemskich i miejskich, lecz powinność zaciągową odbywa oddzielnie od chrześcjan.

Art. **9.** Do składu Kommissij Konskrypcyjnych naznaczają się; Prezesem Cywilny Naczelnik Powiatu, — Członkami: Pomocnik jego do czynności zaciągowych w charakterze Członka Referenta i lekarz powiatowy lub inny medyk przez Gubernjalny Urząd lekarski naznaczony. Nadto, w czasie czynności przez Kommissją w okręgu odbywanych, naznaczają się członkami czasowemi: w okręgach ziemskich, jeden z wójów gmin i jeden z osiadłych w okręgu obywateli, oba z wyboru Wojennego Naczelnika Powiatu, a w okręgach miejskich dwóch obywateli miasta, jeden z pomiędzy chrześcjan i jeden z starozakonnych, wybrani przez Gubernatora.

Do składu każdej Kommissji Konskrypcyjnej wchodzi, również z prawami Członka, miejscowy Wojenny Naczelnik cząstkowy. Jeżeli okręg, w którym czynność swą odbywa Kommissja, składa się z dwóch lub więcej cząstek, to jeden z Naczelników cząstkowych, z wyboru Wojennego Naczelnika Powiatu, naznacza się do składu Kommissji.

Art. **10.** Przygotowanie umundurowania dla zaciągowych wkłada się na Zarząd Okręgowy Intendentury Warszawskiego Okręgu Wojennego, na zasadzie oddzielnej co do tego instrukcji.

Art. **11.** Do rewizji osobistej powołują się tylko spisowi I-ej kategorji, to jest 20, 21 i 22 letni i ci z kategorji II-ej, którzy mają nie więcej nad lat 23 i 24.

Art. **12.** Dla wybrania do zaciągu jednego spisowego, należy wzywać do losowania niemniej ich jak trzech.

Art. **13.** Spisowi I-ej kategorji przyzywani być mają do losowania podług wieku t. j. najpierwej 20 letni; jeżeli ich nie wystarczy po trzech na jednego zaciągowego, to przyłączają się do nich spisowi 21 lat, a następnie 22 letni; przyczem, spisowi jednego wieku dzielą się na części; chociażby przez to liczba ich przewyższała oznaczoną liczbę 3-ch spisowych dla wybrania jednego zaciągowego.

Art. **14.** Spisowi niestawający do rewizji lub do losowania, również zbiegli albo przekonani o umyślne okaleczenie się będą przyjmowani, jeżeli okażą się zdolnymi do służby wojskowej, na rachunek przyszłych poborów, nawet o rok jeden starsi, nad wiek ogólny dla spisowych przepisany, a mianowicie 31 lat. Nie zdol-

достигшіе возраста свыше 31 года, ни въ какомъ случаѣ въ военную службу не принимаются, но подвергаются другимъ взысканіямъ по закону.

Ст. **15**. Конскрипты съ явными недостатками или увѣчьями обращаются съ просьбами о засвидѣтельствованіи неспособности ихъ къ военной службѣ въ гминныя и городскія управленія. Управленія сіи выдаютъ таковыя свидѣтельства не иначе, какъ на основаніи особаго руководства, утвержденнаго Учредительнымъ въ Царствѣ Комитетомъ. Свидѣтельства эти окончательно утверждаются конскрипціонными Коммисіями, по надлежащемъ медицинскомъ осмотрѣ. Всѣ получившіе таковыя свидѣтельства конскрипты освобождаются на всегда отъ военной службы, равно отъ представленія для переосвидѣтельствованія, въ постоянныя Губернскія Рекрутскія Присутствія.

Ст. **16**. Если конскрипты, имѣющіе явныя увѣчья и недостатки, отсутствуютъ изъ постоянныхъ мѣстъ жительства по законнымъ паспортамъ, то имъ дозволяется обращаться съ просьбами о выдачѣ указанныхъ въ предъидущей статьѣ свидѣтельствъ, въ гминныя и городскія Управленія, а о медицинскомъ осмотрѣ въ Конскрипціонныя Коммиссіи тѣхъ округовъ, въ раіонѣ которыхъ находятся временныя мѣста ихъ жительства.

Получившій такое свидѣтельство, вмѣсто личной явки въ свою гмину, представляетъ въ оную сіе свидѣтельство, для отмѣтки въ именномъ спискѣ конскриптовъ.

Ст. **17**. Городскія и гминныя Управленія, равно Конскрипціонныя Коммиссіи, обязанныя выдавать и утверждать вышеозначенныя свидѣтельства, за каждое не правильно выданное или утвержденное свидѣтельство, независимо отъ преданія виновныхъ уголовному суду, подлежатъ штрафу въ 400 рублей, съ распредѣленіемъ этой суммы на всѣхъ подписавшихъ свидѣтельство, соразмѣрно получаемому ими отъ казны денежному содержанію, причемъ, члены изъ мѣстныхъ обывателей, не получающіе содержанія отъ казны, вносятъ въ счетъ 400 руб: сумму, равную той, которая будетъ слѣдовать съ Члена Коммисіи, получающаго наименьшій окладъ казеннаго содержанія.

Ст. **18**. Въ составъ Рекрутскихъ Присутствій назначаются: Предсѣдателемъ, одинъ изъ Совѣтниковъ Губернскаго Правленія, по назначенію Гражданскаго Губернатора; Членами: одинъ изъ Участковыхъ Коммисаровъ, по назначенію Члена-Завѣдывающаго дѣлами Учредительнаго Комитета въ Царствѣ Польскомъ; Штабъ-Офицеръ, въ званіи военнаго пріемщика, по назначенію Главнокомандующаго

ni zaś do służby wojskowej, jako też doszli do wieku starszego nad 31 lat, w żadnym razie do niej przyjmowani być nie mogą, lecz podlegają innym karom według prawa.

Art. 15. Spisowi z widocznemi wadami cielesnemi, lub kalectwem, udawać się mogą z prośbami do Zarządów gminnych i miejskich o świadectwa niezdolności ich do służby wojskowej. Zarządy te wydawać im mają tego rodzaju świadectwa nie inaczej, jak na zasadzie oddzielnej instrukcyi, przez Urządzający Komitet w Królestwie zatwierdzić się mającej. Świadectwa takowe ostatecznie zatwierdzone być winny przez Kommissyje Konskrypcyjne, po należytej rewizyi lekarskiej.

Wszyscy spisowi, którzy otrzymali podobne świadectwa, uwalniają się na zawsze od służby wojskowej, jak również od obowiązku stawienia się na superrewizyją do stałych Gubernijalnych Urzędów Rekruckich.

Art. 16. Jeżeli spisowi z widocznemi wadami cielesnemi lub kalectwem nieobecni będą w miejscu stałego zamieszkania swego, na mocy formalnych paszportów, dozwala się im udawać z prośbami o wydanie pomienionych w poprzedzającym artykule świadectw do gminnych i miejskich zarządów a o dopełnienie rewizyi lekarskiej, do Kommissyj Konskrypcyjnych tych okręgów, w obrębie których czasowo przebywają. Otrzymujący podobne świadectwo, zamiast osobistego stawienia się w gminie swojej, przedstawia jej to świadectwo, dla odnotowania w liście imiennej spisowych.

Art. 17. Zarządy miejskie i gminne, tudzież Kommissyje Konskrypcyjne, obowiązane wydawać i zatwierdzać, wyżej oznaczone świadectwa, za każde nieprawnie wydane lub zatwierdzone świadectwo, niezależnie od oddania winnych pod sąd kryminalny, ulegną karze pieniężnej w ilości Rs. 400, z rozłożeniem takowej na wszystkich, którzy podpisali świadectwo, stosunkowo do pobieranej przez nich od Rządu płacy; przyczem członkowie z pomiędzy miejscowych obywateli nie pobierający od Rządu płacy, na rachunek 400 rs. wnosić mają sumę równą tej, jaka przypadać będzie na członka Kommissyi, otrzymującego od Rządu najniższą płacę.

Art. 18. Do składu Urzędów Rekruckich naznaczają się: na Prezesa jeden z Radców Rządu Gubernialnego, wybrany przez Gubernatora Cywilnego; na Członków: jeden z Kommissarzy Cząstkowych, z wyboru Członka-Zawiadującego interessami Urządzającego Komitetu w Królestwie Polskiem; Sztab-Oficer w charakterze członka ze strony Wojskowej, przez Głównodowodzącego wojskami

войсками въ Царствѣ, и Врачь, по назначенію мѣстной Врачебной Управы. При каждомъ Рекрутскомъ Присутствіи, долженъ состоять особый военный врачь; онъ разрѣшаетъ сомнѣнія въ томъ случаѣ, если бы медикъ—членъ забраковалъ конскрипта, признаннаго Конскрипціонною Коммисіею способнымъ къ военной службѣ.

Военные врачи назначаются Штабомъ Варшавскаго Военнаго Округа.

Ст. **19**. Замѣна рекрута, охотою, роднымъ братомъ, допускается неиначе, какъ по достиженіи желающимъ поступить вмѣсто брата, въ военную службу, общаго конскрипціоннаго возраста, т. е. 20 лѣтъ, и если притомъ онъ во всѣхъ прочихъ отношеніяхъ признается годнымъ для военной службы.

Ст. **20**. Перепродажа квитанцій дозволяется не иначе, какъ по заявленіи о перепродажѣ въ подлежащемъ Губернскомъ Правленіи или мѣстномъ уѣздномъ Управленіи, которыя, обозначивъ на оборотѣ квитанціи, кому именно она перепродана, обязаны сообщать куда слѣдуетъ, для отмѣтки въ именныхъ спискахъ конскриптовъ.

Ст. **21**. Рекруты вводятся въ Рекрутскія Присутствія не обнаженными а въ сорочкѣ.

Ст. **22**. Правило о стрижкѣ головъ и бритьѣ бородъ рекрутамъ въ Рекрутскомъ Присутствіи примѣняется только къ рекрутамъ, которые отдаются въ военную службу за побѣгъ, членовредительство или иные проступки; лицъ же представляемыхъ въ Рекрутскія Присутствія для исполненія набора, коль-скоро по освидѣтельствованіи, они окажутся годными къ военной службѣ, Предсѣдатель Присутствія объявляетъ принятыми, и за тѣмъ ихъ въ Рекрутскомъ Присутствіи не брѣютъ и не стригутъ, но передаютъ военному пріемщику въ томъ видѣ, какъ они приняты, по предварительномъ лишь описаніи примѣтъ.

Ст. **23**. Не отмѣненныя настоящимъ Манифестомъ и правилами, къ нему приложенными статьи Высочайше утвержденнаго, въ 3 (15) день Марта 1859 г. Положенія о Рекрутской повинности въ Царствѣ Польскомъ и другія Правительственныя по сему предмету постановленія и распоряженія остаются въ своей силѣ.

Ст. **24**. Развитіе настоящаго Манифеста и приложенныхъ къ оному правилъ, которыя должны быть внесены въ Дневникъ Законовъ, поручается Учредительному Комитету; а исполненіе возлага-

w Królestwie i lekarz przez miejscowy Urząd Lekarski wyznaczeni. Przy każdym Urzędzie Rekruckim powinien znajdować się oddzielny lekarz wojskowy; on to rozstrzyga wątpliwości w razie, gdyby lekarz-członek zbrakował spisowego, uznanego przez Kommissyją Konskrypcyjną za zdolnego do służby wojskowej.

Lekarze wojskowi naznaczają się przez Sztab Warszawskiego Okręgu Wojennego.

Art. **19.** Dobrowolne zastępstwo zaciągowe przez rodzonego jego brata, dozwala się nie inaczej jak po dojściu życzącego wejść do wojska w miejsce brata, do ogólnego wieku spisowego, t. j. do lat 20, i jeśli tenże zostanie przytem uznany pod wszelkiemi innemi względami za zdolnego do służby wojskowej.

Art. **20.** Odprzedaż kwitów zaciągowych może być tylko dozwoloną po przedstawieniu ich właściwemu Rządowi Gubernijalnemu, albo miejscowemu Zarządowi Powiatowemu, które, odznaczywszy na odwrotnej stronie każdego kwitu, komu takowy odprzedany został, obowiązane są donieść o tem gdzie wypada, dla zrobienia stosownej adnotacyi w imiennych listach spisowych.

Art. **21.** Spisowi wprowadzani być mają do Urzędów Rekruckich nie nadzy, lecz w koszuli.

Art. **22.** Przepis co do strzyżenia głów i golenia bród zaciągowym w Urzędzie Rekruckim, stosuje się tylko do oddawanych do służby wojskowej za zbiegostwo, umyślne okaleczenie się lub inne występki; tych zaś którzy przedstawieni są do Urzędu Rekruckiego w celu dopełnienia powinności zaciągowej, skoro tylko, po odbyciu rewizyi, okażą się zdolnemi do służby wojskowej, Prezes Urzędu ogłasza za przyjętych, i nie golą ich ani też nie strzygą w Urzędzie Rekruckim, lecz oddają odbiorcy wojskowemu w takim stanie, w jakim przyjęci zostali do zaciągu, zrobiwszy tylko poprzednio ich rysopis.

Art. **23.** Nie odmienione niniejszym Manifestem i załączonemi do niego przepisami, Artykuły Najwyżej utwierdzonej w dniu 3 (15) Marca 1859 r. Ustawy o powinności zaciągowej w Królestwie Polskiem i inne Rządowe w przedmiocie tym wydane postanowienia i rozporządzenia, pozostają w swej mocy.

Art. **24.** Rozwinięcie niniejszego Manifestu i załączonych do niego przepisów, które w Dzienniku Praw zamieszczone być mają, poleca się Urządzającemu Komitetowi, a wykonanie wkłada się

ется на Правительственную Коммисію Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ, при содѣйствіи Военнаго-полицейскаго Управленія.

Данъ въ Царскомъ Селѣ, Іюня 1 (13) дня 1865 г.

(podpisano) „АЛЕКСАНДРЪ.“

na Kommissyją Rządową Spraw Wewnętrznych i Duchownych, przy współdziałaniu Zarządu Wojenno-Policyjnego

Dan w Carskiem Siele, dnia 1 (13) Czerwca 1865 roku.

przez Cesarza i Króla, Minister Sekretarz Stanu,
(podpisano) *W. Płatonow.*

Zgodno z Oryginałem, Minister Sekretarz Stanu,
(podpisano) *W. Płatonow.*

Zgodno z Wypisem:
P. o. Sekretarza Stanu, (podpisano) *A. Zaborowski.*

Za zgodność:
Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, *Wosiński.*

P. o. Dyrektora Kancellaryi, *Wł. Holewiński.*

Dzień ogłoszenia dnia 14 (26) Lipca 1865 roku.

На подлинномъ Собственною Его Императорскаго Величества рукою написано:

„*Утверждаю.*“

въ Царскомъ Селѣ, 1 (13) Іюня 1865 года.

Съ подлиннымъ вѣрно:
Министръ Статсъ-Секретарь Царства Польскаго,
(подписалъ) *В. Платоновъ.*

Приложеніе къ ст. 4-ой.

Правила о порядкѣ пополненія въ будущіе наборы числящейся за Царствомъ Польскимъ недоимки въ рекрутахъ и замѣны оной денежнымъ взносомъ.

§ **1**. Для пополненія состоящей за населеніемъ Царства Польскаго рекрутской недоимки, назначается при послѣдующихъ наборахъ, сверхъ того числа рекрутъ, которое причитаться будетъ по сравненію съ населеніемъ Имперіи, еще по одному съ половиною рекруту съ каждой тысячи душъ, впредь до совершеннаго покрытія недоимки.

§ **2**. Для облегченія населенія, число рекрутъ, слѣдующее на пополненіе недоимки, можетъ быть замѣнено особыми денежными взносами.

§ **3**. Денежный взносъ, вмѣсто рекрута, опредѣляется въ 400 руб. Уплатившій эту сумму, освобождается навсегда отъ личнаго поступленія въ военную службу.

§ **4**. Право замѣны натуральной рекрутской повинности денежнымъ взносомъ, предоставляется каждому по желанію.

§ **5**. По полученіи повелѣнія о наборѣ, Правительственная Коммисія Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ составляетъ общее росписаніе, особо для христіанъ и для евреевъ, сколько каждая губернія и г. Варшава должны поставить рекрутъ, какъ въ счетъ набора, такъ и въ счетъ недоимки. Въ тоже время, она опредѣляетъ, какое число конскриптовъ по каждой губерніи и по г. Варшавѣ, (особо для христіанъ и для евреевъ), имѣютъ право, по § 2, на денежные взносы. Затѣмъ Губернскія Правленія и Варшавскій Городовой Магистратъ составляютъ таковыя же росписанія по конскрипціоннымъ округамъ.

§ **6**. По окончаніи выниманія жеребьевъ въ округѣ, конскрипціонная Коммисія объявляетъ, что такое-то число рекрутъ, особо христіанъ и евреевъ, соразмѣрно числу, опредѣленному для округа, имѣютъ право на замѣну денежнымъ взносомъ и предваряетъ всѣхъ

Na Oryginale własną Jego Cesarsko-Królewskiej
Mości ręką napisano:
„Zatwierdzam.”

w Carskiem Siele, 1 (13) Czerwca 1865 roku.

Zgodno z Oryginałem:
Minister Sekretarz Stanu.
(podpisano) *W. Płatonow.*

Annex do Art. 4-go.

Przepisy o sposobie uzupełnienia w przyszłych poborach do wojska liczącej się na Królestwie Polskiem zaległości w zaciągowych i zastąpienie jej opłatą pieniężną.

§ **1.** W celu pokrycia liczącej się na ludności Królestwa Polskiego zaległości zaciągowej, naznacza się w przyszłych poborach do wojska, oprócz tej liczby zaciężnych, jaka przypadnie w porównaniu z ludnością Cesarstwa, jeszcze po jednym i pół zaciągowym z każdego tysiąca dusz, aż do zupełnego usunięcia niedoboru.

§ **2.** Dla ulżenia tejże ludności, liczba zaciężnych, przypadająca na uzupełnienie niedoboru, może być zastąpiona opłatą pieniężną.

§ **3.** Opłata pieniężna w miejsce zaciągu do wojska ustanawia się na 400 rs. Wnoszący tę summę uwalnia się na zawsze od osobistego wstąpienia do służby wojskowej.

§ **4.** Prawo zastąpienia opłatą pieniężną powinności zaciągowej w naturze, pozostawia się woli każdego.

§ **5.** Po otrzymaniu rozkazu o poborze do wojska, Kommissja Rządowa Spraw Wewnętrznych i Duchownych sporządzi ogólny rozkład, oddzielnie dla chrześcijan i starozakonnych, ile każda gubernja i m. Warszawa dostawić ma zaciężnych, tak na rachunek poboru, jakoteż na pokrycie zaległości. Jednocześnie oznaczy, jaka liczba spisowych w każdej gubernji i w m. Warszawie (oddzielnie chrześcijan i starozakonnych) ma prawo na mocy § 2, wyręczyć się pieniężną opłatą. Następnie Rządy Gubernijalne i Magistrat m. Warszawy, ułożą takież rozkłady dla okręgów spisowych.

§ **6.** Po ukończeniu losowania w okręgu, Kommissja Konskrypcyjna objawi, że taka-to liczba zaciężnych, oddzielnie chrześcijan i starozakonnych, stosunkowo do ilości wyznaczonej dla okręgu, ma prawo wyręczyć się pieniężną opłatą i uprzedzi

вынувшихъ рекрутскіе номера, чтобы желающіе воспользоваться этимъ правомъ, объявили о томъ въ Коммисіи въ теченіе 24 часовъ.

§ 7. Если желающихъ воспользоваться денежными замѣнами, окажется болѣе опредѣленнаго для округа числа, то между ними бросается жребій.

§ 8. Конскрипты, кои желаютъ и по § 7 будутъ имѣть право замѣнить себя денежнымъ взносомъ, получаютъ отъ Конскрипціонной Коммисіи дозволительныя свидѣтельства, по прилагаемой формѣ лит. А. Свидѣтельства эти они обязаны представить, лично или черезъ постороннее лицо, своему уѣздному начальнику, или прямо Гражданскому Губернатору а въ Варшавѣ Президенту города, при особомъ прошеніи вмѣстѣ съ деньгами, опредѣленными въ § 3-мъ.

§ 9. Уѣздный Начальникъ, Гражданскій Губернаторъ и Президентъ г. Варшавы, повѣряютъ представленное имъ прошеніе со свидѣтельствомъ, и за тѣмъ обращаютъ просителя въ мѣстное уѣздное или губернское казначейство. Сіи послѣднія, безъ замедленія, принимаютъ денежный взносъ, и въ принятіи онаго выдаютъ просителю квитанцію по установленной формѣ.

§ 10. Полученная квитанція представляется: а) Уѣздному Начальнику,—если конскриптъ не отправленъ изъ уѣзднаго города, хотя бы въ ономъ было и Рекрутское Присутствіе; б) Гражданскому Губернатору,—если конскриптъ отправленъ изъ уѣзднаго въ губернскій городъ въ Рекрутское Присутствіе. Послѣ сего Уѣздный Начальникъ, либо Гражданскій Губернаторъ или Президентъ г. Варшавы выдаютъ конскрипту свидѣтельство по формѣ лит. Б., увольняющее его навсегда отъ рекрутской повинности, и немедленно извѣщаютъ о таковой выдачѣ подлежащее Рекрутское Присутствіе.

§ 11. Всѣ таковыя увольнительныя свидѣтельства должны быть за подписомъ Гражданскихъ Губернаторовъ, (кромѣ выдаваемыхъ для жителей г. Варшавы), и потому они передъ каждымъ наборомъ снабжаютъ Уѣздныхъ Начальниковъ извѣстнымъ числомъ подписанныхъ ими бланковъ таковыхъ свидѣтельствъ для выдачи конскриптамъ, выкупающимся на мѣстахъ до отправленія изъ уѣзднаго города. Уѣздные Начальники всѣ выдаваемыя ими свидѣтельства скрѣпляютъ ниже подписи Гражданскаго Губернатора своею подписью, и по окончаніи набора, представляютъ Гражданскому Губернатору подробные отчеты въ расходѣ сихъ свидѣтельствъ; неизрасходованные же бланки возвращаютъ Губернатору, подъ опасеніемъ взысканія по 400 руб. за каждый невозвращенный и неоправданный въ расходѣ бланкъ. Въ городѣ Варшавѣ выдача увольнительныхъ свидѣтельствъ предоставляется Президенту города.

Наблюденіе за отчетностью по выдачѣ этихъ свидѣтельствъ, возлагается на Правительственную Коммисію Внутреннихъ и Духовныхъ дѣлъ.

§ 12. Конскрипты, коимъ предоставлено право выкупа денежнымъ взносомъ, задерживаются въ округѣ вмѣстѣ съ прочими подлежащими сдачѣ въ военную службу, и препровождаются вмѣстѣ съ ними въ уѣздный городъ; если они тамъ внесутъ по 400 руб., то

wszystkich posiadających numera zaciągowe, aby ci, którzy chcą korzystać z tego prawa, donieśli o tem Kommissyi w ciągu 24 godzin.

§ 7. Jeśli życzących wyręczyć się pieniężną opłatą okaże się większa liczba dla okręgu, to los między nimi ma być ciągniony.

§ 8. Spisowi, którzy pragną i z mocy § 7 mieć będą prawo zastąpienia się pieniężną opłatą, otrzymają od Kommissyi Konskrypcyjnej świadectwa dozwalające według załączonej formy lit. A. Świadectwa te obowiązani są przedstawić osobiście lub przez inną osobę swemu Naczelnikowi powiatu, albo wprost Gubernatorowi cywilnemu, a w Warszawie Prezydentowi miasta, przy osobnej prośbie, łącznie z opłatą oznaczoną w § 3.

§ 9. Naczelnik Powiatu, Gubernator Cywilny i Prezydent miasta Warszawy, sprawdzą przedstawioną im prośbę i świadectwo, poczem odeszlą proszącego do miejscowej kassy powiatowej lub gubernialnej. Te ostatnie niezwłocznie przyjąć mają pieniężną opłatę, i z przyjęcia jej wydać proszącemu kwit według ustanowionej formy.

§ 10. Otrzymany kwit winien być przedstawiony: *a.* Naczelnikowi Powiatu,—jeśli spisowy nie został odesłany z miasta powiatowego, chociażby w niem był i Urząd Rekrucki; *b.* Gubernatorowi Cywilnemu,—jeśli spisowy odesłany został z powiatowego do gubernijalnego miasta, do Urzędu Rekruckiego. Następnie Naczelnik Powiatu lub też Gubernator Cywilny albo Prezydent m. Warszawy, wydadzą spisowemu świadectwo, według formy lit. B, uwalniające go na zawsze od powinności zaciągowej, i o wydaniu takowego świadectwa zawiadamia niezwłocznie właściwy Urząd Rekrucki.

§ 11. Wszystkie takie uwalniające świadectwa winny być podpisane przez Gubernatorów cywilnych (oprócz wydawanych mieszkańcom m. Warszawy), dla czego też przed każdym poborem zaopatrzyć oni mają Naczelników Powiatowych w pewną liczbę podpisanych przez nich blankietów tych świadectw, dla wydania onych spisowym, wykupującym się na miejscu przed wysłaniem ich z powiatowego miasta. Naczelnicy Powiatów wszystkie wydawane przez nich świadectwa stwierdzać winni swym podpisem, poniżej podpisu Gubernatora Cywilnego, i po ukończeniu poboru, przedstawić temuż szczegółowy rachunek, z ilości wydanych świadectw; pozostałe zaś blankiety zwracać Gubernatorowi, pod zagrożeniem karą 400 rubli za każdy niezwrócony i nieusprawiedliwiony w rozchodzie blankiet.

W mieście Warszawie wydawanie świadectw uwalniających, pozostawia się Prezydentowi miasta.

Nadzór nad wyrachowaniem się z wydania tych świadectw, wkłada się na Kommissyę Rządową Spraw Wewnętrznych i Duchownych.

§ 12. Zaciągowi, którym służy prawo wyręczenia się opłatą pieniężną: zatrzymani być mają w okręgu wespół z innymi, podlegającymi zaciągowi do wojska i odesłani razem z nimi do miasta powiatowego; jeśli oni tam wniosą po 400 rs., to otrzy-

получаютъ отъ Начальника уѣзда увольнительныя свидѣтельства; въ противномъ же случаѣ, отправляются также вмѣстѣ съ прочими въ Рекрутское Присутствіе.

§ 13. О выданныхъ въ округѣ дозволительныхъ на замѣнъ денежнымъ взносомъ свидѣтельствахъ, Конскрипціонная Коммисія доноситъ немедленно подлежащему Рекрутскому Присутствію съ подробнымъ означеніемъ имени, прозванія и мѣста жительства конскриптовъ, коимъ свидѣтельства выданы.

§ 14. Еслибы въ какомъ либо округѣ не было желающихъ воспользоваться правомъ замѣны по причитающемуся на округъ числу денежныхъ взносовъ, или же, если бы, не всѣ изъ числа желающихъ, выкупились до принятія ихъ въ рекруты, то, до пополненія опредѣленнаго числа денежныхъ взносовъ, дозволяется конскриптамъ другихъ округовъ, воспользоваться этимъ правомъ въ самыхъ Рекрутскихъ Присутствіяхъ. Если бы при семъ число желающихъ превысило число остающихся выкупныхъ номеровъ, то бросается между ними жеребій.

§ 15. Предоставленіе этого права разрѣшается только въ такомъ случаѣ, если деньги будутъ внесены конскриптами до выступленія въ походъ рекрутскихъ партій, въ которыхъ они состоятъ. Въ этихъ случаяхъ дозволительныя свидѣтельства на право взноса денегъ выдаются Рекрутскимъ Присутствіемъ.

§ 16. Если бы и за тѣмъ въ какомъ либо Рекрутскомъ Присутствіи оставались свободные номера на денежные взносы, то это Рекрутское Присутствіе обязано немедленно донести Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ о числѣ оставшихся невыкупленныхъ номеровъ, для предоставленія ихъ желающимъ выкупа по другимъ Рекрутскимъ Присутствіямъ.

§ 17. Хотя замѣна натуральной рекрутской повинности денежнымъ взносомъ, согласно § 5, распредѣляется по округамъ особо для христіанъ и для евреевъ, но въ случаѣ недостатка желающихъ воспользоваться таковою замѣною въ округахъ при предоставленіи этого права въ Рекрутскомъ Присутствіи, согласно §§ 14 и 16, дозволяется вносить выкупныя деньги всѣмъ желающимъ, безъ различія, христіане ли они или евреи, лишь бы общее число ихъ не превышало 1½ человѣка съ 1000 душъ; въ случаѣ же превышенія рѣшать жеребіемъ.

§ 18. Конскриптамъ воспрещается переуступать другъ другу полученныя ими дозволительныя свидѣтельства; а потому денежные взносы слѣдуетъ принимать отъ тѣхъ только конскриптовъ, на имя которыхъ выданы эти свидѣтельства.

§ 19. Деньги вносимыя вмѣсто натуральной рекрутской повинности, передаются въ Главное Казначейство Царства Польскаго, откуда они поступаютъ въ распоряженіе Военнаго Министерства.

§ 20. Исполненіе настоящихъ правилъ, которыя должны быть внесены въ Дневникъ Законовъ, возлагается на Правительственную Коммисію Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ, подъ наблюденіемъ Учредительнаго Комитета въ Царствѣ.

Форма лит. А.

N. N. Конскрипціонная Коммисія N. N. округа.

Конскрипту N. N., жителю города N. или гмины N., вынувше-

mają od Naczelnika Powiatu świadectwa uwalniające; w przeciwnym zaś razie odesłani też zostaną razem z innymi do Urzędu Rekruckiego.

§ 13. O wydanych w okręgu świadectwach dozwalających zastąpienia się pieniężną opłatą, Kommissya Konskrypcyjna donieść winna niezwłocznie właściwemu Urzędowi Rekruckiemu z szczegółowem wymienieniem imion, nazwisk i miejsc zamieszkania zaciągowych, którym świadectwa wydane zostały.

§ 14. Gdyby w którymkolwiek z okręgów, stosunkowo do wyznaczonej na okrąg liczby wykupów, nie było życzących korzystać z prawa wykupienia się, lub gdyby nie wszyscy życzący wykupili się przed wzięciem ich do zaciągu, to dla uzupełnienia wyznaczonej na ten okrąg ilości opłat pieniężnych, dozwala się zaciągowym innych okręgów korzystać z tego prawa w samych Urzędach Rekruckich. Gdyby przytem liczba życzących przewyższyła liczbę pozostałych numerów wykupionych, to ciągną się między nimi losy.

§ 15. Udzielenie tego prawa dozwala się wtedy tylko, kiedy opłata będzie przez zaciągowych wniesioną, przed wyjściem w podróż tych partyj zaciężnych, do których oni należą. W tych razach świadectwa na prawo wykupu, wydawać ma Urząd Rekrucki.

§ 16. Gdyby i potém jeszcze w którymkolwiek z Urzędów Rekruckich zostawały wolne numera wykupne, taki Urząd Rekrucki będzie w obowiązku donieść niezwłocznie Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych o pozostałej liczbie niewykupionych numerów, dla oddania ich życzącym wykupu w innych Urzędach Rekruckich.

§ 17. Chociaż zamiana powinności zaciągowej w naturze na pieniężną opłatę, w myśl § 5, rozkłada się po okręgach, oddzielnie na chrześcijan i na starozakonnych, w razie jednak braku życzących zamiany takowej w okręgach, przy zapewnieniu możności korzystania z tego prawa w Urzędzie Rekruckim, stosownie do §§ 14 i 16, dozwala się wnosić opłatę wykupną wszystkim życzącym bez różnicy, czy to są chrześcijanie czyli też starozakonni, byleby tylko ogólna liczba ich nie przewyższała 1½ zaciągowego z 1,000 dusz; w przypadku zaś przewyżki los rozstrzyga.

§ 18. Zabrania się zaciągowym, ustępować jeden drugiemu otrzymane przez nich świadectwa dozwalające, a z tego powodu opłaty pieniężne mają być przyjmowane od tych zaciągowych, na imię których wydane zostały te świadectwa.

§ 19. Wnoszone opłaty w zamian powinności zaciągowej w naturze, winny być przelane do Kassy Głównej Królestwa Polskiego, zkąd przekazują się do rozporządzenia Ministerstwa Wojny.

§ 20. Wykonanie niniejszych przepisów, które wniesione być mają do Dziennika praw, poleca się Kommissyi Spraw Wewnętrznych i Duchownych, pod nadzorem Urządzającego Komitetu w Królestwie.

Forma lit. A.

N. N. Kommissya Konskrypcyjna okręgu N. N.

Zaciągowemu N. N. mieszkańcowi miasta N., lub gminy N.,

му при метаніи жеребья такой то номеръ, назначающій его въ рекруты, дозволяется, согласно объявленному имъ желанію, вмѣсто личнаго исполненія рекрутской повинности, внести установленную денежную сумму (400 руб.) Городъ N, или Гмина N, дня N, мѣсяца N, года N.

(Печать Коммисіи)

(Подписи: Предсѣдателя и Членовъ Коммисіи).

Форма лит. Б.

СВИДѢТЕЛЬСТВО.

Объ увольненіи навсегда отъ рекрутской повинности.

Конскриптъ NN, проживающій въ гминѣ N, или городѣ N, такого-то уѣзда и губерніи, воспользовался замѣною натуральной рекрутской повинности денежнымъ взносомъ, и предъявивъ квитанцію объ уплатѣ въ NN. Уѣздное Казначейство установленной суммы (400 руб.), освобождается навсегда отъ рекрутской повинности.

Городъ N, такого-то дня, мѣсяца и года.

(Печать).

(Подпись Гражданскаго Губернатора).

Примѣчаніе. Если свидѣтельство выдано будетъ конскрипту Уѣзднымъ Начальникомъ, какъ то объяснено въ § 11 правилъ, то Уѣздный Начальникъ обязанъ скрѣпить свидѣтельство своею подписью, ниже подписи Гражданскаго Губернатора.

który wyciągnął losem taki to numer, naznaczający go do wojska, dozwala się na jego żądanie, zamiast osobistego spełnienia powinności zaciągowej, wnieść ustanowioną opłatę pieniężną (400 rs.) Miasto N. albo Gmina N. dnia N. miesiąca N. roku N.

(Pieczęć Kommissyi)
(Podpisy Prezesa i Członków Kommissyi)

Forma lit. B.

ŚWIADECTWO.

O uwolnieniu na zawsze od powinności zaciągowej.

Zaciągowy N. N, zamieszkały w gminie N. lub mieście N. takiego to powiatu i Gubernii, skorzystał z dozwolonego zastąpienia powinności zaciągowej w naturze opłatą pieniężną, i przedstawił kwit z wniesienia do Kassy Powiatowej N. N. summy ustanowionej (rs: 400), w skutek czego uwalnia się na zawsze od powinności zaciągowej. Miasto N. dnia N. miesiąca N. roku N.

(Pieczęć)
(Podpis Gubernatora Cywilnego)

Uwaga. Jeśli świadectwo wydane zostanie zaciągowemu przez Naczelnika Powiatu, jak to objaśnia § 11 przepisów, w takim razie Naczelnik Powiatu obowiązany jest stwierdzić to świadectwo podpisem własnym, poniżej podpisu Gubernatora Cywilnego.

Za zgodność:

P. o. Sekretarza Stanu; (podpisano) *A. Zaborowski.*

Za zgodność:

Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, *Wosiński.*

p. o. Dyrektora Kancellaryi, *Wł. Holewiński.*

Dzień ogłoszenia dnia 14 (26) Lipca 1865 roku.

На подлинномъ Собственною Его Императорскаго Величества рукою написано:

„Утверждаю."

Въ Царскомъ Селѣ, 1 (13) Іюня 1865 г.

Съ подлиннымъ вѣрно:

Министръ Статсъ-Секретарь Царства Польскаго (подписалъ) *В. Платоновъ.*

Примѣчаніе къ Ст. 5-й.

Измѣненіе и дополненіе статей 8 и 9 Положенія о рекрутской повинности въ Царствѣ Польскомъ.

О сословіяхъ и лицахъ, рекрутской повинности не подлежащихъ, или временно отъ оной освобождаемыхъ.

(Взамѣнъ Статей 8 и 9 Высочайше утвержденнаго 3 (15) Марта 1859 года Положенія о рекрутской повинности въ Царствѣ Польскомъ).

I. Рекрутской повинности не подлежатъ:

а, Русскіе дворяне, переселившіеся въ Царство Польское, послѣ обнародованія Высочайше утвержденнаго 27 Мая 1836 года Положенія о порядкѣ перечисленія обывателей Имперіи въ Царство Польское;

б, дворяне Царства Польскаго, пріобрѣвшіе потомственное дворянство, по обнародованіи Высочайше утвержденнаго 25 Іюня (7 Іюля) 1836 года Положенія о дворянствѣ въ Царствѣ и ихъ потомки;

в, личные дворяне пріобрѣвшіе таковое достоинство въ Царствѣ;

г, потомственные дворяне Царства, имѣвшіе это достоинство до обнародованія Высочайше утвержденнаго 25 Іюня (7 Іюля) 1836 года Положенія о дворянствѣ въ Царствѣ Польскомъ, и выслужившіе 10 лѣтъ въ штатныхъ должностяхъ по Гражданскому вѣдомству;

д, лица духовнаго званія всѣхъ христіанскихъ исповѣданій, какъ свѣтскаго такъ и монашествующаго духовенства, діаконы и вообще всѣ церковные причетники Православныхъ церквей;

г, члены семействъ лицъ, умерщвленныхъ мятежниками за вѣрность Престолу и закону, кои подлежатъ освобожденію отъ рекрутства на основаніяхъ Высочайшаго Указа 16 (28) Февраля 1865 года;

Na Oryginale własną Jego Cesarskiej Mości
ręką napisano:

„Zatwierdzam."

W Carskiem Siele, 1 (13) Czerwca 1865 r.

Zgodno z oryginałem:
Minister Sekretarz Stanu Królestwa Polskiego
(podpisał) *W. Płatonow.*

Annex do Ar. 5.

Zmiany i uzupełnienie artykułów 8 i 9 Ustawy o powinności zaciągowej w Królestwie Polskiem.

O stanach i osobach, zaciągowi wojskowemu nie podlegających, lub czasowo od niego uwalnianych.

W miejsce artykułów 8 i 9 Najwyżej zatwierdzonej w dniu 3 (15) marca 1859 roku, Ustawy o powinności zaciągowej w Królestwie Polskiem).

I. Zaciągowi do wojska nie podlegają:

a) Szlachta Ruska, przesiedlona do Królestwa Polskiego, po ogłoszeniu Najwyżej zatwierdzonego w dniu 27 maja 1836 roku prawa o porządku przesiedlenia mieszkańców Cesarstwa do Królestwa Polskiego;

b) szlachta Królestwa Polskiego, która nabyła szlachectwa dziedzicznego po ogłoszeniu Najwyżej zatwierdzonego w dniu 25 czerwca (7 lipca) 1836 roku prawa o szlachectwie w Królestwie i jej potomstwo;

c) szlachta osobista, która nabyła tego stanu w Królestwie;

d) szlachta dziedziczna Królestwa, posiadająca tę godność przed ogłoszeniem Najwyżej zatwierdzonego w dniu 25 czerwca (7 lipca) 1836 r. prawa o szlachectwie w Królestwie Polskiem i która przebyła 10 lat na posadach etatowych w służbie cywilnej;

e) duchowni wszystkich wyznań chrześcjańskich, tak świeccy, jako i zakonni, diakoni i w ogólności słudzy kościelni przy kościołach prawosławnych;

f) członkowie rodzin po pozbawionych życia przez powstańców za wierność dla Tronu i prawa, które podlegają uwolnieniu od zaciągu do wojska, na zasadach Najwyższego Ukazu z d. 16 (28) lutego 1865 r.;

ж, иностранцы и ихъ сыновья, равно иностранцы, поступившіе въ подданство Царства, и сыновья ихъ, рожденные до поступленія отцовъ въ это подданство;

з, Менонисты и Моравскіе братья, коихъ родители принадлежали къ симъ исповѣданіямъ;

и, евреи, принявшіе христіанскую вѣру до обнародованія распоряженія о предстоящемъ наборѣ.

II. Временно отъ рекрутской повинности освобождаются:

1. *Во время продолженія службы.*

а, лица занимающія въ гражданской службѣ штатныя классныя должности и штатные канцеляристы, равно состоящіе при судахъ нотаріусы, защитники, судебные пристава, опредѣленные для передачи судебныхъ актовъ, возные и судебные апликанты.

Примѣчаніе. Судебными апликантами признаются только тѣ лица, которыя опредѣлены Правительственною Коммисіею Юстиціи въ судебныя мѣста апликантами, судебными же возными только тѣ, кои опредѣлены въ сіи мѣста для передачи судебныхъ актовъ и приведены къ присягѣ.

б, Лица получившія въ одномъ изъ высшихъ или среднихъ учебныхъ заведеній Имперіи или Царства Польскаго ученую степень, званіе или аттестатъ, дающее имъ право на классный чинъ при поступленіи въ гражданскую службу и опредѣлившіяся въ оную.

в, Гминные войты, лавники и солтысы.

Примѣчаніе: Когда Гминный войтъ исправно отправлялъ свою должность два трехлѣтія, въ такомъ случаѣ освобождается отъ рекрутской повинности, по его выбору, одинъ изъ его сыновей, родственниковъ, или воспитанниковъ.

г, Штатные почтари, поступившіе на службу прежде достиженія конскрипціоннаго возраста.

д, Поступившіе на казенные горные заводы и другія казенныя горно-заводскія заведенія, по учиненіи ими присяги и внесеніи ихъ въ заводскія родословныя книги, до тѣхъ поръ, пока состоять будутъ въ горнозаводскомъ сословіи, равномѣрно тѣ изъ сыновей ихъ, которые посвятятъ себя горному на казенныхъ заводахъ промыслу, и по признаніи ихъ способными, внесены будутъ въ заводскія родословныя книги.

Правило это распространяется также на рабочихъ, поступившихъ на частные горные заводы.

е, Изъ лицъ служащихъ при желѣзныхъ дорогахъ:

Варшавско-Вѣнской и Варшавско-Бромбергской — всѣ получающіе отъ управленія этихъ дорогъ штатный окладъ жалованья. Подъ это правило не подходятъ: діэтаріусы, апликанты, курьеры, служители управленія, швейцары, ламповщики, сторожа и носильщики равно ремесленники и рабочіе, состоящіе на фабрикахъ этихъ дорогъ.

Варшавско-Тереспольской — состоящіе въ должностяхъ: инженеровъ, надсмотрщиковъ дороги, служащихъ при поворотныхъ

g) cudzoziemcy i ich synowie, tudzież cudzoziemcy, którzy przyjęli poddaństwo w Królestwie i synowie ich, zrodzeni przed przyjęciem przez ojców tego poddaństwa;

h) Menoniści i Bracia Morawczycy, których rodzice należeli do tych wyznań;

i) starozakonni, którzy przyjęli religję chrześcjańską przed ogłoszeniem rozporządzenia o odbyć się mającym poborze.

II. Czasowo od zaciągu wojskowego uwalniają się:

1. *W czasie zostawania w służbie:*

a) osoby zajmujące w służbie cywilnej posady etatowe klasowe i kanceliści etatowi, tudzież zostający przy sądach: regenci, obrońcy, komornicy sądowi, woźni upoważnieni do wręczania aktów sądowych i aplikanci sądowi.

Uwaga. Za aplikantów sądowych uważać należy te tylko osoby, które przyjęte są przez Kommissję Rządową Sprawiedliwości na aplikantów do władz sądowych; a za woźnych sądowych tylko te, które są przyjęte do tychże władz dla doręczania aktów sądowych i którzy wykonali przysięgę;

b) osoby, które w jednym z wyższych lub średnich zakładów naukowych Cesarstwa lub Królestwa Polskiego otrzymali stopień naukowy, tytuł lub atestat, nadający im prawo do rangi klasowej, za wejściem do służby cywilnej i które do niej wstąpiły;

c) wójci gmin, ławnicy i sołtysi;

Uwaga. Jeżeli Wójt gminy pełnił należycie obwiązki swoje przez dwa trzylecia, w takim razie uwalnia się od powinności zaciągowej, podług jego wyboru, jeden z jego synów, krewnych, lub wychowańców;

d) pocztyljoni etatowi, weszli do służby przed dojściem wieku spisowego;

e) osoby przyjęte do fabryk górniczych i innych górniczych zakładów rządowych, po wykonaniu przez nich przysięgi i zapisaniu ich do rodowodów górniczych, dotąd, póki do stanu górniczego należeć będą; również ci z ich synów, którzy poświęcą się zawodowi górniczemu w zakładach rządowych, i po uznaniu ich za zdolnych, zapisani zostaną do fabrycznych ksiąg rodowodowych.

Prawidło to rozciąga się też na robotników zakładów górniczych prywatnych;

f) z osób służących przy drogach żelaznych:

Warszawsko - Wiedeńskiej i Warszawsko - Bydgoskiej, wszystkie pobierające od zarządu tych dróg płace etatowe. Pod to prawidło nie podchodzą: dyetarjusze, aplikanci, woźni, służący zarządu, szwajcary, lampucery, stróże i tragarze, również rzemieślnicy i robotnicy, zostający przy frabrykach tych dróg.

Warszawsko-Terespolskiej—zostający w obowiązkach inżenierów, nadzorców drogi, służących przy tarczach do obracania wa-

кругахъ, надсмотрщиковъ мастерскихъ, механиковъ, машинистовъ, начальниковъ станцій, ихъ помощниковъ и телеграфистовъ.

2. *Доколѣ будутъ исполнять обязанности своего званія.*

а, профессоры, адъюнкты, доценты и учители казенныхъ учебныхъ заведеній, равно частные высшіе и низшіе домашніе наставники, въ сихъ званіяхъ Управленіемъ Народнаго Просвѣщенія утвержденные;

б, органисты при Римско-Католическихъ приходскихъ церквахъ и канторы при Евангелическихъ церквахъ; первые въ такомъ только случаѣ, если не менѣе двухъ лѣтъ состоятъ въ своемъ званіи;

в, медики, фармацевты, ветеринары всѣхъ степеней и штатные фельдшера;

г, инженеры, архитекторы и землемѣры, получившіе сіи званія и степени при выпускѣ изъ учебныхъ заведеній, или по испытаніи на основаніи правилъ, на сей предметъ въ Царствѣ установленныхъ, какъ состоящіе въ государственной службѣ, такъ и тѣ которые, не состоя въ службѣ, дѣйствительно занимаются техническими работами для частныхъ лицъ, или для Правительства;

д, ваятели, живописцы и механики, если, по испытаніи ихъ въ Комитетѣ при Управленіи Народнаго Просвѣщенія, будетъ признано, что они сдѣлали превосходные успѣхи, и если, по засвидѣтельствованію административныхъ властей, будутъ заниматься съ пользою своимъ искуствомъ.

Сюда относятся также уроженцы Царства Польскаго, кончившіе курсъ наукъ въ Императорской Академіи художествъ и получившіе одно изъ предоставляемыхъ Академіею званій, т. е., неклассанго или класснаго художника, или академика;

е, записанные въ купеческія гильдіи жители Имперіи, переселившіеся въ Царство Польское;

ж, артисты Варшавскихъ театровъ, утвержденные Управленіемъ оныхъ;

з, раввины утвержденные Правителствомъ.

Кромѣ того, отъ рекрутской повинности освобождаются шестьдесятъ изъ состоящихъ при раввинахъ кандидатовъ для пріобрѣтенія практическихъ свѣдѣній. Они избираются Раввинами и утверждаюся Губернскими Правленіями, въ тѣхъ городахъ, которые будутъ назначены Правительственною Коммисіею Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ, соразмѣрно еврейскому населенію;

и, евреи земледѣльцы, кои, до 1865 года, пріобрѣли уже право на временное освобожденіе отъ рекрутской повинности, на основаніяхъ, указанныхъ въ Высочайше утвержденныхъ 14 (26) Сентября 1843 года правилахъ о рекрутской повинности евреевъ въ Царствѣ Польскомъ.

3. *Во время состоянія въ учебныхъ заведеніяхъ:*

а, студенты Императорскихъ Университетовъ и Варшавской Главной Школы, равно ученики Варшавскихъ приготовительныхъ

gonów, nadzorców warsztatów, mechaników, maszynistów, zawiadowców stacji, i ich pómocników i telegrafistów.

2 Dopóki będą pełnić obowiązki swego powołania.

a) profesorowie, adjunkci, docenci i nauczyciele rządowych zakładów naukowych, tudzież prywatni guwernerowie domowi, wyżsi i niżsi, w stopniach tych przez Zarząd Oświecenia Publicznego zatwierdzeni;

b) organiści przy Rzymsko-katolickich kościołach parafjalnych i kantory przy kościołach ewangelickich; pierwsi w takim tylko razie, jeżeli nie mniej jak lat dwa w tych obowiązkach zostają;

c) lekarze, aptekarze, weterynarze wszelkich stopni i felczery etatowi;

d) inżynierowie, budowniczowie i jeometrzy, którzy otrzymali te nazwy i stopnie przy wyjściu z zakładów naukowych, lub też w skutek egzaminów złożonych według przepisów na ten przedmiot w Królestwie ustanowionych, jako też ci, którzy zostają w służbie rządowej, oraz ci, którzy chociaż w takowej nie zost ją, lecz rzeczywiście zajmują się pracami technicznemi dla prywatnych osób lub dla Rządu;

e) rzeźbiarze, malarze i mechanicy, jeśli na egzaminie złożonym w Komitecie istniejącym przy Zarządzie Oświecenia Publicznego, przyznany im zostanie postęp celujący, i jeśli wedle poświadczenia władz administracyjnych, zajmować się będą swą sztuką z pożytkiem.

Tu należą także poddani Królestwa Polskiego, którzy ukończyli kurs nauk w Cesarskiej Akademji sztuk pięknych i otrzymali jeden z nadawanych przez tęż Akademję stopni t. j. nieklasowego, lub klasowego artysty albo akademika;

f) zapisani do gild kupieckich mieszkańcy Cesarstwa, przesiedleni do Królestwa Polskiego;

g) artyści teatrów Warszawskich przez Dyrekcję tychże zatwierdzeni;

h) rabini przez rząd zatwierdzeni.

Oprócz tego uwalniają się od powinności zaciągowej, sześćdziesięciu z pomiędzy kandydatów, zostających przy rabinach, dla nabycia wiadomości praktycznych. Wybierani oni być mają przez Rabinów i przez Rządy Gubernjalne zatwierdzani w tych miastach, które będą wskazane przez Kommissję Rządową Spraw Wewnętrznych i Duchownych, stosunkowo do ludności starozakonnej;

i) starozakonni rolnicy, którzy przed rokiem 1865, nabyli już prawa do czasowego uwolnienia od powinności zaciągowej, na zasadach wskazanych w Najwyżej zatwierdzonych w dniu 14 (26) września 1843 roku przepisach o powinności zaciągowej starozakonnych w Królestwie Polskiem.

3. W czasie zostawania w zakładach naukowych.

a) studenci Cesarskich Uniwersytetów i Warszawskiej Szkoły Głównej, również uczniowie Warszawskich przygotowawczych

курсовъ,—послѣдніе въ продолженіи не болѣе двухъ лѣтъ нахожденія въ этихъ курсахъ;—

б, воспитанники Люблинскаго лицея и ученики гимназій, въ 6 и 7 классахъ находящіеся и пробывшіе въ заведеніи не менѣе трехъ лѣтъ;

в, воспитанники художественной школы;

г, ученики институтовъ политехническаго и сельскаго хозяйства и лѣсоводства;

Они освобождаются отъ реукрутской повинности и на опредѣленное Уставомъ о воспитаніи 8 (20) Мая 1862 года время для занятій практикою.

д, кандидаты приготовляющіеся въ V классѣ Уѣздныхъ педагогическихъ училищъ для поступленія въ учительское званіе;

Примѣчаніе: По устройствѣ на мѣсто сихъ училищъ, педагогическихъ курсовъ, для приготовленія учителей начальныхъ училищъ, право освобожденія отъ рекрутства переходитъ на кандидатовъ, которые поступятъ въ эти курсы.

е, ученики фельдшерской школы;

ж, ученики ветеринарнаго училища;

з, ученики школы Дьяковъ при Холмской каѳедрѣ, также Церковные Дьяки Греко-Уніатскаго исповѣданія, кончившіе курсъ наукъ въ этой школѣ, первые во время состоянія ихъ въ школѣ, а послѣдніе, и по окончаніи въ оной наукъ, на время исполненія обязанностей дьяковъ; также дьяки, которые хотя и не воспитывались въ означенной школѣ, но не менѣе двухъ лѣтъ состояли въ званіи дьяковъ;

и, ученики Варшавскаго Музыкальнаго Института, отличающіеся, по засвидѣтельствованію Начальства, способностями, трудолюбіемъ и благонравнымъ поведеніемъ.

4. *По семейному положенію освобождаются:*

а, единственный сынъ, котораго родители, или одинъ изъ нихъ, находятся въ живыхъ и желаютъ имѣть его изъятымъ отъ рекрутства;

б, сынъ, оставшійся за отдачею всѣхъ прочихъ въ военную службу;

в, внукъ, выбранный дѣдомъ и бабкою, у коихъ собственныя дѣти умерли и которые не имѣютъ другихъ родственниковъ, могущихъ дать имъ пріютъ;

г, питомецъ лица, неимѣющаго собственныхъ дѣтей мужескаго пола, который съ малолѣтства, не позже пятилѣтняго возраста, былъ на его попеченіи;

Примѣчаніе: Упомянутыя въ пунктахъ *б*, *в* и *г*, лица освобождаются по просьбамъ родителей, или оставшагося въ живыхъ одного изъ нихъ, а равно дѣда или бабки ихъ, неимѣющихъ возможности содержать себя собственными трудами, но въ такомъ только случаѣ, если они содержатъ лица, приносящія просьбу объ освобожденіи ихъ отъ рекрутства;

д, вдовцы имѣющіе на своемъ попеченіи малолѣтнихъ дѣтей,

kursów. Ci ostatni nie więcej, jak w ciągu lat dwóch zostawania na tych kursach;

b) uczniowie Liceum Lubelskiego i uczniowie klasy 6 i 7 gimnazjów, którzy przebyli w zakładzie nie mniej jak lat trzy;

c) uczniowie Szkoły Sztuk Pięknych;

d) uczniowie Instytutów: Politechnicznego i Gospodarstwa Wiejskiego i Leśnictwa.

Uwalniają się oni od zaciągu wojskowego i na czas zajęć praktycznych, wyznaczony Ustawą o wychowaniu z dnia 8 (20) maja 1862 r.;

e) kandydaci przygotowujący się w V klasie pedagogicznych szkół powiatowych do stanu nauczycielskiego.

Uwaga. Po urządzeniu w miejsce tych szkół, kursów pedagogicznych, dla usposobienia nauczycieli do szkół elementarnych, prawo uwolnienia od zaciągu wojskowego, przejdzie na kandydatów, którzy postąpią na te kursa;

f) uczniowie szkoły felczerskiej;

g) uczniowie szkoły weterynaryjnej;

h) uczniowie szkoły śpiewaków (diaków) przy katedrze Chełmskiej, również śpiewacy kościelni Greko-Unickiego wyznania, którzy ukończyli kurs nauk w tej szkole—pierwsi przez czas zostawania w szkole, a ostatni i po ukończeniu w niej nauk przez czas pełnienia obowiązków śpiewaków; tudzież śpiewacy, którzy chociaż nie pobierali nauk w oznaczonej szkole, lecz niemniej, jak przez lat dwa pełnili te obowiązki;

i) uczniowie Warszawskiego Instytutu Muzycznego, według świadectwa Zwierzchności, odznaczający się talentem, pracą i moralnem sprawowaniem się.

4) *Z tytułu stosunków rodzinnych uwalniają się.*

a) syn jedynak, którego rodzice, lub jedno z nich, zostają przy życiu, i wyłączonym mieć go pragną od zaciągu wojskowego.

b) syn pozostały po oddaniu wszystkich innych do wojska;

c) wnuk wybrany przez dziada lub babkę, którym dzieci własne pomarły, i którzy nie mają innych krewnych, mogących im dać przytułek;

d) wychowaniec osoby, nie mającej własnych dzieci płci męzkiej, który od dzieciństwa nie później, jak od pięciu lat wieku, zostawał w jej opiece.

Uwaga. Osoby wymienione w punktach lit. *b*, *c* i *d*, uwalniają się w skutek próśb rodziców, lub jednego z nich, będącego przy życiu, tudzież dziada lub babki ich, nie posiadających możności utrzymania się własną pracą, lecz w takim tylko razie, jeśli oni utrzymują osoby podające prośby o uwolnienie ich od zaciągu;

e) wdowcy, mający na opiece swej dzieci małoletnie (do doj-

(до достиженія сими дѣтьми совершенно-лѣтняго возраста) изъемлются отъ рекрутства, хотя бы они и вступили во второй бракъ;

е, главные опекуны опредѣленные законнымь порядкомъ для управленія имѣніями малолѣтнихъ братьевъ и сестеръ, родители коихъ умерли и оставили недвижимое имѣніе, или право потомственнаго владѣнія поземельнымъ участкомъ, освобождаются на время опеки отъ рекрутской повинности, если дѣйствительно содержатъ при себѣ малолѣтнихъ братьевъ и сестеръ и если въ семействѣ не имѣется другихъ братьевъ, или родственниковъ, уволенныхъ отъ рекрутства по какому либо поводу, непрепятствующему имъ быть опекунами.

5. *По особеннымъ уваженіямъ освобождаются:*

а, окончившіе курсъ наукъ въ Институтахъ Политехническомъ и Сельскаго хозяйства и Лѣсоводства и получившіе патентъ на званіе Гражданскаго Инженера или Агронома, если въ послѣдствіи предосудительнымъ поведеніемъ не лишатся этого права;

б, въ случаяхъ, когда при одномъ и томъ же наборѣ, двумя братьями будутъ вынуты нумера жеребья, опредѣляющіе отдачу ихъ въ военную службу, одинъ изъ нихъ, на тотъ разъ, по соглашенію между ними, а въ случаѣ несогласія, по жеребью, освобождается отъ поступленія въ рекруты.

ścia tychże do pełnoletności), wyłączają się od zaciągu, chociażby weszli w powtórne związki małżeńskie;

f) opiekunowie główni, prawnie naznaczeni do zarządu majątkiem małoletnich braci swych i siostr, których rodzice umarli i zostawili majątek nieruchomy, lub też prawo dziedzicznego posiadania rolnych cząstek, wolni są przez czas opieki od zaciągu wojskowego, jeżeli rzeczywiście utrzymują przy sobie małoletnich braci i siostry, i jeśli w rodzinie nie ma innych braci lub krewnych, uwolnionych od zaciągu wojskowego z jakiegokolwiek bądź powodu, nie przeszkadzającego im być opiekunami.

5) *Ze szczególnych względów uwalniają się*:

a) ci, którzy ukończyli kurs nauk w Instytutach Politechnicznym i Gospodarstwa wiejskiego i Leśnictwa, i otrzymali patent na stopień Inżeniera Cywilnego lub Agronoma, jeśli następnie przez naganne prowadzenie się nie pozbawią się tego prawa;

b) w razach, jeśli przy jednym i tymże samym poborze dwaj bracia wyciągną numera losowe, przeznaczające ich do wojska, jeden z nich na ten raz, za wspólną zgodą między sobą, a w razie przeciwnym, losem uwalnia się od zaciągu.

Za zgodność:

P. o. Sekretarza Stanu, (podpisano) *A. Zaborowski.*

Za zgodność:

Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, *Wosiński.*

p. o. Dyrektora Kancellaryi, *Wł. Holewiński.*

Dzień ogłoszenia dnia 14 (26) Lipca 1865 roku.

DZIENNIK PRAW

№ 200.

Tom Sześćdziesiąty Trzeci.

По Указу Его Величества
АЛЕКСАНДРА II-го,
Императора и Самодержца Всероссійскаго, Царя Польскаго, Великаго Князя Финляндскаго,
и проч., и проч., и проч.

На основаніи Высочайшаго повелѣнія, послѣдовавшаго въ 18 (30) день марта 1865 года, о надѣленіи земельными участками коморниковъ въ казенныхъ очиншеванныхъ имѣніяхъ, Учредительный Комитетъ постановилъ и постановляетъ:

Ст. 1. Малоземельные сельскіе работники (коморники и проч), при фольваркахъ въ казенныхъ имѣніяхъ, получаютъ въ собственность находящіеся въ ихъ пользованіи земельные участки въ какихъ бы помѣщеніяхъ они ни жили, въ халупахъ, чворакахъ, казармахъ и даже въ наемныхъ строеніяхъ. Правило это должно имѣть силу со времени состоянія Высочайшаго повелѣнія 21 августа (2 сентября) 1864 г. о составленіи правилъ для надѣла участками малоземельныхъ сельскихъ работниковъ въ казенныхъ очиншеванныхъ имѣніяхъ.

Ст. 2. Правило это примѣняется и къ малоземельнымъ сельскимъ работникамъ въ казенныхъ имѣніяхъ неочиншеванныхъ, которые не имѣли права получить земельные участки, на основаніи ст. 5 Указа 19 февраля 1864 года объ устройствѣ крестьянъ и постановленія Учредительнаго Комитета отъ 30 мая (11 іюня) 1864 года (ст. 71).

Ст. 3. При разрѣшеніи вопросовъ о томъ, какія изъ строеній, занимаемыхъ сельскими малоземельными работниками, должны поступить въ собственность ихъ, слѣдуетъ держаться разъясненій, сдѣланныхъ по сему предмету, въ вышеприведенной ст. 71 постановленій Учредительнаго Комитета.

Ст. 4. За земли, которыя поступятъ въ собственность малоземельныхъ сельскихъ работниковъ, расчетъ съ арендаторомъ производится посредствомъ соотвѣтственнаго уменьшенія арендной суммы, согласно дѣйствующимъ нынѣ правиламъ (въ контрактахъ съ арендными содержателями).

Ст 5. Вознагражденіе арендаторовъ казенныхъ имѣній за

w Imieniu Najjaśniejszego
ALEXANDRA II-go,
Cesarza i Samowładcy Wszech Rossyj, Króla Polskiego,
Wielkiego Księcia Finlandzkiego,
etc., etc., etc.

Na zasadzie Najwyższego Rozkazu wydanego w dniu 18 (30) Marca 1865 r., co do nadania gruntów komornikom w oczynszowanych dobrach rządowych, Komitet Urządzający postanowił i stanowi:

Art. 1. Wiejscy robotnicy, posiadający po małym kawałku ziemi (komornicy i inni) przy folwarkach w dobrach rządowych, otrzymują na własność grunta znajdujące się w ich używalności, bez względu na to, w jakich zamieszkują domach: w chałupach, czworakach, koszarach lub nawet w wynajętych budowlach. Przepis ten ma być obowiązującym od czasu wydania Najwyższego Rozkazu z d. 21 Sierpnia (2 Września) 1864 r. względem ułożenia przepisów o nadaniu gruntów wiejskim robotnikom, posiadającym po małym kawałku ziemi w oczynszowanych dobrach rządowych.

Art. 2. Przepis ten stosuje się i do wiejskich robotników posiadających po małym kawałku ziemi w dobrach rządowych nieoczynszowanych, którzy nie mieli prawa do otrzymania gruntów na zasadzie art. 5-go Ukazu z d. 19 Lutego 1864 r. o urządzeniu włościan, tudzież postanowienia Komitetu Urządzającego z dnia 30 Maja (11 Czerwca) 1864 r. (poz. 71.)

Art. 3. Przy rozstrzyganiu kwestyi co do tego, które z pomiędzy zabudowań zajmowanych przez wiejskich robotników posiadających po małym kawałku ziemi, powinny przejść na ich własność, należy stosować się do objaśnień podanych w tym przedmiocie w wyżej powołanej 71 pozycyi postanowień Komitetu Urządzającego.

Art. 4. Za grunta które przejdą na własność robotników wiejskich, posiadających po małym kawałku ziemi, rachunek z dzierżawcą załatwiony będzie przez odpowiednie zmniejszenie summy dzierżawnej, stosownie do obowiązujących obecnie przepisów w kontraktach z dzierżawcami.

Art. 5. Wynagrodzenie dzierżawców dóbr rządowych za-

строенія, которыя поступятъ въ собственность тѣхъ крестьянъ, дѣлается также чрезъ уменьшеніе слѣдующей съ арендаторовъ арендной платы. Для сего стоимость каждаго отходящаго къ крестьянамъ строенія опредѣляется въ ту сумму, въ какую оно застраховано Страховымъ Управленіемъ, съ прибавленіемъ къ оной 25%. Съ полученной такимъ образомъ капитальной оцѣнки строенія вычитывается ежегодно 10% и на эту сумму уменьшается ежегодная арендная плата, по контракту слѣдующая съ арендатора въ пользу казны.

Ст. 6. Къ арендаторамъ казенныхъ имѣній примѣняется статья 41 Указа объ устройствѣ крестянъ, т. е. предоставляется имъ право ходатайствовать о разторженіи контрактовъ въ тѣхъ случаяхъ, когда они найдутъ для себя невыгоднымъ назначенное имъ на основаніи предъидущей статьи, вознагражденіе за отходящія отъ фольварковъ строенія.

Ст. 7. Предоставляется арендаторамъ, а въ случаѣ, если они сами симъ правомъ не воспользуются, то вмѣняется въ обязанность экономическимъ ассесорамъ, ходатайствовать объ отдѣленіи къ однимъ мѣстамъ участковъ, обращенныхъ въ собственность малоземельныхъ сельскихъ работниковъ, съ представленіемъ самыхъ проектовъ разверстанія, которые разсматриваются и утверждаются Участковымъ Коммисаромъ, порядкомъ, установленнымъ для дѣлъ, рѣшаемыхъ Коммисарами въ 1-й инстанціи.

Ст. 8. Относительно отвода къ однимъ мѣстамъ участковъ малоземельнымъ сельскимъ работникамъ, предоставляется какъ экономическимъ ассесорамъ, такъ арендаторамъ и крестьянамъ, приносить жалобы въ Коммисіи по крестянскимъ дѣламъ, съ соблюденіемъ опредѣленныхъ на обжалованіе сроковъ. Подобныя жалобы разсматриваются въ 2-й инстанціи а рѣшаются окончательно Коммисіями по крестьянскимъ дѣламъ, при участіи того экономическаго ассесора, въ вѣдомствѣ котораго состоитъ имѣніе. При чемъ, на основаніи ст. 20-й Указа о порядкѣ введенія въ дѣйствіе новыхъ о крестьянахъ постановленій, предоставляется Предсѣдателю право, въ огражденіе интересовъ казны, остановить исполненіе рѣшенія Присутствія, состоявшагося по большинству голосовъ и немедленно войти съ представленіемъ въ Учредительный Комитетъ, для испрошенія окончательнаго разрѣшенія.

Ст. 9. При отводѣ участковъ малоземельнымъ сельскимъ работникамъ, наблюдается правило, чтобы имъ предоставляемо было ни въ какомъ случаѣ не менѣе того пространства земли, которымъ они пользовались во время состоянія Высочайшаго повелѣнія

budowle, które przejdą na własność wspomnionyzh włościan, następować ma również przez zmniejszenie przynależnej od dzierżawców opłaty dzierżawnej. W tym celu wartość każdej budowli przechodzącej na rzecz włościan, oznacza się na summę wyrównywającą wysokości ubezpieczenia jej w Dyrekcyi Ubezpieczeń, z doliczeniem do niej 25 na. sto. Od otrzymanego w ten sposób szacunku budowli potrąca się corocznie po 10 od sta, i o taką summę zmniejsza się coroczna opłata dzierżawna przypadająca według kontraktu od dzierżawcy na rzecz Skarbu.

Art. **6.** Do dzierżawców dóbr rządowych stosuje się art. 41 Ukazu o urządzeniu włościan, to jest pozostawia im się prawo żądać rozwiązania kontraktu w takich razach, gdy znajdą dla siebie niekorzystnem przyznane im, stosownie do poprzedzającego artykułu, wynagrodzenie, za odpadające od folwarków budowle.

Art. **7.** Dzierżąwcom po zostawia się prawo, a na wypadek niekorzystania przez nich z takowego, na Assessorów Ekonomicznych wkłada się obowiązek wniesienia żądania o wyznaczenie w jednem miejscu gruntów oddannych na własność wiejskich robotników, posiadających po małym kawałku ziemi, i przedstawienia samych projektów separacyi, które rozpoznawane i zatwierdzane będą przez Kommissarza Rewirowego, według porządku przepisanego dla spraw rozstrzyganych przez Kommissarzy w I-ej instancyi.

Art. **8.** W przedmiocie wyznaczenia w jednem miejscu gruntów dla wiejskich robotników posiadających po małym kawałku ziemi, dozwala się tak Assessorom Ekonomicznym, jako też dzierżawcom i włościanom wnosić skargi do Kommissyi Spraw Włościańskich, w terminach do odwołania się oznaczonych. Skargi takie będą rozpoznawane w 2-ej instancyi i rozstrzygane ostatecznie przez Kommissye Spraw Włościańskich przy współudziale Assessora Ekonomicznego, w obrębie którego dobra są położone. Przytém na zasadzie art. 20 Ukazu o sposobie wprowadzenia w wykonanie nowych ustaw o włościanach, Prezes mocen będzie, w obronie interessów Skarbu, wstrzymać wykonanie decyzyi Kommissyi, zapadłej większością głosów i uczynić zaraz przedstawienie do Komitetu Urządzającego dla wyjednania stanowczej decyzyi.

Art. **9.** Przy wyznaczeniu gruntów dla wiejskich robotników posiadających po małym kawałku ziemi, zachowane być ma prawidło, aby im wyznaczoną nie była mniejsza przestrzeń od tej, z jakiej oni użytkowali w czasie wydania Najwyższego Rozka-

21 августа (2 сентября) 1864 г. о составленіи правилъ для надѣла участками малоземельныхъ сельскихъ работниковъ въ казенныхъ очиншеванныхъ имѣніяхъ.

Ст. **10.** Если кто либо изъ коморниковъ, или другихъ малоземельныхъ сельскихъ работниковъ пожелаетъ отказаться отъ своего права на строенія, то тому, взамѣнъ сего, при окончательномъ отводѣ земли предоставляется 1½ морга сверхъ того количества, которое ему слѣдуетъ на основаніи предъидущихъ пунктовъ. О согласіи своемъ на эту сдѣлку коморники должны объявить передъ отводомъ имъ земли.

Ст. **11.** Правительственной Коммисіи Финансовъ предоставляется составить инструкцію для руководства економическихъ ассесоровъ, при отводѣ къ однимъ мѣстамъ упомянутыхъ участковъ и инструкцію эту представить установленнымъ порядкомъ на утвержденіе Учредительнаго Комитета.

Ст. **12.** Къ казеннымъ имѣніямъ, состоящимъ въ безсрочномъ арендномъ содержаніи, примѣняются, относительно малоземельныхъ сельскихъ работниковъ, живущихъ при фольваркахъ, правила, существующія для таковыхъ малоземельныхъ крестьянъ въ имѣніяхъ частныхъ и институтскихъ, съ тѣмъ лишь различіемъ, что вмѣсто полученія ликвидаціоннаго капитала, вѣчные арендаторы вознаграждаются за отходящія отъ фольварковъ земли соотвѣтственнымъ уменьшеніемъ канона.

Состоялось въ Варшавѣ, въ 57-мъ засѣданіи Учредительнаго Комитета, 30 марта (11 апрѣля) 1865 г.

Намѣстникъ, Генералъ-Адъютантъ, (подписалъ) *Гр. Бергъ.*

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета, (подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

zu z d. 21 Sierpnia (2 Września) 1864 r., względem ułożenia przepisów o nadaniu gruntów robotnikom wiejskim posiadającym po małym kawałku ziemi w oczynszowanych dobrach rządowych.

Art. **10.** Jeżeli kto z pomiędzy komorników lub innych robotników wiejskich posiadających po małym kawałku ziemi, zechce zrzec się swych praw do budowli, to w zamian tego, przy ostatecznem wyznaczeniu gruntów, otrzyma 1 ½ morga nad tę przestrzeń, jaka dlań przypada na zasadzie punktów poprzedzających. Zgodzenie się na podobny układ, komornicy obowiązani są zadeklarować przed wyznaczeniem im gruntów.

Art. **11.** Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu pozostawia się ułożenie instrukcyi dla Assessorów Ekonomicznych do stosowania się przy wyznaczeniu w jednem miejscu gruntów wyżej wspomnionych i przedstawienie tej instrukcyi, według przepisanego porządku, pod zatwierdzenie Komitetu Urządzającego.

Art. **12.** W dobrach rządowych wieczyście wydzierżawionych, co do wiejskich robotników posiadających po małym kawałku ziemi, zamieszkałych przy folwarkach, stosowane być mają przepisy obowiązujące względem takichże włościan posiadających małe kawałki ziemi w dobrach prywatnych i instytutowych, z tą jedynie różnicą, że dzierżawcy wieczyści zamiast otrzymania kapitału likwidacyjnego, wynagradzani będą za odpadające od folwarków grunta odpowiedniem zmniejszeniem kanonu.

Działo się w Warszawie, na 57 posiedzeniu Komitetu Urządzającego, dnia 30 Maja (11 Kwietnia) 1865 r.

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,
(подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Za zgodność:
Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, *Wosiński.*

P. o. Dyrektora Kancellaryi, *Wł. Holewiński.*

Dzień ogłoszenia dnia 8 (20) Sierpnia 1865 r.

По Указу Его Величества

АЛЕКСАНДРА II-го,

Императора и Самодержца Всероссійскаго, Царя Польскаго,

Великаго Князя Финляндскаго,

проч., и проч., и проч.,

Учредительный Комитетъ въ Царствѣ Польскомъ, въ видахъ устраненія затрудненій, встрѣчаемыхъ въ нѣкоторыхъ случаяхъ при безусловномъ выполненіи ст. 6, 7, 8 и 11-ой Указа 19 февраля (2 марта) 1864 года, объ устройствѣ крестьянъ, по Высочайшему повелѣнію, постановилъ и постановляетъ:

Въ тѣхъ исключительныхъ случаяхъ, когда окажутся положительныя препятствія къ безусловному выполненію статей 6, 7, 8 и 11-ой Указа 19 февраля (2 марта) 1864 года, объ устройствѣ крестьянъ, и когда къ устраненію сихъ препятствій не состоится добровольныхъ, между владѣльцами имѣній и крестьянами, соглашеній, возникающія изъ сего дѣла разрѣшаются сообразно общимъ началамъ, указаннымъ въ статьяхъ 12 и 24 того же Указа, и въ порядкѣ, опредѣленномъ нижеслѣдующими статьями:

Ст. 1. Когда крестьяне, на основаніи ст. 8-ой Указа объ устройствѣ крестьянъ, заявятъ требованія о возстановленіи ихъ прежняго надѣла и когда къ исполненію этого требованія представятся особенныя препятствія, указанныя ниже въ ст. 3-й, владѣльцу имѣнія предоставляется предложить съ своей стороны условія, на которыхъ онъ полагалъ бы оставить крестьянъ при прежнемъ ихъ устройствѣ. Если, по надлежащемъ изслѣдованіи и выслушаніи отзывовъ крестьянъ, Коммисія по крестьянскимъ дѣламъ признаетъ условія владѣльца соотвѣтствующими обстоятельствамъ дѣла и справедливыми для крестьянъ, то она составляетъ о семъ свое заключеніе и, въ случаѣ несогласія на оное со стороны крестьянъ, представляетъ дѣло на разрѣшеніе Учредительнаго Комитета.

Ст. 2. Если же владѣлецъ имѣнія, съ своей стороны, никакихъ предложеній не сдѣлаетъ, а равно не приметъ предложеній, какія будутъ сдѣланы ему крестьянами, или же Коммисіей по крестьянскимъ дѣламъ, то сія послѣдняя, руководствуясь статьею 49 Указа 19 февраля (2 марта) 1864 г. о порядкѣ введенія въ дѣйствіе новыхъ о крестьянахъ постановленій, представляетъ Учредительному Комитету подробныя предположенія о порядкѣ перехода изъ существующихъ границъ въ прежнія; при чемъ, буде окажется, что какая либо часть

W Imieniu Najjaśniejszego
ALEXANDRA II-go,
Cesarza i Samowładcy Wszech Rossyi, Króla Polskiego,
Wielkiego Księcia Finlandzkiego,
etc., etc., etc.

Komitet Urządzający w Królestwie Polskiem, celem usunięcia trudności napotykanych, w niektórych przypadkach przy bezwarunkowem wykonywaniu artykułów 6, 7, 8 i 11 Ukazu z dnia 19 Lutego (2 Marca) 1864, o urządzeniu włościan, z Najwyższego Rozkazu postanowił i stanowi:

W takich wyjątkowych przypadkach, kiedy zachodzić będą stanowcze przeszkody do bezwarunkowego wykonania artykułów 6, 7, 8 i 11 Ukazu z dnia 19 Lutego (2 Marca) 1864 r., o urządzeniu włościan, i kiedy przeszkody te nie zostaną usunięte przez dobrowolne ugody właścicieli dóbr z włościanami, sprawy ztąd wynikające rozstrzygane będą według ogólnych zasad, wskazanych w art. 12 i 24-m tegoż Ukazu i według porządku oznaczonego w poniższych artykułach:

Art. 1. Kiedy włościanie na zasadzie art. 8 Ukazu o urządzeniu włościan wystąpią z żądaniem o powrócenie im dawnego uposażenia, i gdy przeciwko zadosyć uczynieniu takowemu ich żądaniu zajdą szczególne przeszkody, wskazane niżej w art. 3, właściciel dóbr mocen będzie zaproponować z swej strony warunki, pod jakiemiby projektował pozostawienie włościan przy poprzedniem ich urządzeniu. Jeżeli po należytem zbadaniu i wysłuchaniu wniosków włościan, Kommissya Spraw Włościańskich podane przez właściciela warunki uzna za odpowiednie stanowi rzeczy i dobru włościan, w takim razie wyrzeka w tym przedmiocie swoję decyzyą a w razie nie zgodzenia się włościan na takową, przedstawia sprawę do decyzyi Komitetu Urządzającego.

Art. 2. Jeżeli zaś właściciel dóbr nie zrobi ze swej strony żadnych propozycyj, a nie zgodzi się również na propozycye włościan lub Kommissyi Spraw Włościańskich, natenczas taż Kommissya w myśl art: 49 Ukazu z dnia 19 Lutego (2 Marca) 1864 r., o sposobie wprowadzenia w wykonanie nowych ustaw o włościanach, przedstawia Komitetowi Urządzającemu szczegółowe wnioski co do sposobu przejścia z teraźniejszych do poprzednich granic; przy czem gdyby się okazało, że jaka bądź część poprzedniego upo-

прежняго надѣла не можетъ быть, по указаннымъ въ ст. 3 препятствіямъ, возвращена крестьянамъ, то Коммисія дополняетъ свои предположенія указаніемъ на способъ замѣна этой части дворскими землями. Буде же окажутся таковыя препятствія къ возвращенію крестьянамъ не только части, но и всего вообще прежняго надѣла, то Коммисія по крестьянскимъ дѣламъ, объяснивъ причины сего затрудненія, вмѣсто представленія предположеній о порядкѣ перехода изъ существующихъ границъ въ прежнія, представляетъ предположенія объ оставленіи крестьянъ при ихъ существующемъ надѣлѣ, съ соотвѣтственнымъ на счетъ помѣщика предпочтительно дворскими землями вознагражденіемъ крестьянъ за невыгодность существующаго надѣла сравнительно съ прежнимъ.

Ст. **3.** Особыми препятствіями, по коимъ, согласно вышеприведеннымъ статьямъ, можетъ быть отказано крестьянамъ въ возстановленіи прежняго ихъ надѣла, признаются тѣ случаи, когда неправильно обмѣненныя крестьянскія земли:

а, обстроены капитальными строеніями;

б, введены въ общую систему многопольнаго и усовершенствованнаго, съ употребленіемъ весьма значительныхъ денежныхъ затратъ, хозяйства;

в, заняты другими крестьянами, получившими на нихъ, въ силу Указа 19 февраля 1864 года объ устройствѣ крестьянъ, право собственности, или

г, расположены такимъ образомъ, что, съ возвращеніемъ ихъ крестьянамъ, возстановилась бы такая чрезполосность, которая произвела бы общее разстройство и въ помѣщичьемъ и въ крестьянскомъ хозяйствахъ.

Если, независимо отъ указанныхъ случаевъ, встрѣтятся такія исключительныя обстоятельства, когда возстановленіе прежняго крестьянскаго надѣла окажется на практикѣ совершенно невозможнымъ или сопряженнымъ съ особыми чрезвычайными препятствіями, то Учредительному Комитету предоставляется сдѣлать о семъ, въ дополненіе къ настоящей статьѣ, особое постановленіе, на основаніи представленныхъ мѣстными Коммисіями подробныхъ данныхъ и соображеній.

Примѣчаніе. Правила сіи не распространяются на обыкновенные или простые обмѣны, кои могутъ быть разрѣшены прямымъ примѣненіемъ ст. 8 Указа объ устройствѣ крестьянъ. Дѣла по симъ обмѣнамъ Коммисіи по крестьянскимъ дѣламъ,

sażenia z powodu przeszkód w art. 3 wymienionych, włościanom powróconą być nie może, Kommissya uzupełnia swoje wnioski przez zaprojektowanie sposobu zamiany tej części gruntów na grunta dworskie. Gdyby zaś zachodziły takież przeszkody przeciwko powróceniu włościanom nie tylko części, lecz i całego w ogóle poprzedniego ich uposażenia, w takim razie Kommissya Spraw Włościańskich wyjaśniwszy powody takiej przeszkody, zamiast przedstawiania wniosków co do sposobu przejścia z teraźniejszych do poprzednich granic, przedstawi wniosek o utrzymanie włościan przy teraźniejszem ich uposażeniu z odpowiedniem na koszt dziedzica i przedewszystkiem w gruntach dworskich wynagrodzeniem tychże włościan za mniejszą użyteczność teraźniejszego ich uposażenia w porównaniu z poprzedniem.

Art. 3. Za szczególne przeszkody, z powodu których stosownie do poprzedzających artykułów, nastąpić może odmówienie włościanom powrócenia im poprzednich uposażeń, uważane być mają takie przypadki, kiedy zamienione niewłasciwie grunta włościańskie:

a) zabudowane są znaczniejszemi budowlami;

b) kiedy są włączone w systemat wielopolowego i przez nader znaczne pieniężne nakłady udoskonalonego gospodarstwa;

c) kiedy są zajęte przez innych włościan, którzy do nich z mocy Ukazu z d. 19 Lutego (2 Marca) 1864 r. o urządzeniu włościan, nabyli prawa własności; — lub

d) kiedy tak są położone, że w skutek powrócenia ich włościanom, powstałaby taka szachownica gruntów, którąby pociągnęła za sobą zupełny rozstrój i włościańskiego i dworskiego gospodarstwa.

Jeżeli niezależnie od pomienionych przypadków, zdarzą się takie wyjątkowe okoliczności, że powrócenie włościanom poprzedniego ich uposażenia, okaże się w praktyce zupełnie niemożliwem, lub połączonem ze szczególnemi nadzwyczajnemi przeszkodami, w takim razie Komitet Urządzający, mocen będzie w uzupełnieniu niniejszego artykułu wydać oddzielne postanowienie, na podstawie przedstawionych przez miejscowe Kommissye Spraw Włościańskich szczegółowych danych i wyjaśnień.

Uwaga. Przepisy te nie rozciągają się do zwykłych czyli prostych zamian, które mogą być rozstrzygane przez proste zastosowanie art. 8 Ukazu o urządzeniu włościan. Sprawy dotyczące tych zamian, Kommissye Spraw Włościańskich bez

не входя съ предварительными представленіями въ Учредительный Комитетъ, рѣшаютъ окончательно, на основаніи п. 1-го ст. 3-ей экстреннаго журнала 27 засѣданія Учредительнаго Комитета.

Ст. 4. Порядокъ, въ предъидущихъ статьяхъ и примѣчаніи указанный для дѣлъ объ обмѣнахъ, примѣняется и въ тѣхъ случаяхъ, когда на основаніи статей 6 и 7 Указа 19 февраля (2 марта) 1864 года объ устройствѣ крестьянъ, надлежитъ возвратить крестьянамъ усадьбы и земли, произвольно и безъ обмѣна на другія земли изъятыя изъ ихъ пользованія послѣ изданія Указа 26 мая (7 іюня) 1846 года, а между тѣмъ, вслѣдствіе таковыхъ же препятствій представится крайне затруднительнымъ возвратить крестьянамъ тѣ самыя земли, которыя были ими заняты при изданіи означеннаго Указа 1864 года.

Ст. 5. Когда право крестьянъ на сервитуты будетъ признано, на основаніи имѣвшихся при разборѣ дѣлъ доказательствъ, несомненнымъ, а между тѣмъ окажется, что возстановленіе сервитутовъ, по какимъ либо причинамъ, совершенно невозможно, то владѣльцу имѣнія предоставляется представить свои предположенія о вознагражденіи крестьянъ за утраченные ими сервитуты прирѣзкой къ ихъ надѣлу дополнительныхъ участковъ изъ дворской земли или какими либо иными способами вознагражденія.

Если, по надлежащемъ изслѣдованіи и выслушаніи отзывовъ крестьянъ, Коммисія признаетъ предложенныя условія соотвѣтствующими обстоятельствамъ дѣла, то свое о томъ заключеніе Коммисія, въ случаѣ несогласія на оное крестьянъ, представляетъ на усмотрѣніе Учредительнаго Комитета.

Если же, по разсмотрѣніи предложеній владѣльца, окажется, что оныя не представляютъ достаточнаго вознагражденія крестьянамъ, а равно, если владѣлецъ никакихъ отъ себя предложеній не сдѣлаетъ, то Коммисія, по истребованіи отзывовъ крестьянъ, представляетъ Учредительному Комитету свое мнѣніе о способѣ вознагражденія ихъ за утраченное пользованіе сервитутами.

Ст. 6. Въ тѣхъ же случаяхъ, когда признанные за крестьянами сервитуты, хотя и могутъ быть возстановлены, но не иначе, какъ съ совершеннымъ разстройствомъ настоящаго хозяйства владѣльца, сему послѣднему предоставляется право предложить; или замѣнъ сервитутовъ другими сервитутами или вознагражденіе отводомъ въ собственность крестьянъ лѣсныхъ, либо другихъ участковъ земли, или же вознагражденіемъ инымъ способомъ. Во вся-

odniesienia się poprzedniego do Komitetu Urządzającego, rozstrzygają ostatecznie na zasadzie punktu 1 poz. 3 dodatkowego protokółu 27 posiedzenia Komitetu Urządzającego.

Art. 4. Postępowanie poprzedzającemi artykułami i uwagą wskazane co do spraw dotyczących zamian, stosuje się i do tych przypadków, kiedy na zasadzie artykułów 6 i 7 Ukazu z d. 19 Lutego (2 Marca) 1864 r, o urządzeniu włościan, należy powrócić włościanom osady i grunta, samowolnie i bez zamiany na inne odebrane im po wydaniu Ukazu z dnia 26 Maja (7 Czerwca) 1846 r., a tymczasem z powodu takich samych przeszkód okaże się zbyt utrudnionem powrócenie włościanom tych samych gruntów, które przez nich w czasie wydania powołanego Ukazu z r. 1846, zajmowane były.

Art. 5. Kiedy prawo włościan do służebności na mocy posiadanych przy rozpoznawaniu sprawy dowodów, uznane będzie za niewątpliwe i jeżeli przytem okaże się, że przywrócenie tych służebności, dla jakich bądź powodów, zupełnie jest niemożebnem, właściciel dóbr mocen będzie zaproponować wynagrodzenie włościan za utracone przez nich służebności, przez przydzielenie do ich uposażeń dodatkowych działków z gruntu dworskiego, lub w inny sposób.

Jeżeli Kommissya po należytem zbadaniu i wysłuchaniu wniosków włościan, uzna że zaproponowane warunki są odpowiednie stanowi rzeczy, wtedy decyzyą swą w tym przedmiocie w razie nie zgadzania się włościan na takową, przedstawi pod uznanie Komitetu Urządzającego.

Gdy zaś po rozpatrzeniu propozycyi właściciela okaże się, że takowe nie zapewniają dostatecznego dla włościan wynagrodzenia, lub gdy właściciel żadnych z swej strony nie poda propozycyj, Kommissya po ściągnieniu żądań i wniosków włościan, przedstawi Komitetowi Urządzającemu swoje opinię co do sposobu wynagrodzenia tychże włościan za utracony przez nich użytek ze służebności.

Art. 6. W takich zaś przypadkach, kiedy przywrócenie włościan do użytku z przyznanych im służebności mogłoby nastąpić, lecz nie inaczej jak z zupełnym rozstrojem teraźniejszego gospodarstwa właściciela; ten ostatni może zaproponować: albo zamianę tych służebności na inne służebności, albo wynagrodzenie włościan przez wydzielenie im na własność leśnych lub innych działków ziemi lub też przez wynagrodzenie ich w inny sposób.

комъ случаѣ, будутъ или не будутъ представлены владѣльцемъ предположенія, Коммисія, по надлежащемъ изслѣдованіи дѣла и истребованіи отзывовъ крестьянъ, представляетъ Учредительному Комитету свое мнѣніе, излагая въономъ: какіе сервитуты и какимъ образомъ могутъ быть замѣнены, какіе и за какое вознагражденіе могутъ быть отмѣнены, и какіе должны быть возстановлены.

Примѣчаніе. Правила, изложенныя въ статьяхъ 5 и 6 сего постановленія, относятся только къ тѣмъ сервитутамъ, которые или вовсе не могутъ быть возстановлены, или возстановленіе которыхъ повлечетъ за собою такое хозяйственное разстройство, какъ объяснено въ примѣчаніи къ пункту 2 статьи 119 постановленій Учредительнаго Комитета; но означенныя правила не распространяются на тѣ случаи, когда возстановленіе пользованія крестьянъ прежними сервитутами можетъ быть исполнено безъ таковаго совершеннаго разстройства помѣщичьяго хозяйства. Если Коммисія по крестьянскимъ дѣламъ признаетъ, что подлежащее обсужденію дѣло не подходитъ прямо подъ одинъ изъ случаевъ, опредѣленныхъ въ означенномъ постановленіи Учредительнаго Комитета (примѣч. къ пунк. 2 ст. 119), то Коммисія, на основаніи пунк. *ж* §§ 1 и 2 ст. 127 постановленій Учредительнаго Комитета, безотлагательно возстановляетъ сервитуты, безъ предварительнаго представленія о семъ въ Учредительный Комитетъ.

Ст. 7. Послѣдовавшія, на основаніяхъ, изложенныхъ въ предъидущихъ статьяхъ, представленія мѣстныхъ Коммисій по крестьянскимъ дѣламъ разрѣшаются окончательно Учредительнымъ Комитетомъ. Если же по какому либо изъ предусмотренныхъ въ предъидущихъ статьяхъ случаевъ состоится между владѣльцами и крестьянами соглашеніе, то Коммисіи по крестьянскимъ дѣламъ утверждаютъ таковыя сдѣлки своею властію окончательно, не представляя дѣла въ Учредительный Комитетъ.

Ст. 8. Участки земли, которыя поступятъ въ собственность крестьянъ, или:

а) по добровольной сдѣлкѣ владѣльца съ ними о вознагражденіи ихъ за незаконно произведенные обмѣны земель либо за отмѣненные сервитуты, или:

б) вслѣдствіе заявленнаго самой Коммисіи по крестьянскимъ дѣламъ согласія владѣльца на сдѣланное ему сею Коммисіею

W każdym atoli razie, czy właściciel propozycye swe przedstawi lub nie, Kommissya po należytem rozpoznaniu przedmiotu i po zbadaniu żądań włościan, przedstawia Komitetowi Urządzającemu swoje opinię wyjaśniając: które służebności i w jaki sposób mogą uledz zamianie, które i za jakiem wynogrodzeniem mogą być zniesione, a które powinny być przywrócone.

Uwaga. Przepisy zawarte w artykułach 5 i 6 niniejszego postanowienia odnoszą się tylko do tych służebności, które albo wcale nie mogą być przywrócone, albo przywrócenie których pociągnęłoby za sobą taki rozstrój gospodarstwa, jak to wyjaśniono w uwadze do punktu 2 pozycyi 119 postanowień Komitetu Urządzającego; wszakże przepisy rzeczone nie stosują się do takich przypadków, kiedy przywrócenie włościan do poprzedniego użytku ze służebności może nastąpić bez takiego zupełnego rozstroju gospodarstwa dworskiego. Jeżeli Kommissya Spraw Włościańskich uzna, że przychodząca pod rozpoznanie sprawa, nie odpowiada wprost jednemu z przypadków oznaczonych w powołanem postanowieniu Komitetu Urządzającego (uwaga do p: 2. poz: 119), w takim razie taż Kommissya stosownie do punktu *g* §§ 1 i 2° poz. 127 postanowień Komitetu Urządzającego, bezzwłocznie przywraca służebność, bez poprzedniego przedstawienia tego przedmiotu Komitetowi Urządzającemu.

Art. 7. Przedstawienia miejscowych Kommissyj Spraw Włościańskich, czynione na zasadach wskazanych w poprzedzających artykułach, rozstrzygane będą ostatecznie w Komitecie Urządzającym. Jeżeli zaś w jakim bądź z przewidzianych poprzedzającemi artykułami przypadków, nastąpi dobrowolna pomiędzy właścicielami a włościanami ugoda, Kommissye Spraw Włościańskich mocą swej władzy zatwierdzają ostatecznie takowe układy, bez przedstawienia tego przedmiotu Komitetowi Urządzającemu.

Art. 8. Działki ziemi, które przejdą na własność włościan czy to w skutek:

a) dobrowolnego pomiędzy włościanami a właścicielem układu o wynagrodzenie ich za nieprawnie uskutecznioną zamianę gruntów, lub za zniesione służebności, czy też:

b) w skutek zadeklarowania właściciela złożonego Kommissyi Spraw Włościańskich, że zgadza się na zrobioną mu przez tę Kom-

предложеніе относительно таковаго вознагражденія, принимаются въ ликвидаціонную оцѣнку, на одинаковыхъ съ прочими землями основаніяхъ, если только означенныя сдѣлки и соглашенія послѣдуютъ до окончательнаго утвержденія ликвидаціонной табели имѣнія; въ прочихъ же случаяхъ, участки земли, которые, на основаніи настоящихъ правилъ, предоставлены будутъ въ собственность крестьянъ въ вознагражденіе за обмѣненныя земли ихъ надѣла или за отошедшіе отъ нихъ сервитуты, не включаются въ ликвидаціонную оцѣнку.

Исполненіе настоящаго постановленія, которое должно быть внесено въ Дневникъ Законовъ, возлагается на Коммиссіи по крестьянскимъ дѣламъ.

Состоялось въ Варшавѣ, въ засѣданіи Учредительнаго Комитета, 8 (20) Мая 1865 года.

Предсѣдатель, Намѣстникъ-Генералъ Адъютантъ,
(подписано) *Графъ Бергъ.*

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,
(подписано) *Я. Соловьевъ.*

missyję propozycję względem takiego wynagrodzenia,— przyjmowane będą do likwidacyjnego oszacowania na takich samych jak inne grunta zasadach, jeżeli tylko wspomnione układy i ugody nastąpią przed ostatecznem zatwierdzeniem tabelli likwidacyjnej dóbr; w innych zaś razach, działki ziemi, które na zasadzie niniejszych przepisów, przyznane zostaną na własność włościan, jako wynagrodzenie za zamienione grunta ich uposażeń, lub za odjęte im służebności, do oszacowania likwidacyjnego włączane nie będą.

Wykonanie niniejszego postanowienia, które w Dzienniku Praw zamieszczonem być ma, porucza się Kommissyjom Spraw Włościańskich.

Działo się w Warszawie, na posiedzeniu Komitetu Urządzającego, dnia 8 (20) Maja 1865 roku.

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,
(подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Za zgodność:
Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, *Wosiński.*

P. o. Dyrektora Kancellaryi, *Wł. Holewiński*

Dzień ogłoszenia dnia 8 (20) Sierpnia 1865 roku.

Указъ Совѣту Управленія Нашего Царства Польскаго.

Оцѣняя свыше полувѣковую службу Дѣйствительнаго Статскаго Совѣтника Фонъ-Смитта и особыя заслуги, оказанныя имъ въ царствованіе двухъ въ Бозѣ почивающихъ Императоровъ Александра I, и Николая I, равно многотрудную и полезную дѣятельность его, какъ превосходнаго писателя,— по представленію Намѣстника Нашего въ Царствѣ Польскомъ, постановили Мы и постановляемъ:

Ст. 1. Всемилостивѣйше жалуемъ наслѣдникамъ Дѣйствительнаго Статскаго Совѣтника Фонъ-Смитта въ полную и неограниченную собственность, въ вѣчное и потомственное владѣніе и съ безусловнымъ правомъ распоряжаться по своей волѣ, казенный фольварокъ Антоновъ, съ дворовою въ предѣлахъ онаго пропинаціею, Августовской губерніи, въ Маріампольскомъ уѣздѣ состоящій, съ такими правами и обязанностями, какими пользуется казна.

Ст. 2. Изъ цѣнности сего фольварка, опредѣленной въ 53,188 руб. должны быть вычтены:

а) 40,000 руб. въ видѣ капитала, соотвѣтствующаго годовому доходу по 2,000 руб., пожалованному Нами покойному Дѣйствительному Статскому Совѣтнику Фонъ-Смитту;

б) долгъ Земскому Кредитному Обществу въ той суммѣ, какая, по соглашенію съ Управленіями Земскаго Кредитнаго Общества останется за фольваркомъ Антоновъ въ непогашенномъ еще количествѣ изъ ссуды, на все Антоновское имѣніе произведенной;

в) цѣнность той земли, какая можетъ отойдти отъ фольварка Антонова въ надѣлъ, находящемуся въ ономъ безземельному населенію.

Съ остальной же оцѣночной суммы наслѣдники Фонъ-Смитта будутъ платить казнѣ 5% интереса и 2% на погашеніе оной.

Ст. 3. Пожалованные владѣльцы обязаны удовлетворять всѣ подати и повинности, какъ нынѣ на фольваркѣ Антоновѣ лежащія, такъ и тѣ, которыя впредь могутъ быть установлены.

Ст. 4. Правительственная Коммисія Финансовъ должна заключить актъ съ наслѣдниками Фонъ-Смитта и переписать въ ипотекѣ право собственности сего фольварка на ихъ имя.

Ukaz do Rady Administracyjnej Naszego Królestwa Polskiego.

Oceniając przeszło półwiekową służbę Rzeczywistego Radcy Stanu Fon-Schmidta, i szczególne zasługi, położone przez niego pod panowaniem dwóch w Bogu spoczywających Cesarzów: Alexandra I i Mikołaja I, tudzież mozolną i pożyteczną działalność jego, jako pisarza znakomitego, — na przedstawienie Namiestnika Naszego w. Królestwie Polskiem, postanowiliśmy i stanowiemy:

Art. 1. Sukcessorom Rzeczywistego Radcy Stanu Fon-Schmidta, Najmiłościwiej nadajemy na zupełną i nieograniczoną własność, w wieczne i dziedziczne posiadanie, oraz z bezwarunkowem prawem rozrządzania podług swej woli, folwark Rządowy Antonów, z propinacją dworską w granicach onegoż, w gubernji Augustowskiej, powiecie Marjampolskim położony, z temi prawami i obowiązkami, jakie służą Skarbowi.

Art. 2. Z wartości tego folwarku, oznaczonej na rsr. 53,188 ma być potrącone:

a) rsr. 40,000, jako kapitał, odpowiadający rocznemu dochodowi po rs. 2,000, nadanemu przez Nas ś. p. Rzeczywistemu Radcy Stanu Fon-Schmidtowi;

b) dług Towarzystwu Kredytowemu Ziemskiemu, w takiej summie, jaka po porozumieniu się z Władzami tegoż Towarzystwa ciążyć będzie folwark Antonów, z nieumorzonej jeszcze cyfry pożyczki, zaciągniętej na całe dobra Antonów;

c) wartość gruntów, jakie mogą być wydzielone z folwarku Antonów, na uposażenie znajdującej się w tymże folwarku ludności bezrolnej..

Od pozostałej zaś summy szacunkowej sukcessorowie Fon-Schmidta płacić będą Skarbowi 5% na procent i 2% na amortyzację.

Art. 3. Obdarowani właściciele obowiązani są ponosić wszelkie podatki i ciężary, tak obecnie do folwarku Antonów przywiązane, jako też i w przyszłości ustanowić się mogące.

Art. 4. Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu ma zawrzeć akt z sukcessorami Fon-Schmidta i przepisać w hypotece na imie ich tytuł własności rzeczonego folwarku.

Ст. 5. Издержки по составленію акта, по переписанію права собственности и по передачѣ имѣнія, уплачиваются пожалованными лицами.

Ст. 6. Исполненіе настоящаго Указа, который долженъ быть внесенъ въ Дневникъ Законовъ, повелѣваемъ Совѣту Управленія возложить на Правительственную Коммисію Финансовъ.

(подписалъ) „АЛЕКСАНДРЪ."

Въ Царскомъ Селѣ 18 (30) Мая 1865 г.

Art. 5. Wydatki na sporządzenie aktu, przepisanie tytułu własności, tradycję dóbr, poniosą osoby obdarowane.

Art. 6. Wykonanie niniejszego Ukazu, który w Dzienniku Praw zamieszczony być ma, Rada Administracyjna Królestwa poruczy Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu.

przez Cesarza i Króla, Minister Sekretarz Stanu,
(podpisano) *W. Płatonow.*

Zgodno z oryginałem:
P. o. Sekretarza Stanu, (podpisano) *A. Zaborowski.*

Za zgodność:
Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, *Wosiński.*

P. o. Dyrektora Kancellaryi, *Wł. Holewiński.*

Dzień ogłoszenia dnia 8 (20) Sierpnia 1865 roku.

По Указу Его Величества

АЛЕКСАНДРА II-го,

Императора и Самодержца Всероссійскаго, Царя Польскаго,

и проч., и проч., и проч.

Намѣстникъ Царства.

Постановленіемъ отъ 28 ноября (10 декабря) 1864 года, мною, на основаніи Высочайше предоставленной мнѣ власти, предписано было всю монашествующую братію изъ четырехъ упраздненныхъ въ Царствѣ Польскомъ Васильянскихъ монастырей сосредоточить въ Варшавскій Греко-Уніатскій монастырь.

Въ видахъ прочнаго обезпеченія существованія сего монастыря, признавая нынѣ необходимымъ утвердить постоянное штатное для него содержаніе, а равно и самый порядокъ его управленія, съ Высочайшаго Его Императорскаго и Царскаго Величества соизволенія, постановляю слѣдующее:

Ст. 1. Приложенныя къ сему постановленію правила о способахъ содержанія и порядкѣ управленія Варшавскаго Греко-Уніатскаго монастыря, симъ утверждаются.

Ст. 2. Постановленіе сіе и правила должны быть немедленно внесены въ Дневникъ Законовъ. Безотлагательное исполненіе ихъ возлагается на всѣ подлежащія въ Царствѣ вѣдомства.

Намѣстникъ Царства, Генералъ-Адъютантъ,
(подписалъ) *Графъ Бергъ.*

С.-Петербургъ 2 (14) іюня 1865 года.

W Imieniu Najjaśniejszego

ALEXANDRA II-go,

Cesarza i Samowładcy Wszech Rossyi, Króla Polskiego,

etc., etc., etc.

Namiestnik Królestwa.

Postanowieniem z dnia 28 Listopada (10 Grudnia) 1864 r. na zasadzie Najwyższej udzielonej mi Władzy, przezemnie poleconem było, aby wszyscy bracia zakonni ze zniesionych w Królestwie Polskiem czterech Klasztorów Bazyljańskich, połączeni zostali w Warszawskim Greko-Unickim Klasztorze.

W celu trwałego zabezpieczenia bytu tego Klasztoru, uznając obecnie za konieczne zapewnić dla niego stałe etatowe utrzymanie, tudzież sam sposób zarządu onego, z Najwyższego Jego Cesarsko-Królewskiej Mości zezwolenia, postanawiam co następuje:

Art. 1. Dołączone do niniejszego postanowienia przepisy o środkach utrzymania i sposobie zarządu Warszawskiego Klasztoru Greko-Unickiego, niniejszem zatwierdzone zostają.

Art. 2. Postanowienie to i przepisy niezwłocznie w Dzienniku Praw zamieszczone być winny. Natychmiastowe ich wykonanie wszystkim właściwym Władzom Królestwa porucza się.

Dan w Petersburgu, dnia 2 (14) Czerwca 1865.

Namiestnik Królestwa, Jenerał-Adjutant,
(podpisano) *Графъ Бергъ.*

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,
(подписано) *Я. Соловьевъ.*

Za zgodność:
Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, *Wosiński.*

P. o. Dyrektora Kancellaryi, *Wł. Holewiński.*

Dzień ogłoszenia dnia 8 (20) Sierpnia 1865 roku.

ПРАВИЛА

о способахъ содержанія и порядкѣ управленія Варшавскаго Греко-Уніатскаго монастыря.

ГЛАВА 1-ая.

О способахъ содержанія Варшавскаго Греко-Уніатскаго монастыря.

§ 1. Въ Варшавскомъ Греко-Уніатскомъ монастырѣ полагается по штату четырнадцать монашествующихъ лицъ; въ число штатныхъ лицъ полагается настоятель и вся братія.

§ 2. На содержаніе Варшавскаго Греко-Уніатскаго монастыря и положенныхъ въ немъ по штату четырнадцати монашествующихъ лицъ отпускается, ежегодно изъ казны Царства по 1750 рублей.

§ 3. Если въ Варшавскомъ монастырѣ не оказалось бы въ дѣйствительности полнаго числа положенныхъ въ ономъ по штату монашествующихъ лицъ, то отпускаемая по § 2-му изъ казны на таковой монастырь ежегодная сумма уменьшается на сто рублей серебромъ на каждое недостающее лицо, доколѣ открывшаяся вакансія не будетъ замѣщена.

§ 4. На содержаніе при церкви Варшавскаго Греко-Уніатскаго монастыря 6-ти пѣвчихъ отпускается изъ казны Царства 900 рублей.

Примѣчаніе. Пѣвчимъ симъ отводятся квартиры въ монастырскомъ зданіи.

§ 5. Монастырская прислуга состоитъ изъ екклесіарха для услуженія въ церкви и необходимаго числа домашнихъ служителей. Содержаніе сей прислуги обезпечивается источникомъ, указаннымъ въ § 7.

§ 6. Въ пользу Варшавскаго Греко-Уніатскаго монастыря обращаются сполна какъ доходъ, взимаемый за совершеніе церковныхъ требъ, такъ и производимые въ монастырской церкви въ пользу оной сборы. Доходы сіи употребляются на покрытіе расходовъ, необходимыхъ для отправленія богослуженія, и затѣмъ излишекъ обращается на поддержаніе монастырскаго зданія и храма.

PRZEPISY

O środkach utrzymania i sposobie Zarządu Warszawskiego klasztoru Greko-Unickiego.

ROZDZIAŁ I-szy.

O środkach utrzymania klasztoru Greko-Unickiego w Warszawie.

§ 1. W Warszawskim klasztorze Greko-Unickim oznacza się etatowo czternaście osób stanu zakonnego; do liczby etatowych zaliczają się: przełożony oraz wszyscy bracia.

§ 2. Na utrzymanie Warszawskiego Greko-Unickiego klasztoru i oznaczonych dlań etatem czternastu osób stanu zakonnego, corocznie udzielaną będzie ze Skarbu Królestwa summa rs. 1750.

§ 3. Gdyby w klasztorze Warszawskim nie było rzeczywiście kompletnej liczby osób stanu zakonnego, etatem oznaczonej, udzielany w myśl § 2 ze Skarbu coroczny fundusz na tenże klasztor, zmniejszony być ma w stosunku po rs. sto na każdą brakującą osobę, aż do czasu, dopóki opróżnione miejsce zajęte nie zostanie.

§ 4. Na utrzymanie przy Cerkwi Warszawskiego Greko-Unickiego klasztoru 6-ciu śpiewaków, udziela się ze Skarbu Królestwa rs. 900.

Uwaga. Dla śpiewaków tych przeznaczają się pomieszkania w zabudowaniu klasztornem.

§ 5. Służba klasztorna składać się będzie z Cerkiewnego do posługi w Cerkwi, i z koniecznej liczby służących domowych Utrzymanie tej służby zabezpieczone będzie ze źródła w § 7-m wskazanego.

§ 6. Na korzyść Warszawsko - Greko - Unickiego klasztoru obracane być mają całkowicie tak dochody pobierane za spełnianie obrzędów religijnych, jakoteż składki w Cerkwi klasztornej na jej korzyść zbierane. Dochody te używane będą na pokrycie koniecznych wydatków na odprawianie nabożeństwa, przewyżka zaś obracaną będzie na utrzymanie budowli klasztornej i Cerkwi.

§ 7. Зданіе, при монастырѣ находящееся, остается и на будущее время въ монастырскомъ пользованіи, за исключеніемъ лишь нѣкоторыхъ частей онаго, особымъ постановленіемъ, обращенныхъ на потребности Народнаго Просвѣщенія въ Варшавѣ. Доходы съ монастырскаго дома получаемые, обращаются на поддержаніе зданія въ исправности, а равно на содержаніе служителей и прочія монастырскія нужды.

§ 8. Суммы, слѣдующія, въ силу статей 2 и 4-й на содержаніе обители и монашествующихъ лицъ, отпускаются изъ тѣхъ источниковъ, которые на сей предметъ предназначены статьею 13-го постановленія Намѣстника Царства 28 ноября (10 декабря) 1864 года. Суммы эти отпускаются по третямъ года впередъ, изъ Главнаго Казначейства, по особому каждый разъ распоряженію Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ дѣлъ.

§ 9. Во вниманіе къ тѣмъ затрудненіямъ, съ коими было-бы сопряжено представленіе въ Высшую Счетную Палату установленной отчестности о штатныхъ суммахъ, Начальство монастырское освобождается отъ сей обязанности. Въ замѣнъ сего ежегодный отчетъ обо всѣхъ монастырскихъ доходахъ и расходахъ (въ томъ числѣ и доходахъ, поступающихъ съ монастырскаго дома), представляется чрезъ Епархіальное Начальство, для ревизіи и повѣрки, Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ, которая наблюдаетъ въ особенности какъ за исправнымъ содержаніемъ монастырскихъ зданій и правильною отдачею излишней части оныхъ въ наемъ, такъ и затѣмъ, чтобы сумма, отпускаемая изъ казны на основаніи статьи 4-й, не была обращаема на посторонніе предметы.

ГЛАВА II-я.

О порядкѣ подчиненія Варшавскаго Греко-Уніатскаго монастыря Епархіальному Начальству и вообще духовной власти.

§ 10. На основаніи 2-й статьи постановленія Намѣстника Царства отъ 28 ноября (10 декабря) 1864 г., Варшавскій Греко-Уніатскій монастырь подчиняется вполнѣ Холмскому Епархіальному Начальству. Употребленіе монашествующихъ на службу въ пользу церкви и другія главныя распоряженія по обители зависятъ отъ Епархіальнаго Начальства, сообразно съ каноническими правилами Греко-Уніатской Церкви и безъ нарушенія законовъ и постановленій гражданской власти.

§ 7. Zabudowania klasztorne pozostają i nadal w użytkowaniu klasztoru, z wyjątkiem jedynie niektórych ich części, które w skutek oddzielnego postanowienia, przeznaczone zostały na potrzeby Oświecenia Publicznego w Warszawie. Dochody z domu klasztornego otrzymywane, obracane będą na utrzymanie budowli w należytym stanie, oraz na utrzymanie służby i inne potrzeby klasztorne.

§ 8. Fundusz przypadający z mocy art. 2-go i 4-go na utrzymanie klasztoru i osób stanu zakonnego, udzielany będzie z tych źródeł, które na ten cel wskazane zostały art. 13-ym postanowienia Namiestnika Królestwa z dnia 28 Listopada (10 Grudnia) 1864 r.

Fundusz takowy udzielany będzie co cztery miesiące z góry z kassy Głównej, za oddzielnem na każdy raz rozporządzeniem Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych.

§ 9. Ze względu na trudności, z jakiemi byłoby połączone przedstawianie Najwyższej Izbie Obrachunkowej przepisanych rachunków z funduszu etatowego, zwierzchność klasztorna zostaje uwolnioną od tego obowiązku. Natomiast coroczny obrachunek z wszelkich dochodów i wydatków klasztornych, (w tej liczbie i dochodów wpływających z domu klasztornego) przedstawiany będzie przez Zwierzchność Dyecezjalną do rewizyi i sprawdzenia Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych, która czuwać ma w szczególności tak nad należytem utrzymaniem zabudowań klasztornych i regularnem wynajmowaniem zbywającej ich części, jako też nad tem, aby fundusz ze Skarbu na mocy art. 4-go udzielany, nie był obracany na przedmioty postronne.

ROZDZIAŁ II-gi.

O sposobie podlegania Warszawskiego Greko-Unickiego klasztoru Zwierzchności Dyecezjalnej i władzy Duchownej w ogólności.

§ 10. Na zasadzie art. 2-go postanowienia Namiestnika Królestwa z dnia 28 Listopada (10 Grudnia) 1864 r., Warszawski Greko-Unicki klasztor podlegać będzie w zupełności Chełmskiej Zwierzchności Dyecezjalnej. Użycie zakonników do służby cerkiewnej, oraz inne główne rozporządzenia względem klasztoru zależą od Zwierzchności Dyecezjalnej, zgodnie z przepisami kanonicznemi obrządku Greko-Unickiego i bez naruszenia praw i postanowień Władzy Cywilnej.

§ 11. За подчиненіемъ Варшавскаго Греко-Уніатскаго монастыря Холмскому Епархіальному Начальству, всякая зависимость монастыря и монашествующихъ отъ орденскихъ властей, въ Царствѣ или внѣ онаго пребывающихъ, отмѣняется навсегда и воспрещаются всякаго рода сношенія монашествующаго духовенства съ таковыми властями. Вмѣстѣ съ тѣмъ, существовавшее доселѣ въ Царствѣ званіе орденскихъ монашескихъ провинціаловъ на всегда упраздняется.

§ 12. Монастырь управляется по его правиламъ и уставу поколику сіи правила и уставы сообразны съ общими о духовенствѣ государственными узаконеніями и съ гражданскими постановленіями. Епархіальное и монастырское начальства строго наблюдаютъ, чтобы чинъ богослуженія въ монастырской церкви и весь порядокъ церковный были охранены отъ введенія какихъ-либо чуждыхъ обычаевъ, несвойственныхъ обряду Греко-Уніатскаго исповѣданія.

§ 13. Съ подчиненіемъ монастыря Холмскому Епископу, упраздняются существовавшій доселѣ монастырскій капитулъ и всѣ безъ изъятія соединенныя съ таковымъ порядкомъ должности дефиниторовъ, кустошей и т. п.

§ 14. Мѣстное Управленіе монастыря ввѣряется настоятелю избираемому Епископомъ съ утвержденія Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ дѣлъ. Лице сіе есть непосредственный блюститель всего въ монастырѣ порядка.

§ 15. Въ помощь настоятелю назначаются, также Холмскимъ Епископомъ, съ утвержденія Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ дѣлъ, помощникъ и казначей.

§ 16. Время продолженія служенія настоятеля, его помощника и казначея не опредѣляется особымъ срокомъ.

§ 17. Настоятель, управляя монастыремъ по правиламъ, означеннымъ въ § 12, содержитъ подчиненныхъ своихъ въ надлежащемъ порядкѣ и повиновеніи. Употребленіе тѣлесныхъ наказаній воспрещается.

§ 18. Настоятель завѣдываетъ также и распоряжается предоставленными обители доходами и монашескимъ хозяйствомъ, подъ наблюденіемъ Епархіальнаго Управленія.

§ 19. При вступленіи въ управленіе монастыремъ, настоятель обязанъ принять на свою отвѣтственность движимое и недвижимое имущество монастыря и вписать оное въ шнуровую книгу. При оставленіи должности, лица сіи сдаютъ означенное имущество своимъ преемникамъ по описи.

§ **11.** Obok oddania Warszawskiego Greko-Unickiegó klasztoru w podległość Zwierzchności Dyecezjalnej Chełmskiej, wszelka zależność klasztoru i zakonników od zwierzchników zakonnych w Królestwie lub za granicą onego przebywających uchyla się na zawsze i wszelkie stosunki duchowieństwa zakonnego z temiż zwierzchnikami wzbronione zostają. Zarazem istniejąca dotychczas w Królestwie godność prowincyałów zakonu, znosi się na zawsze.

§ **12.** Klasztor zarządzany będzie podług swych przepisów i ustaw o ile przepisy te i ustawy zgodne są z ogólnemi państwowemi przepisami o Duchowieństwie i z postanowieniami cywilnemi. Zwierzchność tak Dyecezyalna jako i zakonna, ściśle pilnować ma, aby Rytuał Obrzędów w Cerkwi klasztornej, oraz cały porządek Cerkiewny były uchronione od wprowadzania jakichbądź obcych zwyczajów niewłaściwych obrządkowi Greko-Unickiemu.

§ **13.** Z oddaniem klasztoru pod zwierzchnictwo Biskupa Chełmskiego, znosi się: istniejąca dotychczas kapituła klasztorna i wszelkie bez wyjątku połączone z takowem urządzeniem godności definitorów, kustoszów i t. p.

§ **14.** Miejscowy zarząd klasztoru powierza się przełożonemu z wyboru Biskupa, za potwierdzeniem przez Kommissyę Rządową Spraw Wewnętrznych i Duchownych. Osoba ta będzie bezpośrednio czuwać nad całym porządkiem w klasztorze.

§ **15.** Do pomocy przełożonemu wyznacza także Biskup Chełmski, za potwierdzeniem Kommissyi Spraw Wewnętrznych i Duchownych, pomocnika i kassyera.

§ **16.** Na trwanie służby przełożonego, pomocnika i kassjera, nie oznacza się osobnego terminu.

§ **17.** Przełożony zarządzając klasztorem podług przepisów wskazanych w art. 12-m, utrzymuje między swymi podwładnymi należyty porządek i posłuszeństwo. Użycie kary cielesnej jest wzbronionem.

§ **18.** Przełożony zawiaduje również i rozporządza oddanemi klasztorowi dochodami, oraz gospodarstwem klasztornem pod kontrollą Zarządu Dyecezyalnego.

§ **19.** Przy objęciu zarządu klasztoru, przełożony obowiązanym jest przyjąć na swoją odpowiedzialność, ruchomy i nieruchomy majątek klasztoru i wpisać takowy do księgi sznurowej. Zaprzestając dalszego pełnienia swych obowiązków, osoby te powinny zdać swym następcom wspomniony majątek według spisu-

§ 20. Если бы настоятель, сверхъ чаянія, не вписалъ въ шнуровую книгу всѣхъ принятыхъ имъ церковныхъ или монастырскихъ доходовъ, или растратилъ ихъ не на нужды обители и братіи, то казначей немедленно, подъ своею отвѣтственностію, доноситъ о томъ Епархіальному Начальству.

ГЛАВА III-я.

О подчиненіи монастыря надзору гражданской власти.

§ 21. Въ Греко-Уніатскій Варшавскій монастырь вступаютъ коренные и временные жители Царства Польскаго Греко-Уніатскаго исповѣданія, безъ различія состояній, съ разрѣшенія гражданской власти и Епархіальнаго Начальства, которые при семъ наблюдаютъ, чтобы поведеніе лица вступающаго въ монашество, соотвѣтствовало важности духовнаго сана, и чтобы при томъ ко вступленію въ монашество не было никакихъ, по установленіямъ церкви или по гражданскому закону, препятствій.

Примѣчаніе. Въ существующее при монастырской церкви братство Св. Онуфрія допускаются членами лишь лица Греко-Уніатскаго исповѣданія.

§ 22. Желающій вступить въ монастирь обращается о томъ съ просбою въ Греко-Уніатское Управленіе, съ приложеніемъ къ оной свидѣтельствъ, о рожденіи, крещеніи и принадлежности къ Греко-Уніатскому исповѣданію.

§ 23. По принятіи прошенія, Греко-Уніатское Управленіе собираетъ по оному надлежащія свѣдѣнія и удостовѣряется въ томъ:

а) что проситель не обвиняется ни въ какихъ преступныхъ дѣйствіяхъ;

б) что онъ не связанъ брачными узами;

в) что вступленію въ монастырь не можетъ препятствовать рекрутская повинность;

г) что лице желающее вступить въ монастырь, имѣетъ не менѣе 24-хъ лѣтъ отъ роду, и

д) что вступающій въ монастырь окончилъ курсъ наукъ въ Холмской Греко-Уніатской Семинаріи, или, по крайней мѣрѣ, выдержалъ въ оной надлежащее испытаніе въ языкахъ русскомъ и славянскомъ и въ чинѣ Греко-Уніатскаго богослуженія.

§ 24. Собравъ всѣ означенныя въ § 23 свѣдѣнія, Греко-

§ 20. Jeżeliby przełożony, nad wszelkie spodziewanie, nie wpisał do księgi sznurowej wszystkich pobranych przez niego dochodów cerkiewnych lub klasztornych, albo też obrócił takowe nie na potrzeby klasztoru i braci zakonnej, kassjer pod własną odpowiedzialnością obowiązany jest o tém niezwłocznie donieść Zwierzchności Dyecezyalnej

ROZDZIAŁ III-ci.

O podleganiu klasztoru nadzorowi Władzy Cywilnej.

§ 21. Do Warszawskiego Greko-Unickiego klasztoru wstępować mogą stali i czasowi mieszkańcy Królestwa Polskiego, obrządku Greko-Unickiego bez różnicy stanu, za dozwoleniem Władzy Cywilnej i Zwierzchności Dyecezyalnej, które przytém przestrzegać będą, aby prowadzenie się osoby wstępującej do zakonu odpowiadało powadze godności duchownej i aby prócz tego przeciwko wstąpieniu do zakonu, ze względów na ustawy cerkiewne lub na prawo cywilne, żadne nie zachodziły przeszkody.

Uwaga. Członkami istniejącego przy Cerkwi klasztornej bracwa S-go Onufrego, mogą być jedynie osoby obrządku Greko-Unickiego.

§ 22. Pragnący wstąpić do klasztoru, podać ma w tym celu prośbę do Zarządu Greko-Unickiego, z załączeniem przy takowej świadectw: urodzenia, chrztu, i należenia do obrządku Greko-Unickiego.

§ 23. Po przyjęciu prośby Zarząd Greko-Unicki zbierze odpowiednie w tej mierze wiadomości i przekona się:

a) że proszący nie jest obwiniony o żadne czyny przestępne;

b) że nie pozostaje w związkach małżeńskich;

c) że wstąpienie do klasztoru nie może być tamowane z powodu zaciągu wojskowego.

d) że osoba mająca zamiar wstąpić do klasztoru, ma nie mniej nad 24 lata wieku, i

e) że wstępujący do klasztoru ukończył kurs nauk w Chełmskiém Greko-Unickiém Seminaryum, lub przynajmniej, że złożył tamże dostateczny egzamen z języków ruskiego i sławiańskiego, oraz ze znajomości Rytuału obrządku Greko-Unickiego.

§ 24. Po zebraniu wszystkich wiadomości w § 23 wskaza-

Уніатское Управленіе постановляетъ, по ходатайству просителя, свое заключеніе и представляетъ оное въ Правительственную Коммисію Внутреннихъ и Духовныхъ дѣлъ, прилагая къ своему представленію упомянутые документы, а равно свѣдѣнія о наличномъ числѣ монаховъ и новиціевъ въ обители.

§ **25.** Правительственная Коммисія Внутреннихъ и Духовныхъ дѣлъ получивъ представленіе Греко-Уніатскаго Управленія и удостовѣрившись въ неимѣніи, со стороны гражданской власти, препятствій ко вступленію просителя въ монастырь, сносится съ мѣстнымъ Епархіальнымъ начальствомъ и спрашиваетъ формальнаго удостовѣренія его въ томъ, что съ духовной стороны не встрѣчается препятствій къ принятію въ обитель новаго послушника. По полученіи сего удостовѣренія, Правительственная Коммисія разрѣшаетъ просителю вступленіе въ монастырь и даетъ о семъ знать Епархіальному Епископу и Варшавскому Губернатору, предписывая при семъ наблюсти, чтобы торжественные обѣты не были произносимы вступающими въ монашество прежде достиженія ими 30-и лѣтняго возраста.

§ **26.** Дабы окружить всѣми необходимыми предосторожностями торжественные монашеские обѣты произносимые при окончательномъ поступленіи въ монашество, постановляется, что обѣты сіи должны быть произносимы неиначе, какъ въ присутствіи лицъ, отряжаемыхъ отъ духовнаго начальства и двухъ депутатовъ назначенныхъ Греко-Уніатскимъ Управленіемъ, въ качествѣ свидѣтелей со стороны гражданской власти. Обѣты, произносимые безъ соблюденія сей необходимой формальности, не признаются дѣйствительными.

§ **27.** Такъ какъ монастырь и монашествующіе въ немъ лица вполнѣ обезпечиваются отпускаемымъ отъ Правительства на ихъ содержаніе ежегоднымъ штатнымъ окладомъ и денежнымъ пособіемъ, то за симъ воспрещается собираніе монашествующими лицами милостыни, или такъ называемая квеста, въ отдаленныхъ отъ обители мѣстахъ, какъ отвлекающая монашествующихъ отъ благочестивыхъ упражненій и подающая поводъ къ злоупотребленіяхъ и соблазнамъ. Таковый сборъ милостыни допускается лишь въ стѣнахъ самой обители.

§ **28.** Не дозволяется свѣтскимъ Греко-Уніатскимъ священникамъ собираться въ монастырь для такъ называенхъ реколекцій, конгрегацій и другихъ тому подобныхъ сборищъ, безъ особеннаго на то разрѣшенія Правительственной Коммисіи Внутрен-

nych, Zarząd Greko-Unicki, wydaje co do prośby podającego swoją opinję i przedstawia takową Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych, dołączając do tego przedstawienia wspomnione dowody; tudzież wiadomość o liczbie znajdujących się w klasztorze zakonników i nowicyuszów.

§ **25.** Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Duchownych po otrzymaniu przedstawienia Zarządu Greko-Unickiego i po przekonaniu się, że ze strony Władzy Cywilnej żadne przeszkody przeciwko wstąpieniu proszącego do klasztoru nie zachodzą, odniesie się do miejscowej Zwierzchności Dyecezyalnej, o udzielenie formalnego zaświadczenia, że ze strony duchownej nie ma żadnych przeszkód przeciwko przyjęciu nowego do klasztoru nowicyusza.

Po otrzymaniu takowego zaświadczenia, Kommissya Rządowa dozwoli proszącemu wstąpić do klasztoru i zawiadomi o tém Biskupa Dyecezyalnego oraz Gubernatora Warszawskiego, polecając przytém dopilnowanie, aby wstępujący do klasztoru nie wykonywali ślubów uroczystych przed dojściem do 30-tu lat wieku.

§ **26.** W celu zachowania wszelkiej możliwej ostrożności co do uroczystych ślubów zakonnych, wykonywanych przy ostateczném wstąpieniu do zakonu, postanowioném zostaje, że śluby te wykonywane być winny nie inaczej, jak w obecności osób przez zwierzchność duchowną wyznaczonych, oraz dwóch deputatów wydelegowanych przez Zarząd Greko-Unicki w harakterze świadków ze strony Władzy Cywilnej. Śluby, wykonywane bez zachowania tej koniecznej formalności, za ważne uważane nie będą.

§ **27.** Ponieważ byt klasztoru i znajdujących się w takowym osób stanu zakonnego, jest w zupełności zabezpieczony udzielonym przez Rząd na ich utrzymanie corocznym etatowym funduszem i zasiłkiem pieniężnym, przeto zbieranie jałmużny przez osoby stanu zakonnego, czyli tak zwana kwesta w miejscach od klasztoru oddalonych, jako odwodząca zakonników od pobożnych ćwiczeń i dająca powód do nadużyć i zgorszenia, zostaje wzbronioną.

Takowe zbieranie jałmużny dozwala się tylko w murach samego klasztoru.

§ **28.** Księżom świeckim obrządku Greko-Unickiego wzbronioném jest zgromdzanie się w klasztorze, na tak nazwane rekolekcye, kongregacye, oraz inne tym podobne zebrania, bez szczegółowego zezwolenia na to Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych

нихъ и Духовныхъ дѣлъ; сборища же римско-католическихъ ксендзовъ въ монастырѣ вовсе не допускаются.

§ 29. Монастырское Начальство заранѣе извѣщаетъ мѣстную полицію о всѣхъ монастырскихъ праздникахъ, по случаю которыхъ богомольцы стекаются въ обитель съ набожною цѣлью, дабы гражданская власть могла, съ своей стороны, наблюсти за надлежащимъ соблюденіемъ полицейскаго порядка.

§ 30. Монастырское Начальство обязано немедленно увѣдомить Греко-Уніатское Управленіе о всякой перемѣнѣ въ личномъ составѣ обители. Въ Греко-Уніатскомъ же Управленіи ведется точный списокъ какъ монаховъ, такъ послушниковъ и прислуги монастырской.

§ 31. Настоятелямъ монастыря вмѣняется въ обязанность строжайше наблюдать, чтобы монашествующія лица не дозволяли себѣ ничего противнаго существующимъ законамъ, постановленіямъ и распоряженіямъ Правительственныхъ властей и не принимали никакого участія въ дѣйствіяхъ, могущихъ нарушить порядокъ и общественное спокойствіе.

§ 32. Каждое монашествующее лице обязано имѣть при себѣ легитимаціонную книжку съ точнымъ обозначеніемъ всѣхъ необходимыхъ о немъ свѣдѣній. Форма таковыхъ книжекъ будетъ установлена Правительственною Коммисіею Внутреннихъ и Духовныхъ дѣлъ. Паспорты на отлучки изъ монастыря выдаются монашествующимъ съ разрѣшенія Уніатскаго Управленія.

§ 33. Отвѣтственность за точное соблюденіе вышеуказанныхъ правилъ возлагается въ особенности на настоятеля обители. Порядокъ же таковой отвѣтственности, какъ самаго настоятеля, такъ и прочихъ лицъ, опредѣляется особымъ постановленіемъ Намѣстника, по представленію Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ дѣлъ.

§ 34. За важные проступки и преступленія, лично или сообще совершенные, монашествующія лица подвергаются уголовному суду.

§ 35. Въ случаѣ учиненія въ монастырѣ какого либо преступленія или важнаго полицейскаго проступка, равно и въ случаѣ укрывательства въ немъ лицъ посторонних, мѣстное гражданское Начальство и полиція входятъ въ монастырь, но неиначе, однакоже, какъ съ вѣдома настоятеля или, въ отсутствіе его, помощника настоятеля или кого-либо изъ монаховъ. Если окажется нужнымъ произвести въ стѣнахъ монастыря обыскъ или дознаніе, то сіе дѣлается неиначе, какъ съ соблюденіемъ должнаго уваже-

i Duchownych; zgromadzanie się zaś w klasztorze księży Rzymsko-katolickich, wcale nie może być dopuszczonem.

§ **29**. Zwierzchność klasztorna wcześnie zawiadamiać ma policyę miejscową o wszystkich uroczystościach klasztornych z powodu których pobożni zgromadzają się do klasztoru w celu religijnym, aby władza cywilna mogła ze swej strony dopilnować należytego zachowania porządku policyjnego.

§ **30**. Zwierzchność klasztorna obowiązana jest zawiadomić niezwłocznie Zarząd Greko-Unicki o wszelkiej zmianie, zaszłej w osobistym składzie klasztoru. Zarząd zaś Greko-Unicki utrzymywać będzie dokładną listę tak zakonników, jakoteż nowicjuszów i posługi klasztornej.

§ **31**. Na przełożonych klasztoru wkłada się obowiązek jak najściślejszego przestrzegania, aby osoby stanu zakonnego, nie przedsiębrały nic takiego, coby sprzeciwiało się obowiązującym prawom, postanowieniom i rozporządzeniom Władz Rządowych i aby nie przyjmowały żadnego udziału w działaniach mogących naruszyć porządek i spokojność publiczną.

§ **32**. Każda osoba stanu zakonnego obowiązana jest mieć przy sobie książeczkę ligitymacyjną, z dokładnem wymienieniem wszystkich koniecznych co do niej wiadomości. Formę takowych książeczek przepisze Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Duchownych. Paszporta na wydalenie się z klasztoru udzielane będą zakonnikom z decyzyi Zarządu Greko-Unickiego

§ **33**. Odpowiedzialność za ścisłe wykonywanie wyżej wskazanych przepisów, wkłada się w szczególności na przełożonego klasztoru. Sposób zaś pociągania do takowej odpowiedzialności tak samego przełożonego, jako też innych osób, oznaczony zostaje przez oddzielne postanowienie Namiestnika, na przedstawienie Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych.

§ **34**. Za ważniejsze wykroczenia i przestępstwa, osobiście lub wespół popełnione, zakonnicy podlegają Sądowi Kryminalnemu

§ **35**. Wrazie popełnienia w klasztorze jakiegobądź przestępstwa lub ważniejszego policyjnego wykroczenia, tudzież: w razie ukrywania w nim osób postronnych, miejscowa Władza Cywilna i Policya zejdą do klasztoru, lecz nie inaczej jak za wiedzą przełożonego, a pod jego nieobecność za wiedzą pomocnika przełożonego, lub któregokolwiek z zakonników. Jeżeli zajdzie potrzeba odbycia w obrębie klasztoru rewizyi, lub śledztwa, to takowe odbywać się mają nie inaczej, jak tylko z zachowaniem należnego dla Świątyni

нія къ святынѣ и въ присутствіи начальствующихъ въ монастырѣ лицъ, которыя обязываются безотговорочно притомъ находиться и способствовать къ открытію истины всѣми, зависящими отъ нихъ, средствами.

§ 36. Жалобы на неправильныя дѣйствія гражданскихъ властей по надзору за монастыремъ приносятся въ Правительственную Коммисію Внутреннихъ и Духовныхъ дѣлъ, какъ имѣющую высшій гражданскій надзоръ за монастыремъ.

Намѣстникъ Царства, Генералъ-Адъютантъ,
(подписано) *Графъ Бергъ.*

uszanowania i w obecności zwierzchników klasztoru, którzy zobowiązani zostają, aby przy tem bez wymawiania się obecnymi byli i pomagali do wykrycia prawdy wszelkiemi środkami od nich zawisłemi.

§ 36. Skargi na niewłaściwe postępowanie Władz Cywilnych pod względem nadzoru nad klasztorem, wnoszone być mają do Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych, jako mającej zwierzchni nadzór cywilny nad tymże klasztorem.

Namiestnik Królestwa, Generał-Adjutant,
(podpisano) *Графъ Бергъ.*

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,
(подписано) *Я. Соловьевъ.*

Za zgodność:
Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, *Wosiński.*

P. o. Dyrektora Kancellaryi, *Wł. Holewiński.*

Dzień ogłoszenia dnia 8 (20) Sierpnia 1865 r.

По Указу Его Величества

АЛЕКСАНДРА II-го,

Императора и Самодержца Всероссійскаго, Царя Польскаго,

и проч., и проч., и проч.

Совѣтъ Управленія Царства.

Въ видахъ усиленія средствъ Варшавской Городской Кассы и для возмѣщенія ей, части тѣхъ расходовъ, которые несетъ она ежегодно на содержаніе въ чистотѣ и на ремонтировку городскихъ площадей и на устройство тротуаровъ, Совѣтъ Управленія Царства, по представленію Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ дѣлъ постановилъ и постановляетъ:

Ст. 1. Занимаемыя торговцами мѣста на торговыхъ городскихъ въ Варшавѣ площадяхъ, раздѣлить на участки, пространствомъ въ одну квадратную сажень, каждый, и таковыя отдавать съ публичныхъ торговъ въ наемъ въ пользу города, на сроки, какіе опредѣлитъ Правительственная Коммисія Внутреннихъ и Духовныхъ дѣлъ.

Ст. 2. Болѣе двухъ на одной площади участковъ въ однѣ руки отдавать запрещается.

Ст. 3. За занятіе тротуаровъ подъ устройство лѣсовъ и части улицъ для склада строительныхъ матеріяловъ при постройкѣ и починкѣ домовъ въ городѣ Варшавѣ, взимать въ пользу Городской Кассы съ занятаго пространства тротуаровъ и улицъ по 2 копѣйки сер. за одинъ квадратный аршинъ, или 18 коп. сер. за квадратную сажень въ мѣсяцъ.

Ст. 4. Въ такомъ же размѣрѣ взимаема будетъ въ пользу городской Кассы плата съ городскихъ мѣстностей, предназначенныхъ подъ постройку цирковъ, качелей, менажерій и тому подобныхъ временныхъ строеній, возводимыхъ по промышленнымъ или спекуляціоннымъ видамъ.

Ст. 5. Приведеніе въ исполненіе настоящаго постановленія, которое должно быть внесено въ Дневникъ Законовъ, возлагается на Правительственную Коммисію Внутреннихъ и Духовныхъ дѣлъ.

Состоялось въ Варшавѣ, дня 8 (20) Іюня 1865 г.

w Imieniu Najjaśniejszego

ALEXANDRA II[go],

Cesarza Wszech Rossyi, Króla Polskiego,

etc., etc., etc.,

Rada Administracyjna Królestwa.

W zamiarze powiększenia dochodów kassy miasta Warszawy, i w celu pokrycia w części wydatków, ponoszonych przez nią corocznie na utrzymanie w czystości i porządku placów miejskich, oraz na urządzenie chodników, Rada Administracyjna Królestwa, na przedstawienie Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych, postanowiła i stanowi:

Art. 1. Zajmowane na placach targowych w mieście Warszawie przez przekupniów miejsca winny być rozdzielone na części, po sażeniu kwadratowym trzymające, i te części mają być poszczególe oddawane w dzierżawę przez publiczną licytacyę na korzyść miasta, na termina, jakie oznaczy Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Duchownych.

Art. 2. Zabrania się oddawać jednej osobie więcej jak dwie cząstki na jednym placu.

Art. 3. Za zajmowanie chodników pod urządzenie rusztowań części ulic na skład materjałów przy budowie i restauracyi domów w mieście Warszawie, ma być na rzecz Kassy miejskiej pobieraną od każdego arszyna kwadratowego zajętego chodnika i ulicy opłata po 2 kop. sreb:, czyli za sażeń kwadratowy kopiejek sreb: 18 na miesiąc.

Art. 4. W tej samej wysokości pobieraną będzie na rzecz Kassy miejskiej opłata, z przestrzeni miejskich, oddawanych pod budowy: cyrków, karuzeli, menażeryj i tym podobnych czasowych zabudowań, urządzanych w widokach przemysłowych i spekulacyjnych w mieście Warszawie.

Art. 5. Wykonanie niniejszego postanowienia, które w Dzienniku Praw ma być zamieszczone, Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych porucza.

Намѣстникъ, Генералъ-Адъютантъ, (подписано) *Графъ Бергъ.*

Главный Директоръ, Предсѣдательствующій
въ Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ дѣлъ,
(подписалъ) *Кн. Черкаскій.*

P. o. Sekretarza Stanu, (podpisano) *A. Zaborowski.*

Zgodno z oryginałem:

P. o. Sekretarza Stanu, (podpisano) *A. Zaborowski.*

Za zgodność:

Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, *Wosiński.*

P. o. Dyrektora Kancellaryi, *Wł. Holewiński.*

Dzień ogłoszenia dnia 8 (20) Sierpnia 1865 roku.

По Указу Его Величества

АЛЕКСАНДРА II-го,

Императора и Самодержца Всероссійскаго, Царя Польскаго,
Великаго Князя Финляндскаго,

и проч., и проч., и проч.,

Учредительный Комитетъ въ Царствѣ Польскомъ.

Принявъ во вниманіе, что Греко-Уніатское населеніе Царства до сихъ поръ не имѣетъ почти никакихъ средствъ для своего образованія въ духѣ, соотвѣтствующемъ его народности, и что, посему, устройство въ городахъ Холмѣ и Бялѣ среднихъ учебныхъ заведеній для Греко-Уніатскихъ жителей Царства существенно необходимо, Учредительный Комитетъ представлялъ свои соображенія, какъ объ учрежденіи сихъ заведеній, такъ и штаты оныхъ на Высочайшее Государя Императора благоусмотрѣніе; нынѣ же, во исполненіе послѣдовавшаго 28 Апрѣля (10 Мая) 1865 года, по симъ предметамъ, Высочайшаго повелѣнія, постановилъ и постановляетъ:

Ст. 1. Красноставское Уѣздное училище, по переводѣ его изъ Красностава въ Холмъ, преобразовывается въ Русскую Греко-Уніатскую 7-классную Гимназію, и въ ней открывается въ началѣ будущаго учебнаго 1865/6 года 6-ть классовъ, а чрезъ годъ 7-й классъ.

Ст. 2. При Холмской 7-классной Гимназіи устраиваются Педагогическіе курсы, для приготовленія учителей начальныхъ Греко-Уніатскихъ училищъ.

Ст. 3. Бяльское Уѣздное училище преобразовывается въ Русскую Греко-Уніатскую 5-классную Прогимназію, съ тѣмъ, чтобы впослѣдствіи, если окажется надобность, преобразовать оную въ 7-классную Гимназію.

Ст. 4. Для занятія въ этихъ заведеніяхъ должности начальниковъ и преподавателей приглашаются Русскіе, окончившіе курсъ въ высшихъ учебныхъ заведеніяхъ Имперіи.

Ст. 5. Польскій языкъ включается въ число предметовъ обязательнаго обученія въ вышепоименованныхъ заведеніяхъ.

w Imieniu Najjaśniejszego

ALEXANDRA II-go,

Cesarza i Samowładcy Wszech Rossyi, Króla Polskiego, Wielkiego Księcia Finlandzkiego,

etc., etc., etc.

Komitet Urządzający w Królestwie Polskiem.

Zważywszy: że Greko-Unicka ludność Królestwa Polskiego nie posiada dotychczas prawie żadnych środków do kształcenia się, w duchu odpowiednim jej narodowości, i że dla tego urządzenie w miastach Chełmie i Białej średnich zakładów naukowych dla Greko-Unickich mieszkanców Królestwa jest rzeczywiście koniecznóm, Komitet Urządzający wnioski swe tak co do organizacyi tych zakładów, jako też co do etatów dla nich, przedstawił pod Najwyższe Jego Cesarskiej Mości uznanie; obecnie zaś w wykonaniu zapadłego w dniu 28 Kwietnia (10 Maja) 1865 r. Najwyższego w tym przedmiocie Rozkazu, postanowił i stanowi:

Art. 1. Krasnystawska Szkoła Powiatowa po przeniesieniu jej z Krasnegostawu do Chełma zreorganizowaną zostaje na Ruskie Greko-Unickie Gimnazjum 7-o klassowe i w takowem z początkiem roku szkolnego 1865/6 otwartemi być mają sześć klass a za rok klassa 7-a.

Art 2. Przy Gimnazjum 7-o klassowem w Chełmie urządzają się Kursa Pedagogiczne, dla przysposobienia nauczycieli szkół początkowych Greko-Unickich.

Art. 3. Szkoła Powiatowa w Białej zreorganizowaną zostaje na Ruskie 5-o klassowe Progimnazjum, z możnością następnie, gdyby tego zaszła potrzeba, zreorganizowania onego na Gimnazjum 7-o klassowe.

Art. 4. Do objęcia w tych zakładach urzędów zwierzchników i nauczycieli powołani będą Rossyanie, którzy skończyli kurs nauk, w Wyższych Zakładach Naukowych Cesarstwa.

Art. 5. Język Polski zalicza się do liczby przedmiotów obowiązkowych dla uczniów pomienionych zakładów.

Ст. 6. На случай поступленія въ сіи заведенія дѣтей мѣстныхъ жителей Римско-Католическаго вѣроисповѣданія, училищному начальству предоставляется приглашать для сихъ учениковъ законоучителя ихъ религіи, въ качествѣ сверхштатнаго преподавателя.

Ст. 7. Потребныя на сіи заведенія суммы назначаются на основаніи составленныхъ на сей предметъ и Высочайше утвержденныхъ штатовъ, при семъ приложенныхъ.

Ст. 8. Объ ассигнованіи исчисленной по означеннымъ штатамъ суммы 22,946 руб. ежегодно съ 1866 года и 19,473 руб. въ текущемъ 1865 году, въ томъ числѣ 8,000 руб. на переѣздъ и первоначальное обзаведеніе для тѣхъ лицъ, которыя будутъ приглашены на должности начальниковъ и преподавателей вышеозначенныхъ заведеній, предоставляется Совѣту Управленія Царства сдѣлать въ свое время, по представленію Главнаго Директора Народнаго Просвѣщенія, зависящее распоряженіе.

Ст. 9. Приведеніе въ дѣйствіе этого постановленія, которое должно быть внесено въ Дневникъ Законовъ, возлагается на Правительственную Коммисію Народнаго Просвѣщенія и другія вѣдомства по принадлежности.

Состоялось въ Варшавѣ, въ засѣданіи Учредительнаго Комитета въ Царствѣ Польскомъ, 9 (21) Іюня 1865 года.

Намѣстникъ въ Царствѣ, Генералъ-Адъютантъ,
(подписалъ) *Гр. Бергъ.*

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,
(подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Art. 6. W razie wstąpienia do tych zakładów dzieci miejscowych mieszkańców religii Rzymsko-Katolickiej, zwierzchność szkolna władną będzie wezwać dla nich nauczyciela ich religii, w charakterze Nauczyciela Nadetatowego.

Art. 7. Fundusze potrzebne na utrzymanie takowych zakładów, oznaczonemi zostają na zasadzie ułożonych w tym celu i Najwyżej zatwierdzonych Etatów, do niniejszego dołączonych.

Art. 8. Względem assygnowania obrachowanej według pomienionych etatów summy rsr. 22,946, corocznie, począwszy od r. 1866, tudzież summy rsr. 19,473, w bieżącym roku 1865, w tej liczbie i 8,000 rsr. na przejazd i początkowe urządzenie się dla osób, które powołane będą na urzędy zwierzchników i nauczycieli w rzeczonych zakładach, — Rada Administracyjna Królestwa władną jest, wydać w właściwym czasie, na przedstawienie Dyrektora Głównego Oświecenia Publicznego, stosowne rozporządzenie.

Art. 9. Wprowadzenie w wykonanie niniejszego postanowienia, które w Dzienniku Praw zamieszczone być ma, porucza się Kommissyi Rządowej Oświecenia Publicznego, tudzież innym Władzom, w czém do której należy.

Działo się w Warszawie, na posiedzeniu Komitetu Urządzającego, dnia 9 (21) Czerwca 1865 roku.

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,
(подписано) *Я. Соловьевъ.*

Za zgodność:

Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, *Wosiński.*

P. o. Dyrektora Kancellaryi, *Wł. Holewiński.*

Dzień ogłoszenia dnia 8 (20) Sierpnia 1865 roku.

ШТАТЪ

ХОЛМСКОЙ 7-ми КЛАССНОЙ ГИМНАЗІИ ПРЕОБРАЗУЕМОЙ ИЗЪ КРАСНОСТАВСКАГО УЧИЛИЩА.

Наименованіе статей расхода	Классы должностей	Число лицъ	Одному (Рублей)	Всѣмъ (Рублей)
Инспекторъ	VI	1	1500	1500
Помощнику Инспектора добавочныхъ .	—	1	300	300
Законоучитель Греко-Уніатскаго исповѣданія	—	1	600	600
Учители наукъ (въ томъ числѣ учитель русскаго языка и словесности) . . .	VIII	4	1200	4800
Учители наукъ	VIII	5	1000	5000
Учители языковъ: польскаго, нѣмецкаго и французскаго	VIII	3	700	2100
Учитель чистописанія и рисованія . . .	IX	1	500	500
Письмоводитель	—	1	400	400
На библіотеку	—	—	—	400
На учебныя пособія, классныя принадлежности и награды ученикамъ. . . .	—	—	—	750
При опредѣленіи этой суммы принята была въ соображеніе плата законоучителю Римско-Католическаго исповѣданія, въ случаѣ, если въ число учениковъ поступятъ дѣти мѣстныхъ жителей Римско-Католическаго исповѣданія.				
На канцелярскія принадлежности . . .	—	—	—	100
На уроки церковнаго пѣнія	—	—	—	250
На наемъ прислуги	—	—	—	350
На отопленіе и освѣщеніе зданія Гимназіи.	—	—	—	400
На ремонтъ и содержаніе чистоты въ зданіи	—	—	—	400
Итого .	—	—	—	17850

Намѣстникъ въ Царствѣ, Генералъ-Адъютантъ,
(подписано) *Графъ Бергъ.*

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,
(подписано) *Я. Соловьевъ.*

ETAT

GIMNAZJUM 7-io KLASSOWEGO W CHEŁMIE, UORGANIZOWANEGO ZE SZKOŁY KRASNYSTAWSKIEJ.

Wyszczególnienie wydatków	Klassa urzędu	Liczba osób	Dla jednej	Dla wszystkich
			Rubli sr.	
Inspektor	VI	1	1500	1500
Dodatek dla pomocnika Inspektora . .	—	1	300	300
Nauczyciel religii obrządku Greko-Unickiego	—	1	600	600
Nauczyciele umiejętności (w tej liczbie i Nauczyciel języka ruskiego i literatury)	VIII	4	1200	4800
Nauczyciele umiejętności	VIII	5	1000	5000
Nauczyciele języków: polskiego, niemieckiego i francuzkiego.	VIII	3	700	2100
Nauczyciel kaligrafii i rysunków. . .	IX	1	500	500
Sekretarz.	—	1	400	400
Na bibliotekę.	—	—	—	400
Na pomoce naukowe, potrzeby szkolne i nagrody dla uczniów.	—	—	—	750
Przy oznaczeniu tego funduszu przyjęto w rachunek i płacę dla Nauczyciela religii Rzymsko-Katolickiej, na przypadek, gdyby w liczbę uczniów wstąpiły dzieci miejscowych mieszkańców religii Rzymsko-Katolickiej.				
Na potrzeby kancellaryjne.	—	—	—	100
Na naukę śpiewu kościelnego.	—	—	—	250
Na utrzymanie służby.	—	—	—	350
Na opał i oświetlenie gmachu Gimnazjalnego.	—	—	—	400
Na reparacyę i utrzymanie gmachu w porządku.	—	—	—	400
Razem. . . .	—	—	—	17850

ШТАТЪ

БЯЛЬСКОЙ 5-ти КЛАССНОЙ ПРОГИМНАЗІИ, ПРЕОБРАЗУЕМОЙ ИЗЪ 5-и КЛАССНАГО УѢЗДНАГО УЧИЛИЩА.

Наименованіе статей расхода	Классы должностей	Число лицъ	Одному (Рублей)	Всѣмъ (Рублей)
Инспекторъ	VII	1	1200	1200
Законоучитель Греко-Уніатскаго исповѣданія	—	1	500	500
Учитель наукъ (въ томъ числѣ учитель русскаго языка)	VIII	6	900	5400
Учители языковъ: польскаго нѣмецкаго и французскаго	VIII	3	500	1500
Учитель чистописанія и рисованія	IX	1	500	500
Письмоводитель	—	1	300	300
На библіотеку	—		—	300
На учебныя пособія, классныя принадлежности и награды ученикамъ	—	—	—	700
При опредѣленіи этой суммы, принята въ соображеніе плата законоучителю Римско-Католическаго исповѣданія, въ случаѣ, если въ число учениковъ поступятъ дѣти мѣстныхъ жителей Римско-Католическаго исповѣданія.				
На канцелярскія принадлежности	—	—	—	75
На уроки церковнаго пѣнія	—	—	—	200
На наемъ прислуги	—	—	—	300
На отопленіе и освѣщеніе зданія прогимназіи	—	—	—	300
На ремонтъ и содержаніе чистоты въ зданіи	—	—	—	300
Итого	—	—	—	11575

Намѣстникъ въ Царствѣ, Генералъ Адъютантъ,
(подписано) *Гр. Бергъ.*

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,
(подписано) *Я. Соловьевъ.*

ETAT

5-cio KLASSOWEGO PROGIMNAZJUM W BIAŁEJ, UORGANIZOWANEGO Z 5-cio KLASSOWEJ SZKOŁY POWIATOWEJ

Wyszczególnienie wydatków	Klassa urzędu	Liczba osób	Dla jednéj (Rubli sr.)	Dla wszystkich (Rubli sr.)
Inspektor.	VII	1	1200	1200
Nauczyciel religii obrządku Greko-Unickiego		1	500	500
Nauczyciele umiejętności (w téj liczbie i Nauczyciel języka ruskiego)	VIII	6	900	5400
Nauczyciele języków: polskiego, niemieckiego i francuzkiego.		3	500	500
Nauczyciel rysunków i kaligrafii . . .	—	1	500	1500
Sekretarz	—	1	300	300
Na bibliotekę.	—	—	—	300
Na pomoce naukowe, potrzeby szkolne i nagrody dla uczniów.	—	—	—	300 700
Przy oznaczeniu tego funduszu przyjęto w rachunek i płacę dla Nauczyciela religii Rzymsko-Katolickiej, na przypadek, gdyby w liczbę uczniów wstąpiły dzieci miejscowych mieszkańców religii Rzymsko-Katolickiej.				
Na potrzeby kancellaryjne.	—	—	—	75
Na naukę śpiewu kościelnego.	—	—	—	200
Na utrzymanie służby	—	—	—	300
Na opał i oświetlenie gmachu Progimnazyalnego	—	—	—	300
Na reparacyę i utrzymanie gmachu w porządku.	—	—	—	300
Razem. . . .	—	—	—	11575

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,
(подписано) *Я. Соловьевъ.*

Za zgodność:
Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, *Wosiński.*

P. o. Dyrektora Kancellarji, *Wł. Holewiński.*

ШТАТЪ

ПЕДАГОГИЧЕСКИХЪ КУРСОВЪ ПРИ ХОЛМСКОЙ ГИМНАЗІИ.

Наименованіе статей расхода.	Классы должностей.	Число лицъ.	Рублей.	
			Одному.	Всѣмъ.
Инспекторъ-руководитель и преподаватель русскаго языка и педагогики . . .	VII	1	1500	1500
На плату за уроки учителямъ. . . .	—	6	—	2400
На стипендіи ученикамъ.	—	25	50	1250
На сообщеніе ученикамъ сельско-хозяйственныхъ свѣдѣній и на обученіе огородничеству и пчеловодству	—	—	—	250
На учебныя пособія	—	—	—	250
На наемъ служителя.	—	—	—	90
На отопленіе, освѣщеніе и содержаніе чистоты.	—	—	—	130
На добавочное жалованье учителю начальнаго образцоваго училища	—	—	—	150
На учебныя пособія для начальнаго образцоваго училища	—	—	—	50
Итого.	—	—	—	5710

Намѣстникъ въ Царствѣ, Генералъ-Адъютантъ, (подпис.) *Графъ Бергъ*.

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго, Комитета,
(подписалъ) *Я. Соловьевъ*.

ETAT

KURSÓW PEDAGOGICZNYCH PRZY GIMNAZJUM W CHEŁMIE.

Wyszczególnienie wydatków.	Klassa urzędu.	Liczba osób.	Dla jednej	Dla wszystkich.
			Rubli sr.	
Inspektor kierujący i zarazem wykładający język ruski i pedagogikę	VII	1	1500	1500
Na płace dla Nauczycieli za wykłady . .	—	6	—	2040
Na stypendja dla uczniów.	—	25	50	1250
Na udzielanie uczniom wiadomości z gospodarstwa wiejskiego, tudzież na naukę ogrodnictwa i pszczolnictwa	—	—	—	250
Na pomoce naukowe	—	—	—	250
Na najem posługacza	—	—	—	90
Na opał, światło i utrzymanie porządku.	—	—	—	130
Na dodatkową płacę dla Nauczyciela wzorowej szkoły początkowej	—	—	—	150
Na pomoce naukowe dla wzorowej szkoły początkowej	—	—	—	50
Razem.	—	—	—	5710

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,
(подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Za zgodność:
Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, *Wosiński.*

P. o. Dyrektora Kancellaryi, *Wł. Holewiński.*

Dzień ogłoszenia dnia 8 (20) Sierpnia 1865 roku.

По Указу Его Величества

АЛЕКСАНДРА II-го,

Императора и Самодержца Всероссійскаго, Царя Польскаго,

и проч., и проч., и проч.

Совѣтъ Управленія Царства.

Признавъ необходимымъ занять безотлагательно на распространеніе Повонзковскаго кладбища въ окрестностяхъ города Варшавы участокъ земли въ 1989 саж. фут. 57 дюймовъ или 27,300 поль. □ локтей, который состоитъ въ емфитевтическомъ владѣніи Карла Корнета и принадлежитъ имѣнію Повонзки, находящемуся въ продажѣ съ публичныхъ торговъ, на основаніи ст. 2-й и ст. 3-й пункта *h* постановленія Совѣта Управленія отъ 6 (18) іюня 1852 года „объ отчужденіи недвижимой собственности на общественную надобность,"—Совѣтъ Управленія, по представленію Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ дѣлъ, постановляетъ:

Ст. 1. Состоящій Варшавской губерніи, Варшавскаго уѣзда, въ окрестностяхъ г. Варшавы, участокъ земли въ 1989 саж. 36 фут. 57 дюймовъ или 27,300 □ поль. локтей, принадлежащій емфитевтическому владѣльцу Карлу Корнету, обратить на распространеніе кладбища называемаго Повонзковскимъ.

Ст. 2. Обращеніе этого участка на общественную надобность должно быть произведено на основаніи положенія 6 (18) іюня 1852 г. объ отчужденіи частной собственности.

Ст. 3. Исполненіе настоящаго постановленія, которое должно быть внесено въ Дневникъ Законовъ, возлагается на Правительственную Коммисію Внутреннихъ и Духовныхъ дѣлъ.

Состоялось въ Варшавѣ, въ засѣданіи Совѣта Управленія Царства, 15 (27) іюня 1865 г.

w Imieniu Najjaśniejszego

ALEXANDRA II-go,

Cesarza i Samowładcy Wszech Rossyi, Króla Polskiego,

etc., etc., etc.

Rada Administracyjna Królestwa.

Uznawszy za potrzebne zająć niezwłocznie na powiększenie cmentarza Powązkowskiego w okolicach m. Warszawy, przestrzeń gruntu 1,989 sażeni 36 stóp 57 cali, czyli, 27,300 łokci □ polskich, znajdującą się w posiadaniu emfiteutycznem Karola Korneta i należącą do dóbr Powązki, wystawionych na sprzedaż w drodze publicznej licytacyi, a to na zasadzie Art. 2 i Art. 3 punktu *h* postanowienia Rady Administracyjnej z d. 6 (18) Czerwca 1865 r. „o zajęciu nieruchomości sposobem przymuszonego wywłaszczenia na użytek publiczny,"—Rada Administracyjna, na przedstawienie Kommissyi Rządowéj Spaw Wewnętrznych i Duchownych stanowi:

Art. 1. Przestrzeń gruntu w gubernii Warszawskiej, powiecie Warszawskim, w okolicach miasta Warszawy położona, obejmująca 1989 sażeni, 26 stóp i 57 cali, czyli 27,300 łokci □ polskich, znajdująca się w posiadaniu emfiteutycznem Karola Korneta, zajętą być ma na rozszerzenie cmentarza, Powązkowskim zwanego.

Art. 2. Zajęcie tej części gruntu na użytek publiczny, dopełnionem być ma na zasadzie postanowienia z d. 6 (18) Czerwca 1852 r. o zajęciu nieruchomości prywatnej.

Art. 3. Wykonanie niniejszego postanowienia, ktore w Dzienniku Praw ma być zamieszczoném, Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych porucza się.

Działo się w Warszawie, na posiedzeniu Rady Administracyjnej, d. 15 (27) Czerwca 1865 r.

Намѣстникъ, Генералъ-Адъютантъ. (подписано), *Графъ Бергъ*

Главный Директоръ, Предсѣдательствующій въ Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ дѣлъ, (подпис:) *Князь Черкаскій.*

P. o. Sekretarza Stanu, (podpisano) *A. Zaborowski.*

Zgodno z oryginałem:
P. o. Sekretarza Stanu, (podpisano) *A. Zaborowski.*

Za zgodność:
Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, *Wosiński.*

P. o. Dyrektora Kancellaryi, *Wł. Holewiński.*

Dzień ogłoszenia dnia 8 (20) Sierpnia 1865. roku.

DZIENNIK PRAW

№ 201.

Tom Sześćdziesiąty Trzeci.

По Указу Его Величества

АЛЕКСАНДРА II-го,

Императора и Самодержца Всероссійскаго, Царя Польскаго,

Великаго Князя Финляндскаго,

и проч., и проч., и проч.,

Учредительный Комитетъ въ Царствѣ Польскомъ.

Во исполненіе Высочайшаго повелѣнія, послѣдовавшаго 2 (14) Іюля сего 1865 года, и сообщеннаго въ отзывѣ Министра Статсъ-Секретаря Царства, отъ 6 (18) Іюля сего года, за N. 6024, къ Намѣстнику въ Царствѣ, объ открытіи Юридической Коммисіи, на основаніи Высочайше утвержденной, того же числа, инструкціи для сей Коммисіи, Учредительный Комитетъ постановилъ и постановляетъ:

1. Предсѣдателю Коммисіи, Сенатору *Арцимовичу* сообщить копію съ Высочайше утвержденной инструкціи сей Коммисіи и просить, немедленно сдѣлать распоряженіе объ открытіи Коммисіи, и

2. Внести Высочайше утвержденную инструкцію Юридической Коммисіи въ Дневникъ законовъ, установленнымъ порядкомъ.

Состоялось въ Варшавѣ, въ 79мъ засѣданіи Учредительнаго Комитета, 10 (22) Іюля 1865 года.

Намѣстникъ въ Царствѣ, Генералъ Адъютантъ,
(подписано) *Гр. Бергъ.*

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,
(подписано) *Я. Соловьевъ.*

Вѣрно:

И. д. Сатсъ-Секретаря, (подписано) *А. Заборовскій.*

w Imieniu Najjaśniejszego

ALEXANDRA II-go,

Cesarza i Samowładcy Wszech Rossyj, Króla Polskiego,

Wielkiego Księcia Finlandzkiego,

etc., etc., etc.,

Komitet Urządzający w Królestwie Polskiem.

W wykonaniu Najwyższego Rozkazu, zapadłego w dniu 2 (14) Lipca r. b. 1865. i zakommunikowanego w odezwie Ministra Sekretarza Stanu Królestwa Polskiego do Namiestnika Królestwa z d. 6 (18) Lipca t. r. N. 6,024, a dotyczącego otwarcia Kommissyi Prawnej, na zasadzie Najwyżej w tymże dniu zatwierdzonej instrukcyi dla takowej Kommissyi, Komitet Urządzający postanowił i stanowi:

1. Prezesowi Kommissyi Senatorowi *Arcimowiczowi* zakommunikować kopię Najwyżej zatwierdzonej instrukcyi, dla tejże Kommissyi, z prośbą o bezzwłoczne zarządzenie otwarcia Kommissyi, i

2. Najwyżej zatwierdzoną instrukcyę dla Kommissyi Prawnej, zamieścić w Dzienniku praw, według przepisanego porządku.

Działo się w Warszawie, na 79 posiedzieniu Komitetu Urządzającego, dnia 10 (22) Lipca 1865 r.

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,
(подписанъ) *Я. Соловьевъ.*

Zgodno z oryginałem:
P. o. Sekretarza Stanu, (podpisano) *A. Zaborowski.*

Za zgodność:
Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, *Wosiński.*

P. o. Dyrektora Kancellaryi, *Wł. Holewiński.*

Dzień ogłoszenia, dnia 21 Września (3 Października) 1865 roku.

На подлинномъ собственною Его Императорскаго Величества рукою написано:

„Утверждаю.“

Въ Петергофѣ 2 (14) Іюля 1865 г.

Съ подлиннымъ вѣрно:

Министръ Статсъ-Секретарь Царства Польскаго,

(подписалъ) *В. Платоновъ.*

ИНСТРУКЦІЯ

ЮРИДИЧЕСКОЙ КОММИСІИ ВЪ ЦАРСТВѢ ПОЛЬСКОМЪ.

I. Общія положенія.

Ст. **1.** Юридическая Коммисія состоитъ при Учредительномъ Комитетѣ, какъ юридическій онаго отдѣлъ. Она образуется изъ общаго присутствія и трехъ отдѣленій: гражданскаго, уголовнаго и судоустройства.

Ст. **2.** Въ общемъ присутствіи Коммисіи засѣдаютъ, съ правомъ голоса: предсѣдатель Коммисіи, члены предсѣдательствующіе въ отдѣленіяхъ, члены общаго присутствія и, на основаніяхъ, ниже сего въ статьѣ 4-й изложенныхъ, члены-редакторы.

Ст. **3.** Каждое изъ отдѣленій Коммисіи состоитъ изъ предсѣдательствующаго - члена и членовъ-редакторовъ. Кромѣ того, въ составъ отдѣленія могутъ поступать, по предварительному соглашенію съ предсѣдательствующимъ онаго, и нѣкоторые изъ членовъ общаго присутствія.

Ст. **4.** Члены - редакторы имѣютъ въ общемъ присутствіи право голоса только по дѣламъ своего отдѣленія, или по тѣмъ работамъ прочихъ отдѣленій, въ которыхъ они принимали непосредственное участіе; по прочимъ же дѣламъ, члены-редакторы имѣютъ въ общемъ присутствіи голосъ совѣщательный.

Ст. **5.** Предсѣдательствующій въ отдѣленіи можетъ приглашать въ засѣданіе отдѣленія, какъ предсѣдательствующихъ, такъ и членовъ другихъ отдѣленій, по вопросамъ особенно важнымъ и требующимъ совокупнаго обсужденія.

Въ такомъ соединенномъ присутсвіи всѣ участвующіе члены-редакторы имѣютъ равный голосъ.

Ст. **6.** Всѣ проекты и вопросы разработываются и разсматриваются предварительно въ подлежащемъ отдѣленіи членами-

Na Oryginale własną Jego Cesarskiej Mości ręką napisano:

„*Zatwierdzam.*"

W Peterhofie 2 (14) Lipca 1865 r.

Za zgodność z oryginałem:
Minister Sekretarz Stanu Królestwa Polskiego,
(podpisano) *W. Płatonow.*

INSTRUKCYA

DLA KOMMISSYI PRAWNEJ W KRÓLESTWIE POLSKIEM.

I. Zasady ogólne.

Art. 1 Kommissya Prawna istnieje przy Komitecie Urządzającym, jako jego oddział prawny. Kommissya składa się z ogólnego zebrania, tudzież z trzech wydziałów: cywilnego, kryminalnego i organizacyi sądów.

Art. 2. Na ogólnem zebraniu Kommissyi zasiadają z prawem głosu: Prezes Kommissyi, Członkowie Prezydujący w wydziałach, Członkwie ogólnego zebrania i na zasadach poniżej w art. 4 wyłożonych, Członkowie-Redaktorzy.

Art. 3. Każdy wydział Kommissyi składa się: z Członka Prezydującego i z Członków-Redaktorów. Oprócz tego, do składu wydziału należeć mogą, za poprzedniem porozumieniem się z Prezydującym w wydziale, i niektórzy Członkowie ogólnego zebrania.

Art. 4. Członkowie-Redaktorzy na ogólnem zebraniu mają głos jedynie w przedmiotach należących do ich wydziału, albo też w tych przedmiotach z innych wydziałów, w opracowaniu których bezpośredni przyjmowali udział; w innych zaś przedmiotach Członkowie-Redaktorzy na ogólnem zebraniu mają głos doradczy.

Art. 5: Prezydujący w wydziale może przyzywać na posiedzenie wydziałowe tak Prezydujących, jako i Członków innych wydziałów, w kwestyach szczególnie ważnych i wymagających ocenienia w połączonym komplecie.

Na takiem połączonem zebraniu wszyscy biorący w niem udział Członkowie-Redaktorzy mają głos równy.

Art. 6. Wszystkie projekta i kwestje będą opracowywane i rozpoznawane przygotowawczo w właściwym wydziale przez

редакторами, подъ руководствомъ предсѣдательствующаго въ отдѣленіи. Затѣмъ, означенные проекты и вопросы вносятся въ общее присутствіе.

Ст. 7. Всѣ предположенія и заключенія Коммисіи, требующія дальнѣйшаго распоряженія, вносятся въ Учредительный Комитетъ, отъ коего, въ случаяхъ превышающихъ его власть, представляются, съ соблюденіемъ общаго порядка, на Высочайшее Его Императорскаго Величества благоусмотрѣніе.

II. О предметахъ занятій Коммисіи.

Ст. 8. На Коммисію возлагается:

1. Начертаніе основныхъ началъ для преобразованія нынѣ дѣйствующаго въ Царствѣ Польскомъ законодательства, съ соблюденіемъ, по возможности, слѣдующей постепенности:

а) основныя начала судоустройства и судопроизводства, какъ гражданскаго, такъ и уголовнаго;

б) основныя начала гражданскаго кодекса;

в) основныя начала уголовнаго кодекса;

г) основныя начала права торговаго и торговаго судоустройства.

2. Начертаніе проектовъ самыхъ законовъ, вполнѣ согласное съ тѣми основными началами, которыя, по разсмотрѣніи въ Учредительномъ Комитетѣ, будутъ удостоены Высочайшаго утвержденія.

3. Изготовленіе лѣснаго устава и другихъ законоположеній, касающихся охраненія поземельной собственности.

4. Составленіе предварительныхъ соображеній или (смотря по надобности) проектовъ по всѣмъ юридическимъ вопросамъ, возбуждаемымъ правительственными учрежденіями, или въ средѣ самой Коммисіи; а равно передаваемыми на разсмотрѣніе оной Учредительнымъ Комитетомъ.

Всѣ означенныя выше работы распредѣляются по принадлежности предмета между тремя отдѣленіями Коммисіи.

Ст. 9. При начертаніи основныхъ началъ и самыхъ проектовъ судоустройства и судопроизводства принимаются къ руководству Высочайше утвержденные судебные уставы Имперіи, на сколько это возможно по мѣстнымъ условіямъ края, согласно соображеніямъ изложеннымъ въ Высочайше утвержденномъ 24 Февраля (8 Марта) 1865 года, журналѣ Комитета по дѣламъ Царства Польскаго.

Ст. 10. Вспомагательнымъ средствомъ для разработки предстоящихъ Коммисіи проектовъ служатъ юридическіе матеріалы

Członków-Redaktorów, pod kierunkiem Prezydującego w wydziale. Poczém, wspomnione projekta i kwestje wnoszone będą na ogólne zebranie.

Art. 7. Wszystkie propozycye i wnioski Kommissyi wymagające dalszych rozporządzeń, wnoszone będą do Komitetu Urządzającego, który takowe, w przypadku przechodzącym zakres jego władzy, przedstawi według ogólnego w tej mierze porządku pod Najwyższe Jego Cesarskiej Mości uznanie.

II. O przedmiotach zajęć Kommissyi.

Art. 8. Kommissyi porucza się:

1. Nakreślenie zasadniczych podstaw do przekształcenia obowiązującego obecnie w Królestwie Polskiem Prawodawstwa, z zachowaniem, w miarę możności, następującej kolei:

a) zasadnicze podstawy organizacyi sądów i postępowania sądowego, tak cywilnego jako i karnego;

b) zasadnicze podstawy kodexu cywilnego;

c) zasadnicze podstawy kodexu karnego;

d) zasadnicze podstawy prawa handlowego, tudzież organizacyi sądów handlowych.

2. Nakreślenie projektów do samych praw, całkowicie zgodne z takiemi zasadniczemi podstawami, jakie po rozpoznaniu w Komitecie Urządzającym, pozyskają Najwyższe zatwierdzenie.

3. Wypracowanie ustawy leśnej, oraz innych praw, dotyczących ochrony własności ziemskiej.

4. Ułożenie przygotowawczych uwag albo też (w miarę potrzeby) projektów co do wszystkich kwestyj prawnych, podnoszonych przez Władze Rządowe lub pośród samej Kommissyi, jak niemniej, nadsyłanych pod jej rozpoznanie przez Komitet Urządzający.

Wszystkie prace powyżej wyszczególnione rozdzielane będą według właściwości przedmiotu, pomiędzy trzy wydziały Kommissyi.

Art. 9. Do nakreślenia zasadniczych podstaw, tudzież samych projektów organizacyi sądów i postępowania sądowego, przyjmują się za przewodnią wskazówkę Najwyżej zatwierdzone ustawy sądowe Cesarstwa, o ile to jest możebném przy miejscowych warunkach kraju, zgodnie z uwagami przytoczonemi w Najwyżej zatwierdzonym dnia 24 Lutego (8 Marca) 1865 r. protokóle Komitetu do spraw Królestwa Polskiego.

Art. 10. Za pomocniczy środek do opracowania projektów, jakie w Kommissyi wyrobione być mają, posłużą materjały i pra-

и работы бывшей Кодификаціонной Коммисіи, а также личный обзоръ судебныхъ мѣстъ тѣми членами, на которыхъ возложено будетъ составленіе проектовъ судоустройства и судопроизводства.

Примѣчаніе. Право личнаго обзора предоставляется членамъ во все время продолженія дѣятельности Коммисіи.

III. О порядкѣ работъ Коммисіи.

Ст. **11.** Предсѣдателю Коммисіи принадлежитъ общій надзоръ за ходомъ ея работъ. Для сего, предсѣдатель Коммисіи, по соглашенію съ предсѣдательствующими въ отдѣленіяхъ, опредѣляетъ порядокъ отчетности въ ходѣ означенныхъ работъ.

Примѣчаніе. Въ случаѣ временнаго отсутствія предсѣдателя, должность его исправляетъ одинъ изъ предсѣдательствующихъ отдѣленія, по назначенію Учредительнаго Комитета.

Ст. **12.** Предсѣдательствующіе въ отдѣленіяхъ, руководствуя всѣми работами, непосредственно отвѣчаютъ за успѣшный ходъ оныхъ.

Ст. **13.** Члены-редакторы распредѣляются по отдѣленіямъ по соглашенію предсѣдательствующихъ въ отдѣленіяхъ съ предсѣдателемъ Коммисіи.

Ст. **14.** Работы каждаго отдѣленія, распредѣляются между редакторами, по взаимному ихъ соглашенію между собою и съ согласія предсѣдательствующаго. Каждый редакторъ, порученную ему работу соображаетъ съ законами дѣйствующими какъ въ Имперіи такъ и въ Царствѣ Польскомъ, съ матеріалами и проектами, какіе могутъ имѣться въ виду Коммисіи, а также по возможности, съ законодательствомъ иностранныхъ государствъ. По соображеніи такимъ образомъ предстоящей работы, каждый редакторъ приступаетъ къ составленію тѣхъ статей, кои касаются порученнаго его развитію предмета. Редакторы каждаго отдѣленія имѣютъ постоянныя совѣщанія между собою и когда одна часть какой либо работы приведена ими къ окончанію, то она отпечатывается, разсылается ко всѣмъ членамъ отдѣленія и обсуждается въ полномъ составѣ онаго.

Ст. **15.** Одинъ изъ членовъ-редакторовъ, по избранію предсѣдательствующаго въ отдѣленіи и съ вѣдома предсѣдателя Коммисіи, исполняетъ обязанность ближайшаго помощника предсѣдательсвующаго, и въ случаѣ его временнаго отсутствія или болѣзни, исправляетъ его должность.

Ст. **16.** Назначеніе засѣданій зависитъ, въ общемъ присутствіи, отъ предсѣдателя Коммисіи, а въ отдѣленіяхъ отъ пред-

ce prawodawcze byłej Kommissyi Kodyfikacyjnej, tudzież osobiste zwiedzenie Władz sądowych przez tych Członków, którym poruczone będzie ułożenie projektów organizacyi sądów i postępowania sądowego.

Uwaga. Prawo osobistego zwiedzania zapewnia się Członkom na cały czas działalności Kommissyi.

III. O sposobie postępowania w Kommissyi.

Art. 11. Do Prezesa Kommissyi należy ogólny nadzór nad biegiem jej prac. Dla tego Prezes Kommissyi, za porozumieniem się z Prezydującemi w wydziałach, oznacza sposób kontrollowania biegu prac pomienionych.

Uwaga. W razie czasowej nieobecności Prezesa, obowiązki jego sprawuje jeden z Prezydujących wydziału, którego w tym celu Komitet Urządzający wyznaczy.

Art. 12. Prezydujący w wydziałach, kierując wszystkiemi pracami, bezpośrednio są odpowiedzialni za skuteczny bieg tychże.

Art. 13. Członkowie-Redaktorzy pomieszczeni będą po wydziałach, za porozumieniem się Prezydujących w wydziałach z Prezesem Kommissyi.

Art. 14. Prace każdego wydziału rozdzielają się pomiędzy Redaktorów, podług wzajemnego ich między sobą porozumienia się i za zgodzeniem się na to Prezydującego. Każdy Redaktor powierzoną mu pracę, powinien rozważyć porównawczo ze względem na prawa obowiązujące tak w Cesarstwie jak i Królestwie Polskiem, na materjały i projekta, jakie Kommissya może mieć na widoku, tudzież w miarę możności i na prawodawstwo państw obcych. Po rozważeniu w ten sposób pracy dokonać się mającej, każdy Redaktor przystąpi do ułożenia artykułów dotyczących przedmiotu, którego rozwinięcie ma sobie poruczonem. Redaktorzy każdego wydziału, odbywają ciągłe między sobą narady, i skoro jedna część jakiej bądź pracy przez nich ukończoną zostanie, takowa winna być wydrukowaną a następnie rozesłaną wszystkim Członkom wydziału i ocenioną przez kompletny skład tegoż.

Art. 15. Jeden z Członków-Redaktorów, według wyboru Prezydującego w wydziale i za wiedzą Prezesa Kommissyi, pełni obowiązki najbliższego pomocnika Prezydującego, i w czasie czasowej jego nieobecności lub słabości, sprawuje jego urząd.

Art. 16. Zwoływanie posiedzeń zależy: w ogólnem zebraniu, od Prezesa Kommissyi, a w wydziałach, od Prezydujących

сѣдательствующихъ въ оныхъ. Предсѣдатель Коммисіи въ общемъ присутствіи, а предсѣдательствующіе въ своихъ отдѣленіяхъ открываютъ и закрываютъ засѣданія, руководятъ преніями и опредѣляютъ самый ихъ порядокъ.

Ст. **17**. Всѣ заключенія какъ въ общемъ присутствіи, такъ и въ отдѣленіяхъ, постановляются большинствомъ голосовъ; въ случаѣ равенства голосовъ, голосъ предсѣдательствующаго даетъ перевѣсъ. Впрочемъ, мнѣнія меньшинства и отдѣльныхъ членовъ, согласно съ изъявленнымъ ими желаніемъ, заявляются какъ въ журналахъ и меморіяхъ засѣданія, такъ и въ объяснительныхъ къ проектамъ запискахъ, о коихъ упоминается ниже.

Ст. **18**. Доклады въ отдѣленіяхъ и въ общемъ присутствіи производятся каждымъ изъ членовъ-редакторовъ по вопросу, имъ разработанному.

Ст. **19**. По каждому выслушанному въ отдѣленіи докладу ведутся меморіи.

Въ меморіи вкратцѣ обозначаются: предметъ разсужденія, сдѣланныя членами замѣчанія и заключенія какъ большинства такъ и меньшинства членовъ.

Меморіи засѣданій въ отдѣленіяхъ ведутся однимъ изъ членовъ-редакторовъ, по порученію предсѣдательствующаго въ отдѣленіи.

Ст. **20**. По надлежащемъ обсужденіи каждаго предмета, составляется какъ проектъ узаконенія по мнѣнію большинства, такъ и объяснительныя записки, въ коихъ излагаются всѣ бывшія сужденія и разныя мнѣнія.

При этомъ, членамъ, несогласнымъ съ большинствомъ, предоставляется излагать подробно въ особыхъ запискахъ свои предположенія.

Ст. **21**. Означенные проекты, съ объяснительными записками и прочими приложеніями, представляются предсѣдателю Коммисіи для внесенія въ общее присутствіе.

Ст. **22**. Проекты и объяснительныя записки, если того требуетъ обширность или важность предмета, сообщаются въ печатныхъ экземплярахъ, на предварительное разсмотрѣніе членовъ Коммисіи. Замѣчаніямъ, которыя вслѣдствіе того могутъ быть сдѣланы членами, составляется, въ случаѣ крайней лишь надобности, систематическій сводъ.

Ст. **23**. Засѣданіямъ общаго присутствія Коммисіи ведется журналъ, подписываемый всѣми наличными членами.

w tychże. Prezes Kommissyi na ogólnem zebraniu, a Prezydujący w swoich wydziałach otwierają i zamykają posiedzenia, kierują dyskussyą i oznaczają właściwy jej porządek.

Art. 17. Zdanie, tak ogólnego zebrania jako i wydziału, wypowiada się większością głosów; w razie równości głosów, głos Prezydującego przeważa. Zresztą odmienne zdania mniejszości i pojedyńczych Członków, stosownie do ich życzenia, zapisywane będą do protokółów posiedzeń, tak ogólnego zebrania, jako i wydziałowych (мемоpiя), tudzież do objaśnień projektów, o jakich poniżej jest mowa.

Art. 18 Relacye na posiedzeniach wydziałowych i ogólnego zebrania, przedstawia ten Członek-Redaktor, przez którego przedmiot został opracowany.

Art. 19. Do każdej rozpoznanej w wydziale relacyi sporządzane będą protokóły posiedzeń wydziałowych (мемоpiя).

W protokółach tych, w krótkości wymienia się przedmiot rozbioru, poczynione przez Członków uwagi, tudzież zdania tak większości jako i mniejszości Członków.

Protokóły posiedzeń wydziałowych prowadzone będą przez jednego z Członków-Redaktorów z polecenia Prezydującego w wydziale.

Art. 20. Po należytém ocenieniu każdego przedmiotu, ułożony będzie tak projekt do prawa podług zdania większości, jako i objaśnienie projektu, w którym wyłuszczone być winny wszystkie wygłoszone opinie i różne zdania.

Przytém, Członkowie niepodzielający zdania większości, mogą w osobnych notyssach, szczegółowo wyłożyć swoje propozycje.

Art. 21. Wspomnione projekta z objaśnieniami i innemi annexami, przedstawiane będą Prezesowi Kommissyi, w celu wniesienia na ogólne zebranie.

Art. 22. Projekta i objaśnienia tychże, jeżeli tego wymaga obszerność lub ważność przedmiotu, kommunikowane być winny w egzemplarzach drukowanych Członkom Kommissyi do przygotowawczego rozpoznania. Uwagi, jakie w skutku tego mogą być poczynione przez Członków, jedynie w razie szczególnej konieczności, układane będą w jeden zbiór systematyczny.

Art. 23. Z odbywanych posiedzeń ogólnego zebrania Kommissyi, prowadzony będzie protokół mający być podpisywanym przez wszystkich Członków obecnych.

Ст. 24. Если общее присутсвіе найдетъ:

а) что проектъ не согласенъ съ основными Высочайше утвержденными началами;

б) или что онъ не полонъ;

в) или что въ редакціи отдѣльныхъ статей вкрались противорѣчія и неясности —

то опредѣляетъ: въ чемъ и какимъ именно образомъ слѣдуетъ измѣнить внесенный проектъ и возвращаетъ его въ подлежащее отдѣленіе для исправленія, согласно мнѣнію большинства.

Ст. 25. Всѣ работы Коммисіи, а равно журналы и меморіи ведутся по русски. Вслѣдствіе сего, важнѣйшіе изъ прежнихъ проектовъ и другіе матеріалы, необходимые для соображенія Коммисіи, переводятся на русскій языкъ по распоряженію предсѣдателя Коммисіи и предсѣдательствующихъ въ отдѣленіяхъ, по принадлежности.

Ст. 26. При разсмотрѣніи работъ Юридической Коммисіи въ Учредительномъ Комитетѣ, въ засѣданіяхъ онаго участвуютъ съ правомъ голоса, предсѣдательствующіе въ отдѣленіяхъ, а равно призываются, съ правомъ совѣщательнаго голоса, для доклада и объясненія дѣла, тѣ члены-редакторы, кои занимались разработкою разсматриваемаго вопроса (въ примѣненіе къ ст. 3-й Указа 19 Февраля (2 Марта) 1864 г. о порядкѣ введенія въ дѣйствіе новыхъ о крестьянахъ постановленій).

Ст. 27. Правительственныя мѣста и лица сообщаютъ всѣ необходимыя для Юридической Коммисіи свѣдѣнія, какъ письменно, такъ и посредствомъ словесныхъ объясненій. Въ сію Коммисію передаются по принадлежности какъ изъ Учредительнаго Комитета, такъ изъ Государственнаго Совѣта Царства и другихъ высшихъ учрежденій всѣ проекты и предположенія, до круга ея занятій относящіяся.

Ст. 28. Отдѣленія Коммисіи сносятся съ подлежащими правительственными мѣстами и лицами черезъ своихъ предсѣдательствующихъ или членовъ-редакторовъ, ими къ тому уполномоченныхъ. По предметамъ же, относящимся до общаго присутствія Коммисіи, переписка ведется предсѣдателемъ оной.

IV. *О личномъ составѣ Коммисіи.*

Ст. 29. Предсѣдательствующіе въ отдѣленіяхъ, особо для сего назначенные съ Высочайшаго Его Императорскаго Величества утвержденія, состоятъ по должности въ IV классѣ.

Art. 24. Jeżeli zebranie ogólne uzna:

a) że projekt nie jest zgodny z Najwyżej zatwierdzonemi zasadniczemi podstawami,
b) albo że jest niezupełny,
c) albo że w redakcyę pojedynczych artykułów wcisnęły się sprzeczności, lub że takowa jest niejasną,—

w takim razie oznaczy: w czém i w jaki sposób należy zmienić wniesiony projekt, i zwróci go właściwemu wydziałowi, do poprawienia, stosownie do zdania większości.

Art. 25. Wszystkie prace Kommissyi, jak również protokóły posiedzeń, tak ogólnego zebrania, jako i wydziałowych, prowadzone będą po rusku. Z tego powodu, ważniejsze z poprzednich projektów, oraz inne materjały potrzebne dla Kommissyi do porównawczego rozważenia przedmiotu, tłómaczone będą na język ruski, z rozporządzenia Prezesa Kommissyi lub Prezydujących w wydziałach, w czém do którego będzie należało.

Art. 26. Przy rozpoznawaniu prac Kommissyi Prawnej, w Komitecie Urządzającym, na posiedzeniach jego, mieć będą udział z prawem głosu, Prezydujący w wydziałach; nadto, powoływani będą z głosem doradczym, dla przedstawienia i wyjaśnienia przedmiotu, ci Członkowie-Redaktorzy, którzy zajmowali się opracowaniem kwestyi pod rozpoznanie przychodzącej (stosownie do art. 3. Ukazu z d. 19 Lutego (2 Marca) 1864 r., o sposobie wprowadzenia w wykonanie nowych ustaw o włościanach).

Art. 27. Władze Rządowe i osoby urzędujące obowiązani są udzielać Kommissyi Prawnej wszelkie potrzebne wiadomości, tak na piśmie, jako i sposobem ustnego objaśnienia. Tejże Kommissyi przekazane będą, w właściwym porządku, tak z Komitetu Urządzającego, jako też z Rady Stanu i z innych Władz Wyższych, wszystkie projekta i propozycye odnoszące się do zakresu jej zajęć.

Art. 28. Wydziały Kommissyi znosić się będą z właściwemi Władzami Rządowemi i osobami za pośrednictwem swoich Prezydujących lub Członków-Redaktorów, do tego przez nich upoważnionych. W przedmiotach zaś odnoszących się do ogólnego zebrania Kommissyi, korrespondencya prowadzona będzie za pośrednictwém Prezesa Kommissyi.

IV. O składzie Kommissyi.

Art. 29. Prezydujący w wydziałach, oddzielnie do tego za Najwyższem Jego Cesarskiej Mości zatwierdzeniem, zamianowani, zaliczają się do klassy IV urzędów.

Ст. **30.** Члены общаго присутствія, а равно всѣ члены-редакторы командируются по Высочайшему повелѣнію, особымъ для сего установленнымъ порядкомъ (Высочайше утвержденные 22 Ноября (4 Декабря) 1864 г. и 24 Февраля (8 Марта 1865) г. журналы Комитета по дѣламъ Царства Польскаго); кромѣ того, Учредительному Комитету предоставлено избрать нѣсколько членовъ общаго присутствія, какъ изъ опытныхъ мѣстныхъ юристовъ, такъ и изъ лицъ, въ вѣдомствѣ самаго Комитета состоящихъ (Высочайшее повелѣніе 23 Сентября (5 Октября) 1864 года). Всѣ сіи члены, если не занимаютъ другихъ высшихъ должностей, полагаются по должности въ V классѣ.

Ст. **31.** Предсѣдателю Коммисіи, для письмоводства по общему присутствію, предоставляется назначить Секретаря и, по мѣрѣ надобности, нѣсколько канцелярскихъ чиновниковъ. Кромѣ того, каждый изъ предсѣдательствующихъ въ отдѣленіяхъ избираетъ, съ вѣдома предсѣдателя Коммисіи, потребное число переводчиковъ и чиновниковъ для письма. На содержаніе сихъ лицъ, а равно на всѣ другіе канцелярскіе расходы опредѣляется необходимая сумма по постановленію Учредительнаго Комитета.

Ст. **32.** Все, относящееся до канцелярскаго устройства Коммисіи и ея отдѣленій, на основаніи предшествующихъ статей, предоставляется взаимному соглашенію предсѣдателя Коммисіи и предсѣдательствующихъ въ отдѣленіяхъ. Могущіе возникнуть при семъ вопросы разрѣшаются Учредительнымъ Комитетомъ.

Ст. **33.** О ходѣ работъ по каждому отдѣленію и по общему присутствію представляются Коммисіею въ Учредительный Комитетъ ежемѣсячныя отчетныя вѣдомости, которыя препровождаются Министру Статсъ-Секретарю для всеподданнѣйшаго доклада Государю Императору.

Подлинную подписалъ:

Предсѣдательствующій въ Комитетѣ по дѣламъ Царства Польскаго,

(подписано) *Князь Павелъ Гагаринъ.*

Вѣрно:

И. д. Статсъ-Секретаря, (подписано) *Заборовскій.*

Art. 30. Członkowie ogólnego zebrania, tudzież Członkowie-Redaktorzy, powoływani będą z Najwyższego Rozkazu, według przepisanego w tej mierze oddzielnego porządku (Najwyżej zatwierdzone w dniach 22 Listopada (4 Grudnia) 1864 r. i 24 Lutego (8 Marca) 1865 r. protokóły Komitetu do spraw Królestwa Polskiego); prócz tego, Komitetowi Urządzającemu dozwolonem jest wybranie kilku Członków do ogólnego zebrania tak z pomiędzy doświadczonych miejscowych prawników, jako też z pomiędzy osób zostających w zarządzie samego Komitetu (Najwyższy Rozkaz z d. 23 Września (5 Października) 1864 r.). Wszyscy ci Członkowie, jeżeli nie zajmują innych wyższych urzędów, liczyć się będą do klassy V urzędów.

Art. 31. Do czynności kancellaryjnych w przedmiotach dotyczących ogólnego zebrania, Prezes Kommissyi mocen jest zamianować Sekretarza i w miarę potrzeby, kilku urzędników kancellaryjnych. Prócz tego, każdy z Prezydujących w wydziałach, przybierze za wiedzą Prezesa Kommissyi potrzebną liczbę tłómaczy i urzędników do pisma.

Na utrzymanie tych osób, jak również na wszystkie inne wydatki kancellaryjne, fundusz potrzebny oznaczony będzie przez postanowienie Komitetu Urządzającego.

Art. 32. Wszystko co dotycze urządzenia biura Kommissyi i wydziałów tejże, stosownie do artykułów poprzedzających, pozostawia się wzajemnemu porozumieniu się Prezesa Kommissyi z Prezydującemi w wydziałach.

Kwestye pod tym względem wyniknąć mogące rozstrzygane będą przez Komitet Urządzający.

Art. 33. O biegu prac w każdym wydziale i w ogólnem zebraniu, Kommissya przedstawiać będzie Komitetowi Urządzającemu sprawozdania za każdy miesiąc, które przesyłane będą Ministrowi Sekretarzowi Stanu, dla najpoddańszego przedstawienia Najjaśniejszemu Panu.

Na oryginale podpisano:

Prezydujący w Komitecie do spraw Królestwa Polskiego,
(podp.) *Książe Paweł Gagaryn.*

Za zgodność:
P. o. Sekretarza Stanu, (podpisano) *A. Zaborowski.*

Za zgodność:
Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, *Wosiński.*

P. o. Dyrektora Kancellaryi, *Wł. Holewiński.*

Dzień ogłoszenia, dnia 21 Września (3 Października) 1865 r.

DZIENNIK PRAW

№ 202.

Tom Sześćdziesiąty Trzeci.

По Указу Его Величества

АЛЕКСАНДРА II-го,

Императора и Самодержца Всероссійскаго, Царя Польскаго,

Великаго Князя Финляндскаго,

и проч., и проч., и проч.,

Учредительный Комитетъ въ Царствѣ Польскомъ.

Во исполненіе Высочайшаго повеленія, послѣдовавшаго 4 (16) Августа сего 1865 г. и сообщеннаго въ отзывѣ Министра Статсъ-Секретаря Царства, отъ 10 (22) Августа сего года за N. 6,373, къ Намѣстнику въ Царствѣ, о выдачѣ ликвидаціонныхъ листовъ, на основаніи Высочайше утвержденныхъ того же числа правилъ о выдачѣ ликвидаціонныхъ листовъ, Учредительный Комитетъ постановилъ и постановляетъ:

Ст. 1. Высочайше утвержденныя 4 (16) Августа 1865 г. правила о порядѣ выдачи ликвидаціонныхъ листовъ, внести, установленнымъ порядкомъ, въ Дневникъ Законовъ; и

Ст. 2. Исполненіе сихъ правилъ возложить на всѣ вѣдомства, по принадлежности.

Состоялось въ Варшавѣ, въ 85 засѣданіи Учредительнаго Комитета, 14 (26) Августа 1865 г.

Намѣстникъ въ Царствѣ, Генералъ-Адъютантъ,
(подписалъ) *Графъ Бергъ.*

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,
(подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

W Imieniu Najjaśniejszego

ALEXANDRA II-go,

Cesarza i Samowładcy Wszech Rossyi, Króla Polskiego,

Wielkiego Księcia Finlandzkiego,

etc., etc., etc.,

Komitet Urządzający w Królestwie Polskiem.

W wykonaniu Najwyższego Rozkazu, zapadłego w dniu 4 (16) Sierpnia r. b., oznajmionego przez odezwę Ministra Sekretarza Stanu Królestwa z d. 10 (22) Sierpnia r. b. Nr. 6,373, do Namiestnika w Królestwie, w przedmiocie wydawania listów likwidacyjnych, na zasadzie Najwyżej zatwierdzonych w tymże dniu przepisów o wydawaniu listów likwidacyjnych, Komitet Urządzający postanowił i stanowi:

Art. 1. Najwyżej zatwiedzone w dniu 4 (16) Sierpnia 1865 roku przepisy o sposobie wydawania listów likwidacyjnych, zamieścić w Dzienniku Praw, według przepisanego porządku.

Art. 2. Wykonanie takowych przepisów poruczyć wszystkim Władzom, w czém do której należy.

Działo się w Warszawie, na 85 posiedzeniu Komitetu Urządzającego, dnia 14 (26) Sierpnia 1865 r.

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,
(подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Za zgodność:
Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, *Wesiński.*

P. o. Dyrektora Kancellaryi, *Wł. Holewiński.*

Dzień ogłoszenia, dnia 7 (19) Października 1865 roku.

На подлинномъ Собственною Его Императорскаго Величества рукою написано:

„Быть по сему.“

въ Петергофѣ, 4 (16) Августа 1865 года.

Съ подлиннымъ вѣрно:

Министръ Статсъ-Секретарь Царства Польскаго,

(подписалъ) *В. Платоновъ.*

ПРАВИЛА

О ВЫДАЧѢ ЛИКВИДАЦІОННЫХЪ ЛИСТОВЪ.

Ст. 1. Распоряженія о выдачѣ владѣльцамъ имѣній ликвидаціонныхъ листовъ, за предоставленныя крестьянамъ земли, на основаніи ст. 5-ой и 9-ой Высочайшаго Указа о Ликвидаціонной Коммисіи производятся Ликвидаціонною Коммисіею. Вмѣстѣ съ тѣмъ, Ликвидаціонная Коммисія дѣлаетъ распоряженіе объ исключеніи изъ владѣльческихъ ипотекъ, крестьянскихъ земель и о внесеніи въ оныя сервитутовъ, предоставленныхъ крестьянамъ.

Ст. 2. По имѣніямъ, на которыя учреждены ипотеки, распредѣленіе ликвидаціонныхъ листовъ производится въ ипотечномъ отдѣленіи, въ присутствіи и при содѣйствіи особыхъ агентовъ.

Примѣчаніе 1. Правительственной Коммисіи Юстиціи поручается составить и представить въ Учредительный Комитетъ правила о дѣйствіяхъ ипотечныхъ отдѣленій при распредѣленіи ликвидаціонныхъ листовъ.

Примѣчаніе 2. Агентами Ликвидаціонной Коммисіи назначаются при губернскихъ ипотекахъ—юрисконсульты при губернскихъ правленіяхъ (radcy prawni) въ губернскихъ городахъ, а въ остальныхъ четырехъ городахъ—адвокаты прокураторіи (obrońcy prokuratoryi). Если, съ развитіемъ дѣла, поименованныя лица одни не будутъ въ состояніи исполнить возлагаемаго на нихъ по сему предмету порученія, то, въ помощь имъ, будутъ назначаемы другія лица изъ благонадежныхъ чиновниковъ. При окружныхъ ипотекахъ агентами Ликвидаціонной Коммисіи назначаются мѣстные уѣздные гражданскіе начальники и бургомистры.

Na oryginale własną Jego Cesarsko-Królewskiej Mości ręką napisano:

„*Zatwierdzam.*"

w Peterhowie, 4 (16) Sierpnia 1865 roku.

Zgodno z oryginałem:

Minister Sekretarz Stanu,

(podpisano) *W. Płatonow.*

PRZEPISY

O WYDAWANIU LISTÓW LIKWIDACYJNYCH.

Art. 1. Wydawanie właścicielom ziemskim listów likwidacyjnych, za grunta nadane włościanom, stosownie do art. 5 i 9 Najwyższego Ukazu o Kommissyi Likwidacyjnej, następować będzie z rozporządzenia Kommissyi Likwidacyjnej. Obok tego, Kommissya Likwidacyjna wydaje rozporządzenia względem wyłączenia gruntów włościańskich z hypoteki dziedzica dóbr, tudzież względem wniesienia do takowej, służebności, na rzecz włościan przyznanych.

Art. 2. Z dóbr mających urządzone hypoteki, rozpłata listów likwidacyjnych dokonywana będzie w wydziale hypotecznym, w obecności i za współdziałaniem specyalnych ajentów.

Uwaga 1. Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości porucza się ułożenie i przedstawienie Komitetowi Urządzającemu przepisów co do czynności wydziałów hypotecznych przy rozpłacie listów likwidacyjnych.

Uwaga 2. Ajentami Kommissyi Likwidacyjnej mianowani być mają, przy hypotekach gubernialnych— Radcy Prawni przy Rządach Gubernialnych w miastach gubernialnych, a w czterech miastach pozostałych— Obrońcy Prokuratoryi.

Gdyby z rozwinięciem się czynności, pomienione osoby nie były w stanie uczynić zadosyć wkładającym się na nich z tego tytułu obowiązkom, w takim razie wyznaczone im zostaną do pomocy inne osoby z pomiędzy zaufanych urzędników.

Przy hypotekach okręgowych ajentami Kommissyi Likwidacyjnej będą właściwi cywilni Naczelnicy Powiatów i Burmistrze.

Ст. 3. По имѣніямъ, на которыя не установлено ипотекъ, выдача ликвидаціонныхъ листовъ производится чрезъ уѣздныхъ гражданскихъ начальниковъ.

А. Выдача ликвидаціонныхъ листовъ по имѣніямъ, на которыя устроены губернскія ипотеки.

Ст. 4. По окончательномъ опредѣленіи ликвидаціоннаго капитала, слѣдующаго къ выдачѣ владѣльцу, Ликвидаціонная Коммисія печатаетъ въ мѣстныхъ губернскихъ вѣдомостяхъ и въ варшавскомъ дневникѣ объявленіе о имѣющемъ быть выданнымъ вознагражденіи, приглашая всѣхъ, имѣющихъ право на полученіе части ликвидаціоннаго капитала, по имѣнію, по которому утверждено ликвидаціонное вознагражденіе, къ предъявленію своихъ правъ въ установленномъ порядкѣ. Независимо отъ сего, дѣлается распоряженіе, чтобы объявленіе о имѣющей быть ликвидаціи было прибито къ дверямъ гминнаго управленія, въ предѣлахъ той гмины, гдѣ находится имѣніе.

Ст. 5. Одновременно съ симъ, Ликвидаціонная Коммисія предлагаетъ гражданскому начальнику того уѣзда, въ которомъ лежитъ имѣніе, собрать свѣдѣнія о недоимкахъ въ казенныхъ податяхъ, гминныхъ и другихъ общественныхъ сборахъ, платежахъ по страхованію недвижимыхъ имуществъ и тому подобныхъ, означенныхъ въ 1-мъ, 2-мъ и 3-мъ пунктахъ ст. 41 ипотечнаго устава, и свѣдѣнія эти доставить въ уѣздное казначейство того города, гдѣ производится ликвидація, къ сроку, который будетъ назначенъ агентомъ Ликвидаціонной Коммисіи для уплаты ликвидаціоннаго вознагражденія владѣльцу имѣнія, или его кредиторамъ. Всѣмъ этимъ свѣдѣніямъ казначейство составляетъ перечневую вѣдомость, которую съ подлинными свѣдѣніями передаетъ, за своею подписью, агенту Ликвидаціонной Коммисіи.

Ст. 6. Вмѣстѣ съ тѣмъ, Ликвидаціонная Коммисія сообщаетъ Управленію Кредитнаго Земскаго Общества, съ препровожденіемъ копіи съ ликвидаціонной табели или выписки изъ нея, о предъявленіи чрезъ Окружную Дирекцію агенту Ликвидаціонной Коммисіи свѣдѣній о томъ, на какую сумму слѣдуетъ отдѣлить ликвидаціонныхъ листовъ для обезпеченія лежащаго на имѣніи долга. При опредѣленіи этой суммы и доставленіи свѣдѣній, Земское Кредитное Общество обязано руководствоваться правилами, изложенными въ нижеслѣдующей 8-ой статьѣ.

Ст. 7. Одновременно съ публикаціею, Ликвидаціонная Ком-

Art. 3. Z dóbr nie mających urządzonej hypoteki, wydawanie listów likwidacyjnych uskuteczniane będzie za pośrednictwem cywilnych Naczelników Powiatowych.

A. O wydawaniu listów likwidacyjnych z dóbr mających urządzone hypoteki gubernialne.

Art. 4. Po ostatecznem ustanowieniu kapitału likwidacyjnego, przypadającego do wypłaty właścicielowi, Kommissya Likwidacyjna zamieści w miejscowym dzienniku gubernialnym, tudzież w dzienniku warszawskim obwieszczenie o nastąpić mającej wypłacie wynagrodzenia, z wezwaniem wszystkich, mających prawo do otrzymania części kapitału likwidacyjnego, z dóbr, w których wynagrodzenie likwidacyjne przyznane zostało, aby z prawami swemi zgłosili się w drodze przepisanej. Obok tego, wydane będzie zarządzenie, aby obwieszczenie o nastąpić mającej likwidacyi przybite było na drzwiach urzędu gminnego tej gminy, w której dobra są położone.

Art. 5. Jednocześnie, Kommissya Likwidacyjna zaleci cywilnemu Naczelnikowi tego Powiatu, w którym dobra są położone, zebrać wiadomości o zaległościach w podatkach skarbowych, gminnych lub w innych opłatach publicznych, składce ogniowej od nieruchomości, i t. p. należnościach, wymienionych w ustępach 1, 2 i 3 art. 41 prawa hypotecznego, i wiadomości te dostarczyć kassie powiatowej w tém mieście, w którém dokonywaną jest likwidacya, a to na termin, jaki do wypłaty wynagrodzenia likwidacyjnego właścicielowi dóbr, lub jego wierzycielom przez ajentą Kommissyi Likwidacyjnej oznaczony będzie. Wszystkie te wiadomości kassa ułoży w treściwy wykaz, który wraz z oryginałami rzeczonych wiadomości, po opatrzeniu swym podpisem, złoży ajentowi Kommissyi Likwidacyjnej.

Art. 6. Obok tego, Kommissya Likwidacyjna odniesie się do Zarządu Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego, przy załączeniu kopii tabelli likwidacyjnej lub wyciągu z niej, o zakommunikowanie ajentowi Kommissyi Likwidacyjnej przez Dyrekcyą Szczegółową, wiadomości: jaka summa oddzieloną być ma z listów likwidacyjnych na zabezpieczenie długu, dobra obciążającego. Przy oznaczeniu tej summy i udzielaniu wiadomości, Towarzystwo Kredytowe Ziemskie stosować się powinno do przepisów, wskazanych poniżej w § 8-ym.

Art. 7. Jednocześnie z obwieszczeniem, Kommissya Likwi-

не доставленіи Обществомъ въ назначенный срокъ требуемыхъ свѣдѣній, члены и агенты управленій Общества подвергаются законной отвѣтственности, на общемъ основаніи, если промедленіе послѣдуетъ по ихъ винѣ, или по такимъ причинамъ, устраненіе коихъ отъ нихъ зависѣло.

Ст. 9. Владѣльцу имѣнія и его кредиторамъ предоставляется право, какъ при выдачѣ вознагражденія, такъ и по выдачѣ онаго, по всѣмъ вообще займамъ изъ Кредитнаго Общества, независимо отъ втораго выпуска закладныхъ листовъ (по закону 1838 года), (*) уплатить или весь долгъ обезпеченный ликвидаціонными листами, или часть долга, по правиламъ, для выхода изъ Кредитнаго Общества, изложеннымъ въ статьѣ 25-й Положенія 1825 г., но съ освобожденіемъ отъ платежа установленнаго сей статьей взноса 2%. Освобожденные такимъ образомъ изъ депозита ликвидаціонные листы распредѣляются между кредиторами и владѣльцемъ, на основаніи существующихъ правилъ о правахъ ипотечныхъ кредиторовъ.

Примѣчаніе. Въ выдачѣ ликвидаціонныхъ листовъ изъ депозита когда листы сіи будутъ выданы послѣ распредѣленія, дѣлаемаго по ст. 12-й настоящихъ правилъ, не участвуютъ ни Ликвидаціонная Коммисія, ни агенты ея.

Ст. 10. Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства, по тѣмъ казеннымъ долгамъ, которые записаны въ ипотекѣ имѣнія и уплачиваются посредствомъ ежегодныхъ взносовъ на интересъ и погашеніе, требуетъ обезпеченія ихъ: или оставшимся имѣніемъ должника или ликвидаціонными листами на полную сумму первоначальнаго долга; но должнику не возбраняется уплатить непогашенную часть долга ликвидаціонными листами по нарицательной цѣнѣ; въ семъ случаѣ, остальные ликвидаціонные листы освобождаются изъ депозита. За симъ, по тѣмъ долгамъ, по которымъ владѣльцы имѣній платятъ только проценты, безъ взноса на погашеніе, а уплата капитала зависитъ отъ воли должника, Правительственная Коммисія Финансовъ требуетъ полнаго обезпеченія ежегодныхъ процентовъ, но должникъ имѣетъ право уплатить капитальный долгъ ликвидаціонными листами по нарицательной цѣнѣ.

Ст. 11. Агентъ Ликвидаціонной Коммисіи обязанъ имѣть наблюденіе за своевременнымъ полученіемъ отъ кого слѣдуетъ нужныхъ свѣдѣній.

(*) О способѣ уплаты этого долга при выдачѣ ликвидаціонныхъ листовъ сказано въ ст. 8 пунк. *в*.

w tėj mierze. W razie niedostarczenia przez Towarzystwo w oznaczonym terminie żądanych wiadomości, członkowie i ajenci władz Towarzystwa ulegną prawnej odpowiedzialności, na ogólnych zasadach, jeżeli zwłoka nastąpi z ich winy lub dla takich przeszkód, usunięcie których od nich zależało.

Art. **9.** Właścicielowi dóbr, jako też wierzycielom jego służyć będzie prawo, tak przy wypłacie, jako i po wypłacie wynagrodzenia co do wszystkich w ogóle pożyczek z Towarzystwa Kredytowego, niezależnie od pożyczki drugiego okresu (podług prawa z r. 1838), (*) spłacić albo cały dług, zabezpieczony w listach likwidacyjnych, albo też część tego długu, a to stosownie do przepisów o wystąpieniu z Towarzystwa Kredytowego, w artykule 25 prawa z r. 1825 zawartych, lecz z uwolnieniem od ustanowionej tymże artykułem opłaty po 2%. Przypadające w skutek tego do podniesienia z depozytu listy likwidacyjne podlegać będą rozpłacie pomiędzy wierzycieli i właściciela, stosownie do istniejących przepisów o prawach wierzycieli hypotecznych.

Uwaga. Przy wydawaniu listów likwidacyjnych z depozytu, gdy listy te będą wydawane po dokonanej według artykułu 12 niniejszych przepisów rozpłacie, ani Kommissya Likwidacyjna ani jej ajenci uczestniczyć nie będą.

Art. **10.** Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu, dla wierzytelności Skarbowych do hypoteki dóbr wpisanych i spłacanych wnoszonemi corocznie opłatami na procent i na amortyzacyę, wymagać będzie zabezpieczenia: albo na pozostałych przy dłużniku dobrach, albo też w listach likwidacyjnych na całkowitą summę pierwotnego długu; wszakże dłużnikowi nie tamuje się możności spłacenia niezamortyzowanej części długu, listami likwidacyjnemi po cenie nominalnej; w tym przypadku, pozostałe listy likwidacyjne ulegają podniesieniu z depozytu. Co do tych długów, od których właściciele dóbr uiszczają jedynie procenta bez wnoszenia opłat na amortyzacyę, a spłata samego kapitału zależy od woli dłużnika, Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu wymagać będzie całkowitego zabezpieczenia corocznych procentów, wszakże dłużnikowi służy prawo spłacenia kapitału listami likwidacyjnemi po cenie nominalnej.

Art. **11.** Ajent Kommissyi Likwidacyjnej obowiązany jest pilnować odbierania w właściwym czasie, od kogo należy, wiadomości potrzebnych.

(*) O sposobie spłacenia tego długu przy wydawaniu listów likwidacyjnych jest mowa w artykule 8 ustępie *c.*

[illegible] требуемыхъ свѣ-[illegible] подвергаются законной [illegible] если промедленіе послѣдуетъ [illegible] устраненіе коихъ отъ нихъ [illegible].

[illegible] предоставляется [illegible] по выдачѣ онаго [illegible] Общества, независимо [illegible] по закону 1838 года), (*) [illegible] листами, или [illegible] изъ Кредитнаго Общества, [illegible] г., но съ освобожде-[illegible] взноса 2%. Осво-[illegible] листы рас-[illegible] на основаніи су-[illegible] кредиторовъ.

[illegible] листовъ изъ депозита [illegible] распредѣленія, дѣлаем[illegible] правилъ, не участвуютъ ни Ликви-[illegible].

[illegible] Финансовъ и Казна-[illegible] которые записаны въ ипотекѣ [illegible] ежегодныхъ взносовъ на инте-[illegible] обезпеченія ихъ: или оставшимся имѣ-[illegible] листами на полную сумму пер-[illegible] не возбраняется уплатить непо-[illegible] листами по нарицательной [illegible] ликвидаціонные листы освобожда-[illegible] по тѣмъ долгамъ, по которымъ вла-[illegible] только проценты, безъ взноса на погашеніе, а [illegible] отъ воли должника, Правительственная [illegible] требуетъ полнаго обезпеченія ежегодныхъ про-[illegible] имѣетъ право уплатить капитальный долгъ [illegible] листами по нарицательной цѣнѣ.

[illegible] обязанъ [illegible] слѣдуетъ [illegible]

(*) [illegible]

w tej mierze. W razie niedostarczenia przez Towarzystwo w [illegible] czonym terminie żądanych wiadomości, członkowie i ajenci władz Towarzystwa ulegną prawnej odpowiedzialności, na ogólnych zasadach, jeżeli zwłoka nastąpi z ich winy lub dla takich przeszkód, usunięcie których od nich zależało.

Art. 9. Właścicielowi dóbr, jako też wierzycielom [illegible] służyć będzie prawo, tak przy wypłacie, jako i po wypłacie wynagrodzenia co do wszystkich w ogóle pożyczek z Towarzystwa Kredytowego, niezależnie od pożyczki drugiego [illegible] prawa z r. 1838), (*) spłacić albo cały dług [illegible] stach likwidacyjnych, albo też część tego długu [illegible] przepisów o wystąpieniu z Towarzystwa Kredytowego [illegible] 25 prawa z r. 1825 zawartych, lecz z [illegible] nej tymże artykułem opłaty po 2% [illegible] do podniesienia z depozytu listy likwidacyjne [illegible] płacie pomiędzy wierzycieli i właściciel [illegible] cych przepisów o prawach wierzycieli [illegible]

Uwaga. Przy wydawaniu listów likwidacyjnych [illegible] a- listy te będą wydawane po [illegible] ch niejszych przepisów rozpłacie [illegible] któ- ani jej ajenci uczestniczyć nie [illegible] omi-

Art. 10. Kommissya Rządowa [illegible] wierzytelności Skarbowych [illegible] telności [illegible] czanych [illegible] depozytu, [illegible] przypada- [illegible] dłużnika [illegible] tą summę pierwotnego długu [illegible] właściciela lub [illegible] możności spłacenia [illegible] sporu, nie mo- [illegible] dacyjnemi po cenie [illegible] całości czy w częś- [illegible] likwidacyjne ulegają [illegible] żącymi do nich ku- [illegible] od których właściciele [illegible] słane być winny do [illegible] opłat na [illegible] decyzyi wydziału hy- [illegible] woli dłużnika, Kom[illegible] gać będzie całkowi[illegible] wszakże dłużnik[illegible] [illegible] wić będzie dla Skarbu po- [illegible] dacyjnemi po cenie [illegible] do depozytu złożonego.

Art. 11. [illegible] od przeciwko wydawaniu przez [illegible] pilnować [illegible] staraniu stron interessowanych, [illegible] mości [illegible] ta spadają na ich własny rachu- [illegible] owany już z wypłaty [illegible] należnego

Ст. 12. Въ срокъ, назначенный для выдачи ликвидаціоннаго вознагражденія, распредѣленіе ликвидаціонныхъ листовъ, съ слѣдующими къ нимъ купонами и денежною доплатою, производится въ подлежащемъ ипотечномъ отдѣленіи, по ипотечному порядку, въ присутствіи и при содѣйствіи агента Ликвидаціонной Коммисіи. При чемъ, сначала покрываются привилегированные платежи, означенные въ ст. 41-й ипотечнаго устава, потомъ уплачиваются просроченные платежи Кредитному Обществу и, наконецъ, обезпечиваются долги (которые не переведены на оставшуюся за надѣломъ крестьянъ часть имѣнія) Земскому Кредитному Обществу; оставшіеся, за тѣмъ, ликвидаціонные листы распредѣляются между прочими ипотечными кредиторами въ ипотечной послѣдовательности.

Примѣчаніе 1. При удовлетвореніи долговъ, сначала обращаются въ платежъ наличныя деньги, потомъ купоны, которымъ вышелъ срокъ и, въ случаѣ недостатка ихъ, ликвидаціонные листы; при чемъ цѣнность ихъ опредѣляется на основаніи ст. 17-ой, кромѣ недоимокъ по казеннымъ податямъ, гминнымъ сборамъ и страховымъ платежамъ съ недвижимыхъ имуществъ, въ уплату которыхъ ликвидаціонные листы принимаются по нарицательной цѣнѣ.

Примѣчаніе 2. Ликвидаціонные листы, для обезпеченія долговъ Кредитному Обществу, принимаются въ депозитъ по нарицательной цѣнѣ, а для покрытія просроченныхъ платежей — по курсу.

Ст. 13. Если, вслѣдствіе неявки владѣльца или ипотечныхъ кредиторовъ, или по причинѣ возникшаго спора, не можетъ быть произведено распредѣленіе всего, или части вознагражденія, то ликвидаціонные листы, съ принадлежащими къ нимъ купонами и деньгами, если оныя имѣются, отсылаются въ депозитъ Польскаго Банка, съ приложеніемъ постановленія ипотечнаго отдѣленія. Депозитное свидѣтельство Банка будетъ составлять для казны квитанцію въ уплатѣ отданнаго на сохраненіе вознагражденія.

Ст. 14. Устраненіе препятствій въ выдачѣ депозита изъ Банка, предоставляется заинтересованнымъ въ этомъ сторонамъ и всѣ издержки по этому предмету должны быть отнесены на ихъ собственный счетъ. Казна же, какъ получившая квитанцію въ уплатѣ при-

Art. 12. W terminie oznaczonym do wypłaty wynagrodzenia likwidacyjnego, rozpłata listów likwidacyjnych z należącymi do nich kuponami i dopłatą w gotowiznie, dokonywaną będzie w właściwym wydziale hypotecznym, według przepisów postępowania hypotecznego, w obecności i za współdziałaniem ajenta Kommissyi Likwidacyjnej. Przyczém, naprzód pokryte być winny należności uprzywilejowane, wymienione w art. 41 prawa hypotecznego, następnie mają być zaspokojone przypadłe już do poboru raty Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego i nakoniec zabezpieczają się wierzytelności tegoż Towarzystwa Kredytowego (które nie zostały przeniesione na część dóbr po uposażeniu włościan pozostałą); pozostałe zaś listy likwidacyjne będą rozpłacone pomiędzy innych wierzycieli hypotecznych w kolei pierwszeństwa hypotecznego.

Uwaga 1. Przy spłacaniu długów, wypłata odbywać się będzie naprzód gotowizną, potém kuponami płatnymi i w razie ich niewystarczania, listami likwidacyjnemi; cena listów oznaczoną będzie według artykułu 17, wyjąwszy przy spłacie zaległości w podatkach Skarbowych, należnościach gminnych i składce ogniowej od nieruchomości, na zaspokojenie których, listy likwidacyjne przyjmowane będą po cenie nominalnej.

Uwaga. 2. Listy likwidacyjne na zabezpieczenie wierzytelności Towarzystwa Kredytowego przyjmowane będą do depozytu, po cenie nominalnej, a na pokrycie rat do poboru przypadających, podług kursu.

Art. 13. Gdyby z powodu niestawienia się właściciela lub wierzycieli hypotecznych, albo z powodu wynikłego sporu, nie można było dokonać wypłaty wynagrodzenia, czy to w całości czy w części, w takim razie listy likwidacyjne, wraz z należącymi do nich kuponami i gotowizną, jeśli ta się znajduje, odesłane być winny do depozytu Banku Polskiego, z dołączeniem decyzyi wydziału hypotecznego.

Dowód depozytowy Banku stanowić będzie dla Skarbu pokwitowanie z wypłaty wynagrodzenia do depozytu złożonego.

Art. 14. Usunięcie przeszkód przeciwko wydawaniu przez Bank depozytu, pozostawia się staraniu stron interessowanych, i wszelkie połączone z tém koszta spadają na ich własny rachunek. Skarb zaś, jako pokwitowany już z wypłaty należnego

читающагося вознагражденія, не должна за тѣмъ нести никакихъ издержекъ, равно какъ не обязана принимать никакого участія въ выдачѣ депозита.

Ст. 15. Ипотечное отдѣленіе утверждаетъ актъ уплаты, если онъ не будетъ противенъ общимъ законамъ и настоящимъ правиламъ, въ случаѣ же спора отсылаетъ стороны къ судебному разбирательству и составляетъ опредѣленіе объ отдачѣ находящагося въ спорѣ вознагражденія въ депозитъ Банка. За тѣмъ, ипотечное отдѣленіе дѣлаетъ распоряженіе: *а*) объ исключеніи изъ ипотечной книги долговъ, уплаченныхъ ликвидаціонными листами, и *б*) объ отмѣткѣ въ ипотечномъ указателѣ, какая часть долговъ казенныхъ и Земскому Кредитному Обществу, обеспечена ликвидаціонными листами.

Ст. 16. По окончаніи распредѣленія ликвидаціонныхъ листовъ въ ипотечномъ отдѣленіи, агентъ доноситъ о томъ Ликвидаціонной Коммисіи, съ представленіемъ нужныхъ документовъ.

Ст. 17. При уплатѣ долговъ, цѣнность ликвидаціонныхъ листовъ опредѣляется по взаимному соглашенію должника съ кредиторами. Если согласія сего не послѣдуетъ и если притомъ кредиторъ потребуетъ уплаты, то онъ обязанъ принять ликвидаціонные листы по нарицательной цѣнѣ. Если же владѣлецъ имѣнія пожелаетъ уплатить долгъ, то цѣнность ликвидаціонныхъ листовъ опредѣляется по биржевому курсу и кредиторъ не можетъ отказаться отъ такой уплаты.

Примѣчаніе. Курсъ ликвидаціонныхъ листовъ опредѣляется по послѣдней цѣнѣ ихъ на варшавской биржѣ.

Ст. 18. Ликвидаціонные листы, переданные въ депозитъ Польскаго Банка, въ обезпеченіе долговъ Земскому Кредитному Обществу, хранятся до погашенія части долга обезпеченнаго ликвидаціонными листами. Послѣ чего, ликвидаціонные листы обращаются въ собственность владѣльца, или его кредиторовъ, на основаніи существующихъ правилъ о правахъ ипотечныхъ кредиторовъ и освобождаются изъ депозита Банка, по сношенію съ нимъ Управленія Земскаго Кредитнаго Общества, но, во всякомъ случаѣ, въ признаніи кому либо и въ выдачѣ тѣхъ ликвидаціонныхъ листовъ, ни Ликвидаціонная Коммисія, ни агентъ ея не участвуютъ.

Ст. 19. Ликвидаціонные листы, находящіеся въ депозитѣ Польскаго Банка въ обезпеченіе долговъ Земскому Кредитному Обществу, не могутъ быть обращаемы въ тиражъ. Но когда не окажется болѣе листовъ въ обращеніи и останется сумма, назначаемая

wynagrodzenia, nie powinien ztąd ponosić jakich bądź kosztów, jak również, nie ma obowiązku uczestniczyć w wydaniu depozytu.

Art. 15. Wydział hypoteczny zatwierdza akt wypłaty, jeżeli takowy nie będzie przeciwny ogólnemu prawu i przepisom niniejszym, a w razie zaszłego sporu, odeśle strony do rozprawy na drodze sądowej i wyda decyzyę nakazującą odesłanie będącego w sporze wynagrodzenia do depozytu Bank u. Następnie, wydział hypoteczny postanowi: *a*) wykreślenie z wykazu hypotecznego długów spłaconych listami likwidacyjnemi; tudzież *b*) wniesienie do wykazu hypotecznego zaznaczenia: jaka część wierzytelności Skarbu oraz Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego, zabezpieczoną została w listach likwidacyjnych.

Art. 16. Po dokonanej w wydziale hypotecznym rozpłacie listów likwidacyjnych, ajent złoży o tém raport Kommissyi Likwidacyjnej, przy dołączeniu potrzebnych dowodów.

Art. 17. Przy spłacie długów, cena listów likwidacyjnych oznaczoną będzie za wzajemnem porozumieniem się dłużnika i wierzycieli. Gdyby do zgody w tej mierze nie przyszło, a wierzyciel zażąda zapłacenia, w takim razie, tenże obowiązany będzie przyjąć listy likwidacyjne po cenie nominalnej. W razie zaś gdy dłużnik dług spłacić zapragnie, cena listów likwidacyjnych oznaczoną będzie podług kursu na giełdzie i wierzyciel nie będzie mógł odmówić przyjęcia takowéj spłaty.

Uwaga. Do oznaczenia kursu listów likwidacyjnych przyjmowaną będzie ostatnia ich cena na giełdzie warszawskiej.

Art. 18. Listy likwidacyjne złożone do depozytu Banku Polskiego na zabezpieczenie wierzytelności Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego, zatrzymane będą do czasu umorzenia części długu zabezpieczonego w listach likwidacyjnych. Po czém listy likwidacyjne stają się własnością właściciela dóbr i jego wierzycieli, stosownie do istniejących przepisów o prawach wierzycieli hypotecznych i podnoszone będą z depozytu Banku za zniesieniem się z nim Władz Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego; w każdym atoli razie, w przyznaniu i wydaniu komu bądź pomienionych listów likwidacyjnych, ani Kommissya Likwidacyjna, ani ajent jej uczestniczyć nie będą.

Art. 19. Listy likwidacyjne złożone do depozytu Banku Polskiego na zabezpieczenie wierzytelności Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego, nie mogą być przypuszczane do losowania. Lecz skoro nie będzie już listów w obiegu i gdy pozostawać będzie

для погашенія, по ст. 10 Указа о Ликвидаціонной Коммисіи, тогда ликвидаціонные листы, находящіеся въ депозитѣ Банка для обезпеченія долговъ Земскому Кредитному Обществу, поступаютъ въ тиражъ массами въ 3,000 рублей. Что же касается ликвидаціонныхъ листовъ, находящихся въ депозитѣ Банка для обезпеченія частныхъ вѣрителей, то во все время нахожденія ихъ въ депозитѣ, они не должны подлежать тиражу.

Ст. **20.** Проценты съ ликвидаціонныхъ листовъ, находящихся въ депозитѣ Банка для обезпеченія долговъ Земскому Кредитному Обществу, получаетъ Кредитное Общество, порядкомъ, какой для сего будетъ опредѣленъ, въ счетъ слѣдующихъ ему съ владѣльца платежей. Купоны же отъ ликвидаціонныхъ листовъ, отданные въ депозитъ Банка, по всѣмъ инымъ случаямъ, какъ-то для обезпеченія частныхъ кредиторовъ, пока листы сіи не будутъ присуждены, или переданы въ ихъ собственность, поступаютъ въ пользу владѣльца.

Ст. **21.** При назначеніи въ продажу имѣнія, судебнымъ порядкомъ, вслѣдствіе требованія частныхъ кредиторовъ, или по опредѣленію Управленій Земскаго Кредитнаго Общества, продается имѣніе, оставшееся за надѣломъ крестьянъ. Изъ вырученной суммы удовлетворяются привилегированные и ипотечные долги, на общемъ основаніи. Если же не достанетъ суммы, вырученной отъ продажи имѣнія, оставшагося за надѣломъ крестьянъ, то обращаются на покрытіе долговъ ликвидаціонные листы, по нарицательной цѣнѣ. Могущій же оказаться излишекъ въ ликвидаціонныхъ листахъ выдается владѣльцу.

Примѣчаніе. Правиломъ симъ не отмѣняются существующія постановленія о продажѣ имѣній, съ переводомъ на покупщика ссудъ Земскаго Кредитнаго Общества.

Ст. **22.** Въ случаѣ, если по продажѣ оставшагося у владѣльца, за надѣломъ крестьянъ, имѣнія, не достанетъ суммы на удовлетвореніе долговъ Земскому Кредитному Обществу, то въ счетъ долга, обращаются ликвидаціонные листы по нарицательной цѣнѣ. При чемъ, по представленію Земскаго Кредитнаго Общества, листы сіи погашаются безъ тиража, въ ближайшіе сроки.

Примѣчаніе. Правила, означенныя въ ст. 21 и 22, примѣняются въ каждомъ отдѣльномъ случаѣ, со времени публикаціи Ликвидаціонной Коммисіи о назначаемомъ ликвидаціонномъ вознагражденіи.

fundusz na umorzenie, stosownie do art. 10 Ukazu o Kommissyi Likwidacyjnej wyznaczony, wówczas listy likwidacyjne złożone do depozytu Banku na zabezpieczenie wierzytelności Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego, przypuszczone będą do losowania w partyach po rsr. 3,000. Co do listów likwidacyjnych, złożonych do depozytu Banku na zabezpieczenie wierzytelności prywatnych, to takowe przez cały czas pozostawania w depozycie, losowaniu podlegać nie będą.

Art. 20. Procenta od listów likwidacyjnych do depozytu Banku na zabezpieczenie wierzytelności Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego, pobierać będzie Towarzystwo Kredytowe Ziemskie, według porządku w tej mierze przepisać się mającego, na rachunek rat przypadających temuż Towarzystwu od właściciela; kupony zaś listów likwidacyjnych wniesionych do depozytu Banku we wszelkich innych przypadkach, jako to na zabezpieczenie wierzytelności osób prywatnych, dopóki te listy nie będą przysądzone, lub przekazane na ich własność, należeć będą do właściciela.

Art. 21. Przy wystawieniu dóbr na sprzedaż w drodze sądowej, na żądanie wierzycieli prywatnych lub z rozporządzenia władz Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego, sprzedaży podlegać będą dobra, jakie po uposażeniu włościan przy dziedzicu pozostały. Z otrzymanego szacunku zaspokojone być winny, należności uprzywilejowane i długi hypoteczne, według ogólnej zasady.

W razie niewystarczania funduszu, otrzymanego ze sprzedaży dóbr, pozostałych po uposażeniu włościan, na pokrycie długów użytemi zostaną listy likwidacyjne po cenie nominalnej.

Przewyżka z tychże listów likwidacyjnych pozostać mogąca, wydaną będzie właścicielowi.

Uwaga. Przepis ten nie uchyla istniejących przepisów co do sprzedaży dóbr, z przelewem na nabywcę pożyczek Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego.

Art. 22. Gdyby po sprzedaży dóbr, po uposażeniu włościan przy dziedzicu pozostałych, zbrakło funduszu na pokrycie wierzytelności Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego, to na rzecz tej wierzytelności, użytemi będą listy likwidacyjne po cenie nominalnej. Przytém na wniosek Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego, pomienione listy umarzane będą bez losowania, w terminach najbliższych.

Uwaga. Przepisy zawarte w powyższych artykułach 21 i 22, obowiązywać będą w każdym pojedynczym przypadku, od chwili wydania przez Kommissyę Likwidacyjną obwieszczenia o przyznaniu wynagrodzenia likwidacyjnego.

Б. Выдача ликвидаціонныхъ листовъ по имѣніямъ, на которыя устроены окружныя ипотеки.

Ст. **23**. Выдача ликвидаціонныхъ листовъ по имѣніямъ, на которыя устроены окружныя ипотеки, производится тѣмъ же порядкомъ, какой принятъ для выдачи листовъ по имѣніямъ, имѣющимъ губернскія ипотеки (ст. 4, 5, 7, 9—16 и 18—20). Агентами Ликвидаціонной Коммисіи, въ семъ случаѣ, назначаются уѣздные гражданскіе начальники и бургомистры.

В. Выдача ликвидаціонныхъ листовъ по имѣніямъ, на которыя не составлено ипотекъ

Ст. **24**. По окончательномъ опредѣленіи ликвидаціоннаго капитала, Ликвидаціонная Коммисія препровождаетъ въ подлежащее казначейство слѣдующіе владѣльцу ликвидаціонные листы, съ принадлежащими къ нимъ купонами, и даетъ о семъ знать мѣстному уѣздному гражданскому начальнику. Въ тоже время, Ликвидаціонная Коммисія сообщаетъ въ Правительственную Коммисію Финансовъ объ ассигнованіи въ подлежащее казначейство суммы, которая, на основаніи ст. 46 Указа о Ликвидаціонной Коммисіи, должна быть выдана наличными деньгами.

Ст. **25** Уѣздный начальникъ, по полученіи предложенія Ликвидаціонной Коммисіи, немедленно дѣлаетъ надлежащее распоряженіе о собраніи свѣдѣній о недоимкахъ по казеннымъ податямъ, гминнымъ сборамъ и страховымъ платежамъ съ недвижимыхъ имуществъ, которыя слѣдуетъ удержать изъ ликвидаціоннаго вознагражденія, и назначаетъ срокъ для явки владѣльца за полученіемъ ликвидаціонныхъ листовъ.

Ст. **26**. По явкѣ владѣльца или повѣреннаго его, уѣздный начальникъ немедленно выдаетъ ликвидаціонные листы, въ присутствіи мѣстнаго подсудка и агента Ликвидаціонной Коммисіи при ипотечномъ отдѣленіи Гражданскаго Трибунала, если послѣдній будетъ находиться въ томъ городѣ, гдѣ будетъ производиться выдача ликвидаціонныхъ листовъ.

Ст. **27**. При выдачѣ ликвидаціоннаго вознагражденія, удерживаются недоимки въ казенныхъ податяхъ, гминныхъ и другихъ общественныхъ сборахъ, страховыхъ платежахъ съ недвижимыхъ имуществъ и т. п.

На пополненіе означенныхъ недоимокъ обращаются сперва наличныя деньги, потомъ купоны, коимъ истекъ срокъ и, въ случаѣ недостатка ихъ, ликвидаціонные листы, по нарицательной

B. O wydawaniu listów likwidacyjnych z dóbr mających urządzone hypoteki okręgowe.

Art. 23. Wydawanie listów likwidacyjnych z dóbr mających urządzone hypoteki okręgowe, odbywać się będzie w takim samym porządku, jaki przyjęty został przy wydawaniu listów z dóbr, mających urządzone hypoteki gubernialne (art. 4, 5, 7, 9, 16 i 18-20). Ajentami zaś Kommissyi Likwidacyjnej, w tym razie będą cywilni Naczelnicy Powiatów i Burmistrze.

C. O wydawaniu listów likwidacyjnych z dóbr nie mających urządzonej hypoteki.

Art. 24. Po ostatecznem oznaczeniu kapitału likwidacyjnego, Kommissya Likwidacyjna prześle do właściwej kassy przypadające dla właściciela listy likwidacyjne, wraz z należącymi do nich kuponami, i zawiadomi o tém właściwego cywilnego Naczelnika Powiatu.

Jednocześnie Kommissya Likwidacyjna odniesie się do Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu o wyassygnowanie na właściwą kassę odpowiédniej kwoty, jaka, stosownie do art. 46 Ukazu o Kommissyi Likwidacyjnej, gotowizną dopłaconą być winna.

Art. 25. Naczelnik Powiatu, po otrzymaniu rozporządzenia Kommissyi Likwidacyjnej, bezzwłocznie zarządzi zebranie wiadomości o zaległościach w podatkach Skarbowych, należnościach gminnych i składce ogniowej od nieruchomości, na pokrycie których zatrzymany być ma odpowiédni fundusz z wynagrodzenia likwidacyjnego, a oraz wyznaczy właścicielowi termin do stawienia się po odbiór listów likwidacyjnych.

Art. 26. Za przybyciem właściciela lub jego pełnomocnika, Naczelnik Powiatu bezzwłocznie wyda listy likwidacyjne, w obecności właściwego podsędka i ajenta Kommissyi Likwidacyjnej przy wydziale hypotecznym Trybunału Cywilnego, jeżeli ten ostatni znajdować się będzie w tém mieście, w którém wydanie listów likwidacyjnych ma miéjsce.

Art. 27 Przy wydaniu wynagrodzenia likwidacyjnego zatrzymanym będzie fundusz na pokrycie zaległych podatków Skarbowych, gminnych lub innych opłat publicznych, składki ogniowej od nieruchomości i t. p.

Na pokrycie tych zaległości użytemi być mają: najprzód gotowizna, następnie kupony płatne i wreszcie, w razie gdyby te nie wystarczały, listy likwidacyjne, po cenie nominalnej; resztujące

цѣнѣ; остальные ликвидаціонные листы, со всѣми неудержанными купонами и деньгами, выдаются по принадлежности.

Ст. **28.** О распоряженіяхъ сдѣланныхъ на основаніи предшествующихъ §§, долженъ быть составленъ актъ, за подписаніемъ всѣхъ присутствовавшихъ. Если подсудокъ, или агентъ Ликвидаціонной Коммисіи, не будутъ согласны съ дѣйствіями уѣзднаго начальника при выдачѣ ликвидаціонныхъ листовъ, то мнѣнія означенныхъ лицъ, съ которыми не согласится уѣздный начальникъ, записываются въ составляемый актъ.

Ст. **29.** Копія съ означеннаго акта представляется въ Ликвидаціонную Коммисію.

Г. Распоряженія Ликвидаціонной Коммисіи объ исключеніи крестьянскихъ земель изъ владѣльческихъ ипотекъ.

Ст. **30.** Одновременно съ распоряженіями о выдачѣ ликвидаціонныхъ листовъ (ст. 7), Ликвидаціонная Коммисія препровождаетъ къ своему агенту копію съ ликвидаціонной табели.

Ст. **31.** Агентъ Ликвидаціонной Коммисіи, по составленіи изъ ликвидаціонной табели извлеченія о границахъ земель, предоставленныхъ крестьянамъ, положеніи и пространствѣ ихъ, передаетъ это извлеченіе, вмѣстѣ съ копіею съ ликвидаціонной табели, въ ипотечное отдѣленіе.

Ст. **32.** Ипотечное отдѣленіе, по таковому требованію агента Ликвидаціонной Коммисіи, обязано немедленно:

а) внести извлеченіе изъ ликвидаціонной табели во вторую часть ипотечной книги (księga umów wieczystych) того имѣнія, по которому составлена ликвидаціонная тебель; самая же копія съ ликвидаціонной табели присоединяется къ собранію документовъ, хранящихся при ипотечной книгѣ (zbiór dokumentów, składanych do księgi wieczystej);

б) исключить изъ ипотечнаго указателя (wykazu hypotecznego) земли, предоставленныя крестьянамъ со всѣми угодьями и урочищами (номенклатурами), которыя перешли въ собственность крестьянъ;

в) внести въ третій отдѣлъ ипотечнаго указателя (ścieśnienia własności, ciężary wieczyste i służebności) сервитуты, сохраненные за крестьянами по ликвидаціонной табели, на земляхъ, оставшихся за помѣщикомъ, если онѣ не значились въ помянутомъ отдѣлѣ;

zaś listy likwidacyjne, ze wszystkiemi niezatrzymanemi kuponami i gotowizną, zostaną wydane komu należy.

Art. 28. Z dokonanych, stosownie do poprzedzających artykułów, czynności, sporządzony będzie akt, przez wszystkie wpływające do tego osoby podpisać się mający. Gdyby podsędek lub ajent Kommissyi Likwidacyjnej, nie zgadzał się na postępowanie Naczelnika Powiatu przy wydawaniu listów likwidacyjnych, w takim razie, zdania tych osób, niepodzielane przez Naczelnika Powiatu, wpisane być mają do pomienionego aktu.

Art. 29. Kopia takowego aktu powinna być przedstawioną Kommissyi Likwidacyjnej.

D. O zarządzeniach ze strony Kommissyi Likwidacyjnej względem wyłączenia gruntów włościańskich z hypoteki dóbr dziedzica.

Art. 30. Jednocześnie z zarządzeniem wydania listów likwidacyjnych (art. 7), Kommissya Likwidacyjna prześle swemu ajentowi kopię tabelli likwidacyjnej.

Art. 31. Ajent Kommissyi Likwidacyjnej sporządziwszy wyciąg z tabelli likwidacyjnej, w którym wskazane być mają granice, położenie i przestrzeń gruntów, nadanych włościanom, wyciąg takowy wraz z kopią tabeli likwidacyjnej złoży wydziałowi hypotecznemu.

Art. 32. Wydział hypoteczny, na żądanie ajenta Kommissyi Likwidacyjnej obowiązany jest bezzwłocznie:

a) wnieść wyciąg z tabelli likwidacyjnej do księgi umów wieczystych tych dóbr, dla których tabella likwidacyjna jest sporządzoną; sama zaś kopia tabelli likwidacyjnej, załączoną być winna do zbioru dokumentów, składanych do księgi wieczystej;

b) wykreślić z wykazu hypotecznego grunta włościańskie wraz z wszelkiemi użytkami i nomenklaturami, które przeszły na własność włościan;

c) wpisać do trzeciego działu wykazu hypotecznego (ścieśnienie własności, ciężary wieczyste i służebności), służebności, przy jakich, tabellą likwidacyjną włościanie zostali utrzymani na gruntach, pozostałych we własności dziedzica, jeżeli służebności te nie były wpisane do pomienionego działu;

г) исключить изъ означеннаго отдѣла ипотечнаго указателя инскрипціи (записи), относительно правъ крестьянъ на отошедшія въ собственность ихъ земли, если таковыя инскрипціи въ ономъ были.

Ст. **33**. Одновременно съ исключеніемъ крестьянскихъ правъ (инскрипцій ст. 32, п. *г*.), значившихся въ ипотечномъ указателѣ, должны быть исключены изъ помѣщичьей ипотеки долги и другія обязательства крестьянъ третьимъ лицамъ, обезпеченныя означенными правами; но при семъ, ипотечныя учрежденія обязаны по крестьянскимъ усадьбамъ, на которыхъ будутъ числиться долги, установить отдѣльную окружную ипотеку. Съ этою цѣлію составляется на простой бумагѣ и препровождается, куда слѣдуетъ, выписка, въ которой показывается ипотечное положеніе усадебъ.

Ст. **34**. Издержки при исключеніи изъ ипотечныхъ книгъ земель, предоставленныхъ крестьянамъ, и при внесеніи сохраненныхъ за крестьянами сервитутовъ на помѣщичьихъ земляхъ, относятся на счетъ тѣхъ источниковъ, изъ которыхъ производятся расходы по ликвидаціи. Что же касается до издержекъ на учрежденіе окружныхъ ипотекъ на крестьянскія усадьбы, обремененныя долгами крестьянъ (ст. 33), то онѣ взыскиваются съ владѣльцевъ усадебъ административнымъ порядкомъ.

Дополнительныя правила.

Ст. **35**. На содержаніе агентовъ Ликвидаціонной Коммисіи и сопряженныя съ отправленіемъ ихъ обязанностей издержки, ассигнуется, по постановленію Учредительнаго Комитета, особая сумма, изъ тѣхъ же источниковъ, изъ которыхъ производятся расходы по ликвидаціи.

Ст. **36**. Развитіе сихъ правилъ, которыя должны быть внесены въ Дневникъ Законовъ, и разрѣшеніе могущихъ возникнуть по онымъ сомнѣній, возлагается на Учредительный Комитетъ.

Предсѣдательствующій въ Комитетѣ по дѣламъ Царства Польскаго,
(подписалъ) *Князь Павелъ Гагаринъ*.

d) wykreślić z tegoż działu wykazu hypotecznego wpisy, dotyczące praw włościan do gruntów na własność ich przeszłych, jeżeli wpisy takie istnieją.

Art. **33**. Jednocześnie z wykreśleniem z wykazu hypotecznego wpisów co do praw włościan (art. 32 p. *d.*), powinny być także wykreślone z hypoteki dóbr dziedzica długi i wszelkie zobowiązania włościan względem osób trzecich, a na wspomnionych ich prawach zabezpieczone; przy tém wszakże, władze hypoteczne obowiązane są założyć oddzielne hypoteki okręgowe dla tych osad włościańskich, któreby długami obciążone były.

W tym celu powinien być sporządzony na prostym papierze i złożony gdzie wypada wyciąg, wykazujący hypoteczny stan osad.

Art. **34**. Koszta wykreślenia z księgi wieczystej gruntów nadanych włościanom, tudzież wniesienia do takowej przyznanych włościanom praw do służebności na gruntach dziedzica, zaspokajane będą ze źródeł przeznaczonych na wydatki likwidacyjne.

Co do kosztów potrzebnych na urządzenie hypotek okręgowych dla osad włościańskich, obciążonych długami (art. 33), takowe odzyskiwane będą od właścicieli osad w drodze administracyjnej.

Przepisy dodatkowe.

Art. **35**. Na utrzymanie ajentów Kommissyi Likwidacyjnej i na koszta połączone z wykonywaniem poruczonych im obowiązków, wyznaczony będzie z decyzyi Komitetu Urządzającego oddzielny fundusz, ze źródeł przeznaczonych na wydatki likwidacyjne.

Art. **36**. Rozwinięcie niniejszych przepisów, które w Dzienniku Praw zamieszczone być winny, tudzież rozstrzygnięcie wątpliwości z tychże wyniknąć mogących, porucza się Komitetowi Urządzającemu.

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,
(подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Za zgodność:
Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, *Wosiński.*

P. o. Dyrektora Kancellaryi, *Wł. Holewiński.*

Dzień ogłoszenia, dnia 7 (19) Października 1865 r.

По Указу Его Величества

АЛЕКСАНДРА II-го,

Императора и Самодержца Всероссійскаго, Царя Польскаго,

Великаго Князя Финляндскаго,

и проч., и проч., и проч.

Учредительный Комитетъ въ Царствѣ Польскомъ.

Во исполненіе Высочайшаго повелѣнія, послѣдовавшаго 21 Августа (2 Сентября) сего 1865 года и сообщеннаго въ отзывѣ Министра Статсъ Секретаря Царства, отъ 30 Августа (11 Сентября) сего года за № 6596, къ Намѣстнику въ Царствѣ, о порядкѣ выдачи наличныхъ денегъ по ликвидаціонной операціи, Учредительный Комитетъ постановилъ и постановляетъ:

Ст. 1. Выдачу владѣльцамъ имѣній по ассигновкамъ Ликвидаціонной Коммисіи денежной доплаты, по статьѣ 46 Высочайшаго Указа о Ликвидаціонной Коммисіи, производить казенными кассами Правительственной Коммисіи Финансовъ, а процентовъ по купонамъ ликвидаціонныхъ листовъ, Польскимъ Банкомъ.

При этомъ, слѣдующая, по статьѣ 45 того же Указа, доплата процентовъ за полтора мѣсяца съ 3 (15) Апрѣля по 20 Мая (1 Іюня) 1864 г. должна быть производима на точномъ основаніи означенной статьи, при платежѣ по первому купону; и

Ст. 2. Исполненіе сихъ правилъ, которыя должны быть внесены въ Дневникъ Законовъ, возложить на надлежащія вѣдомства по принадлежности.

Состоялось въ Варшавѣ, въ 88 засѣданіи Учредительнаго Комитета, 4 (16) Сентября 1865 года.

Намѣстникъ Царства, Генералъ-Адъютантъ,

(подписалъ) *Графъ Бергъ.*

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,

(подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

w Imieniu Najjaśniejszego

ALEXANDRA II-go,

CESARZA I SAMOWŁADCY WSZECH ROSSYI, KRÓLA POLSKIEGO, WIELKIEGO KSIĘCIA FINLANDZKIEGO,

etc., etc., etc.,

Komitet Urządzający w Królestwie Polskiém.

W wykonaniu NAJWYŻSZEGO Rozkazu, zapadłego w dniu 21 Sierpnia (2 Września) r. b., zakommunikowanego w odezwie Ministra Sekretarza Stanu Królestwa, do Namiestnika w Królestwie z dnia 30 Sierpnia (11 Września) r. b. № 6,596, o sposobie wypłaty gotowych pieniędzy z tytułu operacyi likwidacyjnéj, Komitet Urządzający postanowił i stanowi:

Art. **1.** Uiszczenie dziedzicom dóbr za assygnacyami Kommissyi Likwidacyjnej dopłat w gotowiźnie, wspomnionych w art: 46 NAJWYŻSZEGO Ukazu o Kommissyi Likwidacyjnej, dokonywać za pośrednictwem kass Skarbowych Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu, a procentów za kupony od listów likwidacyjnych, za pośrednictwem Banku Polskiego. Obok tego, przynależna, stosownie do art: 45 tegoż Ukazu, dopłata procentów za półtora miesiąca od dnia 3 (15) Kwietnia do dnia 20 Maja (1 Czerwca) 1864 r., powinna być uiszczoną w ścisłém zastosowaniu się do powołanego artykułu, przy wypłacie pierwszego kuponu. — i

Art. **2.** Wykonanie niniejszych przepisów, które w Dzienniku Praw zamieszczone być winny, poruczyć właściwym Władzom, w czém do której należy.

Działo się w Warszawie, na 88 posiedzeniu Komitetu Urządzającego, dnia 4 (16) Września 1865 r.

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,
(подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Za zgodność:
Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, *Wosiński.*

P. o. Dyrektora Kancellaryi, *Wł. Holewiński.*

Dzień ogłoszenia, dnia 7 (19) Października 1865 r.

По Указу Его Величества
АЛЕКСАНДРА II-го,
Императора и Самодержца Всероссійскаго, Царя Польскаго,
Великаго Князя Финляндскаго,
и проч., и проч., и проч.

Учредительный Комитетъ въ Царствѣ Польскомъ.

Во исполненіе Высочайшаго повелѣнія, послѣдовавшаго 21 Августа (2 Сентября) сего года и сообщеннаго въ отзывѣ Министра Статсъ-Секретаря Царства, отъ 30 Августа (11 Сентября) сего года за № 6594, Намѣстнику въ Царствѣ, о правилахъ къ руководству при выдачѣ владѣльцамъ имѣній ликвидаціонныхъ листовъ, различной цѣнности, Учредительный Комитетъ постановилъ и постановляетъ:

Ст. 1. При назначеніи въ Ликвидаціонной Коммисіи владѣльцамъ имѣній количества ликвидаціонныхъ листовъ за упраздненныя повинности крестьянъ, соблюдается слѣдующее правило относительно пропорціи въ выдачѣ ликвидаціонныхъ листовъ различныхъ разрядовъ:

если владѣльцу слѣдуетъ ликвидаціонное вознагражденіе въ количествѣ:

до 1,000 р., то выдавать 10 л. 100 рублевыми листами.
„ 2,000 р., то выдавать 10 л. 100 р., 2 л. 250 р., 1 л. 500 р.
„ 3,000 „ „ 10 „ 100 „ 4 „ 250 „ 2 „ 500 „
„ 4,000 „ „ 10 л. 100 р., 4 л. 250 р., 2 л. 500 р., 1 л. 1000 р.
отъ 4,000 до 20,000 р., то выдавать по 1/4 части каждаго достоинства.
„ 20,000 до 50,000 р., то выдавать 50 л. 100 р., 20 л. 250 р., остальную сумму 500 р. и 1000 р., считая по половинѣ тѣхъ и другихъ.

если болѣе 50,000 р., то выдавать 50 л. 100 р., 30 л. 250 р., 25 л. 500 р., остальную сумму 1000 рублевыми.

Ст. 2. Когда причитающіяся помѣщикамъ ликвидаціонныя суммы, не состоя изъ круглыхъ цифръ, образуютъ несоотвѣтствующія этому расчету доли, то, при опредѣленіи въ Ликвидаціонной Коммисіи количества ликвидаціонныхъ листовъ, должно выдавать таковыя доли листами соотвѣтственнаго достоинства.

W Imieniu Najjaśniejszego
ALEXANDRA II-go,
Cesarza i Samowładcy Wszech Rossyi, Króla Polskiego,
Wielkiego Księcia Finlandzkiego,
etc., etc., etc.

Komitet Urządzający w Królestwie Polskiém.

W wykonaniu Najwyższego Rozkazu, zapadłego w d. 21 Sierpnia (2 Września) r. b., zakommunikowanego w odezwie Ministra Sekretarza Stanu Królestwa, do Namiestnika w Królestwie z d. 30 Sierpnia (11 Września) r. b. Nr. 6594, co do przepisów mających być zachowanemi, przy wydawaniu dziedzicom dóbr listów likwidacyjnych, różnej wysokości, Komitet Urządzający postanowił i stanowi:

Art. 1. Przy oznaczaniu przez Kommissyę Likwidacyjną ilości przypadających, dla dziedziców dóbr listów likwidacyjnych za zniesione powinności włościan, zachowany być winien następujący przepis, pod względem stosunku, w jakim listy likwidacyjne, w różnych wysokościach wystawione, wydawane być mają:

jeżeli wynagrodzenie likwidacyjne dla dziedzica przypada w ilości:

do 1,000 rs., to wypłacić listami 10 l. 100 rublowemi.
„ 2,000 „ „ „ 10 l. 100, 2 l. 250, 1 l. 500,
„ 3,000 „ „ „ 10 l. 100, 4 l. 250, 2 l. 500,
„ 4,000 „ „ „ 10 l. 100, 4 l. 250, 2 l. 500, 1 l. 1,000,
od 4,000, do 20,000 rsr., po 1/4 części każdej wysokości:
„ 20,000 „ 50,000 „ 50 l. 100, 20 l. 250, resztę należności listami 500 rub. i 1000 rub., w połowie pierwszemi i w połowie drugiemi.

jeżeli więcej jak 50,000 rs., to wypłacić listami 50 l. 100, 30 l. 250, 25 l. 500, resztę należności 1,000 rublowemi.

Art. 2. Kiedy przypadające dla dziedziców należności likwidacyjne, nie wypadną w summach okrągłych i gdy w skutek tego potworzą się części nieodpowiédnie temu rozliczeniu, w takim razie, przy oznaczaniu przez Kommissyę Likwidacyjną ilości listów likwidacyjnych, na spłacenie takowych części należy użyć listy likwidacyjne odpowiédniej wysokości.

Примѣчаніе. Такъ, напримѣръ, для выдачи суммы въ 16,432 руб. слѣдуетъ назначить:

44	листа	по 100	рублей	4,400	рублей
16	„	250	„	4,000	„
8	„	500	„	4,000	„
4	„	1000	„	4,000	„

и 32 р., наличными деньгами.

Ст. 3. Исполненіе сихъ правилъ, которыя должны быть внесены въ Дневникъ Законовъ, возложить на Ликвидаціонную Коммисію.

Состоялось въ Варшавѣ, въ 88 засѣданіи Учредительнаго Комитета, 4 (16) Сентября 1865 г.

Намѣстникъ въ Царствѣ, Генералъ-Адъютантъ,
(подписалъ) *Графъ Бергъ.*

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,
(подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Uwaga. Tak naprzykład, na wypłatę summy rs. 16,432, należy użyć:

44	listy po rs.	100	„	„	rs.	4,400
16	„ „	250	„	„	„	4,000
8	„ „	500	„	„	„	4,000
4	„ „	1000	„	„	„	4,000

oraz rs. 32 gotowizną.

Art. 3. Wykonanie niniejszych przepisów, które w Dzienku Praw zamieszczone być winny, poruczyć Kommissyi Likwidacyjnej.

Działo się w Warszawie, na 88 posiedzeniu Komitetu Urządzającego, d. 4 (16) Września 1865 r.

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,
(подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Za zgodność:

Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, *Wosiński.*

P. o. Dyrektora Kancellarji *Wł. Holewiński.*

Dzień ogłoszenia, dnia 7 (19) Października 1865 roku.

DZIENNIK PRAW

№ 203.

Tom Sześćdziesiąty Trzeci.

По указу Его Величества

АЛЕКСАНДРА II-го,

Императора и Самодержца Всероссійскаго, Царя Польскаго,

и проч., и проч., и проч.,

Совѣтъ Управленія Царства.

Принявъ во вниманіе: что установленные постановленіемъ Совѣта Управленія Царства отъ 29 Марта (10 Апрѣля) 1832 года за № 3453 предѣлы вѣдомства Варшавскихъ Мировыхъ судовъ — вслѣдствіе преобразованія и начертанія постоянныхъ предѣловъ полицейскимъ частямъ, нынѣ не соотвѣтствуютъ потребностямъ службы и удобству жителей, — по представленію Правительственной Коммисіи Юстиціи, постановилъ и постановляетъ:

Ст. 1. Къ вѣдомству Варшавскаго окружнаго мироваго суда I-го отдѣленія принадлежатъ полицейскія части: 1, 2, 3 и 4;

къ мировому суду II-го отдѣленія, части: 5, 6, 7 и 11;

къ мировому суду III-го отдѣленія, части: 8, 9 и 10; а

къ мировому суду IV-го отдѣленія, часть 12 или предмѣстье Прага.

Ст. 2. Приходы, входящіе въ составъ Варшавскаго округа, остаются въ нынѣшнемъ вѣдомствѣ мировыхъ судовъ.

Ст. 3. Исполненіе настоящаго постановленія, которое должно быть внесено въ Дневникъ Законовъ, возлагается на Правительственную Коммисію Юстиціи.

Состоялось въ Варшавѣ, 15 (27) Іюня 1865 г.

W Imieniu Najjaśniéjszego
ALEXANDRA II-go,
Cesarza Wszech Rossyi, Króla Polskiego,
etc., etc., etc.,

Rada Administracyjna Królestwa.

Zważywszy: że oznaczony decyzyą Rady Administracyjnéj Królestwa z dnia 29 Marca (10 Kwietnia) 1832 r. № 3,453 zakres jurisdykcyi Sądów Pokoju w Warszawie, okazuje się obecnie skutkiem przekształcenia i zakreślenia stałych granic Cyrkułom Policyjnym, nieodpowiédni potrzebom służby i dogodności mieszkańców, na przedstawienie Kommissyi Rządowéj Sprawiedliwości, postanowiła i stanowi:

Art. 1. Do jurisdykcyi Sądu Pokoju okręgu i miasta Warszawy Wyziału I, należeć mają Cyrkuły Policyjne: 1, 2, 3 i 4;
do Sądu Pokoju Wydziału II-go, Cyrkuły: 5, 6, 7 i 11;
do Sądu Pokoju Wydziału III-go, Cyrkuły: 8, 9 i 10; zaś
do Sądu Pokoju Wydziału IV-go, Cyrkuł 12, czyli przedmieście Praga.

Art. 2. Parafie okręg Warszawski stanowiące, pozostają w dotychczasowéj jurisdykcyi Sądów Pokoju.

Art. 3. Wykonanie niniéjszego postanowienia, które w Dzienniku Praw ma być zamieszczone, Kommissyi Rządowéj Sprawiedliwości poleca.

Działo się w Warszawie, dnia 15 (27) Czerwca 1865 r.

Namiestnik Królestwa, Jenerał-Adjutant,
(podpisano) *Hr. Berg.*

Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowéj Sprawiedliwości, (podpi:) *Wosiński.*

P. o. Sekretarza Stanu, (podpisano) *A. Zaborowski.*

Zgodno z oryginałem:
P. o. Sekretarza Stanu, (podpisano) *A. Zaborowski.*

Za zgodność z odpisem:
Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowéj Sprawiedliwości, *Wosiński.*

P. o. Dyrektora Kancellaryi, *Wł. Holewiński.*

Dzień ogłoszenia, dnia 25 Października (6 Listopada) 1865 roku.

По указу Его Величества
АЛЕКСАНДРА II-го,
Императора и Самодержца Всероссійскаго, Царя Польскаго.
Великаго Князя Финляндскаго,
и проч., и проч., и проч.,

Учредительный Комитетъ въ Царствѣ Польскомъ.

На основаніи ст. 49—51 указа о Ликвидаціонной Коммисіи, на Учредительный Комитетъ возложена обязанность составить правила объ огражденіи интересовъ третьихъ лицъ, имѣющихъ ипотечныя права на имѣнія, въ тѣхъ случаяхъ, когда: 1) владѣлецъ откажется отъ части ликвидаціоннаго капитала, или не явится для полученія вознагражденія въ теченіе срока, закономъ на сей предметъ опредѣленнаго; 2) когда владѣлецъ, по непредставленію въ срокъ узаконенной ликвидаціонной табели, лишится права на полученіе процентовъ съ 3 (15) Апрѣля 1864 года.

При обсужденіи сего предмета, Учредительный Комитетъ, по первому изъ возбужденныхъ вопросовъ, объ огражденіи правъ третьихъ лицъ, въ томъ случаѣ, когда владѣлецъ откажется отъ всего или отъ части слѣдующаго ему ликвидаціоннаго вознагражденія, принялъ въ соображеніе, что формальный отказъ владѣльца долженъ быть представленъ подлежащей Коммисіи по крестьянскимъ дѣламъ съ приложеніемъ копіи съ ипотечнаго указателя, въ доказательство того, что никакіе ипотечные долги не обременяютъ этого имѣнія. Въ случаѣ же, если находятся какія либо ипотечныя обязательства, то должно быть представлено совершенное нотаріальнымъ порядкомъ удостовѣреніе всѣхъ ипотечныхъ кредиторовъ, что они, съ своей стороны, на этотъ отказъ согласны. Что же касается неявки владѣльца за полученіемъ ликвидаціоннаго вознагражденія (ст. 50 указа о Лик. Ком.), то вопросъ этотъ устраняется порядкомъ, принятымъ уже Учредительнымъ Комитетомъ при установленіи правилъ о выдачѣ ликвидаціонныхъ листовъ. Въ правилахъ, по сему предмету составленныхъ, предполагается вызывать въ ипотечное отдѣленіе какъ кредиторовъ, такъ и владѣльца, съ тѣмъ, что въ случаѣ отсутствія кого либо изъ нихъ, могущая причитаться ему часть ликвидаціоннаго капитала отсылается въ депозитъ Польскаго Банка.

w Imieniu Najjaśniéjszego
ALEXANDRA II-go,
Cesarza i Samowładcy Wszech Rossyi, Króla Polskiego,
Wielkiego Księcia Finlandzkiego,
etc., etc., etc.,

Komitet Urządzający w Królestwie Polskiém.

Stosownie do art. 49—51 Ukazu o Kommissyi Likwidacyjnej, na Komitet Urządzający włożony został obowiązek ułożenia przepisów o zabezpieczeniu interessów osób trzecich, mających na dobrach hypoteczne prawa, w przypadkach: 1) gdy właściciel zrzecze się części kapitału likwidacyjnego, lub nie zgłosi się po odbiór wynagrodzenia, w terminie prawem oznaczonym; 2) gdy właściciel w skutek nieprzedstawienia w właściwym terminie tabelli likwidacyjnéj, utraci prawo do otrzymania procentów od dnia 3 (15) Kwietnia 1864 r.

Przy rozbiorze tego przedmiotu, co do pierwszéj z podniesionych kwestyj, dotyczącéj zabezpieczenia praw osób trzecich w takim przypadku, gdy właściciel zrzecze się, całego lub części przypadającego mu wynagrodzenia likwidacyjnego, Komitet Urządzający wziął pod rozwagę: że formalne zrzeczenie się właściciela, powinno być złożone właściwéj Kommissyi Spraw Włościańskich, z dołączeniem kopii wykazu hypotecznego na dowód, że żadne długi hypoteczne na dobrach tych nie ciążą.

W razie zaś, jeżeli znajdują się jakie bądź zobowiązania hypoteczne, powinno być przedstawione zapewnienie przez wszystkich wierzycieli hypotecznych, notaryalnie zeznane, że ze swéj strony, na takowe zrzeczenie zgadzają się. Co się zaś tyczy niezgłoszenia się właściciela po odbiór wynagrodzenia likwidacyjnego (art. 50 Ukazu o Kommissyi Likwidacyjnéj), kwestya ta usuniętą zostaje w skutek przyjętego już przez Komitet Urządzający sposobu postępowania przy ustanowieniu przepisów o wydawaniu listów likwidacyjnych. W przepisach w tym przedmiocie ułożonych, postanowiono wzywać przed wydział hypoteczny, tak wierzycieli jako i właściciela, z zastrzeżeniem, że w razie gdyby kto bądź z pomiędzy nich, nie był obecnym, część wynagrodzenia likwidacyjnego dla niego przypadać mogąca, odesłaną będzie do depozytu Banku Polskiego.

По второму вопросу, объ огражденіи правъ третьихъ лицъ, въ томъ случаѣ, когда владѣлецъ потеряетъ право на полученіе процентовъ съ 3 (15) Апрѣля 1864 года, Учредительный Комитетъ нашелъ, что въ настоящее время было бы преждевременно издавать какія либо правила по сему предмету. Когда наступитъ срокъ 16 (28) Ноября, то вопросъ этотъ представится въ болѣе ясномъ видѣ.

На основаніи вышеизложеннаго, во исполненіе ст. 51 указа о Ликвидаціонной Коммисіи, Учредительный Комитетъ, постановилъ и постановляетъ:

Ст. 1. Формальный отказъ владѣльца отъ всего или части вознагражденія за упраздненныя повинности крестьянъ, долженъ быть представленъ подлежащей крестьянской Коммисіи, съ приложеніемъ копіи съ ипотечнаго указателя имѣнія, въ доказательство того, что никакіе ипотечние долги не обременяютъ этого имѣнія. Въ случаѣ же, если на имѣніи лежатъ какія либо ипотечныя обязательства, то должно быть представлено совершенное нотаріальнымъ порядкомъ удостовѣреніе всѣхъ ипотечныхъ кредиторовъ, что они, съ своей стороны, на этотъ отказъ согласны.

Ст. 2. Отказъ отъ вознагражденія, представленный безъ исполненія выше упомянутыхъ условій, признается нарушающимъ права третьихъ лицъ и считается недѣйствительнымъ.—и

Ст. 3. Выписки изъ сего постановленія, которое должно быть внесено установленнымъ порядкомъ въ Дневникъ Законовъ, передать въ Ликвидаціонную Коммисію и Правительственную Коммисію Юстиціи и препроводить для исполненія въ Коммисіи по крестьянскимъ дѣламъ.

Состоялось въ Варшавѣ, въ 73-мъ засѣданіи Учредительнаго Комитета, 20 Іюня (2 Іюля) 1865 года.

Намѣстникъ въ Царствѣ, Генералъ Адъютантъ,
(подписалъ) *Гр. Бергъ.*

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,
(подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Co do drugiéj kwestyi, dotyczącéj zabezpieczenia praw osób trzecich w takim przypadku, gdy właściciel utraci prawo do otrzymania procentów od d. 3 (15) Kwietnia 1864 r., Komitet Urządzający znalazł, że obecnie byłoby przedwczesném wydawanie w téj mierze jakich bądź przepisów. Gdy nadéjdzie termin d. 16 (28) Listopada, wówczas kwestya ta jaśniéj przedstawi się.

Z zasad powyżéj wyłożonych, w wykonaniu art. 51 Ukazu o Kommissyi Likwidacyjnéj, Komitet Urządzający postanowił i stanowi:

Art. 1. Formalne zrzeczenie się właściciela całego lub części wynagrodzenia, za zniésione powinności włościańskie, powinno być złożone właściwéj Kommissyi Włościańskiéj, wraz z kopią wykazu hypotecznego dóbr, na dowód, że żadne długi hypoteczne na dobrach tych nie ciążą.

W razie zaś jeśli dobra są obciążone jakiemi bądź zobowiązaniami hypotecznemi, powinno być przedstawione zapewnienie przez wszystkich wierzycieli hypotecznych, notaryalnie zeznane, że ze swéj strony, na takowe zrzeczenie zgadzają się.

Art. 2. Zrzeczenie się wynagrodzenia, przedstawione bez spełnienia powyższych warunków, uważane będzie jako naruszające prawa osób trzecich i poczytane zostanie za nieważne.

Art. 3. Wypisy z niniéjszego postanowienia, które podług przepisanego porządku, w Dzienniku Praw zamieszczone być ma, należy zakommunikować Kommissyi Likwidacyjnéj i Kommissyi Rządowéj Sprawiedliwości, tudzież rozesłać do wykonania Kommissyom Spraw Włościańskich.

Działo się w Warszawie, na 73 posiedzeniu Komitetu Urządzającego, d. 20 Czerwca (2 Lipca) 1865 r.

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,
(подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Za zgodność:

Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowéj Sprawiedliwości, *Wosiński.*

P. o. Dyrektora Kancellaryi, *Wł. Holewiński.*

Dzień ogłoszenia, dnia 25 Październik (6 Listopada) 1865 r.

По указу Его Величества

АЛЕКСАНДРА II-го,

Императора и Самодержца Всероссійскаго, Царя Польскаго,

и проч., и проч., и проч.,

Совѣтъ Управленія Царства.

Для сокращенія формальностей, проистекающихъ изъ предписаннаго постановленіемъ Намѣстника въ Царствѣ отъ 9 (21) Іюня 1817 года порядка выдачи позволеній на практику фельдшерамъ и повивальнымъ бабкамъ, равно для опредѣленія соотвѣтственнаго порядка дѣйствія при лишеніи помянутыхъ лицъ правъ на практику, въ слѣдствіе съ ихъ стороны злоупотребленій или проступковъ, Совѣтъ Управленія, по Высочайшему Его Императорско-Царскаго Величества повелѣнію и по представленію Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ дѣлъ, постановилъ и постановляетъ:

Ст. 1. Выдача свидѣтельствъ на фельдшерскую и повивальную практику предоставляется непосредственно Главному Медицинскому Управленію въ Царствѣ, безъ испрашиванія на то разрѣшеній Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ дѣлъ.

Ст. 2. Въ случаѣ злоупотребленій или проступковъ фельдшеровъ и повивальныхъ бабокъ, предоставляется въ Губерніяхъ — Губернскимъ Правленіямъ, а въ городѣ Варшавѣ — Варшавскому Магистрату, по приговорамъ судебныхъ мѣстъ, основаннымъ на заключеніи Медицинснаго Совѣта, лишать виновныхъ права на практику.

Ст. 3. Въ стучаяхъ не терпящихъ отлагательства, предоставляется Губернскимъ Правленіямъ и Варшавскому Магистрату, въ предупрежденіе вреда общественному здоровью, пріостановливать практику фельдшеровъ и повивальныхъ бабокъ впредь до разрѣшенія обстоятельствъ дѣла въ Медицинскомъ Совѣтѣ и постановленія о томъ судебнаго приговора. О каждомъ таковомъ временномъ пріостановленіи практики, а равно и объ окончательномъ рѣшеніи дѣла, Губернскія Правленія и Магистратъ города Варшавы дѣлаютъ соотвѣтственныя объявленія въ губернскихъ вѣдомостяхъ и періодическихъ изданіяхъ.

w Imieniu Najjaśniéjszego

ALEXANDRA II-go,

CESARZA I SAMOWŁADCY WSZECH ROSSYI, KRÓLA POLSKIEGO,

etc., etc., etc.,

Rada Administracyjna Królestwa.

Dla uproszczenia formalności, wynikających z przepisanego postanowieniem Księcia Namiestnika Królewskiego z d. 9 (21) Czerwca 1817 r., porządku przy wydawaniu pozwoleń felczerom i akuszerkom na wykonywanie właściwéj im praktyki, tudzież dla oznaczenia odpowiedniego postępowania przy pozbawieniu osób pomiénionych prawa do wykonywania służącéj im praktyki, w razach dopuszczenia się przez nich nadużyć lub popełnienia przekroczeń, Rada Administracyjna, z mocy NAJWYŻSZEGO JEGO CESARSKO-KRÓLEWSKIÉJ MOŚCI rozkazu i na przedstawienie Kommissyi Rządowéj Spraw Wewnętrznych i Duchownych, postanowiła i stanowi:

Art. 1. Wydawanie pozwoleń do praktyki felczerom i akuszerkom pozostawia się bezpośrednio Zarządowi Głównemu Służby Cywilno-Lekarskiéj w Królestwie, bez wyjednywania decyzyi Kommissyi Rządowéj Spraw Wewnętrznych i Duchownych.

Art. 2. Pozbawienie prawa wykonywania powyższéj praktyki, z powodu dopuszczonych nadużyć lub przekroczeń, z mocy wyroku władz sądowych, uzasadnionego na opinii Rady Lekarskiéj, pozostawia się: w Guberniach — Rządom Gubernialnym a w Warszawie — Magistratowi tegóż miasta.

Art. 3. W razach niecierpiących zwłoki i w celu zapobieżenia uszczerbkowi zdrowia powszechnego, pozostawia się Rządom Gubernialnym i Magistratowi miasta Warszawy prawo zawieszania w praktyce felczerów i akuszerek do czasu zadecydowania w tym względzie przez Radę Lekarską i nastąpienia wyroku sądowego. O każdém zawieszeniu praktyki, Rządy Gubernialne i Magistrat miasta Warszawy ogłaszać będą za pośrednictwem dzienników i pism perjodycznych, jak niemniéj o ostateczném zawyrokowaniu sprawy.

Ст. 4. Исполненіе настоящаго постановленія, которое должно быть внесено въ Дневникъ Законовъ, возлагается на Правительственныя Коммисіи: Внутреннихъ и Духовныхъ дѣлъ и Юстиціи, по принадлежности.

Состоялось въ Варшавѣ, дня 9 (21) Іюля 1865 г.

Намѣстникъ, Генералъ Адъютантъ, (подписалъ) *Графъ Бергъ.*

Главный Директоръ Предсѣдательствующій въ Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ дѣлъ,
(подписалъ) *Князь Черкаскій.*

P. o. Sekretarza Stanu, (podpisano) *A. Zaborowski.*

Zgodno z oryginałem:

P. o. Sekretarza Stanu, (podpisano) *A. Zaborowski.*

Art. 4. Wykonanie niniejszego postanowienia, które w Dzienniku Praw ma być zamieszczone, Kommissyom Rządowym: Spraw Wewnętrznych i Duchownych i Sprawiedliwości, w czém do któréj należy, poleca się.

Działo się w Warszawie, dnia 9 (21) Lipca 1865 r.

Namiestnik Królestwa, Jenerał-Adjutant,
(podpisano) *Графъ Бергъ.*

Dyrektor Główny Prezydujący w Kommissyi Rządowéj Spraw Wewnętrznych i Duchownych, (podp.) *Князь Черкаскій.*

P. o. Sekretarza Stanu, (podp.) *A. Zaborowski.*

Zgodno z oryginałem:

P. o. Sekretarza Stanu, (podpisano) *A. Zaborowski.*

Za zgodność z odpisem:

Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowéj Sprawiedliwości, *Wosiński.*

P. o. Dyrektora Kancellaryi, *Wł. Bolewiński.*

Dzień ogłoszenia, dnia 25 Października (6 Listopada) 1865 r.

По указу Его Величества

АЛЕКСАНДРА II-го,

Императора и Самодержца Всероссійскаго, Царя Польскаго,
Великаго Князя Финляндскаго,
и проч., и проч., и проч.,

Учредительный Комитетъ въ Царствѣ Польскомъ.

Во исполненіе Высочайшаго повелѣнія, послѣдовавшаго 13 (25) Іюля сего 1865 г. и сообщеннаго въ отзывѣ Министра Статсъ-Секретаря Царства отъ 18 (30) Іюля сего года, за № 6,141, къ Намѣстнику въ Царствѣ, объ эмеритурѣ бывшихъ войтовъ казенныхъ гминъ, вновь избранныхъ обществами въ эту должность, Учредительный Комитетъ постановилъ и постановляетъ:

Ст. 1. Бывшимъ войтамъ казенныхъ гминъ Новой-Александріи, Староховице и Шумской, вновь избраннымъ обществами въ сію должность, дозволяется вносить, во время службы ихъ въ гминныхъ должностяхъ, учрежденныхъ Высочайшимъ указомъ 19 Февраля (2 Марта) 1864 г. объ устройствѣ сельскихъ гминъ, закономъ опредѣленный процентъ съ прежняго ихъ жалованья въ эмеритальную кассу, для полученія, по выслугѣ узаконенныхъ лѣтъ, пенсіи, на основаніи правилъ объ эмеритальномъ товариществѣ.

Ст. 2. Въ случаяхъ избранія бывшихъ войтовъ казенныхъ гминъ въ таковыя же должности, право на продолженіе взносовъ въ эмеритальную кассу разрѣшается Учредительнымъ Комитетомъ, особо для каждаго отдѣльнаго случая, на вышеприведенныхъ основаніяхъ, если къ дарованію означеннымъ лицамъ таковаго права будутъ представляться уважительныя причины.

Ст. 3. Исполненіе настоящаго постановленія, которое должно быть внесено въ Дневникъ Законовъ, возлагается на Правительственную Коммисію Финансовъ.

Состоялось въ Варшавѣ, въ 82 засѣданіи Учредительнаго Комитета, 24 Іюля (5 Августа) 1865 г.

Намѣстникъ въ Царствѣ, Генералъ-Адъютантъ,
(подписалъ) *Гр. Бергъ.*

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,
(подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

W Imieniu Najjaśniéjszego
ALEXANDRA II-go,
CESARZA i SAMOWŁADCY WSZECH ROSSYJ, KRÓLA POLSKIEGO,
WIELKIEGO KSIĘCIA FINLANDZKIEGO,
etc., etc., etc.,

Komitet Urządzający w Królestwie Polskiém.

W wykonaniu NAJWYŻSZEGO Rozkazu, zapadłego w dniu 13 (25) Lipca r. b. 1865. i oznajmionego przez odezwę Ministra Sekretarza Stanu Królestwa z d. 18 (30) Lipca t. r. N. 6,141 do Namiestnika w Królestwie, co do emerytury byłych wójtów gmin rządowych, którzy na takież urzędy, na nowo przez gminy wybrani zostali, Komitet Urządzający postanowił i stanowi:

Art. **1.** Byłym wójtom gmin rządowych Nowa-Aleksandrja, Starachowice i Szumskiéj, którzy na te urzędy na nowo przez gminy wybrani zostali, dozwala się uiszczać przez czas służby ich na urzędach gminnych, ustanowionych NAJWYŻSZYM Ukazem z dnia 19 Lutego (2 Marca) 1864 r. o urządzeniu gmin wiéjskich, prawem oznaczony procent od płacy poprzednio przez nich pobiéranéj, do kassy emerytalnéj, w celu pozyskania, po wysłużeniu liczby lat przepisami oznaczonéj, pensyi, stosownie do przepisów o stowarzyszeniu emerytalném.

Art. **2.** Wrazie wybrania byłych wójtów gmin rządowych na takież urzędy, prawo do dalszego uiszczania składki emerytalnéj przyznawać będzie Komitet Urządzający, przez oddzielną w każdym szczegółowym przypadku decyzyę, na zasadach powyżéj przywiédzionych, jeżeli do przyznania pomiénionym osobom takowego prawa, zachodzić będą powody na uwagę zasługujące.

Art. **3.** Wykonanie niniéjszego postanowienia, które w Dzienniku Praw zamieszczone być winno, porucza się Kommissyi Rządowéj Przychodów i Skarbu.

Działo się w Warszawie, na 82 posiedzeniu Komitetu Urządzającego, dnia 24 Lipca (5 Sierpnia) 1865 r.

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,
(подписалъ) ***Я. Соловьевъ.***

Za zgodność:
Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowéj Sprawiedliwości, ***Wosiński.***
P. o. Dyrektora Kancellaryi, ***Wł. Holewiński.***

Dzień ogłoszenia, dnia 25 Października (6 Listopada) 1865 roku.

По указу Его Величества

АЛЕКСАНДРА II-го,

ИМПЕРАТОРА И САМОДЕРЖЦА ВСЕРОССІЙСКАГО, ЦАРЯ ПОЛЬСКАГО,

и проч., и проч., и проч.,

Совѣтъ Управленія Царства.

Во исполненіе Высочайшаго повелѣнія, состоявшагося въ Югенгеймѣ 5 (17) Мая сего года, о пониженіи существующихъ на Варшавскомъ Монетномъ Дворѣ цѣнѣ за изготовленіе казенныхъ печатей и штемпелей, соразмѣрно съ дѣйствительною стоимостью изготовленія, по представленію Правительственной Коммисіи Финансовъ и Казначейства, въ дополненіе къ постановленію Совѣта Управленія 26 Января (7 Февраля) 1860 г., постановилъ и постановляетъ:

Ст. 1. За изготовленіе на Варшавскомъ Монетномъ Дворѣ казенныхъ печатей, какъ для туши, такъ и для сургуча, назначаются слѣдующія цѣны:

За печать I-го класса:

съ надписью на 2-хъ языкахъ, по 1 р. с. 75 к. с.;
на одномъ языкѣ, 1 р. 25 коп;

За печать II-го класса:

съ надписью на 2-хъ языкахъ, 1 р. с.;
на одномъ языкѣ, 75 к. с.;

За печать III-го класса:

съ надписью на одномъ языкѣ, 50 к. с.

Ст. 2. Правила, предписанныя постановленіемъ Совѣта Управленія, отъ 26 Января (7 Февраля) 1860 года, и предшествовавшими, по мѣрѣ неизмѣненія оныхъ настоящимъ постановленіемъ, остаются въ своей силѣ.

Ст. 3. Исполненіе настоящаго постановленія, которое должно быть внесено въ Дневникъ Законовъ, возлагается на всѣ Правительственныя Коммисіи и Главныя Управленія Царства, по принадлежности.

Состоялось въ Варшавѣ, въ засѣданіи Совѣта Управленія 5 (17) Августа 1865 года.

w Imieniu Najjaśniéjszego

ALEXANDRA II-go,

Cesarza Wszech Rossyi, Króla Polskiego,

etc., etc., etc.,

Rada Administracyjna Królestwa.

W spełnieniu Najwyższego rozkazu, w dniu 5 (17) Maja r. b. w Jugenhejmie wydanego, polecającego obniżyć dotychczasowe ceny pieczęci i stempli urzędowych, do rzeczywistego kosztu ich wyrobienia w Mennicy Warszawskiéj, na przedstawienie Kommissyi Rządowéj Przychodów i Skarbu, w dodatku do postanowienia Rady Administracyjnéj z dnia 26 Stycznia (7 Lutego) 1860 roku, postanowiła i stanowi:

Art. 1. Za sporządzenie pieczęci urzędowych, czy to do tuszu, czy do laku, Mennica Warszawska pobiérać będzie:

Za pieczęcie klassy I-ej:
z napisem w dwóch językach, po rsr. 1 kop. 75;
w jednym języku, po rs. 1 k. 25;
Za pieczęcie klassy II-ej:
z napisem w dwóch językach, po rs. 1;
w jednym języku, po 75 kop;
Za pieczęcie klassy III-ej:
z napisem w jednym języku, po kop. 50.

Art. 2. Przepisy postanowienia Rady Administracyjnéj z d. 26 Stycznia (7 Lutego) 1860. r. i poprzednich, ile niniejszém postanowieniem nie zostają zniesione, zachowują moc swoją.

Art. 3. Wykonanie niniéjszego postanowienia, które w Dzienniku Praw, ma być pomieszczoném, wszystkim Kommissyom Rządowym i Władzom Naczelnym, w czém do któréj należy, poleca się.

Działo się w Warszawie, na posiedzeniu Rady Administracyjnej, d. 5 (17) Sierpnia 1865 r.

Намѣстникъ, Генералъ-Адъютантъ, (подписалъ) *Гр. Беръ.*

И. д. Главнаго Директора Предсѣдательствующаго
въ Правительственной Коммисіи Финансовъ и Казначейства,
(подписалъ) *Гечевичъ.*

P. o. Sekretarza Stanu (podpisano) *A. Zaborowski.*

Zgodno z oryginałem:

P. o. Sekretarza Stanu, (podpisano) *A. Zaborowski.*

Za zgodność:

Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowéj Sprawiedliwości, *Wosiński.*
P. o. Dyrektora Kancellaryi, *Wł. Holewiński.*

Dzień ogłoszenia, dnia 25 Października (6 Listopada) 1865 roku.

По указу Его Величества
АЛЕКСАНДРА II-го,
Императора и Самодержца Всероссійскаго, Царя Польскаго,
Великаго Князя Финляндскаго,
и проч., и проч., и проч.,

Учредительный Комитетъ въ Царствѣ Польскомъ.

Высочайшимъ повелѣніемъ, объявленнымъ въ отзывѣ Министра Статсъ-Секретаря, отъ 30 Августа (11 Сентября) 1864 года, Намѣстнику въ Царствѣ предоставлено наблюсти, чтобы учебное въ Варшавѣ начальство приняло мѣры къ возможно-скорому учрежденію отдѣльныхъ начальныхъ училищъ для Греко-Уніатскаго населенія въ Царствѣ; при чемъ Учредительный Комитетъ уполномоченъ назначить таковымъ училищамъ пособіе, не стѣсняясь нормою, установленною въ статьяхъ 13 и 29 указа о начальныхъ училищахъ, и, даже, если будетъ нужно, въ размѣрѣ всей суммы, требующейся на жалованье учителю и содержаніе училища,

Нынѣ, по представленію Главнаго Директора Правительственной Коммисіи Народнаго Просвѣщенія, основанному на соглашеніи съ Главнымъ Директоромъ Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ дѣлъ, во исполненіе означеннаго Высочайшаго повелѣнія, Учредительный Комитетъ постановилъ и постановляетъ:

Ст. 1. Пособіе, означенное въ 14 ст. указа о начальныхъ училищахъ, назначать Греко-Уніатскимъ начальнымъ училищамъ не въ видѣ ссуды, но безвозвратно.

Ст. 2. Отпускъ лѣсныхъ матеріаловъ изъ казенныхъ лѣсныхъ дачъ на постройку домовъ для помѣщенія Греко-Уніатскихъ начальныхъ училищъ, производить безплатно, съ сохраненіемъ за ними права пользованія прежними отпусками дровъ, по три кубическихъ сажени въ годъ, на отопленіе ихъ, изъ казенныхъ лѣсовъ, согласно § 23 правилъ 1849 года о Греко-Уніатскихъ училищахъ.

Ст. 3. Опредѣленное постановленіемъ Учредительнаго Комитета отъ 11 (23) Ноября 1864 г., пособіе по содержанію Греко-Уніатскихъ начальныхъ училищъ распространить и на училища двухклассныя, приблизительно до 400 руб.

Ст. 4. Избраніе учителей для Греко-Уніатскихъ начальныхъ училищъ, какъ изъ находящихся на лицо дьяковъ приходскихъ

w Jmieniu Najjaśniéjszego
A L E X A N D R A II-go,
Cesarza i Samowładcy Wszech Rossyi, Króla Polskiego,
Wielkiego Księcia Finlandzkiego,
etc., etc., etc.,

Komitet Urządzający w Królestwie Polskiém.

Rozkazem Najwyższym, oznajmionym przez odezwę Ministra Sekretarza Stanu z dnia 30 Sierpnia (11 Września) 1864 r., Namiestnikowi w Królestwie poruczoném zostało dopilnowanie, aby Zwierzchność Naukowa w Warszawie przedsięwzięła środki w celu spiesznego o ile można uorganizowania oddzielnych szkół początkowych dla Greko-Unitów w Królestwie, przy czém Komitet Urządzający został upoważniony do wyznaczenia dla takowych szkół zasiłku, nie ograniczając się normami oznaczonemi w art. 13 i 29 Ukazu o szkołach początkowych, a nawet, gdyby tego zaszła potrzeba, do wysokości całego funduszu potrzebnego na płacę dla nauczyciela i na utrzymanie szkoły.

Obecnie, na przedstawienie Dyrektora Głównego Kommissyi Rządowéj Oświecenia Publicznego, uczynione po porozumieniu się z Dyrektorem Głównym Kommissyi Rządowéj Spraw Wewnętrznych i Duchownych, — Komitet Urządzający w wykonaniu powołanego Najwyższego rozkazu, postanowił i stanowi:

Art. 1. Zasiłek, wspomniony w art. 14 Ukazu o szkołach początkowych, naznaczać dla szkół początkowych Greko-Unickich nie sposobem pożyczki, lecz bezzwrotnie.

Art. 2. Materyały budowlane z lasów rządowych, potrzebne na budowę domów dla szkół początkowych Greko-Unickich, wydawać bezpłatnie, z pozostawieniem im prawa do otrzymywania z lasów rządowych, corocznie, jak dawniej, po trzy sążnie kubiczne drzewa na opał, stosownie do § 23 przepisów z r. 1849 o szkołach Greko-Unickich.

Art. 3 Oznaczony postanowieniem Komitetu Urządzającego z d. 11 (23) Listopada 1864 r. zasiłek na utrzymanie Greko-Unickich szkół początkowych, rozciągnąć i do szkół dwuklassowych, w przybliżeniu do rs. 400.

Art. 4 Wybór nauczycieli do szkół początkowych Greko-Unickich, tak z pomiędzy djaków, znajdujących się obecnie przy

Уніатскихъ церквей, такъ и изъ воспитанниковъ существующей въ городѣ Холмѣ Греко-Уніатской школѣ дьяковъ, производить по соглашенію Учебной Дирекціи съ Греко-Уніатскимъ Управленіемъ, состоящимъ при Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ дѣлъ.

Ст. 5. При опредѣленіи въ учительскія должности, Учебнымъ Дирекціямъ руководствоваться, относительно сельскихъ Греко-Уніатскихъ училищъ, тѣмъ исключеніемъ изъ 38-ой ст. указа о начальныхъ училищахъ, какое сдѣлано относительно городскихъ училищъ вообще въ ст. 40 того же указа.

Ст. 6. Въ тѣхъ Греко-Уніатскихъ училищахъ, гдѣ должность учителя будетъ занимать лицо православнаго исповѣданія, преподаваніе Закона Божія непремѣнно поручать мѣстному или другому ближайшему и благонадежному Греко-Уніатскому священнику; независимо отъ сего, и въ тѣхъ мѣстностяхъ, гдѣ должность учителя начальнаго училища будетъ исполнять лицо Греко-Уніатскаго исповѣданія, поручать преподаваніе Закона Божія способнымъ и благонадежнымъ Греко-Уніатскимъ священникамъ, избираемымъ по взаимному соглашенію начальника Учебной Дирекціи и Греко-Уніатскаго Управленія.

Ст. 7. Денежное вознагражденіе законо-учителю, опредѣляемое 54 статьею указа о начальныхъ училищахъ, назначать не изъ штатныхъ суммъ училища, но изъ суммъ казны Царства, примѣрно въ размѣрѣ 50 рублей въ годъ, тѣмъ порядкомъ, какой установленъ вообще для назначенія пособій Греко-Уніатскимъ обществамъ въ устройствѣ и содержаніи отдѣльныхъ училищъ.

Ст. 8. Не только допускать, но даже привлекать Греко-Уніатскихъ священниковъ къ завѣдыванію Греко-Уніатскими начальными училищами, въ качествѣ блюстителей, подъ надзоромъ и контролемъ начальниковъ Учебныхъ Дирекцій, которые должны руководствоваться въ этомъ дѣлѣ слѣдующими правилами:

а) ближайшее и непосредственное завѣдываніе и управленіе Греко-Уніатскими начальными училищами, какъ городскими такъ и сельскими, директоры могутъ, порядкомъ ниже указаннымъ, поручать тѣмъ изъ Греко-Уніатскихъ священниковъ, которые, независимо отъ своего умственнаго образованія и нравственной жизни, будутъ заслуживать полное довѣріе по своимъ религіознымъ политическимъ убѣжденіямъ и стремленіямъ, какъ люди, вполнѣ преданные интересамъ правительства, чистотѣ своего исповѣданія и пользамъ народности;

parafialnych Cerkwiach Unickich, jako i z pomiędzy uczniów Greko-Unickiéj szkoły djaków, w mieście Chełmie istniejącéj, odbywać za porozumieniem się Dyrekcyi Naukowéj z Zarządem Greko-Unickim przy Kommissyi Rządowéj Spraw Wewnętrznych i Duchownych.

Art. 5. Przy mianowaniu na posady nauczycieli, Dyrekcye Naukowe stosować się mają co do szkół wiéjskich Grego-Unickich, do tego wyłączenia z pod przepisu art. 38 Ukazu o szkołach początkowych, jakie co do szkół miéjskich w ogólności zawarte jest w art. 40 tegóż Ukazu.

Art. 6. W takich szkołach Greko-Unickich, gdzie posadę nauczyciela zajmować będzie osoba wyznania prawosławnego, wykład nauki religii poruczać koniecznie miéjscowemu lub innemu najbliższemu zaufanemu kapłanowi Greko-Unickiemu; niezależnie od tego i w tych miéjscowościach, gdzie obowiązki nauczyciela szkoły początkowéj pełnić będzie osoba należąca do obrządku Greko-Unickiego, wykład nauki religii poruczać uzdolnionym i zaufanym kapłanom Greko-Unickim, wybiéranym za wzajemném porozumieniem się Naczelnika Dyrekcyi Naukowéj i Zarządu Greko-Unickiego.

Art. 7. Wynagrodzenie piénięźne dla nauczyciela religii, postanowione art. 54 Ukazu o szkołach początkowych, wyznaczać nie z etatowego funduszu szkoły, lecz z funduszów Skarbu Królestwa, w ilości około 50 rs. rocznie, według porządku, jaki przepisany został w ogólności dla wyznaczania zasiłku Greko-Unitom na urządzenie i utrzymanie szkół oddzielnych.

Art. 8. Nie tylko przypuszczać, lecz nawet nakłaniać kapłanów Greko-Unickich do zawiadywania szkołami początkowemi Greko- Unickiemi w charakterze opiekunów (блюститель), pod nadzorem i kontrollą Naczelników Dyrekcyj Naukowych, którzy w téj mierze stosować się mają do następujących przepisów:

a) najbliższe i bezpośrednie zawiadywanie i zarząd szkołami początkowemi Greko-Unickiemi tak miéjskiemi jako i wiéjskiemi, Dyrektorzy mogą stosownie do wskazań poniższych, powierzać takim kapłanom Greko-Unickim, którzy obok swego umysłowego wykształcenia i moralnego życia, zasługiwać będą na zupełne zaufanie pod względem swych religijno-politycznych przekonań i dążności, jako ludzie zupełnie oddani interessom rządu, czystości swojego wyznania i dobru narodowości;

б) вмѣстѣ съ порученіемъ такимъ лицамъ завѣдыванія училищемъ, имъ усвояется званіе блюстителя, соотвѣтствующее званію смотрителя, о которомъ сказано въ 8 ст. указа о начальныхъ училищахъ;

в) въ званіе блюстителя благонадежные Греко-Уніатскіе священники избираются и назначаются начальниками Учебныхъ Дирекцій по личному ихъ усмотрѣнію и по соглашенію съ Греко-Уніатскимъ Управленіемъ, состоящимъ при Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ дѣлъ;

г) еслибы избранный въ званіе блюстителя, впослѣдствіи оказался неблагонадежнымъ, то начальникъ Учебной Дирекціи, по предварительномъ соглашеніи съ Греко-Уніатскимъ Управленіемъ, увольняетъ его отъ должности блюстителя и, какъ объ увольненіи его, такъ равно и о назначеніи на его мѣсто другаго, доноситъ Правительственной Коммисіи Народнаго Просвѣщенія и въ то же время сообщаетъ Греко-Уніатскому Управленію;

д) избранный блюстителемъ Греко - Уніатскій священникъ, согласно ст. 9-ой указа о начальныхъ училищахъ, исполняетъ нѣкоторыя изъ обязанностей, исчисленныхъ въ этой статьѣ и возлагаемыхъ ею на гминныхъ войтовъ и солтысовъ, именно - обязанности, означенныя въ этой статьѣ подъ буквами *а* и *б*;

е) примѣнительно къ 20 ст. указа о начальныхъ училищахъ, избранный блюстителемъ Греко-Уніатскій священникъ, по завѣдыванію училищемъ въ учебномъ и нравственномъ отношеніи, подчиненъ начальнику Учебной Дирекціи, но отчеты о своихъ дѣйствіяхъ онъ долженъ представлять, какъ Учебной Дирекціи, такъ и Греко-Уніатскому Управленію, для взаимнаго содѣйствія со стороны обоихъ этихъ вѣдомствъ цѣлямъ образованія Греко-Уніатскаго населенія; что же касается хозяйственной части училища, то въ этомъ отношеніи блюститель наблюдаетъ за исправнымъ веденіемъ отчетности, которая лежитъ собственно на учителѣ;

ж) въ случаѣ надобности и возможности, можетъ быть поручаемо одному и тому же блюстителю завѣдываніе двумя, тремя и болѣе училищами, не находящимися другъ отъ друга въ дальнемъ разстояніи;

з) блюстителямъ изъ Греко-Уніатскихъ священниковъ назначается денежное вознагражденіе, смотря по тому, какое число училищъ находится въ ихъ завѣдываніи, полагая имъ по должности блюстителя по 25 р: за каждое училище. Если блюститель училища есть вмѣстѣ съ тѣмъ и законоучитель, то онъ по каждому

b) Wraz z powierzeniem takim osobom obowiązku zawiadywania szkołą, przyznaje się tymże godność opiekuna, odpowiadająca godności nadzorcy, o któréj jest mowa w art. 8-m Ukazu o szkołach początkowych;

c) Zaufani kapłani Greko-Uniccy, na opiekunów wybiérani i mianowani będą przez Naczelników Dyrekcyj Naukowych, podług ich osobistego uznania i za porozumieniem się z Zarządem Greko-Unickim, istniejącym przy Kommissyi Rrządowéj Spraw Wewnętrznych i Duchownych;

d) Gdyby wybrany na opiekuna okazał się następnie niezasługującym na zaufanie, w takim razie Naczelnik Dyrekcyi Naukowéj, za poprzedniem porozumieniem się z Zarządem Greko-Unickim, uwalnia go od obowiązków opiekuna, i tak o tém uwolnieniu, jako téż o zamianowaniu innego w jego miéjsce, donosi Kommissyi Rządowéj Oświecenia Publicznego, zawiadamiając o tém jednocześnie i Zarząd Greko-Unicki;

e) Wybrany na opiekuna kapłan Greko-Unicki, stosownie do art. 9-go Ukazu o szkołach początkowych, pełnić będzie niektóre z tych obowiązków, jakie w tymże artykule są wymiénione i włożone na wójtów gmin i sołtysów, a mianowicie obowiązki wskazane w ustępach *a* i *b* tegóż artykułu;

f) Stosownie do art. 20-go Ukazu o szkołach początkowych, kapłan Greko-Unicki wybrany na opiekuna, jako zawiadujący szkołą pod względem naukowym i moralnym, podlegać będzie Naczelnikowi Dyrekcyi Naukowéj; jednakże sprawozdania z swoich działań obowiązany jest składać tak Dyrekcyi Naukowéj jako i Zarządowi Greko-Unickiemu, a to dla zobopólnego ze strony tych obydwóch władz popiérania celów ukształcenia Greko-Unickiéj ludności; co się zaś tycze gospodarczéj części szkoły, pod tym względem, opiekun powinien czuwać jedynie nad należytém prowadzeniem odpowiédniéj kontrolli, utrzymywanie któréj jest wyłącznie obowiązkiem nauczyciela;

g) Wrazie potrzeby i możności, jednemu i temu samemu opiekunowi, powierzone być może zawiadywanie dwiéma, trzema i więcéj szkołami, nie będącemi w znacznéj odległości;

h) Dla kapłanów Greko-Unickich powołanych na opiekunów, przeznacza się wynagrodzenie piénięźne, stosownie do liczby szkół pod zawiadywaniem ich zostających, z zapewnieniem każdemu, za pełnienie obowiązków opiekuna, po rsr: 25 od każdéj szkoły. Jeżeliby opiekun pełnił zarazem i obowiązki nauczyciela religii,

изъ сихъ званій получаетъ особое вознагражденіе, въ размѣрахъ, настоящими правилами опредѣленныхъ;

и) это вознагражденіе не относится, однакожъ, къ годичному штату училища и не составляетъ постояннаго оклада, но назначается по особымъ представленіямъ начальниковъ Учебныхъ Дирекцій изъ суммъ казны Царства;

i) впредь до изданія подробной по сему предмету инструкціи, руководствоваться въ прочихъ отношеніяхъ изданными 15 (27) Марта 1849 года правилами объ учрежденіи приходскихъ училищъ для русскихъ Греко-Уніатовъ въ Царствѣ Польскомъ.

Ст. **9.** Отмѣнить перечисленіе установленныхъ въ прежніе годы училищныхъ складокъ съ одного училища на другое и установить такой общій порядокъ, чтобы въ складкѣ на содержаніе одного училища участвовали только тѣ мѣстечки и деревни, которыя находятся въ самомъ близкомъ разстояніи другъ отъ друга и жители коихъ дѣйствительно могутъ посылать дѣтей своихъ въ одно общее училище; могущее же произойти отъ сего пониженіе штатовъ въ нѣкоторыхъ изъ существующихъ училищъ восполнять изъ казны, именно изъ суммъ, назначенныхъ на сей предметъ въ распоряженіе Правительственной Коммисіи Народнаго Просвѣщенія. — и

Ст. **10**. О настоящемъ постановленіи, которое должно быть внесено въ Дневникъ Законовъ, увѣдомить Главныхъ Директоровъ: Народнаго Просвѣщенія, Внутреннихъ и Духовныхъ дѣлъ, и Финансовъ.

Состоялось въ Варшавѣ, въ 85 засѣданіи Учредительнаго Комитета, 14 (26) Августа 1865 года.

Предсѣдатель — Намѣстникъ, Генералъ-Адъютантъ,
(подписалъ), *Графъ Бергъ*.

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,
(подписалъ) *Я. Соловьевъ*.

w takim razie, za każdy z tych podwójnych obowiązków pobiérać będzie oddzielne wynagrodzenie, w wysokości niniéjszemi przepisami oznaczonéj;

i) Wynagrodzenie to wszakże nie odnosi się do rocznego etatu szkoły i nie stanowi stałéj pensyi etatowéj, lecz wyznaczane będzie na skutek osobnych przedstawień Naczélników Dyrekcyj Naukowych, z funduszów Skarbu Królestwa;

k) Do czasu wydania szczegółowéj w tym przedmiocie instrukcyi, stosować się należy pod innemi względami do wydanych w dniu 15 (27) Marca 1849 r. przepisów o urządzeniu szkół parafialnych dla ruskich Greko-Unitów w Królestwie Polskiém.

Art. **9.** Uchylić przenoszenie z jednéj szkoły na drugą składek szkolnych, ustanowionych w latach poprzednich — i zaprowadzić taki ogólny porządek, ażeby w uiszczania składek na utrzymanie jednéj szkoły, uczestniczyły te jedynie miasteczka i wsie, które jak najbliżéj jedno od drugiego są położone i których mieszkańcy mogą rzeczywiście posyłać swe dzieci do jednéj wspólnéj szkoły; mogące zaś wyniknąć z tego powodu obniżenie się funduszu etatowego w niektórych szkołach istniejących, pokrywać kosztem Skarbu, a mianowicie z funduszów na ten cel do rozporządzenia Kommissyi Rządowéj Oświecenia Publicznego wyznaczonych.

Art. **10.** O niniéjszém postanowieniu, które w Dzienniku Praw zamieszczone być ma, zawiadomić Dyrektorów Głównych: Oświecenia Publicznego, Spraw Wewnętrznych i Duchownych i Skarbu.

Działo się w Warszawie, na 85-m posiedzeniu Komitetu Urządzającego, dnia 14 (26) Sierpnia 1865 r.

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,
(подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Za zgodność:
Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowéj Sprawiedliwości, *Wosiński.*

P. o. Dyrektora Kancellaryi, *Wł. Holewiński.*

Dzień ogłoszenia, dnia 25 Października (6 Listopada) 1865 roku.

Выписка изъ журнала Статсъ-Секретаріата Царства Польскаго.

Божіею Милостію,

МЫ, АЛЕКСАНДРЪ II-й,

Императоръ и Самодержецъ Всероссійскій, Царь Польскій,

Великій Князь Финляндскій,

и проч., и проч., и проч.,

Принимая въ уваженіе заключеніе Совѣта Управленія Царства, по представленію Правительственной Коммисіи Юстиціи, о недостаточности постановленныхъ существующими законами взысканій за выпускъ частными лицами и обществами марокъ взамѣнъ денежныхъ знаковъ и за неразмѣнъ оныхъ на деньги, и о необходимости опредѣленія за сіе болѣе дѣйствительныхъ мѣръ взысканія, Мы постановили и постановляемъ:

Ст. 1. Виновный въ выпускѣ въ обращеніе, по какимъ бы то нибыло причинамъ, металлическихъ, бумажныхъ или какихъ либо другихъ марокъ въ видѣ или взамѣнъ монеты, а равно виновный въ неразмѣнѣ на наличныя деньги, по первому требованію, прежде выпущенныхъ имъ марокъ, подвергается, въ первый разъ, наказанію тюремнымъ заключеніемъ отъ двухъ до четырехъ мѣсяцевъ, во второй же разъ и въ случаѣ возобновленія проступковъ сего рода, подвергается такому же заключенію отъ четырехъ до восьми мѣсяцевъ, и сверхъ того, во всякомъ случаѣ, обязанъ вознаградить убытки, таковымъ его проступкомъ причиненные.

Ст. 2. Если какое либо учрежденіе, товарищество или общество выпуститъ денежныя марки, или по первому требованію о размѣнѣ на наличныя деньги прежде выпущенныхъ имъ марокъ, въ томъ откажетъ, то въ такомъ случаѣ подвергаются личной отвѣтственности лица управляющія дѣлами общества, товарищества или учрежденія, а имущественная отвѣтственность падаетъ на учрежденіе, товарищество или общество, или на виновныхъ членовъ управленія, буде учрежденіе, товарищество или общество къ выпуску ихъ не уполномочивало.

Ст. 3. Жалобы по случаю выпуска кѣмъ либо и по какимъ бы то ни было причинамъ вышеупомянутыхъ знаковъ, могутъ быть приносимы словесно или письменно на простой бумагѣ, а также

Wypis z protokółu Sekretarjatu Stanu Królestwa Polskiego.

z Bożéj Łaski
MY, ALEXANDER II-gi,
Cesarz i Samowładca Wszech Rossyi, Król Polski,
Wielki Książę Finlandzki,
etc., etc., etc.,

Wziąwszy na uwagę wnioski Rady Administracyjnéj Królestwa, uczynione w skutek przedstawienia Kommissyi Rządowéj Sprawiedliwości, o niedostateczności postanowionych istniejącemi przepisami kar, za puszczenie w obieg przez osoby prywatne i stowarzyszenia marek w zastępstwie monety i za niewymianę tychże marek na gotowiznę, jako téż o koniecznéj potrzebie ustanowienia w tym względzie bardziéj skutecznych środków, postanowiliśmy i stanowiemy:

Art. **1.** Winny wypuszczenia w obieg, z jakich by to nie było powodów, metalowych, papiérowych lub jakich bądź innych marek w kształcie lub zastępstwie monety, również winny niewymiany na pierwsze żądanie, marek dawniéj przez niego wypuszczonych na gotowiznę, podlegnie, na pierwszy raz karze osadzenia w wieży, od dwóch do czterech miesięcy, na drugi zaś raz i w przypadku ponawiania tego rodzaju wykroczeń, takiéjże karze osadzenia w wieży, od czterech miesięcy do ośmiu, nadto w każdym razie obowiązany będzie wynagrodzić zrządzone tém przekroczeniem straty.

Art. **2.** Jeżeli jakakolwiek bądź Instytucya, Spółka albo Towarzystwo, wypuści marki piéniężne, lub téż na pierwsze żądanie wymiany na gotowiznę marek dawniéj przezeń wypuszczonych, wymiany takowéj odmówi, w takim razie podlegają odpowiedzialności osobistéj zarządzający interessami Towarzystwa, Spółki lub Instytucyi, odpowiedzialność zaś z majątku spada na Instytucyę, Spółkę, lub Towarzystwo, albo téż na winnych członków zarządu, jeżeli Instytucya, Spółka lub Towarzystwo nie upoważniło do ich wypuszczenia.

Art. **3.** Zaskarżenia, z powodu wypuszczenia przez kogokolwiek bądź i z jakich by to nie było przyczyn, wyżéj rzeczonych marek, zanoszone być mogą ustnie albo piśmiennie na papiérze

представляются должностными лицами по обязанности, означенныя же предъидущими статьями наказанія опредѣляются въ первой инстанціи подлежащими исправительными судами, а во второй и послѣдней уголовнымъ судомъ.

Ст. 4. Исполненіе настоящаго указа Нашего, который долженъ быть внесенъ въ Дневникъ Законовъ, возлагается на подлежащія Управленія, по принадлежности.

Данъ въ Москвѣ, 19 (31) Августа 1865 года.

prostym, a także przedstawiane zurzędu; kary zaś poprzedniemi artykułami oznaczone, wymierzane być mają w pierwszéj Instancyi przez właściwe Sądy Policyi Poprawczéj, a w drugiéj i ostatniéj przez Sąd Kryminalny.

Art. 4. Wykonanie niniéjszego Ukazu Naszego, który umieszczonym być ma w Dzienniku Praw, Władzom właściwym, w czém do któréj należy, polecamy.

Dan w Moskwie, 19 (31) Sierpnia 1865 r.

(подписано) „АЛЕКСАНДРЪ."

przez Cesarza i Króla, Minister Sekretarz Stanu, (podpisano) *W. Płatonow.*

Zgodno z oryginałem:
Minister Sekretarz Stanu, (podpisano) *W. Płatonow,*

Zgodno z oryginałem:
P. o. Sekretarza Stanu, (podpisano) *A. Zaborowski.*

Za zgodność:
Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowéj Sprawiedliwości, *Wosiński.*

Po. Dyrektora Kancellaryi, *Wł. Holewiński.*

Dzień ogłoszenia, dnia 25 Października (6 Listopada) 1865 roku.

По указу Его Величества

АЛЕКСАНДРА II-го,

Императора и Самодержца Всероссійскаго, Царя Польскаго,

Великаго Князя Финляндскаго,

и проч., и проч., и проч.,

Учредительный Комитетъ въ Царствѣ Польскомъ.

Во исполненіе ст. 22-ой Высочайшаго указа 19 Февраля (2 Марта) 1864 г., объ устройствѣ крестьянъ, Учредительный Комитетъ, согласно послѣдовавшему, въ 6 (18) день Августа сего года, Высочайшему повелѣнію, постановилъ и постановляетъ:

I. Принять слѣдующія правила для разверстанія земель и перенесенія строеній крестьянскихъ усадьбъ, заключающихъ въ себѣ менѣе трехъ морговъ и расположенныхъ внѣ черты селенія:

Ст. 1. Добровольныя соглашенія помѣщиковъ съ крестьянами, по усадьбамъ, заключающимъ въ себѣ менѣе трехъ морговъ и расположенныхъ внѣ черты селенія, какъ относительно разверстанія земель, такъ и относительно перенесенія строеній, допускаются на основаніи общихъ о добровольныхъ соглашеніяхъ правилъ, съ тѣмъ однако условіемъ, чтобы крестьяне на новыхъ мѣстахъ получили землю въ количествѣ не меньшемъ того, какое они имѣли въ старыхъ усадьбахъ, и чтобы новые участки были снабжены необходимыми строеніями. Взамѣнъ снабженія новаго участка строеніями, помѣщикъ можетъ войти въ добровольное соглашеніе съ крестьяниномъ о вознагражденіи его за строенія землею въ количествѣ не менѣе полутора морга.

Ст. 2. Въ случаѣ, если добровольнаго соглашенія о перенесеніи строеній и разверстаніи земель по малоземельнымъ усадьбамъ, заключающимъ въ себѣ менѣе 3-хъ морговъ и расположенныхъ внѣ черты селенія, не послѣдуетъ, то помѣщику предоставляется право входить съ представленіемъ объ обязательномъ для крестьянина перенесеніи строеній и разверстаніи земель, или о томъ и другомъ вмѣстѣ.

Ст. 3. Представленіе объ обязательномъ перенесеніи строеній и разверстаніи земель по малоземельнымъ крестьянскимъ усадьбамъ, помѣщикъ можетъ подавать какъ при представленіи ликвидаціоннаго проекта, такъ и независимо отъ онаго, какъ въ теченіи года, назначеннаго для подачи ликвидаціонныхъ проектовъ, такъ и послѣдующихъ затѣмъ шести лѣтъ.

Ст. 4. Упомянутое предъявленіе подается помѣщикомъ Участковому Коммисару, съ объясненіемъ, какія земли предполагается

W Imieniu Najjaśniéjszego

ALEXANDRA II-go,

Cesarza i Samowładcy Wszech Rossyi, Króla Polskiego,

Wielkiego Księcia Finlandzkiego,

etc., etc., etc.,

Komitet Urządzający w Królestwie Polskiém.

W wykonaniu art. 22 Najwyższego Ukazu z dnia 19 Lutego (2 Marca) 1864 r., o urządzeniu włościan, Komitet Urządzający, stosownie do zapadłego w d. 6 (18) Sierpnia r. b. Najwyższego rozkazu, postanowił i stanowi:

I. Przyjąć poniższe przepisy o separacyi gruntów i przenoszeniu zabudowań włościańskich, należących do osad zawiérających mniéj od 3-ch morgów i położonych po za obrębem wsi:

Art. 1. Dobrowolne układy pomiędzy dziedzicami a włościanami, co do osad zawiérających mniéj od trzech morgów i położonych po za obrębem wsi, tak o separacyę gruntów, jak i o przeniesienie zabudowań, dozwalają się na zasadzie ogólnych przepisów o dobrowolnych układach, pod tym atoli warunkiem, ażeby włościanie otrzymywali w nowych miéjscach przestrzeń, nie mniéjszą od téj, jaką posiadali w swych dawniéjszych osadach, tudzież, ażeby nowo wyznaczone osady były zaopatrzone w niezbędne zabudowania. Zamiast zaopatrywania nowéj osady w zabudowania, dziedzic może zawrzeć z włościaninem dobrowolny układ o wynagrodzenie go za te zabudowania gruntem, w przestrzeni nie mniéjszéj jak półtora morga.

Art. 2. W razie gdyby dobrowolny układ o przeniesienie zabudowań i separacyę gruntów, należących do drobnych osad, zawiérających mniéj od 3-ch morgów i położonych po za obrębem wsi, do skutku nie doszedł, dziedzicowi służyć będzie prawo wystąpienia z przedstawieniem o przymusowe dla włościanina przeniesienie zabudowań, lub o separacyę gruntów, albo o jedno i drugie zarazem.

Art. 3. Przedstawienie co do przymusowego przeniesienia zabudowań, lub co do separacyi gruntów, należących do drobnych osad włościańskich, dziedzic może podać tak przy składaniu projektu likwidacyjnego, jako téż osobno, tak w ciągu roku, oznaczonego na złożenie projektów likwidacyjnych, jako téż w ciągu następnych lat sześciu.

Art. 4. Wspomnione przedstawienie dziedzic podaje do Kommissarza Rewirowego, z wyłuszczeniem, które grunta proponuje

обратить изъ крестьянскаго надѣла въ распоряженіе помѣщика и какія, взамѣнъ того, предоставить крестьянамъ, и съ указаніемъ способовъ для обзаведенія новыхъ усадьбъ надлежащими постройками.

Ст. 5. Взамѣнъ отходящихъ отъ крестьянъ земель, отводятся имъ участки, удобные для поселенія и равняющіеся, по возможности, достоинствомъ тѣмъ участкамъ, которые отъ нихъ отходятъ; при невозможности же отвести участки равнокачественные съ прежними, предоставляются крестьянамъ прибавочныя земли, въ такомъ размѣрѣ, чтобы новые участки ни какъ не были хуже прежнихъ.

Ст. 6. Новыя усадьбы, для переселяемыхъ крестьянъ, должны быть устроены помѣщикомъ на его собственный счетъ. При этомъ, если крестьянинъ имѣетъ строенія, исключительно ему одному принадлежащія, то на новомъ мѣстѣ возводятся такія же постройки, какія находились въ старой усадьбѣ. Если же строенія не принадлежатъ одному крестьянину, то, при постройкѣ усадьбъ на новомъ мѣстѣ, соблюдаются слѣдующія правила:

а) если въ общемъ строеніи жили члены одного семейства, то семейство не должно быть раздробляемо;

б) если въ общемъ строеніи жили два семейства, и они добровольно согласятся пользоваться и на новомъ мѣстѣ таковымъ же общимъ строеніемъ, то дозволяется возводить для нихъ такое строеніе; и

в) если два семейства, жившія въ общемъ строеніи, пожелаютъ имѣть на новомъ мѣстѣ отдѣльныя жилища или если въ общемъ строеніи помѣщалось болѣе двухъ семействъ, или если крестьяне жили въ общемъ съ помѣщикомъ строеніи, то новая усадьба снабжается отдѣльными постройками, соотвѣтствующими обстоятельствамъ и обычаямъ мѣстности.

Ст. 7. Помѣщику предоставляется или устроить новыя усадьбы, оставя въ свою пользу прежнія строенія крестьянъ, или перенести крестьянскія строенія съ добавкою матеріала, взамѣнъ оказавшагося, при перенесеніи строеній, негоднымъ.

Въ томъ и другомъ случаѣ помѣщикъ, согласно ст. 6, обязанъ снабдить каждый новый участокъ отдѣльными постройками, и кромѣ того, принять мѣры, чтобы переселяемыя семейства не оставались безъ жилища во время перестройки ихъ домовъ.

Ст. 8. Вмѣсто возведенія на свой счетъ новыхъ построекъ, или перенесенія, на свой же счетъ, старыхъ строеній, помѣщикъ можетъ, по добровольному съ переселяемымъ крестьяниномъ соглашенію, вознаградить его, за строенія, землею, въ количествѣ ни въ какомъ случаѣ не менѣе полутора морга.

przenieść z posiadłości włościańskiéj pod rozporządzenie dziedzica, a które wzamian za to oddać włościanom, tudzież ze wskazaniem sposobu zaopatrzenia nowych osad w należyte budowle.

Art. 5. Wzamian za grunta odpadające od włościan, tymże wyznaczone być mają grunta przydatne do osiedlenia, i wyrównywające o ile można wartości tych gruntów, które od nich odpadają; w razie niemożności wyznaczenia gruntów równéj dobroci, włościanom nadane być mają grunta dodatkowe, w takiéj przestrzeni, aby nowe osady bynajmniéj nie były gorsze od poprzednich.

Art. 6. Nowe osady dla przesiedlających się włościan, dziedzic własnym kosztem urządzić powinien. Przy tém, jeżeli włościanin posiada zabudowania wyłącznie do niego samego należące, to na nowém miéjscu powinny być wzniesione takie same budowle, jakie znajdowały się na dawniéjszéj osadzie. Jeżeli zaś zabudowania nie należą do jednego włościanina, to przy odbudowie osad na nowém miéjscu, zachowane być mają następujące przepisy:

a) jeżeli w zabudowaniu wspolném zamieszkiwali członkowie jednéj rodziny, rodzina ta nie powinna być rozdzieloną;

b) jeżeli w zabudowaniu wspólném zamieszkiwały dwie rodziny i gdy te zgodzą się dobrowolnie na zajmowanie takiego wspólnego zabudowania na nowém miéjscu, w takim razie dozwala się wznieść dla nich takie zabudowanie; i

c) jeżeli dwie rodziny, które zamieszkiwały w zabudowaniu wspólném, zapragną posiadać na nowém miéjscu oddzielne mieszkania, lub jeżeli w zabudowaniu wspólném mieściło się więcéj nad dwie rodziny, albo jeżeli w zabudowaniu wspólném zamieszkiwali włościanie i dziedzic—to nowa osada zaopatrzoną być ma w budowle oddzielne, odpowiédnie okolicznościom i zwyczajom miéjscowym.

Art. 7. Dziedzicowi dozwala się: albo urządzić nowe osady, z zatrzymaniem na swój użytek poprzednich zabudowań włościan, albo téż przenieść zabudowania włościańskie z dodaniem materyału na zastąpienie tego, który przy przenoszeniu okaże się niezdolnym.

W jednym i drugim razie dziedzic stosownie do art. 6-go, jest obowiązany zaopatrzyć każdą nową osadę w osobne budowle, a nadto przedsięwziąść środki w celu zapobieżenia, aby przesiedlające się rodziny, nie były pozbawione mieszkania przez czas przebudowywania ich domów.

Art. 8. Zamiast wznoszenia własnym kosztem nowych budowli, albo téż przenoszenia również własnym kosztem zabudowań dawniéjszych, dziedzic za dobrowolném porozumieniem się z przesiedlającym się włościaninem, może udzielić mu za zabudowania wynagrodzenie w gruncie, w przestrzeni w żadnym razie nie mniéjszéj jak półtora morga.

Ст. 9. Сады и разнаго рода древесныя насажденія, а также крестьянскія каменныя строенія, въ случаѣ обязательнаго перенесенія усадьбъ, поступаютъ въ непосредственное распоряженіе помѣщика, который обязанъ вознаградить за то крестьянъ. Вознагражденіе опредѣляется по взаимному соглашенію помѣщика съ крестьянами; если же таковаго соглашенія не послѣдуетъ, то дѣло рѣшается Коммисіею по крестьянскимъ дѣламъ.

Ст. 10. Получивъ предъявленіе помѣщика объ обязательномъ перенесеніи строеній и разверстаніи земель по малоземельнымъ усадьбамъ, Участковый Коммисаръ обязанъ удостовѣриться въ правильности заявленнаго владѣльцемъ предъявленія, и сдѣлавъ осмотръ на мѣстѣ земель и строеній, привести въ извѣстность всѣ условія предполагаемаго перенесенія строеній и разверстанія земель, равно какъ и самое согласіе или несогласіе на то крестьянъ. Затѣмъ, онъ предоставляетъ всё дѣло, съ своимъ заключеніемъ, на разсмотрѣніе Коммисіи по крестьянскимъ дѣламъ.

Ст. 11. Если Коммисія по крестьянскимъ дѣламъ по разсмотрѣніи предположенія владѣльца и всего дѣла, и по разспросѣ заинтересованныхъ сторонъ, удостовѣрится, что владѣлецъ предоставляетъ крестьянамъ землю равнаго съ прежнею достоинства, или хотя и не равнаго достоинства, но съ соразмѣрнымъ вознагражденіемъ, и что способы перенесенія строеній предложены безобидные для крестьянъ, то Коммисія окончательно утверждаетъ предположеніе владѣльца о перенесеніи строеній и разверстаніи земель, хотя бы крестьяне и не изъявили своего на то согласія. Если же Коммисія по крестьянскимъ дѣламъ признаетъ предположеніе владѣльца въ чемъ либо недостаточнымъ, то предлагаетъ владѣльцу сдѣлать надлежащія въономъ дополненія и въ случаѣ отказа отъ сего владѣльца, оставляетъ заявленное имъ предъявленіе безъ послѣдствій.

Ст. 12. Какъ Участковому Коммисару, такъ и Коммисіямъ по крестьянскимъ дѣламъ вмѣняется въ обязанность дѣйствовать, по возможности, примирительно, стараясь склонить обѣ стороны къ добровольнымъ между собою соглашеніямъ.

Ст. 13. По разрѣшеніи обязательныхъ перенесенія строеній и разверстанія земель, Коммисія по крестянскимъ дѣламъ дѣлаетъ распоряженія объ отводѣ въ натурѣ новыхъ крестьянскихъ усадьбъ, при чемъ всѣ расходы на землемѣрныя работы и планы относятся на счетъ помѣщика.

Ст. 14. Если помѣщикъ и крестьяне не согласятся на счетъ сроковъ для окончательнаго устройства новыхъ усадьбъ помѣщикомъ и для перехода крестьянъ отъ владѣнія старыми землями къ владѣнію новыми, то сроки сіи назначаются Коммисіей по крестьянскимъ дѣламъ по мѣстнымъ условіямъ, но ни въ какомъ случаѣ не далѣе 2-хъ лѣтъ со дня разрѣшенія предъявленія помѣщика о перенесеніи усадьбъ.

Art. 9. Ogrody i różnego rodzaju drzewa, tudzież murowane budowle włościan, w razie przymusowego przeniesienia osad, przechodzą pod bezpośrednie rozporządzenie dziedzica, który, za takowe, wynagrodzić włościan jest obowiązany. Wynagrodzenie oznaczone być ma za wzajemném porozumieniem się dziedzica i włościan; gdyby zaś do porozumienia takowego nie przyszło, Kommissya spraw włościańskich sprawę rozstrzygnie.

Art. 10. Otrzymawszy przedstawienie dziedzica względem przymusowego przeniesienia zabudowań i odseparowania gruntów, należących do drobnych osad, Kommissarz Rewirowy obowiązany będzie przekonać się o stosowności przedstawionéj przez dziedzica propozycyi, i po obéjrzeniu na miéjscu gruntów i zabudowań, zbadać wszelkie warunki zaproponowanego przeniesienia zabudowań i odseparowania gruntów, a oraz i samo zgodzenie się lub niezgodzenie się na to włościan. Następnie Kommissarz przedstawi cały ten operat wraz z swojemi wnioskami pod rozpoznanie Kommissyi spraw włościańskich.

Art. 11. Jeżeli Kommissya spraw włosciańskich po rozpoznaniu propozycyi dziedzica i całego operatu, a oraz po wybadaniu stron interessowanych, przekona się, że dziedzic oddaje włościanom grunta wyrównywające wartości poprzednich, lub chociażby niewyrównywającéj wartości, lecz ze stosowném wynagrodzeniem i że sposób przeniesienia zabudowań, podany jest bez krzywdy włościan, w takim razie, propozycyę dziedzica względem przeniesienia budowli i separacyi gruntów, ostatecznie zatwierdzi, chociażby włościanie na to nie zgodzili się. Jeżeli zaś Kommissya spraw włościańskich uzna, że propozycya dziedzica w czémkolwiek jest niedostateczną, należyte uzupełnienie onéj dziedzicowi pozostawi, a gdyby dziedzic takowego odmówił, przedstawioną przezeń propozycyę, bez skutku pozostawi.

Art. 12. Tak na Kommissarza Rewirowego, jako i na Kommissye spraw włościańskich wkłada się obowiązek działania w miarę możności, polubownie, starając się skłonić obie strony do dobrowolnego pomiędzy sobą porozumienia się.

Art. 13. Postanowiwszy przymusowe przeniesienie zabudowań i separacyę gruntów, Kommissya spraw włościańskich zarządza wyznaczenie w naturze nowych osad włościańskich, przy czém, wszelkie wydatki na roboty i plany pomiarowe, przez dziedzica poniesione być winny.

Art. 14. Jeżeli dziedzic i włościanie nie ułożą się o termina do stanowczego urządzenia nowych osad przez dziedzica i do przéjścia włościan w posiadanie nowych gruntów zamiast dawniéjszych, termina takowe oznaczy Kommissya spraw włościańskich, stosownie do miéjscowych warunków, lecz w żadnym razie nie dłuższe nad dwa lata od daty zatwierdzenia propozycyi dziedzica co do przeniesienia osad.

Ст. 15. По наступленіи срока, въ который назначено будетъ крестьянамъ перейти ко владѣнію новыми землями, прежніе ихъ участки поступаютъ въ непосредственное распоряженіе владѣльца.

Ст. 16. Болѣе одного раза перенесеніе строеній и разверстаніе земель по малоземельнымъ усадьбамъ, на основаніи настоящихъ правилъ, дѣлаемо быть не можетъ.

Ст. 17. Новыя, отводимыя крестьянамъ, на основаніи сихъ правилъ, усадьбы, описываются въ представляемыхъ владѣльцами ликвидаціонныхъ проектахъ въ томъ составѣ, какой опредѣленъ постановленіемъ Коммисіи по крестьянскимъ дѣламъ, хотябы крестьяне и не перешли еще ко владѣнію сими усадьбами.

Ст. 18. Перенесеніе строеній и разверстаніе земель, по малоземельнымъ усадьбамъ, разрѣшенныя Коммисіею по крестьянскимъ дѣламъ, послѣ утвержденія ликвидаціонной табели имѣнія, отмѣчаются въ копіяхъ съ ликвидаціонныхъ табелей, выданныхъ помѣщикамъ и сельскимъ солтысамъ, съ объясненіемъ тѣхъ измѣненій, какія, вслѣдствіе перенесенія строеній и разверстанія земли, послѣдовали въ составѣ показанныхъ въ табели крестьянскихъ земель. Копія съ постановленія Коммисіи по сему предмету, Коммисіею препровождается въ ипотечное отдѣленіе для зависящаго распоряженія, на основаніи ст. 32 правилъ о выдачѣ ликвидаціонныхъ листовъ.

II. О настоящемъ постановленіи, которое должно быть внесено въ Дневникъ Законовъ, сообщить циркулярно Коммисіямъ по крестьянскимъ дѣламъ для руководства и исполненія.

Состоялось въ Варшавѣ, въ засѣданіи Учредительнаго Комитета, 21 Августа (2 Сентября) 1865 г.

Предсѣдатель-Намѣстникъ, Генералъ-Адъютантъ,
(подписалъ) *Графъ Бергъ.*

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,
(подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Art. 15. Za nadéjściem oznaczonego dla włościan terminu do wéjścia w posiadanie nowych gruntów, poprzednie ich osady przechodzą pod bezpośrednie rozporządzenie dziedzica.

Art. 16. Przeniesienie zabudowań i separacya gruntów, należących do drobnych osad, na zasadzie niniéjszych przepisów, więcéj jak raz jeden dokonane być nie może.

Art. 17. Osady na zasadzie niniéjszych przepisów, nowo dla włościan wyznaczone, opisane być mają w przedstawionych przez dziedziców projektach likwidacyjnych, a to podług stanu oznaczonego decyzyą Kommissyi spraw włościańskich, chociażby włościanie nie weszli jeszcze w posiadanie tych osad.

Art. 18. Przeniesienie zabudowań i separacya gruntów, należących do drobnych osad, postanowione przez Kommissyę spraw włościańskich już po zatwierdzeniu tabelli likwidacyjnéj dóbr, zaznaczone być winny w wydawanych dziedzicom i sołtysom wsi kopijach tabell likwidacyjnych, z objaśnieniem zmian, jakie w skutek przeniesienia zabudowań i separacyi gruntów, zaszły w składzie gruntów włościańskich w tabelli wykazanych. Kopię decyzyi Kommissyi w tym przedmiocie zapadłéj, Kommissya prześle do wydziału hypotecznego, celem właściwego postąpienia, stosownie do art. 32 przepisów o wydawaniu listów likwidacyjnych.

II Postanowienie niniéjsze, które zamieszczone być ma w Dzienniku Praw, zakommunikować przez okólnik Kommissyom spraw włościańskich do zastosowania się i wykonania.

Działo się w Warszawie, na posiedzeniu Komitetu Urządzającego, d. 21 Sierpnia (2 Września) 1865 r.

За отсутствіемъ Члена-Завѣдывающаго дѣлами Учредительнаго Комитета, за Директора, (подписалъ) *В. Бѣлозерскій.*

Za zgodność:

Dyrektor Główny Prezydujący w Kommissyi Rządowéj Sprawiedliwości, *Wosiński.*

P. o. Dyrektora Kancellaryi, *Wł. Holewiński.*

Dzień ogłoszenia, dnia 25 Października (6 Listopada) 1865 r.

По указу Его Величества
АЛЕКСАНДРА II-го,
Императора и Самодержца Всероссійскаго, Царя Польскаго,
Великаго Князя Финляндскаго,
и проч., и проч., и проч.,

Учредительный Комитетъ въ Царствѣ Польскомъ.

Во исполненіе Высочайшаго повелѣнія, послѣдовавшаго 21 Августа (2 Сентября) сего года и сообщеннаго въ отзывѣ Министра Статсъ-Секретаря Царства, отъ 31 Августа (12 Сентября) сего года за № 6595, Намѣстнику въ Царствѣ, о принятіи ликвидаціонныхъ листовъ въ залогъ и всякаго рода обезпеченіе Правительственными мѣстами и Польскимъ Банкомъ, Учредительный Комитетъ постановилъ и постановляетъ:

Ст. 1: Ликвидаціонные листы принимаются по нарицательной цѣнѣ Правительственными мѣстами, какъ отъ частныхъ лицъ по подрядамъ и поставкамъ, такъ и отъ чиновниковъ, обязанныхъ, по роду своей службы, представлять залоги или обезпеченія.

Ст. 2. Подъ залогъ ликвидаціонныхъ листовъ предоставляется Польскому Банку выдавать ссуды, на основаніи ст. 19-й Устава Банка, отъ 17 (29) Января 1828 г. и инструкціи Совѣта Управленія Царства, отъ 9 (21) Іюля 1840 г., на короткіе сроки на 8% , а на продолжительные сроки на 12% ниже средняго курса означенныхъ бумагъ установленнаго Банкомъ.

Ст. 3. Ликвидаціонные листы принимаются въ казенныхъ кассахъ по нарицательной цѣнѣ, наравнѣ съ наличными деньгами, въ счетъ платежей за проданныя въ Царствѣ Польскомъ частнымъ лицамъ недвижимыя имущества и заводскія движимости, которыя обращаются, на основаніи ст. 11-й Указа о Ликвидаціонной Коммисіи, въ источникъ для ликвидаціонной операціи; при чемъ пріобрѣтателямъ дозволяется вносить платежныя суммы ликвидаціонными листами въ размѣрѣ, который будетъ опредѣленъ правилами о продажѣ казенныхъ имуществъ.

Ст. 4. Владѣльцамъ ликвидаціонныхъ листовъ предоставляется право отдавать ихъ на сохраненіе въ Польскій Банкъ, съ полученіемъ, въ замѣнъ ихъ, свидѣтельствъ (или цертификатовъ), на тѣхъ же самыхъ основаніяхъ, какъ для закладныхъ листовъ Земскаго Кредитнаго Общества.

w Imieniu Najjaśniéjszego

ALEXANDRA II-go,

Cesarza i Samowładcy Wszech Rossyi, Króla Polskiego,

Wielkiego Księcia Finlandzkiego,

etc., etc., etc.,

Komitet Urządzający w Królestwie Polskiem.

W wykonaniu Najwyższego rozkazu, zapadłego w dniu 21 Sierpnia (2 Września) r. b., a w odezwie Ministra Sekretarza Stanu Królestwa z dnia 31 Sierpnia (12 Września) r. b. № 6,595, zakomunikowanego Namiestnikowi w Królestwie, względem przyjmowania listów likwidacyjnych przez Władze Rządowe, tudzież Bank Polski, na zastaw i kaucye wszelkiego rodzaju, Komitet Urządzający postanowił i stanowi:

Art. 1. Listy likwidacyjne przyjmowane będą przez Władze Rządowe po cenie nominalnéj, tak od prywatnych osób, z tytułu entrepryz i dostaw, jako też od urzędników, obowiązanych, z tytułu swéj służby, do złożenia kaucyi.

Art. 2. Na zastaw listów likwidacyjnych Bank Polski mocen jest udzielać pożyczki, stosowie do art. 19 Ustawy Banku z d. 17 (29) Stycznia 1828 r., tudzież Instrukcyi Rady Administracyjnéj z dnia 9 (21) Lipca 1840 r., na krótkie terminy o 8%, a na długie terminy o 12% niżéj średniego kursu tych papiérów, przez Bank ustanowionego.

Art. 3. Listy likwidacyjne przyjmowane będą w kassach Skarbowych po cenie nominalnéj, na równi z gotowizną, na rachunek należności, przypadających za sprzedane w Królestwie Polskiém, osobom prywatnym nieruchomości lub fabryczne ruchomości, które na zasadzie artykułu 11-go Ukazu o Kommissyi Likwidacyjnéj, włączone być mają do funduszów przeznaczonych na operacyę likwidacyjną; przy tém nabywcom dozwala się uiszczać przynależne raty listami likwidacyjnemi, w stosunku, jaki oznaczony zostanie w przepisach o sprzedaży dóbr rządowych.

Art. 4. Właścicielom listów likwidacyjnych służyć będzie prawo składania ich do depozytu Banku Polskiego, i otrzymania w ich miejsce świadectw (czyli certyfikatów), na takich samych zasadach, jakie służą dla listów zastawnych Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego.

Ст. 5. Равнымъ образомъ, владѣльцамъ ликвидаціонныхъ листовъ предоставляется право, въ случаѣ утраты или покражи ихъ, доказывать свои права тѣмъ же порядкомъ, какой установленъ, или впредь установленъ будетъ, для закладныхъ листовъ Земскаго Кредитнаго Общества.— и,

Ст. 6. Исполненіе сихъ правилъ, которыя должны быть внесены въ Дневникъ Законовъ, возложить на подлежащія вѣдомства, по принадлежности.

Состоялось въ Варшавѣ, въ 88 засѣданіи Учредительнаго Комитета, 4 (16) Сентября 1865 года.

Намѣстникъ въ Царствѣ, Генералъ-Адъютантъ,

(подписалъ) *Графъ Бергъ.*

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,

(подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Art. 5. Również, właścicielom listów likwidacyjnych, na przypadek gdyby takowe zgubione lub skradzione zostały, pozostawia się możność udowodnienia swych praw w porządku, jaki jest przepisany, lub jaki w przyszłości przepisany zostanie dla listów zastawnych Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego.

Art. 6. Wykonanie niniejszych przepisów, które zamieszczone być mają w Dzienniku Praw, porucza się Władzom właściwym, w czém do któréj należy.

Działo się w Warszawie, na 88-m posiedzeniu Komitetu Urządzającego, dnia 4 (16) Września 1865 roku.

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,
(подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Za zgodność:
Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowéj Sprawiedliwości, *Wosiński.*

P. o. Dyrektora Kancellaryi, *Wł. Holewiński.*

Dzień ogłoszenia, dnia 25 Października (6 Listopada) 1865 r.

DZIENNIK PRAW

№ 204.

Tom Sześćdziesiąty Trzeci.

Выписка изъ протокола Статсъ-Секретаріата Царства Польскаго.

Божіею Милостію,

МЫ, АЛЕКСАНДРЪ II-й,

Императоръ и Самодержецъ Всероссійскій, Царь Польскій,

Великій Князь Финляндскій,

и проч., и проч., и проч.,

Разсмотрѣвъ заключеніе Комитета по дѣламъ Царства Польскаго, относительно представленія Намѣстника въ Царствѣ, объ устройствѣ желѣзной дороги, для соединенія города Лодзи съ Варшавско-Вѣнскою линіею и признавая сооруженіе сей дороги полезнымъ для развитія промышленности и торговли въ краѣ, Мы постановили и постановляемъ:

Ст. **1.** Разрѣшить устройство желѣзной дороги, для соединенія города Лодзи съ Варшавско-Вѣнскою линіею между станціями Роговъ и Рокицины.

Ст. **2.** Предоставить сооруженіе означенной желѣзной дороги изъявившимъ желаніе принять оное на себя: Варшавскому Банкиру Ивану Блоху, Эдуарду Франкенштейну, Осипу Яблковскому, Августу Репгану, Карлу Шейблеру, Матіасу Розену и Маврикію Мамроту, на основаніи представленнаго Намѣстникомъ въ Царствѣ проэкта договора, исправленнаго согласно заключеніямъ Комитета по дѣламъ Царства Польскаго и Нами одобреннаго.

Ст. **3.** Дозволить вышепоименованнымъ лицамъ образовать для постройки сей желѣзной дороги и пользованія ею, Общество на акціяхъ подъ названіемъ: „Общество Лодзинской - Фабричной желѣзной дороги", на основаніи проэкта Устава, Нами одобреннаго.

Ст. **4.** Предоставить Намѣстнику, по заключеніи, на указанныхъ основаніяхъ, договоровъ, какъ объ уступкѣ означеннымъ лицамъ постройки сей желѣзной дороги, такъ и объ учрежденіи съ сею цѣлію акціонернаго общества, утвердить сіи договоры Именемъ Нашимъ.

Wypis z protokółu Sekretarjatu Stanu Królestwa Polskiego.

Z Bożéj Łaski

MY, ALEXANDER II-gi,

Cesarz i Samowładca Wszech Rossyi, Król Polski,

Wielki Książę Finlandzki,

etc., etc., etc.,

Rozpoznawszy wnioski Komitetu do spraw Królestwa Polskiego, dotyczące przedstawienia Namiestnika w Królestwie, względem budowy drogi żelaznéj, dla połączenia m. Łodzi z linią drogi żelaznéj Warszawsko-Wiedeńskiéj i znajdując zbudowanie téj drogi użyteczném do rozwinięcia w kraju przemysłu i handlu, postanowiliśmy i stanowimy:

Art. 1. Zezwolić na budowę drogi żelaznéj dla połączenia m. Łodzi z linią drogi żelaznéj Warszawsko-Wiedeńskiéj, między stacyami Rogów i Rokiciny.

Art. 2. Zbudowanie rzeczonéj drogi żelaznéj powierzyć życzącym przyjąć je na siebie: Bankierowi Warszawskiemu Janowi Bloch, Edwardowi Frankenstejn, Józefowi Jabłkowskiemu, Augustowi Repphan, Karolowi Schejbler, Mathiasowi Rozen i Maurycemu Mamroth, na podstawie przedstawionego przez Namiestnika w Królestwie projektu umowy, zmodyfikowanego według wniosku Komitetu do spraw Królestwa i przez Nas przyjętego.

Art. 3. Dozwolić wyżéj wymiénionym osobom, w celu budowy téj drogi żelaznéj i użytkowania z niéj, utworzyć Towarzystwo na akcyach pod nazwą: „Towarzystwo drogi żelaznéj Fabryczno-Łódzkiéj", na zasadzie projektu Ustawy, przez Nas przyjętego.

Art. 4. Pozostawić Namiestnikowi, po zawarciu na wskazanych zasadach, umów, tak o odstąpieniu pomiénionym osobom budowy téj drogi żelaznéj, jako téż o utworzeniu w tym celu Towarzystwa akcyjnego, zatwierdzenie umów tych w Imieniu Naszem.

Ст. 5. Исполненіе сего Указа, который долженъ быть внесенъ въ Дневникъ Законовъ, возлагается на Намѣстника Нашего въ Царствѣ Польскомъ.

Данъ въ Петергофѣ, Іюля 18 (30) дня 1865 г.

(подписалъ) „АЛЕКСАНДРЪ"

Контрасигнировалъ Министръ Статсъ-Секретарь, (подписалъ) *В. Платоновъ.*

Съ подлиннымъ вѣрно:

Министръ Статсъ-Секретарь, (подписалъ) *В. Платоновъ.*

Вѣрно:

и. д. Помощника Статсъ-Секретаря, (подписалъ) *Рогозинскій.*

Art. 5. Wykonanie niniéjszego Ukazu, który w Dzienniku Praw zamieszczóny być ma, Namiestnikowi NASZEMU w Królestwie Polskiém polecamy.

Dan w Peterhofie, dnia 18 (30) Lipca 1865 r.

(подписалъ) „АЛЕКСАНДРЪ."

przez CESARZA i KRÓLA, Minister Sekretarz Stanu,
(podpisano) *W. Płatonow.*

Zgodno z oryginałem:

Minister Sekretarz Stanu, (podpisano) *W. Płatonow.*

Zgodno z wypisem:

P. o. Sekretarza Stanu, (podpisano) *Rogoziński.*

Za zgodność:

Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowéj Sprawiedliwości, *Wosiński.*

P o. Dyrektora Kancellaryi, *Wł. Holewiński.*

Dzień ogłoszenia, dnia 27 Listopada (9 Grudnia) 1865 roku.

УКАЗЪ

СОВѢТУ УПРАВЛЕНІЯ НАШЕГО ЦАРСТВА ПОЛЬСКАГО.

По представленію Совѣта Управленія, повелѣваемъ:

Ст. **1.** Часть мѣстности подъ № 144, заключающую въ себѣ поверхности 18,756 квадратныхъ русскихъ футовъ, или 5,251¾ квадр. локтей, и часть мѣстности, № 145, пространствомъ въ 34,988 квадратныхъ русскихъ футовъ, или 9,796¾ квадр. локтей, на предмѣстьѣ Прагѣ, принадлежащія Мозесу Нейфельду и Арону Вальфишу, запять на проведеніе Виленской улицы въ Прагѣ и загородной дороги, въ прямомъ направленіи той же улицы для возстановленія прямаго сообщенія между сельскимъ посадомъ Таргувекъ и городомъ Варшавою.

Ст. **2.** Пріобрѣтеніе означеннаго пространства земли № 144 и 145 и опредѣленіе владѣльцамъ вознагражденія, произвести предписаннымъ въ постановленіи Совѣта Управленія 6 (18) Іюня 1852 года порядкомъ отчужденія частной собственности въ общественную надобность.

Ст. **3.** Приведеніе въ исполненіе настоящаго Указа Нашего, который долженъ быть внесенъ въ Дневникъ Законовъ, возлагается на Совѣтъ Управленія Царства.

въ Царскомъ Селѣ, 28 Сентября (10 Октября) 1865 года.

UKAZ

DO RADY ADMINISTRACYJNÉJ NASZEGO KRÓLESTWA POLSKIEGO.

Na przedstawienie Rady Administracyjnéj, rozkazujemy:

Art. **1.** Część possesyi N. 144, obéjmującą powierzchni stóp kwadratowych ruskich 18,756, czyli łokci kwadratowych 5,251$^3/_4$, oraz część possesyi N. 145, obéjmującą powierzchni stóp ruskich kwadratowych 34,988, czyli łokci kwadratowych 9,796$^3/_4$, na przedmieściu Pradze, własnością Mozesa Neufelda i Arona Walfisza będących, zająć na wyprowadzenie ulicy Wileńskiéj na Pradze i drogi zamiéjskiéj, w prostem przedłużeniu téj ulicy, dla przywrócenia prostéj kommunikacyi osady wiéjskiéj Targówek z miastem Warszawą.

Art. **2.** Zajęcie powyższéj przestrzeni gruntu z possesyi N. 144 i 145, oraz ustanowienie wysokości wynagrodzenia dla właścicieli, dopełnioném być ma według porządku o wywłaszczeniu na użytek publiczny, postanowieniem Rady Administracyjnéj z d. 6 (18) Czerwca 1852 r. przepisanego.

Art. **3.** Wykonanie niniéjszego Ukazu Naszego, który w Dzienniku Praw ma być zamieszczony, Radzie Administracyjnéj Królestwa polecamy.

(подписалъ) „АЛЕКСАНДРЪ".

przez Cesarza i Króla, Minister Sekretarz Stanu,
(podpisano) W. *Płatonow.*

Вѣрно: и. д. Помощника Статсъ-Секретаря,
(подписалъ) *Рогозинскій.*

Za zgodność:
Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowéj Sprawiedliwości, *Wosiński.*

P. o. Dyrektora Kancellaryi, *Wł. Holewiński.*

Dzień ogłoszenia, dnia 27 Listopada (9 Grudnia) 1865 roku

Выписка изъ протокола Статсъ-Секретаріата Царства Польскаго.

Божіею Милостію,

МЫ, АЛЕКСАНДРЪ II-*ой*,

Императоръ и Самодержецъ Всероссійскій, Царь Польскій,

Великій Князь Финляндскій,

и проч., и проч., и проч.,

Желая облегчить городу Варшавѣ уплату срочныхъ платежей по погашенію сдѣланнаго на основаніи Указа 25 Января (6 Февраля) 1855 года, изъ Банка Царства Польскаго, займа въ 700,000 р., на пріобрѣтеніе и сломку находившихся близъ Варшавской-Александровской цитадели домовъ, Мы, по представленію Совѣта Управленія Нашего Царства Польскаго, постановили и постановляемъ:

Ст. 1. Причитающіеся на погашеніе сдѣланнаго городомъ Варшавою въ Банкѣ Царства Польскаго займа въ 700,000 руб:, на пріобрѣтеніе и сломку находившихся близъ Александровской цитадели домовъ, полугодичные срочные платежи по 28,000 руб., согласно табели погашенія займа, начиная съ пятнадцатаго платежа, имѣютъ производиться Банку Казною Царства Польскаго, впредь до окончательнаго погашенія сего займа.

Ст. 2. Исполненіе настоящаго Указа, который долженъ быть внесенъ въ Дневникъ Законовъ, возлагаемъ на Совѣтъ Управленія Царства Польскаго.

Данъ въ Царскомъ-Селѣ, Сентября 28 (Октября 10) дня 1865 г.

Wypis z protokółu Sekretaryatu Stanu Królestwa Polskiego.

z Bożéj Łaski,

M Y, A L E X A N D E R II-gi,

Cesarz i Samowładca Wszech Rossyi, Król Polski,

Wielki Książę Finlandzki,

etc., etc., etc.,

Pragnąc przynieść ulgę funduszom miasta Warszawy, w opłacie rat na umorzenie zaciągniętéj z mocy Ukazu z dnia 25 Stycznia (6 Lutego) 1855 r. w Banku Polskim pożyczki rs. 700,000, dla nabycia i rozebrania domów w pobliżu Cytadelli Aleksandryjskiéj leżących, na przedstawienie Rady Administracyjnéj Naszego Królestwa Polskiego, postanowiliśmy i stanowimy:

Art. 1. Przypadające na spłacenie zaciągniętéj przez miasto Warszawę w Banku Polskim pożyczki w summie rs. 700,000, celem nabycia i rozebrania domów w blizkości Cytadelli Aleksandryjskiéj leżących, raty półroczne po rs. 28,000, według tabelli umorzenia téj pożyczki, poczynając od włącznie pietnastéj raty, wnosić ma do Banku, Skarb Królestwa Polskiego, aż do zupełnego spłacenia rzeczonéj pożyczki.

Art. 2. Wykonanie niniéjszego Ukazu, który w Dzienniku Praw pomieszczony być winien, Radzie Administracyjnéj Królestwa Polskiego polecamy.

Dan w Carskiém Siele, d. 28 Września (10 Października) 1865 r.

(подписалъ) „АЛЕКСАНДРЪ".

przez Cesarza i Króla, Minister Sekretarz Stanu,
(podpisano) *W. Płatonow.*

Zgodno z oryginałem:
Minister Sekretarz Stanu, (podpisano) *W. Płatonow.*
Zgodno z wypisem:
P. o. Sekretarza Stanu, (podpisano) *Rc[illegible]ińska.*
Za zgodność:
Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowéj Sprawiedliwości, *Wosiński*
P. o. Dyrektora Kancellaryi, *Wł. Holewiński.*

Dzień ogłoszenia, dnia 27 Listopada (9 Grudnia) 1865 roku.

По указу Его Величества

АЛЕКСАНДРА II-го,

Императора и Самодержца Всероссійскаго, Царя Польскаго,

Великаго Князя Финляндскаго,

и проч., и проч., и проч.,

Совѣтъ Управленія Царства Польскаго.

Принявъ во вниманіе, что упадокъ выдѣлки въ Варшавѣ обыкновеннаго пива, происходитъ главнѣйше отъ того, что этотъ напитокъ приготовляется въ недоброкачественномъ видѣ, въ слѣдствіе употребленія при этомъ пережженнаго солоду, черезъ что пиво, получая темной цвѣтъ, теряетъ надлежащій вкусъ, шинкарямъ же это даетъ возможность разбавлять пиво водою и подмѣшивая къ нему разные составы, приводить его еще въ худшее состояніе,— Совѣтъ Управленія, въ видахъ предупрежденія сихъ злоупотребленій, по представленію Правительственной Коммисіи Финансовъ и Казначейства, постановилъ и постановляетъ:

Ст. 1. По истеченіи 8-и дней послѣ обнародованія сего постановленія, запрещается Варшавскимъ пивоварамъ употреблять для выдѣлки обыкновеннаго мартовскаго пива, пережженный солодъ и этимъ или инымъ искуственнымъ образомъ подкрашивать пиво. Выдѣлываемое впредь обыкновенное пиво, должно быть свѣтлое и прозрачное. Для наблюденія за исполненіемъ сего, Правительственная Коммисія Финансовъ издастъ соотвѣтственную инструкцію, имѣя въ виду какъ установленіе надлежащаго въ семъ отношеніи надзора со стороны чиновниковъ финансоваго вѣдомства, такъ и огражденіе пивоваровъ и шинкарей отъ неправильныхъ и притязательныхъ дѣйствій по сему надзору.

Ст. 2. Опредѣленный постановленіемъ Совѣта Управленія отъ 17 (29) Января 1841 года за N. 12,708, удѣльный вѣсъ сего сорта пива въ 8 градусовъ сахарометра Эгештедта, возвышается до 9-ти градусовъ безъ увеличенія взимавшагося доселѣ акциза и городскаго сбора.

w Imieniu Najjaśniéjszego

ALEXANDRA II-go,

Cesarza i Samowładcy Wszech.Rossyi, Króla Polskiego,

Wielkiego Księcia Finlandzkiego,

etc., etc., etc.,

Rada Administracyjna Królestwa Polskiego.

Zważywszy, że przyczyną upadającéj coraz więcéj produkcyi piwa zwyczajnego marcowego w Warszawie, jest zły jego wyrób, przez używanie do takowego przypalonego słodu, przez co piwo to przybiéra kolor ciemny, traci smak właściwy i jest nieklarowne, a takie jego własności ułatwiają sposobność pogorszania go jeszcze przez szynkarzy, — w celu więc zaradzenia temu i przywrócenia piwu tego gatunku dawniéjszéj jego dobroci, Rada Administracyjna, na przedstawienie Kommissyi Rządowéj Przychodów i Skarbu, postanowiła i stanowi:

Art. 1. Po upływie ośmiu dni od ogłoszenia niniéjszego postanowienia, zabrania się używać w browarach Warszawskich słodu przypalonego, do wyrobu piwa zwyczajnego marcowego, i w ten lub inny sztuczny sposób, nadawać piwu kolor. Wyrabiane na przyszłość piwo zwyczajne ma być koloru jasnego i klarowne. Dla nadzoru nad wykonaniem tego, wyda Kommissya Skarbu odpowiednią instrukcyę, z uwagą na to, aby ustanowiony był właściwy pod tym względem dozór ze strony urzędników Władzy Skarbowéj, jako téż, aby piwowarzy i szynkarze ochronieni byli od nieprawnych i stronnych działań dozoru.

Art. 2. Oznaczona postanowieniem Rady Administracyjnéj z dnia 17 (29) Stycznia 1841 r. N. 12,708, normalna ciężkość tego gatunku piwa na 8 stopni sacharometru Ehestaedta, podnosi się do 9-ciu stopni tegoż probierza, nie zmiéniając stopy pobiéranéj dotąd od niego opłaty konsumcyjnéj i miéjskiéj.

Ст. 3. По истеченіи 15-ти дней, со дня обнародованія сего постановленія о выдѣлкѣ обыкновеннаго мартовскаго пива, пиво сіе имѣетъ быть продаваемо въ шинкахъ въ Варшавѣ и Прагѣ неина че, какъ того самаго цвѣта и крѣпости, какихъ оно отпущено было съ пивоварныхъ заводовъ, для чего въ каждомъ шинкѣ должна быть содержима запечатанная проба пива, отпущеннаго въ шинокъ съ завода, и въ шинкѣ продаваемаго.

Ст. 4. За несоблюденіе правилъ изложенныхъ въ 1-й статьѣ сего постановленія, виновный владѣлецъ пивовариаго завода подвергается:

въ 1-ый разъ, денежному взысканію въ 100 р. с.

во 2-ой разъ, денежному взысканію въ 200 р. с.

а въ 3-ій разъ, сверхъ послѣдне означеннаго денежнаго взысканія, утратѣ консенса на право выдѣлки пива.

Ст. 5. Равнымъ образомъ, каждый изъ шинкарей, который по истеченіи означеннаго въ 3-й статьѣ срока, будетъ держать въ шинкѣ обыкновенное пиво искуственнымъ образомъ подкрашенное, или пиво разбавленное водою и ненадлежащаго качества, подвергается:

въ 1 ый разъ, денежному взысканію въ 25 р. с.

во 2-ой разъ, денежному взысканію въ 50 р. с.

а въ 3-ій, сверхъ послѣдне означеннаго денежнаго взысканія, утратѣ консенса на право продажи этихъ напитковъ.

Въ обоихъ случаяхъ предвиденныхъ 4 и 5-ою статьями, пиво признанное несоотвѣтственнымъ, на основаніи правилъ сего постановленія, подвергается конфискаціи, и если окажется невреднымъ для здоровья, отдается въ пользу мѣстныхъ благотворительныхъ заведеній, а въ противномъ случаѣ подлежитъ истребленію.

Ст. 6. Вышепоименованныя взысканія налагаются по рѣшенію въ обыкновенномъ административномъ порядкѣ городоваго Магистрата, но обвиненный имѣетъ право обратиться съ жалобою на таковое рѣшеніе въ Коммисію Финансовъ въ продолженіе 30-ти дней со дня объявленія или доставленія ему рѣшенія Магистрата.

Наложенные и взысканные денежные штрафы раздѣляются на двѣ поло[illegible]: одна половина поступаетъ въ пользу доносителя, ктобы онъ [illegible] былъ, другая же половина поступаетъ въ пользу мѣстныхъ благотворительныхъ заведеній.

Art. 3. Po upływie 15-u dni od daty ogłoszenia niniéjszego postanowienia względem wyrobu piwa zwyczajnego marcowego, takowe w szynkach Warszawskich i na Pradze powinno być sprzedawane w tym stanie co do koloru jego i mocy, w jakim wydane zostało z browarów. W tym celu w każdym szynku znajdować się powinna zapieczętowana próba piwa wydanego do szynku z browaru i w szynku sprzedawanego.

Art. 4. Za niestosowanię się do przepisów powyżéj w art. 1-m wymienionych, winny posiadacz browaru ulegnie:

za 1-m razem, karze pieniężnéj rs. 100.
za 2-m razem, karze pieniężnéj rs. 200.
a za 3-m razem, takiéjże karze pieniężnéj i utracie konsensu na prawo wyrabiania piwa.

Art. 5. Podobnież każdy szynkarz, któryby po upływie czasu w art. 3 zakreślonego, poważył się utrzymywać w szynku piwo zwyczajne, któremu sztucznym sposobem nadano kolor, lub rozcieńczone wodą i nie mające téj dobroci, w jakiéj wydane zostało, ulegnie:

za 1-m razem, karze pieniężnéj rs. 25.
za 2-m razem, karze pieniężnéj rs. 50.
a za 3-m razem, oprócz téj ostatniéj kary, utracie konsensu na prawo przedaży tych trunków.

W obu wypadkach artykułami 4 i 5-m przewidywanych piwo uznane za nieodpowiadające przepisom tego postanowienia, ulegnie konfiskacie i o ile okaże się nieszkodliwém zdrowiu, przeznaczone będzie na dobroczynność, w przeciwym razie zniszczoném być powinno.

Art. 6. Kary powyższe, wymierzać będzie przez decyzye w formie zwyczajnéj administracyjnéj wydane, Magistrat miasta a ukaranemu służy rekurs do Kommissyi Rządowéj Przychodów i Skarbu w ciągu dni 30-u od daty ogłoszenia lub doręczenia mu decyzyi Magistratu.

Kary postanowione i ściągnięte, rozdzielane będą: w połowie dla donoszącego lub wykrywającego, ktokolwiek by nim był, a w drugiéj połowie, na rzecz zakładów dobroczynnych miéjscowych.

Въ случаѣ крайней бѣдности обвиненнаго, денежное взысканіе можетъ быть замѣняемо арестомъ, на основаніи общихъ правилъ.

Ст. 7 Исполненіе и дальнѣйшее развитіе настоящаго постановленія, которое должно быть внесено въ Дневникъ Законовъ, поручается Правительственной Коммисіи Финансовъ и Казначейства.

Состоялось въ Варшавѣ, въ засѣданіи Совѣта Управленія, 12 (24) дня Октября 1865 года.

W razie ubóstwa ukaranego, kara pieniężna może być zamienioną na areszt, według ogólnych przepisów.

Art. 7. Wykonanie i rozwinięcie niniejszego postanowienia, które w Dzienniku Praw ma być umieszczone, Kommissyi Rządowéj Przychodów i Skarbu poleca się.

Działo się na posiedzeniu Rady Administracyjnéj, dnia 12 (24) Października 1865 roku.

Намѣстникъ, Генералъ Адъютантъ, (подписалъ) *Графъ Бергъ.*

Главный Директоръ Предсѣдательствующій въ Правительственной Коммисіи Финансовъ и Казначейства, (подписалъ) *Кошелевъ.*

Sekretarz Stanu, w zastępstwie p. o. Sekretarza Stanu
(podpisano) *Rogoziński.*

Zgodno z oryginałem:
P. o. Sekretarza Stanu, (podpisano) *Rogoziński.*

Za zgodność:
Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowéj Sprawiedliwości, *Wosiński.*

P. o. Dyrektora Kancellaryi, *Wł. Holewiński.*

Dzień ogłoszenia, dnia 27 Listopada (9 Grudnia) 1865 r.

DZIENNIK PRAW

№ 205.

Tom Sześćdziesiąty Trzeci.

По указу Его Величества
АЛЕКСАНДРА II-го,
Императора и Самодержца Всероссійскаго, Царя Польскаго,
Великаго Князя Финляндскаго,
и проч., и проч., и проч.,

Учредительный Комитетъ въ Царствѣ Польскомъ.

По возбужденному вопросу, объ отчужденіи, на общественныя надобности, земель, пріобрѣтенныхъ крестьянами въ собственность, на основаніи Указовъ 19 Февраля (2 Марта) 1864 года, Учредительный Комитетъ постановилъ и постановляетъ:

Ст. **1.** Крестьянамъ дозволяется заключать, нотаріальнымъ порядкомъ, договоры, объ отчужденіи, для общественныхъ надобностей, части земель изъ поступившихъ въ ихъ собственность участковъ.

Примѣчаніе. Отчужденіе обязательное производится порядкомъ установленнымъ въ законѣ.

Ст. **2.** Деньги, слѣдующія за отчуждаемыя крестьянами земли, какъ по добровольнымъ соглашеніямъ, такъ и порядкомъ, въ законѣ установленнымъ для обязательныхъ отчужденій, поступаютъ въ полное распоряженіе дѣйствительныхъ владѣльцевъ усадьбъ, — и

Ст. **3.** Исполненіе сихъ правилъ, которыя должны быть внесены въ Дневникъ Законовъ, возложить на подлежащія вѣдомства, по принадлежности.

Состоялось въ Варшавѣ, въ 93-мъ засѣданіи, 23 Октября (4 Ноября) 1865 года.

Намѣстникъ въ Царствѣ, Генералъ-Адъютантъ,
(подписалъ) *Гр. Бергъ.*

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,
(подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

W Imieniu Najjaśniéjszego

ALEXANDRA II-go,

Cesarza i Samowładcy Wszech Rossyi, Króla Polskiego,

Wielkiego Księcia Finlandzkiego,

etc., etc., etc.,

Komitet Urządzający w Królestwie Polskiém.

W podniesionéj kwestyi co do zbywania na użytek publiczny gruntów, które na zasadzie Ukazów z dnia 19 Lutego (2 Marca) 1864 roku, przeszły na własność włościan, Komitet Urządzający postanowił i stanowi:

Art. **1.** Dozwala się włościanom zawierać umowy notarjalne o odstąpienie na użytek publiczny części gruntów z osad przeszłych na ich własność.

Uwaga. Wywłaszczenie przymusowe dokonywa się podług przepisów prawa.

Art. **2.** Należności przypadające za grunta przez włościan odstąpionė, tak w skutek dobrowolnych układów, jako téż podług przepisów prawa o wywłaszczeniu, oddają się do zupełnego rozrządzenia rzeczywistych właścicieli osad.

Art. **3.** Wykonanie niniéjszych przepisów, które zamieszczone być winny w Dzienniku Praw, porucza się właściwym Władzom, w czém do któréj należy.

Działo się w Warszawie, na 93-m posiedzeniu, dnia 23 Października (4 Listopada) 1865 r.

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,
(подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Za zgodność:

Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowéj Sprawiedliwości, *Wosiński.*

P. o. Dyrektora Kancellaryi, *Wł. Holewiński.*

Dzień ogłoszenia, dnia 27 Stycznia (8 Lutego) 1866 r.

УКАЗЪ

СОВѢТУ УПРАВЛЕНІЯ НАШЕГО ЦАРСТВА ПОЛЬСКАГО.

По встрѣтившейся надобности для проведенія улицы чрезъ мѣстность принадлежавшую упраздненному ордену ксендзовъ миссіонеровъ въ г. Варшавѣ, занять частную недвижимость на мазовецкой улицѣ подъ N. 1347-мъ, принадлежащую Адольфу Кашовскому, сообразно 2-й ст. и 3-й ст. лит. *c.* постановленія 6 (18) Іюня 1852 г. объ отчужденіи частной собственности на общественную надобность, по представленію Совѣта Управленія Царства Польскаго, Мы постановили и постановляемъ:

Ст. 1. Частную недвижимость въ городѣ Варшавѣ, на улицѣ мазовецкой подъ N. 1347-мъ, принадлежащую Адольфу Кашовскому, занять и пріобрѣсти въ пользу казны на всемъ пространствѣ ея 2890,72 польскихъ □ локтей или 205 русскихъ □ саженъ, со всѣми находящимися на оной строеніями, для проведенія улицы чрезъ мѣстность упраздненнаго ордена ксендзевъ миссіонеровъ, отъ краковскаго предмѣстья къ мазовецкой улицѣ.

Ст. 2. Пріобрѣтеніе этой недвижимости въ казну, для общественной надобности, произвести по правиламъ, изложеннымъ въ положеніи 6 (18) Іюня 1852 года объ отчужденіи.

Ст. 3. Исполненіе настоящаго Указа, который долженъ быть внесенъ въ Дневникъ Законовъ, поручается Совѣту Управленія въ Царствѣ.

въ Царскомъ Селѣ, 26 Октября (7 Ноября) 1865 г.

UKAZ

DO RADY ADMINISTRACYJNÉJ NASZEGO KRÓLESTWA POLSKIEGO.

Zważywszy, że z powodu zaszłej potrzeby przeprowadzenia w mieście Warszawie ulicy przez possessyę zniesionego Zgromadzenia Księży Missyonarzy, wypada zająć possessyę prywatną N. 1,347, przy ulicy Mazowieckiéj, do Adolfa Kaszowskiego należącą, stosownie do art. 2 i ustępu lit. *c.* art. 3 prawa o zajęciu sposobem przymuszonego wywłaszczenia z dnia 6 (18) Czerwca 1852 r., na przedstawienie Rady Administracyjnéj Królestwa Polskiego, postanowiliśmy i stanowiemy:

Art. **1.** Possessya prywatna N. 1,347 w m. Warszawie przy ulicy Mazowieckiej położona, do Adolfa Kaszowskiego należąca, ma być zajętą i nabytą na rzecz Skarbu, w całej swej rozciągłości łokci □ polskich 2890,72 czyli sażeni □ russkich 205, z wszelkiemi na niej istniejącemi budowlami, w celu przeprowadzenia ulicy przez posiadłość zniesionego Zgromadzenia Księży Missyonarzy, od Krakowskiego Przedmieścia do ulicy Mazowieckiéj.

Art. **2.** Nabycie téj nieruchomości na rzecz Skarbu, dla użytku publicznego, uskutecznione być winno podług prawa z d. 6 (18) Czerwca 1852 r. o wywłaszczeniu przymusowem.

Art. **3.** Wykonanie niniéjszego Ukazu, który w Dzienniku Praw ma być zamieszczony, Radzie Administracyjnéj Królestwa polecamy.

(подписалъ) „АЛЕКСАНДРЪ".

przez Cesarza i Króla, Minister Sekretarz Stanu,
(podpisano) *W. Płatonow.*

Zgodno z oryginałem:

P. o. Podsekretarza Stanu, (podpisano) *Rogoziński.*

Za zgodność:

Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowéj Sprawiedliwości, *Wosiński.*

P. o. Dyrektora Kancellaryi, *Wl. Holewiński.*

Dzień ogłoszenia, dnia 27 Stycznia (8 Lutego) 1866 roku

УКАЗЪ

СОВѢТУ УПРАВЛЕНІЯ НАШЕГО ЦАРСТВА ПОЛЬСКАГО.

Дабы не лишать варшавскаго городскаго казначейства средствъ къ удовлетворенію увеличившихся расходовъ на разныя неотложныя потребности, Мы, согласно представленію Совѣта Управленія Царства Польскаго, повелѣваемъ:

Ст. 1. Денежные сборы, подъ названіемъ классной подати и съ мяса, временно установленные Указами 15 (27) Мая 1833 года, въ пользу варшавскаго городского казначейства, а Указами Нашими 29 Октября (10 Ноября) 1857 г., 3 (15) Декабря 1863 г. и 1 (13) Декабря 1864 года, продолженные, сохранить, на существующихъ доселѣ основаніяхъ, и на 1866 годъ.

Ст. 2. Исполненіе настоящаго Указа Нашего, который долженъ быть внесенъ въ Дневникъ Законовъ, возлагаемъ на Совѣтъ Управленія Царства.

въ Царскомъ Селѣ, 2 (14) Ноября 1865 года.

UKAZ

DO RADY ADMINISTRACYJNÉJ NASZEGO KRÓLESTWA POLSKIEGO.

Aby nie pozbawić Warszawskiéj Kassy Miéjskiéj środków do zaspokojenia zwiększonych wydatków na różne niezbędne potrzeby, na przedstawienie Rady Administracyjnéj Królestwa Polskiego, rozkazujemy:

Art 1. Opłaty, klassyczna i od mięsa, rzeziową zwana, Ukazami z daty 15 (27) Maja 1833 roku, na rzecz Kassy miasta Warszawy czasowo ustanowione, a Ukazami Naszemi z dnia 29 Października (10 Listopada) 1857 roku, z dnia 3 (15) Grudnia 1863 r. i z dnia 1 (13) Grudnia 1864 r. przedłużone, utrzymać na dotychczasowych zasadach na rok 1866.

Art. 2. Wykonanie niniéjszego Ukazu Naszego, który w Dzienniku Praw ma być zamieszczony, Radzie Administracyjnéj Królestwa polecamy.

(подписалъ) „АЛЕКСАНДРЪ."

przez Cesarza i Króla, Minister Sekretarz Stanu,
w nieobecności, Radca Tajny, (podpisano) *Starynkiewicz.*

Zgodno z oryginałem:

P. o. Podsekretarza Stanu, (podpisano) *Rogoziński.*

Za zgodność:
Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowéj Sprawiedliwości, *Wosiński.*

P o. Dyrektora Kancellaryi, *Wł. Holewiński.*

Dzień ogłoszenia, dnia 27 Stycznia (8 Lutego) 1866 roku.

Выписка изъ протокола Статсъ-Секретаріата Царства Польскаго.

Божіею Милостію,

МЫ, АЛЕКСАНДРЪ II-й,

Императоръ и Самодержецъ Всероссійскій, Царь Польскій,

Великій Князь Финляндскій,

и проч., и проч., и проч.,

Желая тѣмъ изъ подданныхъ Нашего Царства Польскаго, на коихъ числятся за прежнее время казенныя недоимки, облегчить платежъ оныхъ, — по представленію Совѣта Управленія, повелѣваемъ:

Ст. 1. Недоимки въ казенныхъ платежахъ, накопившіяся по конецъ 1860 года, дозволяется вносить:

а) такъ называемыми ликвидаціонными свидѣтельствами, которыми взносъ недоимокъ по конецъ 1854 года дозволенъ Нашимъ Указомъ 26 Августа (7 Сентября) 1856 года;

б) свидѣтельствами, выданными на основаніи Указа 16 (28) Апрѣля 1841 года, Правительственною Коммисіею Внутреннихъ и Духовныхъ дѣлъ, за доставленные въ 1831 году для войска продукты, и принимаемыми донынѣ въ счетъ казенныхъ недоимокъ по 1854 годъ;

в) свидѣтельстами, выданными на основаніи Нашего Указа 20 Апрѣля (1 Мая) 1858 года, Правительственною Коммисіею Финансовъ, за доставленные для войскъ въ 1815 и 1816 годахъ продукты.

Ст. 2. Дозволенный предъидущею статьею способъ взноса казенныхъ платежей распространяется на всѣ недоимки, накопившіяся по конецъ 1854 года; въ отношеніи же недоимокъ за послѣдующіе 1855—1860 годы, оставить въ своей силѣ исключенія, означенныя въ статьѣ 5-й Нашего Указа 26 Августа (7 Сентября) 1856 года, не причисляя однако къ таковымъ исключеніямъ тѣхъ заимообразныхъ пособій, кои выданы жителямъ, потерпѣвшимъ бѣдствія, и которыя могутъ быть уплачиваемы бумагами, поименованными въ предъидущей статьѣ.

Ст 3. Исполненіе настоящаго Указа, который долженъ быть внесенъ въ Дневникъ Законовъ, возлагаемъ на Совѣтъ Управленія Царства.

Данъ въ Царскомъ-Селѣ, Ноября 9 (21) дня 1865 года.

Wypis z protokółu Sekretaryatu Stanu Królestwa Polskiego.

z Bożéj Łaski,

MY, ALEXANDER II-gi,

Cesarz i Samowładca Wszech Rossyi, Król Polski,

Wielki Książę Finlandzki,

etc., etc., etc.,

Pragnąc tym z poddanych Naszego Królestwa Polskiego, na których liczy się za czas przeszły zaległość należności Skarbowych, ułatwić spłacenie takowych,— na przedstawienie Rady Administracyjnéj, rozkazujemy:

Art. 1. Zaległe należności Skarbowe, narosłe po koniec r. 1860 dozwala się spłacać:

a) tak zwanemi dowodami likwidacyjnemi, któremi spłacanie zaległości tych po koniec 1854 roku, Ukazem Naszym z dnia 26 Sierpnia (7 Września) 1856 r., było dozwolone;

b) dowodami, wydanemi na zasadzie Ukazu z dnia 16 (28) Kwietnia 1841 r. przez Kommissję Rządową Spraw Wewnętrznych i Duchownych, za dostawione w roku 1831 produkta dla wojska, przyjmowanemi dotąd na spłacenie należności Skarbowych zaległych po koniec roku 1854;

c) świadectwami, wydanemi na zasadzie Ukazu Naszego z d. 20 Kwietnia (1 Maja) 1858 roku przez Kommissję Rządową Przychodów i Skarbu, za produkta dostawione dla wojsk w latach 1815 i 1816.

Art. 2. Dozwolony artykułem poprzedzającym sposób spłacenia należności Skarbowych rozciągnąć do wszystkich zaległości narosłych po koniec 1854 roku; co zaś do zaległości z lat następnych 1855—1860, zachować w swéj mocy wyłączenia, w artykule 5 Ukazu Naszego z dnia 26 Sierpnia (7 Września) 1856 r. oznaczone, nie zaliczając wszakże do tych wyłączeń pożyczek, które mieszkańcom klęskami dotkniętym, udzielone zostały, a które mogą być spłacone, papierami, w poprzedzającym artykule wymienionemi.

Art. 3. Wykonanie niniéjszego Ukazu, który w Dzienniku Praw pomieszczony być ma, Radzie Administracyjnéj Królestwa polecamy.

Dan w Carskiém Siele, dnia 9 (21) Listopada 1865 r.

(подписалъ) „АЛЕКСАНДРЪ".

przez Cesarza i Króla, Minister Sekretarz Stanu, w nieobecności, Radca Tajny, (podpisano) *Starynkiewicz.*

Zgodno z oryginałem:

Minister Sekretarz Stanu, w nieobecności, Radca Tajny, (podpisano) *Starynkiewicz.*

Zgodno z wypisem:

P. o. Podsekretarza Stanu, (podpisano) *Rogoziński.*

Za zgodność:

Dyrektor Główny Prezydujący w Kommissyi Rządowéj Sprawiedliwości, *Wosiński.*

P. o. Dyrektora Kancellaryi, *Wł. Holewiński.*

Dzień ogłoszenia, dnia 27 Stycznia (8 Lutego) 1866 r.

По указу Его Величества

АЛЕКСАНДРА II-го,

Императора и Самодержца Всероссійскаго, Царя Польскаго,
и проч., и проч., и проч.,

Совѣтъ Управленія Царства.

Въ видахъ доставленія возможнаго облегченія лицамъ, которыя получили или впредь получать будутъ ссуды изъ городскихъ суммъ на постройку домовъ, равно домовладѣльцамъ уже получившимъ ссуды изъ сихъ капиталовъ подъ простое обезпеченіе, а также въ видахъ содѣйствія успѣшнѣйшему возрасту городовъ, обращеніемъ городскихъ суммъ, исключительно лишь на предметъ возведенія новыхъ или перестройки старыхъ домовъ и на другія неотложныя потребности, обезпечивающія городское благоустройство, Совѣтъ Управленія, по представленію Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ дѣлъ, съ Высочайшаго Его Императорскаго Величества разрѣшенія, постановилъ и постановляетъ:

Ст. **1.** Постановленныя въ пунктѣ 9-мъ 32-й ст. и подъ буквою б. 50-й ст. правилъ 24 Октября (5 Ноября) 1844 г. о выдачѣ ссудъ изъ городскихъ капиталовъ ограниченія, воспрещающія лицамъ, получающимъ таковыя ссуды, обезпечивать на тѣхже домахъ частные долги и ипотечныя обязательства, безъ вѣдома и дозволенія Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ дѣлъ, симъ отмѣняются.

Ст. **2.** Далнѣйшая выдача ссудъ изъ городскихъ капиталовъ подъ простое ипотечное обезпеченіе домовъ въ городѣ Варшавѣ и другихъ губернскихъ городахъ, впредь воспрещается. На будущее время ссуды изъ означеннаго источника могутъ быть выдаваемы лишь на предметъ возведенія новыхъ или перестройку старыхъ домовъ, либо на другія неотложныя потребности, обезпечивающія благоустройство городовъ.

Ст. **3.** Исполненіе настоящаго постановленія, которое должно быть внесено въ Дневникъ Законовъ, поручается Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ дѣлъ.

Состоялось въ Варшавѣ, Ноября 12 (24) дня 1865 года.

w Imieniu Najjaśniéjszego

ALEXANDRA II-go,

Cesarza i Samowładcy Wszech Rossyi, Króla Polskiego

etc., etc., etc.,

Rada Administracyjna Królestwa.

W widokach zapewnienia możliwéj dogodności dla osób, które zaciągnęły lub na przyszłość zaciągać będą pożyczki z funduszów miéjskich na budowę domów po miastach i właścicielom domów, którzy już otrzymali pożyczki z tych źródeł na prostą lokację hypoteczną; a także, w celu przyłożenia się do wzrostu i podniesienia miast, przez obracanie funduszów miéjskich li tylko na budowę nowych lub restaurację starych domów w miastach i na inne konieczne potrzeby melioracyjne miast, Rada Administracyjna, na przedstawienie Kommissyi Rządowéj Spraw Wewnętrznych i Duchownych, z mocy Najwyższego upoważnienia, postanowiła i stanowi:

Art. 1. Postanowione w ustępie 9 art. 32, tudzież pod lit. *b.* art. 50 przepisów z dnia 24 Października (5 Listopada) 1844 r. zastrzeżenia, zabraniające osobom, które otrzymują takowe pożyczki, zaciągania długów i zobowiązań hypotecznych na pomienione domy, bez wiedzy Kommissyi Rządowéj Spraw Wewnętrznych i Duchownych, uchylają się.

Art. 2. Dalsze wypożyczanie summ miéjskich na prostą lokacyę hypoteczną na domy w Warszawie lub innych miastach gubernialnych, odtąd nie będzie mieć miéjsca. W przyszłości zaś, pożyczki z wskazanego źródła, będą mogły być udzielane li tylko na budowę nowych lub restauracyę starych domów, lub téż na inne nieodzowne potrzeby, dotyczące melioracyi miast.

Art. 3. Wykonanie niniéjszego postanowienia, które w Dzienniku Praw zamieszczone być ma, Kommissyi Rządowéj Spraw Wewnętrznych i Duchownych poleca się.

Намѣстникъ, Генералъ Адъютантъ, (подписалъ) *Графъ Бергъ.*

Главный Директоръ, Предсѣдательствующій въ Правительственной Коммисіи Внутренних и Духовныхъ дѣлъ, (подп.) *Князь Черкаскій.*

Sekretarz Stanu, w zastępstwie p. o. Podsekretarza Stanu,
(podpisano) *Rogoziński.*

Zgodno z oryginałem:

P. o. Podsekretarza Stanu, (podpisano) *Rogoziński.*

Za zgodność:

Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowéj Sprawiedliwości, *Wosiński.*

P. o. Dyrektora Kancellaryi, *Wł. Holewiński.*

Dzień ogłoszenia, dnia 27 Stycznia (8 Lutego) 1866 roku.

По указу Его Величества

АЛЕКСАНДРА II-го,

Императора и Самодержца Всероссійскаго, Царя Польскаго,

Великаго Князя Финляндскаго,

и проч., и проч., и проч.,

Учредительный Комитетъ въ Царствѣ Польскомъ.

По разсмотрѣніи составленныхъ Предсѣдателемъ Ликвидаціонной Коммисіи, по соглашенію съ Предсѣдателемъ Коммисіи Погашенія долга, Главнымъ Директоромъ Финансовъ и Предсѣдателемъ Польскаго Банка, правилъ о дѣйствіяхъ казенныхъ кассъ Правительственной Коммисіи Финансовъ и Польскаго Банка, по выдачѣ наличныхъ денегъ по ликвидаціонной операціи,— Учредительный Комитетъ, во исполненіе Высочайшаго повелѣнія, послѣдовавшаго въ 21 день Августа сего 1865 г. о порядкѣ выдачи наличныхъ денегъ по ликвидаціонной операціи, постановилъ и постановляетъ:

Ст. **1**. Прилагаемыя при семъ правила о порядкѣ дѣйствія казенныхъ кассъ по выдачѣ наличныхъ денегъ по ликвидаціонной операціи, утвердить; и

Ст. **2**. Исполненіе сихъ правилъ, которыя должны быть внесены въ Дневникъ Законовъ, возложить на подлежащія вѣдомства, по принадлежности.

Состоялось въ Варшавѣ, въ 98-мъ засѣданіи, 13 (25) Ноября 1865 года.

Намѣстникъ въ Царствѣ, Генералъ-Адъютантъ,
(подписалъ) *Гр. Бергъ.*

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,
(подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

w Imieniu Najjaśniéjszego
ALEXANDRA II-go,
Cesarza i Samowładcy Wszech Rossyi, Króla Polskiego,
Wielkiego Księcia Finlandzkiego,
etc., etc., etc.,

Komitet Urządzający w Królestwie Polskiém.

Roztrząsnąwszy ułożone przez Prezesa Kommissyi Likwidacyjnéj za porozumieniem się z Prezesem Kommissyi Umorzenia długu, Dyrektorem Głównym Skarbu i Prezesem Banku Polskiego, przepisy o postępowaniu Kass Skarbowych Kommissyi Rządowéj Przychodów i Skarbu, tudzież Banku Polskiego przy uskutecznianiu wypłat gotowizną z tytułu operacyi likwidacyjnéj, Komitet Urządzający, w wykonaniu Najwyższego Rozkazu, zapadłego w dniu 21 Sierpnia r. b. 1865, co do sposobu uskuteczniania wypłat gotowizną z tytułu operacyi likwidacyjnéj, postanowił i stanowi:

Art. 1. Załączone do niniéjszego przepisy o sposobie postępowania Kass Skarbowych przy uskutecznianiu wypłat gotowizną z tytyłu operacyi likwidacyjnej, zatwierdzić, i

Art. 2. Wykonanie tych przepisów, które mają być zamieszczone w Dzienniku Praw, poruczyć właściwym Władzom, w czém do któréj należy.

Działo się w Warszawie, na 98 posiedzeniu, dnia 13 (25) Listopada 1865 r.

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,
(подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Za zgodność:

Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowéj Sprawiedliwości, *Wosiński.*

P. o. Dyrektora Kancellaryi, *Wł. Holewiński.*

Dzień ogłoszenia, dnia 27 Stycznia (8 Lutego) 1866 r.

ПРАВИЛА

о порядкѣ дѣйствія казенныхъ кассъ по выдачѣ наличныхъ денегъ по ликвидаціонной операціи.

Ст. 1. Ликвидаціонная Коммисія, согласно статьѣ 7-й Высочайше утвержденныхъ правилъ о выдачѣ ликвидаціонныхъ листовъ, одновременно съ высылкою въ подлежащія Казначейства ликвидаціонныхъ листовъ, слѣдующихъ владѣльцамъ имѣній, дѣлаетъ сношеніе съ Правительственною Коммисіею Финансовъ объ ассигнованіи изъ подлежащаго Казначейства той суммы, какая, на основаніи статьи 46 указа о Ликвидаціонной Коммисіи, должна быть уплочена наличными деньгами.

Коммисія Финансовъ, съ своей стороны, сдѣлаетъ общее распоряженіе по всѣмъ Уѣзднымъ и Губернскимъ (за исключеніемъ Варшавскаго), Казначействамъ о томъ, чтобы указанное въ отзывѣ Ликвидаціонной Коммисіи въ подлежащее Казначейство, количество наличныхъ денегъ, оно выдавало агенту Ликвидаціонной Коммисіи вмѣстѣ съ ликвидаціонными листами и купонами изъ общихъ своихъ доходовъ, въ счетъ ликвидаціоннаго капитала.

Ст. 2. Уѣздное Казначейство, при выдачѣ ликвидаціонныхъ листовъ агенту, обязано отрѣзать первый полугодовой купонъ за время съ 20 Мая (1 Іюня), по 19 Ноября (1 Декабря) 1864 г. и притомъ, исчисливъ полуторамѣсячный процентъ за время съ 3 (15) Апрѣля, по 20 Мая (1 Іюня) 1864 г., уплатить наличними деньгами, кому слѣдовать будетъ, проценты за всѣ семь съ половиною мѣсяцевъ; по прочимъ же полугодовымъ купонамъ, которымъ срокъ миновалъ, проценты уплачиваются наличными деньгами въ Польскомъ Банкѣ и Губернскихъ Казначействахъ.

Ст. 3. Всѣ уплаченные, такимъ образомъ, въ Казначействахъ купоны за истекшія полугодія, высылаются въ Главное Казначейство, которое, согласно 1-му пункту постановленія Учредительнаго Комитета 4 (16) Сентября 1865 г., передаетъ ихъ въ Польскій Банкъ вмѣсто наличныхъ денегъ при уплатѣ суммъ, слѣдующихъ на проценты по ликвидаціи.

PRZEPISY

o sposobie postępowania Kass Skarbowych przy uskutecznianiu wypłat gotowizną z tytułu operacyi likwidacyjnéj.

Art. 1. Kommissya Likwidacyjna, w myśl art. 7 Najwyżej zatwierdzonych przepisów o wydawaniu listów likwidacyjnych, jednocześnie z przesłaniem właściwym Kassom Skarbowym listów likwidacyjnych, przypadających dla dziedziców dóbr, znosi się z Kommissyą Rządową Przychodów i Skarbu co do wyassygnowania z właściwéj Kassy takiéj kwoty, jaka stosownie do art. 46 Ukazu o Kommissyi Likwidacyjnéj, w gotowiznie wypłaconą być winna.

Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu wyda ze swéj strony ogólne do wszystkich Kass Powiatowych i Gubernialnych (za wyłączeniem Warszawskiéj) zarządzenie: iżby wskazaną w odezwie Kommissyi Likwidacyjnéj do właściwéj Kassy kwotę w gotowiźnie, wypłacała taż Kassa Ajentowi Kommissyi Likwidacyjnéj łącznie z listami likwidacyjnemi i kuponami z ogólnych swych wpływów, na rachunek funduszu likwidacyjnego.

Art. 2. Kassa Powiatowa przy wypłacie listów likwidacyjnych Ajentowi, powinna odciąć pierwszy kupon półroczny, za czas od d. 20 Maja (1 Czerwca), do dnia 19 Listopada (1 Grudnia) 1864 r., a przytém obliczywszy procent za półtora miesiąca, za czas od d. 3 (15) Kwietnia, do d. 20 Maja (1 Czerwca) 1864 r., wypłacić gotowizną komu będzie należało procenta za całe siedm i pół miesięcy; za inne zaś kupony, półroczne upłynione, procenta wypłacane będą gotowizną w Banku Polskim i Kassach Gubernialnych.

Art. 3. Wszystkie w ten sposób spłacone w Kassach kupony z półroczy upłynionych, przesyłane być mają do Kassy Głównéj, która je następnie, stosownie do punktu 1 postanowienia Komitetu Urządzającego z d. 4 (16) Września 1865 r., przekaże Bankowi Polskiemu w miéjsce gotowizny przy wypłacie summ, przeznaczonych na procenta likwidacyjne.

Ст. 4. Если съ владѣльцевъ имѣній, для коихъ предназначаются ликвидаціонные листы и наличныя деньги, будутъ слѣдовать платежи, указанные въ 5, 12, 23, 25 и 27 статьяхъ правилъ о выдачѣ ликвидаціонныхъ листовъ, на покрытіе которыхъ должна быть обращена часть, или все количество наличныхъ по ликвидаціонному вознагражденію денегъ, а въ случаѣ недостаточности ихъ и самые ликвидаціонные листы, то, въ такомъ случаѣ, подлежащее Уѣздное Казначейство обязано удержать соотвѣтственную симъ платежамъ часть, или всѣ наличныя деньги, а также надлежащее число купоновъ и ликвидаціонныхъ листовъ, и сохранить въ депозитѣ.

Ст. 5. Удержанную, на основаніи предъидущей статьи, въ депозитѣ сумму, подлежащее Уѣздное Казначейство обращаетъ, согласно назначенію, то есть употребляетъ на покрытіе казенныхъ недоимокъ, если таковыя числятся на владѣльцѣ по счетамъ того же Казначейства; если же недоимки эти числятся по счетамъ другихъ Казначействъ, то удержанную, на пополненіе оныхъ сумму, Казначейство высылаетъ въ Губернское Казначейство и увѣдомляетъ о томъ подлежащее Уѣздное Казначейство, дабы сіе последнее, по книгамъ своимъ записало эту сумму въ счетъ уплаченныхъ недоимокъ, составило на то квитанцію и представило бы ее, въ замѣнъ наличныхъ денегъ, въ Губернское Казначейство, которое, по полученіи квитанціи, значащуюся въ ней сумму покрываетъ деньгами, полученными изъ перваго Уѣзднаго Казначейства. Часть удержаннаго вознагражденія, причитающуюся въ пользу гминъ, Казначейство высылаетъ въ депозитъ Казначействъ тѣхъ уѣздовъ, въ которыхъ гмины находятся.

Ст. 6. На удержанныя наличныя деньги, купоны и ликвидаціонные листы, Казначейство выдаетъ ликвидаціонному агенту, изъ шнуровой книги, надлежащую квитанцію, которую агентъ обязанъ вручить владѣльцу имѣнія вмѣстѣ съ ликвидаціонными листами, въ замѣнъ причитавшагося ему, въ соотвѣтственномъ количествѣ, вознагражденія.

Въ этой квитанціи должно быть объяснено, для свѣдѣнія владѣльца, на покрытіе какихъ именно платежей, удержана часть вознагражденія.

Независимо отъ этой квитанціи, Казначейство обязано объ удержанныхъ имъ на пополненіе привилегированныхъ долговъ, деньгахъ, купонахъ и ликвидаціонныхъ листахъ, отмѣтить въ пе-

Art. 4. Gdy od właścicieli ziemskich, dla których przeznaczone zostają listy likwidacyjne i gotowizna, przypadać będą należności, wymienione w art. 5, 12, 23, 25 i 27 przepisów o wydawaniu listów likwidacyjnych, na pokrycie których winna być użytą gotowizna z wynagrodzenia likwidacyjnego, w części lub całości, lub téż i same listy likwidacyjne, o ileby taż gotowizna niewystarczała, w takim przypadku, właściwa Kassa Powiatowa odpowiednią powyższym należnościom część lub całość téj gotowizny, oraz potrzebną ilość kuponów i listów likwidacyjnych zatrzymać i w depozycie zachować powinna.

Art. 5. Zatrzymanemu w depozycie na zasadzie poprzedzającego artykułu funduszowi, Kassa Powiatowa nada właściwe przeznaczenie, mianowicie: użyje takowy na pokrycie zaległości Skarbowych, jeśli te w jéj księgach na właścicielu dóbr są wykazane, a jeśli one mieszczą się w księgach innych Kass, zatrzymany na pokrycie ich fundusz odeśle do Kassy Gubernialnéj i o tém właściwą Kassę Powiatową zawiadomi w celu, iżby ta ostatnia zapisała w swoich księgach tęż summę na rachunek zapłaconych zaległości, przygotowała z tego pokwitowanie i takowe w miéjsce gotowizny odesłała do Kassy Gubernialnéj, która po otrzymaniu pokwitowania, objętą w niém kwotę zaspakaja z funduszu, jaki na ten cel miała sobie przez pierwszą Kassę Powiatową nadesłany. Część zatrzymanego wynagrodzenia, przypadającego na rzecz gmin, odeśle Kassa do depozytu Kass tych Powiatów, w których też gminy są położone.

Art. 6. Na zatrzymaną przez siebie gotowiznę, kupony i listy likwidacyjne, Kassa wyda Ajentowi Likwidacyjnemu stosowny kwit z księgi sznurowéj, który następnie, przez tegóż Ajenta, wręczony być winien wraz z listami likwidacyjnemi, dziedzicowi dóbr w miéjsce przypadającego mu w odpowiedniej ilości wynagrodzenia.

W kwicie tym wyrażone być ma dla wiadomości dziedzica na pokrycie jakich mianowicie należności zatrzymano część wynagrodzenia.

Niezależnie od takiego pokwitowania, Kassa obowiązana jest o zatrzymaniu przez nią na pokrycie należności uprzywilejowanych, gotowizny, kuponów i listów likwidacyjnych, zaznaczyć w treści

речневой вѣдомости, выданной агенту, на основаніи ст. 5 правилъ о выдачѣ ликвидаціонныхъ листовъ.

Ст. 7. Въ полученіи ликвидаціонныхъ листовъ и наличныхъ денегъ по купонамъ, ликвидаціонный агентъ выдаетъ подлежащему Казначейству квитанцію и сверхъ того, особую квитанцію въ полученіи наличныхъ денегъ, слѣдующихъ въ доплату къ ликвидаціоннымъ листамъ. Первую изъ сихъ квитанцій, Казначейство сохраняетъ у себя, какъ доказательство произведенной выдачи ликвидаціонныхъ листовъ, а вторую представляетъ въ Главное Казначейство для отнесенія произведеннаго расхода на счетъ ликвидаціоннаго капитала.

Ст. 8. Агентъ ликвидаціонной Коммисіи обязанъ выдавать квитанціи въ полученіи, сполна, всего вознагражденія, не смотря на то, получилъ-ли онъ всё количество, какое назначено было владѣльцу, какъ ликвидаціонными листами, такъ и наличными деньгами, или же ту только часть, какая осталась по удержаніи того, что слѣдовало на покрытіе числившихся на владѣльцѣ недоимокъ; но въ этихъ квитанціяхъ агентъ обязанъ объяснить: сколько получено имъ ликвидаціонными листами и наличными деньгами, а также сколько значится удержанныхъ Казначействомъ по депозитной его квитанціи.

Ст. 9. Актъ о произведенной агентомъ Ликвидаціонной Коммисіи расплатѣ ликвидаціонными листами и наличными деньгами, составленный по имѣніямъ, имѣющимъ губернскую или окружную ипотеку, согласно данной ипотечнымъ отдѣленіямъ инструкціи, долженъ храниться при ипотекѣ; актъ же расплаты по имѣніямъ, не имѣющимъ ипотеки, долженъ быть представленъ подлежащимъ Уѣзднымъ Начальникомъ или Бургомистромъ, въ одномъ экземплярѣ, въ Уѣздное Казначейство, выдавшее ликвидаціонные листы и наличныя деньги; другой же экземпляръ долженъ храниться у дѣлъ Уѣзднаго Начальника или Бургомистра. Представленный въ Уѣздное Казначейство экземпляръ будетъ служить документомъ правильности произведенной агентомъ выплаты ликвидаціонныхъ листовъ и наличныхъ денегъ.

Ст. 10. На Правительственную Коммисію Финансовъ возлагается обязанность вести, по своей бухгальтеріи, особый по предмету денежныхъ выплатъ по ликвидаціонной операціи контроль, изъ котораго всегда можно было бы получать свѣдѣнія о состояніи ликвидаціоннаго капитала.

wym wykazie, złożonym Ajentowi w myśl art. 5 przepisów o wydawaniu listów likwidacyjnych.

Art. 7. Ajent Likwidacyjny udzieli właściwéj Kassie pokwitowanie z odbioru listów likwidacyjnych i gotowizny za odcięte kupony i oprócz tego oddzielne pokwitowanie z odbioru gotowizny, przypadającéj na dopłatę do listów likwidacyjnych. Pierwsze z tych pokwitowań zatrzyma Kassa u siebie, jako dowód uskutecznionéj wypłaty listów likwidacyjnych, drugie zaś pokwitowanie prześle Kassie Głównéj Królestwa, dla zapisania uskutecznionego wydatku pod funduszem likwidacyjnym.

Art. 8. Ajent Kommissyi Likwidacyjnéj obowiązany jest udzielać pokwitowania z odbioru całkowitego wynagrodzenia, bez względu na to: czy odebrał całkowitą summę, dla dziedzica dóbr przyznaną, tak w listach likwidacyjnych jak i w gotowiźnie, lub tę tylko część, jaka pozostała po zatrzymaniu tego co na pokrycie zaległości obciążających dziedzica przypadło; w pokwitowaniach tych wszakże, Ajent powinien wyrazić ile odebrał w listach likwidacyjnych i gotowiźnie, oraz ile wykazano w kwicie depozytowym Kassy na zatrzymaną przez nią kwotę.

Art. 9. Akt dokonanéj przez Ajenta Likwidacyjnego rozpłaty listów likwidacyjnych i gotowizny, sporządzony co do dóbr mających urządzone hypoteki Gubernialne lub Okręgowe, stosownie do Instrukcyi dla wydziałów hypotecznych przepisanéj, pozostać winien przy hypotece; zaś akt podobnéj rozpłaty, spisany co do dóbr nie mających urządzonéj hypoteki, złożony być powinien przez właściwego Naczelnika Powiatu lub Burmistrza, w jednym egzemplarzu w Kassie Powiatowéj, z któréj podniesienie listów likwidacyjnych i gotowizny nastąpiło, a w drugim egzemplarzu zachowany być ma w aktach właściwego Naczelnika Powiatu lub Burmistrza. Egzemplarz złożony w Kassie Powiatowéj, służyć będzie za dowód, legalnie dopełnionéj przez Ajenta rozpłaty listów likwidacyjnych i gotowizny.

Art. 10. Na Kommissyę Rządową Przychodów i Skarbu wkłada się obowiązek prowadzenia w swym oddziale Buchhalteryi oddzielnéj kontrolli na wypłaty w gotowiźnie z tytułu likwidacyjnéj operacyi, z któréjby w każdym razie czerpać można było wiadomość o stanie funduszu likwidacyjnego.

Ст. 11. Такъ-какъ Польскій Банкъ обязанъ производить уплаты купоновъ, тиражъ и уплату вышедшихъ въ тиражъ ликвидаціонныхъ листовъ и сверхъ того, будетъ имѣть листы эти въ своемъ депозитѣ, то, для надлежащаго надъ этими бумагами контроля, Ликвидаціонная Коммисія, по выдачѣ и высылкѣ по принадлежности ликвидаціонныхъ листовъ, обязана высылать въ Польскій Банкъ вѣдомости выданнымъ ею ликвидаціоннымъ листамъ, съ означеніемъ номеровъ ихъ и суммы, на какую каждый изъ нихъ выданъ.

Намѣстникъ въ Царствѣ, Генералъ-Адъютантъ,
(подписалъ) *Графъ Бергъ.*

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,
(подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Art. 11. Ponieważ Bank Polski jest obowiązany spłacać kupony, losować i spłacać listy wylosowane, a prócz tego będzie miał w swym depozycie te listy, przeto w celu zaprowadzenia stosownéj nad temi papierami kontrolli, Kommissya Likwidacyjna, po wystawienie i wysłaniu gdzie będzie należało listów likwidacyjnych, obowiązana jest przesyłać Bankowi Polskiemu wykazy wydanych przez siebie listów likwidacyjnych, z wymienieniem ich numerów, oraz summy, na jaką każdy z nich jest wystawiony.

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,
(подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Za zgodność:

Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowéj Sprawiedliwości, *Wosiński.*

P. o. Dyrektora Kancellarji *Wł. Holewiński.*

Dzień ogłoszenia, dnia 27 Stycznia (8 Lutego) 1866 roku.

По указу Его Величества
АЛЕКСАНДРА II-го,
Императора и Самодержца Всероссійскаго, Царя Польскаго,
Великаго Князя Финляндскаго,
и проч., и проч., и проч.,

Учредительный Комитетъ въ Царствѣ Польскомъ.

Во исполненіе Высочайшаго повелѣня, послѣдовавшаго 31 Октября (12 Ноября) сего 1865 года и сообщеннаго въ отзывѣ Министра Статсъ-Секретаря Царства, отъ 5 (17) Ноября сего года за N. 7315, къ Намѣстнику въ Царствѣ, объ образованіи Центральной Коммисіи по крестьянскимъ дѣламъ, Учредительный Комитетъ постановилъ и постановляетъ:

Ст. 1. Центральная, при Учредительномъ Комитетѣ Коммисія по крестьянскимъ дѣламъ состоитъ подъ предсѣдательствомъ Члена-Завѣдывающаго дѣлами Комитета изъ Главнаго Директора Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ дѣлъ, двухъ Членовъ Учредительнаго Комитета по назначенію онаго, Помощника Членаэ-Завѣдывающаго дѣлами Учредительнаго Комитета и трехъ особыхъ Членовъ, утверждаемыхъ въ сей должности, по представленію Учредительнаго Комитета, Высочайшею властью.

Примѣчаніе 1. Должность особыхъ Членовъ полагается въ IV-мъ классѣ, съ содержаніемъ въ пять тысячь рублей. Лица, состоящія въ должности сихъ Членовъ, не могутъ занимать вмѣстѣ съ тѣмъ другой штатной должности.

Примѣчаніе 2. Особой Канцеляріи при Центральной Коммиссіи не полагается и всѣ дѣла послѣдней производятся въ общей Канцеляріи Учредительнаго Комитета.

Ст. 2. Кромѣ постоянныхъ Членовъ, въ Центральной Коммисіи участвуютъ, по особому каждый разъ приглашенію Предсѣдателя: *а.* Главные Директоры и Генералъ Полиціймейстеръ въ Царствѣ, съ правомъ голоса, по дѣламъ относящимся до ихъ вѣдомствъ, и *б.* Предсѣдатели Коммисій по крестьянскимъ дѣламъ и ихъ Товарищи, съ совѣщательнымъ голосомъ.

Ст. 3. Засѣданія Коммисіи открываются и закрываются Предсѣдателемъ; въ небытность Предсѣдателя, мѣсто его занимаетъ старшій изъ присутствующихъ Членовъ.

w Imieniu Najjaśniéjszego

ALEXANDRA II-go,

Cesarza i Samowładcy Wszech Rossyj, Króla Polskiego, Wielkiego Księcia Finlandzkiego, etc., etc., etc.,

Komitet Urządzający w Królestwie Polskiém.

W wykonaniu Najwyższego Rozkazu, zapadłego w dniu 31 Października (12 Listopada) r. b. 1865 i zakommunikowanego w odezwie Ministra Sekretarza Stanu Królestwa do Namiestnika w Królestwie z dnia 5 (17) Listopada t. r. N. 7,315, względem utworzenia Kommissyi Centralnéj Spraw Włościańskich,— Komitet Urządzający postanowił i stanowi:

Art. 1. Kommissya Centralna Spraw Włościańskich przy Komitecie Urządzającym, pod przewodnictwem Członka-Zawiadującego czynnościami Komitetu Urządzającego, składa się: z Dyrektora Głównego Prezydującego w Kommissyi Rządowéj Spraw Wewnętrznych i Duchownych, dwóch Członków Komitetu Urządzającego przez Komitet wyznaczonych, Pomocnika Członka-Zawiadującego czynnościami Komitetu Urządzającego, oraz z trzech oddzielnych Członków zatwierdzonych na te urzędy, na przedstawienie Komitetu Urządzającego, przez Władzę Najwyższą.

Uwaga 1. Urząd oddzielnego Członka zalicza się do klassy IV, z płacą w ilości rubli srebrem pięć tysięcy.— Osoby zajmujące urzędy takich Członków, nie mogą zajmować jednocześnie innego urzędu etatowego.—

Uwaga 2. Przy Kommissyi Centralnéj nie będzie oddzielnéj Kancellaryi i wszystkie czynności rzeczonéj Kommissyi załatwiane być mają w ogólnéj Kancellaryi Komitetu Urządzającego.

Art. 2. Oprócz stałych Członków, w Kommissyi Centralnéj mieć będą udział za oddzielném na każdy raz przyzwaniem przez Prezesa: *a.*) Dyrektorowie Główni tudzież Jenerał-Policmajster w Królestwie, z prawem głosu, w interessach dotyczących ich wydziałów, oraz *b*) Prezesi Kommissyi Spraw Włościańskich i ich Pomocnicy z głosem doradczym.

Art. 3. Posiedzenia Kommissyi otwierane i zamykane będą przez Prezesa; w razie zaś nieóbecności Prezesa, zastępować go będzie najstarszy z Członków na posiedzeniu obecnych.

Ст. 4. Для постановленія рѣшенія въ засѣданіи Коммисіи должно присутствовать не менѣе 3-хъ Членовъ.

Ст. 5. Дѣла рѣшаются въ Коммисіи по большинству голосовъ, считая большинствомъ не менѣе $^2/_3$ оныхъ. Если такого большинства не составится, то дѣло переносится на рѣшеніе общаго присутствія Учредительнаго Комитета. При разсмотрѣніи такихъ дѣлъ въ Учредительномъ Комитетѣ участвуютъ и Члены Центральной Коммисіи по особому назначенію, съ правомъ совѣщательнаго голоса.

Ст. 6. На Центральную Коммисію по крестьянскимъ дѣламъ возлагается: во 1-хъ разработка и обсужденіе проектовъ постановленій, для внесенія въ общее присутствіе Учредительнаго Комитета, по всѣмъ вообщее предметамъ, касающимся поземельныхъ отношеній владѣльцевъ и крестьянъ; во 2-хъ, обсужденіе дѣлъ, которыя, предварительно доклада Учредительному Комитету, на основаніи пунктовъ *а* и *б* § 7-го статьи 99 постановленій Учредительнаго Комитета, будутъ внесены въ Центральную Коммисію Членомъ-Завѣдывающимъ дѣлами Учредительнаго Комитета; во 3-хъ, разсмотрѣніе и разрѣшеніе апелляціоннымъ и кассаціоннымъ порядкомъ, жалобъ владѣльцевъ и крестьянъ на рѣшенія Коммисій по крестьянскимъ дѣламъ, а также возраженій на ликвидаціонныя табели; въ 4-хъ, разсмотрѣніе, ревизіоннымъ порядкомъ, и утвержденіе всѣхъ ликвидаціонныхъ табелей и опредѣленіе суммы вознагражденія, причитающейся въ пользу владѣльцевъ; въ 5-хъ, внесеніе въ Учредительный Комитетъ представленій по всѣмъ вообще вопросамъ, возникающимъ при разсмотрѣніи ликвидаціонныхъ табелей и требующимъ разрѣшенія Учредительнаго Комитета; и въ 6-хъ, установленіе единства пріемовъ въ мѣстныхъ Коммисіяхъ по крестьянскимъ дѣламъ при повѣркѣ ликвидаціонныхъ табелей. Впослѣдствіи, по мѣрѣ окончанія ликвидаціонныхъ дѣлъ, въ Центральной Коммисіи сосредоточивается предвартиельная разработка и обсужденіе другихъ вопросовъ по крестьянскому дѣлу, на основаніи статьи 8-й Указа 19 Февраля (2 Марта) 1864 года, о порядкѣ введенія въ дѣйствіе новыхъ о крестьянахъ постановленій.

Ст. 7. Жалобы на окончательныя рѣшенія мѣстныхъ Коммисій разсматриваются Центральною Коммисіею въ кассаціонномъ порядкѣ и разрѣшаются или утвержденіемъ, или отмѣною обжалованнаго рѣшенія. При отмѣнѣ рѣшенія, Центральная Коммисія обращаетъ дѣло къ новому производству, разъясняя, въ случаѣ надобности, мѣстнымъ Коммисіямъ точный разумъ закона.

Art. 4. Do wydania decyzyi potrzebną jest obecność na posiedzeniu przynajmniéj trzech Członków.

Art. 5. Kommissya decyduje interessa większością głosów, uważając za większość nie mniéj jak $^2/_3$ głosów. Gdyby takiéj większości nie było, przedmiot przenosi się pod decyzyą ogólnego zebrania Komitetu Urządzającego. Przy roztrząsaniu takich przedmiotów w Komitecie Urządzającym, uczestniczą i Członkowie Kommissyi Centralnéj, oddzielnie naznaczeni, z głosem doradczym.

Art. 6. Kommissyi Centralnéj Spraw Włościańkich porucza się: *1*) przygotowanie i roztrząśnięcie projektów do postanowień w celu, wniesienia ich na ogólne zebrania Komitetu Urządzającego, we wszystkich w ogóle przedmiotach, dotyczących gruntowych stosunków między właścicielami dóbr a włościanami;— *2*) roztrząśnięcie spraw, które przed przedstawieniem Komitetowi Urządzającemu, stosownie do punktów *a* i *b* § 7 pozycyi 99 postanowień Komitetu Urządzającego, Członek-Zawiadujący czynnościami Komitetu Urządzającego wniesie do Kommissyi Centralnéj;— *3*) rozpoznanie i zadecydowanie w drodze appellacyi lub kassacyi skarg przez właścicieli lub włościan na decyzje Kommissyi Spraw Włościańskich zaniesionych, jak niemniéj zarzutów przeciwko tabellom likwidacyjnym;— *4*) rozpoznanie w sposobie rewizyi i zatwierdzenie wszystkich tabell likwidacyjnych, tudzież oznaczenie ilości wynagrodzenia przypadającego dla właścicieli;— *5*) wnoszenie do Komitetu Urządzającego przedstawień we wszystkich w ogóle kwestjach wywiązujących się przy rozpoznawaniu tabell likwidacyjnych i wymagających decyzyi Komitetu Urządzającego,— i *6*) przepisanie jednostajnego postępowania w Kommissyach Spraw Włościańskich przy sprawdzaniu tabell likwidacyjnych. Następnie, w miarę ukończenia czynności likwidacyjnych, w Kommissyi Centralnéj opracowywane i roztrząsane będą przygotowawczo inne przedmioty w kwestyi włościańskiéj, na zasadzie art. 8 Ukazu z dnia 19 Lutego (2 Marca) 1864 r., o sposobie wprowadzenia w wykonanie nowych ustaw o włościanach.

Art. 7. Skargi na ostateczne decyzje Kommissyi Spraw Włościańskich, Kommissya Centralna rozpoznaje w drodze kassacyjnéj i rozstrzyga takowe przez zatwierdzenie lub uchylenie zaskarżonéj decyzyi. — Uchylając decyzję, Kommissya Centralna zwróci sprawę do nowego rozpoznania, przyczém, w razie potrzeby, wyjaśni Kommissyom Spraw Włościańskich rzeczywisty duch prawa.

Ст. 8. Жалобы апелляціонныя на неокончательныя рѣшенія мѣстныхъ Коммисій разрѣшаются Центральною Коммисіею окончательно, во второй и послѣдней инстанціи, кромѣ случаевъ, требующихъ разрѣшенія Учредительнаго Комитета.

Ст. 9. Центральная Коммисія повѣряетъ всѣ табели ревизіоннымъ порядкомъ, какъ въ отношеніи полноты и точности опредѣленія правъ крестьянъ на земли и угодья, такъ и въ отношеніи правильности исчисленія вознагражденія, слѣдующаго владѣльцу. Если въ табеляхъ окажутся какія либо неправильности, то Центральная Коммисія, или самая ихъ исправляетъ, или обращаетъ, для исправленія, въ мѣстныя Коммисіи по крестьянскимъ дѣламъ. Табели повѣренныя и исправленныя ревизіоннымъ порядкомъ, окончательно утверждаются, именемъ Учредительнаго Комитета, Центральною Коммисіею, которая вмѣстѣ съ тѣмъ, опредѣляетъ сумму вознагражденія, причитающагося въ пользу владѣльца.

Примѣчаніе. Учредительнымъ Комитетомъ издаются правила о порядкѣ выдачи владѣльцамъ вознагражденія, согласно статьѣ 27-й, по оцѣнкѣ земли, и о пониженіи ликвидаціоннаго вознагражденія, согласно 2?-й статьѣ Указа о Ликвидаціонной Коммисіи. Впредь до изданія сихъ правилъ, Центральная Коммисія входитъ съ представленіями въ Учредительный Комитетъ по тѣмъ табелямъ, по которымъ представляется основаніе къ примѣненію означенныхъ статей.

Ст. 10. Для производства жалованья особымъ Членамъ Центральной Коммисіи и для усиленія средствъ Канцеляріи Учредительнаго Комитета увеличеніемъ числа дѣлопроизводителей и ихъ помощниковъ, назначается изъ суммъ, отпускаемыхъ на содержаніе учрежденій по крестьянскимъ дѣламъ въ Царствѣ Польскомъ, тридцать тысячь руб. сереб. въ годъ, съ тѣмъ, чтобы расходъ этихъ денегъ производился на точномъ основаніи Высочайше утвержденныхъ штатовъ.

Ст. 11 Предложить Центральной Коммисіи принять къ руководству настоящее Высочайшее повелѣніе, которое должно быть внесено въ Дневникъ Законовъ.

Состоялось въ Варшавѣ, въ 98-мъ засѣданіи, 13 (25) Ноября 1865 года.

Предсѣдатель - Намѣстникъ, Генералъ-Адъютантъ,
(подписалъ), *Графъ Бергъ.*

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,
(подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Art. 8. Skargi wniesione w drodze appellacyi na nieostateczne decyzye Kommissyi Spraw Włościańskich, Kommissya Centralna decyduje ostatecznie w 2-éj i ostatniéj instancyi, wyjąwszy przypadki wymagające decyzyi Komitetu Urządzającego.

Art. 9 Kommissya Centralna sprawdza wszystkie tabelle sposobem rewizyi, tak pod względem dokładności i ścisłości określenia praw włościan do gruntów i użytków, jako téż pod względem zgodnego z przepisami obrachowania wynagrodzenia, przypadającego dla właściciela dóbr.—

W razie dostrzeżenia w tabellach jakich bądź uchybień, Kommissya Centralna, albo sama takowe sprostuje, allbo zwróci właściwéj Kommissyi Spraw Włościańskich do poprawienia. Tabelle sprawdzone i poprawione w drodze rewizyi, Kommissya Centralna ostatecznie zatwierdza w imieniu Komitetu Urządzającego, i zarazem oznacza ilość wynagrodzenia przypadającego dla właściciela dóbr.

Uwaga. Komitet Urządzający wyda przepisy o sposbie udzielania właścicielom wynagrodzenia, stosownie do art. 27-go, na zasadzie oszacowania ziemi, tudzież o sposobie obniżenia wynagrodzenia likwidacyjnego, stosownie do art. 22 Ukazu o Kommissyi Likwidacyjnéj. Zanim przepisy te wydane zostaną, Kommissya Centralna czynić będzie do Komitetu Urządzającego przedstawienia, względem takich tabell, co do których okaże się zasada do zastosowania powołanych artykułów.

Art. 10. Na uiszczanie płac oddzielnym Członkom Kommissyi Centralnéj i na wzmocnienie Kancellaryi Komitetu Urządzającego, przez powiększenie liczby referentów i pomocników tychże, wyznacza się summa rubli srebrnych trzydzieści tysięcy rocznie, z funduszów przeznaczonych na utrzymanie władz do Spraw Włościańskich w Królestwie Polskiém, z zastrzeżeniem, że wydatkowanie téj summy, ściśle dokonywane być ma na zasadzie Najwyżéj zatwierdzonych etatów.

Art. 11. Poruczyć Kommissyi Centralnéj zastosowanie się do niniéjszego Najwyższego Rozkazu, który w Dzienniku Praw zamieszczony być winien.

Działo się w Warszawie, na 98 posiedzeniu, dnia 13 (25) Listopada 1865 r.

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,
(подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Za zgodność:
Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowéj Sprawiedliwości, *Wosiński.*
P. o. Dyrektora Kancellaryi, *Wł. Holewiński.*

Dzień ogłoszenia, dnia 27 Stycznia (8 Lutego) 1866 roku.

По указу Его Величества
АЛЕКСАНДРА II-го,
Императора и Самодержца Всероссійскаго, Царя Польскаго,
Великаго Князя Финляндскаго,
и проч., и проч., и проч.,

Учредительный Комитетъ въ Царствѣ Польскомъ.

Во исполненіе Высочайше утвержденнаго, 18 (30) Ноября сего 1865 года, положенія Комитета по дѣламъ Царства Польскаго, о порядкѣ разсмотрѣнія и рѣшенія споровъ, возникающихъ между крестьянами, при утвержденіи ликвидаціонныхъ табелей, о правахъ на усадьбы, поступившія въ собственность крестьянъ на основаніи Указовъ 19 Февраля (2 Марта) 1864 года, Учредительный Комитетъ постановилъ и постановляетъ:

Ст. 1. Всѣ возникающіе, при утвержденіи ликвидаціонныхъ табелей въ имѣніяхъ частныхъ, институтскихъ, маіоратныхъ и другихъ, вопросы о томъ, кто былъ дѣйствительнымъ владѣльцемъ той или другой усадьбы во время изданія Указовъ 19 Февраля (2 Марта) 1864 г., и, слѣдовательно, кому должно быть предоставлено право собственности на земельные участки въ силу означенныхъ Указовъ, разрѣшаются Коммисарами въ первой и Коммисіями по крестьянскимъ дѣламъ во второй инстанціи. Въ имѣніяхъ казенныхъ всѣхъ наименованій, опредѣленіе факта владѣнія усадьбою во время обнародованія Указовъ 19 Февраля (2 Марта) 1864 г., и разборъ возникающихъ при семъ споровъ, также предоставляется Коммисарамъ въ первой и Коммисіямъ по крестьянскимъ дѣламъ во второй инстанціи.

Примѣчаніе. Возникшіе вопросы о томъ, кого надлежитъ считать дѣйствительнымъ владѣльцемъ той или другой усадьбы, если они не могутъ быть разрѣшены тотчасъ на мѣстѣ, не останавливаютъ утвержденія ликвидаціонныхъ табелей; но, въ сихъ табеляхъ, противъ спорныхъ усадьбъ дѣлаются отмѣтки, что споръ о принадлежности усадьбы тому или другому крестьянину будетъ разрѣшенъ въ послѣдствіи; затѣмъ, дѣло рѣшится по собраніи нужныхъ свѣдѣній. О чемъ отмѣчается въ ко-

w Imieniu Najjaśniéjszego

ALEXANDRA II-go,

Cesarza i Samowładcy Wszech Rossyi, Króla Polskiego,

Wielkiego Księcia Finlandzkiego,

etc., etc., etc.,

Komitet Urządzający w Królestwie Polskiém.

W wykonaniu Najwyższéj zatwierdzonego w dniu 18 (30) Listopada 1865 r. przełożenia Komitetu do Spraw Królestwa Polskiego, o sposobie rozpoznawania i rozstrzygania sporów, wynikających pomiędzy włościanami, przy zatwierdzaniu tabell likwidacyjnych, o prawa do osad, które przeszły na własność włościan na zasadzie Ukazów z dnia 19 Lutego (2 Marca) 1864 r., Komitet Urządzający postanowił i stanowi:

Art. 1. Wszystkie kwestje, wynikające przy zatwierdzaniu tabell likwidacyjnych, w dobrach prywatnych, instytutowych, majorackich i innych co do tego, kto był rzeczywistym posiadaczem téj lub innéj osady w czasie wydania Ukazów z dnia 19 Lutego (2 Marca) 1864 r., a zatém, komu należy przyznać prawo własności do cząstek gruntu z mocy rzeczonych Ukazów, rozstrzygają się przez Kommissarzy w pierwszéj a przez Kommissye do Spraw Włościańskich w drugiéj instancyi. W dobrach rządowych wszystkich nazwań, oznaczenie faktu posiadania osady w czasie ogłoszenia Ukazów z dnia 19 Lutego (2 Marca) 1864 r. i roztrząsanie wynikających przytém sporów, pozostawia się również w pierwszéj instancyi Kommissarzom, a wdrugiéj instancyi Kommissyom do Spraw Włościańskich.

Uwaga. Kwestje wynikłe co do tego, kogo należy uważać za rzeczywistego posiadacza téj lub innéj osady, jeżeli nie mogą być natychmiast na gruncie rozstrzygnięte, nie wstrzymują zatwierdzenia tabell likwidacyjnych, lecz w tabellach tych przy osadach kontrowersyjnych robią się uwagi, iż co do tego, do którego z włościan należyć ma osada, później rozstrzygniętém zostanie, a następnie sprawa decyduje się po zebraniu potrzebnych wiadomości. O czém robi się uwaga

піяхъ съ ликвидаціонныхъ табелей или въ актахъ укрѣпленія, выдаваемыхъ крестьянамъ.

Ст. 2. Въ имѣніяхъ частныхъ, институтскихъ, маіоратныхъ и прочихъ, внесеніе въ ликвидаціонную табель крестьянина, какъ дѣйствительнаго владѣльца и хозяйна усадьбы, служитъ для него доказательствомъ права собственности, противъ котораго никакого спора не принимается.

Ст. 3. Исполненіе настоящаго постановленія, которое должно быть внесено въ Дневникъ Законовъ, возлагается на Коммисіи по крестьянскимъ дѣламъ.

Состоялось въ Варшавѣ, въ 105-мъ засѣданіи Учредительнаго Комитета, 8 (20) Декабря 1865 года.

Председатель-Намѣстникъ, Генералъ-Адъютантъ,
(подписалъ) *Графъ Бергъ.*

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,
(подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

w kopjach tabell likwidacyjnych lub w aktach przyznania własności, wydawanych włościanom.

Art. 2. W dobrach prywatnych, instytutowych, majorackich i innych, wpisanie włościanina do tabelli likwidacyjnéj, jako rzeczywistego posiadacza i właściciela osady, służy temuż włościaninowi za dowód prawa własności, przeciw któremu żadne spory nie będą przyjmowane.

Art. 3. Wykonanie niniéjszego postanowienia, które w Dzienniku Praw zamieszczone być ma, wkłada się na Kommissye do Spraw Włościańskich.

Działo się w Warszawie, na 105 posiedzeniu, Komitetu Urządzającego, dnia 8 (20) Grudnia 1865 r.

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,
(подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Za zgodność:

Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowéj Sprawiedliwości, *Wosiński.*

P. o. Dyrektora Kancellaryi, *Wł. Holewiński.*

Dzień ogłoszenia, dnia 27 Stycznia (8 Lutego) 1866 roku.

По указу Его Величества

АЛЕКСАНДРА II-го,

Императора и Самодержца Всероссійскаго, Царя Польскаго,

Великаго Князя Финляндскаго,

и проч., и проч., и проч.,

Учредительный Комитетъ въ Царствѣ Польскомъ.

Во исполненіе Высочайшаго повелѣнія, послѣдовавшаго 3 (15) Декабря сего года и сообщеннаго въ отзывѣ Министра Статсъ-Секретаря Царства, къ Намѣстнику въ Царствѣ, отъ 7 (19) Декабря сего года за N. 7671, въ видахъ облегченія владѣльцамъ имѣній въ Царствѣ исправнаго взноса слѣдующихъ съ нихъ казенныхъ податей и платежей Земскому Кредитному Обществу, Учредительный Комитетъ постановилъ и постановляетъ:

Ст. 1. Владѣльцамъ заложенныхъ въ Земскомъ Кредитномъ Обществѣ имѣній, представившимъ, въ подлежащую Коммисію по крестьянскомъ дѣламъ, проектъ ликвидаціонной табели, прежде или послѣ опредѣленнаго для того срока, предоставляется просить, чтобы впредь до выдачи имъ ликвидаціонныхъ листовъ, слѣдующіе, на основаніи статей 45-й и 52-й Высочайшаго Указа о Ликвидаціонной Коммисіи, проценты съ ликвидаціоннаго, по ихъ имѣніямъ капитала были обращены на уплату числящихся на нихъ недоимокъ въ казенныхъ податяхъ и платежахъ, опредѣленныхъ 1-мъ и 3-мъ пункт. 41-й статьи ипотечнаго устава 1818 года, и по платежамъ Кредитному Земскому Обществу.

Ст. 2. Каждый изъ означенныхъ владѣльцевъ, желающихъ обратить проценты съ слѣдующаго ему ликвидаціонннаго вознагражденія на удовлетвореніе казенныхъ податей и платежей, выше въ 1-й статьѣ упомянутыхъ, а также платежей Земскому Кредитному Обществу, обязанъ предварительно составить и представить въ двухъ экземплярахъ въ подлежащую Коммисію по крестьянскимъ дѣламъ, для повѣрки и утвержденія, расчетъ процентовъ, слѣдующихъ за истекшее время, на основаніи постановленіи статей 45-й и 52-й Высочайшаго Указа 19 Февраля (2 Марта) 1864 года о Ликвидаціонной Коммисіи.

w Imieniu Najjaśniéjszego

ALEXANDRA II-go,

Cesarza i Samowładcy Wszech Rossyi, Króla Polskiego,

Wielkiego Księcia Finlandzkiego,

etc., etc., etc.,

Komitet Urządzający w Królestwie Polskiém.

W wykonaniu Najwyższego Rozkazu, wydanego w dniu 3 (15) Grudnia r. b. i zakommunikowanego w odezwie Ministra Sekretarza Stanu z dnia 7 (19) Grudnia r. b. N. 7,671, do Namiestnika w Królestwie, w zamiarze ułatwienia dziedzicom dóbr w Królestwie akuratnego uiszczania do Skarbu przypadających od nich Skarbowych podatków i rat Towarzystwu Kredytowému Ziemskiému, Komitet Urządzający postanowił i stanowi:

Art. 1. Dziedzicom dóbr, którzy zaciągnęli pożyczkę w Towarzystwie Kredytowém Ziemskiém, i którzy przed lub po oznaczonym terminie, złożyli do właściwych Kommissyj Spraw Włościańskich projekt tabelli likwidacyjnéj, dozwala się prosić, iżby, zanim otrzymają listy likwidacyjne, procenta przypadające im od wylikwidowanéj z ich dóbr należytości, na zasadzie art. 45 i 52 Najwyższego Ukazu o Kommissyi Likwidacyjnéj, były obrócone na upłatę ciążących na tychże dziedzicach zaległości podatków Skarbowych i opłat, oznaczonych w ustępie 1-m i 3-m art. 41 Ustawy hypoteczném z roku 1818, tudzież opłat Towarzystwu Kredytowemu Ziemskiemu.

Art. 2. Każdy z rzeczonych dziedziców, chcący obrócić procenta od przypadającego mu wynagrodzenia likwidacyjnego na zaspokojenie podatków i opłat Skarbowych, wyżéj w art. 1-m wzmiankowanych, tudzież rat Towarzystwu Kredytowemu Ziemskiemu, obowiązany jest uprzednio ułożyć i przedstawić w dwóch egzemplarzach, do właściwéj Kommissyi do Spraw Włościańskich, dla sprawdzenia i zatwierdzenia obrachunek procentów, przypadających za czas upłyniony, na zasadzie postanowień art. 45 i 52 Najwyższego Ukazu z dnia 19 Lutego (2 Marca) 1864 r. o Kommissyi Likwidacyjnéj.

Ст. 3. Коммисія по крестьянскимъ дѣламъ, получивъ составленный просителемъ расчетъ процентовъ и удостовѣрясь по предварительномъ разсмотрѣніи проекта ликвидаціонной табели по имѣнію просителя, что какъ проектъ табели, такъ и представленный просителемъ расчетъ процентовъ, составлены согласно предписаннымъ правиламъ, утверждаетъ этотъ расчетъ и возвращаетъ владѣльцу одинъ экземпляръ онаго, а другой препровождаетъ въ Главную Дирекцію Земскаго Кредитнаго Общества

Примѣчаніе О порядкѣ повѣрки и утвержденія упомянутаго въ сей статьѣ расчета процентовъ, будутъ даны Коммисіямъ по крестьянскимъ дѣламъ ближайшія указанія.

Ст. 4. Затѣмъ, владѣлецъ имѣнія долженъ испросить отъ мѣстнаго Уѣзднаго Казначейства свидѣтельство, о количествѣ числящихся на немъ недоимокъ въ казенныхъ податяхъ и другаго рода платежахъ, означенныхъ въ 1-мъ и 3-мъ пунктахъ 41-й статьи ипотечнаго устава 1818 года. Въ семъ свидѣтельствѣ Уѣздное Казначейство показываетъ и тѣ недоимки, которыя, по случаю перехода въ собственность крестьянъ половины или болѣе земель и строеній въ имѣніи, были пріостановлены взысканіемъ.

Ст. 5. Полученные вышеуказаннымъ порядкомъ: *а*, утвержденный Коммисіею по крестьянскимъ дѣламъ расчетъ процентовъ, и *б*., свидѣтельство Уѣзднаго Казначейства о недоимкахъ, упомянутыхъ въ ст. 4-й, владѣлецъ имѣнія представляетъ Земскому Кредитному Обществу.

Ст. 6. Представленные, означеннымъ выше порядкомъ, владѣльцами документы, въ предъидущей статьѣ указанные, Земское Кредитное Общество, свѣрпвъ ихъ съ расчетомъ, на основаніи статьи 3-й, ему доставленнымъ, препровождаетъ, четыре раза въ годъ, въ Правительственную Коммисію Финансовъ и приложивъ, съ своей стороны, отдѣльное по каждому имѣнію свидѣтельство о количествѣ причитающихся Кредитному Обществу недоимокъ, ходатайствуетъ объ отпускѣ показанныхъ въ расчетахъ процентовъ.

Примѣчаніе. Правительственной Коммисіи Финансовъ предоставляется, буде она найдетъ сіе удобнѣйшимъ, требовать отъ Земскаго Кредитнаго Общества представленія означенныхъ ходатайствъ въ сроки менѣе продолжительные, хотябы помѣсячно.

Ст. 7. Правительственной Коммисіи Финансовъ предоставляется права, всякій разъ, когда она признаетъ сіе нужнымъ, требовать отъ Земскаго Кредитнаго Общества надлежащихъ до-

Art. 3. Kommissya do Spraw Włościańskich, otrzymawszy ułożony przez proszącego obrachunek procentów i przekonawszy się, po poprzedniem rozpoznaniu projektu tabelli likwidacyjnéj z dóbr proszącego, że tak projekt tabelli jak i przedstawiony przez proszącego obrachunek procentów, ułożone są zgodnie z ustanowionymi przepisami, zatwierdza obrachunek i zwraca dziedzicowi jeden egzemplarz tegóż, drugi zaś egzemplarz przesyła do Dyrekcyi Głównéj Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego.

Uwaga. Co do sposobu sprawdzania i zatwierdzania wzmiankowanego w tym artykule obrachunku procentów, wydane zostaną Kommissjom do Spraw Włościańskich bliższe instrukcye.

Art. 4. Następnie, dziedzic dóbr obowiązany jest uzyskać od miéjscowéj Kassy Pwiatowéj świadectwo o ilości ciążących na nim zaległości podatków Skarbowych, i innego rodzaju opłat, oznaczonych w ustępie 1-m i 3-m art. 41. Ustawy hypoteczńéj z r. 1818.— W świadectwie tém, Kassa Powiatowa wykazuje i te zaległości, poszukiwanie których było wstrzymane, z powodu, iż połowa lub więcéj gruntów i zabudowań przeszły na własność włościan.

Art. 5. Otrzymane powyżéj wskazanym porządkiem: *a*) zatwierdzony przez Kommissyę do Spraw Włościańskich obrachunek procentów, i *b*) świadectwo Kassy Powiatowéj o zaległościach, wzmiankowanych w art. 4-m, dziedzic dóbr przedstawia Towarzystwu Kredytowemu Ziemskiemu.

Art. 6. Przedstawione przez dziedziców dóbr, porządkiem wyżéj oznaczonym, dokumenta w poprzednim artykule wskazane, Towarzystwo Kredytowe Ziemskie skonfrontowawszy takowe z obrachunkiem złożonym mu na zasadzie art. 3-o, przesyła je cztery razy na rok do Kommissyi Rządowéj Przychodów i Skarbu i dołączywszy ze swojéj strony, oddzielne dla każdych dóbr świadectwo o ilości przypadających Towarzystwu Kredytowemu zaległości, uprasza o wypłatę procentów wykazanych w obrachunkach.

Uwaga. Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu, może, jeśli uzna to za dogodniéjsze, zażądać od Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego przedstawiań rzeczonych w krótszych terminach, chociażby co miesiąc.

Art. 7. Kommissyi Rządowéj Przychodów i Skarbu pozostawia się prawo, każdego razu, kiedy uzna to za potrzebne, zażądać od Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego właściwych dowo-

казательствъ въ томъ, что на имѣніи владѣльца дѣйствительно числится то количество недоимокъ Земскому Кредитному Обществу, которое въ ходатайствѣ онаго показано.

Ст. **8**. По разсмотрѣніи вышеупомянутыхъ документовъ и утвержденіи ходатайства Земскаго Кредитнаго Общества, Правительственная Коммисія Финансовъ дѣлаетъ распоряженіе объ исключеніи изъ контрольныхъ книгъ Уѣзднаго Казначейства показанныхъ въ выданномъ имъ свидѣтельствѣ казенныхъ недоимокъ и предписываетъ слѣдующую на пополненіе недоимокъ Земскаго Кредитнаго Общества сумму отпустить изъ остальной, за покрытіемъ казенной недоимки, части процентовъ, показанныхъ въ утвержденномъ расчетѣ и причитающихся владѣльцу.

Ст. **9**. Если бы, за пополненіемъ казенныхъ недоимокъ, упомянутыхъ въ 1-й статьѣ настоящаго постановленія и платежей Земскому Кредитному Обществу, оставался еще какой либо излишекъ отъ суммы, показанной въ расчетѣ процентовъ, слѣдующихъ владѣльцу, то этотъ излишекъ, впредь до выдачи самаго ликвидаціоннаго капитала, владѣльцу не выдается; если же вся сумма причитающихся къ выдачѣ процентовъ не будетъ достаточна для пополненія всѣхъ означенныхъ недоимокъ, казенныхъ и Земскому Кредитному Обществу, въ такомъ случаѣ изъ оной прежде всего пополняются всѣ казенныя взысканія, въ статьѣ 1-й настоящаго постановленія упомянутыя.

Ст. **10**. Сумма процентовъ, отпущенныхъ Правительственною Коммисіею Финансовъ, отмѣчается сею Коммисіею въ расчетѣ, представленномъ ей владѣльцемъ чрезъ Земское Кредитное Общество, а самый расчетъ сей препровождается за тѣмъ прямо въ подлежащее Уѣздное Казначейство, для передачи онаго, установленнымъ порядкомъ, агенту Ликвидаціонной Коммисіи въ то время, когда, на основаніи статьи 5-й Высочайше утвержденныхъ 4 (16) Августа 1865 года правилъ о выдачѣ ликвидаціонныхъ листовъ, получено будетъ Уѣзднымъ Начальникомъ отъ Ликвидаціонной Коммисіи предписаніе на счетъ собранія свѣдѣній, нужныхъ при выдачѣ ликвидаціонныхъ листовъ.

Ст. **11**. Уѣздное Казначейство, при выдачѣ ликвидаціоннаго капитала, удерживаетъ купоны на сумму, означенную въ присланномъ отъ Правительственной Коммисіи Финансовъ расчетѣ и эти купоны препровождаетъ въ Главное Казначейство для надлежащаго съ ними поступленія.

dów na to, iż na dobrach dziedzica, rzeczywiście ciąży ta ilość zaległości Towarzystwu Kredytowemu Ziemskiemu, jaka wykazana w przedstawieniu.

Art. **8.** Po rozponaniu wyżéj wzmiankowanych dokumentów i po zatwierdzeniu przedstawienia Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego, Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu wydaje rozporządzenie co do wykreślenia z ksiąg kontrolli Kassy Powiatowéj zaległości Skarbowych, wykazanych w świadectwie, wydaném przez tęż Kassę i kwotę na pokrycie zaległości Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego, poleca wypłacić z téj części procentów, należących dziedzicowi dóbr, wykazanych w zatwierdzonym obrachunku, jaka pozostała po zaspokojeniu zaległości Skarbowych.

Art. **9.** Gdyby po zaspokojeniu zaległości Skarbowych, wzmiankowanych w art. 1 niniéjszego postanowienia, tudzież rat Towarzystwu Kredytowemu Ziemskiemu, pozostała jaka reszta z kwoty, wykazanéj w obrachunku procentów, przypadających dziedzicowi, to reszta takowa, aż do wydania samego kapitału likwidacyjnego, nie wydaje się dziedzicowi; jeżeli zaś cała kwota procentów przypadających dziedzicowi, nie wystarcza na pokrycie wszystkich zaległości Skarbowych i Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego, w takim razie przedewszystkiem zaspokajają się należności Skarbowe, wzmiankowane w art. 1 niniéjszego postanowienia.

Art. **10.** Kwota procentów, wydawanych przez Kommissyę Rządową Przychodów i Skarbu, zaznacza się przez tęż Kommissyę w obrachunku przedstawionym jéj od dziedzica przez Towarzystwo Kredytowe Ziemskie, sam zaś ten obrachunek przesyła się następnie wprost do właściwéj Kassy Powiatowéj, dla złożenia go podług ustanowionego porządku ajentowi Kommissyi Likwidacyjnéj wówczas, kiedy na zasadzie art. 5 Najwyżéj zatwierdzonych dnia 4 (16) Sierpnia 1865 r. przepisów o wydawaniu listów likwidacyjnych, Kassa Powiatowa otrzyma od Kommissyi Likwidacyjnéj polecenie, w przedmiocie zebrania wiadomości, potrzebnych przy wydawaniu listów likwidacyjnych.

Art. **11.** Przy wydaniu kapitału likwidacyjnego, Kassa Powiatowa zatrzymuje kupony w kwocie oznaczonéj w obrachunku, przysłanym od Kommissyi Rządowéj Przychodów i Skarbu, i kupony takowe przesyła do Kassy Głównéj dla właściwego z nimi postąpienia.

Ст. 12. Обращеніе, на изложенныхъ выше основаніяхъ, слѣдующихъ владѣльцамъ по ликвидаціонному капиталу процентовъ въ уплату казенныхъ податей и платежей, означенныхъ въ статьѣ 1-й настоящаго постановленія, а также платежей Земскому Кредитному Обществу, имѣетъ быть возобновляемо, по каждому имѣнію, съ истеченіемъ каждаго полугодія, впредь до окончательной выдачи ликвидаціонныхъ листовъ.

Ст. 13. Исполненіе сихъ правилъ, которыя должны быть внесены въ Дневникъ Законовъ, возложить по принадлежности, на Члена - Завѣдывающаго дѣлами Учредительнаго Комитета и на Главнаго Директора Финансовъ.

Состоялось въ Варшавѣ, въ 106-мъ засѣданіи, 11 (23) Декабря 1865 года.

Предсѣдатель-Намѣстникъ, Генералъ-Адъютантъ,
(подписалъ) *Графъ Бергъ.*

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,
(подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Art. **12**. Obracanie procentów, przypadających dziedzicom dóbr od kapitału likwidacyjnego, na zasadach wyżéj wyłuszczonych, na upłatę podatków Skarbowych i opłat, oznaczonych w art. 1 niniéjszego postanowienia, tudzież rat Towarzystwu Kredytowemu Ziemskiemu, ma być ponawiane, co do każdych dóbr, po upływie każdego półrocza, aż do ostatecznego wydania listów likwidacyjnych.

Art. **13**. Wykonanie tych przepisów, które w Dzienniku Praw zamieszczone być mają, wkłada się, w czém do kogo należy, na Członka-Zawiadującego czynnościami Komitetu Urządzającego i na Dyrektora Głównego Kommissyi Rządowéj Przychodów i Skarbu.

Działo się w Warszawie, dnia 11 (23) Grudnia 1865 r., na 106-m posiedzeniu.

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,
(подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Za zgodność:

Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowéj Sprawiedliwości, *Wosiński.*

P. o. Dyrektora Kancellaryi, *Wł. Holewiński.*

Dzień ogłoszenia, dnia 27 Stycznia (8 Lutego) 1866 roku.

DZIENNIK PRAW

№ 206.

Tom Sześćdziesiąty Trzeci.

По указу Его Величества

АЛЕКСАНДРА II-го,

Императора и Самодержца Всероссійскаго, Царя Польскаго,

Великаго Князя Финляндскаго,

и проч., и проч., и проч.,

Соединенное Присутствіе Учредительнаго Комитета и Совѣта Управленія Царства Польскаго.

Разсмотрѣвъ представленіе Главнаго Директора Правительственной Коммисіи Народнаго Просвѣщенія о способахъ приведенія въ извѣстность и сохраненія наличности имущества начальныхъ городскихъ и сельскихъ училищъ, на основаніи ст. 62-й Высочайшаго Указа 30 Августа (11 Сентября) 1864 года о начальныхъ училищахъ, Соединенное Присутствіе Учредительнаго Комитета и Совѣта Управленія, постановило и постановляетъ:

Ст. 1. Веденіе инвентаря собственности начальныхъ училищъ въ городахъ и селахъ возложить на учителей начальныхъ училищъ.

Ст. 2. Наблюденіе за исполненіемъ сей обязанности поручить въ гминахъ и селеніяхъ-гминнымъ войтамъ, а въ городахъ-смотрителямъ училищъ, съ тѣмъ, чтобы эти должностныя лица наблюдали и за внесеніемъ въ инвентарь вновь пріобрѣтаемыхъ для училища предметовъ; взысканіе за неисправное веденіе инвентарей и за утраченныя вещи производится общимъ, установленнымъ въ законахъ, порядкомъ.

Ст. 3. Въ начальныхъ училищахъ не имѣющихъ вовсе инвентарей училищной собственности, учители должны составить оные вновь; тамъ же, гдѣ инвентари существуютъ, сдѣлать отмѣтки противъ вещей утраченныхъ или негодныхъ къ употребленію и пополнить внесеніемъ поступившихъ въ училищную собственность предметовъ.

Ст. 4. Представленіе отчетовъ, о состояніи училищнаго имущества, въ Правительственную Коммисію Народнаго Просвѣщенія, существовавшее по прежнимъ правиламъ, до настоящаго времени

w Imieniu Najjaśniéjszego

ALEXANDRA II-go,

Cesarza i Samowładcy Wszech Rossyi, Króla Polskiego,

Wielkiego Księcia Finlandzkiego,

etc., etc., etc.,

Połączone Zebranie Komitetu Urządzającego i Rady Administracyjnéj Królestwa Polskiego.

Rozpoznawszy przedstawienie Dyrektora Głównego Kommissyi Rządowéj Oświecenia Publicznego, o sposobach wykazania i zachowania rzeczywistego majątku początkowych szkół miéjskich i wiéjskich, na zasadzie art. 62-go Najwyższego Ukazu z d. 30 Sierpnia (11 Września) 1864 r., o szkołach początkowych, Połączone Zebranie Komitetu Urządzającego i Rady Administracyjnéj, postanowiło i stanowi:

Art. 1. Prowadzenie inwentarza własności szkół początkowych w miastach i wsiach wkłada się na nauczycieli szkół początkowych.

Art. 2. Czuwanie nad wypełnieniem tego obowiązku poruczyć w gminach i wsiach, wójtom gmin, a w miastach, nadzorcom szkół, z zastrzeżeniem, że pomienione osoby czuwać także powinny, iżby do inwentarza zapisane zostały przedmioty nowo nabywane dla szkoły; pociąganie do odpowiedzialności za niedokładne prowadzenie inwentarzy i za s[tr]acone rzeczy, następuje podług ogólnego porządku przepisami prawa ustanowionego.

Art. 3. W szkołach początkowych, gdzie nie ma sporządzonych inwentarzy własności szkolnéj, nauczyciele obowiązani są na nowo sporządzić takowe; tam zaś gdzie inwentarze znajdują się, powinni poczynić zaznaczenia co do rzeczy straconych lub do użytku nieprzydatnych, a nadto, uzupełnić przez zapisanie do inwentarza przedmiotów, które przybyły na własność szkolną.

Art. 4. Składanie sprawozdań o stanie majątku szkolnego do Kommissyi Rządowéj Oświecenia Publicznego, jakie dotychczas istniało podług dawniejszych przepisów, uchylić, włoży-

отмѣнить, возложивъ на начальниковъ учебныхъ дирекцій обязанность, во время объѣздовъ, удостовѣряться какъ въ исправномъ веденіи инвентарей, такъ и въ сохраненіи училищнаго имущества.

Ст. 5. Исполненіе настоящаго постановленія, которое должно быть внесено въ Дневникъ Законовъ, возложить на Главнаго Директора Народнаго Просвѣщенія, по сношеніи съ подлежащими властями.

Состоялось въ Варшавѣ, въ 8-мъ засѣданіи Соединеннаго Присутствія Учредительнаго Комитета и Совѣта Управленія Царства Польскаго, 23 Ноября (5 Декабря) 1865 г.

Предсѣдатель Намѣстникъ, Генералъ-Адъютантъ, (подп.) *Гр. Бергъ.*

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,
(подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

wszy na Naczelników dyrekcyj naukowych obowiązek, iżby w czasie objazdów przekonywali się tak o dokładnem prowadzeniu inwentarzy, jako też i o całości majątku szkolnego.

Art. 5. Wykonanie niniejszego postanowienia, które w Dzienniku Praw zamieszczone być ma, poruczyć Dyrektorowi Głównemu Oświecenia Publicznego, po zniesieniu się z właściwemi Władzami.

Działo się w Warszawie, na 8 posiedzeniu Połączonego Zebrania się Komitetu Urządzającego i Rady Administracyjnéj Królestwa Polskiego, d. 23 Listopada (5 Grudnia) 1865 roku.

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,
(подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Za zgodność:

Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowéj Sprawiedliwości, *Wosiński.*

P o. Dyrektora Kancellaryi, *Wł. Holewiński.*

Dzień ogłoszenia, dnia 8 (20) Lutego 1866 r.

Выписка изъ протокола Статсъ-Секретаріата Царства Польскаго.

Божіею Милостію,

МЫ, АЛЕКСАНДРЪ II-й,

Императоръ и Самодержецъ Всероссійскій, Царь Польскій,

Великій Князь Финляндскій,

и проч., и проч., и проч.,

Указомъ Нашимъ, 19 Февраля (2 Марта) 1864 года даннымъ, вмѣстѣ съ новымъ устройствомъ сельскихъ гминъ, учреждены въ оныхъ гминные суды для разбора дѣлъ по маловажнымъ спорамъ, искамъ и проступкамъ.

Нынѣ, принявъ во вниманіе, что вслѣдствіе сдѣланнаго, въ исполненіе статьи 3-ей Указа о сельскихъ гминахъ, новаго распредѣленія оныхъ, гминное общественное управленіе получило болѣе прочное и правильное устройство, Мы признали полезнымъ расширить вѣдомство сихъ судовъ по разбору споровъ и исковъ гражданскихъ, до предѣловъ, установленныхъ для волостныхъ судовъ Имперіи и примененныхъ уже съ успѣхомъ въ отношеніи гминныхъ судовъ Августовской губерніи.

Вмѣстѣ съ симъ, имѣя въ виду, что нынѣшній общій порядокъ судопроизводства не можетъ, безъ отягощенія крестьянъ излишними издержками, и медленностью въ рѣшеніи дѣлъ, быть примѣненъ къ разбору споровъ, возникающихъ по наслѣдованію и раздѣламъ въ недвижимыхъ имуществахъ, поступившихъ въ собственность крестьянъ по Указамъ 19 Февраля (2 Марта) 1864 г., а также по раздѣламъ крестьянскихъ движимыхъ имуществъ, Мы признали за благо предоставить разберъ сихъ дѣлъ вѣдомству гминныхъ судовъ, на основаніи особыхъ составленныхъ Учредительнымъ Комитетомъ и Нами утвержденныхъ правилъ.

Вслѣдствіе сего и согласно представленію Учредительнаго въ Царствѣ Комитета, въ дополненіе и соотвѣтственное измѣненіе статей 46—48-ой Указа 19 Февраля (2 Марта) 1864 г. объ устройствѣ сельскихъ гминъ, Мы постановили и постановляемъ:

Ст. 1. Дѣла по спорамъ и тяжбамъ, означенныя въ статьѣ 47-ой Указа 19 Февраля (2 Марта) 1864 г., подлежатъ вѣдомству гминныхъ судовъ и рѣшатся сими судами окончательно во всѣхъ тѣхъ случаяхъ, когда цѣнность иска не превышаетъ *ста* рублей.

Wypis z protokółu Sekretaryatu Stanu Królestwa Polskiego.

z Bożéj Łaski,

M Y, A L E X A N D E R II-gi,

Cesarz i Samowładca Wszech Rossyi, Król Polski,

Wielki Książę Finlandzki,

etc., etc., etc.,

Ukazem Naszym, w dniu 19 Lutego (2 Marca) 1864 roku danym, jednocześnie z nowem urządzeniem Gmin Wiéjskich, ustanowione w nich zostały Sądy Gminne do rozpoznawania mniéj ważnych spraw, sporów i wykroczeń.

Obecnie zważywszy, że w skutek dopełnionego w wykonaniu artykułu 3-o Ukazu o Gminach wiéjskich, nowego podziału tychże Gmin, zarząd gminny otrzymał trwalsze i stósowniéjsze urządzenie, uznaliśmy korzystném władzę Sądów tych, w rozpoznawaniu spraw i sporów cywilnych, rozprzestrzenić do granic, ustanowionych dla Sądów Włościańskich (волостныхъ) w Cesarstwie i zastosowanych już z pożytkiem do Sądów Gminnych gubernii Augustowskiéj.

Mając zarazem na względzie, że obecny porządek ogólny postępowania sądowego, nie może być bez przeciążenia włościan zbytecznemi wydatkami i bez zwłoki w rozsądzeniu sporów, zastosowanym do rozpoznawania sporów, dotyczących spadku i działu majątku nieruchomego, jaki przeszedł na własność włościan z mocy Ukazów z dnia 19 Lutego (2 Marca) 1864 roku, oraz działu majątku ruchomego tychże włościan, uznaliśmy za dobre, rozpoznawanie spraw tych oddać władzy Sądów Gminnych, według oddzielnych, przez Komitet Urządzający ułożonych i przez Nas zatwierdzonych prawideł.

W skutek tego, zgodnie z przedstawieniem Komitetu Urządzającego w Królestwie, dla uzupełnienia i stosownéj zmiany artykułów 46—48 Ukazu z dnia 19 Lutego (2 Marca) 1864 r., o urządzeniu Gmin wiéjskich, postanowiliśmy i stanowiemy:

Art. 1. Sprawy i spory wymienione w artykule 47-m Ukazu z dnia 19 Lutego (2 Marca) 1864 r., należą do attrybucyi Sądów Gminnych i wyrokowane być mają przez te Sądy ostatecznie, we wszystkich tych przypadkach, w których wartość przedmiotu nie przenosi *stu* rubli.

Ст. **2**. Всѣ споры по наслѣдованію и возникающимъ изъ сего раздѣламъ тѣхъ недвижимыхъ имуществъ, которыя поступили въ собственность крестьянъ на основаніи Указа 19 Февраля (2 Марта) 1864 г., а также споры между крестьянами по наслѣдству и возникающимъ изъ сего раздѣламъ движимыхъ имуществъ, подчиняются вѣдомству гминныхъ судовъ и рѣшатся ими съ соблюденіемъ правилъ при семъ прилагаемыхъ.

Ст. **3**. Исполненіе настоящаго Указа, который долженъ быть внесенъ въ Дневникъ Законовъ, возлагается на Учредительный въ Царствѣ Комитетъ.

Данъ въ Царскомъ Селѣ, Ноября 30 (Декабря 12) дня 1865 г.

Art. 2. Wszelkie spory dotyczące spadku i wynikającego ztąd działu tego majątku nieruchomego, który przeszedł na własność włościan, na zasadzie Ukazu z dnia 19 Lutego (2 Marca) 1864 roku, niemniéj spory między włościanami o spadek i wynikające z niego działy majątku ruchomego, podlegają odtąd rozpoznawaniu Sądów Gminnych i wyrokowane będą przez nie, z zachowaniem prawideł przy niniéjszym załączających się.

Art. 3. Wykonanie obecnego Ukazu, który w Dzienniku Praw zamieszczony być ma, Urządzającemu Komitetowi w Królestwie polecamy.

Dan w Carskiém Siole, dnia 30 Listopada (12 Grudnia) 1865 r.

(подписалъ) „АЛЕКСАНДРЪ"

przez Cesarza i Króla, Minister Sekretarz Stanu,
(podpisano) *W. Płatonow.*

Zgodno z orginałem:

Minister Sekretarz Stanu, (podpisano) *W. Płatonow.*

Zgodno z wypisem:

P. o. Podsekretarza Stanu, (podpisano) *Rogoziński.*

Za zgodność:

Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowéj Sprawiedliwości, *Wosiński.*

P. o. Dyrektora Kancellaryi, *Wł. Holewiński.*

Dzień ogłoszenia, dnia 8 (20) Lutego 1866 roku.

На подлинномъ собственною Его Императорскаго Величества рукою написано:

„Утверждаю“

въ Царскомъ-Селѣ, 30 Ноября (12 Декабря) 1865 года.

Вѣрно:
Министръ Статсъ-Секретарь Царства Польскаго,
(подписалъ) *В. Платоновъ.*

Правила о порядкѣ разбора въ гминныхъ судахъ споровъ по наслѣдованію и раздѣламъ недвижимыхъ и движимыхъ имуществъ.

Ст. 1. Споры по наслѣдованію и возникающимъ изъ сего раздѣламъ недвижимыхъ имуществъ, поступившихъ въ собственность крестьянъ на основаніи Указовъ 19 Февраля (2 Марта) 1864 года, а равно споры между крестьянами по наслѣдованію и возникающимъ изъ сего раздѣламъ движимаго имущества, разсматриваются и рѣшаются гминными судами, съ соблюденіемъ нижеслѣдующихъ правилъ:

Ст. 2. Въ составъ суда по вышеупомянутымъ дѣламъ должны входить, кромѣ лицъ, поименованныхъ въ статьѣ 38-й Указа 19 Февраля (2 Марта) 1864 года, объ устройствѣ сельскихъ гминъ, и всѣ наличные кандидаты лавниковъ. Сверхъ того, сторонамъ предоставляется, буде пожелаютъ, выбрать по одному довѣренному лицу изъ жителей гмины, для участія въ судѣ, съ правомъ голоса.

Ст. 3. Сторона, недовольная рѣшеніемъ гминнаго суда, въ случаяхъ, означенныхъ въ слѣдующей статьѣ 4-ой, имѣетъ право принести, въ мѣсячный по объявленіи рѣшенія суда срокъ, жалобу участковому по крестьянскимъ дѣламъ Коммисару или прямо въ Коммисію по крестьянскимъ дѣламъ. Если въ означенный срокъ, ни жалобы отъ спорящихъ сторонъ, ни представленія Коммисара о незаконности рѣшенія не поступитъ, то рѣшеніе суда приводится въ исполненіе, и обжалованію не подлежитъ.

Ст. 4. Коммисіи по крестьянскимъ дѣламъ, отмѣняютъ рѣшенія гминныхъ судовъ, по жалобамъ спорящихъ сторонъ или по представленіямъ Коммисаровъ, въ слѣдующихъ случаяхъ:

Na oryginale własną Jego Cesarskiej Mości ręką napisano:

„Zatwierdzam."

W Carskiem Siole, d. 30 Listopada (12 Grudnia) 1865 r.

Za zgodność:
Minister Sekretarz Stanu Królestwa Polskiego,
(podpisano) *W. Płatonow.*

Prawidła o porządku rozpoznawania w Sądach Gminnych, sporów dotyczących spadku i działu majątku nieruchomego i ruchomego.

Art. 1. Spory dotyczące spadku i wynikających z niego działów majątku nieruchomego, który przeszedł na własność włościan na zasadzie Ukazów z dnia 19 Lutego (2 Marca) 1864 r., również spory między włościanami, dotyczące spadku i wynikających ztąd działów majątku ruchomego, rozpoznawane i rozstrzygane będą przez Sądy Gminnę, przy zachowaniu następujących prawideł:

Art. 2. Do składu Sądu w sprawach wyżéj wzmiankowanych należeć mają oprócz osób, w artykule 38-m Ukazu z dnia 19 Lutego (2 Marca) 1864 r., o urządzeniu gmin wiéjskich wymienionych, wszyscy obecni zastępcy Ławników. Nadto, dozwala się stronom, jeśli żądać będą, wybrać po jednéj zaufanéj osobie, z mieszkańców Gminy, dla uczestniczenia w Sądzie, z prawem głosu.

Art. 3. Strona, niezadowolona z wyroku Sądu Gminnego, w przypadkach, oznaczonych w następnym artykule 4-m, ma prawo wnieść, w ciągu jednego miesiąca po objawieniu jéj wyroku sądowego, skargę do Kommissarza rewirowego spraw włościańskich, lub też wprost do Kommissyi spraw włościańskich. Jeśli w oznaczonym terminie, ani skargi stron spór wiodących, ani przedstawienie Kommissarza o nielegalności wyroku nie postąpią, natenczas wyrok sądowy wprowadza się w wykonanie i zaskarżeniu już nie podlega.

Art. 4. Kommissye spraw włościańskich uchylać będą wyroki Sądów Gminnych, w skutek zaskarżeń stron spór wiodących, lub przedstawień Kommissarzy, w następujących przypadkach:

а) Когда рѣшеніемъ гминнаго суда нарушаются Указы 19 Февраля (2 Марта) 1864 года, объ устройствѣ крестьянъ, а равно изданные въ развитіе и дополненіе сихъ Указовъ, законы и постановленія Учредительнаго Комитета, какъ то: если рѣшеніемъ гминнаго суда имущество крестьянское присуждено лицу некрестьянскаго сословія, или гминный судъ допуститъ раздробленіе крестьянской усадьбы на участки меньшаго размѣра противъ установленнаго Учредительнымъ Комитетомъ, на основаніи статьи 17-й Высочайшаго Указа 19 Февраля (2 Марта) 1864 года, о порядкѣ введенія въ дѣйствіе новыхъ о крестьянахъ постановленій; и

б) Если гминный судъ постановилъ рѣшеніе по спору о землѣ некрестьянской или хотя и крестьянской, но находящейся въ другой гминѣ.

Ст. **5**. Гминные суды, примѣняясь къ статьѣ 60-й Указа 19 Февраля (2 Марта) 1864 года, объ устройствѣ сельскихъ гминъ, рѣшатъ дѣла по спорамъ о наслѣдованіи и возникающимъ изъ сего раздѣламъ недвижимыхъ и движимыхъ имуществъ, либо на основаніи письменныхъ сдѣлокъ и обязательствъ, если таковыя будутъ представлены спорящими сторонами, либо, при отсутствіи письменныхъ документовъ, на основаніи мѣстныхъ обычаевъ, принятыхъ въ крестьянскомъ быту. Во всякомъ случаѣ, судъ долженъ прежде всего, заботиться о прекращеніи споровъ мировою, и только въ случаѣ неуспѣха въ томъ, приступать къ постановленію рѣшенія, въ предѣлахъ предоставленной ему власти.

Примѣчаніе. При разборѣ дѣлъ о наслѣдованіи и возникающихъ изъ сего раздѣлахъ недвижимыхъ имуществъ, гминные суды, кромѣ существующихъ обычаевъ, руководствуются относительно дробленія усадьбъ, правилами, изданіе коихъ возложено на Учредительный Комитетъ статьею 19-ю Указа 19 Февраля (2 Марта) 1864 года, объ устройствѣ крестьянъ.

a.) Gdy wyrokiem Sądu Gminnego naruszają się Ukazy z dnia 19 Lutego (2 Marca) 1864 r., o urządzeniu włościan, tudzież wydane w rozwinięciu i uzupełnieniu Ukazów tych prawa i postanowienia Urządzającego Komitetu, jako to: jeśli wyrokiem Sądu Gminnego majętność włościańska przysądzoną jest osobie niewłościańskiego stanu, lub jeśli Sąd Gminny dopuści rozdrobnienia włościańskiéj osady na części mniéjszego rozmiaru nad ustanowiony przez Komitet Urządzający, na zasadzie artyku. 17-o Ukazu Najwyższego z dnia 19 Lutego (2 Marca) 1864 r., o sposobie wprowadzenia w wykonanie nowych ustaw o włościanach, — i

b.) Jeśli Sąd Gminny wyda wyrok w sporze o grunt niewłościański, albo chociaż i włościański, lecz znajdujący się w innéj Gminie.

Art. 5. Sądy Gminnę, stosując się do artykułu 60 Ukaza z dnia 19 Lutego (2 Marca) 1864 r., o urządzeniu Gmin wiéjskich, rozstrzygają sprawy w sporach o spadek i wynikające ztąd działy nieruchomego i ruchomego majątku, albo na zasadzie piśmiennych umów i zobowiązań, jeśli takowe przez strony spór wiodące zostaną przedstawione, albo w braku piśmiennych aktów, na zasadzie miéjscowych zwyczajów, przyjętych w stosunkach między włościanami. W każdym razie, Sąd obowiązany jest przedewszystkiem starać się o załatwienie sporów przez ugodę i tylko gdy tego nie dopnie, przystąpić do wydania wyroku, w granicach udzielonéj mu władzy.

Uwaga. Przy rozpoznawaniu spraw o spadek i wynikające z niego działy majątku nieruchomego, Sądy Gminne, oprócz istniejących zwyczajów, kierować się nadto mają, co do rozdrobnienia osad, prawidłami, których wydanie artykułem 19-m Ukazu z dnia 19 Lutego (2 Marca) 1864 r., o urządzeniu włościan, Komitetowi Urządzającemu poleconém zostało.

Вѣрно:

И. д. Помощника Статсъ-Секретаря, (подписалъ) *Рогозинскій.*

Za zgodność:
Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowéj Sprawiedliwości, *Wosiński.*

P. o. Dyrektora Kancellaryi, *Wł. Holewiński.*

Dzień ogłoszenia, dnia 8 (20) Lutego 1866 r.

УКАЗЪ

СОВѢТУ УПРАВЛЕНІЯ НАШЕГО ЦАРСТВА ПОЛЬСКАГО.

Указомъ въ Бозѣ почивающаго Августѣйшаго Родителя Нашего 2 (14) Декабря 1835 года, Всемилостивѣйше пожаловано Генералъ-Маіору Баранову, въ вѣчное и потомственное владѣніе, состоящее Люблинской губерніи въ Замосцьскомъ уѣздѣ имѣніе Ксенжомержъ, въ пространствѣ, соотвѣтствовавшемъ чистому годовому доходу въ тысячу двѣсти рублей сер.

Въ послѣдствіи, а именно въ 1838 году, владѣлецъ пожалованнаго имѣнія отказался отъ онаго, изъявивъ желаніе получать прямо изъ казны означенный доходъ наличными деньгами, что и было ему разрѣшено.

Какъ по смерти Генералъ-Маіора Баранова, сынъ его Свиты Нашей, Генералъ-Маіоръ Николай Барановъ, имѣлъ право требовать обратно маіоратъ въ свое владѣніе, то согласно прошенію его, Мы дозволили ему въ 1857 г. вступить во владѣніе пожалованнымъ отцу его маіоратнымъ имѣніемъ Ксенжомержъ, но не прежде 20 Мая (1 Іюня) 1863 г., то есть, по истеченіи срока арендному содержанію сего имѣнія, съ тѣмъ, чтобы до того времени производился ему доходъ изъ казны наличными деньгами по 1,200 руб. въ годъ.

Нынѣ снисходя на принесенное Генералъ-Маіоромъ Барановымъ всеподданнѣйшее прошеніе о замѣнѣ маіората Ксенжомержъ другимъ имѣніемъ, постановили Мы и постановляемъ:

Ст. 1. Согласно Высочайше утвержденному 4 (16) Октября 1835 г. положенію объ устройствѣ имѣній, поступающихъ въ частную собственность по пожалованію, въ замѣнъ имѣнія Ксенжомержъ Всемилостивѣйше жалуетъ Свиты Нашей Генералъ-Маіору Николаю Баранову, въ вѣчное и потомственное владѣніе, съ тѣми правами и угодіями, коими пользуется казна, состоящіе Люблинской губерніи, Бяльскаго уѣзда въ казенномъ имѣніи Тересполь, фольварки Лобачевъ и Добрынь, включительно съ лѣснымъ участкомъ Малёва Гура, до размѣра чистаго годоваго дохода въ тысячу двѣсти рублей.

UKAZ

DO RADY ADMINISTRACYJNÉJ NASZEGO KRÓLESTWA POLSKIEGO.

Ukazem w Bogu spoczywającego Najdostojniejszego Rodzica Naszego z d. 2 (14) Grudnia 1835 r., Najmiłościwiej nadane zostały ówczasowemu Jenerałowi-Majorowi Baranów, wiecznemi czasy, na dziedzictwo, dobra Księżomierz w gubernii Lubelskiéj, powiecie Zamojskim leżące, do wysokości czystego rocznego dochodu rubli srebrem tysiąc dwieście.

Następnie, a mianowicie w roku 1838, Donataryusz zrzekł się posiadania tych dóbr i objawił życzenie pobierania ze Skarbu w gotowiźnie pomienionego dochodu, co mu téż dozwolonem zostało.

Ponieważ po skonie Jenerała-Majora Baranowa, syn jego Jenerał-Major Świty Naszéj Mikołaj Baranów miał prawo żądania zwrotu majoratu, w skutku przeto prośby tegóż, Dozwoliliśmy mu w roku 1857 wéjść w posiadanie nadanego zmarłemu ojcu jego majoratu Księżomierz, lecz dopiero od dnia 20 Maja (1 Czerwca) 1863 r., to jest z upływem terminu dzierżawy dóbr tych; do tego zaś czasu, aby uiszczany mu był ze Skarbu dochód w gotowiźnie po rubli sreb. 1,200 na rok.

Obecnie przychylając się do zaniesionéj do Nas przez Jenerała-Majora Baranów prośby, o zamianę majoratu Księżomierz na inne dobra, postanowiliśmy i stanowiemy:

Art. 1. Stosownie do Najwyżej zatwierdzonych w d. 4 (16) Października 1835 r. przepisów o urządzeniu dóbr, z tytułu darowizny, w posiadanie prywatne przechodzących, w zamian za dobra Księżomierz Najmiłościwiej nadajemy Jenerałowi-Majorowi Świty Naszéj Mikołajowi Baranów, na wieczną i dziedziczną własność, z takiemi prawami i użytkami, z jakiemi Skarb posiada, z dóbr rządowych Terespol, folwarki Łobaczew i Dobryń, łącznie z lasem obrębu Malowa Góra w gubernii Lubelskiéj powiecie Bialskim położone, do wysokości czystego rocznego dochodu rubli sr. 1,200.

Ст. 2. Вступая въ права полной собственности, владѣлецъ подвергается тѣмъ ограниченіямъ, какія по актамъ совершеннымъ по установленной закономъ формѣ, внесены будутъ во вновь долженствующія быть заведенными ипотечныя книги для фольварковъ Лобачевъ и Добрынь.

Ст. 3. Какъ выданная Земскимъ Кредитнымъ Обществомъ ссуда, подъ залогъ казеннаго имѣнія Тересполь, числится и на фольваркахъ Лобачевъ и Добрынь, кои въ ипотечномъ отношеніи соединены съ первымъ, то имѣетъ быть отдѣлена та часть слѣдующаго сему Обществу долга, которая причитаться будетъ съ фольварковъ Лобачевъ и Добрынь, съ тѣмъ, что до окончательнаго погашенія долга, казна Царства, за отходящіе отъ нея фольварки, будетъ платить причитающіеся Земскому Кредитному Обществу проценты.

Ст. 4. Владѣлецъ обязывается нести подати и повинности, какъ нынѣ на имѣніи лежащія, такъ и тѣ, кои впредь Правительствомъ могутъ быть установлены.

Ст. 5. Если бы часть фольварочныхъ земель была предоставлена въ собственность коморниковъ, копяржей, паробковъ и другихъ сельскихъ работниковъ, въ такомъ случаѣ, владѣльцу маіората, будетъ сдѣлана соразмѣрная сбавка съ той части дохода имѣнія, какая превышая окладъ пожалованія, должна быть имъ вносима въ казну.

Ст. 6. Все, въ жалуемыхъ фольваркахъ находящееся, какъ то: посѣвы, строенія, словомъ все, что принадлежитъ казнѣ, переходитъ въ собственность жалуемаго владѣльца на основаніи 30-й статьи вышеприведеннаго положенія.

Ст. 7. Владѣлецъ, сохраняя въ своей силѣ заключенные казною съ частными лицами по пожалованному имѣнію контракты, вступаетъ во всѣ права, казнѣ тѣми контрактами предоставленныя, и принимаетъ на себя вмѣстѣ съ тѣмъ обязанности, изъ упомянутыхъ контрактовъ проистекающія.

Ст. 8. Присвоенное жалуемому имѣнію право участія въ пользованіи и выгодахъ другихъ казенныхъ имѣній, равно какъ и взаимно, права сихъ послѣднихъ участвовать въ пользахъ и выгодахъ жалуемаго имѣнія, отнынѣ навсегда прекращаются.

Ст. 9. На случай неисправности владѣльца въ удовлетвореніи возлагаемыхъ на него казною платежей, повинностей и другихъ обязанностей, которыя особо будутъ подробно опредѣлены,

Art. 2. Obdarowany wstępując w prawo własności zupełnéj, podlega tym ścieśnieniom, jakie z mócy aktów, w formie prawem przepisanéj sporządzonych, do nowo założyć się mającéj księgi wieczystéj dla folwarków Łobaczew i Dobryń, wniesionemi zostaną.

Art. 3. Ponieważ pożyczka wzięta z Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego na dobra rządowe Terespol, zabezpieczoną jest i na folwarkach Łobaczew i Dobryń, które mają połączoną hypotekę z pierwszemi, przeto oddzieloną być winna, ta część długu temuż Towarzystwu należnego, jaka stosunkowo przypadać będzie z folwarków Łobaczew i Dobryń, od którego jednak, aż do czasu zupełnego jego umorzenia, Skarb Królestwa, za odchodzące od niego folwarki, płacić będzie należne Towarzystwu Kredytowemu Ziemskiemu procenta.

Art. 4. Obdarowany winien ponosić tak obecne podatki i obowiązki do dóbr przywiązane, jako też i te, które na przyszłość przez Rząd ustanowione być mogą.

Art. 5. Gdyby część gruntów folwarcznych zajętą była na własność dla komorników, kopiarzy, parobków i innych wiéjskich ludzi roboczych, w takim razie przekazany z nich dochód obdarowanemu, potrącony być ma od przewyżki zapewnionéj intraty, którą tenże wnosić ma do Skarbu.

Art. 6. Wszystko co się znajduje na gruntach rzeczonych folwarków, jako to: zasiewy, budowle, słowem wszystko co należy do Skarbu, na zasadzie art. 30 wyżéj powołanych przepisów, przechodzi na własność obdarowanego.

Art. 7. Obdarowany, w dobrach mu nadanych zachowa w swéj mocy kontrakty zawarte przez Skarb z osobami prywatnemi, wchodzi zaś we wszelkie prawa Skarbu przez te kontrakty zapewnione i przyjmuje zarazem na siebie obowiązki z nich wypływające.

Art. 8. Służebności z innych dóbr rządowych, dla folwarków niniéjszem nadanych, jak wzajemnie, służebności folwarków darowiznę stanowiących, dla dóbr innych rządowych, ustają odtąd na zawsze.

Art. 9. W razie nieakuratnego uiszczania przez obdarowanego opłat należności i innych obowiązków przez Skarb na niego przy donacyi nałożonych, które oddzielnie winny być szczegółowo

жалуемое имѣніе поступаетъ въ казенную администрацію на все время, пока вся сполна выплата не будетъ произведена.

Ст. 10. Владѣлецъ отнюдъ не вправѣ требовать отъ казны доплаты доходовъ, недополученныхъ въ соразмѣрности съ тѣмъ, какой принятъ въ основаніе при пожалованіи, хотя бы это уменьшеніе послѣдовало отъ разныхъ непредвидимыхъ случаевъ, за исключеніемъ приведеннаго въ статьѣ 5-й, но имѣетъ онъ право, на общихъ правилахъ и въ извѣстныхъ случаяхъ, просить льготъ, на равнѣ, съ прочими землевладѣльцами.

Ст. 11. Вводъ Генералъ-Маіора Баранова во владѣніе жалуемымъ имѣніемъ назначается съ 20 Мая (1 Іюня) 1867 г., за время же съ 20 Мая (1 Іюня) 1866 г., по то же число 1867, т. е. за одинъ годъ со дня возврата казнѣ имѣнія Ксенжомержъ, причитающійся ему доходъ 1,200 руб. будетъ производиться ему казною наличными деньгами по четвертямъ года.

Ст. 12. При сдачѣ имѣній владѣльцу, Правительственная Коммисія Финансовъ, согласно 1-й ст. настоящаго Указа, положительно укажетъ ему границы пожалованныхъ фольварковъ и лѣса, а также опредѣлитъ лежащія на нихъ обязанности.

Составленный на семъ основаніи сдаточный актъ будетъ служить данною или актомъ пожалованія.

Ст. 13. Пожалованное имѣніе, переходя въ цѣльномъ его составѣ отъ одного лица къ другому, по опредѣляемому ниже порядку наслѣдія, не можетъ быть ни въ какомъ случаѣ ни обременяемо новыми обязательствами сверхъ тѣхъ, которыя возложены на оное при пожалованіи, ни закладываемо, ни въ слѣдствіе того продаваемо, не только по собственной волѣ владѣльца, но даже по взысканіямъ казеннымъ и частнымъ, и никакимъ образомъ отчуждаемо въ другое владѣніе:

а) Право наслѣдованія простирается только на законныхъ дѣтей православнаго исповѣданія въ линіи нисходящей, не подлежа ни въ какомъ случаѣ раздѣлу, но оставаясь всегда при старшемъ въ родѣ.

б) Ближайшее право наслѣдованія имѣютъ сыновья.

в) Не устраняются однако на тѣхъ же самыхъ основаніяхъ и дочери, если сыновей или отъ нихъ потомства мужескаго пола не будетъ.

г) По пресѣченіи потомства въ прямой линіи, право наслѣдованія переходитъ въ томъ же порядкѣ на ближайшую боковую линію.

oznaczone, dobra nadane wzięte będą w administracyę rządową na cały przeciąg czasu, dopóki opłaty te zupełnie nie zostaną uskuteczuione.

Art. **10.** Obdarowany nie ma wcale prawa żądać dopłaty od Skarbu niedobranego dochodu, w stosunku, jaki przy obdarowaniu za zasadę przyjęty został, chociażby nawet dochód takowy przez wypadki nieprzewidziane zmniéjszeniu uległ, z wyjątkiem zastrzeżenia, w artykule 5 uczynionego, lecz ma prawo, podobnie jak inni właściciele gruntowi, na mocy przepisów ogólnych i w pewnych wypadkach, prosić o allewiacyę.

Art. **11.** Wprowadzenie Jenerała - Majora Baranów we władanie donacyą, nastąpić ma w dniu 20 Maja (1 Czerwca) 1867 r., za czas zaś od 20 Maja (1 Czerwca) 1866 r., po tęż datę 1867 r., to jest za jeden rok od dnia powrotu Skarbowi dóbr Księżomierz, przypadający mu dochód rs. 1200, wypłacony mieć będzie gotowizną w ratach kwartalnych ze Skarbu Królestwa.

Art. **12.** W duchu art. 1-go niniéjszego Ukazu, przy zdaniu dóbr obdarowanemu, Kommissya Rządowa Przychodów Skarbu wskaże mu dokładnie szczegółowe granice nadanych, folwarków i lasu, tudzież określi obowiązki, które na nich ciążą.

Akt podawczy, na mocy tych zasad spisany, będzie dokumentem donacyi.

Art. **13.** Dobra nadane przechodząc w jednéj i nierozdzielnéj całości z rąk jednych do drugich podług porządku sukcessyi niżéj opisanego, nie mogą być w żadnym wypadku obciążone nowemi zobowiązaniami nad te, jakie, do tychże dóbr przy nadaniu przywiązane zostały, ani w zastaw puszczane, a następnie sprzedawane, nie tylko z woli samego właściciela, alé nawet za długi i pretensye bądź Skarbowe, bądź prywatne, jak niemniéj, w żaden sposób nie mogą być w obce ręce alienowane:

a) Prawo brania spadku rozciąga się tylko do dzieci prawego łoża, wyznania prawosławnego, w linii zstępnéj, w żadnym przypadku nie ulega podziałowi, a zawsze przechodzić będzie na najstarszego w rodzeństwie.

b) Prawo brania spadku mają naprzód synowie.

c) Nie wyłączają się wszakże, na tychże samych zasadach, i córki, w razie gdyby nie było synów, lub ich potomstwa płci męzkiéj.

d) Jeżeli nie ma potomstwa w linii prostéj, prawo brania spadku przechodzi tymże samym porządkiem, na najbliższą linię kollatoralną.

д) Если бы родъ совершенно прекратился, въ такомъ случаѣ имѣніе признается выморочнымъ.

е) Имѣніе обращается въ казну въ такомъ случаѣ, если не будетъ въ указанной линіи наслѣдника изъ потомственныхъ русскихъ дворянъ православнаго исповѣданія.

Ст. 14. По внесеніи таковой воли Нашей въ ипотечную книгу, право собственности на имя жалуемаго лица должно быть установлено въ ипотекѣ, по исполненіи правила, предписаннаго статьею 12-ою настоящаго Указа.

Ст. 15. Издержки по совершенію акта пожалованія, переписанію права собственности и передачѣ оной, гербовыя пошлины и другіе всякаго рода расходы удовлетворяются пожалованнымъ владѣльцемъ.

Ст. 16. Исполненіе настоящаго Указа Нашего, который долженъ быть внесенъ въ Дневникъ Законовъ, возлагается на Совѣтъ Управленія Царства Польскаго, и въ особенности на Правительственную Коммисію Финансовъ и Казначейства.

e) Gdyby pokolenie zupełnie wygasło, w takim razie dobra uznane będą za bezdziedziczne.

f) Dobra te przejdą na własność Skarbu publicznego i wówczas, kiedy nie będzie sukcessora w linii wskazanéj ze stanu ruskiéj szlachty dziedzicznéj, wyznania prawosławnego.

Art. **14**. Po wniesieniu niniéjszéj woli Naszej do księgi hypoteczéj, tytuł własności na imię obdarowanego, ma być uregulowany w hypotece, po spełnieniu przepisu, w artykule 12 niniéjszego Ukazu objętego.

Art. **15**. Koszta spisania aktu donacyjnego, przepisania tytułu własności i tradycyi dóbr, koszta stempla i inne wszelkiego rodzaju wydatki, poniesie obdarowany.

Art. **16**. Wykonanie niniéjszego Ukazu Naszego, który w Dzienniku Praw ma być zamieszczony, Radzie Administracyjnéj Królestwa Polskiego, a w szczególności Kommissyi Rządowéj Przychodów i Skarbu polecamy.

(подписалъ) „АЛЕКСАНДРЪ."

przez Cesarza i Króla, Minister Sekretarz Stanu,
(podpisano) *W Płatonow.*

Zgodno z oryginałem:

P. o. Podsekretarza Stanu, (podpisano) *Rogoziński.*

Za zgodność:
Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowéj Sprawiedliwości, *Wosiński.*

P o. Dyrektora Kancellaryi, *Wł. Holewiński.*

Dzień ogłoszenia, dnia 8 (20) Lutego 1866 roku.

Выписка изъ протокола Статсъ-Секретаріата Царства Польскаго

Божіею Милостію,

МЫ, АЛЕКСАНДРЪ II-ой,

Императоръ и Самодержецъ Всероссійскій Царь Польскій,

Великій Князь Финляндскій,

и проч., и проч., и проч.,

Въ Указѣ отъ 27 октября (8 ноября) 1864 года, Мы возвѣстили намѣреніе Наше, дать прочное устройство и улучшить быть Римско-Католическаго свѣтскаго (бѣлаго) духовенства въ Царствѣ Польскомъ.

Духовенство это, получая средства содержанія изъ разнообразныхъ источниковъ, частію отъ недвижимыхъ имѣній и капиталовъ, частію отъ случайныхъ доходовъ, частію изъ казенныхъ суммъ, не было достаточно обезпечено, а значительнѣйшее число приходскихъ настоятелей терпѣло даже крайнюю нужду и лишеніе.

Такое положеніе большинства приходскаго духовенства обращало на себя вниманіе Августѣйшихъ Нашихъ Предшественниковъ. Постановивъ, въ изданномъ 6 (18) марта 1817 года органическомъ законѣ, основныя начала устройства духовныхъ дѣлъ Римско-Католическаго исповѣданія въ Царствѣ, Императоръ Александръ I-й вслѣдъ за тѣмъ, учредилъ особый Комитетъ для обсужденія мѣръ къ правильнѣйшему распредѣленію средствъ духовенства. Равнымъ образомъ, и Августѣйшій Родитель Нашъ неоднократно указывалъ на необходимость приступить къ улучшенію положенія настоятелей бѣднѣйшихъ приходовъ. Но въ этомъ дѣлѣ однѣ частныя распоряженія оказывались недостаточными. Для окончательнаго устройства быта свѣтскаго Римско-Католическаго духовенства, требовалась мѣра общая и коренная.

Въ этихъ видахъ, Мы повелѣли Учредительному въ Царствѣ Комитету, составить проекты постоянныхъ штатовъ для всего Римско-Католическаго свѣтскаго духовенства въ Царствѣ, причемъ обратить особенное вниманіе на положеніе приходскихъ настоятелей, получающихъ самые скудные и невѣрные доходы.

Находя, что представленныя нынѣ, во исполненіе сего, Намѣстникомъ Нашимъ, и въ Комитетѣ по дѣламъ Царства Польскаго разсмотрѣнныя предположенія, соотвѣтствуютъ кореннымъ основаніямъ закона 6 (18) марта 1817 года, и, составляя необходимое оныхъ развитіе, должны содѣйствовать правильному устройству духовенства, Мы признали за благо означенныя предположенія утвердить, и, вслѣдствіе того, постановили и постановляемъ:

Ст. 1. Для прочнаго обезпеченія свѣтскаго Римско-Католическаго въ Царствѣ Польскомъ духовенства, присвоивается оному постоянное денежное изъ казны (штатное) содержаніе. Содержаніе сіе опредѣляется штатомъ, приложеннымъ къ настоящему Указу.

Wypis z Protokółu Sekretarjatu Stanu Królestwa Polskiego.

Z BOŻEJ ŁASKI

MY, ALEXANDR II-gi,

CESARZ I SAMOWŁADCA WSZECH ROSSYI, KRÓL POLSKI,

WIELKI KSIĄŻE FINLANDZKI,

etc., etc., etc.,

W Ukazie z dnia 27 Października (8 Listopada) 1864 r., objawiliśmy zamiar NASZ trwałego ustalenia i ulepszenia bytu duchowieństwa świeckiego Rzymsko-Katolickiego w Królestwie Polskiém.

Duchowieństwo to, pobierając środki utrzymania z różnorodnych źródeł, w części z nieruchomego majątku i kapitałów, w części z niestałych dochodów, w części z funduszów skarbowych, nie było dostatecznie zabezpieczone, a znaczniejsza liczba proboszczów cierpiała największy niedostatek a nawet nędzę.

Podobne położenie większości duchowieństwa parafjalnego zwracało na siebie uwagę Najdostojniéjszych Poprzedników NASZYCH Cesarz Alexander I, w wydaném pod dniem 6 (18) Marca 1817 roku statucie organicznym, postanowiwszy główne zasady urządzenia spraw duchownych Rzymsko-Katolickiego wyznania w Królestwie, w ślad zatém, wyznaczył osobny Komitet dla obmyślenia środków stosowniéjszego rozdysponowania zasobami duchowieństwa. Również i Najdostojniéjszy Rodzic NASZ, niejednokrotnie wskazywał potrzebę zajęcia się ulepszeniem bytu proboszczów uboższych parafij. Lecz w sprawie téj, same tylko pojedyncze rozporządzenia okazywały się niedostatecznemi. Dla stanowczego ustalenia bytu duchowieństwa świeckiego Rzymsko-Katolickiego, potrzebne były środki ogólne i radykalne.

W tych widokach, rozkazaliśmy Komitetowi Urządzającemu w Królestwie, ułożyć projekt stałego etatu, dla całego duchowieństwa świeckiego Rzymsko-Katolickiego w Królestwie, przyczém zwrócić szczególną uwagę na położenie proboszczów, mających najszczupléjsze i niepewne dochody.

Znajdując, że w wykonaniu tego, przedstawione obecnie przez Namiestnika NASZEGO i w Komitecie do spraw Królestwa Polskiego, rozpoznane wnioski odpowiadają zupełnie kardynalnym zasadom statutu z dnia 6 (18) Marca 1817 r., i stanowiąc potrzebne ich rozwinięcie, muszą przyłożyć się do należytego urządzenia duchowieństwa, uznaliśmy za dobre, wnioski rzeczone zatwierdzić i w skutek tego postanowiliśmy i stanowimy:

Art. 1. W celu trwałego zabezpieczenia duchowieństwa świeckiego Rzymsko-Katolickiego w Królestwie Polskiém nadaje mu się stałe pieniężne ze Skarbu (etatowe) utrzymanie. Utrzymanie to ustanawia się etatem do Ukazu niniéjszego załączonym.

Ст. 2. Соединеніе въ одномъ лицѣ двухъ или нѣсколькихъ сопряженныхъ съ штатнымъ содержаніемъ, духовныхъ должностей, воспрещается. Изъятія изъ сего общаго правила, для нѣкоторыхъ духовныхъ лицъ, при исключительныхъ обстоятельствахъ, могутъ быть допущены не иначе, какъ съ особаго Нашего, каждый разъ, разрѣшенія.

Ст. 3. Въ каждой епархіи полагается по одному епархіальному капитулу. По сему, за неимѣніемъ нынѣ въ кѣлецкой епархіи такого капитула, коллегіатскій капитулъ въ г. Кѣльцахъ переименовывается въ капитулъ епархіальный.

Ст. 4. Въ штатѣ каждаго епархіальнаго капитула полагается: *а*) восемь лицъ, получающихъ штатное содержаніе, изъ коихъ четыре прелата и четыре дѣйствительныхъ каноника, и *б*) четыре почетныхъ каноника, не получающихъ штатнаго содержанія.

Примѣчаніе. Совѣтъ Управленія, по представленію Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ дѣлъ, опредѣлитъ, кто именно изъ нынѣ числящихся уже въ капитулахъ каноников поступаетъ на мѣста, коимъ присвояется штатное содержаніе.

Ст. 5. Коллегіатскіе капитулы: Ловичскій, Пултускій, Замосцьскій, Калишскій и Опатовскій сохраняются и на будущее время. Каждый изъ коллегіатскихъ капитуловъ состоитъ изъ трехъ почетныхъ прелатовъ и четырехъ почетныхъ канониковъ. Такъ какъ капитулы сіи не исполняютъ никакихъ опредѣленныхъ по управленію епархіи обязанностей, то членамъ оныхъ не полагается штатнаго содержанія.

Ст. 6. Никто не можетъ быть впредь возведенъ въ званіе прелата или каноника, дѣйствительнаго или почетнаго, иначе какъ съ поступленіемъ на открывшуюся въ капитулѣ вакансію, по представленію епархіальнаго начальства и съ утвержденія Совѣта Управленія Царства.

Ст. 7. Для правильнѣйшаго распредѣленія приходовъ между деканатами, установляется по одному деканату на уѣздъ. Новое разграниченіе деканатовъ произведено будетъ вслѣдъ за симъ, по особому распоряженію. Со введеніемъ сего новаго разграниченія, должности декана присвоенъ будетъ добавочный окладъ жалованья въ 150 руб.

Ст. 8. Духовныя лица представляются на должность декановъ епархіальнымъ начальствомъ и утверждаются въ семъ званіи Правительственною Коммисіею Внутреннихъ и Духовныхъ дѣлъ, существующимъ нынѣ порядкомъ. Служба декановъ не ограничивается опредѣленнымъ срокомъ.

Примѣчаніе. Замѣщеніе должностей декановъ, при новомъ распредѣленіи деканатовъ на основаніи предъидущей статьи, предоставляется соглашенію Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ дѣлъ съ мѣстными епархіальными начальствами.

Ст. 9. Настоятели приходовъ въ Царствѣ раздѣляются на два класса. Число приходскихъ настоятелей перваго и втораго класса, въ каждой епархіи, опредѣлено приложеннымъ къ сему Указу штатомъ.

Art. 2. Połączenie w jednéj osobie dwóch lub kilku urzędów duchownych, do których jest przywiązane utrzymanie etatowe, zabrania się. Wyjątki z tego ogólnego prawidła, dla niektórych osób duchownych, przy wyłącznych okolicznościach, mogą być dopuszczane nie inaczej, jak za szczególnem Naszem, każdy raz, zezwoleniem.

Art. 3. W każdéj djecezji ma być po jednéj kapitule djecezjalnéj. Że zaś w djecezji Kieleckiéj nie ma obecnie takiéj kapituły, przeto kapituła kollegjaty w mieście Kielcach zamienia się na kapitułę djecezjalną.

Art. 4. Etat każdéj kapituły djecezjalnéj składać się będzie: *a*) z ośmiu osób, pobierających utrzymanie etatowe, z których czterech prałatów i czterech gremialnych kanoników, oraz *b*) z czterech kanoników honorowych niepobierających etatowego utrzymania.

Uwaga. Rada Administracyjna, na przedstawienie Kommissji Rządowéj Spraw Wewnętrznych i Duchownych, postanowi, którzy mianowicie z liczących się już obecnie kanoników w kapitułach, postąpią na miéjsca etatowe płatne.

Art. 5. Kapituły kollegjat: Łowickiéj, Pułtuskiéj, Zamojskiéj, Kaliskiéj i Opatowskiéj zachowują się i na przyszłość. Każda kapituła kollegjaty składać się ma z trzech prałatów honorowych i z czterech honorowych kanoników. Że zaś kapituły te nie spełniają żadnych stałych w zarządzie djecezji obowiązków, nie wyznacza się przeto członkom ich utrzymanie etatowe.

Art. 6. Nikt nie może być na przyszłość podniesiony inaczej do godności prałata, lub kanonika gremialnego, albo honorowego, jak z zajęciem zarazem odkrytego w kapitule wakansu, w skutek przedstawienia zwierzchności djecezjalnéj i z zatwierdzenia Rady Administracyjnéj Królestwa.

Art. 7. Dla stosowniéjszego rozdziału parafij między dekanaty, ustanawia się jeden dekanat na powiat. Nowe rozgraniczenie dekanatów nastąpić ma wślad za niniéjszém, według oddzielnego rozporządzenia.—Przy wprowadzeniu tego nowego rozgraniczenia, do płacy etatowéj, dziekanom wyznaczony zostanie dodatek w ilości rs. 150.

Art. 8. Na miéjsca dziekanów przedstawia osoby duchowne zwierzchność djecezjalna, a zatwierdza je w téj godności Kommissja Rządowa Spraw Wewnętrznych i Duchownych, porządkiem obecnie istniejącym. Czas służby dziekanom nie ogranicza się stałym terminem.

Uwaga. Obsadzenie miéjsc dziekanów, przy nowém rozgraniczeniu dekanatów na zasadzie artykułu poprzedzającego, pozostawia się porozumieniu Kommissji Rządowéj Spraw Wewnętrznych i Duchownych, z miéjscową zwierzchnością djecezjalną.

Art. 9. Proboszczowie parafij w Królestwie rozdzielają się na dwie klassy. Liczba proboszczów pierwszéj i drugiéj klassy w każdéj djecezji, oznaczoną jest w załączonym do Ukazu niniéjszego etacie.

Ст. 10. Вмѣсто нынѣ существующихъ въ Варшавѣ и предмѣстьи Прагѣ шести приходовъ, учреждается двѣнадцать. Сіи приходы полагаются въ первомъ классѣ. Настоятелямъ оныхъ присвоивается, по штату, высшій окладъ противъ штатнаго содержанія настоятелей прочихъ перворазрядныхъ приходовъ.

Ст. 11. Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ дѣлъ предоставляется, по соглашенію съ мѣстными епископами, опредѣлить: которые изъ находящихся внѣ Варшавы приходовъ должны быть зачислены въ первый классъ и которые во второй.

Ст. 12. Настоятелями приходовъ могутъ быть назначаемы только лица, принадлежащія къ свѣтскому духовенству.

Ст. 13. Настоятели перваго и втораго классовъ утверждаются въ семъ званіи Правительственною Коммисіею Внутреннихъ и Духовныхъ дѣлъ, по представленіямъ епархіальнаго начальства, тѣмъ порядкомъ, какой доселѣ соблюдался.

Ст. 14. Въ тѣхъ случаяхъ, когда, по особенно уважительнымъ причинамъ, встрѣтилось бы затрудненіе къ утвержденію въ званіи настоятеля, перваго или втораго класса, духовнаго лица, представленнаго епархіальнымъ начальствомъ, Правительственная Коммисія Внутреннихъ и Духовныхъ дѣлъ можетъ, пріостановившись, до устраненія вышеозначенныхъ препятствій, таковымъ утвержденіемъ, допустить представленное духовное лицо ко временному управленію приходомъ въ качествѣ администратора, съ предоставленіемъ ему полнаго или уменьшеннаго оклада жалованья.

Ст. 15. Въ приходы, не отнесенные къ первому или второму классу, назначаются впредь администраторы. Званіе администратора присвоивается и находящимся нынѣ въ нѣкоторыхъ приходахъ комендаріямъ.

Ст. 16. Настоятели, которые нынѣ управляютъ приходами, къ первому или второму классу не отнесенными, сохраняютъ званіе настоятеля, но получаютъ содержаніе въ размѣрѣ, опредѣленномъ по штату для администраторовъ приходовъ.

Ст. 17. Администраторы приходовъ утверждаются въ должности Правительственною Коммисіею Внутреннихъ и Духовныхъ дѣлъ, по представленіямъ епархіальнаго начальства.

Ст. 18. Администраторъ, представленный епископомъ и утвержденный въ должности Правительственною Коммисіею Внутреннихъ и Духовныхъ дѣлъ, не можетъ быть лишенъ сей должности безъ предварительнаго разрѣшенія той же Правительственной Коммисіи. Равнымъ образомъ, администраторъ не можетъ быть епархіальнымъ начальствомъ перемѣщенъ съ одного прихода на другой, безъ разрѣшенія означенной Правительственной Коммисіи.

Ст. 19. Если приходскому настоятелю или администратору, по какимъ либо особымъ обстоятельствамъ, временно поручается епархіальнымъ начальствомъ завѣдываніе и другимъ ближайшимъ приходомъ, то онъ, сохраняя окладъ жалованья, присвоенный коренному своему мѣсту, получаетъ, сверхъ того, до 50 р. сер. въ годъ добавочнаго вознагражденія за труды

Art. 10. W miéjsce istniejących obecnie w mieście Warszawie i przedmieściu Pradze sześciu parafij, ustanawia się dwanaście. Parafje te należyć mają do klassy pierwszéj. Proboszczom tych parafij wyznacza się w etacie wyższa płaca, od płacy etatowéj proboszczów innych parafij klassy pierwszéj.

Art. 11. Oznaczenie, które z parafij znajdujących się za obrębem m. Warszawy, zaliczone być winny do klassy pierwszéj, a które do drugiéj, pozostawia się Kommissji Rządowéj Spraw Wewnętrznych i Duchownych, za porozumieniem się z właściwemi biskupami.

Art. 12. Proboszczami mogą być naznaczane wyłącznie osoby należące do duchowieństwa świeckiego.

Art. 13. Proboszczów klassy pierwszéj i drugiéj, zatwierdza Kommissja Rządowa Spraw Wewnętrznych i Duchownych, na przedstawienie zwierzchności djecezjalnéj, tym porządkiem, jaki dotąd był zachowywany.

Art. 14. W tych przypadkach, w którychby, dla przyczyn na uwagę zasługujących, napotykała się trudność w zatwierdzeniu na proboszcza pierwszéj lub drugiéj klassy, osoby duchownéj, przez zwierzchność djecezjalną przedstawionéj, Kommissja Rządowa Spraw Wewnętrznych i Duchownych wstrzymawszy się z tém zatwierdzeniem do czasu usunięcia zaszłych przeszkód, może dopuścić przedstawioną osobę duchowną do czasowego zarządu parafją, w charakterze administratora z zapewnieniem jéj całkowitéj lub zmniéjszonéj płacy etatowéj.

Art. 15. Do parafij niezaliczonych do pierwszéj lub drugiéj klassy, naznaczani być mają na przyszłość administratorowie. Tytuł administratora nadaje się i znajdującym się obecnie w niektórych parafjach komendarzom.

Art. 16. Proboszczowie, którzy obecnie zarządzają parafjami do żadnéj z dwóch klass niezaliczonemi, zachowują swą nazwę, lecz pobierać mają płacę w stosunku ustanowionym etatem dla administratorów parafij.

Art. 17. Administratorów parafij zatwierdza w tych obowiązkach Kommissja Rządowa Spraw Wewnętrznych i Duchownych, na przedstawienie zwierzchności djecezjalnéj.

Art. 18. Administrator, przedstawiony przez biskupa i zatwierdzony przez Kommissję Rządową Spraw Wewnętrznych i Duchownych, nie może być usunięty od tych obowiązków bez poprzedniego zezwolenia téjże Kommissji Rządowéj. Również administrator nie może być przez zwierzchność djecezjalną przeniesiony z jednéj parafji do drugiéj, bez zezwolenia rzeczonéj Kommissji Rządowéj.

Art. 19. Jeśli proboszczowi lub administratorowi, z powodu szczególnych jakich okoliczności, powierzone zostanie czasowo przez zwierzchność djecezjalną zawiadywanie i drugą przyległą parafją, w takim razie, tenże zachowując płacę przywiązaną do stałego miéjsca swego, pobierać nadto będzie po 50 rs. na rok, tytułem dodatkowego

свои по другому приходу. Добавочное вознагражденіе сіе отпускается изъ суммы, остающейся отъ незамѣщенной должности приходскаго настоятеля или администратора.

Ст. 20. Когда настоятель или администраторъ прихода, достигнувъ шестидесяти пяти лѣтъ, продолжаетъ управлять приходомъ, то присвоенный ему по штату окладъ жалованья возвышается на сто руб. сер.

Ст. 21. При церквахъ каѳедральныхъ, коллегіатскихъ, приходскихъ, филіальныхъ и другихъ, полагается, по штату, то же число викаріевъ, которое опредѣлено постановленіемъ Правительственной Коммисіи Народнаго Просвѣщенія и Духовныхъ дѣлъ 25-го сентября (7-го октября) 1817 года и разнаго рода эрекціонными актами. Число штатныхъ викаріевъ при вновь учреждаемыхъ въ Варшавѣ приходахъ будетъ опредѣлено, съ утвержденія Намѣстника, по соглашенію Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ дѣлъ съ мѣстнымъ епархіальнымъ начальствомъ.

Примѣчаніе 1. Такъ называемые мансіонаріи, псалтыристы, алтаристы, пребендаріи, пресбитеры и т. п., полагаются въ разрядѣ викаріевъ.

Примѣчаніе 2. Размѣръ штатнаго содержанія викаріевъ въ Варшавѣ опредѣленъ будетъ Намѣстникомъ, по представленію Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ дѣлъ.

Ст. 22. Въ многолюдныхъ приходахъ, гминамъ, обществамъ и частнымъ лицамъ предоставляется, сверхъ викаріевъ, получающихъ штатное отъ казны жалованье, содержать на собственный счетъ, съ разрѣшенія епархіальнаго начальства и Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ дѣлъ, викаріевъ сверхштатныхъ, но съ тѣмъ, чтобы жалованье, имъ назначенное учредителями, не было ни въ какомъ случаѣ менѣе 150 р. с. въ годъ, сверхъ приличнаго помѣщенія и отопленія.

Примѣчаніе. При церквахъ филіальныхъ не могутъ быть опредѣляемы таковые сверхштатные викаріи.

Ст. 23. Штатные викаріи, означенные въ статьѣ 21, опредѣляются въ должность епархіальнымъ начальствомъ, съ разрѣшенія Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ дѣлъ. При назначеніи викаріевъ сверхштатныхъ, упомянутыхъ въ статьѣ 22, епархіальное начальство удостовѣряется предварительно отъ мѣстнаго губернатора въ томъ, что къ назначенію избраннаго лица нѣтъ препятствій, и затѣмъ увѣдомляетъ Правительственную Коммисію Внутреннихъ и Духовныхъ дѣлъ объ избранномъ лицѣ.

Ст. 24. За обезпеченіемъ свѣтскаго духовенства Римско-Католическаго постояннымъ штатнымъ содержаніемъ, правильно и уравнительно распредѣленнымъ, всѣ недвижимыя имущества и капиталы, принадлежащіе сему духовенству и духовнымъ учрежденіямъ (институтамъ), какъ то: приходамъ, капитуламъ, церквамъ, семинаріямъ, консисторіямъ и т. п., поступаютъ въ полное вѣдѣніе и распоряженіе казны, на основаніи особыхъ, приложенныхъ къ настоящему Указу, дополнительныхъ правилъ.

wynagrodzenia za trudy swoje w drugiéj parafji. Dodatkowe to wynagrodzenie uiszczane być ma z funduszu oszczędzonego na nieobsadzoném miéjscu proboszcza parafjalnego lub administratora.

Art. **20**. Gdy proboszcz lub administrator parafji, doszedłszy wieku lat 65, zarządza jeszcze parafją, w takim razie, pobierana przez niego płaca etatowa, podwyższa się o rubli srebrem sto.

Art. **21**. Przy kościołach katedralnych, kollegjackich, parafjalnych, filjalnych i innych, naznacza się etatem też sama liczba wikarjuszów, jaka jest oznaczona postanowieniem Kommissji Rządowéj Oświecenia Publicznego i Wyznań Religijnych z dnia 25 Września (7 Październi-ka 1817 r. i różnego rodzaju aktami erekcyjnemi. Liczba wikarjuszów etatowych przy nowo ustanawiających się w Warszawie parafjach, będzie oznaczona z zatwierdzenia Namiestnika, po porozumieniu się Kommissji Rządowéj Spraw Wewnętrznych i Duchownych z miéjscową zwierzchnością djecezjalną.

Uwaga 1. Tak nazwani mansjonarze, psałterzyści, ałtarzyści, prebendarze, prezbiterjusze i t. p., zaliczają się do kategorji wikarjuszów.

Uwaga 2. Wysokość utrzymania etatowego wikarjuszów w Warszawie, oznaczona będzie przez Namiestnika, na przedstawienie Kommissji Rządowéj Spraw Wewnętrznych i Duchownych.

Art. **22**. W parafjach bardzo zaludnionych, gminy, gromady i prywatne osoby, mogą oprócz wikarjuszów pobierających ze skarbu płacę etatową, utrzymywać na koszt własny, z zezwolenia zwierzchności djecezjalnéj i Kommissji Rządowéj Spraw Wewnętrznych i Duchownych, wikarjuszów nadetatowych, lecz pod warunkiem, aby płaca przez nich tym ostatnim wyznaczona, w żadnym razie nie była mniéjszą od 150 rubli srebrem na rok, obok przyzwoitego lokalu i opału.

Uwaga. Przy kościołach filjalnych, nie mogą być ustanawiani tacy wikarjusze nadetatowi.

Art. **23**. Wikarjuszów etatowych, oznaczonych w artykule 21, naznacza zwierzchność djecezjalna, z zezwolenia Kommissji Rządowéj Spraw Wewnętrznych i Duchownych. Przy naznaczeniu wikarjuszów nadetatowych, o których mowa w artykule 22, zwierzchność djecezjalna przekonać się ma przedewszystkiem u właściwego Gubernatora, że co do mianowania wybranéj osoby nie zachodzi przeszkoda, a następnie zawiadomić Kommissję Rządową Spraw Wewnętrznych i Duchownych, o téjże wybranéj osobie

Art. **24**. Po zapewnieniu duchowieństwu świeckiemu Rzymsko-Katolickiemu, stałego utrzymania etatowego, według słuszności wyznaczonego, wszelki majątek nieruchomy i kapitały należące do tegoż duchowieństwa i do Instytutów duchownych, jako to: do probostw, kapituł, kościołów, seminarjów, konsystorzy i t. p., przechodzą w zupełne zawiadywanie i rozporządzenie skarbu, na zasadzie oddzielnych przepisów dodatkowych do Ukazu niniéjszego dołączonych.

Ст. **25**. Всѣ доходы отъ означенныхъ въ предъидущей статьѣ недвижимыхъ имуществъ и капиталовъ, поступая въ распоряженіе казны, обращаются исключительно на покрытіе расходовъ по содержанію Римско-Католическаго духовенства и Римско-Католическихъ духовныхъ учрежденій. Необходимая, затѣмъ, для производства штатныхъ окладовъ сумма, дополняется изъ казны, согласно статьѣ 37-й сего Указа.

Ст. **26**. Наблюденіе за тѣмъ, чтобы доходы, означенные въ предъидущей 25-й ст., не были обращаемы на другіе предметы, возлагается на Коммисію погашенія долговъ Царства, которая представляетъ ежегодный по сему предмету отчетъ Совѣту Управленія, съ подробнымъ объясненіемъ всѣхъ дѣйствительно произведенныхъ расходовъ. По дѣламъ сего рода, къ составу Коммисіи погашенія долговъ Царства присоединяются нѣсколько членовъ изъ среды Римско-Католическаго духовенства, на основаніи особаго постановленія, какое будетъ для сего издано.

Ст. **27**. Нынѣ дѣйствующее правило, по коему воспрещается взысканіе для Римско-Католическаго духовенства десятины, экзекуціоннымъ или судебнымъ порядкомъ, сохраняется и на будущее время въ своей силѣ. Взысканіе экзекуціоннымъ или судебнымъ порядкомъ всѣхъ недоимокъ и недоборовъ по означеннымъ десятинамъ, равнымъ образомъ воспрещается.

Ст. **28**. Лица Римско-Католическаго духовенства, при опредѣленіи въ должности, освобождаются отъ взноса гербовыхъ пошлинъ, установленнаго статьями 83 — 84-ю устава о гербовомъ сборѣ.

Ст. **29**. Плата, установленная за составленіе актовъ гражданскаго состоянія лицъ Римско-Католическаго исповѣданія и за выдачу выписей, предоставляется въ пользу завѣдывающихъ приходами духовныхъ лицъ, въ вознагражденіе за труды ихъ по сему предмету.

Ст. **30**. Плата, взимаемая за исполненіе духовныхъ требъ, (jura stolae), записывается сполна, въ особую шнуровую книгу, которая должна быть на сей предметъ заведена при каждой церкви. Часть сего дохода, означенная ниже въ статьѣ 31-й, отчисляется въ пользу церковнаго причта. Остальная за тѣмъ часть предоставляется въ распоряженіе церковнаго попечительства (дозора), на необходимые для богослуженія расходы, а могущіе быть, за покрытіемъ сихъ расходовъ, остатки обращаются на украшеніе церкви и на исправленіе церковныхъ зданій и строеній священно и церковно служительскихъ.

Ст. **31**. Изъ означенной въ предъидущей (30) статьѣ платы, за исполненіе духовныхъ требъ, поступаетъ въ пользу церковнаго причта доля, соотвѣтствующая таксѣ, установленной за совершеніе требъ, или же, въ замѣнъ сего, часть, какая будетъ опредѣлена по соглашенію Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ дѣлъ съ епархіальными начальствами.

Ст. **32**. Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ дѣлъ поручается издать, съ утвержденія Намѣстника въ Царствѣ, правила, опредѣляющія ближайшимъ образомъ порядокъ

Art. **25.** Wszelkie dochody z oznaczonych w artykule poprzedzającym, nieruchomości i kapitałów, wpływając do skarbu, obracane być mają wyłącznie na pokrycie wydatków utrzymania Rzymsko-Katolickiego duchowieństwa i Rzymsko-Katolickich Instytutów duchownych. Potrzebna zatem summa na zaspokojenie tychże wydatków objętych etatem, uzupełnioną będzie ze skarbu, stosownie do artykułu 37 niniéjszego Ukazu.

Art. **26.** Czuwanie nad tém, aby dochody oznaczone w poprzedzającym artykule 25, nie były obracane na inny przedmiot, porucza się Kommisaji umorzenia długu krajowego Królestwa, która obowiązaną będzie przedstawiać corocznie Radzie Administracyjnéj sprawozdanie w téj mierze, ze szczegółowem objaśnieniem wszelkich rzeczywiście uskutecznionych wydatków. Dla czynności tego rodzaju, do składu rzeczonej Kommissji dodanych będzie kilku członków z grona duchowieństwa Rzymsko-Katolickiego, na zasadzie oddzielnego postanowienia, jakie co do tego wydanem zostanie.

Art. **27.** Obowiązujący obecnie przepis, którym wzbronione jest ściąganie przez egzekucję lub drogą sądową dziesięcin dla duchowieństwa Rzymsko-Katolickiego, zachowuje się w swej mocy i na przyszłość. Również wzbrania się ściąganie egzekucyjnym lub sądowym porządkiem wszelkich zaległości i niedoborów z tychże dziesięcin pochodzących.

Art. **28.** Osoby Rzymsko-Katolickiego duchowieństwa, przy wéjściu do obowiązków, wolne są od uiszczania opłaty stemplowéj, artykułami 83—84 ustawy opłat stemplowych ustanowionéj.

Art. **29.** Opłata ustanowiona za sporządzenie aktów stanu cywilnego osób Rzymsko-Katolickiego wyznania i wydawanie ich wypisów, pozostawia się na korzyść zawiadujących parafjami osób duchownych, jako wynagrodzenie za trudy ich w téj czynności.

Art. **30.** Opłata pobierana za spełnienie posług religijnych (jura stolae), zapisuje się w całości do oddzielnéj księgi sznurowéj, która winna być na ten cel zaprowadzoną przy każdym kościele. Część osiągniętego ztąd dochodu, w następnym artykule 31 oznaczona, strąca się na rzecz służby kościelnéj. Reszta zaś oddaje się do rozporządzenia dozoru kościelnego na niezbędne wydatki, dotyczące nabożeństwa, a mogąca wyniknąć po pokryciu tych wydatków oszczędność, obraca się na upiększenie kościoła i na reparację gmachów kościelnych i budowli plebańskich.

Art. **31.** Z pomienionéj w poprzedzającym artykule 30 opłaty za spełnienie posług religijnych, część pewna, odpowiednia ustanowionej za te posługi taryfie, idzie na rzecz służby kościelnéj lub też, w zamian tego, część, jaka za porozumieniem się Kommissji Rządowéj Spraw Wewnętrznych i Duchownych z zwierzchnościami diecezjalnemi będzie ustanowiona.

Art. **32.** Kommissji Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych poleca się wydanie, z zatwierdzenia Namiestnika w Królestwie, przepisów, bliżéj określających porządek postępowania dozorów ko-

дѣйствій церковныхъ попечительствъ (дозоровъ) и контроля ихъ за правильнымъ употребленіемъ денегъ, поступающихъ въ пользу церкви изъ указаннаго въ статьѣ 30-й источника.

Ст. **33**. Римско-Католическое духовенство, будучи обезпечено штатнымъ содержаніемъ, обязано во всей точности исполнять фундушевыя обязанности, которыя были доселѣ на него возложены.

Ст. **34**. Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ дѣлъ поручается составить и представить въ Учредительный Комитетъ проектъ правилъ для обезпеченія эмеритурою, при возможно меньшихъ вычетахъ, приходскихъ настоятелей, администраторовъ и викаріевъ, по старости или болѣзни принужденныхъ оставить свое служеніе. Учредительный Комитетъ, по разсмотрѣніи таковаго проекта, представитъ оный на Нашк утвержденіе.

Ст. **35**. Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ дѣлъ поручается составить проектъ штата Римско-Католическихъ въ Царствѣ Польскомъ консисторій, и представить таковой проектъ въ Учредительный Комитетъ, который, по разсмотрѣніи сего проекта, представитъ оный на Нашк утвержденіе. Впредь до утвержденія сего штата, казна Царства отпускаетъ на содержаніе означенныхъ консисторій тѣ суммы, какія нынѣ на сей предметъ, по росписи, назначаются.

Ст. **36**. Устройство и содержаніе Римско-Католическихъ семинарій, опредѣлены будутъ особыми правилами и штатами. Правительственная Коммисія Внутреннихъ и Духовныхъ дѣлъ внесетъ оные, въ возможно скорѣйшемъ времени, въ Учредительный Комитетъ, для разсмотрѣнія и представленія на Нашк утвержденіе. До утвержденія же сихъ правилъ и штатовъ, казна Царства отпускаетъ на содержаніе семинарій потребныя суммы, на нижеслѣдующемъ основаніи: *а*) на содержаніе воспитанниковъ семинарій, состоявшихъ при монастыряхъ упраздненнаго ордена миссіонеровъ, въ размѣрѣ, опредѣленномъ § 23 Высочайшк утвержденныхъ 27-го октября (8 ноября) 1864 г. дополнительныхъ о монастыряхъ правилъ, и *д*) на содержаніе епархіальныхъ семинарій — въ размѣрѣ, равняющемся чистому доходу, какой они до нынѣ получали съ недвижимыхъ имуществъ, капиталовъ, компетенцій и изъ другихъ постоянныхъ источниковъ.

Примѣчаніе. Еслибы суммы сіи оказались недостаточными для содержанія семинарій, то имъ можетъ быть на 1866 годъ назначено дополнительное изъ казны Царства пособіе, на основаніи особаго представленія Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ дѣлъ, съ утвержденія Намѣстника Нашего, изъ общихъ суммъ, предоставленныхъ въ его распоряженіе.

Ст. **37**. Такъ какъ всѣ расходы на содержаніе Римско-Католическаго духовенства и Римско-Католическихъ духовныхъ учрежденій, внесенные въ приложенный къ сему Указу штатъ, не могутъ быть покрыты изъ доходовъ съ имуществъ и капиталовъ, указанныхъ въ статьяхъ 24 и 25-й, то всѣ недостающія суммы отпускаются на прежнемъ основаніи, изъ супрессіонныхъ суммъ и фундушей прежняго времени, а затѣмъ изъ общихъ средствъ казны Царства, по предварительномъ внесеніи въ финансовую роспись.

ściełnych i kontrollowania przez nie właściwego użycia funduszów, wpływających na rzecz kościoła, ze źródła w artykule 30 wskazanego.

Art. 33. Duchowieństwo Rzymsko-Katolickie, mające zabezpieczone utrzymanie etatowe, winne jest spełniać z wszelką ścisłością funduszowe zobowiązania, jakie dotąd na niem leżały.

Art. 34. Na Kommissję Rządową Spraw Wewnętrznych i Duchownych, wkłada się obowiązek ułożenia i przedstawienia do Urządzającego Komitetu projektu przepisów co do zabezpieczenia emerytury, przy ile być może mniejszych potrąceniach, proboszczom, administratorom i wikarjuszom, z powodu podeszłego wieku lub choroby zmuszonym opuścić obowiązki swoje. Komitet Urządzający po rozpoznaniu projektu tego, przedstawi go do Naszego zatwierdzenia.

Art. 35. Kommissja Rządowa Spraw Wewnętrznych i Duchownych ma też sporządzić projekt etatu dla konsystorzy Rzymsko-Katolickich w Królestwie Polskiem i wnieść ten projekt do Urządzającego Komitetu, który po rozpoznaniu go, przedstawi takowy do Naszego zatwierdzenia. Dopóki etat ten nie zostanie zatwierdzony, skarb Królestwa, na utrzymanie rzeczonych konsystorzy, assygnować będzie takie fundusze, jakie obecnie na ten przedmiot w budżecie są oznaczone.

Art. 36. Urządzenie i środki utrzymania Rzymsko-Katolickich seminarjów, wskazane zostaną oddzielnemi przepisami i etatami. Kommissja Rządowa Spraw Wewnętrznych i Duchownych ułoży takowe i wniesie je w jak najkrótszym czasie do Urządzającego Komitetu, dla rozpoznania i przedstawienia do Naszego zatwierdzenia. Dopóki zaś zatwierdzenie to nie nastąpi, skarb Królestwa assygnować ma na utrzymanie seminarjów potrzebne fundusze, według następnych zasad: *a)* na utrzymanie alumnów tych seminarjów, które istniały przy zniesionych klasztorach zakonu missjonarzy, w stosunku ustanowionym § 23 Najwyżej zatwierdzonych w dniu 27 Października (8 Listopada) 1864 r. przepisów dodatkowych o klasztorach; i *b)* na utrzymanie seminarjów djecezjalnych, w stosunku wyrównywającym czystemu dochodowi, jaki one dotąd pobierały z nieruchomości, kapitałów, kompetencij i z innych stałych źródeł.

Uwaga. Jeśliby fundusze te okazały się niedostatecznemi na utrzymanie seminarjów, w takim razie może być dla nich na rok 1866 wyznaczony dodatkowy ze skarbu Królestwa zasiłek, na zasadzie oddzielnego przedstawienia Kommissji Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych i z zatwierdzenia Namiestnika Naszego, z ogólnych funduszów zostających w jego rozporządzeniu.

Art. 37. Ponieważ wszystkie wydatki na utrzymanie Rzymsko-Katolickiego duchowieństwa i Rzymsko-Katolickich duchownych Instytutów, zamieszczone w załączonym do Ukazu niniejszego etacie, nie mogą być pokryte dochodami z majątku i kapitałów, wspomnionych, w artykułach 24 i 25, cała więc niedostająca summa wydawaną być ma na poprzednich zasadach, przedewszystkiem z funduszów supresyjnych i z funduszów pochodzących z dawnych czasów, a następnie z ogólnych źródeł skarbu Królestwa, po wniesieniu poprzednio summy tej do budżetu skarbowego.

Ст. 38. Производимые нынѣ казною, на основаніи состоявшихся постановленій, расходы на такія надобности Римско-Католическаго свѣтскаго духовенства и Римско-Католическихъ духовныхъ учрежденій въ Царствѣ, кои въ приложенномъ къ настоящему Указу штатѣ не обозначены, отпускаются временно и впредь, на основаніи особаго, представленнаго Учредительнымъ Комитетомъ росписанія.

Ст. 39. Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ дѣлъ поручается пересмотрѣть, въ возможно непродолжительномъ времени, статьи расходовъ на содержаніе Римско-Католическаго духовенства, оставляемыя на сей разъ безъ измѣненія, на основаніи статьи 38-й, и представить о нихъ свои предположенія въ Учредительный Комитетъ, который, по разсмотрѣніи оныхъ, представитъ предположенія эти, съ своимъ заключеніемъ, на Наше усмотрѣніе.

Ст. 40. Оказывающіеся въ продолженіи года остатки отъ суммъ, ассигнованныхъ на содержаніе Римско-Католическаго духовенства, могутъ быть обращаемы на чрезвычайные расходы, какъ по содержанію и исправленію Римско-Католическихъ церквей, такъ и по содержанію духовенства въ Царствѣ, преимущественно же—на пособія духовнымъ лицамъ, отличившимся особенными передъ церковью и государствомъ заслугами. Расходованіе сихъ остатковъ производится Правительственною Коммисіею Внутреннихъ и Духовныхъ дѣлъ, съ утвержденія Намѣстника въ Царствѣ.

Ст. 41. Приложенный къ настоящему Указу штатъ свѣтскаго Римско-Католическаго духовенства вводится въ дѣйствіе съ 20-го декабря (1 января) 1865/6 года.

Ст. 42. Всѣ прежнія, не согласныя съ симъ Указомъ и съ приложенными къ нему правилами и штатомъ, постановленія и распоряженія, симъ отмѣняются.

Ст. 43. Исполненіе настоящаго Указа и приложенныхъ къ оному дополнительныхъ правилъ, которыя имѣютъ быть немедленно внесены въ Дневникъ Законовъ, возлагается на Намѣстника въ Царствѣ. Учредительному Комитету предоставляется разрѣшать сомнѣнія, могущія возникнуть при введеніи сихъ постановленій въ дѣйствіе, и издавать, въ развитіе оныхъ, надлежащія инструкціи.

Данъ въ Ст.-Петербургѣ, декабря 14 (26) дня 1865 г.

(подписано) „АЛЕКСАНДРЪ"

Art. **38.** Ponoszone obecnie przez skarb, na zasadzie istniejących postanowień wydatki, na takie potrzeby Rzymsko-Katolickiego świeckiego duchowieństwa i Rzymsko-Katolickich duchownych Instytutów w Królestwie, które w załączonym do Ukazu niniejszego etacie oznaczone nie są, zaspokajane być mają czasowo i nadal, na zasadzie oddzielnego przez Komitet Urządzający przedstawić się mającego wykazu.

Art. **39.** Kommissji Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych, poleca się przejrzeć o ile można w jak najkrótszym czasie, pozycje wydatków na utrzymanie Rzymsko-Katolickiego duchowieństwa, pozostawione na ten raz bez zmiany, na zasadzie artykułu 38 i przedstawić co do nich wnioski swoje do Urządzającego Komitetu, ktory po rozpoznaniu takowych, przedstawi je z swoją opinją do Naszego uznania.

Art. **40.** Oszczędności, jakie się okażą w ciągu roku na funduszach assygnowanych na utrzymanie Rzymsko-Katolickiego duchowieństwa, mogą być obracane na nadzwyczajne wydatki odnoszące się tak do utrzymania i reparacji Rzymsko-Katolickich kościołów, jak i do utrzymania duchowieństwa w Królestwie, przedewszystkiem zaś na wsparcia dla duchownych osób, odznaczających się szczególnemi zasługami oddanemi kościołowi i rządowi. Rozdysponowanie tych oszczędności, uskuteczni Kommissja Rządowa Spraw Wewnętrznych i Duchownych z zatwierdzenia Namiestnika w Królestwie.

Art. **41.** Załączony do Ukazu niniejszego etat świeckiego Rzymsko-Katolickiego duchowieństwa, ma być wprowadzony w wykonanie z dniem 20 Grudnia (1 Stycznia) 1865/6 roku.

Art. **42.** Wszystkie dawniejsze z niniejszym Ukazem i załączonymi do niego przepisami dodatkowemi i etatem, niezgodne postanowienia i rozporządzenia, uchylają się.

Art. **43.** Wykonanie niniejszego Ukazu i załączonych do niego dodatkowych przepisów, które niezwłocznie do Dziennika Praw wniesione być mają, Namiestnikowi w Królestwie polecąmy. Komitetowi Urządzącemu pozostawia się rozstrzyganie wątpliwości, jakie wyniknąć mogą przy wprowadzeniu w wykonanie tych postanowień i wydawanie stosownych instrukcyj w rozwinięciu onych.

Dan w St. Petersburgu, dnia 14 (26) Grudnia 1865 r.

przez Cesarza i Króla,

Minister Sekretarz Stanu, (podpisano) *W. Platonow.*

Zgodno z oryginałem:

Minister Sekretarz Stanu, (podpisano) *W. Platonow.*

Zgodno z wypisem:

P. o. Podsekretarza Stanu, (podpisano) *Rogoziński.*

Za zgodność:

Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowéj Sprawiedliwości, *Wosiński.*

P. o. Dyrektora Kancellaryi, *Wł. Holewiński.*

Dzień ogłoszenia, dnia 8 (20) Lutego 1866 roku.

На подлинномъ собственною Его Императорскаго Величества рукою написано:

„Быть по сему.“

Въ С.-Петербургѣ,
14 (26) Декабря 1865 года.

przez Cesarza i Króla,
Minister Sekretarz Stanu, (podpisano) *W. Platonow.*

Съ подлиннымъ вѣрно:

Министръ Статсъ Секретарь, (подписано) *В. Платоновъ.*

ШТАТЪ
Свѣтскаго Римско-Католическаго духовенства въ Царствѣ Польскомъ.

N. по поряд.		Число лицъ.	Содержаніе въ годъ	
			одному	всѣмъ
			Руб. сер.	
1	*Архіепископъ Варшавскій*	1		
	Ему: *а)* жалованья и столовыхъ		5,125	5,125
	б) на содержаніе дома, отопленіе, освѣщеніе, на духовника, прислугу, служителей и мастеровыхъ при домѣ.		500	500
	в) на издержки по обозрѣнію Епархіи		375	375
	Итого.	1	6,000	6,000
2	*Епископы Епархій:* Калишской, Плоцкой, Люблинской, Подляской, Сандомирской, Кѣлецкой и Августовской	7		
	Каждому изъ нихъ:			
	а) жалованья и столовыхъ	—	4,125	28,875
	б) на содержаніе дома, отопленіе, освѣщеніе, на духовника, прислугу, на служителей и мастеровыхъ при домѣ . . .	—	500	3,500
	в) на разъѣзды по Епархіи.	—	375	2.625
	Итого.	7	5,000	35,000
3	*Епископы Суфраганы:*			
	а) Епископы Суфраганы Архіепископа Варшавскаго:			
	Варшавскій	1	1,500	1,500
	Ловичскій	1	900	900
	б) Епископы Суфраганы Епархій: Калишской, Плоцкой, Люблинской, Подляской, Сандомирской, Кѣлецкой и Августовской.	7	900	6.300
	Итого.	9	—	8,700

Na oryginale własną Jego Cesarsko-Królewskiej Mości ręką napisano:

„Ma być podług tego."

w Petersburgu,
dnia 14 (26) Grudnia 1865 r.

przez Cesarza i Króla,
Minister Sekretarz Stanu, (podpisano) *W. Płatonow.*

Zgodno z oryginałem:
Minister Sekretarz Stanu, (podpisano) *W. Płatonow.*

Annex do artykułu I Ukazu.

ETAT
Rzymsko-Katolickiego Duchowieństwa Świeckiego w Królestwie Polskiem.

№ porząd.		Liczba osób	Utrzymanie roczne jednemu (rubli srebrem)	Utrzymanie roczne wszystkim (rubli srebrem)
1	*Arcybiskup Warszawski*	1		
	Jemu *a*) płacy i stołowych		5,125	5,125
	b) na utrzymanie domu, opał, światło, na kapelana, służących, oraz służbę i rzemieślników przy domu.		500	500
	c) na wydatki objazdu Djecezyi .		375	375
	Razem .	1	6,000	6,000
2	*Biskupi Djecezij:* Kaliskiej, Płockiej, Lubelskiej, Podlaskiej, Sandomierskiej, Kieleckiej i Augustowskiej	7		
	Każdemu z nich:			
	a) płacy i stołowych		4,125	28,875
	b) na utrzymanie domu, opał, światło, na kapelana, służących, oraz służbę i rzemieślników przy domu . .		500	3,500
	c) na objazdy Djecezji		375	2,625
	Razem .	7	5,000	35,000
3	*Biskupi Suffragani:*			
	a) Biskupi Suffragani Arcybiskupa Warszawskiego:			
	Warszawski	1	1,500	1,500
	Łowicki	1	900	900
	b) Biskupi Suffragani Djecezij: Kaliskiej, Płockiej, Lubelskiej, Podlaskiej, Sandomierskiej, Kieleckiej i Augustowskiej.	7	900	6,300
	Razem . .	9	—	8,700

N. по поряд.		Число лицъ.	Содержаніе въ годъ одному	всѣмъ
			Руб. сер.	
4	*Епархіальные Капитулы:*			
	а) Капитулъ Варшавской Архіепархіи:			
	Деканъ	1	600	600
	Архидіаконъ.	1	600	600
	Схоластикъ	1	600	600
	Кустошъ.	1	600	600
	Дѣйствительные каноники	4	400	1,600
	Почетные каноники	4	жалов.	не получ.
	На богослуженіе	—	—	300
	Итого.	12	—	4,300
	б) Въ каждомъ изъ семи капитуловъ Епархій Калишской, Плоцкой, Люблинской, Подляской, Сандомирской, Кѣлецкой и Августовской, полагается:			
	Декановъ.	7	375	2,625
	Архидіаконовъ	7	375	2,625
	Схоластиковъ	7	375	2,625
	Кустошей	7	375	2,625
	Дѣйствительныхъ канониковъ. .	28	300	8,400
	Почетныхъ канониковъ	28	жалов.	не получ.
	На богослуженіе	—	200	1,400
	Итого.	84	—	20,300
5	*Викаріи при Каѳедральныхъ церквахъ:*			
	а) при Варшавской каѳедральной церкви .	6	225	1,350
	б) при каждой изъ семи остальныхъ каѳедральныхъ церквей въ Царствѣ по 6-ти Викаріевъ, всего	42	150	6,300
	Итого.	48	—	7,650
6	*Деканы:*			
	1. Въ Варшавской Архіепархіи 2. „ Калишской Епархіи 3. „ Плоцкой „ 4. „ Люблинской „ 5. „ Подляской „ 6. „ Сандомирской „ 7. „ Кѣлецкой „ 8. „ Августовской „	80	150	12,000

№ porząd.		Liczba osób	Utrzymanie roczne jednemu	Utrzymanie roczne wszystkim
			rubli srebrem	
4	*Kapituły Djecezjalne:*			
	a) Kapituła Archidyecezyi Warszawskiej:			
	Dziekan	1	600	600
	Archidyakon	1	600	600
	Scholastyk	1	600	600
	Kustosz	1	600	600
	Kanonicy Gremialni	4	400	1,600
	Kanonicy Honorowi	4	nie pobi	erają płacy
	Na odprawianie nabożeństwa . .		.	300
	Razem .	12	—	4,300
	b) W każdej z siedmiu kapituł katedralnych: Kaliskiej, Płockiej, Lubelskiej, Podlaskiej, Sandomierskiej, Kieleckiej i Augustowskiej, przeznacza się:			
	Dziekanów	7	375	2.625
	Archidjakonów	7	375	2,625
	Scholastyków	7	375	2,625
	Kustoszów	7	375	2,625
	Kanoników Gremialnych . .	28	300	8,400
	Kanoników Honorowych . .	28	nie pobi	erają płacy
	Na odprawianie nabożeństwa .		200	1,400
	Razem .	84	—	20,300
5	*Wikarjusze przy kościołach katedralnych:*			
	a) przy Warszawskim kościele katedralnym	6	225	1,350
	b) przy każdym z siedmiu innych kościołów katedralnych w Królestwie po 6-ciu Wikaryuszów, w ogóle . . .	42	150	6,300
	Razem .	48	—	7,650
6	*Dziekani:*			
	1. W Archidjecezji Warszawskiej 2. W Djecezji Kaliskiej 3. „ „ Płockiej 4. „ „ Lubelskiej 5. „ „ Podlaskiej 6. „ „ Sandomierskiej 7. „ „ Kieleckiej 8. „ „ Augustowskiej	80	150	12,000

№ по поряд.		Число лицъ.	Содержаніе въ годъ одному	Содержаніе въ годъ всѣмъ
			Руб. сер.	
7	*Приходское духовенство:*			
	1) Въ Варшавской Архіепархіи:			
	Настоятели приходовъ 1-го класса въ Варшавѣ	12	600	7,200
	Настоятели приходовъ 2-го класса внѣ Варшавы	17	400	6,800
	Администраторы приходовъ	252	300	75,600
	Викаріи.	130	150	19,500
	Итого.	411	—	109,100
	2) Въ Калишской Епархіи:			
	Настоятели приходовъ 1-го класса . . .	9	500	4,500
	„ „ 2-го „ . . .	25	400	10,000
	Администраторы приходовъ.	303	300	90,900
	Викаріи	137	150	20,550
	Итого.	474	—	125,950
	3) Въ Плоцкой Епархіи:			
	Настоятели приходовъ 1-го класса . . .	6	500	3,000
	„ „ 2-го „ . . .	18	400	7,200
	Администраторы приходовъ	211	300	63,300
	Викаріи.	86	150	12,900
	Итого.	321	—	86,400
	4) Въ Люблинской Епархіи:			
	Настоятели приходовъ 1-го класса . . .	3	500	1,500
	„ „ 2-го „ . . .	10	400	4,000
	Администраторы приходовъ	113	300	33,900
	Викаріи.	93	150	13,950
	Итого.	219	—	53,350
	5) Въ Подляской Епархіи:			
	Настоятели приходовъ 1-го класса . . .	3	500	1,500
	„ „ 2-го „ . . .	9	400	3,600
	Администраторы приходовъ	101	300	30,300
	Викаріи.	71	150	10,650
	Итого.	184	—	46,050
	6) Въ Сандомирской Епархіи:			
	Настоятели приходовъ 1-го класса . . .	5	500	2,500
	„ „ 2-го „ . . .	15	400	6,000
	Администраторы приходовъ	177	300	53,100
	Викаріи.	87	150	13,050
	Итого.	284	—	74,650

№ porządk.		Liczba osób	Utrzymanie roczne jednemu	Utrzymanie roczne wszystkim
			Ruble srebrne	
7	*Duchowieństwo Parafialne:*			
	1. W Archidjecezji Warszawskiéj:			
	Proboszcze parafij klassy 1-ej w Warszawie .	12	600	7,200
	„ „ „ 2-ej za obrębem Warszawy	17	400	6,800
	Administratorowie parafij	252	300	75,600
	Wikarjusze	130	150	19,500
	Razem .	411	—	109,100
	2. W Djecezji Kaliskiéj:			
	Proboszcze parafij klassy 1-ej	9	500	4,500
	„ „ „ 2-ej	25	400	10,000
	Administratorowie parafij	303	300	90,900
	Wikarjusze	137	150	20,000
	Razem .	474	—	125,950
	3. W Djecezji Płockiéj:			
	Proboszcze parafij klassy 1-ej	6	500	3,000
	„ „ „ 2-ej	18	400	7,200
	Administratorowie parafij	211	300	63,300
	Wikarjusze	86	150	12,900
	Razem .	321	—	86,400
	4. W Djecezji Lubelskiéj:			
	Proboszcze parafij klassy 1-ej	3	500	1,500
	„ „ „ 2-ej	10	400	4,000
	Administratorowie parafij	113	300	33,900
	Wikarjusze	93	150	13,950
	Razem .	219	—	53,350
	5. W Djecezji Podlaskiéj:			
	Proboszcze parafij klassy 1-ej	3	500	1,500
	„ „ „ 2-ej	9	400	3,600
	Administratorowie parafij	101	300	30,300
	Wikarjusze	71	150	10,650
	Razem .	184	—	46,050
	6. W Djecezji Sandomierskiéj:			
	Proboszcze parafij klassy 1-ej	5	500	2,500
	„ „ „ 2-ej	15	400	6,000
	Administratorowie parafij	177	300	53,100
	Wikarjusze	87	150	13,050
	Razem .	284	—	74,650

№. по поряд.		Число лицъ.	Содержаніе въ годъ	
			одному	всѣмъ
			Руб. сер.	
	7) Въ Кѣлецкой Епархіи:			
	Настоятели приходовъ 1-го класса . . .	6	500	3,000
	„ „ 2-го „ . . .	17	400	6,800
	Администраторы приходовъ	205	300	61,500
	Викаріи.	101	150	15,150
	Итого.	329	—	86,450
	8) Въ Августовской Епархіи:			
	Настоятели приходовъ 1-го класса . . .	3	500	1,500
	„ „ 2-го „ . . .	9	400	3,600
	Администраторы приходовъ	109	300	32,700
	Викаріи.	112	150	16,800
	Итого.	233	—	54,600
8	На прибавочное содержаніе Настоятелямъ и Администраторамъ приходовъ (на основаніи ст. 20-й Указа).	—	—	10,000
9	На экстраординарные расходы для Римско-Католическаго духовенства, какъ то: на содержаніе больныхъ священниковъ въ госпиталяхъ, на издержки по слѣдствіямъ, на добавочное содержаніе заслуженнымъ Членамъ Римско-Католическаго духовенства, на единовременныя пособія и выдачи имъ же, и на другіе непредвидимые расходы, производимые по распоряженію Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ дѣлъ съ утвержденія Намѣстника въ Царствѣ	—	—	50,000
	Всего.	—	—	790,500

Примѣчаніе 1-е. Имѣющіеся при помонастырскихъ приходскихъ церквахъ 21 Викарій, не включены въ настоящій штатъ и получаютъ содержаніе изъ суммъ, составившихся изъ монастырскихъ имуществъ и капиталовъ.

Примѣчаніе 2-е. Опредѣленное настоящимъ штатомъ содержаніе лицамъ Римско-Католическаго духовенства отпускается имъ казною по истеченіи каждой трети года, на основаніи росписаній, составляемыхъ Правительственною Коммисіею Внутреннихъ и Духовныхъ дѣлъ.

№ porząd.		Liczba osób	Utrzymanie roczne jednemu	Utrzymanie roczne wszystkim
			ruble srebrne	
	7. W Djecezji Kieleckiéj:			
	Proboszcze parafij klassy 1-ej	6	500	3,000
	„ „ „ 2-ej	17	400	6,800
	Administratorowie parafij	205	300	61,500
	Wikarjusze	101	150	15,150
	Razem .	329	—	86,450
	8. W Djecezji Augustowskiéj:			
	Proboszcze parafij klassy 1-ej	3	500	1,500
	„ „ „ 2-ej	9	400	3,600
8	Administratorowie parafij	109	300	32,700
	Wikarjusze	112	150	16,800
	Razem .	233	—	54,600
9	Na utrzymanie dodatkowe Proboszczom i Administratorom parafij (na zasadzie artykułu 20-go Ukazu).	—	—	10,000
	Na wydatki nadzwyczajne dla duchowieństwa Rzymsko-Katolickiego, jako to: na utrzymanie chorych księży w szpitalach, na wydatki przy prowadzeniu śledztw, na dodatkowe utrzymanie zasłużonym Członkom Rzymsko-Katolickiego duchowieństwa, na jednorazowe wsparcia i wydatki ich i na inne nieprzewidziane rozchody, czynione z rozporządzenia Kommissji Rządowéj Spraw Wewnętrznych i Duchownych i z zatwierdzenia Namiestnika w Królestwie . . .	—	—	50,000
	W ogóle. .	—	—	790,500

Uwaga 1. Wikarjusze, w liczbie 21, zostający przy po-klasztornych kościołach parafialnych, nie są objęci niniejszym etatem i pobierają utrzymanie z funduszów, które się uformowały z majątku i kapitałów klasztornych.

Uwaga 2. Ustanowione niniejszym etatem utrzymanie dla osób Rzymsko-Katolickiego duchowieństwa, ma im być wydawane przez Skarb, z upływem każdego tercjału rocznego, na zasadzie wykazów sporządzonych przez Kommissję Rządową Spraw Wewnętrznych i Duchownych.

Za zgodność:

P. o. Podsekretarza Stanu, (podpisano) *Rogoziński.*

Za zgodność:

Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowéj Sprawiedliwości, *Wosiński.*

P. o. Dyrektora Kancellaryi, *Wł. Holewiński.*

Dzień ogłoszenia, dnia 8 (20) Lutego 1866 roku.

Приложенiе къ ст. 24 Указа.

Государь Императоръ изволилъ разсматривать и утвердить въ С.-Петербургѣ 14 (26) декабря 1865 года.

Министръ Статсъ-Секретарь, (подписалъ) ***В. Платоновъ.***

Дополнительныя правила къ Указу объ устройствѣ свѣтскаго Римско-Католическаго духовенства въ Царствѣ Польскомъ.

§ 1. На основанiи ст. 24-й Указа объ устройствѣ свѣтскаго Римско-Католическаго духовенства въ Царствѣ Польскомъ, немедленно принимаются въ полное вѣдѣнiе и распоряженiе казны, а именно Правительственной Коммисiи Финансовъ и Казначейства, всѣ принадлежащiя означенному духовенству и всѣмъ вообще Римско-Католическимъ въ Царствѣ Польскомъ духовнымъ учрежденiямъ (институтамъ) имущества, именно:

а) Земли какъ населенныя, такъ и ненаселенныя, какого бы наименованiя и рода онѣ ни были, также отдѣльные лѣса, луга, пастбища, рыбныя ловли, мельницы и проч. Изъ сего изъемлются однако же какъ тѣ земли, которыя, на основанiи Высочайшаго Указа 19 февраля (2 марта) 1864 года объ устройствѣ крестьянъ, поступаютъ въ собственность крестьянъ, такъ и пространства земли, находящiяся подъ зданiями церковными и подъ строенiями, занимаемыми приходскимъ духовенствомъ и церковно-служителями; земли заключающiяся въ церковныхъ и кладбищенскихъ оградахъ, — и наконецъ, состоящiе при усадьбахъ священно и церковно служителей сады и огороды, пространствомъ не свыше *шести* морговъ при каждой приходской церкви.

б) Всѣ тѣ изъ принадлежащихъ свѣтскому духовенству Римско-Католическому и духовнымъ Римско-Католическимъ учрежденiямъ домовъ и строенiй, которые не нужны для помѣщенiя и необходимаго хозяйства самаго духовенства и церковно-служителей, или доселѣ отдавались въ наемъ.

в) Капиталы, какъ наличные, такъ и иные, помѣщенные въ Польскомъ Банкѣ, или обезпеченные частными имѣнiями, образовавшiеся изъ пожертвованiй Правительственныхъ и частныхъ лицъ, по дарственнымъ записамъ и другимъ документамъ, или инымъ какимъ либо образомъ поступившiе въ пользу Римско-Католическаго духовенства и Римско-Католическихъ духовныхъ учрежденiй, въ томъ числѣ и соединенные съ духовными обязанностями и проч. Изъ сего изъемлются лишь особые капиталы, которые спецiально предназначены на поддержку и возобновленiе церковныхъ строенiй, безъ различiя, хранятся ли они въ Польскомъ Банкѣ, или обезпечены ипотеками.

§ 2. Въ тѣхъ случаяхъ, когда окажется, что донынѣ лицу Римско-Католическаго духовенства, по мѣсту его служенiя, было присвоено нѣсколько домовъ или помѣщенiй, то ему изъ таковыхъ оставляется одно, вполнѣ достаточное, а остальные дома и помѣщенiя обращаются въ полное вѣдѣнiе и распоряженiе казны. Равнымъ образомъ поступаютъ въ казну и дома капитульные, не необходимые для обезпеченiя отправленiя постояннаго и правильнаго въ капитульныхъ храмахъ богослуженiя.

§ 3. Имущества, принадлежащiя духовенству и духовнымъ учрежденiямъ, сдаются въ казну со всѣмъ присвоеннымъ симъ иму-

Przepisy dodatkowe do Ukazu o urządzeniu duchowieństwa świeckiego Rzymsko-Katolickiego w Królestwie Polskiém.

§ 1. Na zasadzie art. 24 Ukazu o urządzeniu duchowieństwa świeckiego Rzymsko-Katolickiego w Królestwie Polskiém, przéjść ma niezwłocznie w zupełne zawiadywanie i zarząd Skarbu, a mianowicie Kommissji Rządowéj Przychodów i Skarbu, wszelki majątek, należący do rzeczonego duchowieństwa, i do wszystkich w ogóle Rzymsko-Katolickich duchownych Instytutów w Królestwie Polskiém, a mianowicie:

a) Grunta tak osiedlone, jak i nieosiedlone, jakiéjby nazwy i rodzaju one nie były, również oddzielne lasy, łąki, pastwiska, rybołówstwo, młyny i t. d. Wyłączają się jednak z tego, tak te grunta, które, na zasadzie Najwyższego Ukazu z dnia 19 Lutego (2 Marca) 1864 r., o urządzeniu włościan, przechodzą na własność włościan, jako też przestrzenie gruntów, na których są wzniesione gmachy kościelne i budowle, zajmowane przez parafialne duchowieństwo i służbę kościelną; grunta zawierające się wewnątrz ogrodzeń kościelnych i cmętarzowych; i nakoniec, znajdujące się przy osadach księżych i służby kościelnéj, ogrody fruktowe i warzywne, nie większéj przestrzeni nad *sześć* morgów przy każdym parafialnym kościele.

b) Wszystkie te domy i zabudowania należące do świeckiego Rzymsko-Katolickiego duchowieństwa i do duchownych Rzymsko-Katolickich Instytutów, które albo są niepotrzebne na mieszkanie i pomieszczenie niezbędnego gospodarstwa samego duchowieństwa i służby kościelnéj, albo też dotąd były oddawane w najem.

c) Fundusze, tak w gotówce, jak i inne, złożone w Banku Polskim, lub zabezpieczone na dobrach prywatnych, powstałe z ofiar rządowych i prywatnych osób, na mocy aktów darowizny i innych dokumentów, lub jakimkolwiekbądź sposobem przeszłe na własność Rzymsko-Katolickiego duchowieństwa i Rzymsko-Katolickich duchownych Instytutów, a w téj liczbie i fundusze połączone z zobowiązaniami duchownemi etc. Wyjmują się z tego te tylko fundusze, które wyłącznie przeznaczone zostały na reparację i restaurację budynków kościelnych, bez różnicy czy są złożone w Banku Polskim, czy też zabezpieczone hipotecznie.

§ 2. W razach, gdy się okaże, że osoba należąca do Rzymsko-Katolickiego duchowieństwa, z powodu miéjsca jakie zajmuje, miała dotąd do użytku swego kilka domów lub pomieszczeń, to z tych, pozostawionym ma jéj być jeden zupełnie dostateczny, a wszystkie inne domy i pomieszczenia przechodzą w zupełne zawiadywanie i rozporządzenie Skarbu. Również przechodzą do Skarbu domy kapitulne, które nie są niezbędne dla zapewnienia stałego i regularnego odbywania się nabożeństwa w kapitulnych kościołach.

§ 3. Majątek duchowieństwa i Instytutów duchownych zdany być ma Skarbowi z całym, należącym do niego inwentarzem (fundi instru-

ществамъ инвентаремъ (fundi instructi). Хлѣбъ и прочіе наличные хозяйственные запасы оставляются въ пользу лицъ и учрежденій, отъ коихъ вышесказанныя имущества поступаютъ въ казну.

§ 4. Такъ какъ въ числѣ поступающихъ въ казенное завѣдываніе недвижимыхъ имуществъ свѣтскаго духовенства и духовныхъ учрежденій находится много статей, изъ которыхъ одна лишь частная промышленность можетъ извлечь доходъ, соотвѣтственный ихъ дѣйствительной цѣнности, то Учредительному Комитету вмѣняется въ обязанность составить безотлагательно правила для продажи въ частныя руки тѣхъ изъ сихъ недвижимостей, управленіе которыхъ казною могло бы оказаться невыгоднымъ или неудобнымъ и, по надлежащемъ утвержденіи таковыхъ правилъ, привести оныя немедленно въ исполненіе, съ передачею вырученныхъ отъ продажи капиталовъ въ полное вѣдѣніе и распоряженіе Правительственной Коммисіи Финансовъ, на основаніи § 6.

§ 5. Въ виду послѣдовавшихъ уже Высочайшихъ повелѣній, объ устройствѣ быта возможно бо́льшаго числа безземельныхъ крестьянъ въ Царствѣ и обращеніи на этотъ предметъ находящихся въ распоряженіи казны земель, гдѣ это представится возможнымъ и удобнымъ, разрѣшается употребить на этотъ же предметъ свободныя земли свѣтскаго духовенства и духовныхъ Римско-Католическихъ учрежденій, по правиламъ и на условіяхъ, какія на этотъ предметъ будутъ установлены Учредительнымъ Комитетомъ, по примѣненію къ подобнымъ правиламъ и условіямъ, составленнымъ Комитетомъ для земель помонастырскихъ.

§ 6. Въ случаѣ продажи въ частныя руки недвижимыхъ имѣній, принадлежавшихъ свѣтскому духовенству и духовнымъ учрежденіямъ (§ 4), или обращенія таковыхъ имѣній и земель на устройство крестьянъ (§ 5), вырученные изъ сихъ источниковъ капиталы и доходы должны быть употреблены исключительно лишь на тѣ предметы, которые опредѣлены статьею 25-ою Высочайшаго Указа объ устройствѣ свѣтскаго Римско-Католическаго духовенства въ Царствѣ.

§ 7. Распоряженія о пріемѣ въ казенное вѣдѣніе вышесказанныхъ недвижимыхъ имуществъ Римско-Католическаго свѣтскаго духовенства и духовныхъ учрежденій, производится чрезъ гражданское начальство, въ порядкѣ, опредѣленномъ нижеслѣдующими §§-ми.

§ 8. Главные Директоры Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ дѣлъ и Правительственной Коммисіи Финансовъ и Казначейства, по взаимному между собою соглашенію, даютъ предписанія губернаторамъ о пріемѣ въ казенное завѣдываніе всѣхъ вообще недвижимыхъ имуществъ свѣтскаго духовенства и духовныхъ учрежденій Римско-Католическихъ, а равно и всѣхъ тѣхъ разнаго наименованія капиталовъ, которые принадлежатъ этому духовенству и учрежденіямъ, или которые, не бывъ открыты при составленіи первоначальныхъ описей, оказались бы впослѣдствіи.

§ 9. Гражданскій губернаторъ, получивъ предписаніе Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ дѣлъ и соотвѣтственное распоряженіе Правительственной Коммисіи Финансовъ и Казначейства о передачѣ и принятіи въ вѣдомство казны имѣній и капиталовъ, принадлежащихъ Римско-Католическому свѣтскому духовенству и духовнымъ учрежденіямъ во ввѣренной ему губерніи,

cti.)—Zboże i inne znajdujące się w naturze zapasy gospodarcze, pozostawione będą na korzyść tych osób i Instytutów, których wyż rzeczony majątek przechodzi do Skarbu.

§ 4. Ponieważ w przechodzących w zawiadywanie Skarbu nieruchomościach duchowieństwa świeckiego i Instytutów duchownych, znajduje się wiele szczegółów, z których jedynie tylko przez przemysł prywatny może być osiągnięty dochód, odpowiadający ich rzeczywistéj wartości, przeto na Komitet Urządzający wkłada się obowiązek ułożyć niezwłocznie przepisy co do sprzedaży osobom prywatnym, tych z powyższych nieruchomości, któremi zarząd przez Skarb mógłby się okazać niekorzystnym lub niedogodnym, a po należytem zatwierdzeniu tych przepisów, wprowadzić je zaraz w wykonanie, przelewając zebrane ze sprzedaży fundusze, w zupełne zawiadywanie i rozporządzenie Kommissji Rządowéj Przychodów i Skarbu, na zasadzie § 6.

§ 5. Ze względu na Najwyższe Rozkazy wydane co do zapewnienia bytu o ile można większéj liczbie włościan w Królestwie, nie posiadających gruntów i obrócenia na ten cel gruntów, będących w rozporządzeniu Skarbu, gdzie to okaże się możliwem i dogodnem, dozwala się użyć na tenże cel, swobodnych gruntów należących do duchowieństwa świeckiego i duchowych Rzymsko-Katolickich Instytutów, według przepisów i na warunkach, jakie na ten przedmiot postanowione będą przez Komitet Urządzający, z zastosowaniem się do podobnych przepisów i warunków, ułożonych przez tenże Komitet dla gruntów po klasztornych.

§ 6. W razie sprzedaży osobom prywatnym majątków nieruchomych, które należały do duchowieństwa świeckiego i Instytutów duchownych (§ 4), albo też użycia takowych majątków i gruntów dla urządzenia włościan (§ 5), otrzymane z tych źródeł kapitały i dochody, mają być użyte wyłącznie na przedmiot oznaczony art. 25-m Najwyższego Ukazu o urządzeniu duchowieństwa świeckiego Rzymsko-Katolickiego w Królestwie.

§ 7. Rozporządzenie o przyjęciu pod zarząd Skarbu wyżéj oznaczonych nieruchomości duchowieństwa świeckiego Rzymsko-Katolickiego i Instytutów duchownych, ma być uskutecznione przez władzę cywilną, porządkiem określonym w §§ następujących.

§ 8. Dyrektorowie Główni Kommissji Rządowéj Spraw Wewnętrznych i Duchownych i Kommissji Rządowéj Przychodów i Skarbu, po wzajemnem porozumieniu się, wydadzą polecenia Gubernatorom, o przyjęcie pod zarząd Skarbu wszelkich w ogóle nieruchomości Rzymsko-Katolickiego duchowieństwa świeckiego i duchownych Instytutów, a również i tych wszystkich różnego rodzaju funduszów, które do tegóż duchowieństwa i Instytutów należą, lub które nie będąc jawne przy sporządzeniu pierwotnych inwentarzy, zostałyby następnie wykryte.

§ 9. Gubernator Cywilny otrzymawszy polecenie od Kommissji Rządowéj Spraw Wewnętrznych i Duchownych i odpowiednie rozporządzenie Kommissji Rządowéj Przychodów i Skarbu co do przyjęcia i zdania pod zarząd Skarbu majątku nieruchomego i funduszów duchowieństwa świeckiego Rzymsko-Katolickiego i Instytutów duchownych, w powierzonéj mu gubernji, winien niezwłocznie delegować w tym celu osoby

немедленно отряжаетъ на этотъ предметъ довѣренныя лица, съ тѣмъ, чтобы при каждой такой сдачѣ находились два чиновника, изъ которыхъ одинъ непремѣнно отъ финансоваго вѣдомства. Означеннымъ чиновникамъ должны быть даны надлежащія инструкціи, при чемъ Начальникъ губерніи назначитъ срокъ, къ которому командируемые чиновники должны окончить возложенное на нихъ порученіе.

§ **10**. О сдѣланныхъ, на основаніи предъидущей статьи, распоряженіяхъ, Губернаторъ сообщаетъ подробно военнымъ уѣзднымъ начальникамъ, дабы они могли, съ своей стороны, наблюсти за правильностью дѣйствій командированныхъ на мѣста чиновниковъ, а въ случаѣ надобности, оказать имъ надлежащее содѣйствіе.

§ **11**. Въ каждой мѣстности пріемъ недвижимаго имущества свѣтскаго духовенства и духовныхъ учрежденій начинается преимущественно съ имѣній, которыя отличаются своею значительностію.

§ **12**. Отряженные отъ Губернатора чиновники, прибывъ на мѣсто, должны заблаговременно пригласить, для содѣйствія въ порученномъ имъ дѣлѣ, мѣстныя власти, какъ-то: военно-участковаго начальника (если отъ военно-полицейскаго начальства не будетъ отряжено другое лицо), мѣстнаго декана, то духовное лицо, изъ чьего пользованія имущество отходитъ въ казну, и за тѣмъ, въ городѣ — президента или бургомистра, а въ селеніяхъ — мѣстнаго гминнаго войта.

§ **13**. Чиновники, назначенные для принятія имущества свѣтскаго духовенства и духовныхъ учрежденій, соображаются съ описями, полученными ими отъ гражданскихъ Губернаторовъ и тѣми, которыя имѣются при приходахъ, а въ имѣніяхъ духовенства и учрежденій требуютъ, прежде всего, предъявленія имъ имѣющихся инвентарныхъ описей, а равно плановъ, контрактовъ, подлинныхъ документовъ какъ на земли, такъ и на капиталы; равно другихъ актовъ, относящихся до владѣемыхъ духовенствомъ и учрежденіями имѣній, домовъ и капиталовъ.

§ **14**. Повѣривъ на мѣстѣ инвентарную опись, командированные чиновники приступаютъ къ принятію самаго имущества.

§ **15**. По тщательномъ осмотрѣ, въ натурѣ, принимаемаго отъ духовенства и учрежденій имущества, чиновники составляютъ, согласно съ даннымъ имъ отъ Губернскаго Правленія, для однообразія, образцомъ, подробный протоколъ, за подписаніемъ лицъ участвовавшихъ при пріемѣ и осмотрѣ имущества, и доносятъ немедленно объ этомъ Губернатору, препровождая къ нему при томъ, для доставленія Правительственной Коммисіи Финансовъ, подробныя описи дѣйствительно принятаго имущества. Документы на капиталы и самые капиталы, если таковые есть, тоже должны быть препровождены къ Начальнику губерніи, для доставленія также по принадлежности.

§ **16**. По принятіи, на означенномъ выше основаніи, имущества, дѣлаются слѣдующія распоряженія:

а) Каждое Губернское Правленіе, по полученіи извѣщенія о пріемѣ принадлежавшихъ духовенству и учрежденіямъ земель, лѣсовъ, рыбной ловли, мельницъ и другихъ статей дохода, немедленно распоряжается о временномъ устройствѣ тамъ управленія, сообра

zaufane, tak aby przy każdem takiem zdawaniu znajdowało się dwóch urzędników, z których jeden ma być koniecznie z zarządu skarbowego. Rzeczonym urzędnikom dane być mają stosowne instrukcje, przyczém Naczelnik gubernji wyznaczy termin, na który delegowani urzędnicy obowiązani są ukończyć dane im zlecenie.

§ 10. O rozporządzeniach wydanych na zasadzie paragrafu poprzedzającego, Gubernator zawiadomi szczegółowo wojennych Naczelników powiatowych, a to w celu, aby ci z swojéj strony mogli czuwa, nad właściwem działaniem urzędników delegowanych i w zaszłéj potrzebie mogli im udzielić stosowną pomoc.

§ 11. W każdéj miéjscowości, przyjęcie majątku nieruchomego duchowieństwa świeckiego i Instytutów duchownych, ma się zaczynać głównie od majątków większéj obszerności.

§ 12. Delegowani przez Gubernatora urzędnicy, po przybyciu na miéjsce, powinni zawczasu wezwać do współdziałania w daném im zleceniu, władze miéjscowe, jako to: wojennego uczastkowego Naczelnika (jeżeli ze strony władzy Policyjno-Wojskowéj nie będzie delegowaną druga jaka osoba), miéjscowego dziekana, i tę osobę stanu duchownego, z któréj posiadania majątek przechodzi do Skarbu, a nadto Prezydenta lub Burmistrza w mieście, we wsiach zaś miéjscowego Wójta Gminy.

§ 13. Urzędnicy, wyznaczeni do przyjęcia majątku duchowieństwa świeckiego i duchownych Instytutów, stosować się mają do inwentarzy otrzymanych od Gubernatora Cywilnego, i do tych, jakie znajdują się przy parafiach, a w dobrach duchownych i instytutowych, winni przedewszystkiem zażądać przedstawienia posiadanych inwentarzy, oraz planów, kontraktów, dokumentów w oryginale, tak na grunta, jako też i na kapitały; nie mniéj innych aktów, odnoszących się do posiadanych przez duchowieństwo i instytuty dóbr, domów i kapitałów.

§ 14. Sprawdziwszy na miéjscu inwentarze, delegowani urzędnicy przystępują do przyjęcia samego majątku.

§ 15. Po ścisłem obéjrzeniu na miéjscu, przyjmującego się od duchowieństwa i instytutów majątku, urzędnicy stosownie do danego im przez Rząd Gubernialny, dla jednostajności, wzoru, spisać mają szczegółowy protokół za podpisem osób, uczestniczących w przyjęciu i i obéjrzeniu majątku, i donieść niezwłocznie o tém Gubernatorowi, przesyłając mu zarazem dla przedstawienia Kommissji Rządowéj Przychodów i Skarbu detaliczne opisy istotnie przyjętego majątku. Dokumenty na kapitały i same kapitały, jeżeli się takowe okażą, powinny być również doręczone Naczelnikowi gubernji w celu odesłania ich do kogo należy.

§ 16. Po przyjęciu majątku, według wyżéj oznaczonéj zasady, uczynione zostaną następujące rozporządzenia:

a) Każdy Rząd Gubernialny, po otrzymaniu zawiadomienia o przyjęciu gruntów, lasów, rybołówstwa, młynów i innych źródeł dochodów należących do duchowieństwa i Instytutów, niezwłocznie czyni rozporządzenia co do czasowego zarządu, zgodnie z przepisami, istniejącemi

съ правилами, постановленными для казенныхъ имѣній, или съ данною имъ специальною инструкціею. Если имѣніе, принадлежащее свѣтскому духовенству и учрежденіямъ, или какія-либо статьи дохода отданы въ аренду или администрацію, по контрактамъ, законно совершеннымъ, то это имѣніе или статьи оставляются за арендаторомъ, буде нѣтъ къ тому какихъ-либо законныхъ препятствій, до истеченія контрактнаго срока, на точномъ основаніи заключенныхъ условій. При этомъ, содержателей надлежитъ обязывать подписками, чтобы всѣ арендныя деньги и недоимки вносимы были ими прямо въ мѣстныя казначейства. Еслибы арендаторъ, предъявивъ, что слѣдующія свѣтскому духовенству и учрежденіямъ деньги уплачены имъ впередъ, сталъ домагаться, чтобы сумма эта была отнесена на счетъ доходовъ съ имѣнія, имъ арендуемаго, то такое домагательство, если оно несогласно съ точными условіями контракта, ни въ какомъ случаѣ не должно быть удовлетворяемо.

б) Дома въ городахъ, принадлежащіе духовенству и учрежденіямъ, и подлежащіе обращенію въ казну, должны быть переданы, по описи, съ землею къ нимъ собственно принадлежащею, во временной надзоръ мѣстной полиціи, которая и отвѣчаетъ за цѣлость ихъ, впредь до окончательнаго о нихъ распоряженія.

в) Капиталы свѣтскаго духовенства и учрежденій и всѣ документы на нихъ имѣютъ быть препровождены въ Правительственную Коммисію Финансовъ.

§ **17**. Всѣ расходы по принятію въ казну имуществъ и капиталовъ свѣтскаго духовенства и духовныхъ учрежденій покрываются изъ сихъ капиталовъ, на основаніи опредѣленій Правительственной Коммисіи Финансовъ, утвержденныхъ Намѣстникомъ въ Царствѣ.

§ **18**. Правительственная Коммисія Финансовъ, по предварительномъ соглашеніи съ Правительственною Коммисіею Внутреннихъ и Духовныхъ дѣлъ, принимаетъ нужныя мѣры, чтобы всѣ капиталы свѣтскаго духовенства и духовныхъ учрежденій, помѣщенные въ частныхъ рукахъ, были немедленно и сполна обращены въ полное вѣдѣніе казны.

§ **19**. Польскій Банкъ обязанъ, съ своей стороны, тотчасъ по обнародованіи настоящихъ правилъ, сдѣлать распоряженія, необходимыя для немедленнаго перевода, согласно пункту *в* статьи 1-й сихъ правилъ, на имя казны Царства, помѣщенныхъ въ Банкѣ капиталовъ, принадлежавшихъ Римско-Католическому свѣтскому духовенству и Римско-Католическимъ духовнымъ въ Царствѣ Польскомъ учрежденіямъ.

dla dóbr rządowych, lub z daną im szczegółową instrukcją. Jeśli majątek lub jakie inne źródła dochodów należące do duchowieństwa świeckiego i Instytutów, są wydzierżawione lub oddane w administrację na zasadzie kontraktów prawnie zawartych, wówczas majątek ten albo źródła dochodów zostawione być winny przy dzierżawcach, jeśli w tém nie zachodzą jakie prawne przeszkody, do upływu terminu kontraktu, w ścisłem zastosowaniu się do zawartéj umowy. Przy tém należy dzierżawców zobowiązać deklaracją piśmienną, aby wszystkie dzierżawne opłaty i zaległości, wnoszone przez nich były wprost do miéjscowéj kassy skarbowéj. Jeśliby dzierżawca, objawiwszy, że pieniądze należące duchowieństwu świeckiemu i Instytutom, naprzód przez niego uiszczone zostały, domagał się, aby summa ta została zaliczoną na rachunek dochodów z majątku, przez niego zadzierżawionego, to podobnemu domaganiu się, jeżeli ono nie będzie ściśle zgodnem z warunkami kontraktu, w żadnym razie nie powinno być zadość uczynionem;

b) Domy w miastach, należące do duchowieństwa i Instytutów i przejść mające do Skarbu, winny być zdane według inwentarzy, z gruntami właściwie do nich należącemi, pod czasowy nadzór miéjscowéj Policji, która odpowiedzialną będzie za całość ich, do ostatecznego co do nich rozporządzenia;

c) Fundusze duchowieństwa świeckiego i Instytutów, oraz wszelkie na nie dokumenta, winny być przesłane Kommissji Rządowéj Przychodów i Skarbu.

§ **17.** Wszelkie wydatki spowodowane przyjęciem pod zarząd Skarbu, majątku i kapitałów duchowieństwa świeckiego i duchownych Instytutów, będą pokryte z tychże kapitałów, na zasadzie decyzyj Kommissji Rządowéj Przychodów i Skarbu, zatwierdzonych przez Namiestnika w Królestwie.

§ **18.** Kommissja Rządowa Przychodów i Skarbu, po poprzedniem porozumieniu się z Kommissją Rządową Spraw Wewnętrznych i Duchownych, przedsięweźmie potrzebne środki, aby wszystkie kapitały duchowieństwa świeckiego i Instytutów duchownych, umieszczone u osób prywatnych, niezwłocznie i w zupełności przeszły pod zawiadywanie Skarbu.

§ **19.** Bank Polski, obowiązanym jest ze swéj strony, natychmiast po ogłoszeniu niniéjszych przepisów, uczynić rozporządzenie, potrzebne do niezwłocznego przeniesienia na rzecz Skarbu Królestwa, według punktu *c,* paragrafu 1-go niniejszych przepisów, kapitałów umieszczonych w Banku, które należały do Rzymsko-Katolickiego świeckiego duchowieństwa i do Rzymsko-Katolickich Instytutów duchownych w Królestwie Polskiém.

Za zgodność:

P. o. Podsekretarza Stanu, (podpisano) ***Rogoziński.***

Za zgodność:

Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowéj Sprawiedliwości, ***Wosiński.***

P. o. Dyrektora Kancellaryi, ***Wl. Holewiński.***

Dzień ogłoszenia, dnia 8 (20) Lutégo 1866 roku.

DZIENNIK PRAW

№ 207.

Tom Sześćdziesiąty Trzeci.

По указу Его Величества

АЛЕКСАНДРА II-го,

Императора и Самодержца Всероссійскаго, Царя Польскаго,

Великаго Князя Финляндскаго,

и проч., и проч., и проч.,

Учредительный Комитетъ въ Царствѣ Польскомъ.

По поводу ходатайства маіоратнаго владѣльца Нольде-Старченкова о предоставленіи, въ его распоряженіе, хранящейся въ Польскомъ Банкѣ вкупной суммы, 1,104 р. 95 к., внесенной 12-ю колонистами, образованной имъ, при имѣніи Воля-Кошуска, колоніи Петрово, Учредительный Комитетъ, во исполненіе Высочайшаго повелѣнія, послѣдовавшаго 16 (28) Ноября сего года, постановилъ и постановляетъ:

Ст. 1. Предоставить маіоратному владѣльцу Нольде-Старченкову, въ полное его распоряженіе, вкупныя деньги уплоченныя 12-ю колонистами колоніи Петрово и хранящіяся въ Польскомъ Банкѣ; а равно предоставлять и другимъ маіоратнымъ владѣльцамъ, которые будутъ о томъ ходатайствовать, въ полное ихъ распоряженіе суммы, слѣдующія имъ въ видѣ вкупа подобно упомянутому владѣльцу, или въ вознагражденіе за земли, отошедшія подъ желѣзныя дороги, либо на другія общественныя надобности, и

Ст. 2. Исполненіе сего постановленія, которое должно быть внесено въ Дневникъ Законовъ, возложить на Правительственную Коммисію Финансовъ, Польскій Банкъ и другія вѣдомства, по принадлежности.

Состоялось въ Варшавѣ, въ 101-мъ засѣданіи, 25 Ноября (7 Декабря) 1865 года.

Предсѣдатель-Намѣстникъ, Генералъ-Адъютантъ,
(подписалъ) *Графъ Бергъ.*

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,
(подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

w Imieniu Najjaśniéjszego

ALEXANDRA II-go,

Cesarza i Samowładcy Wszech Rossyi, Króla Polskiego,

Wielkiego Księcia Finlandzkiego,

etc., etc., etc.,

Komitet Urządzający w Królestwie Polskiém.

Z powodu prośby posiadacza majoratu, Nolde-Starczenkowa o oddanie do jego rozporządzenia, kapitału okupnego w summie rs. 1,104 kop. 95, znajdującego się w Banku Polskim, a złożonego przez 12-tu kolonistów kolonii Piotrowo, przez niego utworzonéj przy dobrach Wola Koszuska,— Komitet Urządzający, w wykonaniu Najwyższego Rozkazu, zapadłego w dniu 16 (28) Listopada r. b., postanowił i stanowi:

Art. 1. Oddać posiadaczowi majoratu Nolde-Starczenkowowi, do jego zupełnego rozrządzenia, kapitał okupny przez 12-tu kolonistów kolonii Piotrowo opłacony i w Banku Polskim złożony; jak również, oddawać i innym posiadaczom majoratów, którzy o to z prośbami wystąpią, do zupełnego ich rozrządzenia, summy przypadające im, czy to tytułem okupu, podobnie jak wspomnionemu posiadaczowi majoratu, czy téż tytułem wynagrodzenia za grunta zajęte pod drogi żelazne lub na inny użytek publiczny.

Art. 2. Wykonanie niniéjszego postanowienia, które zamieszczone być ma w Dzienniku Praw, poruczyć Kommissyi Rządowéj Przychodów i Skarbu, Bankowi Polskiemu, tudzież innym Władzom, w czém do któréj należy.

Działo się w Warszawie, na 101-m posiedzeniu, dnia 25 Listopada (7 Grudnia) 1865 r.

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,
(подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Za zgodność:
Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowéj Sprawiedliwości, *Wosiński.*

Dyrektor Kancellaryi, *Wł. Holewiński.*

Dzień ogłoszenia, dnia 13 (25) Marca 1866 roku.

По указу Его Величества

АЛЕКСАНДРА II-го,

Императора и Самодержца Всероссійскаго, Царя Польскаго,

Великаго Князя Финляндскаго,

и проч., и проч., и проч.,

Учредительный Комитетъ въ Царствѣ Польскомъ.

Вслѣдствіе представленія Главнаго Директора Внутреннихъ и Духовныхъ дѣлъ, Учредительный Комитетъ, въ развитіе § 13-го Высочайше утвержденныхъ 22 Ноября (4 Декабря) 1864 года правилъ о способахъ содержанія и порядкѣ управленія Римско-Католическихъ монастырей, постановилъ и постановляетъ:

1. Право на пособіе, предоставленное монахамъ и монахинямъ нештатныхъ обителей, по силѣ 13-го § Высочайше утвержденныхъ 22 Ноября (4 Декабря) 1864 года правилъ о способахъ содержанія и порядкѣ управленія Римско-Католическихъ монастырей, распространить и на сверхштатныхъ монашествующихъ лицъ живущихъ въ штатныхъ обителяхъ.

Ст. **2**. Необходимый на сей предметъ расходъ, пополнять изъ того же фонда, который по вышеприведенному § 13, окажется необходимымъ на добавочное пособіе для нештатныхъ монастырей.

Ст. **3**. На всѣ означенныя пособія какъ для монаховъ и монахинь въ нештатныхъ монастыряхъ, такъ и для сверхштатныхъ монашествующихъ лицъ въ монастыряхъ штатныхъ, за 1865 годъ, опредѣлить изъ монастырскихъ фундушей, перешедшихъ въ вѣдѣніе казны, сумму, равняющуюся 1,000 р., умноженнымъ на число нештатныхъ монастырей, бывшихъ налицо въ началѣ того же года.

Ст. **4**. Сообразно сему расчету, поручить Главному Директору Финансовъ, нынѣ же сдѣлать распоряженіе объ отпускѣ Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ дѣлъ 26,000 р., для распредѣленія, съ утвержденія Намѣстника, сей

w Imieniu Najjaśniéjszego

ALEXANDRA II-go,

Cesarza i Samowładcy Wszech Rossyj, Króla Polskiego,

Wielkiego Księcia Finlandzkiego,

etc., etc., etc.,

Komitet Urządzający w Królestwie Polskiém.

W skutek przedstawienia Dyrektora Głównego Spraw Wewnętrznych i Duchownych, Komitet Urządzający w rozwinięciu § 13 Najwyżej zatwierdzonych dnia 22 Listopada (4 Grudnia) 1864 r. przepisów o środkach utrzymania i sposobie zarządu klasztorów Rzymsko-Katolickich, postanowił i stanowi:

Art. 1. Prawo do wsparcia, zapewnione zakonnikom i zakonnicom klasztorów nieetatowych, na mocy § 13 Najwyżej zatwierdzonych dnia 22 Listopada (4 Grudnia) 1864 r. przepisów o środkach utrzymania i sposobie zarządu klasztorów Rzymsko-Katolickich, rozciągnąć także i do nadetatowych osób stanu zakonnego, zamieszkujących w klasztorach etatowych.

Art. 2. Potrzebny na ten cel wydatek pokrywać z tego samego funduszu, który stosownie do wspomnionego § 13, okaże się potrzebnym na wsparcie dodatkowe dla klasztorów nieetatowych.

Art. 3. Na wszystkie pomienione wsparcia, tak dla zakonników i zakonnic w klasztorach nieetatowych, jako téż dla nadetatowych osób stanu zakonnego w klasztorach etatowych, za rok 1865, wyznaczyć z funduszów poklasztornych, przeszłych pod Zarząd Skarbu, summę wyrównywającą 1,000 rs., pomnożonym przez liczbę klasztorów nieetatowych, jakie istniały na początku tegoż roku.

Art. 4. Odpowiednio takiemu obliczeniu, poruczyć Dyrektorowi Głównemu Skarbu, bezzwłoczne wydanie rozporządzenia co do wyassygnowania Kommissyi Rządowéj Spraw Wewnętrznych i Duchownych summy rsr. 26,000, celem użycia jéj za po-

суммы, вмѣстѣ съ остаткомъ отъ прежде-назначенныхъ уже 1,000 р., исключительно на вышеупомянутыя пособія.

Ст. 5. На будущее время, если встрѣтится надобность въ расходахъ на подобныя пособія, въ случаѣ закрытія нештатныхъ монастырей въ теченіи года, поступать на томъ же самомъ основаніи, какое указано выше, въ пунктѣ 3-мъ.

Ст. 6. Исполненіе настоящаго постановленія, которое должно быть внесено въ Дневникъ Законовъ, возложить на Главныхъ Директоровъ: Внутреннихъ и Духовныхъ дѣлъ и Финансовъ.

Состоялось въ Варшавѣ, въ 103-мъ засѣданіи, 1 (13) Декабря 1865 года.

Председатель-Намѣстникъ Царства, Генералъ-Адъютантъ,
(подписалъ) *Графъ Бергъ.*

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,
(подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

twierdzeniem Namiestnika, łącznie z pozostałością, z poprzednio wyznaczonéj już summy rs. 1,000, wyłącznie na wsparcia wyżéj wzmiankowane.

Art. 5. W przyszłości, jeżeli zajdzie potrzeba wydatkowania na podobne wsparcia, w przypadku zamknięcia klasztorów nieetatowych, w ciągu roku, postępować według téj saméj zasady, jaka wyżéj w punkcie 3 wskazaną została.

Art. 6. Wykonanie niniéjszego postanowienia, które zamieszczone być winno w Dzienniku Praw, poruczyć Dyrektorom Głównym: Spraw Wewnętrznych i Duchownych tudzież Skarbu.

Działo się w Warszawie, na 103-m posiedzeniu, dnia 1 (13) Grudnia 1865 r.

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,
(подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Za zgodność:
Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowéj Sprawiedliwości, *Wosiński.*

Dyrektor Kancellaryi, *Wł. Holewiński.*

Dzień ogłoszenia, dnia 13 (25) Marca 1866 roku.

По указу Его Величества

АЛЕКСАНДРА II-го,

Императора и Самодержца Всероссійскаго, Царя Польскаго,

Великаго Князя Финляндскаго,

и проч., и проч., и проч.,

Учредительный Комитетъ въ Царствѣ Польскомъ.

Во исполненіе Высочайшаго повелѣнія, послѣдовавшаго 30 Ноября (12 Декабря) сего года, Учредительный Комитетъ, постановилъ и постановляетъ:

Ст. 1. Усилить составъ контрольныхъ чиновъ по надзору за винокуреніемъ, учрежденіемъ вновь должностей десяти помощниковъ контролеровъ, съ назначеніемъ каждому въ годъ жалованья по 525 р. и на разъѣзды по 400 рублей.

Ст. 2. Вновь учреждаемыя должности помощниковъ контролеровъ относятся къ IX классу и подчиняются общимъ существующимъ узаконеніямъ, относительно таковыхъ должностей, какъ по опредѣленію, такъ и увольненію.

Ст. 3. Разрѣшить Главному Директору Правительственной Коммисіи Финансовъ расходъ на жалованье и разъѣзды контрольныхъ чиновниковъ, какъ уже находящихся на слу[illegible] такъ и имѣющихъ занять вновь учрежденныя должности, покр[illegible]ть изъ текущаго дохода съ винокуренныхъ заводовъ, на каковой предметъ ассигнуется съ 1 (13) Октября 1865 года, по 19 Іюня (1 Іюля) 1866 года шесть тысячь шестьсотъ тридцать девять рублей одинадцать копѣекъ.

Ст. 4. Исполненіе настоящаго постановленія, которое должно быть внесено въ Дневникъ Законовъ, возлагается на Правительственную Коммисію Финансовъ.

Состоялось въ Варшавѣ, въ 106-мъ засѣданіи, 11 (23) Декабря 1865 года.

Председатель-Намѣстникъ, Генералъ-Адъютантъ,
(подписалъ) *Графъ Бергъ,*

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,
(подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

W Imieniu Najjaśniéjszego

ALEXANDRA II-go,

Cesarza i Samowładcy Wszech Rossyi, Króla Polskiego,

Wielkiego Księcia Finlandzkiego,

etc., etc., etc.,

Komitet Urządzający w Królestwie Polskiém.

W wykonaniu Najwyższego Rozkazu, zapadłego w dniu 30 Listopada (12 Grudnia) r. b., Komitet Urządzający postanowił i stanowi:

Art. 1. Powiększyć skład służby kontrollującéj wyrób wódki, przez ustanowienie nowych dziesięciu posad Pomocników Kontrollerów, z przeznaczeniem dla każdego na płacę po rubli sr. 525 i na koszta podróży po rubli sr. 400 rocznie.

Art. 2. Nowo ustanawiane urzędy Pomocników Kontrollerów zaliczają się do klassy IX i podlegają ogólnym istniejącym przepisom, dotyczącym takowych urzędów, tak pod względem mianowania, jako téż uwalniania ze służby.

Art. 3. Upoważnić Dyrektora Głównego Kommissyi Rządowéj Przychodów i Skarbu, do pokrywania wydatku na płace i koszta podróży urzędników kontrollujących, tak zostających już w służbie, jako i nowo utworzone urzędy objąć mających, z bieżących dochodów z gorzelni, na który to cel assygnuje się na czas od dnia 1 (13) Października 1865 r., do dnia 19 Czerwca (1 Lipca) 1866 r. rubli srebrem sześć tysięcy sześćset trzydzieści dziewięć i kopiejek jedenaście.

Art. 4. Wykonanie niniéjszego postanowienia, które zamieszczone być winno w Dzienniku Praw, porucza się Kommissyi Rządowéj Przychodów i Skarbu.

Działo się w Warszawie, na 106 posiedzeniu, dnia 11 (23) Grudnia 1865 roku.

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,
(подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Za zgodność:
Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowéj Sprawiedliwości, *Wosiński.*

Dyrektor Kancellaryi, *Wł. Holewiński.*

Dzień ogłoszenia, dnia 13 (25) Marca 1866 roku.

Выписка изъ протокола Статсъ-Секретаріата Царства Польскаго.

Божіею Милостію,

МЫ, АЛЕКСАНДРЪ II-й,

Императоръ и Самодержецъ Всероссійскій, Царь Польскій,

и проч., и проч., и проч.,

Для вящшаго огражденія правъ законныхъ владѣльцевъ закладныхъ листовъ Земскаго Кредитнаго Общества, Мы, согласно представленію Совѣта Управленія Царства Польскаго, разсмотрѣнному въ Комитетѣ по дѣламъ Царства, постановили и постановляемъ:

Ст. 1. Правила изложенныя въ статьѣ 124-ой положенія 1825 года о Земскомъ Кредитномъ Обществѣ, дополняются тѣмъ, что въ случаѣ утраты или похищенія закладнаго листа или купона, истецъ можетъ просить: чтобы Главная Дирекція независимо отъ публикаціи, упомянутой въ статьѣ 124-ой положенія 1825 года, прежде всего опубликовала во всеобщее свѣдѣніе о нахожденіи такого то закладнаго листа или купона въ спорѣ, по случаю заявленной въ Дирекціи утраты онаго, и чтобы о каждомъ предъявителѣ оспориваемаго такимъ образомъ листа или купона извѣщала истца.

Въ случаѣ, если въ теченіе 30-ти дней со дня таковой публикаціи, истецъ не представитъ доказательствъ въ томъ, что онъ былъ послѣднимъ владѣльцемъ утраченнаго либо похищеннаго закладнаго листа или купона, Главная Дирекція, дѣлаетъ новую публикацію объ оставленіи первой безъ послѣдствіи.

Ст. 2. Заявляющій упомянутое въ предъидущей статьѣ требованіе, долженъ обозначить въ объявленіи, поданномъ Главной Дирекціи, номеръ и букву каждаго утраченнаго листа или купона, указать на средства, коими можетъ удостовѣрить, что онъ былъ послѣднимъ владѣльцемъ этого номера и что заявленіе его справедливо; наконецъ, истецъ долженъ избрать и заявить избранное имъ законное мѣсто жительства въ г. Варшавѣ и представить по крайней мѣрѣ 30-ть рублей на издержки по требуемымъ имъ публикаціямъ и извѣщеніямъ.

Ст. 3. Получивъ требованіе, заявленное съ соблюденіемъ условій изложенныхъ въ предъидущей статьѣ, и упомянутыя въ той же статьѣ деньги, Главная Дирекція въ случаѣ, если въ справедливости заявленія и удовлетворительности доказательствъ на послѣ-

Wypis z protokółu Sekretaryatu Stanu Królestwa Polskiego.

z Bożéj Łaski,

MY, ALEXANDER II-gi,

Cesarz i Samowładca Wszech Rossyi, Król Polski,

etc., etc., etc.,

Dla większego zabezpieczenia praw rzeczywistych właścicieli listów zastawnych Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego, na przedstawienie Rady Administracyjnéj Królestwa Polskiego, rozpoznane w Komitecie do spraw tegóż Królestwa, postanowiliśmy i stanowiemy:

Art. 1. Przepisy zawarte w art. 124 prawa z roku 1825 o Towarzystwie Kredytowém Ziemskiém, uzupełniają się w ten sposób: iż w wypadku zatracenia albo kradzieży listu zastawnego lub kuponu, poszkodowany prosić może Dyrekcyę Główną, aby niezależnie od ogłoszeń, o jakich w art. 124-m prawa z r. 1825 jest mowa, podała przedewszystkiem do wiadomości publicznéj o zaszłem zakwestjonowaniu takiego to listu zastawnego lub kuponu, z powodu objawionéj w Dyrekcyi jego utraty, i aby o każdym okazicielu zakwestjonowanego w ten sposób listu lub kuponu zawiadamiała poszukującego.

W razie, gdyby w ciągu dni 30-tu od daty takowego ogłoszenia, poszukujący nie złożył dowodów, przekonywających, że był ostatnim posiadaczem zatraconego lub skradzionego listu zastawnego albo kuponu, Dyrekcya Główna podaje nowe obwieszczenie względem pozostawienia piérwszego bez skutku.

Art. 2. Wnoszący żądanie w poprzedzającym artykule wspomnione, winien w podaniu do Dyrekcyi Głównéj wymienić numer i literę każdego utraconego listu lub kuponu, wskazać środki jakiemi udowodnić może, iż był tego numeru ostatnim właścicielem, i że deklaracya jego jest rzetelną; wreszcie, poszukujący obowiązany jest obrać sobie i wymienić obrane zamieszkanie prawne w Warszawie, oraz dołączyć przynajmniéj rubli srebrem 30-ci na koszta obwieszczeń i zawiadomień przez niego żądanych.

Art. 3. Dyrekcya Główna, otrzymawszy żądanie, objawione z zachowaniem zastrzeżeń w artykule poprzedzającym wyszczególnionych, oraz wspomnione w tymże artykule pieniądze, jeśli co do rzetelności żądania i dostateczności dowodów ostatniego posia-

днее владѣніе не будетъ очевиднаго сомнѣнія, дѣлаетъ въ трехъ издаваемыхъ въ Варшавѣ газетахъ, троекратную публикацію о номерахъ и буквахъ закладныхъ листовъ и купоновъ, объявленныхъ похищенными или утраченными, съ означеніемъ имени истца и съ предвареніемъ о временномъ нахожденіи сихъ листовъ и купоновъ въ спорѣ. Если похищеніе или утрата произошли за границею, то Главная Дирекція распоряжается о подобной же публикаціи въ заграничныхъ газетахъ, при чемъ, а равно въ случаѣ особой обширности объявленій, требуется отъ истца дополнительная сумма на издержки публикаціи.

Ст. 4. Коль скоро Главная Дирекція признаетъ номера листовъ и купоновъ, коихъ похищеніе или утрата заявлены подлежащими публикаціи, обращеніе этихъ номеровъ считается временно оспореннымъ и вслѣдствіе того, уплата, еслибы таковая по нимъ причиталась отъ Кредитнаго Общества, также 7-и лѣтняя выдача впередъ купоновъ, присоединяемыхъ къ закладнымъ листамъ, производится предъявителю состоящаго въ спорѣ закладнаго листа не иначе, какъ по представленіи имъ доказательствъ о его личности и мѣстѣ жительства, а также по объясненіи, какимъ образомъ пріобрѣлъ онъ оспориваемый закладной листъ или купонъ. Предъявляемый въ Дирекціи Кредитнаго Общества листъ или купонъ, состоящій въ спорѣ, можетъ быть даже ею временно задержанъ а требуемая предъявителемъ уплата можетъ быть пріостановлена до 30-ти дней, если Дирекція не усмотритъ достаточныхъ доказательствъ въ томъ, что предъявитель есть законный владѣлецъ листа или купона.

Ст. 5. О каждомъ предъявленіи оспориваемой бумаги Общества, послѣдовавшемъ въ продолженіе 30-ти дней послѣ первой публикаціи, сдѣланной Главною Дирекціею, на основаніи статьи 3-ей, таже Дирекція, чрезъ судебнаго вознаго извѣщаетъ истца, въ мѣстѣ законнаго его жительства, избранномъ въ г. Варшавѣ. По истеченіи 30-ти дней со времени первой публикаціи въ газетахъ, предъявленный временный споръ относительно опубликованныхъ закладныхъ листовъ или купоновъ прекращается со всѣми его послѣдствіями, ежели до сего срока истецъ не представитъ доказательствъ въ томъ, что онъ былъ послѣднимъ владѣльцемъ утраченнаго закладнаго листа или купона.

Если же истецъ признанъ будетъ Главною Дирекціею послѣднимъ владѣльцемъ утраченнаго закладнаго листа или купона, то дальнѣйшія дѣйствія по сему листу или купону, въ случаѣ предъ-

dania nie będzie zachodzić widoczna wątpliwość, ogłosi trzykrotnie w trzech gazetach w Warszawie wychodzących, numera i litery listów zastawnych i kuponów, których kradzież lub zatracenie zajawioném zostało, z wymienieniem imienia i nazwiska osoby poszukującéj i z ostrzeżeniem, że listy te i kupony czasowo zakwestjonowane zostały. Jeżeli kradzież lub zatracenie zaszły za granicą, Dyrekcya Główna zarządzi téż podobne ogłoszenie w pismach zagranicznych, przy czém, jak również w razie niezwykłéj obszerności ogłoszeń, ma być żądaną od poszukującego dodatkowa na koszta tych ogłoszeń summa.

Art. 4. Skoro tylko Dyrekcya Główna zakwalifikuje do ogłoszenia przez pisma publiczne numera listów i kuponów, których kradzież lub zatracenie zajawioném zostało, numera te uważane będą, jako témczasowo zakwestjonowane w obiegu, i w skutek tego, wypłata za nie, jeśliby przypadała od Towarzystwa Kredytowego, tudzież dołączenie do listów zastawnych talonu 7-io letniego kuponów, uskutecznia się okazicielowi zakwestjonowanego listu zastawnego, nieinaczéj, jak po przedstawieniu przez niego dowodów tożsamości osoby i miéjsca zamieszkania, oraz po objaśnieniu, jakim sposobem stał się posiadaczem zakwestjonowanego listu lub kupona. Przedstawiony Dyrekcyi Towarzystwa Kredytowego zakwestjonowany list lub kupon, może być nawet przez nią témczasowo zatrzymanym, a żądana przez okaziciela wypłata, do dni 30-tu zawieszoną, jeśli nie uzna dowodów dostatecznemi, że okaziciel jest prawym posiadaczem listu lub kuponu.

Art. 5. O każdém przedstawieniu zakwestjonowanego listu lub kuponu, nastąpioném w ciągu dni 30-tu po dacie pierwszego ogłoszenia, uczynionego przez Dyrekcyę Główną na zasadzie art. 3, taż Dyrekcja, za pośrednictwem Woźnego Sądowego, udzieli poszukującemu wiadomość w jego zamieszkaniu prawném, w Warszawie obraném. Po upływie dni 30-tu od daty pierwszego ogłoszenia w gazetach, zakwestjonowanie témczasowe obiegu ogłoszonych listów lub kuponów, ustaje ze wszystkiemi skutkami, jeśli do tego terminu, poszkodowany nie złoży dowodów przekonywających, że był ostatnim utraconego listu zastawnego lub kuponu posiadaczem.

Jéśli zaś poszkodowany uznanym zostanie przez Dyrekcyę Główną za ostatniego posiadacza utraconego listu zastawnego lub kuponu, w takim razie dalsze postępowanie co do tego listu

явленія онаго въ Дирекціи, подлежатъ правиламъ, изложеннымъ въ статьѣ 128-ой положенія 1825 года.

Ст. 6. Въ случаѣ пріостановленія Главною Дирекціею на основаніи статьи 4-ой настоящаго Указа, уплаты предъявителю состоящаго во временномъ спорѣ закладнаго листа или купона, Дирекція сообщая о семъ истцу, продолжаетъ ему, вмѣстѣ съ тѣмъ, срокъ для представленія доказательствъ на права свои до истеченія времени, на которое пріостановлена уплата, и предваряетъ его, что если до окончанія сего срока онъ не докажетъ, что былъ послѣднимъ владѣльцемъ листа или купона предъявленнаго къ уплатѣ, то по истеченіи таковаго срока, уплата произведена будетъ предъявителю.

Ст. 7. Исполненіе настоящаго Указа Нашего, который долженъ быть внесенъ въ Дневникъ Законовъ, возлагается какъ на Правительственныя власти, по принадлежности, такъ и на Управленіе Земскаго Кредитнаго Общества.

Данъ въ С.-Петербургѣ, Декабря 14 (26) дня 1865 г.

(подписалъ) „АЛЕКСАНДРЪ."

lub kuponu, w razie przedstawienia go Dyrekcyi, podlegać będzie prawidłom, określonym w art. 128 prawa z roku 1825.

Art. 6. W razie zawieszenia przez Dyrekcyę Główną, na zasadzie art. 4 niniéjszego Ukazu, wypłaty okazicielowi tymczasowo zakwestjonowanego listu lub kuponu, taż Dyrekcya zawiadamiając o tém poszukującego, przedłuży mu zarazem termin wyznaczony dla wylegitymowania się z praw swoich, do upływu czasu, na jaki zawieszoną została rzeczona wypłata i uprzedzi go, że jeśli z upływem tego terminu nie udowodni, iż był ostatnim posiadaczem przedstawionego do wypłaty listu lub kuponu, wtedy wypłata takowa będzie uiszczoną okazicielowi.

Art. 7. Wykonanie niniéjszego Ukazu Naszego, który w Dzienniku Praw zamieszczony być ma, tak Władzom Rządowym, w czém do któréj należy, jako téż Władzom Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego polecamy.

Dan w Petersburgu, dnia 14 (26) Grudnia 1865 r.

przez Cesarza i Króla,
Minister Sekretarz Stanu, (podpisano) *W. Płatonow.*

Zgodno z oryginałem:
Minister Sekretarz Stanu, (podpisano) *W. Płatonow.*

Zgodno z wypisem:
P. o. Podsekretarza Stanu, (podpisano) *Rogoziński.*

Za zgodność:
Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowéj Sprawiedliwości, *Wosiński.*

Dyrektor Kancellaryi, *Wł. Holewiński.*

Dzień ogłoszenia, dnia 13 (25) Marca 1866 roku.

По указу Его Величества

АЛЕКСАНДРА II-го,

Императора и Самодержца Всероссійскаго, Царя Польскаго,

и проч., и проч., и проч.,

Совѣтъ Управленія Царства Польскаго.

Постановленіемъ отъ 7 (19) Сентября 1862 года о мѣрахъ предосторожности при продажѣ ядовъ, кукольванъ (рыболовныя ягоды) причисленъ къ такимъ веществамъ, которыя только въ аптекахъ и складахъ аптекарскихъ веществъ, могутъ быть содержимы и продаваемы съ соблюденіемъ предписанныхъ предосторожностей.

Нынѣ принимая въ уваженіе:

что кукольванъ вовсе не употребляется для врачебныхъ цѣлей;

что употребленіе его для рыбной ловли или для другихъ какихъ либо хозяйственныхъ или промышленныхъ цѣлей, не только не необходимо, но даже можетъ производить вредныя здоровью послѣдствія;

что именно по этимъ уваженіямъ, по общему тарифу для европейской торговли Имперіи, привозъ кукольвана воспрещенъ;

Совѣтъ Управленія, по представленію Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ дѣлъ, постановилъ и постановляетъ:

Ст. 1. Воспрещается отъ нынѣ содержаніе и продажа кукольвана (рыболовныхъ ягодъ, cocculi indici v. piscatorii) не только въ лавкахъ, но даже и въ складахъ аптекарскихъ матеріаловъ и въ аптекахъ. Запрещается также безусловно имѣть или употреблять кукольванъ для какой либо надобности.

Ст. 2. Виновные въ нарушеніи сего запрещенія будутъ подвергаемы такой же отвѣтственности по суду, какая опредѣлена за продажу ядовитыхъ веществъ, безъ надлежащаго на то позволенія.

Ст. 3. Въ видѣ исключенія, дозволяется для ученыхъ цѣлей имѣть кукольванъ въ кабинетахъ и лабораторіяхъ Главной Школы и другихъ высшихъ учебныхъ заведеній.

W Imieniu Najjaśniéjszego

ALEXANDRA II-go,

Cesarza i Samowładcy Wszech Rossyi, Króla Polskiego,

etc., etc., etc.,

Rada Administracyjna Królestwa.

Postanowieniem z d. 7 (19) Września 1862 roku, w przedmiocie środków ostrożności co do sprzedaży trucizn, rybia trutka zaliczoną została do liczby takich artykułów, które tylko w aptekach i składach materjałów aptecznych, mogą być utrzymywane, i w nich sprzedawane, przy zachowaniu przepisanych ostrożności.

Obecnie, biorąc na uwagę:

iż rybia trutka zupełnie zaprzestała być używaną w celach lekarskich;

iż używanie jéj przy łowieniu ryb, lub w jakimkolwiek bądź innym celu gospodarskim i przemysłowym, nie tylko że nie jest potrzebném, a sprowadzać może szkodliwe skutki dla zdrowia;

że z tych względów, przywóz jéj Taryfą Celną dla handlu Européjskiego został wzbroniony;—

Rada Administracyjna, na przedstawienie Kommissyi Rządowéj Spraw Wewnętrznych i Duchownych, postanowiła i stanowi:

Art. 1. Nie dozwala się nadal utrzymywać i sprzedawać rybią trutkę (cocculi indici v. piscatorii), nie tylko w handlach, ale nawet w składach materjałów aptecznych i w aptekach. Zakazuje się téż bezwarunkowo posiadanie jéj i używanie w jakim bądź celu.

Art. 2. Przekraczający przeciw niniéjszemu zakazowi pociągnięty być ma do odpowiedzialności w drodze karnéj, jak za sprzedaż artykułów trujących bez właściwego na to pozwolenia.

Art. 3. Wyjątkowo dozwala się, w celu naukowym, posiadanie okazów rybiéj trutki w zbiorach i pracowniach Szkoły Głównéj, oraz innych wyższych zakładów naukowych.

Ст. 4. Исполненіе и развитіе настоящаго постановленія, которое должно быть внесено въ Дневникъ Законовъ, возлагается на Правительственную Коммисію Внутреннихъ и Духовныхъ дѣлъ.

Состоялось въ Варшавѣ, Декабря 28 (Января 9) дня 1865/6 г.

Art. 4. Wykonanie i rozwinięcie niniéjszego postanowienia, które w Dzienniku Praw ma być zamieszczone, poleca się Kommissyi Rządowéj Spraw Wewnętrznych i Duchownych.

Działo się w Warszawie, d. 28 Grudnia (9 Stycznia) 1865/6 r.

Намѣстникъ, Генералъ-Адъютантъ, (подписалъ) *Гр. Бергъ.*

Главный Директоръ, Предсѣдательствующій въ Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ дѣлъ,
(подписалъ) *Князь Черкаскій.*

Sekretarz Stanu, w zastępstwie p. o. Podsekretarza Stanu,
(podpisano) *Rogoziński.*

Zgodno z oryginałem:
P. o. Podsekretarza Stanu, (podpisano) *Rogoziński.*

Za zgodność:
Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowéj Sprawiedliwości, *Wosiński.*

Dyrektor Kancellaryi, *Wł. Holewiński.*

Dzień ogłoszenia, dnia 13 (25) Marca 1866 roku.

По указу Его Величества

АЛЕКСАНДРА II-го,

Императора и Самодержца Всероссійскаго, Царя Польскаго,

Великаго Князя Финляндскаго,

и проч., и проч., и проч.,

Учредительный Комитетъ въ Царствѣ Польскомъ.

Разсмотрѣвъ представленіе Центральной по крестьянскимъ дѣламъ Коммисіи, о порядкѣ производства оцѣнки земель, поступившихъ въ собственность крестьянъ въ силу Высочайшихъ Указовъ 19 Февраля (2 Марта) 1864 г., Учредительный Комитетъ, въ развитіе ст. 58 и 59-й Указа о порядкѣ введенія въ дѣйствіе новыхъ о крестьянахъ постановленій, постановилъ и постановляетъ:

I. Для производства оцѣнки земель, поступившихъ въ собственность крестьянъ, въ случаѣ заявленнаго владѣльцами желанія получить ликвидаціонное вознагражденіе по оцѣнкѣ земли, принять слѣдующія правила:

Ст. 1. Основаніемъ для оцѣнки поступившихъ въ собственность крестьянъ земель по правиламъ, принятымъ для опредѣленія чинша съ крестьянъ въ казенныхъ имѣніяхъ, служатъ постановленія о классификаціи земель, луговъ, пастбищъ и пр., указанныя въ ст. 32, 33, 35 и 36-й инструкціи, изданной 6 Сентября 1818 г. за № 19,333, и установленныя инструкціею 23 Мая (4 Іюня) 1841 г. для устройства имѣній, Всемилостивѣйше пожалованныхъ, правила оцѣнки крестьянскихъ земель для четырехъ отдѣловъ Царства, изъ которыхъ по каждому опредѣлена нормальная цѣна разнаго рода хлѣба. Таблица этихъ цѣнъ находится также въ приложеніи къ ст. 17 Указа о Ликвидаціонной Коммисіи подъ лит. В. Нормальная оцѣнка для земель фольварочныхъ, не примѣняется ни въ какомъ случаѣ при производствѣ оцѣнки поступившихъ въ собственность крестьянъ земель.

Ст. 2. При классификаціи земель и приложеніи къ онымъ нормальныхъ цѣнъ по всему пространству земель, пріобрѣтенныхъ

W Imieniu Najjaśniéjszego

ALEXANDRA II-go,

CESARZA I SAMOWŁADCY WSZECH ROSSYI, KRÓLA POLSKIEGO,

WIELKIEGO KSIĘCIA FINLANDZKIEGO,

etc., etc., etc.,

Komitet Urządzający w Królestwie Polskiém.

Rozpoznawszy przedstawienie Kommissyi Centralnéj do spraw włościańskich, o sposobie oszacowania gruntów, które przeszły na własność włościan z mocy NAJWYŻSZYCH Ukazów z dnia 19 Lutego (2 Marca) 1864 r., Komitet Urządzający w rozwinięciu art. 58 i 59 Ukazu o sposobie wprowadzenia w wykonanie nowych ustaw o włościanach, postanowił i stanowi:

I. Do oszacowania gruntów, które przeszły na własność włościan, w razie jeżeli dziedzice dóbr oświadczą żądanie otrzymania wynagrodzenia likwidacyjnego podług oszacowania gruntu, służyć mają następujące przepisy:

Art. 1. Za zasadę do oszacowania gruntów, które przeszły na własność włościan, podług przepisów przyjętych do oznaczenia czynszu od włościan w dobrach Rządowych, służą postanowienia o klassyfikacyi gruntów, łąk, pastwisk i t. p., w art. 32, 33, 35 i 36 instrukcyi, wydanéj w. d. 6 Września 1818 r. № 19,333., i ustanowione w instrukcyi do urządzenia dóbr NAJMIŁOŚCIWIÉJ rozdarowanych z dnia 23 Maja (4 Czerwca) 1841 roku, przepisy o oszacowaniu gruntów włościańskich dla czterech oddziałów Królestwa, z których co do każdego oznaczoną została normalna cena zboża różnego rodzaju. Tablica tych cen znajduje się także w dodatku do art. 17 Ukazu o Kommissyi Likwidacyjnéj pod lit. B. Normalne oszacowania dla gruntów folwarcznych, nie mają być w żadnym razie stósowane przy odbywaniu oszacowania gruntów, które przeszły na własność włościan.

Art. 2. Przy klassyfikacyi gruntów i przy zastósowaniu do nich normalnych cen na całéj przestrzeni gruntów, które nabyte

въ собственность крестьянами цѣлаго селенія или части селенія, принадлежащаго одному владѣльцу, особой классификаціи и оцѣнки по отдѣльнымъ усадьбамъ не производится.

Ст. 3. Участки земли предоставленные владѣльцами крестьянамъ при разнаго рода сдѣлкахъ, заключенныхъ въ случаяхъ неподходящихъ подъ разрядъ тѣхъ исключительныхъ обстоятельствъ, которыя указаны въ пункт. 1, 3, 5 и 8 Высочайшаго повелѣнія, отъ 21 Апрѣля (3 Мая) 1865 года, въ статьѣ 32-ой экстреннаго журнала Учредительнаго Комитета изложеннаго, не подлежатъ вознагражденію по оцѣнкѣ земли.

Ст. 4. На покрытіе расходовъ, съ производствомъ оцѣнки сопряженныхъ, владѣлецъ ходатайствующій о таковой, обязанъ представить сумму, равняющуюся 20 коп. на каждый моргъ подлежащей оцѣнкѣ земли. До представленія въ мѣстныя Коммисіи по крестьянскимъ дѣламъ означенной суммы, оцѣнка не производится.

Ст. 5. Расходы производства оцѣнки, относимые на счетъ владѣльца, слагаются изъ жалованья чиновнику отъ Правительственной Коммисіи Финансовъ и Казначейства, суточныхъ и разъѣздныхъ денегъ сему чиновнику, а также изъ содержанія землемѣра, по расчету времени, употребленнаго на производство оцѣнки; изъ издержекъ на вознагражденіе экспертовъ, на наемъ рабочихъ при измѣреніи и классификаціи земель и на пріобрѣтеніе матеріаловъ для сихъ дѣйствій, если таковые не будутъ доставлены владѣльцемъ.

Оцѣночныя Коммисіи, по окончаніи работъ, представляютъ отчетъ издержкамъ ея производства въ мѣстныя Коммисіи по крестьянскимъ дѣламъ, которыя, повѣривъ оный на основаніи инструкцій, кои будутъ для сего преподаны сообщаютъ его, съ своимъ заключеніемъ, въ Центральную Коммисію, для окончательнаго утвержденія и распоряженія или о возвращеніи владѣлцу оставшихся за покрытіемъ расходовъ денегъ или о взысканіи недостающихъ.

Примѣчаніе. Владѣльцы, представившіе ликвидаціонные проекты съ просьбою о выдачѣ имъ ликвидаціоннаго капитала по оцѣнкѣ земли, до изданія настоящаго постановленія, обязываются внести слѣдующія съ нихъ деньги, на покрытіе расходовъ оцѣнки, въ подлежащія Коммисіи по крестьянскимъ дѣламъ. До взноса положенной суммы оцѣнки не производится.

Ст. 6. Владѣлецъ, въ подкрѣпленіе своего ходатайства, можетъ представлять всѣ доказательства, какія признаетъ нужными

zostały na własność przez włościan całéj wsi lub téż części i, należącéj do jednego dziedzica, nie dokonywa się oddzielnéj klassyfikacyi i oddzielnego oszacowania pojedyńczych osad.

Art. 3. Kawałki gruntów, które dziedzice dóbr oddali włościanom przy ugodach różnego rodzaju, zawartych w przypadkach nie podpadających pod kategoryę tych wyjątkowych okoliczności, jakowe wskazane zostały w ustępach 1, 3, 5 i 8 Najwyższego Rozkazu z dnia 21 Kwietnia (3 Maja) 1865 r., wyłożonego w pozycyi 32 dodatkowego protokółu Komitetu Urządzającego, nie ulegają wynagrodzeniu podług oszacowania gruntu.

Art. 4. Na pokrycie wydatków, połączonych z dopełnieniem oszacowania, dziedzic dóbr starający się o takowe, obowiązany jest złożyć kwotę, wyrównywającą 20 kop. na każdy morg gruntu ulegającego oszacowaniu. Przed złozeniem rzeczonéj kwoty w miéjscowych Kommissyach spraw włościańskich, oszacowanie niedokonywa się.

Art. 5. Wydatki na dopełnienie oszacowania, ponoszone przez dziedzica dóbr, składają się: z płacy Urzędnika ze strony Kommissyi Rządowéj Przychodów i Skarbu, dyet i kosztów podróży tegóż Urzędnika, tudzież utrzymania jeometry podług obliczenia czasu, użytego na dopełnienie oszacowania; z kosztów na wynagrodzenie biegłych, na najem robotników przy pomiarze i klassyfikacyi gruntów i na nabycie materyałów do tych czynności, jeżeli takowych dziedzic dóbr nie dostarczy.

Po ukończeniu robót, Kommissye szacunkowe składają rachunek wydatków za czynności swoje, miéjscowym Kommissyom spraw włościańskich; które, sprawdziwszy takowy na zasadzie instrukcyi, jakie zostaną na ten cel wydane, kommunikują go z swoimi wnioskami Centralnéj Kommissyi, do ostatecznego zatwierdzenia i rozporządzenia co do zwrotu dziedzicowi dóbr pieniędzy, pozostałych po zaspokojeniu wydatków lub téż ściągnięcia brakujących

Uwaga. Dziedzice dóbr, którzy przed ogłoszeniem niniéjszego postanowienia, złożyli projekta likwidacyjne, z prośbą o wydanie im kapitału likwidacyjnego podług oszacowania gruntu, obowiązani są przypadający od nich fundusz na pokrycie kosztów oszacowania, uiścić do właściwych Kommissyj spraw włościańskich. Przed uiszczeniem oznaczonéj kwoty nie dopełnia się oszacowania.

Art. 6. Na poparcie swego żądania, dziedzic dóbr może złożyć wszystkie dowody, jakie uzna za potrzebne do udowodnienia

для удостовѣренія несоразмѣрности слѣдующаго ему вознагражденія, на основаніи ст. 26 исчисленнаго, съ цѣнностью земли. Мѣстная Коммисія, вмѣстѣ съ повѣренною табелью, представляетъ въ Учредительный Комитетъ свое заключеніе объ основательности доводовъ владѣльца. Центральная Коммисія по разсмотрѣніи доказательствъ владѣльца и заключенія Коммисіи, разрѣшаетъ производство оцѣнки или отказываетъ въ ономъ.

Ст. 7. Производство оцѣнки возлагается на особую Коммисію, состоящую изъ товарища предсѣдателя Коммисіи по крестьянскимъ дѣламъ, въ качествѣ предсѣдателя, изъ мѣстнаго коммисара и чиновника отъ Коммисіи Финансовъ. При Коммисіи долженъ состоять землемѣръ для производства поручаемыхъ ему работъ. Классификація земель производится въ присутствіи владѣльца или его повѣреннаго, войта гмины, солтыса и экспертовъ: одного выбраннаго крестьянами селенія, по которому производится оцѣнка, а другаго, назначеннаго Коммисіею, изъ окрестныхъ жителей, знакомаго съ мѣстными хозяйственными условіями.

Оцѣночная табель, со всѣми документами, служившими ей основаніемъ, вносится въ мѣстную Коммисію по крестьянскимъ дѣламъ, которая, при участіи чиновника Коммисіи Финансовъ съ правомъ голоса, по разсмотрѣніи, дополненіи и исправленіи ея, представляетъ оную съ своимъ заключеніемъ въ Учредительный Комитетъ для окончательнаго утвержденія.

Ст. 8. Повѣренная мѣстною Коммисіею оцѣночная табель предъявляется владѣльцу, который, въ случаѣ неудовольствія, можетъ подать въ мѣстную Коммисію письменное возраженіе. На подачу таковаго, назначается мѣсячный срокъ со дня предъявленія владѣльцу оцѣночной табели.

Ст. 9. На Центральную Коммисію возлагается:

а) разсмотрѣніе и разрѣшеніе возраженій владѣльцевъ на производство оцѣнки мѣстными Коммисіями;

б) разсмотрѣніе, ревизіоннымъ порядкомъ и утвержденіе произведенныхъ оцѣнокъ, и окончательное опредѣленіе по онымъ суммы вознагражденія, причитающейся въ пользу владѣльца, на точномъ основаніи статьи 30-й Указа о Ликвидаціонной Коммисіи и правилъ, принятыхъ для исчисленія чинша, слѣдующаго съ крестьянъ въ казенныхъ имѣніяхъ;

в) установленіе всѣхъ подробностей для успѣшнаго и правильнаго хода производства оцѣнокъ, составленіе правилъ, инструк-

nieproporcyonalności przypadającego mu wynagrodzenia, obliczonego na zasadzie art. 26, w porównaniu z wartością gruntu. Miéjscowa Kommissya, wraz z sprawdzoną tabellą, przedstawia do Komitetu Urządzającego wniosek swój o gruntowności dowodów dziedzica. Kommissya Centralna, po rozpoznaniu dowodów dziedzica dóbr i wniosku Kommissyi, dozwala lub odmawia dokonywania oszacowania.

Art. **7.** Dokonywanie oszacowania wkłada się na osobną Kommissyą, składającą się: z Pomocnika Prezesa Kommissyi spraw włościańskich, w charakterze Prezesa, z miéjscowego Kommissarza i Urzędnika ze strony Kommissyi Rządowéj Przychodów i Skarbu. Przy Kommissyi znajdować się powinien jeometra do wykonywania poruczanych mu czynności.

Klassyfikacya gruntów odbywa się w przytomności dziedzica dóbr, lub jego umocowanego, wójta gminy, sołtysa i biegłych: jednego, wybranego przez włościan wsi, w któréj odbywa się oszacowanie, i drugiego, którego wyznaczy Kommissya z pomiędzy mieszkańców sąsiednich, obeznanego z miéjscowemi warunkami gospodarskiemi.

Tabella szacunkowa, ze wszystkiemi dokumentami, które jéj służą za zasadę składa się do miéjscowéj Kommissyi spraw włościańskich, która, przy udziale Urzędnika Kommissyi Rządowéj Przychodów i Skarbu z prawem głosu, po rozpoznaniu, uzupełnieniu i poprawieniu rzeczonéj tabelli, przedstawia takową z swoim wnioskiem do Komitetu Urządzającego na ostateczne zatwierdzenie.

Art. **8.** Sprawdzona przez miéjscową Kommissyę tabella szacunkowa okazuje się dziedzicowi dóbr, który, w razie niezadowolnienia, może złożyć Kommissyi swe zarzuty na pismie. – Na podanie takowych zarzutów, oznacza się termin jednomiesięczny licząc od dnia okazania dziedzicowi dóbr tabelli szacunkowéj.

Art. **9.** Kommissyi Centralnéj porucza się:

a) ropoznanie i decydowanie zarzutów dziedziców dóbr przeciwko oszacowaniu, dokonanemu przez Kommissye miéjscowe;

b) rozpoznanie sposobem rewizyjnym i zatwierdzenie dopełnionych oszacowań, oraz ostateczne oznaczenie podług tychże, kwoty wynagrodzenia, przypadającego na rzecz dziedzica dóbr, w ścisłém zastósowaniu się do artykułu 30 Ukazu o Kommissyi Likwidacyjnéj, tudzież do przepisów, przyjętych przy ustanowieniu czynszu, przypadającego od włościan w dobrach rządowych;

c) ustanowienie wszystkich szczegółów do skutecznego i regularnego biegu czynności oszacowania; ułożenie przepisów, in-

цій, формъ и опредѣленіе порядка отчетности по всѣмъ предметамъ, къ оцѣнкѣ относящимся, въ развитіе подлежащихъ статей Указовъ 1864 года и постановленій Учредительнаго Комитета.

II. Настоящія правила, которыя должны быть внесены въ Дневникъ Законовъ, предложить къ исполненію: Центральной Коммисіи, Коммисіи Финансовъ и Коммисіямъ по крестьянскимъ дѣламъ.

Состоялось въ Варшавѣ, въ 110 засѣданіи Учредительнаго Комитета, 6 (18) Января 1866 года.

Предсѣдатель-Намѣстникъ, Генералъ-Адъютантъ,
(подписалъ) *Графъ Бергъ.*

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,
(подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

instrukcyj, form i określenie sposobu prowadzenia rachunkowości co do wszystkich przedmiotów, ściągających się do oszacowania, w rozwinięciu właściwych artykułów Ukazów 1864 roku i postanowień Komitetu Urządzającego.

II. Wykonanie przepisów niniéjszych, które w Dzienniku Praw zamieszczone być mają, poruczyć: Kommissyi Centralnéj, Kommissyi Rządowéj Przychodów i Skarbu i Kommissyom spraw włościańskich.

Działo się w Warszawie, na 110-m posiedzeniu Komitetu Urządzającego, 6 (18) Stycznia 1866 roku.

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,

(подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Za zgodność:

Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowéj Sprawiedliwości, *Wosiński.*

Dyrektor Kancellaryi, *Wł. Holewiński.*

Dzień ogłoszenia, dnia 13 (25) Marca 1866 roku.

УКАЗЪ

СОВѢТУ УПРАВЛЕНІЯ НАШЕГО ЦАРСТВА ПОЛЬСКАГО.

Въ ознаменованіе почти полувѣковой службы въ офицерскихъ чинахъ Ломжинскаго Коменданта, состоящаго по армейской пѣхотѣ Полковника Стаховича 2-го, а равно во вниманіе къ оказаннымъ имъ особеннымъ заслугамъ въ Царствованіе двухъ въ Бозѣ почившихъ Императоровъ Александра I-го и Николая I-го, по представленій Намѣстника Нашего въ Царствѣ Польскомъ, постановили Мы и постановляемъ:

Ст. 1. Всемилостивѣйше жалуемъ, ему, Полковнику Стаховичу 2-му, въ вѣчное и потомственное владѣніе, на правахъ полной и неограниченной собственности, съ безусловнымъ правомъ распоряжаться по своей волѣ, казенный фольварокъ Шалтупе, съ водяною мельницею при деревнѣ Чудышки и дворовою пропинаціею въ предѣлахъ земель этихъ угодій, Августовской губерніи, въ Маріампольскомъ уѣздѣ, состоящихъ, съ такими же правами и обязанностямы, какими пользуется казна.

Ст. 2. Изъ цѣнности этого фольварка, составляющей 23,712 р. 30. к. с., должны бытъ вычтены:

а) 15,000 р. с. въ видѣ капитала соотвѣтствующаго годовому доходу въ 750 р. с., пожалованному Нами Полковнику Стаховичу 2-му.

б) Долгъ Земскому Кредитному Обществу, въ такой суммѣ, какая по соглашенію съ Управленіями Земскаго Кредитнаго Общества, останется на фольваркѣ Шалтупе въ непогашенномъ еще количествѣ изъ займа, сдѣланнаго на все имѣніе Прены.

в) Цѣнность той земли, какая можетъ отойдти отъ фольварка Шалтупе, въ надѣлъ находящагося въономъ безземельнаго населенія. Съ остальной же оцѣночной суммы, пожалованный владѣлецъ будетъ платить казнѣ 5% и 2% на погашеніе.

Ст. 3. На пожалованномъ владѣльцѣ лежитъ обязанность удовлетворять всѣ подати и повинности, какъ нынѣ на фольваркѣ

UKAZ

DO RADY ADMINISTRACYJNÉJ NASZEGO KRÓLESTWA POLSKIEGO.

Oceniając blizko półwiekową służbę w stopniu oficerskim Komendanta miasta Łomży, liczącego się w piechocie Armii, Pułkownika Stachowicza 2°, również mając na względzie szczególne zasługi, położone przez niego pod Panowaniem dwóch w Bogu spoczywających Cesarzów Alexandra I-go i Mikołaja I-go, na przedstawienie Namiestnika Naszego w Królestwie Polskiém, postanowiliśmy i stanowiemy:

Art. 1. Pułkownikowi Stachowiczowi 2-mu, Najmiłościwiéj nadajemy na zupełną i nieograniczoną własność, w wieczne i dziedziczne posiadanie, oraz z bezwarunkowém prawem rozporządzania podług swéj woli, folwark Rządowy Szałtupie, z młynem wodnym przy wsi Czudyszki, w Gubernii Augustowskiéj, Powiecie Marjampolskim położony, z propinacyą dworską w obrębie tego folwarku i młyna, z temi prawami i obowiązkami, jakie służą Skarbowi.

Art. 2. Z wartości tego folwarku, oznaczonéj na rs. 23,712 kop. 30, ma być potrącone:

a) Rs. 15,000, jako kapitał odpowiadający rocznemu dochodowi po rs. 750, nadanemu prze Nas Pułkownikowi Stachowiczowi 2-mu.

b) Dług Towarzystwu Kredytowemu Ziemskiemu, w takiéj summie, jaka za porozumieniem się z władzami tegóż Towarzystwa, ciążyć będzie folwark Szałtupie z nieumorzonéj jeszcze pożyczki, zaciągniętéj na całe dobra Preny.

c) Wartość gruntów, jakie mogą być wydzielone z folwarku Szałtupie, na uposażenie znajdującéj się w tymże folwarku ludności bezrolnéj. Od pozostałéj zaś summy szacunkowéj, obdarowany płacić będzie Skarbowi procent 5% i 2% na amortyzacyą.

Art. 3. Obdarowany właściciel obowiązany jest ponosić wszelkie podatki, ciężary i obowiązki, tak obecnie do folwarku

Шалтупе лежащія, такъ и тѣ, которыя впредь могутъ быть установлены.

Ст. 4. Правительственная Коммисія Финансовъ должна заключить соотвѣтственный актъ съ пожалованнымъ владѣльцемъ, и переписать въ ипотекѣ право собственности означеннаго фольварка на его имя.

Ст. 5. Издержки по составленію акта, по переписанію права собственности и по передачѣ фольварка, уплочиваются пожалованнымъ лицомъ.

Ст. 6. Исполненіе настоящаго Указа, который долженъ быть внесенъ въ Дневникъ Законовъ, повелѣваемъ Совѣту Управленія возложить на Правительственную Коммисію Финансовъ и Казначейства.

Въ Ст.-Петербургѣ 11 (23) Января 1866 г.

(подписалъ) „АЛЕКСАНДРЪ"

Szałtupie przywiązane, jako téż i w przyszłości ustanowić się mogące.

Art. 4. Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu ma zawrzeć z obdarowanym stosowny akt i przepisać w hipotece na imie jego tytuł własności rzeczonego folwarku.

Art. 5. Wydatki, na sporządzenie aktu, przepisanie tytułu własności i tradycyę dóbr, poniesie obdarowany.

Art. 6. Wykonanie niniéjszego Ukazu, który w Dzienniku Praw zamieszczony być ma, Rada Administracyjna Królestwa poruczy Kommissyi Rządowéj Przychodów i Skarbu.

przez Cesarza i Króla, Minister Sekretarz Stanu,
(podpisano) *W. Płatonow.*

Zgodno z oryginałem:

P. o. Podsekretarza Stanu, (podpisano) *Rogoziński.*

Za zgodność:

Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowéj Sprawiedliwości, *Wosiński.*

Dyrektor Kancellaryi, *Wl. Holewiński.*

Dzień ogłoszenia, dnia 13 (25) Marca 1866 roku.

По указу Его Величества

АЛЕКСАНДРА II-го,

Императора и Самодержца Всероссійскаго, Царя Польскаго,

и проч., и проч., и проч.,

Совѣтъ Управленія Царства.

Принимая во вниманіе, что подъ постройку Лодзинской-Фабричной желѣзной дороги, необходимо занять земель, означенную на прилагаемомъ у сего топографическомъ планѣ, количествомъ шесть десятинъ, шестьнадцать и двадцать семь сотыхъ квадратныхъ саженей, или одинадцать морговъ, семьдесять два квадратныхъ саженей, принадлежащихъ къ деревнѣ Колюшки, составляющей собственность г. Туробойскаго;

Принимая во вниманіе, что добровольное соглашеніе съ владѣльцемъ помянутой деревни, касательно продажи этой земли, не состоялось, на основаніи 7-ой статьи договора объ уступкѣ *Лодзинской-Фабричной* желѣзной дороги и по смыслу статей 2-ой и 3-ей пункта *a.* и 9-ой, постановленія своего отъ 6 (18) Іюня 1852 г., объ отчужденіи недвижимыхъ собственностей, по представленію Управленія Путей Сообщенія въ Царствѣ Польскомъ, постановилъ и постановляетъ.

Ст. **1**. Пространство земли означенное на прилагаемомъ планѣ, принадлежащее къ деревнѣ Колюшки, заключающее 6 десятинъ, 16,27 квадр. саженей или 11 морговъ 72 квадр. саж., имѣетъ быть занято подъ постройку Лодзинской-Фабричной желѣзной дороги.

Ст. **2**. Обращеніе этого участка земли въ общественную надобность, а равно опредѣленіе вознагражденія владѣльцу онаго имѣетъ быть произведено на основаніи положенія 6 (18) Іюня 1852 года, объ отчужденіи недвижимой собственности.

Ст. **3**. Исполненіе настоящаго постановленія, которое должно быть внесено въ Дневникъ Законовъ, возлагается на подлежащія Начальства, по принадлежности, и на Общество Лодзинской-Фабричной желѣзной дороги.

Состоялось въ городѣ Варшавѣ, въ засѣданіи Совѣта Управленія Царства, 14 (26) Января 1866 г.

w Imieniu Najjaśniéjszego,

ALEXANDRA II-go,

Cesarza i Samowładcy Wszech Rossyi, Króla Polskiego,

etc., etc., etc.,

Rada Administracyjna Królestwa Polskiego.

Zważywszy, że pod budowę drogi żelaznéj fabryczno-Łodzkiéj, zachodzi potrzeba zająć grunta, na załączonym planie sytuacyjnym oznaczone, wynoszące w ogóle sześć dziesiatyn, szesnaście i dwadzieścia siedm setnych sażeni kwadratowych, czyli morgów jedenaście, sażeni kwadratowych siedmdziesiąt dwa powierzchni, a należące do wsi Koluszek, będącéj własnością p. Turobojskiego.

Zważywszy, że dobrowolna ugoda z właścicielem wsi pomienionéj o odstąpienie wyrażonych gruntów nie doszła do skutku, na zasadzie art. 7. aktu nadawczego drogi żelaznéj fabryczno-Łodzkiéj i w myśl art. 2-go i 3-go ustępu lit. *a* i 9-go postanowienia Rady Administracyjnéj Królestwa z d. 6 (18) Czerwca 1852 r., o wywłaszczeniach na użytek publiczny, na przedstawienie Zarządu Kommunikacyi w Królestwie Polskiém, postanowiła i stanowi:

Art. 1. Przestrzeń gruntu na dołączonym planie oznaczona, do wsi Koluszek należąca, obéjmująca 6 dziesiatyn 16, 27 sażeni kwadr., czyli 11 morgów 72 sażenie kwadr. powierzchni, ma być zajętą pod budowę drogi żelaznéj fabryczno-Łodzkiéj.

Art. 2. Zajęcie wyrażonéj przestrzeni na użytek publiczny, oraz ustanowienie wysokości wynagrodzenia dla jéj właściciela, przywiedzione być ma do skutku podług prawa o wywłaszczeniach z d. 6 (18) Czerwca 1852 r.

Art. 3. Wykonanie niniéjszego postanowienia, które w Dzienniku Praw ma być zamieszczone, właściwym władzom, w czém do któréj należy i Towarzystwu drogi żelaznéj fabryczno-Łodzkiéj, poleca.

Działo się w Warszawie, na posiedzeniu Rady Administracyjnéj, d. 14 (26) Stycznia 1866 r.

Предсѣдатель-Намѣстникъ, Генералъ-Адъютантъ,
(подписалъ) *Графъ Бергъ.*

P. o. Podsekretarza Stanu, (podpisano) *Rogoziński.*

Zgodno z oryginałem:
P. o. Podsekretarza Stanu, (podpisano) *Rogoziński.*

Zgodno z wypisem:
Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowéj Sprawiedliwości, *Wosiński.*

Dyrektor Kancellarji *Wł. Holewiński.*

Dzień ogłoszenia, dnia 13 (25) Marca 1866 roku

По указу Его Величества

АЛЕКСАНДРА II-го,

Императора и Самодержца Всероссійскаго, Царя Польскаго,

Великаго Князя Финляндскаго,

и проч., и проч., и проч.,

Учредительный Комитетъ въ Царствѣ Польскомъ.

Вслѣдствіе представленія Центральной по крестьянскимъ дѣламъ Коммисіи, по возникшему въ нѣкоторыхъ Коммисіяхъ по крестьянскимъ дѣламъ вопросу о порядкѣ составленія ликвидаціонныхъ табелей и заключенія добровольныхъ сдѣлокъ въ имѣніяхъ неполноправныхъ владѣльцевъ, Учредительный Комитетъ, въ развитіе подлежащихъ статей Высочайшихъ Указовъ 19 Февраля (2 Марта) 1864 года (12-й и 24-й объ устройствѣ крестьянъ и 34-й о порядкѣ введенія въ дѣйствіе новыхъ о крестьянахъ постановленій),— постановилъ и постановляетъ:

Ст. 1. Ликвидаціонные проекты и табели по имѣніямъ лицъ, состоящихъ подъ опекою, и несовершеннолѣтнихъ, находящихся подъ попечительствомъ, составляются, по принадлежности, или опекунами или самими несовершеннолѣтними, съ согласія попечителей; по имѣніямъ лицъ, безъ вѣсти отсутствующихъ—временно владѣющими тѣми имѣніями или законными представителями владѣльцевъ; по имѣніямъ лицъ, находящихся подъ попечительствомъ по суду—самими владѣльцами, съ согласія данныхъ имъ попечителей или совѣтниковъ.

Примѣчаніе. При представленіи ликвидаціонныхъ проектовъ и табелей по имѣніямъ вышеупомянутыхъ неполноправныхъ лицъ,

w Imieniu Najjaśniéjszego

ALEXANDRA II-go,

Cesarza i Samowładcy Wszech Rossyi, Króla Polskiego,

Wielkiego Księcia Finlandzkiego,

etc., etc., etc.,

Komitet Urządzający w Królestwie Polskiem.

Wskutek przedstawienia Kommissyi Centralnéj spraw włościańskich, z powodu wynikłéj w niektórych Kommissjach spraw włościańskich kwestji co do sposobu układania tabell likwidacyjnych i zawierania dobrowolnych umów, w dobrach należących do właścicieli zupełnéj zdolności prawnéj nie mających, — Komitet Urządzający, w rozwinięciu odpowiednich artykułów Ukazów Najwyższych z dnia 19 Lutego (2 Marca) 1864 r. (12 i 24 o urządzeniu włościan, tudzież 34 o sposobie wprowadzenia w wykonanie nowych ustaw o włościanach), postanowił i stanowi:

Art. 1. Projekta i tabelle likwidacyjne z dóbr należących do osób zostających pod opieką, tudzież nieletnich, którym przydani są kuratorowie, układają się przez kogo należy, albo przez opiekunów, albo przez samych nieletnich, za zgodą kuratorów; z dóbr należących do właścicieli nieobecnych — przez osoby wprowadzone w tymczasowe posiadanie lub przez prawnych reprezentantów właścicieli; z dóbr zaś osób znajdujących się pod kuratelą sądową — przez samych właścicieli, za zgodą przydanych im kuratorów czyli doradców.

Uwaga. Przy przedstawianiu projektów i tabell likwidacyjnych z dóbr, wyż wspomnionych właścicieli zupełnéj zdolności

должны быть прилагаемы постановленія подлежащихъ учреждeній о назначеніи опекунами, временными владѣльцами, представителями или совѣтниками тѣхъ лицъ, коими, или съ согласія которыхъ ликвидаціонные проекты и табели составлены и подписаны.

Ст. 2. Надѣленіе безземельныхъ крестьянъ землею въ имѣніяхъ маіоратныхъ и заключеніе добровольныхъ сдѣлокъ съ крестьянами объ обмѣнѣ или разверстаніи земель, замѣнѣ сервитутовъ и о вознагражденіи крестьянъ при возстановленіи нарушенныхъ сервитутовъ и неправильныхъ обмѣновъ, по всякаго рода имѣніямъ лицъ, подъ опекой состоящихъ, и несовершеннолѣтнихъ, находящихся подъ попечительствомъ, совершаются съ разрѣшенія семейныхъ совѣтовъ; въ первомъ случаѣ— опекунами, а въ послѣднемъ — самими несовершеннолѣтними, съ согласія попечителей; по имѣніямъ же остальныхъ, означенныхъ въ предъидущемъ пунктѣ, неполноправныхъ лицъ— порядкомъ, въ томъ пунктѣ опредѣленнымъ.

Ст. 3. Владѣльцы, имѣнія которыхъ назначены въ продажу съ публичнаго торга, составляя сами ликвидаціонные проекты табелей, со времени врученія имъ повѣстки о производствѣ описи имѣнія, назначеннаго въ продажу, не имѣютъ права входить съ крестьянами въ какія либо сдѣлки, имѣющія предметомъ отчужденіе недвижимаго имущества, за исключеніемъ случаевъ, означенныхъ въ ст. 32-й постановленій Учредительнаго Комитета, (экстр. жур. 68-го засѣд.) о вознагражденіи крестьянъ за неправильные обмѣны или нарушенные сервитуты.

Ст. 4. Для огражденія кредиторовъ, при примѣненіи ст. 32-й постановленій Учредительнаго Комитета, отъ неблагонамѣренныхъ дѣйствій должника, имѣніе котораго назначено за долги въ продажу съ публичнаго торга, дозволяется имъ представлять свои соображенія и заявленія въ мѣстныя Коммисіи по крестьянскимъ дѣламъ, которыя съ своей стороны о предполагаемой сдѣлкѣ или предложеніи владѣльца публикуютъ въ Варшавскомъ Дневникѣ.

Ст. 5. Кредиторы, непредставившіе, въ мѣсячный срокъ со времени публикаціи, своихъ заявленій, считаются согласившимися съ предложеніемъ или сдѣлкою владѣльца.

Ст. 6. Коммисіи по крестьянскимъ дѣламъ, разсматривающія вышеозначенныя сдѣлки, принимаютъ во вниманіе соображенія и заявленія кредиторовъ о тѣхъ дѣйствіяхъ должника, которыя клонятся къ явному ущербу третьихъ лицъ, входя въ нужныхъ случаяхъ съ представленіемъ въ Учредительный Комитетъ,

prawnéj niemających, powinny być dołączane decyzje właściwych władz, wyznaczające opiekunów, wprowadzonych w tymczasowe posiadanie, reprezentantów lub doradców, przez których, lub za zgodą których, projekta i tabelle likwidacyjne ułożone i podpisane zostały.

Art. 2. Nadanie gruntów włościanom bezrolnym w dobrach majorackich i zawieranie dobrowolnych z włościanami układów o zamianę lub separację gruntów, o zamianę służebności i o wynagrodzenie włościan przy przywracaniu ich do odebranych służebności i do nielegalnie dopełnionych zamian, w dobrach wszelkiego rodzaju, będących własnością osób zostających pod opieką i nieletnich, którym przydani są kuratorowie, dokonywane być mają na zasadzie uchwał rad familijnych, w pierwszym razie, przez opiekunów, a w ostatnim przez samych nieletnich, za zgodą kuratorów; z dóbr zaś należących do innych, w punkcie poprzedzającym wymienionych, zupełnéj zdolności prawnéj nie mających osób, według porządku w tymże punkcie oznaczonego.

Art. 3. Właściciele dóbr, wystawionych na sprzedaż przez publiczną licytacyę, układając sami projekta tabel likwidacyjnych, od dnia doręczenia im zawiadomienia o zajęciu dóbr na sprzedaż, nie mają prawa wchodzić z włościanami w jakiebądź układy, mające za przedmiot zbycie majątku nieruchomego, wyjąwszy przypadki wymienione w pozycyi 32 postanowień Komitetu Urządzającego (prot. dodat. posiedz. 68-o), co do wynagrodzenia włościan za nielegalne zamiany lub odebrane służebności.

Art. 4. Dla zabezpieczenia wierzycieli, przy stosowaniu art. 32 postanowień Komitetu Urządzającego, od złéj wiary działań dłużnika, którego dobra, z powodu długów, na sprzedaż przez publiczną licytacyę są wystawione, dozwala się im podawać swe uwagi i wnioski do miéjscowych Kommissyj spraw włościańskich, które z swéj strony, o zamierzonym układzie lub propozycyi właściciela, ogłoszą w Dzienniku Warszawskim.

Art. 5. Wierzyciele, którzy w ciągu jednego miesiąca od czasu ogłoszenia, nie podadzą swych wniosków, uważani będą za zgadzających się na propozycyę lub układ ze strony dziedzica.

Art. 6. Kommissye spraw włościańskich, rozpoznając pomienione układy powinny mieć na uwadze oświadczenia i wnioski wierzycieli co do takich działań dłużnika, które zmierzają na wyraźną szkodę osób trzecich, i w razie potrzeby, czynić przedstawienia do Komitetu Urządzającego.

Ст. 7. Исполненіе настоящаго постановленія, которое должно буть внесено въ Дневникъ Законовъ, возлагается на Члена-Завѣдывающаго дѣлами Учредительнаго Комитета и Главнаго Директора Правительственной Коммисіи Юстиціи.

Состоялось въ Варшавѣ, въ 111-мъ засѣданіи, 8 (20) Января 1866 года.

Предсѣдатель-Намѣстникъ Царства, Генералъ-Адъютантъ,
(подписалъ) *Графъ Бергъ.*

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,
(подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Art. 7. Wykonanie niniéjszego postanowienia, które zamieszczone być ma w Dzienniku Praw, porucza się Członkowi-Zawiadującemu czynnościami Komitetu Urządzającego, tudzież Dyrektorowi Głównemu Kommissyi Rządowéj Sprawiedliwości.

Działo się w Warszawie, na 111-m posiedzeniu, dnia 8 (20) Stycznia 1866 r.

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,
(подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Za zgodność:
Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowéj Sprawiedliwości, *Wosiński.*

Dyrektor Kancellaryi, *Wł. Holewiński.*

Dzień ogłoszenia, dnia 13 (25) Marca 1866 roku.

По указу Его Величества

АЛЕКСАНДРА II-го,

Императора и Самодержца Всероссійскаго, Царя Польскаго, и проч., и проч., и проч.,

Намѣстникъ Царства.

Принявъ во вниманіе: что хотя мѣрами законнаго правительства Царства Польскаго, сильно уже поколеблено революціонное устройство въ Варшавѣ и жизнь обывателей ея охранена отъ руки наемныхъ убійцъ, а имущество ихъ отъ расхищенія; но предводители мятежа усиливаются составить новую революціонную организацію и сѣтью ея обвить всѣ провинціи;

Что остатки истребленныхъ войсками мятежническихъ вооруженныхъ шаекъ бродятъ еще по разнымъ мѣстамъ Царства, грабятъ почты и общественныя кассы, нападаютъ на безоружныхъ жителей, особенно на крестьянъ и нѣмецкихъ колонистовъ, и подвергаютъ ихъ разнымъ истязаніямъ;

Что подъ вліяніемъ этихъ насилій и замысловъ, разрушающихъ основы всякаго гражданскаго общества, обыкновенныя средства охранительной полиціи оказываются недостаточными къ немедленному и окончательному подавленію мятежа и возстановленію законнаго порядка; въ заботливости устранить всѣ встрѣчаемыя на этомъ пути препятствія, разрушить орудія смутъ и доставить мирнымъ жителямъ края еще вящшую опору къ огражденію жизни и достоянія ихъ, призналъ необходимымъ, въ дополненіе и развитіе сдѣланныхъ уже распоряженій на время существованія въ краѣ военнаго положенія, съ Высочайшаго Государя Императора разрѣшенія, образовать, въ видѣ чрезвычайной мѣры, Военно-Полицейское Управленіе въ Царствѣ, на основаніяхъ слѣдующаго постановленія:

Ст. 1. Впредь до возстановленія законнаго порядка и общественной безопасности въ Царствѣ Польскомъ, установляется въ ономъ временно должность Генералъ Полиціймейстера, которому ввѣряется высшее завѣдываніе полиціею, какъ въ Варшавѣ, такъ и въ другихъ городахъ и уѣздахъ Царства.

Ст. 2. Генералъ-Полиціймейстеръ непосредственно подчиняется одному Намѣстнику въ Царствѣ и ему докладываетъ о всѣхъ дѣлахъ, требующихъ высшаго разрѣшенія.

W Imieniu Najjaśniéjszego
ALEXANDRA II-go,
CESARZA i SAMOWŁADCY WSZECH ROSSYI, KRÓLA POLSKIEGO,
etc., etc., etc.,

Namiestnik Królestwa.

Zważywszy: że lubo środkami przez Rząd prawy Królestwa Polskiego przedsięwziętemi, znacznie już zachwianą została organizacja rewolucyjna w Warszawie i życie mieszkańców jéj chronione jest od napaści najemnych zabójców, własność zaś ich od zaboru; pomimo to jednak przewódcy powstania usiłują na nowo ułożyć podobną organizację i siecią jéj owinąć wszystkie prowincje;

że resztki zniszczonych przez wojsko zbrojnych band powstańczych, snują się jeszcze po różnych miéjscach w Królestwie, rabują poczty i kassy publiczne, napadają na bezbronnych mieszkańców, mianowicie na włościan i kolonistów niemców i dopuszczają się względem nich rozmaitych okrucieństw;

że pod wpływem takich gwałtów i niecnych zamiarów niszczących podstawy społeczeństwa, zwyczajne środki policyjne do niezwłocznego i skutecznego przytłumienia powstania i powrócenia prawego porządku okazują się niedostatecznémi; przez troskliwość o usunięcie wszelkich napotykanych na téj drodze trudności, zniszczenie sprężyn rozruchów i zapewnienie spokojnym mieszkańcom kraju skuteczniéjszéj jeszcze pomocy w ocaleniu ich życia i mienia, uznałem za konieczne, dla uzupełnienia i rozwinięcia wydanych już rozporządzeń na czas trwania w kraju stanu wojennego, jako nadzwyczajny środek ustanowić z NAJWYŻSZEGO JEGO CESARSKIEJ MOŚCI zezwolenia Wojenno Policyjny Zarząd w Królestwie, według następujących przepisów:

Art. 1. Nim wróci prawy porządek i ogólne bezpieczeństwo w Królestwie Polskiém, ustanawia się w niém czasowo Urząd Jenerała-Policmajstra, któremu powierza się wyższy kierunek policją, tak w saméj Warszawie, jako téż i w innych miastach i powiatach Królestwa.

Art. 2. Jenerał-Policmajster podległym jest bezpośrednio samemu tylko Namiestnikowi w Królestwie i temu przedstawia wszelkie interessa wymagające wyższéj decyzyi.

Генералъ-Полицiймейстеръ присутствуетъ въ Совѣтѣ Управленiя наравнѣ съ Главными Директорами.

Ст. 3. Въ завѣдыванiе Генералъ-Полицiймейстера поступаетъ Особая по дѣламъ военнаго положенiя Канцелярiя.

Дѣла по Полицейскому Управленiю, (ст. 11), производимыя нынѣ въ Правительственной Коммисiи Внутреннихъ дѣлъ, передаюся временно для дальнѣйшаго производства, въ Канцелярiю Генералъ-Полицiймейстера, который, если признаетъ нужнымъ, входитъ въ соглашенiе съ главнымъ Директоромъ и объ откомандированiи къ нему потребнаго числа опытныхъ и благонадежныхъ чиновниковъ для производства означенныхъ дѣлъ.

Ст. 4. Генералъ-Полицiймейстеру полагается Помощникъ, на котораго сверхъ общихъ занятiй по центрально-полицейскому управленiю, возлагаются преимущественно разъѣзды для ближайшаго наблюденiя за исполненiемъ распоряженiй высшаго начальства и особенно для надлежащаго на мѣстѣ соглашенiя дѣйствiй разныхъ установленныхъ властей по полицейской части.

Кромѣ того, въ распоряженiе Генералъ - Полицiймейстера опредѣляется, для особыхъ порученiй, достаточное число военныхъ и гражданскихъ чиновъ.

Ст. 5. Генералъ-Полицiймейстеру подвѣдомственны, собственно по дѣламъ полицейскаго управленiя, всѣ лица и установленiя какъ военныя, такъ и гражданскiя, коимъ ввѣрено, постоянно или временно завѣдыванiе мѣстною полицiею въ Царствѣ.

Ст. 6. Общая на мѣстахъ полицейская власть принадлежитъ:

въ губернiяхъ, начальникамъ главныхъ военныхъ отдѣловъ;

въ уѣздахъ, военнымъ уѣзднымъ начальникамъ.

Всѣ мѣстности въ Царствѣ распредѣляются между означенными военными начальниками по общему докладу Генералъ-Полицiймейстера и Начальника штаба войскъ въ Царствѣ, съ разрѣшенiя Намѣстника.

Примѣчанiе. На первое время и въ видѣ исключенiя, два уѣзда могутъ быть, смотря по удобству, поручаемы одному военному уѣздному начальнику. Равнымъ образомъ, нѣкоторыя губернiи могутъ быть раздѣлены, по прежнему, на нѣсколько главныхъ военныхъ отдѣловъ.

Только въ случаѣ крайней надобности допускается образованiе второстепенныхъ отдѣловъ изъ частей одного или нѣсколькихъ

Ma on zasiadać w Radzie Administracyjnéj z prawami Dyrektorów Głównych.

Art. 3. Pod zawiadywanie Jenerała-Policmajstra przechodzi Oddzielna Kancellarya stanu wojennego.

Interessa w przedmiotach Zarządu Policyjnego (art. 11), koncentrujące się obecnie w Kommissji Rządowéj Spraw Wewnętrznych, przéjdą czasowo dla dalszego załatwienia, do Kancellaryi Jenerała-Policmajstra, który, jeśli uzna potrzebę, zniesie się z Dyrektorem Głównym względem wydelegowania téż do niego potrzebnéj liczby doświadczonych i na zaufanie zasługujących urzędników, w celu zajęcia się temiż interessami.

Art. 4. Jenerałowi-Policmajstrowi naznacza się Pomocnik, któremu oprócz czynności ogólnych w Centralnym Zarządzie Policyjnym, porucza się głównie odbywanie objazdów dla bliższego nadzoru nad wykonaniem rozporządzeń wyższéj władzy, szczególniéj zaś dla należytego na miéjscu pogodzenia działań różnych ustanowionych Władz Policyjnych.

Nadto, Jenerał-Policmajster w rozporządzeniu swém mieć będzie do osobnych poleceń dostateczną liczbę urzędników wojskowych i cywilnych.

Art. 5. Jenerałowi Policmajstrowi podległe są jedynie w przedmiotach Zarządu Policyjnego, wszelkie Władze i osoby tak wojskowe, jako téż cywilne, którym poruczone jest stałe lub czasowe zawiadywanie Policyą miéjscową w Królestwie.

Art. 6. Ogólna w różnych miéjscach Władza policyjna należy:

po Guberniach, do Naczelników głównych wojennych oddziałów;

po Powiatach, do Wojennych Naczelników Powiatowych.

Wszystkie miéjscowości w Królestwie rozdzielone być mają między rzeczonych Naczelników Wojennych, według decyzyi Namiestnika, na przedstawienie wspólne Jenerała-Policmajstra i Naczelnika sztabu wojsk.

Uwaga. Na początek i sposobem wyjątku, dwa powiaty, dla większéj dogodności mogą być powierzane jednemu Wojennemu Naczelnikowi Powiatowemu. Również niektóre gubernie mogą być rozdzielone, jak przedtem, na kilka głównych oddziałów wojennych.

Wrazie tylko koniecznéj potrzeby dozwala się urządzenie drugorzędnych oddziałów z części jednego lub kilku powiatów,

уѣздовъ, но начальники такихъ отдѣловъ считаются въ равной степени значенія съ военными уѣздными начальниками.

Ст. 7. При каждомъ военномъ уѣздномъ начальникѣ полагается нужное число помощниковъ изъ способнѣйшихъ штабъ и оберъ-офицеровъ.

По мѣрѣ надобности и возможности, симъ помощникамъ можетъ быть поручаемо ближайшее завѣдываніе особыми въ уѣздахъ участками, отдаленными отъ мѣста пребыванія военнаго уѣзднаго начальника.

Ст. 8. Всѣ означенные военные начальники и ихъ помощники назначаются къ исправленію сихъ должностей Намѣстникомъ въ Царствѣ, по общему докладу Генералъ-Полиціймейстера съ Начальникомъ штаба войскъ въ Царствѣ.

Ст. 9. Начальникамъ главныхъ военныхъ отдѣловъ подчиняются вполнѣ военные уѣздные начальники, а симъ послѣднимъ ихъ помощники.

Въ случаѣ особенной поспѣшности, Генералъ-Полиціймейстеръ даетъ прямо отъ себя предписанія военнымъ уѣзднымъ начальникамъ и получаетъ отъ нихъ непосредственно донесенія.

При семъ начальники главныхъ отдѣловъ извѣщаются для зависящихъ отъ нихъ распоряженій, какъ о данныхъ предписаніяхъ такъ и о посланныхъ донесеніяхъ.

Ст. 10. Начальникамъ главныхъ военныхъ отдѣловъ подвѣдомственны, собственно по полицейской части, гражданскіе губернаторы и прочія губернскія власти, состоящія въ предѣлахъ ихъ отдѣловъ.

Военнымъ уѣзднымъ начальникамъ подчиняются непосредственно нынѣшніе гражданскіе уѣздные начальники и ихъ управленія, а равно всѣ мѣстныя власти и установленія, завѣдывающія въ уѣздахъ дѣлами полицейскаго вѣдомства.

Въ случаѣ явной неблагонадежности мѣстныхъ чиновъ всѣхъ вѣдомствъ (за исключеніемъ губернаторовъ), военные начальники имѣютъ право смѣнять ихъ, или временно устранять отъ должностей, и кромѣ того, брать подъ стражу, съ соблюденіемъ особыхъ о семъ правилъ, утвержденныхъ Намѣстникомъ.

Ст. 11. Въ кругъ дѣйствій Генералъ-Полиціймейстера и подвѣдомственныхъ ему военныхъ начальниковъ, собственно по полицейской части, входятъ всѣ мѣры и распоряженія, имѣющія цѣлію возстановленіе нарушеннаго порядка и общественной безопасности въ Царствѣ. Посему, имъ поручается временно полицейское управленіе и высшая наблюдательная власть въ краѣ, а именно:

lecz Naczelnicy oddziałów takich, uważani być mają co do znaczenia na równi z Wojennemi Naczelnikami Powiatowemi.

Art. 7. Przy każdym Wojennym Naczelniku Powiatowym naznacza się potrzebna liczba Pomocników ze zdolniéjszych sztab lub ober-oficerów.

W miarę potrzeby i możności, Pomocnikom tym może być powierzane bliższe zawiadywanie osobnemi cząstkami powiatu, od miéjsca zamieszkania Wojennych Naczelników Powiatowych oddalonemi.

Art. 8. Wszyscy pomienieni Naczelnicy Wojenni i ich Pomocnicy mianowani są przez Namiestnika w Królestwie, na przedstawienie wspólne Jenerała-Policmajstra i Naczelnika sztabu wojsk.

Art. 9. Naczelnikom głównych wojennych oddziałów podwładni są w zupełności Wojenni Naczelnicy Powiatowi, a tym ostatnim ich Pomocnicy.

W razach szczególnéj nagłości, Jenerał-Policmajster wydaje polecenia wprost od siebie Wojennym Naczelnikom Powiatowym i bezpośrednio otrzymuje od nich raporta.

Obok tego wszakże, naczelnicy głównych oddziałów zawiadamiają się tak o wydanych poleceniach jako téż i o złożonych raportach dla uczynienia ze swéj strony stosownych rozporządzeń.

Art. 10. Naczelnikom głównych oddziałów wojennych podlegli są pod względem policyjnym, Gubernatorowie Cywilni i inne Władze Gubernjalne, istniejące w obrębie ich oddziałów.

Wojennym Naczelnikom Powiatowym, podlegają bezpośrednio teraźniéjsi Cywilni Naczelnicy Powiatowi i ich Zarządy, również wszelkie władze miéjscowe i urzędy zawiadujące po powiatach częścią policyjną.

W razie istotnego nie zasługiwania miéjscowych urzędników wszelkich władz na zaufanie (z wyłączeniem Gubernatorów), Naczelnicy Wojenni mają prawo usuwać ich lub téż w urzędowaniu zawieszać, a nawet aresztować, przy zachowaniu oddzielnych w téj mierze prawideł przez Namiestnika wydanych.

Art. 11. W zakres działań Jenerała-Policmajstra i podległych mu Naczelników Wojennych, pod względem policyjnym wchodzą wszelkie środki i rozporządzenia mające na celu powrócenie naruszonego porządku i ogólnego bezpieczeństwa w Królestwie. Dla tego powierza się im czasowo Zarząd Policyjny i wyższa władza nadzorcza w kraju, mianowicie:

1. Обнародованіе всѣхъ полицейскихъ распоряженій и вообще правительственныхъ мѣръ, принимаемыхъ по настоящимъ обстоятельствамъ.

2. Охраненіе полицейскаго благочинія, тишины, спокойствія и огражденіе лицъ и имуществъ отъ насилій, грабежей и безчинствъ, защита и покровительство мирныхъ жителей, вѣрныхъ и преданныхъ закону и верховной власти, и особенное попеченіе о призрѣніи и успокоеніи тѣхъ лицъ или семействъ, которыя пострадали отъ мщенія и жестокости мятежниковъ.

3. Открытіе, арестованіе и законное преслѣдованіе злоумышленниковъ, нарушающихъ общій порядокъ и безопасность, при чемъ должно быть обращаемо вниманіе не только на явныхъ возмутителей и потстрекателей, но и на тайныхъ сообщниковъ и укрывателей мятежа.

4. Пресѣченіе способовъ къ мятежу; открытіе и уничтоженіе революціонныхъ притоновъ, складовъ, конныхъ почтъ, а также тайныхъ типографій и литографій, возмутительныхъ прокламацій, брошюръ и т. п.

5. Обыски и осмотры, въ городахъ и уѣздахъ, жилыхъ и не жилыхъ помѣщеній всякаго рода, монастырей, складочныхъ мѣстъ, транспортовъ и проч., во всѣхъ случаяхъ, когда будетъ основательная причина къ подозрѣніямъ; при чемъ должны быть въ точности соблюдаемы правила для военнаго положенія постановленныя.

6. Ближайшій надзоръ за публичными мѣстами, предупрежденіе и уничтоженіе недозволенныхъ сходбищъ, революціонныхъ манифестацій и всякихъ дѣйствій, имѣющихъ цѣлью возбужденіе умовъ противъ закона и правительства.

7. Принятіе строгихъ мѣръ къ охраненію средствъ сообщенія (дорогъ желѣзныхъ и другихъ, телеграфовъ, почтъ и проч.), а также движенія по дорогамъ проѣзжающихъ лицъ, транспортовъ, обозовъ и т. д.

8. Пресѣченіе и преслѣдованіе контрабанды, особенно той, которая совершается съ политическою цѣлью.

9. Выдача паспортовъ и видовъ всякаго рода, открытіе и преслѣдованіе безпаспортныхъ, бѣглыхъ, бродягъ и проч.

10. Охрана государственной и общественной собственности, особенно же казенныхъ кассъ; распоряженія о взысканіи недоимокъ на основаніи правилъ, которыя будутъ о семъ изданы.

11. Всѣ дѣла по жалобамъ владѣльцевъ или требованіямъ судебныхъ и другихъ мѣстъ о понужденіи крестьянъ къ исполненію ихъ обязанностей.

1. Ogłaszanie wszelkich rozporządzeń policyjnych i w ogólności środków, z powodu okoliczności dzisiéjszych przez Rząd przedsiębranych.

2. Utrzymanie ogólnego porządku, cichości i spokojności, zasłonienie osób i własności od gwałtu, rabunku i napaści, obrona mieszkańców spokojnych, wiernych i uległych prawu i Najwyższéj Władzy, jako téż opieka nad niemi, oraz szczególna troskliwość w daniu schronienia i zabezpieczenia tych osób i ich rodzin, które są przedmiotem zemsty i okrucieństwa powstańców.

3. Wykrycie, aresztowanie i prawne ściganie ludzi złéj woli, naruszających ogólny porządek i bezpieczeństwo, przyczém zwracaną być winna uwaga nie tylko na burzycieli i podżegaczy jawnych, lecz téż i na tajnych spólników i sprzyjających powstaniu.

4. Przecięcie środków powstania; odkrycie i zniesienie schadzek rewolucyjnych, składów, konnych poczt, oraz tajnych drukarni i litografij; zniszczenie podburzających proklamacyj, broszur i t. p.

5. Przegląd i rewizja po miastach i powiatach wszelkiego rodzaju zamieszkałych i niezamieszkałych miéjsc, klasztorów, sklepów, transportów i t. d., w każdym razie, kiedy się okaże uzasadniony powód podéjrzenia; przy czém winny być ściśle zachowane prawidła dla stanu wojennego ustanowione.

6. Bliższy nadzór miéjsc publicznych, zapobieżenie i zniesienie wzbronionych schadzek, manifestacyj rewolucyjnych i wszelkich czynów mających na celu wzburzenie umysłów przeciw prawu i Rządowi.

7. Przedsięwzięcie skutecznych środków ku zabezpieczeniu kommunikacyj (dróg żelaznych i innych, telegrafów, poczt i t. p.), jako téż ruchu podróżujących, transportów, obozów i t p.

8. Zapobieżenie i ściganie kontrabandy, mianowicie téj, która się odbywa w celu politycznym.

9. Wydanie pasportów i świadectw, wykrycie i ściganie niemających pasportów, zbiegów, włóczęgów i t. p.

10. Ochrona własności Rządowéj i publicznéj, mianowicie zaś kass skarbowych, czynienie rozporządzeń o ściągnięcie zaległości, na zasadzie prawideł, które zostaną w téj mierze wydane.

11. Wszelkie skargi właścicieli, lub téż żądania władz sądowych i innych,o znaglenie włościan do wypełnienia swych obowiązków.

12. Дѣла по нарушенію правилъ военнаго положенія и полицейское разбирательство вообще.

13. Попеченіе о скоромъ и правильномъ производствѣ военно-слѣдственныхъ дѣлъ и распоряженія по сему предмету на основаніи особыхъ постановленій.

14. Надзоръ за тюрьмами и другими мѣстами заключенія; попеченіе о надежномъ и быстромъ препровожденіи арестантовъ.

15. Вообще наблюденіе за точнымъ исполненіемъ полицейскихъ распоряженій, какъ постоянныхъ, основанныхъ на общихъ законахъ, такъ и временныхъ, дѣлаемыхъ по случаю настоящаго военнаго положенія.

Отъ Намѣстника зависѣть будетъ, по представленію Генералъ-Полицiймейстера, опредѣлить, какія изъ дѣлъ полицейскаго вѣдомства могутъ производиться по прежнему, поступая изъ уѣздныхъ въ губернскія управленія, а изъ сихъ послѣднихъ въ Правительственныя Коммисіи, по принадлежности, безъ участія военно-полицейскаго управленія.

Ст. 13. По всѣмъ исчисленнымъ въ предшествующей статьѣ предметамъ вѣдомствъ, Генералъ-Полицiймейстеръ и военные начальники, имѣя постоянно въ виду главную свою задачу, т. е. скорѣйшее успокоеніе края, дѣйствуютъ на основаніи общихъ правилъ военнаго положенія и особыхъ инструкцій Намѣстника.

При семъ надлежитъ принять къ руководству слѣдующее:

1) Независимо отъ введенія строгаго полицейскаго управленія въ краѣ, сдѣлать немедленно общія и рѣшительныя распоряженія къ пресѣченію всѣхъ средствъ, коими поддерживаются мятежныя дѣйствія. Сюда относятся мѣры къ устройству сельскихъ карауловъ и постоянныхъ военныхъ объѣздовъ и обысковъ, образованіе правильныхъ полицейскихъ и жандармскихъ командъ въ городахъ, мѣстечкахъ и другихъ значительнѣйшихъ пунктахъ, расчищеніе просѣками лѣсовъ, служащихъ притонами для мятежниковъ; строгое взысканіе съ мѣстныхъ властей и землевладѣльцевъ за укрывательство людей злоумышленныхъ или подозрительныхъ, а равно за недостаточное охраненіе дорогъ, мостовъ, телеграфовъ и проч.; наконецъ наложеніе контрибуцій за явное бездѣйствіе или послабленіе при совершеніи мятежниками убійствъ, грабежей и другихъ разбойническихъ дѣйствій.

Опредѣленіе всѣхъ подробностей при исполненіи сихъ и другихъ подобныхъ мѣръ, имѣющихъ цѣлью скорѣйшее укрощеніе кровавыхъ насилій и безпорядковъ въ краѣ, предоставляется власти Намѣстника.

12. Sprawy wynikające z naruszenia przepisów stanu wojennego i w ogólności sprawy policyjne.

13. Czuwanie nad spiesznem i dokładnem roztrząsaniem interessów wojenno-śledczych i wydawanie rozporządzeń w tym przedmiocie na mocy oddzielnych postanowień.

14. Nadzór nad więzieniami i innemi miéjscami aresztów, opieka nad pewnem i szybkiem przeprowadzeniem aresztantów.

15 W ogólności przestrzeganie ścisłego wykonywania rozporządzeń policyjnych, tak stałych, opartych na przepisach ogólnych, jako też czasowych, wydanych z powodu obecnego stanu wojennego.

Od Namiestnika zależeć będzie na wniosek Jenerała-Policmajstra oznaczenie, które ze spraw policyjnych będą mogły być rozpoznawane jak poprzednio, przechodząc z Władz powiatowych do gubernialnych, a z tych ostatnich do właściwych Kommissyj Rządowych, bez udziału Wojenno-Policyjnego Zarządu.

Art. 12. We wszystkich wymienionych w artykule poprzedzającym okolicznościach, Jenerał-Policmajster i Naczelnicy Wojenni mając ciągle na względzie główne swe zadanie, to jest prędsze uspokojenie kraju, działać mają na zasadzie ogólnych przepisów stanu wojennego i oddzielnych instrukcyj Namiestnika.

Przyczém należy przyjąć za prawidło co następuje:

1. Niezależnie od zaprowadzenia w kraju czujnego Zarządu Policyjnego, wydane być mają niezwłocznie ogólne i stanowcze rozporządzenia ku przecięciu wszelkich środków, któremi podtrzymują się działania powstańcze. Do tego odnosi się: urządzenie po wsiach straży i ciągłych objazdów i poszukiwań wojskowych, uorganizowanie regularnych komend policyjnych i żandarmskich, po miastach, miasteczkach i innych znaczniéjszych punktach, przecięcie linjami lasów służących powstańcom za schronienie, pociąganie władz miéjscowych i właścicieli gruntów do ściśléj odpowiedzialności za ukrywanie ludzi złych myśli lub podéjrzanych, również za niedostateczną ochronę dróg, mostów, telegrafów i t. p.; nakoniec, nakładanie kontrybucyi za widoczną nieczynność lub pobłażanie dokonaniu przez powstańców zabójstw, rabunków i innych rozbójniczych czynów.

Wskazanie wszelkich szczegółów przy wykonaniu tych i tym podobnych środków, mające na celu prędsze ukrócenie gwałtów krwawych i nieporządku w kraju, pozostawia się władzy Namiestnika.

2. На Генералъ-Полиціймейстера и военныхъ начальниковъ возлагается ближайшій, въ политическомъ отношеніи, надзоръ, которому подлежатъ всѣ мѣстные и временно проживающіе жители, какого бы званія ни были и какому бы состоянію не принадлежали. Дѣйствуя при этомъ съ надлежащею осторожностію и осмотрительностію, означенные чины военно-полицейскаго управленія не должны вмѣшиваться ни въ дѣла общей администраціи, выходящей изъ круга ихъ обязанностей, нитѣмъ менѣе въ дѣла судебныя, за исключеніемъ лишь тѣхъ, которыя по законамъ военнаго положенія подлежатъ военному слѣдствію и суду. Что касается сихъ послѣднихъ, то участіе въ нихъ Генералъ-Полиціймейстера и военныхъ начальниковъ опредѣляется, согласно съ существующими законами, указаніями Намѣстника.

3. Какъ посредники между войсками и жителями, военные начальники должны съ одной стороны, наблюдать чтобы требованія войскъ обращаемыя къ мѣстнымъ властямъ, были удовлетворяемы немедленно и безотговорочно, а съ другой, обращать особенную заботливось на то, чтобы со стороны войскъ не было предъявляемо излишнихъ требованій и чтобы вообще мирные жители отнюдь не подвергались никакимъ притѣсненіямъ, ни обидамъ.

4. Независимо отъ сего, особенному попеченію военныхъ начальниковъ поручается огражденіе крестьянскаго населенія, не только отъ безчинствъ и насилій мятежническихъ шаекъ, но и отъ всякаго рода неправильныхъ притязаній и явныхъ несправедливостей, какимъ крестьяне иногда подвергались отъ нѣкоторыхъ чиновниковъ, помѣщиковъ, арендаторовъ и проч.

Ст. 13. Военные начальники, занимаясь исключительно военно-полицейскимъ управленіемъ въ опредѣленномъ каждому раіонѣ, могутъ принимать личное участіе въ военныхъ дѣйствіяхъ только въ случаяхъ крайней и неизбѣжимой надобности; при чемъ, однакоже, обязаны распорядиться такъ, чтобы отъ сего не произошло въ движеніи полицейскихъ дѣлъ на малѣйшаго замѣшательства, ни остановокъ.

Въ случаяхъ необходимости безотлагательнаго употребленія воинской силы, военные начальники дѣлаютъ о семъ немедленно распоряженія, на основаніи особой инструкціи Намѣстника.

Въ инструкціи этой опредѣлятся въ подробности отношенія военныхъ начальниковъ къ командующимъ разными воинскими отрядами, пограничною стражею и жандармскими командами.

Ст. 14. Сверхъ упоминаемыхъ выше военныхъ начальниковъ, Генералъ-Полиціймейстеру подчиняется варшавскій оберъ-полиціймейстеръ со всѣми чинами городской полиціи.

2. Jenerałowi-Policmajstrowi i Naczelnikom Wojennym powierza się bliższy pod względem politycznym nadzór nad miejscowemi stałemi lub czasowemi mieszkańcami, jakiego by ci stopnia nie byli i do jakiego by stanu nie należeli. Działając w tém z należytą ostrożnością i oględnością, pomienieni urzędnicy Wojenno-Policyjnego Zarządu, nie powinni mięszać się ani do przedmiotów administracyi ogólnéj, wychodzącéj z zakresu ich obowiązków, ani téż badziéj jeszcze do spraw sądowych, z wyłączeniem jedynie tych, które według przepisów stanu wojennego podlegają rozpoznaniu sądów wojennych. Co się tyczy do tych ostatnich, udział w nich Jenerała-Policmajstra i Naczelników Wojennych wskaże Namiestnik, przy zastósowaniu się do istniejących postanowień.

3. Naczelnicy Wojenni, jako Władze pośrednicze pomiędzy wojskiem i mieszkańcami, obowiązani są z jednéj strony czuwać aby rekwizycye wojskowe do Władz miejscowych, zaspakajane były niezwłocznie i bez wymówki, z drugiéj zaś, mieć szczególne staranie, by od wojska nie postępowały zbyteczne wymagania i żeby w ogólności mieszkańcy spokojni nie podlegali wcale żadnym uciskom i pokrzywdzeniom.

4. Niezależnie od tego, porucza się szczególnéj troskliwości Naczelników Wojennych, zasłanianie ludności włościańskiéj nie tylko od nadużyć i gwałtów powstańczych band, lecz téż i od wszelkiego rodzaju nieprawnych wymagań i jawnych niesprawiedliwości, jakich włościanie doświadczali niekiedy od niektórych urzędników, obywateli, dzierżawców i t. p.

Art. **13**. Naczelnicy Wojenni zajmując się wyłącznie Wojenno-Policyjnym Zarządem w oznaczonym każdemu z nich obrębie, mogą mieć osobisty udział w działaniach wojennych, jedynie w razach koniecznéj i nieuniknionéj potrzeby, przyczém jednak obowiązani są tak urządzić się, aby w biegu interessów policyjnych nie wynikło z tego najmniéjsze zamięszanie lub zwłoka.

W razie potrzeby niezwłocznego użycia siły wojskowéj, Naczelnicy Wojenni wydają w téj mierze natychmiastowe rozporządzenia, na zasadzie oddzielnéj instrukcyi Namiestnika.

W instrukcyi téj oznaczą się po szczególe stosunki Naczelników Wojennych z Dowódcami różnych oddziałów wojskowych, z Strażą pograniczną i Komendami żandarmów.

Art. **14**. Oprócz wyżéj rzeczonych Naczelników Wojennych, podległym jest Jenerałowi-Policmajstrowi Ober-Policmajster miasta Warszawy ze wszystkiemi urzędnikami Policyi miejskiéj.

Равнымъ образомъ, Генералъ-Полиціймейстеру подвѣдомственны, въ полицейскомъ отношеніи, военные начальники желѣзныхъ дорогъ: Петербургской, Вѣнской и Бромбергской.

Ст. 15. Расходы на содержаніе военнаго - полицейскаго управленія въ Царствѣ, по росписаніямъ, утверждаемымъ Намѣстникомъ, обращаются на сумму, состоящую въ распоряженіи Совѣта Управленія, а также на контрибуціонныя деньги.

Ст. 16. Военно-полицейское управленіе Августовской губерніи не подлежитъ вѣдѣнію Генералъ - Полиціймейстера, пока губернія эта, въ полицейскомъ отношеніи, состоитъ во временномъ завѣдываніи командующаго войсками виленскаго военнаго округа.

Ст. 17. По мѣрѣ успокоенія края и прекращенія мятежныхъ дѣйствій, насилій и безпорядковъ со стороны возмутителей, дѣйствіе выше означенныхъ правилъ, вызванныхъ крайнею необходимостію, будетъ постепенно смягчаемо и, съ полнымъ возстановленіемъ общественнаго спокойствія и безопасности, упразднится военно-полицейское управленіе въ Царствѣ.

Ст. 18. Приведеніе въ исполненіе сего постановленія, поручается Генералъ-Полиціймейстеру и Правительственной Коммисіи Внутреннихъ дѣлъ, по принадлежности.

Состоялось въ Варшавѣ, Декабря 15 (27) дня 1863 г.

Również Jeneralowi-Policmajstrowi podlegają pod względem policyjnym Naczelnicy Wojenni dróg żelaznych, St. Petersbugskiéj, Wiedeńskiéj i Bydgoskiéj.

Art. 15. Wydatki na utrzymanie Wojenno-Policyjnego Zarządu w Królestwie, według étatów zatwierdzonych przez Namiestnika, odniesione być mają do funduszu zostającego w rozporządzeniu Rady Administracyjnéj, jako téż z kontrybucyi powstałego.

Art. 16. Wojenno-Policyjny Zarząd gubernii Augustowkiéj, nie podlega władzy Jenerała-Policmajstra, dopóki gubernia ta, pod względem policyjnym, zostaje w czasowem zawiadywaniu Dowódcy wojsk Wileńskiego Okręgu Wojennego.

Art. 17. W miarę uspokojenia kraju i ukrócenia buntowniczych działań, gwałtów i nieporządków ze strony burzycieli, moc obowiązująca wyżéj oznaczonych przepisów, wywołanych ostateczną koniecznością, stopniowo będzie złagadzaną, a z zupełném powrotem ogólnéj spokojności i bezpieczeństwa, Zarząd Wojenno-Policyjny w Królestwie zniesiony zostanie.

Art. 18. Wprowadzenie w wykonanie niniéjszego postanowienia, poruczą się Jenerał-Policmajstrowi i Kommissyi Rządowéj Spraw Wewnętrznych, w czém do kogo należy.

Działo się w Warszawie, d. 15 (27) Grudnia 1863 r.

Намѣстникъ, Генералъ-Адъютантъ, (подписалъ) ***Гр. Бергъ.***

Za zgodność:

Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowéj Sprawiedliwości, ***Wesiński.***

Dyrektor Kancellaryi, ***Wł. Holewiński.***

Postanowienie powyższe weszło w wykonanie od daty wydania; zamieszczenie w Dzienniku Praw nastąpiło z decyzyi JW. Namiestnika Królestwa, objawionéj przez odezwę Sekretarza Stanu przy Radzie Administracyjnéj z d. 21 Lutego (5 Marca) 1866 r., Nr. 20,413.

СПИСОКЪ ВЫСОЧАЙШИМЪ УКАЗАМЪ

и постановленіямъ,

заключающимся въ Томѣ 63-мъ Дневника Законовъ.

I. Высочайшіе Указы.

Страница

1. Высочайше утвержденныя правила о способахъ содержанія и порядкѣ управленія Римско-Католическихъ монастырей 14
22 Ноября (4 Декабря) 1864 г.

2. Указъ о взиманіи на 1865 годъ сборовъ: классного и съ мяса 38
1 (13) Декабря 1864 г.

3. Указъ о присоединеніи Управленія духовными дѣлами, къ составу Правительственной Коммисіи Внутреннихъ дѣлъ. 52
27 Октября (8 Ноября) 1864 г.

4. Указъ о постройкѣ желѣзной дороги отъ Варшавы до Тересполя 58
9 (21) Октября 1864 г.

5. Указъ о возвышеніи подымной подати съ шарварковымъ сборомъ 60
30 Декабря (11 Января) 1864/5 г.

6. Высочайше утвержденный штатъ Ликвидаціонной Коммисіи. 70
12 (24) Февраля 1865 г.

7. Указъ о льготахъ по рекрутской повинности семействамъ лицъ умерщвленныхъ во время мятежа 78
16 (28) Февраля 1865 г.

8. Указъ о занятіи земель между осью Александровскаго желѣзнаго моста и фортомъ Сливицкимъ подъ эспланаду этого форта 108
23 Марта (4 Апрѣля) 1865 г.

9. Указъ о рекрутскомъ наборѣ 122
1 (13) Іюня 1865 г.

10. Указъ о пожаловании наслѣдникамъ Фонъ-Смитта, въ вѣчное и потомственное владѣніе фольварка Антоновъ . . 170
18 (30) Мая 1865 г.

11. Высочайше утвержденная инструкція Юридической Коммисіи въ Царствѣ Польскомъ. 208
2 (14) Іюля 1865 г.

12. Высочайше утвержденныя правила о выдачѣ ликвидаціонныхъ листовъ 224
4 (16) Августа 1865 г.

13. Указъ о наказаніяхъ виновныхъ въ выпускѣ въ обращеніе марокъ и неразмѣнѣ оныхъ на наличныя деньги . . 274
19 (31) Августа 1865 г.

14. Указъ объ устройствѣ Лодзинской-Фабричной желѣзной дороги 292
18 (30) Іюля 1865 г.

SPIS UKAZÓW NAJWYŻSZYCH

I POSTANOWIEŃ,

zawartych w Dzienniku Praw w Tomie 63.

1. Ukazy Najwyższe.

Stronnica

1. Najwyżéj zatwierdzone przepisy o utrzymaniu i zarządzie klasztorów Rzymsko-Katolickich. 15
z dnia 22 Listopada (4 Grudnia) 1864 r.
2. Ukaz o opłacie klassycznéj i od mięsa, na rok 1865 . . . 39
z dnia 1 (13) Grudnia 1864 r.
3. Ukaz przenoszący Zarząd Wyznań, do Kommissyi Rządowéj Spraw Wewnętrznych 53
z dnia 27 Października (8 Listopada) 1864 r.
4 Ukaz o budowie drogi żelaznéj od Warszawy do Terespola 59
z dnia 9 (21) Października 1864 r.
5. Ukaz, o podwyższeniu podatku podymnego z opłatą szarwarkową 61
z dnia 30 Grudnia (11 Stycznia) 1864/5 r.
6. Najwyżéj zatwierdzony etat Kommissyi Likwidacyjnéj . 71
z dnia 12 (24) Lutego 1865 r.
7. Ukaz zapewniający ulgi w powinności zaciągowéj rodzinom osób w czasie powstania zabitych 79
z dnia 16 (28) Lutego 1865 r.
8. Ukaz o zajęciu gruntu pomiędzy osią Alexandrowskiego żelaznego mostu i fortem Sliwickim, pod explanadę tegóż fortu. 109
z dnia 23 Marca (4 Kwietnia) 1865 r.
9. Ukaz o poborze wojskowym 123
z dnia 1 (13) Czerwca 1865 r.
10. Ukaz nadający Sukcessorom Fon Smidta w wieczne i dziedziczne posiadanie folwark Antonów 171
z dnia 18 (30) Maja 1865 r.
11. Instrukcya dla Kommissyi Prawnéj w Królestwie Polskiém, Najwyżéj zatwierdzona 209
z dnia 2 (14) Lipca 1865 r.
12. Przepisy o wydawaniu listów likwidacyjnych, Najwyżéj zatwierdzone 225
z dnia 4 (16) Sierpnia 1865 r.
13. Ukaz o karach za wypuszczenie w obieg marek i niewymianę onych na gotowiznę 275
z dnia 19 (31) Sierpnia 1865 r.
14. Ukaz o budowie drogi Żelaznéj Fabryczno-Łódzkiéj . . 293
z dnia 18 (30) Lipca 1865 r.

Страница.

15. Указъ о занятіи части мѣстности на предмѣстѣ Прагѣ, на проведеніе Виленской улицы 296
28 Сентября (10 Октября) 1865 г.
16. Указъ о погашеніи займа, сдѣланнаго г. Варшавою на пріобрѣтеніе и сломку домовъ близъ цитадели 298

28 Сентября (10 Октября) 1865 г.
17. Указъ о занятіи частной недвижимости въ г. Варшавѣ, для проведенія улицы чрезъ мѣстность упраздненнаго ордена ксендзовъ мисіонеровъ 310
26 Октября (7 Ноября) 1865 г.
18. Указъ о взиманіи на 1866 г. сборовъ класнаго и съ мяса . 312
2 (14) Ноября 1865 г.
19. Указъ о способѣ взноса казенныхъ платежей, накопившихся по конецъ 1860 года 314
9 (21) Ноября 1865 г.
20. Указъ о расширеніи вѣдомства гминныхъ судовъ по разбору споровъ и исковъ гражданскихъ 352
30 Ноября (12 Декабря) 1865 г.
21. Высочайше утвержденныя правила о порядкѣ разбора въ этихъ же судахъ споровъ по наслѣдованію и раздѣламъ недвижимыхъ и движимыхъ имуществъ 356
30 Ноября (12 Декабря) 1865 г.
22. Указъ о пожалованіи Генералъ-Маіору Баранову, въ вѣчное и потомственное владѣніе, фольварковъ Лобачевъ и Добрынь 360
30 Ноября (12 Декабря) 1865 г.
23. Указъ объ устройствѣ свѣтскаго Римско-Католическаго Духовенства въ Царствѣ Польскомъ 368
14 (26) Декабря 1865 г.
24. Указъ объ огражденіи правъ законныхъ владѣльцевъ закладныхъ листовъ 408
14 (26) Декабря 1865 г.
25. Указъ о пожалованіи полковнику Стаховичу 2-му въ вѣчное и потомственное владѣніе казеннаго фольварка Шалтупе 426
11 (23) Января 1866 г.

II. Постановленія Намѣстника Царства.

1. Постановленіе объ упраздненіи 4-хъ Греко-Уніятскихъ монастырей 4
28 Ноября (10 Декабря) 1864 г.
2. Постановленіе о закрытіи общества Фелиціянокъ 12
4 (16) Декабря 1864 г.
3. Постановленіе и приложенныя къ нему правила о способахъ содержанія и порядкѣ управленія Варшавскаго Греко-Уніятскаго монастыря 174
2 (14) Іюня 1865 г.

Stronnica

15. Ukaz o zajęciu części possesyi na przedmieściu Pradze, na wyprowadzenie ulicy Wileńskiéj 297
z dnia 28 Września (10 Października) 1865 r.
16. Ukaz o spłaceniu przez Skarb Królestwa pożyczki, zaciągniętéj przez Warszawę na nabycie i rozebranie domów w bliskości Cytadelli 299
z dnia 28 Września (10 Października) 1865 r.
17. Ukaz o zajęciu possesyi prywatnéj w m. Warszawie, w celu wyprowadzenia ulicy przez posiadłość zniesionego zgromadzenia księży Missyonarzy 311
z dnia 26 Października (7 Listopada) 1865 r.
18. Ukaz o opłacie klassycznéj i od mięsa, na rok 1866 . . 313
z dnia 2 (14) Listopada 1865 r.
19. Ukaz o sposobie spłacenia należności skarbowych, narosłych po koniec 1860 r. 315
dnia 9 (21) Listopada 1865 r.
20. Ukaz rozszerzający władzę Sądów Gminnych w rozpoznawaniu spraw cywilnych 353
z dnia 30 Listopada (12 Grudnia) 1865 r.
21. Najwyżéj zatwierdzone przepisy o porządku rozpoznawania w tychże Sądach sporów, dotyczących spadku i działów majątku nieruchomego i ruchomego 357
z dnia 30 Listopada (12 Grudnia) 1865 r.
22. Ukaz nadający Jenerał-Majorowi Baranów, na wieczną i dziedziczną własność folwarki, Łobaczew i Dobryń . 361
z dnia 30 Listopada (12 Grudnia) 1865 r.
23. Ukaz o urządzeniu Duchowieństwa świeckiego Rzymsko-Katolickiego w Królestwie Polskiém . . . . . . 36)
z dnia 14 (26) Grudnia 1865 r.
24. Ukaz o zabezpieczeniu praw rzeczywistych właścicieli listów zastawnych 409
z dnia 14 (26) Grudnia 1865 r.
25. Ukaz nadający pułkownikowi Stachowiczowi 2-mu w wieczne i dziedziczne posiadanie folwark rządowy Szałtupie 427
z dnia 11 (23) Stycznia 1866 r.

II. Postanowienia Namiestnika Królestwa.

1. Postanowienie znoszące 4-ry klasztory Greko-Unickie. . 5
z dnia 28 Listopada (10 Grudnia) 1864 r.
2. Postanowienie znoszące Stowarzyszenie Felicyanek . . 13
z dnia 4 (16) Grudnia 1864 r.
3. Postanowienie wraz z przepisami o środkach utrzymania i sposobie zarządu Warszawskiego klasztoru Greko-Unickiego 175
z dnia 2 (14) Czerwca 1865 r.

Страница.

4. Постановленіе объ учрежденіи въ Царствѣ Польскомъ военно-полицейскаго управленія 438
15 (27) Декабря 1863 г.

III. Постановленія Учредительнаго Комитета въ Царствѣ Польскомъ.

1. Постановленіе о провозѣ спирта и вина 42
13 (25) Ноября 1864 г.

2. Постановленіе объ усиленіи состава контрольныхъ чиновъ за винокуреніемъ 66
7 (19) Ноября 1864 г.

3. Постановленіе объ учрежденіи должностей для надзора за винокуреніемъ 74
12 (24) Февраля 1865 г.

4. Постановленіе объ учрежденіи корчемной стражи по пограничной линіи Царства 98
23 Февраля (4 Марта) 1865 г.

5. Постановленіе объ учрежденіи въ Августовской губерніи 2-хъ Коммисій и 15-ти Коммисарскихъ участковъ . . . 110
30 Марта (11 Апрѣля) 1865 г.

6. Постановленіе объ учрежденіи при Правительственной Коммисіи Финансовъ Временнаго Отдѣленія 114
13 (25) Апрѣля 1865 г.

7. Постановленіе о надѣлѣ участками малоземельныхъ сельскихъ работниковъ 154
30 Марта (11 Апрѣля) 1865 г.

8. Постановленіе объ устраненіи затрудненій, встрѣчаемыхъ въ нѣкоторыхъ случаяхъ при безусловномъ выполненіи ст. 6, 7, 8, и 11-ой Указа объ устройствѣ крестьянъ. . 160
8 (20 Мая) 1865 г.

9. Постановленіе объ устройствѣ въ городахъ Холмѣ и Бялѣ среднихъ учебныхъ заведеній для Греко-Уніятскихъ жителей Царства 192
9 (21) Іюня 1865 г.

10. Постановленіе объ открытіи Юридической Коммисіи въ Царствѣ Польскомъ 206
10 (22) Іюля 1865 г.

11. Постановленіе о внесеніи въ Дневникъ Законовъ Высочайше утвержденныхъ правилъ о выдачѣ ликвидаціонныхъ листовъ 222
14 (26) Августа 1865 г.

12. Постановленіе о порядкѣ выдачи наличныхъ денегъ по ликвидаціонной операціи 244
4 (16) Сентября 1865 г.

13. Постановленіе о соблюденіи правилъ при выдачѣ ликвидаціонныхъ листовъ различныхъ разрядовъ 246
4 (16) Сентября 1865 г.

14. Постановленіе объ огражденіи интересовъ третьихъ лицъ, имѣющихъ ипотечныя права на имѣнія 254
20 Іюня (2 Іюля) 1865 г.

Stronnica

4. Postanowienie o zaprowadzeniu w Królestwie Polskiém Zarządu Wojenno-Policyjnego 439
z dnia 15 (27) Grudnia 1863 r.

III. Postanowienia Komitetu Urządzającego w Królestwie Polskiém.

1. Postanowienie o przewozie spirytusu i wódki 43
z dnia 13 (25) Listopada 1864 r.
2. Postanowienie o zwiększeniu służby kontrollującéj wyrób wódki 67
z dnia 7 (19) Listopada 1864 r.
3. Postanowienie o utworzeniu nowych posad dla kontrolli wyrobu wódki 75
z dnia 12 (24) Lutego 1865 r.
4. Postanowienie zaprowadzające wzdłuż linii granicznéj Królestwa straż defraudacyjną wódczaną 99
z dnia 23 Lutego (4 Marca) 1865 r.
5. Postanowienie o zaprowadzeniu w gubernii Augustowskiéj dwóch Kommissyj i 15-stu Kommissarskich rewirów . 111
z dnia 30 Marca (11 Kwietnia) 1865 r.
6. Postanowienie o utworzeniu przy Kommissyi Skarbu Wydziału Tymczasowego 115
z dnia 13 (25) Kwietnia 1865 r.
7. Postanowienie o nadaniu gruntów wiéjskim robotnikom, posiadającym po małym kawałku ziemi 155
z dnia 30 Marca (11 Kwietnia) 1865 r.
8. Postanowienie o usunięciu trudności, napotykanych w niektórych przypadkach, przy bezwarunkowém wykonywaniu art. 6. 7. 8 i 11 Ukazu o urządzeniu włościan . 161
z dnia 8 (20) Maja 1865 r.
9. Postanowienie o urządzeniu w miastach Chełmie i Białéj średnich zakładów naukowych dla Greko-Unickich mieszkańców Królestwa 193
z dnia 9 (21) Czerwca 1865 r.
10. Postanowienie dotyczące otwarcia Kommissyi Prawnéj w Królestwie Polskiém 207
z dnia 10 (22) Lipca 1865 r.
11. Postanowienie o zamieszczeniu w Dzienniku Praw przepisów o wydawaniu listów likwidacyjnych, Najwyżéj zatwierdzonych 223
z dnia 14 (26) Sierpnia 1865 r.
12. Postanowienie o sposobie wypłaty gotowych pieniędzy z tytułu operacyi likwidacyjnéj 245
z dnia 4 (16) Września 1865 r.
13. Postanowienie obéjmujące przepisy co do sposobu wydawania listów likwidacyjnych różnych wysokości . . . 247
z dnia 4 (16) Września 1865 r.
14. Postanowienie o zabezpieczeniu interessów osób trzecich, mających na dobrach hypoteczne prawa 255
z dnia 20 Czerwca (2 Lipca) 1865 r.

Страница

15. Постановленіе объ эмеритурѣ бывшихъ войтовъ казенныхъ гминъ, вновь избранныхъ обществами въ эту должность . 262

24 Іюля (5 Августа) 1865 г.

16. Постановленіе о мѣрахъ къ скорому учрежденію отдѣльныхъ начальныхъ училищъ для Греко-Уніятовъ 266

14 (26) Августа 1865 г.

17. Постановленіе о правилахъ для разверстанія земель и перенесенія строеній крестьянскихъ усадьбъ, заключающихъ менѣе трехъ морговъ 278

21 Августа (2 Сентября) 1865. г.

18. Постановленіе о принятіи ликвидаціонныхъ листовъ въ залогъ Правительственными мѣстами 286

4 (16) Сентября 1865 г.

19. Постановленіе объ отчужденіи на общественныя надобности земель пріобрѣтенныхъ крестьянами въ собственность. 308

23 Октября (4 Ноября) 1865 г.

20. Постановленіе утверждающее правила о порядкѣ дѣйствія казенныхъ кассъ по выдачѣ денегъ по ликвидаціонной операціи 318

13 (25) Ноября 1865 г.

21. Постановленіе объ образованіи Центральной Коммисіи по крестьянскимъ дѣламъ 328

13 (25) Ноября 1865 г.

22 Постановленіе о порядкѣ разсмотрѣнія и рѣшенія споровъ между крестьянами, при утвержденіи ликвидаціонныхъ табелей 334

8 (20) Декабря 1865 г.

23. Постановленіе объ облегченіи владѣльцамъ имѣній исправнаго взноса казенныхъ податей и платежей Земскому Кредитному Обществу 338

11 (23) Декабря 1865 г.

24. Постановленіе о веденіи инвентарей собственности начальныхъ училищъ въ городахъ и селахъ 348

23 Ноября (5 Декабря) 1865 г.

25. Постановленіе о предоставленіи маіоратнымъ владѣльцамъ, въ ихъ распоряженіе, выкупной суммы 400

25 Ноября (7 Декабря) 1865 г.

26. Постановленіе о пособіи сверхштатнымъ монашествующимъ лицамъ, живущимъ въ штатныхъ обителяхъ . . 402

1 (13) Декабря 1865 г.

27. Постановленіе объ усиленіи состава контрольныхъ чиновъ по надзору за винокуреніемъ 406

11 (23) Декабря 1865 г.

28. Постановленіе объ оцѣнкѣ земель поступившихъ въ собственность крестьянъ 418

6 (18) Января 1866 г.

29. Постановленіе о порядкѣ составленія ликвидаціонныхъ табелей и заключенія добровольныхъ сдѣлокъ въ имѣніяхъ неполноправныхъ владѣльцевъ 432

8 (20) Января 1866 г.

Stronnica

15. Postanowienie co do emerytury byłych wójtów gmin rządowych, na takież urzędy na nowo przez gminy wybranych 263
z dnia 24 Lipca (5 Sierpnia) 1865. r.
16. Postanowienie o środkach spiesznego uorganizowania oddzielnych szkół początkowych dla Greko-Unitów . 267
z dnia 14 (26) Sierpnia 1865 r.
17. Postanowienie o separacyi gruntów i przenoszeniu zabudowań włościańskich, należących do osad zawierających mniéj od trzech morgów 279
z dnia 21 Sierpnia (2 Września) 1865. r.
18. Postanowienie o przyjmowaniu listów likwidacyjnych przez Władze Rządowe na zastaw i kaucye 287
z dnia 4 (16) Września 1865 r.
19. Postanowienie o zbywaniu na użytek publiczny gruntów włościańskich 309
z dnia 23 Października (4 Listopada) 1865 r.
20. Postanowienie zatwierdzające przepisy o sposobie postępowania kass Skarbowych przy uskutecznianiu wypłat z tytułu operacyi likwidacyjnéj 319
z dnia 13 (25) Listopada 1865 r.
21. Postanowienie o utworzeniu Kommissyi Centralnéj Spraw Włościańskich 329
z dnia 13 (25) Listopada 1865 r.
22. Postanowienie o sposobie rozpoznawania i rostrzygania sporów pomiędzy włościanami, przy zatwierdzaniu tabell likwidacyjnych 335
z dnia 8 (20) Grudnia 1865 r.
23. Postanowienie co do ułatwienia dziedzicom dóbr akuratnego uiszczania do Skarbu podatków i rat Towarzystwu Kredytowemu przypadających 339
z dnia 11 (23) Grudnia 1865 r.
24. Postanowienie o prowadzeniu inwentarzy w szkołach początkowych w miastach i wsiach. 349
z dnia 23 Listopada (5 Grudnia) 1865 r.
25. Postanowienie o oddaniu posiadaczom majoratów, do ich rozrządzenia kapitałów okupnych 401
z dnia 25 Listopada (7 Grudnia) 1865 r.
26. Postanowienie o wsparciach dla nadetatowych osób stanu zakonnego, zamieszkujących w klasztorach etatowych. 403
z dnia 1 (13) Grudnia 1865 r.
27. Postanowienie o powiększeniu składu służby kontrollującéj wyrób wódki 407
z dnia 11 (23) Grudnia 1865 r.
28. Postanowienie o szacowaniu gruntów przeszłych na własność włościan 419
z dnia 6 (18) Stycznia 1866 r.
29. Postanowienie o sposobie układania tabell likwidacyjnych i zawierania dobrowolnych umów, w dobrach należących do właścicieli zupełnéj zdolności prawnéj niemających . 433
z dnia 8 (20) Stycznia 1866 r.

IV. Постановления Совѣта Управленія Царства Польскаго.

Страница

1. Постановленіе объ учрежденіи въ посадѣ Кибарты еженедѣльнаго торга 54
6 (18) Ноября 1864 г.
2. Постановленіе о введеніи налога отъ собакъ въ г. Варшавѣ 82
19 Февраля (3 Марта) 1865 г.
3. Постановленіе о воспрещеніи выпуска марокъ. 86
19 Февраля (3 Марта) 1865 г.
4. Постановленіе о переданіи мѣстности называемой Чарторійскими казармами въ распоряженіе г. Варшавы . . 90
23 Февраля (7 Марта) 1865 г.
5. Постановленіе о пособіяхъ семействамъ лицъ убитыхъ во время мятежа и лицамъ изувѣченнымъ 92
26 Февраля (10 Марта) 1865 г.
6. Постановленіе о принятіи въ залоги по казеннымъ торгамъ, бумагъ Имперіи 118
7 (19) Мая 1865 г.
7. Постановленіе о взысканіи платы за занятіе тротуаровъ при постройкѣ домовъ въ г. Варшавѣ и т. п. 190
8 (20) Іюня 1865 г.
8. Постановленіе объ обращеніи участка земли въ окрестностяхъ Варшавы, на распространеніе кладбища, называемаго Повонзковскимъ 202
15 (27) Іюня 1865 г.
9. Постановленіе о предѣлахъ вѣдомства Варшавскихъ Мировыхъ Судевъ 252
15 (27) Іюня 1865 г.
10. Постановленіе о порядкѣ выдачи позволеній на практику фельдшерамъ и повивальнымъ бабкамъ. 258
9 (21) Іюля 1865. г.
11. Постановленіе о цѣнѣ казенныхъ печатей и штемпелей . 264
5 (17) Августа 1865 г.
12. Постановленіе о выдѣлкѣ обыкновеннаго мартовскаго пива. 300
12 (24) Октября 1865 г.
13. Постановленіе о выдачѣ ссудъ изъ городскихъ капиталовъ на постройку домовъ 316
12 (24) Ноября 1865 г.
14. Постановленіе о воспрещеніи продажи кукельвана . . . 414
28 Декабря (9 Января) 1865/6 г.
15. Постановленіе о занятіи пространства земли въ деревнѣ Колюшки принадлежащаго, подъ постройку Лодзинской-Фабричной желѣзной дороги 430
14 (26) Января 1866 г.

КОНЕЦЪ.

IV. Postanowienia Rady Administracyjnej Królestwa Polskiego.

Stronnica

1. Postanowienie zaprowadzające w osadzie Kibarty targ raz na tydzień 55
z dnia 6 (18) Listopada 1864 r.
2. Postanowienie o opłacie od psów w m. Warszawie 83
z dnia 19 Lutego (3 Marca) 1865 r.
3. Postanowienie zakazujące obiegu marek 87
z dnia 19 Lutego (3 Marca) 1865 r.
4. Postanowienie o przejściu nieruchomości zwanéj Koszary Czartoryjskie w rozporządzenie m. Warszawy . . . 91
z dnia 23 Lutego (7 Marca) 1865 r.
5. Postanowienie o wsparciach dla rodzin po osobach zabitych w czasie powstania i dla osób uległych kalectwu . 93
z dnia 26 Lutego (10 Marca) 1865 r.
6. Postanowienie o przyjmowaniu na kaucje i vadja do licytacyi, papierów publicznych Cesarstwa 119
z dnia 7 (19) Maja 1865 r.
7. Postanowienie o opłatach za zajmowanie chodników przy budowie domów w m. Warszawie i t. p. . . . 191
z dnia 8 (20) Czerwca 1865 r.
8. Postanowienie o zajęciu gruntów w okolicach Warszawy na rozszerzenie Cmentarza Powązkowskiego . . 203
z dnia 15 (27) Czerwca 1865 r.
9. Postanowienie o zakresie jurisdykcyi Sądów Pokoju w Warszawie 253
z dnia 15 (27) Czerwca 1865 r.
10. Postanowienie o porządku wydawania pozwoleń felczerom i akuszerkom na wykonywanie właściwéj im praktyki . 259
z dnia 9 (21) Lipca 1865 r.
11. Postanowienie o cenach pieczęci i stempli urzędowych . 265
z dnia 5 (17) Sierpnia 1865 r.
12. Postanowienie o wyrobie piwa zwyczajnego marcowego . 301
z dnia 12 (24) Października 1865 r.
13. Postanowienie o pożyczkach z funduszów miéjskich na budowę domów 317
z dnia 12 (24) Listopada 1865 r.
14. Postanowienie zakazujące sprzedaży rybiéj trutki . . 415
z dnia 28 Grudnia (9 Stycznia) 1865/6 r.
15. Postanowienie o zajęciu przestrzeni gruntu do wsi Koluszek należącego, pod budowę drogi żelaznéj Fabryczno-Łodzkiéj 431
z dnia 14 (26) Stycznia 1866 r.

KONIEC.